1961

BIBLIOTECA CENTRALĂ
SIBIU

... 2022

Proletari din toate țările, uniți-vă!

magazin

Anul IV — Nr. 169 * Duminică 1 ianuarie 1961 * 8 pagini — 1,50 lei

PRIVIND STEMA ȚĂRII

Să tot fie zece ani de cînd, aflîndu-mă, în vară, într-un sat de munte pe Valea Bistriței, am zăbovit la căminul cultural, pe cînd cu zorul se întocmea pentru serbarea de 23 August o stemă a țării. Nu știu cui îi dădu prin minte să împodobească fundalul scenei, cu o stemă a republicii, mare cît peretele; dar nu cu una pictată ci una în relief; și nu din carton. Brazii din stemă — simbolizînd bogăția pădurilor — din brad urmau să fie făcute; spicele de grîu care o încununa — simbolizînd belșugul holdelor noastre — spice urmau să fie legate cu panglici tricolore; sondele, care reprezintă avuția subsolului nostru, erau întocmite din niște vărguțe de aluminiu și străluceau ca argintul. Mai era prin școală macheta unei rafinării; și pe aceasta au adus-o și, folosind toate aceste elemente, tineret și oameni cu părul cărunt s-au pus să dureze stema, după ce pe perete au desenat soarele și razele sale.

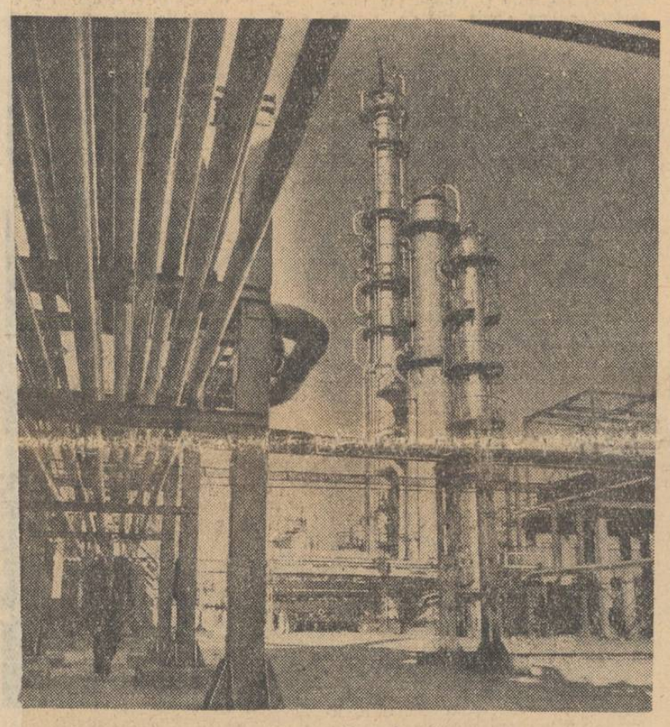

Rafinăria nr. 10 — Onești

oate au fost bune. Cu migală și ere de inimă stema țării s-a împli- din mîini harnice și îndemînatice. rivit-o cu toții, admirativ și bucu- pînă în clipa cînd cineva rosti umpănitoarea pentru noi întreba- „dar cum o luminăm?" Într-adevăr, sta nu ne gîndisem. Soluții s-au , dar mulțumitoare nici una. Alt- ar fi trebuit. Trebuia un bec e- ic puternic, așezat în dosul brazi- care ar fi luminat, ca soarele, în- a stemă. Dar așa ceva nu se afla, cea vreme, în sătucul de pe malul Bistriței. Și oamenii s-au mulțumit, neavînd aceasta, cu o lampă.

De atunci au trecut destui ani, răs- timp în care am tot văzut, la felurite serbări, în orașe și în sate steme ale Republicii noastre la fel întocmite, ba și mai mari și mai frumoase. Pe aceea din vara de demult n-o uit. Poate pentru că am fost martor cînd ea se împlinea, poate pentru întîmplarea cu lumina. Acuma, îmi zic, o astfel de problemă nu s-ar pune; la cîteva ceasuri de cale de sat se înalță falnic, stînd Bistriței zăgaz, barajul de la Bicaz; de la hidrocentrală, linii de înaltă tensiune pornesc spre pămînturile Moldovei; duc energie întreprinderilor, dau satelor dorita lumină. Lumină peste țară dau în Dobrogea termocentrala Ovidiu, cum dă termocentrala de la Borzești, cea de la Paroșeni, cum dă hidrocentrala de la Sadu. Lumină peste țară...

La Reșița noile șantiere sînt stăpînite de lumină; în lumină se scaldă Bucecea, așezarea suceveană renăscută, chemată la o nouă viață prin înălțarea unei moderne fabrici de zahăr; în lumina ce înseamnă muncă și viață, trudă și creație apare călătorului așezarea, pînă nu de mult anonimă, a Oneștiului.

Lumină, fișii de lumină am văzut sfîșiind noaptea de peste întinderile fără țărm ale Bărăganului: lucrau tractoriștii și farurile aruncau departe peste pămînturi lumină. La Constanța în port lumini multe îi ajută pe docheri să încarce, să descarce uriașe vase. Lumină am aflat și-n cabane de muncitori la pădure, în lumină se scaldă așezările de pe țărmul mării care pe drept se spune că gătesc o splendidă salbă litoralul românesc.

In lumină se înalță stema republicii noastre! S-o privim din zori pînă-n noapte. Să-i privim frumusețea de veacuri și milenii — falnicii munți și limpezile-i ape, unduirea dealurilor și tăieturile sălbatice ale trecerilor în munte — să-i privim frumusețea făurită de oameni și mai ales să zăbovim la cele înfăptuite în anii noștri, în anii puterii populare, pentru sporirea frumuseții ei, a avuției ei, puse să slujească pe de-a întregul omului muncitor, să-i împlinească, în fiecare zi, nevoile sale.

In lumină se înalță noile orașe, în anii puterii populare născute: la poalele Făgărașului Victoria, în părțile Bacăului Onești; dar vechile orașe întinerite? Cartierele de-acum locuite, cartierele vaste, învesmîntate încă în haina tonică, entuziasmantă a schelelor, străzile, bulevardele luminate, parcurile, noile edificii? Cine nu le cunoaște? Noua Sală a Palatului R.P.R., teatrul cel nou din Reșița, Sala sporturilor din Constanța sau noile ansambluri arhitectonice: splendidul centru al Galaților, noua Piață a Unirii din Iași în plină construcție, noua deschidere, printr-o aliniere de înalte blocuri, a Tulcei spre Dunăre... Dar satele? Putem oare

Simion MINA

• *(Continuare în pag. 2-a)*

Cu prilejul Zilei Republicii și a Anului Nou revista

magazin

vă urează noi succese în munca dv. pentru construirea socialismului în patria noastră și apărarea păcii.

LA MULȚI ANI!

Pomul de iarnă

Vă mai amintiți imaginea decolorată de vreme a fetei cu chibrituri din basmul lui Andersen?... E frig și în colțul acela pustiu de stradă minuscula explozie a fosforului parcă i-a dezvăluit miraculul bradului multicolor. A mai aprins o bâtă și încă una, pînă cînd o mică pasăre cu aripile frînte în omăt, a ațipit pentru totdeauna în liniștea albă.

Copiii noștri găsesc astăzi povestea tragică a fetiței cu chibrituri la bibliotecă și lumea în care trăiesc le oferă cu dărnicie, prin grija partidului și guvernului nostru, imaginea reală de basm a vremurilor noastre în care granița dintre vis și viață se șterge treptat, treptat...

Am cutreierat acum în prag de an nou pînă în capătul cel mai de nord al țării și în mijlocul orașelor de pe plaiurile Maramureșului sau ale Crișanei am simțit aroma crudă a cetinei de brad, pregătirea febrilă pentru împodobirea lui.

O brad frumos!

E frumos și bogat în daruri bradul nostru cu care îl întîmpinăm pe 1961. Să pășim încet pe sub cetinile lui și să-i depănăm povestea nouă.

★

În urbanistica orașelor la fiecare început de an, apar cu zîmbetul lor vesel „orășelele copiilor". Au devenit acum tradiționale și căsuța din pădure a bunicii Scufiței Roșii sau lăcașul celor trei iezi cucuieți unde copiii află aroma turtei dulci și poleiala ciocolatei aninate la geam. Numai într-un singur oraș vor fi cinci asemenea orășele. Știți unde anume? În Capitală. Ne-am notat pentru dumneavoastră și firește, în primul rînd pentru copiii dumneavoastră, adresele. În Piața Unirii, în Piața Palatului Republicii, în preajma orășelului multicolor răsărit în anul acesta, în parcul Pieții Obor, în fața școlii medii numărul 36 din Calea Rahovei și în fața cinematografului „Înfrățirea între popoare" de pe calea Griviței, peste tot lumea de carton a orașelor miniaturale va adăposti surprize și iar surprize.

Iar locatarul cel mai statornic al acestor așezări liliputane va fi (ați ghicit desigur) Moș Gerilă cu tolba-i veșnic plină și cu sacul doldora de snoave. Artiști cunoscuți vor oferi programe pentru cei mici iar organizațiile comerciale locale vor pune la dispoziția cumpărătorilor produsele lor cele mai bune.

Am cercetat o statistică recentă și am aflat că în această lună, comparativ cu anul trecut s-a pus în vînzare cu 140 la sută mai multă ciocolată și 30 la sută bomboane.

Deci, poftă bună!

★

— E frumos pomul?

— Firește că da. Cred că este pomul cu cei mai mulți copii.

Mamele, harnicele muncitoare de la fabrica de confecții „Gheorghe Gheorghiu-Dej", în fiecare dimineață cînd intră în schimb, își aruncă privirile pe bradul impozant ce a început să fie împodobit.

— Ce dar o să primească Ionel?

— Ce dar o să primească Sanda?

Ce anume precis vor primi este greu de ghicit dar că darurile vor fi frumoase este lesne de știut. Paltoane, încălțăminte, pulovere și treninguri, rechizite școlare și fireste nelipsitele jucării și bomboane.

Statul nostru a alocat numai pentru fabricile și întreprinderile din București șase milioane și jumătate de lei pentru pomurile de iarnă. Și în fiecare fabrică și întreprindere, comitetele de întreprindere locale alocă și ele sume însemnate pentru a-

D. TABACU

• *(Continuare în pag. 2-a)*

Pregătiri... pregătiri

CRONICA STRĂZII

La miezul nopții

— Ce faci de revelion?

Da, e o problemă!... De la mijlocul lui decembrie au și început să apară anunțuri: „Petreceți revelionul la...."

Atelierele specializate în recuzită de carnaval trebăluiesc cu echipe suplimentare la confecționarea coifurilor, jobenelor, pălăriuțelor și celorlalte dichisuri colorate de hîrtie și carton, indispensabile cotilionului. Fierbere juvenilă la căminurile studențești, în fabrici. Orchestrele respective își pun la punct repertoriul; temuții epigramiști ai „codașilor" din întreprinderi, lucrează de zor și „conspirativ" la skeciurile satirice adhoc, însă mai indulgente ca de obicei, își ascut săgețile — nu chiar cu vîrf prea împungător, cum se cuvine la o desfătare prietenească — pentru „răvașele de plăcintă"; fetele și băieții repet în orele libere „șlagărele" coregrafice. Statul major al restaurantelor de toate calibrele, studiază cu fruntea încrețită temele tactice ale menu-ului, întăririle majorate — artileria clondirelor cu deosebire — pentru a putea face față victorios oricărui asediu frenetic. Cetățenii cu tradiția petrecerii în familie, au și dresat lista invitaților, au luat dispoziții conforme: ceară proaspătă pe parchet ca să alunece picioarele dansatorilor, scaunele sporite, pic-upul completat cu discuri noi, curcanii cherchelițî zilnic pînă la Ignatul lor — 31 decembrie — cu o linguriță de rom, varza acră pritocită grijuliu în borcane și, fireste, damigeana cu vin adusă special de la „ma-

F. Brunea-FOX

• *(Continuare în pag. 2-a)*

DIN SUMAR:

„Clopote și struguri"
fragment din romanul cu același nume de Zaharia STANCU

PUNCTE DE VEDERE
de Dan DEȘLIU

REFLECTOR
de Eugen BARBU

ÎNTÎLNIREA ARTIȘTILOR cu... 1961

NOAPTEA DE ANUL NOU

DE UMOR

Jocuri

52 DE SĂPTĂMÎNI

De 52 de ori cîte 7 zile și stocul de timp al anului 1960 este epuizat.

Anul vechi a murit; trăiască anul nou!

Răsfoim filele calendarului, colecțiile de ziare și fotografii, vraful de telegrame sosite de-a lungul acestor peste trei sute de zile.

Desigur chiar și aci se poate visa. Cu ajutorul imaginației faptele pot prinde din nou viață după plac: pe sărite, dinainte înapoi și invers.

Ele îndeamnă și la concluzii, la un calcul rece, pe capitole.

...visăm doar cu ochii deschiși! Mai ales vrem să căpătăm posibilitatea de a scruta mai bine viitorul.

Prolog în Pacific

Zorii zilei de 21 ianuarie abia începuseră să 'nălbească orizontul Pacificului cînd la bordul navelor speciale aflate într-un perimetru cuprins între insulele Marshall și Christmas, se observa o forfotă neobișnuită. O scînteiere pe cer și un obiect călătorind cu o viteză de 26.000 de km. pe oră atinge suprafața oceanului. La Moscova era ora 20.05, în seara de 20 ianuarie. Printr-o singură apăsare de buton s-a intrat cu o viteză fantastică în ziua de mîine și s-a trecut totodată la o nouă etapă a explorării Cosmosului.

20 ianuarie — 5 iulie — rachete puternice cu mare precizie lansate de U.R.S.S. în Pacific.

15 mai — 19 august — 1 decembrie — trei nave cosmice deschid drumul omului spre nesfîrșitul sideral.

Ecouri, comentarii, ipoteze — întreaga lume salută aceste evenimente. Unii visează tot cu ochii deschiși nu numai la înfrîngerea de către om a barierelor spațiului terestru ci și a timpului terestru.

Rachetele din ianuarie au trecut cu rapiditate dintr-o zi în alta. Dar în Cosmos? Oare nu spun savanții că timpul nu se scurge la fel pentru un obiect mobil ca și pentru unul în stare de repaos? Va veni vremea — spun ei — cînd omul va cuprinde într-o călătorie cosmică veacuri întregi în perioada unei singure vieți terestre.

Visurile acestea sînt purtate amețitor de înalt pe aripile rachetelor sovietice, așa cum năzuințele fierbinți ale unei omeniri zbuciumate sînt purtate tot mai sus, tot mai aproape de înfăptuire, de această rachetă a istoriei — mișcarea comunistă și vlăstarul ei principal — sistemul mondial socialist.

Navele cosmice iau cu asalt cerurile în numele comunismului. Iar pe pămînt indicii economici, glasul pu-

N. LUPU

• *(Continuare în pag. 3-a)*

Instantaneu la Predeal

Fotografia: Prof. V. ORZA

„Clopote și struguri“

In curînd se vor afla în librării trei cărți noi de Zaharia Stancu. Este vorba de volumele „Clopote și struguri“, „Printre stele“ și „Carul de foc“ care deschid ciclul romanului „Desculț“ într-o nouă versiune, mult îmbogățită.

Publicăm mai jos un fragment din volumul „Clopote și struguri“ a cărui acțiune se petrece în preajma răscoalelor țărănești din 1907.

de Zaharia Stancu

La miezul nopții tata mi-a pus mîna pe obraz și m-a trezit. A urcat plugul în car. A înjugat boii. Ploaia, care se prăvălea peste noi, era amestecată cu zăpadă.

— Ține, Darie, un sac. Pune-l în cap. O să te mai apere de vînt și de zloată.

Întunericul era gros. Puteai să-l tai în felii cu cuțitul.

— Dii...

— Tată. Cum nimerești boii drumul prin întuneric?

— Nu știu. Dar îl nimeresc. Poate că ei văd și prin întuneric. Au ochi mari.

Sacul s-a udat leoarcă înainte de a fi ieșit din sat. Dîrdîiam ca piftia, însă, de teamă ca tata să nu mă dea jos din car și să mă trimită acasă, tăceam. De dormit, nici pomeneală nu putea fi. Toropit de osteneală și de nesomn, mi-am dat drumul închipuirii... Se făcea, vericule, că mă aflu lîngă un foc uriaș. O stivă de copaci groși, de trei ori mai înaltă decît casa, ardea. Flăcările focului se ridicau pînă la nori. Jarul roșu, la care ai fi putut frige o cireadă de boi, mă pripea, mă încălzea. Mi-era bine... În închipuire mi-era totdeauna bine.

Am ajuns la moșia lui boier Gogu spre ziuă. Tot drumul tata a tăcut. Din cînd în cînd mai îndemna boii la mers lovindu-i încet cu codirîșca biciului peste șolduri, peste spinare, pe unde se nimerea.

Pe cînd carul zdrăngăna pe drumul care taie moșia lui boier Gogu în două, s-a desprins din pîcla dimineții un logofăt cu căciulă mare în cap, cu dulamă și cizme.

— Tu ești, Tudore?

— Eu, logofete brînză-n bete.

— Dejugă.

A dejugat tata boii de la car. A dat plugul jos. Ușurați, boii și-au scuturat capetele. Ploaia se mai rărise. Se mai domolise și vîntul. Am sărit și eu din car. Bucuria boilor n-a ținut mult. Tata i-a înjugat la plug. Logofătul a zis:

— Te văd cam abătut, Tudore.

— Plăvanul!... Nu e în toate apele lui.

Logofătul a dat ocol boilor. S-a uitat cu băgare de seamă la plăvan. A ridicat din umeri.

— Ți se pare, Tudore. N-are nimic.

Logofătul a dat pinteni calului și-a plecat. Griva costeliva s-a adăpostit sub car și-a căzut în picoteală. Am început să arăm pămîntul pe care-l mujase ploaia și zloata. Tata, trist, cu ochii goi, cu obrazul neras de săptămîni și îndoit de mijloc, ținea plugul de coarne. Cu sacul ud în cap, desculț și cu izmenele suflecate, înghețat sloi, mi-nam boii.

— Dii, plăvane...

— Dii, bălțatule...

— Dii...

Mi se muia inima de mila tatei. Mi se muia inima și de mila boilor. Dar îi atingeam cu biciul.

— Dii... Dii...

Către prînz am dejugat boii, i-am legat de protap și le-am dat un snop de coceni. Ne-am vîrît sub car lîngă Griva costeliva. A scos tata din traistă mămăliga, ceapa și sarea. Am mîncat. Rămășițele — cîteva firimituri — le-am aruncat Grivei. Ceapa fusese iute. Ne ustura gura. Ne-a venit sete. Ne-am astîmpărat-o cu apă sălcie din boată. L-am văzut venind spre noi pe boier Gogu. Călare venea și era însoțit de doi logofeți. Zloata nu ne ierta. Se întețise iarăși. Se întețise și vîntul. Am ieșit, cum se cuvenea, de sub car. Cînd s-a apropiat boierul de noi ne-am scos căciulile din cap.

— Merge, Tudore?

— Nu prea, boier Gogule.

— De ce?

Boier Gogu s-a uitat la boii noștri. Bălțatul molfăia cocenii uzi în silă. Plăvanul nu-i lua în seamă. Avea ochii împăienjeniți.

— Boule, unde vezi tu că s-a îmbolnăvit?

A plecat boier Gogu. Au plecat și logofeții. Mantale lungi îi fereau de

Desen de Beca RIND

ploaie. Cizmele boierului luceau ca oglinda. S-au oprit, boierul și logofeții, mai departe, și au stat de vorbă cu oamenii care-i arau alte fîșteici.

Griva costeliva a ieșit de sub car și-a urlat de două sau de trei ori. Am bătut-o cu biciul. A tăcut.

Am înjugat iarăși boii la plug. Plăvanul, pe brazdă, abia mergea, se clătina pe picioare. Nu se atînsese de coceni. Numai îi mirosise.

— Dii, plăvane...

— Dii, bălțatule...

— Dii...

Îmi răceam gura degeaba. Tot degeaba atingeam boii cu biciul.

Pe la jumătatea locului, boul plăvan a îngenuncheat și s-a lungit la pămînt. Tata a oftat. S-a încuntat la cerul vînăt și mărunt pe care se îmbulzeau norii. Pe urmă a luat oticul și a tăbărît pe boul căzut. Plăvanul tăcea, răbda și se uita la tata cu ochi mari, fumurii. Cu ochi mari, fumurii, mă privea și pe mine plăvanul. De cîte ori lovea tata cu oticul în bou, parcă mă lovea pe mine. Dacă nu aș fi fost de multă vreme obișnuit să nu mă mir de nimic, m-aș fi mirat că nu mor. Mi-am încleștat fălcile să nu urlu. După cîteva clipe n-am izbutit să mă stăpînesc. Am țipat:

— Nu-l mai bate, tată.

— De ce să nu-l bat?

— Nu-l vezi? Își dă sufletul.

— Tocmai de-aia îl bat, că moare, Moare și mă lasă. Ce mă fac eu fără bou?

Am crezut că s-a domolit. Am zis încet:

— Te rog, tată, nu-l mai lovi. Moare...

Parcă aș fi aruncat foc pe el. A lăsat boul în pace, dar s-a luat cu oticul după mine.

— Năvlegule! Am să te omor și pe tine.

Îi năvălise tot sîngele în ochi. Mi-am dat seama că tata își pierde mințile. Am luat-o la fugă, Griva costeliva s-a speriat și s-a luat după mine chelălăind. Tata a alergat în urma mea cu oticul ridicat pînă a ostenit. Goana peste cîmpul noroios l-a dezmeticit. S-a întors lîngă boi. M-am oprit și eu din goană și am întors capul. L-am văzut că-și ia căciula din cap, dă cu ea de pămînt și înjură. De frică, m-am ținut departe. Tata a îngenuncheat lîngă boul căzut și s-a apucat să-l mîngîie pe frunte și pe bot. Boul rămînea nemișcat. I-a scos jugul de la gît. M-a strigat:

— Vino-ncoa, Darie.

Teama de bătaie se cuibărise în mine. O îmboldeam să iasă. Nu mă asculta. Îmi tremurau picioarele. L-am întrebat pe tata:

— N-ai să mă bați?

— Nu. N-am nimic cu tine.

M-am dus lîngă el. Ochii i se uscaseră și i se mai limpeziseră. Mi-a arătat boul.

— A murit, Darie.

— Văd.

— A murit în jug...

Griva costeliva se tîra pe burtă la picioarele tatei, îi mirosea și-i lingea opincile pline de noroi, chelălăia ușor și dulce. Tata a lovit-o cu piciorul în pîntec. S-a dat Griva costeliva de-a rostogolul. S-a ridicat. Și iar a chelălăit ușor și dulce. Cu chip negru, de pămînt, tata mi-a poruncit cu glas care nu mai era al lui:

— Du-te la car și adu cuțitul!

M-am dus la car, am umblat în traistă, am luat cuțitul și i l-am adus. A dejugat tata și celălalt bou și l-a slobozit să pască pe mirîștea udă.

S-a străduit în vînt și-n zloată mai mult de un ceas pînă să jupoaie boul. Hoitul l-am lăsat acolo, să-l hărtănească, să se satureciorile. Pielea a făcut-o tata ghem, a luat-o la spinare, a dus-o la car și-a aruncat-o peste paiele care se găseau acolo. Pe urmă s-a dus și-a tîrît la car plugul.

— Adu boul la car.

L-am prins de curm și l-am adus.

— Înjugă-l, Darie.

Am înjugat boul la locul lui, în dreapta.

— Tată, crezi că un singur bou o să poată să tragă carul pînă acasă?

— Taci, Darie. Nu mă mai supăra și tu cu întrebări prostești.

— Bine. Am să tac.

În locul boului mort și-a băgat capul în jug tata. Norii vineți se îmbulzeau pe cerul mărunt. Sufla ascuțit vîntul. Ploaia cădea amestecată cu zăpadă. Griva costeliva chelălăia ușor, dulce și ne da tîrcoale. Se apropia de picioarele tatei. Ne da tîrcoale.

— Dii, bălanule...

— Dii...

— Dii...

Ruminii de la noi, din Omida, sau de prin alte sate de pe Călmățui care se mai aflau pe cîmp, la arat, întorceau capul, se uitau de departe la noi, o clipă-două. Pe urmă își vedeau înainte de treabă.

Cerul era mărunt și mohorît,
zările vinete,
cîmpul noroios și urît.
Drumul,
plin de gropi,
de hîrtoape,
de bălți cleioase era plin...

— Dii, bălanule...

— Dii...

— Dii...

Am întors capul.
Pe hoitul plăvanului năvălișeră,
negre,
ciorile.
Aș fi vrut să orbesc.
N-am orbit.

Se lăsa înserarea cînd am ajuns la rampa lui Orceag, în apropierea satului. Gîfîind greu, lac de sudoare, tata s-a oprit. Sta aplecat peste protap și se ținea cu mîinile de pîntec. Icnea și vărsa o licoare galbenă, lipicioasă. O-brazul i se făcuse mai negru decît smoala și i se îmblînzise. I se îmblînziseră și ochii.

— Ți-e rău, tată?

— Rău, Darie... Rău...

Griva costeliva nu mai avea frică de tata. I se tăvălea la picioare. Chelălăia. Îi lingea opincile încărcate de noroi.

Cum stam așa lîngă tata, care era plin de sus și pînă jos de sînge și de noroi, mi-am aruncat privirea spre sat. Am văzut om îndreptîndu-se spre noi în goana calului. S-a apropiat omul. L-am recunoscut. Mi-a mai venit inima la loc. I-am spus tatei:

— Vine nenea Toltică.

Icnea aplecat peste protap și vărsa tot licoare galbenă. Nu mi-a răspuns. Poate nu m-a auzit. Poate n-a putut să-mi răspundă.

Nenea Toltică nu m-a întrebat nimic. Și-a făcut cruce. A descălecat. L-a luat pe tata în brațe. L-a așezat în car, pe paie. Sub cap i-a pus drept pernă pielea boului.

— Așteaptă-mă, Darie. Alerg acasă și mă întorc. Aduc boii noștri.

Am intrat în sat o dată cu întunericul. E dulce viața, vară Dito?

— E dulce, Darie, vere. Ca zeama de cucută.

Pomul de iarnă

(Urmare din pag. 1-a)

ceastă tradițională sărbătoare a pomului de iarnă. Începînd din ziua de 28 decembrie 1960 și pînă la 8 ianuarie 1961 la locurile lor de muncă, cetățenii vor veni cu odraslele lor de mînă și le vor arăta o dată cu priveliștea ademenitoare a bradului și uzina dragă și strungul și laminorul. Cine știe, poate mulți dintre micuții de astăzi vor păși și ei din tată-n fiu pe locurile acestea. Și poate și ei într-o bună zi își vor lua copiii de mînă să-i aducă în jurul cetinilor proaspete și le vor spune:

— Așa m-a adus și pe mine aici bunicul. Era în anul 1961.

Dar pînă atunci? Pînă atunci să privim emoția aceasta, as spune unică, a copiilor în fața globurilor fascinante care oglindesc obraji rumeni și năsucuri ridicate în sus spre beteala nesfîrșită a uriașului carpatin cu pietele de cetini.

*

— La mulți ani, tovarăși!

La complexul C.F.R. „Grivița Roșie“ vor sărbători revelionul 2000 de oameni. În noaptea aceasta, vor ciocni împreună și vor petrece laolaltă cu familiile lor, oamenii căliți lîngă dogoarea cuptoarelor, modelatorii harnici ai metalului. La ce s-o fi gîndind oare în noaptea aceasta Constantin Zamfir, șeful brigăzii de tineret „Vasile Roaită“ de la turnătorie? Desigur la viața lui și la viața tinerilor pe care îi conduce. Anii viitori îi vor găsi poate ingineri căci toți învață, cu mîndria și conștiința deplină că vor purta cu cinste numele eroului utecist, numele brigăzii lor.

— La mulți ani tovarăși!

Și bătrînul lăcătuș Ștefan Constantinescu de la uzinele „Vasile Roaită“ ciocnește cu cei patru feciori ai lui, lăcătuși și ei în aceeași secție. Sînt toți fruntași în muncă și în anul care vine uzina lor se va dezvolta, iar răspunderea lor va fi și mai mare.

— La mulți ani, tovarăși!

Pretutindeni în noaptea aceasta, în marile uzine, la „23 August“, la „Republica“, la „Grivița Roșie“, la „Tudor Vladimirescu“ ca și în alte întreprinderi și instituții din țară oamenii sărbătoresc anul care vine, încrezători în viitorul pe care și-l făuresc sub conducerea înțeleaptă a partidului.

Vinul rubiniu sclipește în pahare, oamenii se îmbrățișează sub ploaia de confetti, focurile de artificii de pe cetini le luminează fețele. Mai sînt cîteva clipe și vor păși în noul an: în 1961.

Și vom porni din nou la muncă, cu forțe sporite, cu imaginea concretă, atotcuprinzătoare a viitorului.

Așa va începe prima zi a noului an, atunci cînd vom rupe prima filă a calendarului.

D. TABACU

INTERVIU CU ANUL NOU

Anul Nou deci a venit
M-am gîndit
Prin urmare
După clasica urare
Să îi iau (n-o fi tîrziu?)
Ați ghicit. Un interviu.
— Bine ai venit în țară
Prunc cu tolba plină iară.
Te primim în ospețe,
Cu licoare rubinie,
Cu plăcinte și răvașe
Și cu spirite poznașe.
...Noul An a stat un pic
Și-a răspuns: — Ce pot să zic?
Mulțumesc de gîndul bun
Dar degeaba te ascult
Fiindcă am venit de mult
Și în fabrici și uzine
Planul a vorbit de mine
Și-au rostit deci mulți ca unu
„Noi lucrăm în șaizeșunu“
Iar la anul sigur voi
Veți lucra în șaizecidoi...
— Vreau să te întreb ceva
(Anul Nou mă ascultă)
Vom păși curînd, cum știi,
În an bun, în prima zi
Și-am gîndit că tot ești nou
Să îți facem un cadou.
— Ce anume? Haide, spune!
— Gîndurile noastre bune.
Anul Nou mi-a zis: — Mersi
Tot ce-am spus, așa va fi!
Însă fără înconjur
Am găsit și un „cusur“
— C-are-anume este oare?
I-am zis scurt și cu mirare
...Anul Nou mi-a spus atunci
— Versurile dumitale

T. DUMITRAN

Privind stema țării

(Urmare din pag. 1-a)

să uităm noile construcții care se înalță în toate satele? Școlile, căminele culturale, dispensarele, policlinicile. Nu poate, cred, nimeni uita, o dată numai de-ar fi trecut pe acolo, căminul cultural din Dolhești Mari, cu sala de peste 400 de locuri unde vin și dau spectacole actori ai teatrului din Botoșani, artiști din ansamblul „Ciprian Porumbescu“ din Suceava, teatrul de la Iași. Nimeni, o dată numai de-ar trece prin sat, nu va uita construcțiile noi, de interes obștesc, ridicate la Giulești, în îndepărtatul Maramureș, care în timpul rînduirii burghezo-moșierești a fost, dimpreună cu Țara Moților, carte de vizită a înapoierii țării noastre.

Sînt toate aceste construcții din orașe și din sate rodul muncii harnice, pline de entuziasm a poporului nostru liber, călăuzit de partid. Chipul lor nou răsfrînge în noua lor strălucire, ca într-o oglindă, lumina și strălucirea țării întregi. E strălucirea țării noastre mîndre, e frumusețea uzinelor ei, frumusețea muncii poporului nostru, a muncitorului aplecat deasupra strungului, a oțelarului cu chipul dogorît de șarje, al timonierului cu ochii ațintiți la luciul apei, al tractoristului ce mînă, pe întinse cîmpuri, tractoare la noi în țară făcute.

Și stema țării, simbol drag al Republicii Populare iubite, stema pe care mîndri o purtăm pe brațe la defilare, stema care străjuiește în sălile noastre de adunare, stema aceasta care întruchipează bogățiile și frumusețile țării, stema deasupra căreia scînteie steaua purpurie răsărită în vremile noi, socialiste, e astăzi cunoscută departe, peste hotare. Despre Republica noastră populară se vorbește cu stimă în India unde bravii noștri petroliști montează o rafinărie; se vorbește cu înaltă prețuire în Republica Arabă Unită unde roșii tractoare românești ajută plugurile felahilor. Republica Populară Română și-a cucerit în întreaga lume prestigiul și prețuirea cuvenită.

Să privim în timp, în anii viitorului, stema patriei dragi. Ea va fi aceeași. Dar fiecare simbol pe care-l reprezintă va oglindi noi și minunate realizări. Va oglindi victoriile dobîndite în lupta pentru înfăptuirea grandioaselor perspective deschise poporului nostru de cel de-al III-lea Congres al partidului. Va oglindi victoriile pe care poporul nostru, condus de partid, le va dobîndi în lupta pentru desăvîrșirea construcției socialiste.

Mîndri o vom privi și mîndri o vom purta pe brațe la defilare. În imaginea ei simbolică vom vedea fiecare, cum și azi vedem, și munca noastră, și strădania noastră. Muncă pusă cu tot devotamentul în slujba înfloririi patriei noastre dragi, Republica Populară Română.

Simion MINA

LA PAȘCANI...

Deschid cartea cu albe coperți — întîiul volum de scrieri în proză al lui Geo Bogza — și, la pagina 356 citesc tulburătoarea mărturie a reporterului despre starea Pașcanilor în anotimpurile ce-au urmat verii lui 1944.

„...În Moldova se găsește orașul care stă cu mult în fruntea tuturor, ca proporții ale distrugerii: Pașcani. E ras de pe fața pămîntului. Și încă, trebuie să ne înțelegem asupra acestei expresii. Procentual, orașul e distrus 80 la sută. Dar pe cînd la Ploiești și în celelalte orașe care au avut de suferit de pe urma războiului, mai sînt foarte multe case, străzi întregi și, uneori, chiar cartiere neatinse, tîrgul acesta din Moldova, dintr-o parte în alta, e un morman de ruine. Se mai văd doar cîteva case, pe la margine, dar centrul, strada cu stradă, casă cu casă, este literalmente șters de pe fața pămîntului“

*

A vedea, așadar, Pașcanii de astăzi înseamnă a descifra fapte și mărturii din viața unei așezări practic vorbind nouă.

Cînd Pașcanii se ridicau din ruină

Drumul Pașcanilor în ani, în acești șasesprezece ani care au trecut de cînd războiul a voit să-l vadă șters de pe fața pămîntului, oricît de priporos a fost, a însemnat suiș.

Dintîi au fost oamenii. Cei care-au supraviețuit și-au rămas printre întristătoare mormane de moloz. Apoi cei care s-au întors de departe, din Oltenia, din Banat: ceferiștii. Alături de ei era țara. O țară scăpată de umilinți și ofense, plănuind împlinirea unei rînduiri drepte și umane.

În 1945 cînd orașul încă era *„literalmente șters de pe fața pămîntului“*, partidul comuniștilor, care vedea dincolo de ruine, de șinele de oțel răsucite spre cer, de scheletul hangarelor pustii unde cîndva fuseseră ateliere insufla oamenilor încredere în puterile lor, și în viitorul socialist pentru care-i chema la luptă și la biruință. Și inima ce părea că nu va mai bate a bătut. Încet, încet, pînă ce pulsația nouă, plină de vigoare a vremilor noi, a prins a fi unanim perceptibilă.

Odată cu atelierele, odată cu depoul, se ridicau și casele: cele „de sus“, de pe strada Ștefan cel Mare, cele „de jos“ de pe strada Constantin Burcă; se dregeau ulițele — nici una pavată în 1945 — se îndrepta calea în urcuș de la gară în tîrg, se împlinea acolo o piață, dincolo se întocmea un obor unde-și dejugau boii țăranii veniți cu zarzavaturi din Brătești, cu brînză și lapte din Stolniceni, cu vin și poamă de prin Stroești.

Casele se construiau din materiale vechi; erau unele strîmbe, hîtîe dar stăruința, tenacitatea cu care se înălțau le atribuia tărie de beton. Ele dădeau semn, cui avea minte să priceapă, că pășcănenii nu dau înapoi la greu și cu cîte mijloace au la îndemînă, construiesc. Zidesc în numele vieții, în numele statorniciri.

Nămolurile mizeriei se topeau în tonica măcinare a pămînturilor de pe șantiere: se făceau canalizări, se pietruiau drumuri, se săpau temelii; dar asanată se afla, mai ales, mocirla morală a Pașcanilor măruntei negustorii, mocirla mentalității micii-burghezii ce voia să se socoată altădată elită intelectuală a urbei, pentru jalnica-i pricepere la bătut berlicul, la întocmit jalbe cu dichis și la mărunte, curate dar mai ales necurate alișverișuri.

Proprietățile Mîrzeascăi, care stăpînea înainte de război pămînturile din tot Pașcanii și locurile de casă — de unde vorba de prin partea locului „Casa omului în ograda Mîrzeascăi“ — se stingeau și piereau. Conacul lui George Brătianu devenea cu parcul lui cu tot „Casă de cultură“, prăvăliile mereu mai mari se înmulțeau, orașul creștea. În biroul șefului de gară Frantz Roznentovski, pășcănean și ceferist din tată și din bunici, se adunau diplome de onoare care însemnau tot atîtea recunoașteri a hărniciei, a destoiniciei pășcănenilor lucrători la gara cea nouă — mîndrie a Pașcanilor...

Pășcănenii solidari cu țăranii răsculați la 1907, pășcănenii greviști în 1920, pășcănenii participanți la grevele din 1933, muncitorimea pășcăneană, integrîndu-se în avîntul construcției socialiste a țării întregi, zămislea Pașcanul nou, Pașcanul puterii populare.

Într-o dimineață cu cer vioriu

Am zăbovit o fărîmă de vreme (mult mai puțin decît s-ar fi cuvenit) la anii înfiripării noului Pașcani de zid și a făptuirii sufletești a noului oraș. Am făcut-o pentru a înțelege bine că între Pașcanii de azi, pe care l-am văzut de curînd, și cel pe care îl văzuse, la finele războiului Geo Bogza, au trecut ani de trudă pe care nici dinaintea luminoasei perspective a Pașcanilor de mîine nu trebuie să-i uităm.

Pașcaniul de azi te întîmpină cu noua și eleganta lui gară, cu piața gării împietruită cu calupuri de granit, cu linie de autobuz, din gară pînă-n centru. Sînt toate plăcute noutăți. Drum de piatră și trotuar te duce pînă „sus“ unde de cum urci dealul afli, ca peste tot în țară, familiarele schele, semn că și în Pașcani se construiește. O zidire nouă cu etaje e de acum gata; la parterul ei un magazin universal vast, destul de bine aprovizionat. Alături o piață unde, măcar că-i în zori, mișună lume peste lume. Forfota o întregesc și camioane și motociclete și cărute și biciclete și pietoni, mulți orășeni, mulți oameni de la țară. Ici se cară material de construcție, dincolo se mută cineva...

Peste toată forfota, peste șantiere, peste magazinul cel nou cu firma scrisă cu aur pe geam albastru stăruie un cer vioriu cum am aflat de la Anatole France din al său „Le lys rouge“ că-i numai la Florența. Stăruie pînă ce dinspre gară bîruie răsăritul și peste Pașcani prinde a se lăsa o pîclă ușoară, umedă și rece.

*

Încotro? Stau în răscruce și cumpănesc. Cunosc tîrgul dar de dragul vorbei, întreb de una și de alta, doi cetățeni, la întîmplare. Cu bunăvoință mă îndrumă spre drumuri multe.

Aleg, din toate, drumul spre „Palatul Culturii“. În axul străzii — Ștefan cel Mare — aflu înălțată impunătoare, cu etaj și acoperiș mansardat acoperit de olane, clădire cum n-a cunoscut niciodată Pașcanii. Pătrund în holul pardosit cu marmoră, trec printre coloane lucitoare de travertin dobrogean și pășesc către un grup de oameni (constructori, membri ai comisiei de recepție — aflu apoi) care își întrerup pentru o clipă discuția. Din mănunchiul de oameni cineva se desprinde voind a-mi fi binevoitoare călăuză în vreme ce cei rămași continuă să se sfătuiască (și pe drept cuvînt) în privința calității lustrelor, aplicelor și candelabrelor prea puțin frumoase față de eleganța holului.

Pășesc spre sala de cinematograf (450 de locuri) care amintește prin linia arhitectonică Sala Palatului din București. Replica pășcăneană (la proporția de 1/10) a fastuoasei săli bucureștene degajă o atmosferă de caldă și prietenoasă ospitalitate. E văruită albastru-cenușiu precum albastre-cenușii sînt și scaunele tapetate cu material plastic.

În vreme ce mă gîndesc la sordidul cinematograf al lui Stern (singurul din Pașcanii de altădată) devenit azi, ceea ce pe drept cuvînt se cuvenea să fie, magazie a D.C.A., călăuza îmi arată, într-o cameră, fotoliile și canapelele îmbrăcate în pluș care vor mobila holul. Sînt condus apoi spre cabinele artiștilor, spre încăperile de la etaj unde se va instala casa raională de cultură...

Parcul?... O mîndrie!

Dar „Palatul Culturii“ — care a și fost poate inaugurat cînd apar aceste rînduri — nu-i singura înfăptuire. Cercetîndu-le pe rînd toate cîte-s noi și care deschid, asemeni mugurilor, florile viitorului se cuvine să amintim și de un cartier de blocuri (două cu cîte 36 de apartamente fiecare, sînt de acum gata); alei se construiesc în acest an și-n anul viitor aproape două sute de apartamente. Cuvine-se să trecem și prin parcul acum desfrunzit și gol, cu alei pietruite, cu pomi tineri, cu maluri taluzate și cu un lac amenajat într-o vîlcea, cu straturi pe care încă mai stărue, sfidînd brumele, pansele.

Parcul, fost cîndva al lui Brătianu, e astăzi al orașului. Dar cînd pășcănenii spun că-i „al nostru“, nu la proprietate se referă, ci la faptul că fiecare, tînăr sau bătrîn, a pus umărul să-l facă. Și nu numai parcul: și străzile și șanțurile pentru canalizare, ba și pămîntul din jurul noilor construcții tot voluntar l-au săpat și l-au cărat. De asta poate se și mîndresc așa de mult cu parcul lor și cu toate amenajările edilitare.

Amintind de această vie activitate a pășcănenilor a tuturor, pentru a face mereu mai frumos orașul în care muncesc și trăiesc, se cuvine să stăruim pentru ca participarea voluntară la lucrările făcute și la cele plănuite să se mai facă a deveni pentru Pașcani o trăsătură caracteristică, mărturisind convingător în favoarea sufletului nou al orașului. În fruntea treburiilor au fost, ca totdeauna, muncitorii și, mai ales, ceferiștii de la depou și de la ateliere. Cot la cot cu dînșii au lucrat gospodarii orașului, membrii comitetului executiv, deputați: Vasile Grigoroaia, muncitor la ateliere, Matei Vasile, de meserie pavagiu și alții, mulți alții. A lucrat noua intelectualitate a pașcanilor; a muncit doctorul Mălina și avocații și procurori; au lucrat activiști ai sfatului, au lucrat harnici pensionari, precum I. Ardeleanu, președinte de comitet de cetățeni ori Emil Ștefanovici, alt pensionar și alt președinte de comitet de cetățeni, deținător de altfel al titlului și-al steagului de fruntaș.

Mi-a părut rău că pe toți acești cetățeni de laudă n-am apucat să-i văd la lucru (se stricase timpul și era udeală și zloată), dar despre ei mi s-a vorbit. În edificarea noului Pașcani contribuția lor e însemnată: reprezintă contravaloarea a cincisprezece apartamente. Dar asta nu-i tot; contribuția lor reprezintă conștiința nouă, socialistă, care deschide larg ferestre către anii ce vin.

Fără de care călătoria ar fi incompletă

Am văzut cu ochii Pașcanii de azi; tot cu ochii am văzut pe-un întreg perete al „Camerei deputatului“ planurile de dezvoltare a Pașcanilor, oraș modern, sistematizat, pe măsura trecutului său, pe măsura entuziasmului vrednicilor săi locuitori. La amănuntele toate, nu stărui. Pentru o cifră doar, impresionantă, vă reține atenția: reprezintă suprafața locuibilă ce urmează să se construiască pînă în 1965: 13.951 metri pătrați. Și încă ceva privind viitorul imediat, primăvara ce vine: se va construi o școală nouă, cu opt clase, o policlinică, un magazin cu etaj, un mare complex al cooperației meșteșugărești pentru deservirea populației, un nou sediu al Băncii de Stat, se va realiza, în proporție de 80 la sută, canalizarea. Și toate într-un an. În anul ce vine. Am înșirat aceste construcții pentru a vă ajuta să înțelegeți încă ceva nou din viața Pașcanilor fără de care călătoria prin oraș ar fi incompletă: *ritmul dezvoltării.*

Simțind acest ritm în viața or[as] aflîndu-l din spusa oamenilor, [mi]rea că văd, în drum spre gar[ă] cul căsuțelor scunde de pe [o]gă, cu numele lui Vodă C[a]spre cer, clădirile noi, cu [ma]deschise, clădiri cu multe [eta]gării, în locul mărunte[lor] vedeam în șir — la [în]blocuri — magazine [cu] de mărfuri, cu vitr[ine] mină. Era oare u[n] ciparea planurilo[r] și pe care la s[fîr]le aflu, ca toa[te] făptuite.

LA MIEZUL NOPȚII

(Urmare din pag. 1-a)

ma lui“ și firește provizia de... bicarbonat.

*

— La mulți ani, tovarășe Pîrvu! E pensionar din 1957. A fost mecanic șef la uzina electrică. La el mă gîndesc, cum mă gîndesc la succesorul lui, la alții care în noaptea asta veghează — cei de pe locomotive, personalul de serviciu al spitalelor, manipulanții tramvaielor, paznicii șantierelor. Veghează. Iată cum îl vedeam pe Pîrvu în noaptea de 31 decembrie.

Nu mai e mult pînă la miezul nopții. Omul în salopetă a încrucișat privirea cu aceea a ornicului din perete: mai e un sfert de ceas... Chibzuiește: cînd minutarele se vor întîlni ca niște foarfeci, operația cezariană a leatului vechiu va fi isprăvită. Într-o secundă. Cît o mișcare în jos și în sus a manetei. Și anul născut în milimetricul interval dintre lumină și întuneric, va scoate primul gingurit pe scutecul de catifea al nopții regisată de dinsul, Pîrvu Nicolae, mecanic șef la uzina electrică.

Surîde. Are impresia că pătrarul ăsta de oră e altfel ca de obicei. Împrumută uzinei un sens aparte, ceva din atmosfera sălilor de maternitate. În sfertul de arc al orologiului, e o încordare de pîntec în gestație.

De treizeci de ani de cînd supraveghează incurabila insomnie a dinamurilor, omul cu salopetă încearcă la fiecare sfîrșit de calendar, același sentiment triumfător ce aduce cu bucuria paternă. Îl cunosc de mult și mi-a împărtășit odată acest sentiment, cu sfiiciune, încredințat că nu-l voi înțelege. L-am înțeles. Mai mult, am realizat o imagine nouă a revelionului. Aceea a **Omuiui cu salopetă** prăznuind altfel decît noi toți serbarea obștească, departe de febra ei tumultuoasă, dar numai el apropiat intim de inima evenimentului prezidat anonim în uzina ce secretează lumină pentru toate becurile Capitalei.

Acuși gestul lui Pîrvu, gemen cu toate gesturile pe care le practică de trei decenii, nici mai mare nici mai mic, nici mai caligrafic, nici mai onctuos — va proiecta evenimentul sub toate plafoanele ghirlandate.

Mai e puțin. Pîrvu Nicolae îmbrățișează într-o ochire cordială decorul de mult familiar. Menageria motoarelor, elefanții de fontă și oțel care mormăe, îngenunchiați, în robia lor iremediabilă; manometrele agere, care urmăresc disciplinata roboteală a monștrilor ferecați, manetele corect desfășurate pe tabloul de marmură de care s-ar zice că-s priponite dihăniile îmblînzite. Totul e în ordine.

Mai sînt șapte minute. O ultimă căutătură afară, unde orașul sclipește în scama iernii, unde fereastrele de aur forfecate geometric în panoul văzduhului denunță roentgenian siluietele alaiului festiv.

Bănuiește scenele. Ca la gară, pe peron, cînd hurube trenul așteptat, oaspeții revelionului s-au grupat interogativ. Mai sînt trei minute... În cupe bolborosește băutura de gală și cupele au devenit mînă și mîna s-a întins spre musafirul invizibil. Anul cel Nou care pășește încet cu picioarele mici ale minutelor.

Pe Mielu, ucenicul, treaz ca niciodată astăzi, l-ar amuza o șotie.

— Nea Pîrvule, nu stinge încă, mai ține-i așa cu mîna întinsă.

Îi și vede strengarul cu brațele imobilizate înainte, ca la cinema, cînd o pană imobilizează personajele filmului. O pădure de brațe vrăjite, încremenite la nivelul gurii, așteptînd cuvîntul care dezleagă, care gonește paharul spre buze. Ucenicul rîde, cu ochiul la maneta de care s-a apropiat șeful. Care zîmbește și el, îngăduitor, părintește:

— Măi băiete, măi...

Încă un minut. Ca la fotograf. „Zîmbiți tovarășe și tovarăși!“ Și toate fețele din sufragerii și saloane ascultă îndemnul mecanicului nevăzut. Și în toate pupilele țopăie spiriduși șampaniei din cupe. Și pe toate buzele a încolțit cuvîntul cu care se salută anul cel nou.

Mecanicul a apăsat maneta. Capitala a închis o clipită ochii. Pîrvu Niculai a rămas cu mîna pe pîrghie, ca pe altă mînă frățească.

La mulți ani, tovarășe Pîrvu! La mulți ani tovarăși care vegheați asupra petrecerilor noastre!

An Nou. Într-adevăr nou, cu viața nouă pe care o trăim astăzi. Îmi mai vine în minte cu duioșie, revelionul unui tînăr mecanic de locomotivă, pe care l-am cunoscut acum trei ani în trenul București-Craiova. „Cincisutist“. Plecase cu inima îndoită la Timișoara, în cursă obișnuită. Însurat de un an își lăsase soția gata să nască și asta îl obseda în timp ce-și conducea mașina. Fochistul, om mai în vîrstă, a reușit să-l liniștească arătîndu-i că astăzi, cu asistența medicală deosebită ce se acordă femeii în casele de naștere, un asemenea eveniment nu este legat de nici un risc. Nu ca înainte cînd mamele muncitoare trebuiau să recurgă la oficiul babelor, acasă, fiindcă nu găseau acces la puținele maternități care nu primeau decît pe șprinceană, cu recomandații electorale. Asigurat, și-a condus locomotiva cu vigilență și destoinicia ce i-au făcut faimă în performanțele „cincisutiste“. La Timișoara, cînd a oprit, l-a întîmpinat șeful gării.

— La mulți ani, tovarășe Ștefan. Îți strîng de trei ori mîna. Pentru anul nou, pentru izbînda cîștigată în întrecere și încă o dată pentru succesul de familie. Ești tată. Soția e bine și te sărută. Uite telegrama.

— Băiat? a îngăimat tînărul tată.

— Chiar doi — l-a informat admirativ și emoționat șeful stației. Hai să bem un pahar de vin.

F. Brunea-FOX

Cereți la chioșcurile de ziare și debite

Ce face de revelion...

...birocratul:

În ochii lui lucește bucuria
Și-o mulțumire sinceră, enormă,
Că-i cere pentru cozonac soția
Să-i caute de undeva... o formă.

...geologul:

În locuința lui ultracentrală
Așa petrece geologul Petre:
Din diformație profesională,
Cu niște rubedenii joacă... pietre.

...Codașul:

Nici musafir și nici amfitrion
Nu este-n seara asta, oameni buni.
Dar știți de ce? Pîn-la revelion
Pe gratic el mai are două luni.

...servilul:

A chibzuit vreo șapte zile pline
Și-n plicul șefului — el, om tenace —
Îi pune-o hîtă albă, ca mai bine
Să-și scrie singur ce urare-i place.

...un anumit critic?

Nici de revelion nu se dezminte,
Căci vrînd și-acum același să rămîie,
Ceru nevestei: — Pune în plăcinte
În loc de criticul răvaș... tămîie!

V. D. POPA

Din evenimentele anului

— *Am cerut Mourmelon, mademoiselle !*
— *Ocupat !...*

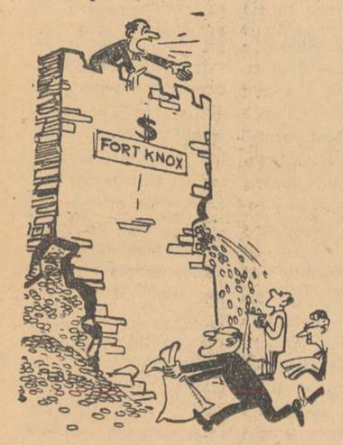

— *Ajutor !*
— *Vine ! Vine !*

Luați-o pe aceasta domnule dictator; elegant, modern și practic !...

A început curățenia generală...

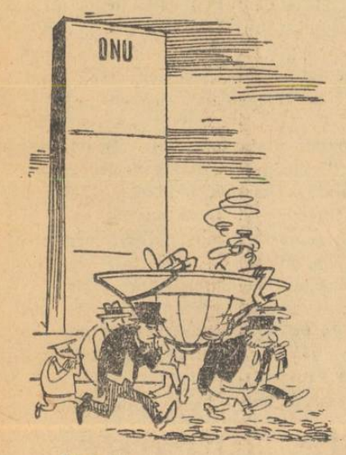

Pe scut..

Desene de Vlad CRIVAȚ

Cînd pe șarpe îl doare capul...

Moș Șciukar dacă visa ceva urît noaptea, cu greu putea fi convins să plece a doua zi dimineața la drum cu vreo treabă trimis de conducerea colhozului. Era superstițios din cale afară ! Dacă totuși se lăsa înduplecat și i se întîmpla colo, o nimica toată, o punea imediat pe seama viselor, a semnelor. Dar moș Șciukar reprezenta o epocă, o generație !

În povestea de mai jos, deși nu are nici o legătură cu simpaticul și hîtrul personaj șolohovian, vom vedea că eroul nostru — un ziarist occidental — a pățit-o și mai rău.

★

Inspirația nefericită sau mai bine zis lipsa totală de inspirație și goana după senzații „tari" după „bombe" sau cine știe după ce alte scopuri deloc curate — i-au sugerat unei corespondente a ziarului burghez „Le Monde" să scrie un articol despre o întîlnire cu „tînăra generație sovietică".

Cu planul de bătaie alcătuit, corespondenta s-a adresat organelor sovietice să-i înlesnească întîlnirea cu elevii unei școli medii pentru a avea o discuție despre viața și preocupările tineretului școlar sovietic — cerere ce i-a fost imediat satisfăcută. Bineînțeles că ziarista n-a suflat nici un cuvînt despre întrebările ce avea să le pună tineretului, dar nici nu i s-au cerut aceste întrebări. Și astfel corespondenta înarmată cu lucrurile trebuincioase muncii gazetărești precum și cu un număr de întrebări dintre care unele naive, iar altele direct provocatoare s-a prezentat în fața elevilor din clasa X-a la una din școlile medii din Moscova.

Prima întrebare a sunat cam așa : dacă elevii citesc cărți de literatură, ce fel de cărți, care este eroul preferat, care este eroul ideal spre care tind.

Cît privește prima parte a întrebării (dacă elevii citesc cărți de literatură) corespondenta n-ar fi trebuit să se deplaseze pînă la școală. Oricine merge prin Moscova — dar nu numai prin Moscova — ci prin oricare colțișor al Uniunii Sovietice observă un fenomen care nu poate să nu „sară în ochi". În tramvai sau autobuz, în troileibuz sau avion — peste tot vezi oameni cu cartea în mînă citind. Citesc copiii și vîrstnicii, studenții și pensionarii, gospodinele și colhoznicii. Librăriile din Moscova sînt zilnic asaltate de mii și mii de cumpărători. Pe străzi sînt zeci de chioșcuri și standuri de vînzare a cărților. Cărțile se vînd în întreprinderi și instituții, în colhozuri și sovhozuri, se expediază prin poștă, se fac abonamente ca și la ziare și reviste.

Răspunsurile elevilor la partea a doua a întrebării au fost într-un fel și mai puțin pe placul ziaristei. Elevii au povestit despre eroii lui Tolstoi și Dickens, ai lui Șolohov, Twain și Victor Hugo, despre Pavel Corceaghin și eroii Tinerei Gărzi.

— Ne întrebați despre eroul ideal, despre omul spre care tindem, care constituie pentru noi un model, un exemplu în sensul larg al cuvîntului — a răspuns un tînăr nu fără emoție în glas. Acest ideal al tuturor tinerilor a fost demult găsit de către tineretul sovietic : acesta este LENIN.

După cum se vede din răspunsurile tinerilor, prima întrebare nu i-a adus nimic bun pentru scopul pe care și-l propusese. Trebuia deci ca a doua întrebare să salveze situația.

— Să-mi spuneți — începu ziarista — dacă vi s-ar da drumul să vizitați alte țări și orașe (băgați de seamă, „dacă vi s-ar da drumul") ce țări și orașe a-ți prefera să vizitați ?

Un tînăr înalt, cu ochi albaștri, cu o șuviță de păr căzută pe frunte se ridică și răspunde :

— Eu aș vrea să merg la New-York.

Auzind acest răspuns, corespondenta se mai învioră puțin și începu să-și noteze de zor ceva în carnețel. Desigur, găsise în sfîrșit un „argument" puternic pentru articolul sau articolele ce urma să le scrie. „Auzi, un tînăr sovietic — reprezentant tipic al noii generații dorește să viziteze S.U.A....".

Pe cînd reflecta la toate acestea, scriind ceva în carnețelul ei, prin minte îi trecu încă un gînd — să afle de la tînăr de ce vrea să meargă în S.U.A. și nu să zicem în Franța sau în altă țară. Așa că dădu glas acestui gînd. În acest timp, tînărul aștepta liniștit ca ziarista să termine de notat pentru a putea continua.

— Mă întrebați — continuă tînărul — de ce doresc să merg la New-York ? Aș dori să merg la New-York pentru a susține lupta pentru dezarmare, pentru pace, pentru lichidarea colonialismului. As vrea ca de acolo să audă toată lumea dorința fierbinte de pace a tineretului sovietic, dragostea lui de învățătură. Iată de ce aș vrea să merg la New-York. Dar am toată încrederea că tov. Hrușciov face acest lucru cu măestrie știind că are în spate peste 200 milioane de oameni din toată lumea exprimînd gîndurile, dorința și voința lor.

Ziarista, înghițind în sec, nu renunță totuși la planul său. Întrebările care au urmat — toate pe același calapod și cu același scop — să deruteze, să provoace încurcătură — nu i-au adus nimic bun. Dimpotrivă, planul ei se ducea de ripă văzînd cu ochii.

Supărată foc ziarista a întrerupt brusc convorbirea cu elevii unei școli medii din Moscova plecînd cu coada...

Seara cînd făcea bilanțul zilei, corespondenta reflecta : „trebuia să amîn întîlnirea. Așa urît am visat noaptea, încît dimineața eram sigură că totul o să fie ratat. Asta ca învățătură de minte pentru viitor".

N. GAVRILESCU

„Tragedia de primăvară" a început toamna

La Seul, în capitala Coreei de sud, au murit de foame, în cursul ultimelor zece luni, 1000 de oameni. Mulți dintre ei veniseră la Seul în căutare de lucru și hrană. Dar parcă e ușor de găsit o slujbă în capitala unei țări unde, chiar conform datelor vădit „înfrumusețate" de autorități, 7 la sută din forța de muncă șomează?

Acești oameni — relata un ziar din capitala sud-coreeană au pierit pe străzi din cauza foamei, „complet părăsiți de o societate nemiloasă"...

Într-adevăr nemiloasă societate care nu-și poate hrăni oamenii cu sutele de mii! Potrivit unei statistici alcătuite la sfîrșitul lunii trecute, în noiembrie se numărau, numai în provinciile Kensanul de nord și de sud, 220.000 de gospodării țărănești care nu mai aveau alimente. Cele 160.000 din acestea care se află în Kensanul de nord, reprezintă 40 la sută din totalul gospodăriilor din această provincie.

Deobicei țăranii sud-coreeni ajung în trista situație de a-și consuma puținele alimente pe care le-au produs, de abia după sfîrșitul iernii; atunci, mînați de foame, pleacă în masă de la sate, vînzîndu-și sau părăsindu-și pămînturile. Se vede însă că în 1960 acest fenomen cunoscut sub numele de „tragedia de primăvară", a început încă din toamnă...

Pondoland — domiciliul forțat pentru negri

Pe coasta de răsărit a Uniunii Sud-Africane se află vestitul teritoriu (3.906 kilometri pătrați) al Pondolandului, locuit de triburile Pondo. De mai bine de o jumătate de an aceste triburi luptă cu înverșunare împotriva autorităților sud-africane. La începutul lunii decembrie, situația a devenit aici deosebit de încordată. După cum relevă ziarul „Sunday Times" care apare la Johannesburg „răscoala a luat asemenea amploare încît practic ea nu mai poate fi controlată". Aflînd de această situație dl. Mendrink Verwoerd, actualul prim-ministru al Uniunii Sud-Africane a declarat enervat în fața parlamentului că „va rezista ca granitul împotriva oricăror presiuni menite să-l determine să slăbească aspra segregație rasistă promovată de guvernul său". In consecință guvernul Verwoerd nu a stat mult pe gînduri și în jurul Pondolandului au început să apară tancuri, avioane, trupe și unități de transmisiuni. Expedițiile de represalii ale autorităților împotriva africanilor au luat caracterul unor operații militare. Dinspre Oceanul Indian, Pondolandul este blocat de nave ale flotei maritime militare. Intreg teritoriul a fost declarat zonă închisă, accesul în Pondoland fiind îngăduit numai pe baza unor permise speciale. Ciocnirile care au avut loc între autorități și populație s-au soldat cu numeroși morți și răniți. Sute de persoane au fost arestate. După cum transmite corespondentul agenției „Associated Press", ultima „operațiune de curățire" din Pondoland care a avut loc zilele trecute s-a soldat aproximativ cu arestarea a 150 de africani.

Dar nu teroarea dezlănțuită de guvern reprezintă noutatea din Pondoland ci reacția pondolezilor. In ciuda folosirii avioanelor și tancurilor, menite să sugrume și să intimideze mișcarea de rezistență, aceasta capătă proporții. Poliția nu poate pătrunde în anumite sate, decît puternic întărită. Pondolezii au inițiat o serie de acțiuni care îngrijorează profund autoritățile conducătoare. Astfel, în semn de protest ei au organizat o campanie de nesupunere civică refuzînd să plătească impozitele și să cumpere mărfuri de la magazinele europene. Mai mult decît atît, locuitorii pondolezi și-au creat propriile lor organe ale puterii — comitete care au primit denumirea de „coline" întrucît adunările acestor comitete se țineau de obicei pe coline. Comitetele și-au cîștigat o mare popularitate în rîndurile triburilor. După cum arată agenția Reuter, „colinele" dețin „aproape întreaga putere în Pondoland".

Amploarea luptelor din Pondoland, la care s-au alăturat și locuitorii Zubulandului și ai altor regiuni din țară, arată că tancurile, tunurile și avioanele nu sînt în măsură să înfrîngă voința de libertate și dreptate a unui popor, care luptă pentru drepturile sale vitale. Evenimentele din Africa de sud dovedesc că africanii care au fost asupriți, umiliți și disprețuiți atîta amar de vreme călesc pas cu pas unitatea tuturor asupriților, care este arma cu care vor impune în sfîrșit drepturile omului, fără deosebire de rasă, sex, limbă, religie.

Florian JURCA

CE ADUCE ANUL...

Viața oamenilor din Palma di Montechiaro

Bacteriologul italian Pampiglioni a întreprins recent o călătorie de studii în Sicilia pentru a cerceta condițiile social-materiale în care trăiesc oamenii în această regiune a Italiei, deosebit de înapoiată. După o ședere de cîteva luni în localitatea Palma di Montechiaro, el a dat publicității datele statistice adunate în această vreme care au îngrozit, pur și simplu, opinia publică italiană.

Pampiglioni a studiat mai îndeaproape situația în care trăiesc 600 de familii din localitate compuse din 3402 persoane. Toți aceștia locuiesc în 700 de încăperi, împreună cu 3952 animale de casă mici cum ar fi cîini, pisici, găini, iepuri de casă și cu 662 de animale mai mari ca măgari, cai și capre. O treime din acești oameni sînt bolnavi și jumătate din ei analfabeți. Încăperile în care trăiesc sînt în marea lor majoritate lipsite de ferestre și apă. În schimb, sînt igrasioase. (Drept consecință 15 la sută din întreaga populație din Palma di Montechiaro suferă de reumatism, iar 16 la sută de malarie).

Situația nu e mult mai bună nici pe ansamblul întregii localități. Peste jumătate din cei 21.000 de locuitori sînt muncitori zilieri care au însă de lucru cel mult 130 de zile pe an.

ÎN CLIȘEU : „Locuința" acestei familii din Palma di Montechiaro, compusă din opt persoane, nu dispune de nici o fereastră, n-are apă și nici măcar o toaletă. Și totuși familia e considerată fericită fiindcă dispune de... două paturi. Deci nu trebuie să doarmă chiar toți pe jos...

In loc de Moș Gerilă...

In raionul de jucării al marelui magazin universal „Gimbel's" din New York, domnește forfota obișnuită din preajma sărbătorilor de iarnă. Atenția unui detectiv — din cei special angajați de patroni pentru prevenirea furturilor — este atrasă de doi copilași, prost îmbrăcați, care se plimbă prin raion ținîndu-se de mînă și privind uimiți toate minunățiile expuse în rafturi și standuri.

Detectivul s-a apropiat de ei și l-a luat la întrebări pe cel mai mare. A aflat că-l cheamă Michel și are... cinci ani, iar pe surioara lui care are patru ani, o cheamă Maria.

— Mămica ne-a dat voie să ne plimbăm pe aici ca să-l pîndim pe Moșul cînd vine să cumpere daruri pentru copii — a replicat băiețașul la una din întrebările detectivului.

Răspunsul fiind „suspect", micuții au fost duși într-unul din birourile magazinului și căutați prin buzunare. In cursul percheziției în buzunarul băiețașului a fost găsit... un bilet cu următorul text :

„Cei doi copii, Michel și Maria sînt catolici. Au primit toate vaccinurile obligatorii. Îi iubesc din toată inima dar n-am bani ca să-i hrănesc și nu le pot oferi un cămin. Rog pe cel ce-i găsește să fie bun cu ei".

„Nu putem trăi cu promisiuni"

Capitala Canadei, Ottawa, a fost recent teatrul unui eveniment neobișnuit. O delegație reprezentînd 16.000 de șomeri din Windsor — principalul centru al industriei de automobile canadiene — a sosit în capitala țării, pentru a cere guvernului să asigure lucru șomerilor și să le acorde ajutor.

La întîlnirea cu membrii guvernului canadian, președintele organizației șomerilor din Windsor, Mathias, a declarat : „Șomajul din țara noastră se datorește Statelor Unite ale Americii. Ne-am transformat într-un adevărat satelit. Unchiul Sam ne controlează în domeniul economic, politic și militar".

„Sîntem sătui pînă peste cap de promisiunile guvernului. Sîntem flămînzi. Vrem de lucru și asta nu cîndva, ci acum", a declarat G. Hunt, un membru al delegației. Trecînd prin fața clădirii parlamentului delegații strigau : „Nu putem trăi cu promisiuni", „Ajutați-ne să găsim de lucru !"

Pentru șomerii canadieni anul 1960 a fost un an amăgitor ca și în celelalte țări capitaliste bîntuite de șomaj.

După datele statistice publicate în luna septembrie, numărul șomerilor era de 327.000 iar acestora li s-au adăugat alți 61.000 de șomeri în luna noiembrie.

„Aliații" între ei...

Cercurile guvernante din Anglia și Statele Unite s-au trezit recent într-o mare încurcătură din cauza unui document, care, încăput pe mîna Federației sindicale din întreaga Africă, a pus într-o situație cel puțin... jenantă, pe de o parte Londra, pe de alta Washingtonul și în general relațiile „prietenești" dintre cei doi „aliați".

Documentul este copia unei anexe secrete la o hîrtie oficială a Cabinetului englez privitoare la politica S.U.A. în Africa. El „critică" Departamentul de Stat al S.U.A. de folosirea unor lideri ai sindicatelor americane pentru promovarea intereselor politice și economice ale Statelor Unite în Africa în dauna intereselor coloniale engleze. Și ceea ce e și mai jenant atît pentru unul cît și celălalt din „aliați", documentul a fost multiplicat de către Federația sindicală din întreaga Africă și distribuit participanților la diferite conferințe internaționale.

Exemplarele multiplicate sînt însoțite de o notă explicativă a Federației, intitulată „Marea conspirație împotriva Africii". Ea demască folosirea de către puterile colonialiste a sindicatelor de dreapta, scizioniste, înmănunchiate în așa-numita „Confederație internațională a sindicatelor libere", drept „instrument și mașinărie a jugului imperialist pe continentul african". Nota subliniază de asemenea că liderii sindicali de dreapta din Anglia, America și Germania occidentală „acționează complet conform dictatului guvernelor lor".

Cît privește textul însuși al anexei secrete, cele cîteva pasaje reproduse mai jos sînt cu adevărat revelatoare pentru felul cum „noii" colonialiști din S.U.A. se străduiesc să le smulgă „vechilor" colonialiști din Anglia și din alte țări europene ajunși la ananghie, resturile imperiilor lor coloniale.

Iată cîteva din aceste pasaje :

„Recentele evenimente din Africa — se spune în anexă — au făcut să crească într-un mod considerabil importanța unor sindicate (e vorba de cele scizioniste, de dreapta — n. n.) ca instrument al influenței occidentale și mai ales ca o frînă a mișcărilor politice și naționale nestăvilite. Va fi nevoie de ajutorul sindicatelor pentru... a menține controlul în sectoarele economiei din statele africane nou create". Mai departe documentul secret britanic declară : „Departamentul de stat și sindicatele americane n-au făcut un mare secret din faptul că participarea sindicatelor americane la Confederația internațională a sindicatelor libere va fi folosită pentru promovarea intereselor politice și economice ale Statelor Unite mereu sporite în Africa".

....„Din nefericire — se plînge documentul oficial britanic — noi trebuie să înțelegem că această politică americană are foarte puțin sau chiar nimic comun cu țelurile urmărite de noi (de Anglia — n. n.) prin Confederația internațională a sindicatelor libere sau cu întreaga noastră politică în Africa. Dimpotrivă, țelul pare a fi acela de a profita de pe urma situației în care se găsesc Marea Britanie și alte puteri europene și să substituie influenței și intereselor acestora, penetrația directă a Statelor Unite în Africa, uzînd de mașinăria Confederației internaționale a sindicatelor..." In încheiere documentul arată necesitatea unui demers oficial pe lîngă guvernul american pentru a-l convinge să spună liderilor sindicali americani să nu submineze interesele britanice în Africa.

Așa stînd lucrurile, e lesne de înțeles de ce dezvăluirea în fața opiniei publice a conținutului acestui document al guvernului englez a pus Londra cît și Washingtonul într-o situație neplăcută. El a dezvăluit atît practicile colonialismului, misiunea asumată de agenții săi din mișcarea sindicală cît și luptele interne dintre partenerii blocurilor colonialiste.

A. STANCIU

52 DE SĂPTĂMÎNI

(Urmare din pag. 1-a)

ternic al păcii, marchează creșterea impetuoasă a forței și influenței internaționale a sistemului socialist, dau lovituri forțelor retrograde și deschid căi noi avîntului luptei pentru pace și progres.

Călătoriile lui N. S. Hrușciov într-o serie de țări ale Asiei și în Franța, propunerile U.R.S.S. cu privire la rezolvarea problemelor litigioase pe calea tratativelor la nivel înalt, cu privire la dezarmarea generală și totală, lichidarea sistemului colonial, au avut un ecou puternic în lumea întreagă.

Activitatea țărilor socialiste la diferite conferințe internaționale și mai ales la cea de a 15-a sesiune a Adunării Generale a O.N.U. a subliniat cu putere faptul consemnat în documentele istoricei consfătuiri de la Moscova că pe măsura întăririi sistemului mondial al socialismului „situația internațională se schimbă tot mai categoric în favoarea popoarelor care luptă pentru independență, democrație și progres".

La ora 24 a căzut un steag

„Yaounde. In noaptea de 31 decembrie spre 1 ianuarie, prin o sută de lovituri de tun a fost proclamată la Yaounde independența Camerunului. Steagul francez care timp de 40 de ani a fluturat deasupra edificiilor, a fost coborît. În locul lui a fost înălțat steagul Camerunului".

Aceasta a fost prima telegramă externă a lui 1960. Și ca a inaugurat anul care va intra în istorie drept anul Africii, anul furtunos al avîntului mișcării de eliberare pretutindeni unde mai dăinuie sistemul colonial.

Rînd pe rînd, au răsunat lovituri de tun și au căzut steaguri coloniale : 27 aprilie orele 0,01 — Republica Togo, 26 iunie — Republica malgașă, 30 iunie — Somalia, 30 iunie — Congo belgian, 1 iulie — cele două Somalii se unesc într-un singur stat, 1 august — Dahomey, 3 august — Niger, 5 august — Volta Superioară, 7 august — Coasta de fildeș, 11 august — Ciad, 13 august — Republica Africii Centrale, 15 august — Congo francez, 22 septembrie — Mali, 1 octombrie — Federația Nigeria, 19 octombrie — Republica islamică Mauritania.

De 16 ori au răsunat tunurile în cinstea independenței africane. Dar cîte salve de tun n-au tras forțele colonialiste pentru a acoperi glasul independenței ? Cine le poate număra ? Congo, Algeria, Sharpeville, Pondoland, Rhodesia, Nyassaland și cîte și mai cîte nume înainte necunoscute care intră cu litere de sînge în filele anului. Iar pe deasupra tuturor s-a ridicat ca o neputincioasă și înveninată răbufnire ciuperca celor trei experiențe nucleare franceze din Sahara.

Bilanț impresionant care dovedește că în ciuda zvîrcolirilor colonialismului procesul activ de destrămare a acestui sistem rușinos nu poate fi oprit.

Dacă anul 1960 și-a deschis bilanțul de bun augur cu proclamarea independenței unui stat african, el s-a încheiat pe tonul dat de avîntatele lupte ale muncitorilor belgieni împotriva încercărilor guvernului de a acoperi aventura sa în Congo cu banii lor. Viața internațională a devenit atît de bogată încît simbolurile nici nu mai trebuie căutate sau șlefuite. Ele pot fi luate din realitate, direct și fără înfrumusețări. Ce poate fi mai simbolic decît această contopire a luptei de eliberare din colonii cu lupta de clasă din metropolă ? Muncitorii belgieni învață din viață că destinele lor, interesele lor sînt strîns legate de interesele popoarelor din țările coloniale. Iar congolezii, belgienii, popoarele din întreaga lume asuprite de jugul capitalului, al imperialismului și colonialismului înțeleg că nu există decît o singură soluție pentru toate : lupta. Astfel se contopesc forțele mari ale contemporaneității într-un singur torent general care mătură și distruge sistemul imperialist mondial.

Amurgul zeilor

El poate fi închipuit în moduri diferite. Cum l-a închipuit Richard Wagner cu muzică și recitative, sau de pildă mai simplu, sub forma unui piedestal imens de pe care se prăbușesc pe caldarîm cu un pocnet sec, zeii lumii capitaliste. Ar fi interesant de notat ce gîndeau în momentul cînd dădeau pe gît paharul de anul nou în noaptea de 31 spre 1 ianuarie 1960, zei ca : Li Sîn Man, Menderes, Oberlander, Nixon (Eisenhower) și alți căzuți ai anului care a trecut. Administrația de tristă amintire Eisenhower care în tot timpul existenței sale a operat cu mituri — mitul politicii de pe poziții de forță, mitul stabilității blocurilor militare agresive și a regimurilor corupte sprijinite de ele, mitul dominației Statelor Unite, mitul provocărilor nepedepsite (vezi U 2 și Cuba) — este însoțită pe ultimul drum tocmai de zgomotul puternic al prăbușirii acestor mituri, unul după altul, sau mai multe din ele simultan. Trecînd în revistă evenimentele anului se observă tocmai accelerarea acestui proces pe măsură ce ne-am apropiat de sfîrșitul anului. De astfel de semne vor trebui să țină seama cei ce înlocuiesc echipa Eisenhower-Nixon. Ce-i drept operînd cu asemenea mituri adversarii destinderii și ai păcii au împiedecat luarea unei hotărîri în problema dezarmării, au împiedecat ținerea unei fructuoase conferințe la nivel înalt, au provocat singeroase lupte în Congo, în Laos, Algeria. Dar ce au cîștigat ? Imperialismul și colonialismul nu au devenit nici cu un milimetru mai puternici, ci dimpotrivă, au grăbit radicalizarea unor pături tot mai largi în lupta pentru pace, libertate și o viață mai bună. Oprobiul, condamnarea — acesta e cîștigul politicii care operează cu astfel de mituri.

Anul 1960 se încheie pentru capitalism pe fondul unui dangăt puternic. Nu sînt clopote de sărbătoare. Nu sînt nici clopote de înmormîntare. Este dolarul de aur care se rostogolește cu un zornăit greu de pe piedestalul sacrosanct unde fusese așezat. După cum spunea nu de mult la bursa din Wall-Street un remizier educat în respectul față de zeul dolar : „Dacă și dolarul se prăbușește nu mai există nimic etern, nu mai există nimic sfînt". Observați : chiar și în templele banului încep să fie înțelese tezele dialecticii marxiste. „Blasfemie ! Se apropie sfîrșitul lumii !" ar putea striga preotul care oficiază în biserica din capul străzii Wall Street și care veghează cu grijă ca oile sale să nu fie cuprinse de erezie. Și nu ne-ar mira de loc ca de pe vasele care ancorează în docurile din celălalt capăt al binecunoscutei uliței financiare un glas de marinar, obișnuit să răzbească vuetul valurilor i-ar replica : „Doar sfîrșitul lumii capitaliste părinte, doar atît".

N. LUPU

DE PRETUTINDENI

POTRIVIT unui studiu al Ministerului Muncii din S.U.A., negrii alcătuiesc aproximativ 11 la sută din populația țării. Venitul mediu al negrilor este de numai 58 la sută din venitul albilor. In schimb 11,5 la sută din populația de culoare sînt șomeri, față de 4,6 la sută cît reprezintă proporția șomerilor în rîndurile populației albe.

●

HANS HASS, cunoscut cercetător al adîncurilor mării a efectuat numeroase experiențe pentru a stabili cum pot fi mai bine îndepărtați rechinii. După părerea sa, rechinul se sperie cel mai mult de... o umbrelă pestriță. De îndată ce acest animal de pradă zărește o umbrelă larg deschisă, el dispare.

●

CORESPONDENTUL din Mexic al unui ziar vest-german s-a căsătorit în acea țară. După un timp a fost mutat în Argentina. Acolo, însă, a trebuit să treacă din nou pe la ofițerul stării civile, deoarece căsătoria încheiată la Mexic nu era recunoscută. Ajuns acasă, a aflat că în R.F.G. căsătoriile încheiate peste hotare nu sînt valabile. Astfel soții s-au căsătorit din nou.

●

CE BINE-I de micul Sașa din Evpatoria (U.R.S.S.)! Tăticul lui, un pasionat automobilist, i-a construit un autobuz mic pe care i l-a făcut cadou de ziua băiatului. Micul autobuz are lungimea de aproximativ doi metri, e înalt de 90 cm și dezvoltă o viteză de 5 km. oră.

●

O ÎNTRUNIRE cu 300 participanți, de un caracter cu totul deosebit, a avut loc la Las Vegas (S.U.A.). Este vorba de prima adunare anuală a „Asociației naționale a celor mici", organizație din care pot face parte toți cei ce nu sînt mai înalți de 1,45 m.

●

TIMP ÎNDELUNGAT, pe o stradă dintr-un orășel francez stătea un polițist din lemn, îmbrăcat în uniformă de veritabil polițist. Acest, păzitor al ordinei publice, avea o înrîurire binefăcătoare asupra șoferilor și atîta timp cît a făcut de serviciu polițistul-manechin în orășel nu s-au întîmplat accidente de automobil. Autoritățile superioare au dat de urgență dispoziție ca poliția locală să înlăture pe colegul lor din lemn, motivînd-o astfel : „Foarte trist dacă polițiștii din lemn vor dovedi că aduc aceleași foloase ca și cei adevărați.

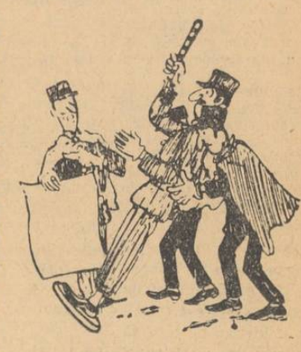

●

Opinia publică sovietică a sărbătorit 200 de ani de la nașterea lui Gracchus Babeuf, gînditor și militant revoluționar francez. O ședință a secției de științe istorice a Academiei de Științe din U.R.S.S. a fost consacrată acestei aniversări. Institutul de Istorie a pregătit publicarea unei serii de studii ale unor savanți sovietici și din alte țări despre Babeuf și mișcarea sa. Aceste lucrări vor face parte din volumul al treilea al „Anuarului francez", care va cuprinde și un fragment din cartea lui Ilya Ehrenburg „Moartea lui Babeuf".

●

BARZA din fotografia de mai jos a suferit un accident. A fost nevoie să i se amputeze picioarele. Grijuliu, personalul parcului zoologic din Londra, unde locuiește barza, i-a confecționat încălțăminte specială care o ajută să suporte mai ușor invaliditatea.

SPECTACOLUL magazin

Intîlnirea artiştilor cu... 1961

Am remarcat în zilele premergătoare Anului Nou că mulţi dintre artiştii noştri, de diferite genuri, umblau pe stradă în pas... alergător. Explicaţia tot ei mi-au dat-o:

— *„Alergăm" în întîmpinarea lui 1961*, mi-a declarat plin de voie bună, Marcel Anghelescu.

— *Avem o întîlnire foarte importantă în noaptea de Anul Nou, o întîlnire devenită tradiţională, cu publicul nostru drag*, a adăugat N. Stroe.

Într-adevăr, masele largi de spectatori îşi fixează, fără nici un fel de înţelegere prealabilă, întîlnire în noaptea Anului Nou cu artiştii, iar aceştia cu spectatorii. Fie că ea are loc într-o şcoală sau alta, în care se desfăşoară revelionul elevilor şi elevelor, la casa de cultură a studenţilor, în fabrici sau în uzine, fie că ea are loc prin intermediul radioului sau al micului ecran, bucuria acestei întîlniri este sinceră, emoţionantă...

O scenetă, o poezie, un scheci sau un cîntec, toate acestea sînt pregătite cu dragoste, cu grijă, cu mult înainte de noaptea Anului Nou... La străduinţile interpreţilor se adaugă deopotrivă şi cele ale autorilor şi compozitorilor, ale regizorilor şi tehnicienilor. Iată, televiziunea, de pildă, pregăteşte pentru seara de 31 decembrie un program artistic care va începe la ora 21 şi se va încheia la ora 3 dimineaţa... Fără nici un fel de ...excepţie, telespectatorii vor fi invitaţi cu toţii să participe la acest spectacol care va avea loc sub forma unui carnaval şi se va intitula *„Carnavalul televiziunii"*.

Aflînd despre acest carnaval, n-am mai avut... răbdare pînă în noaptea Anului Nou şi am poposit ceva mai... devreme în studiourile televiziunii, găsind carnavalul în plină organizare. Într-un colţ al unui studio am asistat la o discuţie foarte originală între Marcel Anghelescu, H. Nicolaide şi Dem. Savu. Regizorul mi-a atras atenţia că ei vor interpreta celebre personaje din basme, prezentate într-o versiune nouă, contemporană. N. Stroe şi Nineta Gusti probau nişte măşti. Pentru că, trebuie să ştiţi, la acest carnaval vor exista multe, foarte multe costume şi măşti ale unor personaje celebre din poveştiri. Cine va fi Păcală, Scufiţa Roşie, Albă ca Zăpada, Harap Alb, Aladin? Nu vă spun ca să nu vă răpesc din plăcerea surprizei! Vă spun însă cine va fi Robinson. Sau aţi ghicit singuri? Stroe! Robinson va susţine o scenetă satirică împreună cu... Nineta Gusti, undeva pe o insulă îndepărtată şi complet pustie.

...Aud o voce.

— *Alo, la telefon e Mircea Crişan...*

În cadrul carnavalului, Mircea Crişan va efectua nenumărate convorbiri telefonice pentru că el nu se hotărăşte unde să-şi petrecă revelionul. Unde-l va face pînă în cele din urmă? Într-un loc foarte frumos, dar i-am promis să nu spun nimănui unde. În schimb, H. Nicolaide mi-a dat... dezlegare să arăt cum va petrece el la carnavalul televiziunii. La un moment dat va apare în postura unui mare profesor de desen şi va prezenta mai multe schiţe, cu temă: ce gîndesc despre revelion un curcan, un birocrat, un dop de şampanie, un ţambal şi... alţii!

Ca să-i trec în revistă pe toţi participanţii la acest carnaval pe care i-am întîlnit în studiourile televiziunii, ar fi cu neputinţă. Zizi Şerban, probabil ca să nu o... omit, mi-a atras în mod special atenţia:

— *Priveşte, sînt... prinţesa dolarilor.*

N. Stroe, Nineta Gusti, H. Nicolaide, Dem. Savu şi Mircea Crişan se pregătesc pentru carnavalul televiziunii... din noaptea Anului Nou

— Dar unde-l Moş Gerilă, l-am întrebat curios pe regizor.

— *Lipseşte, deocamdată e în turneu. Dar va veni negreşit la carnaval. Şi nu va fi unul singur. Vor fi doi Moş Gerilă: Horia Şerbănescu şi Radu Zaharescu.*

...La plecare, mi-au reţinut atenţia într-un alt studio mai mulţi cîntăreţi şi cîntăreţe care se pregăteau deopotrivă pentru carnavalul televiziunii. Şi totodată un dirijor de... epocă. Era Sergiu Malagamba. Iar ţinuta lui avea o explicaţie: la carnaval se vor reedita bucăţile cîntate pe vremea bunicilor... Dar, o altă orchestră dirijată de Gelu Solomonescu va executa cîntece contemporane. Se vor lansa şi cîteva melodii în primă audiţie: „Carnaval" de Aurel Giroveanu, „Se aude un cîntecel" de Florentin Delmar, „An nou" de Petre Mihăiescu, „Apartamentul 53" şi „Rîzi puţin că-ţi şade bine" de Temistocle Popa.

Aşadar, carnavalul televiziunii se anunţă deosebit de atractiv. Aci, ca şi în atitea şi atitea alte locuri, artiştii noştri vor fi prezenţi cu talentul şi voia bună în noaptea Anului Nou şi totodată cu urările lor de „La mulţi ani!"

N. SANDU

Premierele Teatrului Naţional în 1961

Teatrul Naţional „Ion Luca Caragiale" va prezenta următoarele premiere — în anul 1961 — pînă la închiderea stagiunii: „ANA KARENINA" după Tolstoi, în regia lui Moni Ghelerter; „MACBETH" de Shakespeare, în regia lui Mihai Berechet; „ORESTIA" de Eschile, în regia lui Vlad Mugur; „ASCULTĂ-ŢI INIMA" de Alexandr Korneiciuk în regia lui Alexandru Finţi; „OMUL CEL MAI BUN" de Gore Vidal, în regia lui Sică Alexandrescu; „MILIONARII" de Ion Istrati, în regia Liei Niculescu.

Un turneu al circului polonez

Începînd de la 10 ianuarie ne va vizita ţara un ansamblu al circului din Varşovia care va întreprinde un turneu de două luni în ţară. Programul va cuprinde numere de acrobaţie, interpretate de artişti virtuoşi, o dresură de lei, un număr de mare atracţie de baschet-bal pe biciclete şi altele. Ansamblul se va deplasa cu o orchestră proprie sub conducerea maes. trului Kazanewski.

REFLECTOR

La rampă

Seara Anului Nou. Cortina o să cadă pentru ultima oară în anul 1960. Numărul zilelor, al orelor, al minutelor consacrate scenei s-au înmulţit cu încă o cifră impresionantă. Se ştie cît efort cere versul spus dincolo de rampă, cîtă sudoare, cîtă energie fizică, cîtă emoţie autentică, cîte lacrimi adevărate.

Multă vreme am crezut în euforia actorului care rosteşte replica totdeauna cu plăcere ignorînd aritmetica mişcării, a încrucişerii spadei, studiul ieşirii în culise, promptitudinea năvălirii spre spectator. Pe masa dramaturgului răsar fiinţe ciudate, uneori cu chin alte ori cu prea multă uşurinţă. Omul cu condeiul nici nu bănuieşte cîtă bătaie de cap stîrneşte un verb de-al lui şi cîtă strîngere de inimă cînd trebuie spus un rămas bun.

Mi s-a zis că pe scenă, partenerii se iubesc sau se urăsc timp de 3 ceasuri şi n-am prea crezut. Mi-am dat seama de adevăr abia atunci cînd declaraţia de dragoste a sunat fals în urechile mele, cînd unele priviri nu aveau strălucirea aceea din adînc pe care niciun reflector din lume n-o poate imprumuta interpretului.

Nu scriu nimic nou. Actorii în memoriile lor au spus-o mai bine decît mine. Acolo unde sînt copaci de carton, ei trebuie să vadă pădurea cu miresme, cu freamăt de frunze, cu taina unui codru nepătruns. Acolo unde străluceşte o coroană de tablă ei trebuie să vadă aurul. Acolo unde stă o spadă de tablă în şold, ei trebuie să simtă oţelul.

De dimineaţă pînă seara, cei de care vorbesc, uită de soare şi de lumină, uită de viaţa din jur şi se dăruiesc fiinţelor abstracte din cărţi. Ei ne ajută să fim mai buni şi mai generoşi, să deslujim într-o rimă un sunet nou.

Detest urările şi tonul solemn. Cred că ne putem spune de la inimă la inimă cîteva lucruri. N-o să ne întorcem la constatări. La ceea ce ne-a plăcut şi ceea ce nu ne-a plăcut în anul care a trecut pe scenă. E vorba mai întîi de dorinţe.

În anul viitor, am dori Naţionalului, de pildă, noi spectacole de mare prestigiu cum au fost Dezertorul şi Poveste din Irkuţk. Municipalului, să-şi menţină forma în care se află, acelaş curaj în promovarea dramaturgiei româneşti şi păstrarea nivelului de interpretare la care a ajuns.

Teatrului Muncitoresc C.F.R., care aşa cum am mai scris a făcut eforturi deosebite şi a înregistrat în anul 1960 cîteva succese de stimă, i-am dori şi o sală pentru un studio.

Dubla echipă de actori a Teatrului Armatei a înfăţişat publicului în anul trecut cîteva spectacole foarte bune. Aş cita Cyrano şi Scandaloasa legătură (pe scurt). Îi dorim piese mai puţin mediocre ca Nopţi în Madrid (cu toată stima purtată lui Hemingway).

Noului Teatru de Comedie de sub conducerea lui Beligan ce să-i urăm? Actori excelenţi are, repertoriu excelent are, public o să aibe cu nemiluita. Poate mai multe piese originale.

Celui de-al doilea bebe al anului: Teatrului pentru copii şi tineret îi dorim tinereţe veşnică, curaj şi bună dispoziţie. Avem o vagă spaimă de melodramă, citind piesele anunţate, dar cu foarfecele regizorilor, să sperăm că vom înlătura acest pericol.

N-am să uit Opera şi Opereta unde se munceşte intens şi cu mult succes. Anul 61 ar putea să ne mai aducă măcar vreo cîţiva cîntăreţi de talia lui Dan Iordăchescu, Herlea, Zobian şi Teodora Lucaciu, ca să nu mai vorbesc despre vechea gardă. Cu dansul se pare că stăm mai bine. Şcoala de pe malurile Nevei ne-a trimis daruri excepţionale.

Cam atît. Tuturor celor uitaţi pe nedrept o strîngere fierbinte de mînă. Să împodobim scena românească, să slujim cu dragoste Thaliei pentru că în templele ei se dă un bir preţios Frumosului.

Eugen BARBU

Actorii în noaptea de revelion

Devenit o tradiţie ca în noaptea de revelion, la reuniunile tovărăşeşti organizate în sălile de festivităţi ale marilor întreprinderi, să participe artişti de frunte ai teatrelor noastre.

Ei sărbătoresc sosirea noului an împreună cu oamenii muncii şi la carnavalul care se va desfăşura în sălile Palatului R.P.R. ca şi la Palatul Pionierilor.

Nu vor lipsi actorii Teatrului Naţional „I. L. Caragiale", cîntăreţii Teatrului de Operă şi Balet al R.P.R. ca şi artiştii celorlalte teatre bucureştene.

In bogatul program artistic de la Palatul R.P.R. vor participa din partea Teatrului de Stat de Operetă, artistul emerit Ion Dacian, laureat al Premiului de Stat, artista emerită Virginica Romanovski, Valeria Rădulescu, Mircea Nemens, Nae Roman şi Bimbo Mărculescu.

La reuniunile tovărăşeşti organizate în marile întreprinderi vor veni — ca soli ai cîntecului şi veseliei — actori ai Teatrului de estradă „C. Tănase": V. Tomazian, Lavinia Slăveanu, I. Antonescu-Cărăbuş, Horia Căciulescu, Puiu Călinescu, Ciupi Rădulescu, Adrian Popescu şi alţii.

Împreună cu artiştii lor preferaţi, oamenii muncii vor întîmpina astfel noul an cu cîntece şi voie bună.

S. M.

Un rol dificil

Pe scena Teatrului Muncitoresc C.F.R. nimic nu pare neobişnuit. Actorii, costumele, decorurile, însfîrşit întregul spectacol se desfăşoară ca la premieră, ca în orice seară. Există însă şi o deosebire. Sala este văduvită de spectatori. Fotoliile dorm în învelişul lor de pînză. Puţinele locuri unde se poate sta, sînt ocupate de conducerea teatrului, de secretarii literari, de cîţiva actori fruntaşi, şi bine înţeles de... ziarişti. Sînt ultimele repetiţii dinaintea premierei piesei lui Federico Garcia Lorca „Mariana Pineda".

În rolul revoluţionarei spaniole Mariana Pineda, apare artista Marga Anghelescu. Rol dificil care pe parcursul actelor cere interpretei o gamă întreagă de variaţiuni. Marga Anghelescu a reuşit să treacă cu uşurinţă de la îndrăgostita plină de gingăşie, la femeia dîrză care ştie să-şi apere cinstea. Ea deţine forţa artistică de a înfăţişa puternic pe viteaza revoluţionară, care nu-şi pleacă capul nici în faţa condamnării la moarte. Marga Anghelescu trăieşte într-adevăr zbuciumul revoluţionarei spaniole Mariana Pineda. Vocea, cu inflexiuni metalice a artistei, contribuie la desăvîrşirea acestui rol de prestigiu.

Sandu MARIAN

In Sala Ateneului R. P. Romîne

Zilele trecute pe scena sălii Studio a Ateneului R. P. Romîne au apărut interpreţi neobişnuiţi. Ei nu erau artişti, ci copii-artişti, elevi şi eleve ai şcolii de muzică nr. 2 din raionul 23 August, care au prezentat o reuşită audiţie în cinstea zilei de 30 decembrie. Dintre micuţii interpreţi care au cîntat la pian, vioară şi violoncel, notăm pe Paul Popescu, Sergiu Radamescu, Daniel Tănase, Anita Heller, Lucia Catană, Gabriela Barbu, Ion Harea, Mariana Ioniţă, Alexandru Blaga.

Spectacol cu „ANTONIU ŞI CLEOPATRA"

La Teatrul Armatei, repetiţiile cu „Antoniu şi Cleopatra", sînt avansate şi în curînd spectatorii vor asista la reprezentarea unei noi piese a marelui Will.

La repetiţii se observă pe scenă proponderenţa actorilor tineri.

Iată-ne acum, în toiul repetiţiilor, discutînd cu regizorul spectacolului, George Teodorescu.

DUPĂ 60 DE ANI

— Spectacolul pe care-l puneţi în scenă este o premieră pe ţară?

— Nu. Tragedia lui Shakespeare „Antoniu şi Cleopatra" s-a jucat pentru prima oară la noi, acum 60 de ani. În cele cîteva spectacole ale stagiunii 1900—1901, Teatrul Naţional a aliniat o formaţie de străluciţi actori: Agata Bîrsescu (Cleopatra), C. Nottara (Antoniu); C. Mărculescu (Octavian Cezar), Petre Liciu (Lepidus), Iancu Petrescu (Enobarbus), Toni Bulandra (Thyreus), I. Livescu (Alexas), N. Soreanu (Solul) ş.a.

Interpreţii de astăzi ai Teatrului Armatei au, aşadar, o sarcină plină de răspundere.

CREŞTEREA CADRELOR DE TINERET

— Cine formează actuala distribuţie?

— Am alcătuit o distribuţie de tineri, socotind că acţiunea, conflictul şi personajele acestei tragedii romane — care, din cauza greutăţilor de interpretare şi montare se joacă în genere destul de rar — oferă vaste posibilităţi de studiu şi de realizări actoriceşti.

Dintre interpreţii principali, unii sînt puţin cunoscuţi spectatorilor noştri de teatru, fiind debutanţi pe scenele Capitalei ca, de exemplu: Ion Dichiseanu (Antoniu) şi Cristea Avram (Octavian Cezar). Publicul îi cunoaşte totuşi, din filmul „Darclée" în care ultimul a interpretat rolul baritonului Giraldoni, iar primul pe prietenul său Perotto.

Cleopatra — unul dintre cele mai grele personaje din literatura dramatică universală — va fi jucată în premieră de actriţa Olga Tudorache, de la Teatrul pentru Copii şi Tineret. Roluri principale mai deţin: Dan Nicolae (Enobarbus) şi apreciatul actor George Constantin (Pompeius). Alături de ei, îşi dau preţiosul lor concurs la realizarea spectacolului: Nelli Cutava, Sergiu Dumitrescu, Nucu Păunescu, Virgil Vasilescu, N. Meicu, A. Ferrat, Sanda Băncilă, Ghiţă Cimpeanu, Anghel Grigore, Toni Zaharian, Niculescu Cadet, Lucian Vasile, Vera Lazăr, N. Arnăutu, Napoleon Creţu, Sabin Făgărăşanu, Mariana Vinize, ş.a.

Decorul lui Ipser şi costumele Lidiei Iovănescu în cearcă să răspundă stilului — aş zice, scenaristic, cinematografic — adoptat de Shakespeare în construcţia acestei tragedii de 42 tablouri!

Dorim să prezentăm pe scenă oameni vii şi nu personaje istorice, sugerări ale locurilor acţiunii şi nu oraşe sau capitale ale antichităţii".

Miron LIVIU

Un nou ansamblu de amatori

A luat fiinţă o nouă formaţie artistică de amatori: Ansamblul de estradă al sindicatului sanitar din Bucureşti. La 10 ianuarie formaţia aceasta care numără peste 60 de artişti amatori va prezenta în premieră în sala Savoy spectacolul de estradă „La două ore cîte o linguriţă" de Eugen Popescu, dr. Alexandru Gheorghiu şi dr. Paul Burchi. Conducerea muzicală aparţine medicului A. Iexandru Gheorghiu şi Miei Tialia, iar direcţia de scenă lui Eugen Popescu. Dintre interpreţii amintim pe dr. Radu Popovici, Dan Bosînceanu, Ioana Năslase, Cili Grozina, Leonard Vasile, Liviu Vorş, Valeria Ermurache.

Actorii din Turda în plină activitate

Zi de repaus. Cu toate acestea pe actorii Teatrului de Stat din Turda îi găsim în plină activitate. Ei nu precupeţesc niciun efort pentru pregătirea viitoarei premiere, care va avea loc în primele zile ale lui ianuarie, cu piesa lui Victor Eftimiu „Omul care a văzut moartea", pusă în scenă de regizorul Emeric Kraus.

Cu această piesă, teatrul turdean va fi la cea de a şasea premieră din actuala stagiune. Pînă în prezent s-au prezentat în premieră următoarele piese: „Ecoul îndepărtat" de Sava Goloveanskii (regia Constantin Leoveanu), „Tache, Ianke şi Cadîr" de Victor Ion Popa (regia Vintilă Rădulescu), „Înşir-te mărgărite" de Victor Eftimiu (regia Vintilă Rădulescu), „Un musafir pică cat din cer" de Károli Sándor (regia Ion Dan) şi „Şcoala birfelilor" de Richard Brinsley Sheridan (regia Sanda Tilvan).

Scene din spectacolele „Take, Ianke şi Cadîr" (sus), şi „Înşir-te mărgărite".

În spectacolele amintite au fost utilizaţi toţi actorii teatrului, printre care se numără: Ion Lorentz, Ion Lupu, Constantin Miron, Enna Cenariu, Avram Besoiu, Puica Stelian, Viorica Faina, Constantin Mandi, Titus Luca, Lucia Tămaş, Anghel Popescu, Ana Popa-Buzea, Aurelia Păunescu şi alţii.

În momentul de faţă colectivul teatrului turdean se pregăteşte să pună în scenă alte patru noi piese şi anume: „Umiliţi şi obidiţi" dramatizare de A. I. Jelea bujski după Dostoievski, „Vicleniile lui Scapin" de Molière, „Fîntîna Blanduziei" de Vasile Alecsandri şi „Celebrul 702" de Al. Mirodan.

Spectacolele Teatrului de Stat din Turda sînt prezentate nu numai la sediu ci şi în localităţile din apropiere, căci colectivul acestui teatru se deplasează cu regularitate la Cîmpia Turzii, Cluj, Aiud, Ludus, Sărmaş, Gherla, Bistriţa, Reghin, Gălăuţaş, Dej, etc., bucurîndu-se de un bine meritat succes.

Ion POPOVICI

Ecranul în 1961

Încheierea unui an cinematografic presupune, inevitabil, deschiderea celuilalt pe care iubitorii acestei arte îl aşteaptă întotdeauna cu o explicabilă nerăbdare şi îl doresc mai bogat, mai interesant, mai aproape de exigenţele lor artistice.

Bilanţul anului 1960 este admirabil în ceea ce priveşte afirmarea cinematografiei noastre atît în ţară cît şi peste hotare. Cifra de 10 filme pe an este atinsă pentru prima oară simultan cu aprecierea calitativă a publicului, criticii şi a juriilor internaţionale. În total 7 premii, diplome şi menţiuni internaţionale au încununat anul acesta cinematografia românească, dintre care 1 pentru filmul artistic, 3 pentru desen animat, 2 pentru filmul documentar şi 1 pentru tehnică (calitate excepţională a sunetului la filmul „Scurtă istorie"). Karlovy-Vary, San Francisco, Praga, Santiago de Chile, Edinburg etc. au cunoscut şi apreciat arta cinematografică românească în anul 1960. Dar nu numai ele. Filmele româneşti au cucerit publicul multor ţări, dintre care unele au cumpărat pentru prima oară lung metraje artistice româneşti. Iată şi cîteva cifre concludente: „Şapte arte" a fost achiziţionat în 14 ţări, „Secretul cifrului" în 12 ţări, documentarul „Două viori" în 11 ţări, „Ciulinii Bărăganului" în 10 ţări, „Sturionii", în 10 ţări, „Alo, aţi greşit numărul!" în 9 ţări, „Hora" în 6 ţări. Anul care vine va aduce manifestări festive de amploare ale filmului românesc în India, Italia, Grecia şi Finlanda. De asemenea, filmele noastre vor rula în 1961 pe ecranele unor ţări din America Latină cu care s-au încheiat recent contracte: Brazilia, („Darclée", „Erupţia", „Alarmă în munţi", „Valurile Dunării", „Telegrame" etc.), Venezuela („Ciulinii Bărăganului, „Darclée", „Valurile Dunării" etc.), Chile („Dincolo de Brazi", „Erupţia", „Valurile Dunării", „Băieţii noştri", „Alo, aţi greşit numărul!", „Telegrame", „Darclée", „Nu vreau să mă însor" etc). În două ţări africane — Tunis şi Maroc — vor rula „Ciulinii Bărăganului" „Darclée", „Valurile Dunării" etc. Participarea cinematografiei româneşti la Festivalurile Internaţionale ale Filmului este, în ultimii ani, nu numai dorită dar şi aşteptată cu interes. De aceea, în anul care începe filmele româneşti vor intra în competiţii internaţionale la Festivalurile de la Moscova, Cannes, Veneţia, Melbourne, (pentru lung metraj) şi la Oberhausen, Tours, Trento, Bergamo, Edinburg, Padova etc. (pentru scurt metraj).

Liviu Ciuley şi Colea Răutu într-o scenă din filmul „Soldaţi fără uniformă".

Noi filme româneşti vor aduce în 1961 pe ecrane oameni şi fapte ale zilelor noastre. Primul film românesc pe ecran lat este transpunerea cinematografică a cunoscutului roman **„Setea"** de Titus Popovici în regia lui Mircea Drăgan. Realizat în acelaşi timp şi pentru ecran normal, filmul zugrăveşte un moment important din perioada expropierii latifundiilor moşiereşti. Înfăptuirii reformei agrare îi este consacrat şi filmul **„Bună dimineaţa primăvară"**, în regia lui Mircea Săucan. Două filme — **„Mîndrie"** (regizor Marius Teodorescu) şi **„Aproape de soare"** (regia Savel Stiopui) — se inspiră din viaţa muncitorilor din marile uzine ale ţării. Regizorul Andrei Călărăşu, creatorul filmelor **„Vultur 101"** şi **„Alo, aţi greşit numărul!"** semnează regia filmului **„Portretul unui necunoscut"** care ilustrează lupta organelor miliţiei pentru apărarea bunului obştesc. În sfîrşit, dintre filmele produse în 1960 comedia muzicală **„Nu vreau să mă însor"** (regia: Manole Marcus) se anunţă a fi proxima premieră cinematografică a anului 1961, bineînţeles, după **„Soldaţi fără uniformă"** (scenariu şi regia: Francisc Munteanu) a cărei intrare pe ecrane coincide cu prima zi a noului an.

Din producţiile de peste hotare au fost selecţionate pentru a fi prezentate în primele luni ale anului un mare număr de filme printre care se numără creaţii dintre cele mai valoroase ale cinematografiilor din ţările socialiste precum şi din alte ţări ale lumii. Dintre filmele sovietice spicuim: **„Eroii vii"** (premiat anul acesta la Karlovy-Vary, **„Scrisoare neexpediată"** (cu Tatiana Samoilova în rolul principal), ecranizările **„Dama de pică"** de Ceaikovski şi **„Hovanscina"** de Mussorgski. Din producţia studiourilor din R. P. Chineză se anunţă filmele **„Insula fără nume"**, **„In acelaşi flanc"**, **„Mare bucurie"** şi **„Lau Lau-Tung Tung"**. Apreciatul film **„Batalionul negru"** precum şi **„Drumul partizanilor"**, **„Intrarea interzisă"** şi **„Acolo unde nu ajunge diavolul"** vor reprezenta, printre altele, studiourile cehoslovace. **„Cruciaţii"**, **„Ursul alb"**, **„Mici drame"** şi **„Primul an"** se numără printre filmele poloneze; **„In liniştea unei seri"**, **„Strada săracă"** şi **„Casa de pe două străzi"** printre cele bulgare iar **„Patria noastră gloriosă"**, **„Phenă** amintim filmele **„Războiul real al lui Don Petro"**, **„Dr. Solm"** şi **„Frumoasa aventură"**. Cinematografia italiană va fi prezentă prin filmele **„Imperiul soarelui"**, **„Acoperişul"**, **„Umbre albe"**, **„Înşelătoria"**, **„Ferdinand I, regele Neapolului"** şi **„Cerassella"**.

Alte filme: **„Vikingii"**, **„Bufonul regelui"** **„Bătrînul şi marea"** şi **„Vîrsta de aur a comediei"** (S.U.A.); **„Drumul către înalta societate"** (Anglia), **„Decăzuta"** (Hong Kong), **„Omul cu ricşa"** (Japonia), **„Mama India"** (India), **„Araya"** (Venezuela) **„Degeţel"** şi **„Marele spectacol"** (Mexic). Evident, enumerarea noastră va fi în mod necesar incompletă deoarece printre premierele anului se vor afla şi unele... surprize. Rămîne doar ca noi să vi le anunţăm la timp.

Sorin ROIBU

O muncă artistică valoroasă

Noutăţi de la teatrele lirice din Cluj

Cele două teatre lirice din Cluj — Opera Română şi Opera Maghiară — desfăşoară o rodnică activitate aducînd o contribuţie valoroasă la viaţa artistică, tot mai bogată a oraşului de la poalele Feleacului.

După succesul repurtat în cadrul turneului din septembrie 1960 la Bucureşti, colectivul Operei Române a înregistrat noi realizări demne de semnalat.

PREMIERE

De curînd, publicul clujan a asistat la premiera baletului **„Cenuşăreasa"** pe muzică de Prokofiev (scenariul N. D. Volkov) pus în scenă de Gabriela Taub, cu Eugenia Popovici-Baciu şi Larisa Şorban în rolul titular.

Pe aceiaşi scenă s-au mai prezentat în montări complet noi operele **„Carmen"**, **„Cavaleria rusticana"** şi **„Paiaţe"**.

Colectivul Operei Române a montat şi opera românească **„Alexandru Lăpuşneanu"** de compozitorul Al. Zirra. Spectacolul a fost pus în scenă de A. I. Arbore, iar conducerea muzicală aparţine lui Eugen Lazăr, artist emerit, Laureat al Premiului de Stat. Rolul titular este susţinut de baritonul Ioan Budoi, iar rolul Ruxandei este interpretat alternativ de Stela Simonetti, Lia Mărcuş-Anca şi Lucia Stănescu. În celelalte roluri apar: Augustin Almăşan, Vasile Şildan, Alexandru Racoltea, Traian Popescu şi alţii.

Pe scena Operei Române vor mai vedea în curînd lumina rampei opera **„Logodnă la mînăstire"** de Prokofiev — o nouă premieră pe ţară, în regia lui Ilie Balea şi sub conducerea muzicală a lui Anatol Chisadji — precum şi baletul **„Romeo şi Julieta"** în regia Gabrielei Taub. Cel de-al doilea spectacol este pregătit în colaborare cu Opera Maghiară. Tot în cadrul colaborării dintre teatrele lirice clujene, A. I. Arbore montează **„Aida"** la Opera Maghiară, iar Alexandru Szinberger **„Turandot"** la Opera Română.

NUME NOI PE LISTA SOLIŞTILOR

In ultimul timp pe scena Operei Române din Cluj şi-au făcut debutul ca solişti cîteva elemente tinere şi talentate care s-au impus atenţiei publicului. Printre noii solişti se numără tenorul Ion Buzea, care cîntă cu succes în **„Traviata"** (Alfredo) şi **„Cei patru bădărani"** (Filipetto), iar acum pregăteşte rolul lui Ienik din opera **„Mireasa vîndută"**; basul Ion Iercoşan, interpretul lui Simion Bîrnoavă din **„Neamul Şoimăreştilor"**, Maurizio din **„Cei patru bădărani"** şi Nilakanta din **„Lamke"**; tenorul Vasile Şildan care şi-a făcut debutul ca solist în opera **„Viltoarea"** (Andrei) şi **„Neamul Şoimăreştilor"** (Tudor) urmînd să cînte şi în **„Paiaţe"** (Cannio). Numele noilor solişti ar mai putea fi continuat cu sopranele Ileana Handrea şi Maria Pintea, mezzosoprana Eugenia Mureşianu-Ionescu etc.

DEPLASĂRI

Un colectiv al Operei Române în frunte cu soliştii Lia Hubic, Victor Ivănescu, Teodor Anastasiu şi alţii au prezentat recent în localităţile Someşeni, Turda, Floreşti, Gherla, spectacole de operă.

De asemenea, colectivul Operei Maghiare a efectuat un turneu prin numeroase centre muncitoreşti din ţară. În prezent, artiştii maghiari continuă să prezinte spectacole în întreprinderile din Cluj şi în localităţile din regiune.

Colectivul Operei Maghiare va prezenta noi premiere, printre care: un spectacol de balet alcătuit din **„Tricornul"** de Manuel de Falla, **„Bolero"** de Ravel şi creaţia românească **„Priculiciul"** de Zeno Vancea; opera **„Don Carlos"** de Verdi şi opera **„Falstaff"** de acelaş compozitor, ale căror repetiţii sînt într-un stadiu avansat.

I. P.

La şcoala de balet

Proiecte de creaţie

În prag de An Nou i-am întrebat pe cîţiva dintre oamenii noştri de artă, despre gîndurile şi năzuinţele lor:

Artistul poporului JULES CAZABAN:

— În cadrul Teatrului Municipal va începe munca pentru realizarea unei trilogii Shakespeare. Doresc să pot aduce o contribuţie cît mai însemnată la înfăptuirea, cu deplin succes, a acestor spectacole.

Compozitorul ALFRED MENDELSOHN, maestru emerit al artei:

— Pentru anul 1961 doresc un libret bun de operă. De altfel ţin să arăt că am în plan o lucrare cu temă veselă şi plină de surprize.

Regizorul NICUŞOR CONSTANTINESCU, artist emerit:

— Doresc ca în 1961 să fiu mai... tînăr ca ţara noastră, despre entuziasmul său în lupta de fiecare zi.

— La Teatrul Municipal va începe munca pentru realizarea unei trilogii Shakespeare. Doresc să pot aduce o contribuţie cît mai însemnată la înfăptuirea, cu deplin succes, a acestor spectacole.

Compozitorul ALFRED MENDELSOHN, maestru emerit al artei:

— Pentru anul 1961 doresc un libret bun de operă. De altfel ţin să arăt că am în plan o lucrare cu temă veselă şi plină de surprize.

Regizorul NICUŞOR CONSTANTINESCU, artist emerit:

— Doresc ca în 1961 să fiu mai... tînăr ca în 1960. Să pot monta „Lysistrata" cu dragul meu colectiv din Odesa cu care am montat şi „Lăsaţi-mă să cînt". Şi încă două deziderate importante: montarea în cele mai bune condiţiuni a noului spectacol de revistă la Teatrul „C. Tănase", „Revista se mărită", precum şi realizarea primului film de estradă românesc „Revelion în iulie".

Compozitorul AUREL GIROVEANU:

— Doresc ca în anul ce vine să scriu cel mai... bun cîntec de pînă acum. Să cînt mai departe dragostea şi alte năzuinţe ale oamenilor muncii. Totodată doresc să-mi izbutească opereta pentru copii la care lucrez.

M.

Istoricul fotbalului

în cuvinte și imagini

În anul 1881 apar arbitrii, ca prin autoritatea lor oficială să tempereze jocul brutal și violent. Mai apoi ca să dicteze și... loviturile de la „11 metri", înființate în anul 1889. La început, la „11 metri" toți jucătorii se așezau în poartă. Propunerea pentru îndepărtarea lor (cu excepția

portarului) a făcut-o federația irlandeză. Până la apariția arbitrilor funcția lor era îndeplinită de căpitanii de echipă care semnalizau – fiecare în terenul lui – (regularitățile comise. Zece ani după apariția arbitrilor se introduc și plasele la porți.

Prima minge de fotbal a fost adusă în Rominia în anul 1889, iar cam prin 1893 a apărut în București prima

echipă „de stradă". Fotbal se juca pe terenuri virane, cu reguli improvizate și... fără arbitri.

În istoria fotbalului arădan ziua de 5 iunie 1899 e trecută ca dată de înființare a „Societății de fotbal". La 2 noiembrie, același an, are loc prima întîlnire interorașe de aici: Arad–Budapesta (pentru Arad a jucat „Societatea de fotbal Arad" iar pentru Budapesta, Universitatea tehnică). La acest meci s-au vîn-

dut aici pentru prima oară bilete de intrare. Arbitrajul a fost... supranumeric: 1 arbitru principal, o comisie de 5 membri (la o masă) – care nota și golurile înscrise – 4 arbitri de tușă, 2 arbitri de poartă și... 2 arbitri de rezervă.

Prima echipă în Rusia a fost înființată în 1897, în cadrul „Cercului amatorilor de sport din Petersburg". Primele rezultate internaționale: English Wanderers — Selecționata Petersburg 14–0 și 7–0. Acesta a fost începutul

pentru cei care, în 1956, aveau să cîștige turneul de fotbal din cadrul Olimpiadei de la Melbourne, iar în 1960 prima ediție a „Cupei Europei", competiție întîrtări de fotbal.

În Argentina, pe la începutul secolului nostru, băștinașii rîdeau și disprețuiau de marinarii englezi care, în pauzele lor prin porturi, jucau fotbal. Risetele și disprețul au dispărut însă treptat.

fotbalul ajungînd la o popularitate atît de mare încît părinții își înscriau copiii într-un club de fotbal imediat după naștere.

F.I.F.A. (Federația internațională de fotbal) s-a înființat în anul 1904, opt țări fiind membre fondatoare. Englezii însă, „conservatorii", n-au vrut să se amestece printre noii veniți și au preferat să nu se înscrie în F.I.F.A., păstrînd tradiționala lor „izolare". Au făcut-o însă mai tîrziu cînd au constatat că „noii veniți" le-au luat-o înainte în ale fotbalului.

Text: Ion BOCIOACĂ
Desene: Gh. CHIRIAC

(Va urma)

Acasă la... Iolanda Balaș

— *Tovarășa Iolanda Balaș?*
— Da, la telefon...
— *Vă rugăm cu prilejul Anului Nou să...*
— ...numai de sport să nu fie vorba. Anul care se încheie a fost prea încărcat din acest punct de vedere și sînt tare obosită. De altfel plec mîine în concediu, la munte.

Cu făgăduiala că vom discuta cu totul alte probleme am obținut dorita întrevedere, acasă, la una din cele mai populare atlete din lume.

Am încercat să-mi respect promisiunea dar în ambianța pe care ți-o conferă înalta personalitate sportivă a interlocutoarei, vitrinele pline de cupe și medalii, amintiri de neuitat care punctează drumul strălucit al acestei mari campioane, cărțile de sport și chiar primul răspuns pe care l-am primit din partea ei, au dus convorbirea noastră inevitabil și în mod tacit la probleme de... sport, iată care a fost și prima întrebare:

— *Mi-ați spus la telefon că plecați în concediu...*

Ioli rîde și după o scurtă ezitare ne lămurește:

— Poate este prea pretențios spus concediu, mai ales dacă aș comite indiscreția... să spun ce mă așteaptă la Predeal pe plan... sportiv.

N-am putut rezista ispitei și-am comis indiscreția s-o întreb. Și de la acest răspuns și pînă aproape de sfîrșitul convorbirii n-a mai fost vorba firește decît de... sport.

— De fapt — ne-a spus Iolanda Balaș — cele două săptămîni fac parte integrantă din planul meu de pregătire pentru anul... 1961, program care a început la 20 decembrie.

La Predeal accentul va cădea pe pregătirea condiției fizice generale. În acest scop mă așteaptă o pereche de schiuri, echipament pentru crosuri pe teren variat de 40–45 minute și haltere cu o greutate pînă la 80 kg...

— *Atunci despre ce concediu mai e vorba...?*

— Intervine doar o simplă, dar substanțială schimbare de decor: aer curat, liniște și inerent o relaxare foarte binevenită pe care în Capitală n-o poți dobîndi.

Discutînd în continuare despre ceea ce reprezintă pentru un sportiv o temeinică pregătire științifică, i-am solicitat să-și spună părerea în legătură cu aportul celor trei antrenori sovietici veniți la noi în țară.

— Este o excelentă inițiativă care, chiar dacă nu va da rezultate imediate, va avea urmări binefăcătoare pentru activitatea atletică din țara noastră. Am urmărit și eu cu mult interes — deși nu era vorba de proba mea de specialitate — prelegerile și pot să afirm că am aflat foarte multe lucruri interesante, multe necunoscute sau cunoscute și aplicate greșit. Federația a mai procedat asemănător în 1956 cu antrenorul Bazanov pentru aruncătorii de suliță; rezultatele de astăzi ale sulițașilor noștri în frunte cu Bizim și Diți, sînt o urmare a acestei prezențe.

— *Cum apreciați pe plan mondial anul atletic 1960?*

— Fără îndoială că el se va înscrie cu litere de aur în istoria atletismului. Mi-aș îngădui să sintetizez acest an în cîteva puncte: a) marii campioni nu mai sînt apariții izolate ca valori, pentru că în imediata lor apropiere se află atleți cu performanțe foarte apropiate; b) metodele de antrenament au evoluat și se schimbă neîncetat, în căutarea elementelor tehnice cît mai avansate; c) s-au doborît foarte multe recorduri mondiale de valoare excepțională care confirmă faptul că nu există în acest domeniu limite; d) apariția în arena mondială a unor noi centre și reprezentanți atletici din Asia și Africa care într-un viitor apropiat vor avea un cuvînt greu de spus; e) stagnarea atletismului american în raport cu celelalte țări, explicabilă prin faptul că au cîteva valori mari, individuale și numai în anumite probe, fără să aibă o bază de masă, așa cum se întîmplă de exemplu în U.R.S.S. Spartachiadele organizate în ultimii ani în Uniunea Sovietică au scos la iveală foarte mulți atleți de valoare.

— *Desigur că cititorii noștri ar fi foarte mulțumiți dacă le vom putea aduce la cunoștință proiectele dv. sportive pentru anul 1961.*

— În primul rînd dorința mea nestrămutată, visul pe care doresc să-l realizez: fixarea recordului mondial la 1,90 m. Inaugurarea sezonului competițional se va produce în luna februarie cînd voi participa la

Un moment de studiu...

Leningrad la un concurs internațional în sală, apoi voi fi prezentă la o serie de competiții internaționale la care am fost invitată de pe acum: la Moscova, Varșovia, apoi Jocurile Balcanice de la Belgrad etc.

— *...și mai departe?*

— ...evident că pentru 1961 n-am epuizat lista. Mai departe, țintesc cucerirea titlului de campioană europeană în anul 1962 la Belgrad și din nou cel de campioană olimpică la Tokio în 1964. În fond n-am decît 24 de ani...

— *Tovarășă Balaș, de data aceasta vă propun eu să nu mai discutăm de sport... și să revenim la propunerea dvs. inițială...*

Ioli pare surprinsă, dar apoi nu-și poate stăpîni rîsul și fără nici o ezitare mă invită cu un gest larg și semnificativ că este gata să discute și să răspundă întrebărilor mele. Profit de invitație:

— *Ziua dvs. de muncă știm că este încărcată. În afara serviciului dvs. și a orelor de antrenament vă mai rămîn cîteva ore libere. Cum le folosiți?*

— Îmi împart puținele ore între aparatul de televiziune, magnetofonul (am benzi imprimate cu muzică simfonică și ușoară), vizionarea unor spectacole de teatru și filme și mai ales multă lectură. Sînt o cititoare pasionată și faptul că cunosc bine și limbile germană, rusă și maghiară îmi dă posibilitatea să citesc și alte lucrări. În ultimul timp am recitit „Război și pace" de Lev Tolstoi, poeziile lui Petőfi Sandor și o lucrare a unui antrenor sovietic despre cei mai buni atleți din lume. De altfel am o mare predilecție pentru cărți de specialitate sportivă.

— *Ultima dvs. lectură?*

Iolanda părăsește fotoliul și revine cu un volum gros în care se găsește și un caiet. Citesc titlul cărții: „Anatomia și fiziologia omului". Fiindcă par oarecum surprins gazda se grăbește cu lămuririle:

— Urmez cursurile fără frecvență la Institutul de cultură fizică și sport. Îmi place această muncă care este legată de activitatea mea și regret că n-am făcut-o pînă acum.

În continuare, Iolanda Balaș îmi relatează despre o serie de activități obștești, despre zecile de scrisori pe care le primește săptămînal din toate colțurile lumii și la care răspunde cu multă solicitudine, apoi amintiri și aspecte din multipla ei activitate. Ioli știe să povestească cu mult farmec și desigur că convorbirea s-ar fi prelungit dacă consultarea ceasornicului nu i-ar fi amintit de faptul că are de făcut unele cumpărături și de pregătit geamantanul. Conducîndu-mă la ușă, Iolanda Balaș n-a uitat la plecare să ne spună:

— Vă rog să transmiteți cititorilor dvs. și tuturor sportivilor cele mai bune urări de fericire, pace și la mulți ani!

Gh. RUSSU

PUNCTE DE VEDERE

FINIȘ — START!

Rămas bun, 1960!

Acum, la despărțire, trebuie să-ți spun cîteva cuvinte, așa, ca de la om la om și de la an la an...

Ai fost, dacă mă gîndesc bine, un tip pozitiv, din punct de vedere al sportului nostru cel de toate zilele. Ne-ai adus, firește, bucurii și necazuri, ovații și suspine, succese și eșecuri — că doar așa-i viața și altfel nu se poate — n-ar avea nici un haz!

În calitate de an olimpic te-ai purtat cu noi aproape la fel de frumos ca fratele tău mai vîrstnic, 1956, și Roma a însemnat o confirmare a Melbourne-ului, dar în condiții mai dificile. Am cucerit, e drept, mai puține medalii de aur, dar ne-am păstrat locurile 10–11 în ambele clasamente (medalii — puncte) ceea ce, între noi fie vorba, este absolut onorabil. În plus, să nu uităm, dobîndim prima oară supremația olimpică la o probă atletică la care deținem, de altfel, un formidabil record mondial...

Dar, uite, n-am să spun despre ce probă și despre ce atletă-i vorba — să vedem, cîți vor indica exact numele singurei săritoare de pe glob care a trecut peste 1,80 m — și asta nici mai mult nici mai puțin decît cu 6 cm.!?

Ai fost un an de treabă, dragă 1960, deși ne-ai făcut uneori niște necazuri teribile... Așa, după succesele atletice ale unor „vîrfuri", la J.O., a urmat înfrîngerea de la Atena: pentru prima dată, după foarte mulți ani, ne-am văzut întrecuți, la băieți, de echipa Greciei! Noroc cu fetele, care nu s-au dezmințit nici cu acest prilej, fiind „la înălțime" în mai toate probele — după exemplu lui Ioli (ei, poftim, am divulgat secretul cel mare!!).

Fiindcă veni vorba, trebuie să recunoști că fete ca ale noastre nu se-ntîlnesc chiar la tot pasul — adevărat? Și dacă fotbaliștii — ca să mă exprim delicat — ne-au cam făcut de rîs în diverse împrejurări, 11 fete cu stema R.P.R. pe tricouri ne-au răzbunat din plin, la Amsterdam, cucerind pentru a doua oară consecutiv supremația mondială.

Cu cît mă gîndesc mai serios, cu atît îmi dau seama că trebuie să-ți mulțumim pentru foarte multe, prietene 1960: pentru splendida izbîndă asupra teamului francez, regele neîncoronat al rugbiului în 15; pentru calificarea Elisabetei Polihroniade și a Alexandrei Nicolau în turneul interzonal de șah; pentru succesele Ilonei Miclos la schi, în Tatra și în munții prăpăstioși ai Siciliei; pentru performanțele lui Ion Cosma și Gabriel Moiceanu pe marile șosele europene...

Dar — în primul și în primul rînd, îți sîntem recunoscători pentru minunatele surprize de categoria Florin Gheorghiu, campion de șah al R.P.R la 16 ani și jumătate, — Ion Moinea, medalie de bronz la Roma la întîiul său turneu internațional de mare anvergură, — Walter Ziegler, cîștigător al Turului R.P.R. la 22 de ani neîmpliniți!

Pentru asta îți mulțumim înainte de toate: pentru noutate, pentru bucuriile majore ale viitorului. Te-aș mai ruga să pui o vorbă bună pe lîngă mezinul tău, 1961: spune-i să-i crească pe tineri așa cum se cuvine, fără răsfăț și fără dădăceală, să-i vedem cît de curînd, pe cei de mai sus și pe alții (atenție — Rethi, Demian, Patraulea, Stamatescu, Ion C, Ion, ș.a.m.d.!) printre fruntașii sportului de pe glob.

Zău așa, pentru toate astea, pentru bucuriile mici și mari, pentru speranțele împlinite și, uneori, întrecute, s-ar cuveni să-ți spunem — Să trăiești, dragă 1960!

Dar ce să-i faci, în calendar a mai rămas o singură filă, ca tăbliță cu cifra „1" pe indicatorul turelor de pistă într-o cursă de fond, vestind ultimii 400 de metri... Peste cîteva ore, acele ceasornicelor vor arăta miezul nopții — Finișul. Sosirea și totodată Startul! Acolo te așteaptă, cu forțe proaspete, schimbul tău, anul cel nou, de la care omenirea întreagă așteaptă bucurii din cele mai mari, rezultate încă neatinse pe această planetă.

Tu să nu uiți, atunci cînd vei preda ștafeta cea mare, să aminteștii și de noi, suporterii sportivi din R.P.R.! N-avem cine știe ce pretenții — așa că le poți exprima repede și concis: vrem ca fotbaliștii noștri să meargă la Tokio, în 1964 — și, eventual, să ajungă așa, cam prin finală — vrem să vedem minimum trei boxeri romîni campioni ai Europei (este de unde!) apoi, un campionat mondial de fotbal — juniori — la București, o victorie la atletism asupra Poloniei sau Ungariei, etc. etc.

La capitolul ăsta (etc) poți să mai adaogi ce crezi tu — dar numai surprize plăcute — că nu-i nici o supărare. Așadar — rămas bun, 1960! Bine-ai venit, prietene 1961!

Dan DEȘLIU

Urări sportive pe 1961

Echipei C.C.A. București

Mai bine s-o puteți la capăt scoate
Și să învingeți orice concurență,
Să concentrați eforturile toate
Lăsînd la vatră orice neglijență.

Echipei Dinamo București

Dinamo fiind, pe Noul An
Noi vă urăm să-nscrieți în plan
Spor de turații înzecit,
Dar... fără de scurt circuit.

Echipei U. T. Arad.

Ca textiliști, ce vă mai pasă:
La anul sigur veți învinge
Că v-ați țesut voi singuri plasă,
Să nu pătrundă nici o minge.

Echipei Petrolul Ploiești.

Vă urăm la anul comportare bună
Și să nu rămîneți cu avîntu-n pană
Tocmai dumneavoastră: ca să nu se spună
Că „Petrolul" arde gazul de pomană.

Echipei Dinamo Bacău.

În Noul An atenți să fiți
Și-n special să vă feriți
Cumva să nu vă „pască" răul
Găsindu-vă chiar voi... Bacăul.

Echipei Steagul Roșu Brașov.

Comportați-vă la fel
După cum vă e blazonul
Respectiv fiți „port-drapelul"
Nu să încheiați plutonul.

Echipei Rapid București.

Uratu-i inutil; un lucru-i clar,
Că de-o juca frumos și avîntat
Tot personalul-n ritm accelerat
Veți fi mereu rapid și nu mărfar.

Echipei Progresul București.

Urarea noastră de succes
Nu-și are loc la un „Progres",
Cu toate c-ar putea să pară
În speță, foarte necesară.

Echipelor Minerul Lupeni și Jiul Petroșani.

N-aveți nevoie de urare:
La fotbal ca și-n meserie
Sînteți obișnuiți, se pare,
Cu șuturi și cu galerie.

Echipei Corvinul Hunedoara.

Să țineți minte drept urmare
Un adevăr, că nu vă strică:
Din B în A distanța-i mare
Din A în B distanța-i mică.

Echipei Farul Constanța.

Să căutați ca pe teren
Să fiți — în noul calendar —
Așa cum vi se spune: Far
Și nu lanternă ca la tren.

Florin IORDĂCHESCU

MODA SPORTIVA

Costume de CARNAVAL

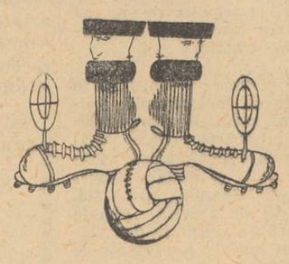

Bocăncei carnavalești destinați „trăgătorilor la poartă" (reglează tirul)

Costumul arbitrilor de fotbal (ultima speranță de a fi pe față)

Pentru jucătorii... „tari"

Desene de N. CLAUDIU

Gînduri pentru noul an

DUMITRU PÎRVULESCU, campion olimpic la lupte clasice: „Pentru noul an am două dorințe, prima să cîștig titlul de campion mondial cu ocazia întrecerilor care vor avea loc în luna iunie la Yokohama (Japonia), a doua să mă căsătoresc.

ION DUMITRESCU, campion olimpic de tir: „În noul an aș vrea să mi se împlinească visul de a cîștiga titlul de campion mondial. Mi-am făcut un plan amănunțit de pregătire. În sezonul de iarnă mă voi antrena participînd la numeroase vînători de iepuri și fazani. Campionatele lumii de la Oslo sînt deosebit de dificile. Ele vor reuni la start așa renumiți ai tirului de vînătoare, dintre care cei mai puternici sînt Kalinin (U.R.S.S.), Rosini (Italia), Wather (Anglia), Clarck (S.U.A.) și Elbadrawy (R.A.U.). După părerea mea șanse mari are și un alt țintaș romîn, Gh. Enache".

IOSIF MIHALIK, campion republican de box la categoria semiușoară: „În anul 1961 voi participa la campionatele europene de la Belgrad. Va fi pentru a doua oară cînd îmi voi încerca puterile în cadrul acestei mari competiții. La ediția de la Lucerna m-am calificat în semifinale unde am pierdut. De atunci am acumulat multe cunoștințe în tehnica boxului și mi-am slefuit stilul. Am împlinit 24 de ani. La Belgrad aș vrea să mi se împlinească o veche dorință de a cîștiga centura de campion al bătrînului continent la categoria „ușoară", categorie în care îmi voi face debutul pe arena internațională".

MARIA ALEXANDRU, jucătoare de tenis de masă: „Principalul meu obiectiv în anul 1961 sînt campionatele mondiale de la Pekin, care vor fi un examen foarte greu avînd în vedere valoarea participanților și în special a jucătoarelor din R. P. Chineză și Japonia. Doresc să mă clasez cît mai bine în turneul individual și să fac o figură frumoasă în proba de dublu mixt împreună cu Gh. Cobîrzan.

VIOREL MORARU, căpitanul echipei de rugbi a R.P.R.: „Mă bucur în primul rînd că echipa C.F.R. Grivița Roșie în care îndeplinesc un dublu rol — jucător și antrenor — a cîștigat pentru a patra oară consecutiv titlul de campioană a țării. Sînt fericit, de asemenea, că anul 1960 a fost marcat de un eveniment rugbistic memorabil: victoria de la București a culorilor romînești asupra puternicii echipe a Franței. Pentru anul 1961 aș dori ca aceste două succese să fie reeditate și în plus să ne comportăm la înălțime în prima ediție a „Cupei campionilor europeni" la rugbi.

ION COSMA, ciclist: „1960 a fost un an bun pentru mine; locul 5 la Olimpiadă, victoria în două curse internaționale și în 3 etape în „Turul R.P.R.". În anul 1961 voi trebui să obțin performanțe și mai valoroase. Sper să mă clasez între primii 10 la cea de a 14-a ediție a „Cursei Păcii", voi încerca să cîștig măcar o etapă în „Turul Franței" de amatori (Tour de l'Avenir) și nu mi-ar displace să port chiar tricoul galben în această cursă pe care o aștept cu nerăbdare. În planurile mele intră, de asemenea, participarea la campionatele mondiale din Elveția și intenția de a cîștiga pentru a doua oară Turul ciclist al R. P. Romîne. S-ar putea spune că sînt cam „optimist", dar mă simt într-o formă foarte bună și apoi cred că la 23 de ani îți este permis să-ți faci planuri mari".

FLORIN GHEORGHIU, campion de șah al R.P.R.: „Am început să joc șah la vîrsta de 6 ani și sportul minții a devenit o pasiune pentru mine. Năzuiam ca într-o zi să cîștig titlul de campion al țării dar nu mă așteptam ca aceasta să se întîmple așa de repede. Mă voi strădui ca și la campionatul din 1961 să obțin rezultate tot atît de bune, apoi să mă clasez cît mai bine la campionatul mondial de juniori. Pentru aceasta voi continua să studiez partidele marilor maeștri ai șahului și mai ales pe cele jucate de campionul mondial, Mihail Tal, care este maestrul meu preferat.

ZOLTAN VAMOȘ, dublu campion balcanic de atletism: „În anul olimpic am stabilit un nou record al R. P. Romîne la 1500 m plat cu timpul de 3'40"5/10. Alergînd alături de Elliot, Valentin, Waern, Roszavolgyi, m-am gîndit că aș putea și eu să cobor sub granița miraculoasă a lui 3'40". Acest lucru intenționez să-l fac în anul care vine, fie la Jocurile Balcanice sau la alte competiții atletice. Paralel, voi începe să mă pregătesc pentru proba de 5000 m. La ediția de la Tokio a J.O. aș vrea să iau startul și în această cursă. Pînă atunci cred că voi parcurge la antrenament cel puțin de două ori distanța București—Tokio și retur.

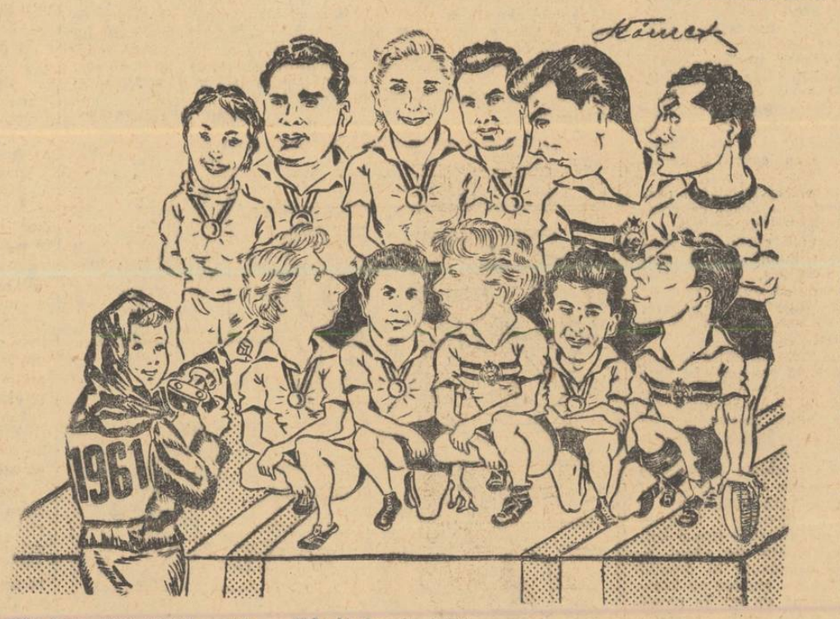

SUS: Maria Vicol (scrimă — medaliată J.O.), Ion Dumitrescu (tir — medaliat J.O.), Iolanda Balaș (atletism — recordmană mondială și medaliată J.O.), Ion Țăranu (lupte — medaliat J.O.), Ștefan Roman (volei — unul din cei mai buni jucători ai campionatelor mondiale), Ion Cosma (ciclism).

JOS: Lia Manoliu (atletism — medaliată J.O.), Ion Cernea (lupte — medaliat J.O.), Ana Starck (handbal — componentă a echipei R.P.R. campioană mondială), Dumitru Pîrvulescu (lupte — medaliat J.O.), Radu Demian (rugbi — unul din eroii victoriei asupra echipei Franței).

ANUL NOU: La anu' cînd ne-om despărți, (Firește, puțin triști).

Aș vrea să prind în obiectiv și cîțiva... fotbaliști!

Desen și catren de Petre STOENESCU

Fel de fel

Moneda de-a lungul veacurilor

Moneda n-a existat din totdeauna, apariția ei pierzîndu-se în negura timpurilor. Izvoarele semnalează apariția ei prin secolul al VII-lea înaintea erei noastre, cînd Giges, regele Lidiei, cel dintîi „a bătut monedă". Dar cum se proceda înainte?

La început a fost trocul, schimbul în natură. Odată cu evoluția societății, s-a dovedit că acest schimb nu mai corespunde și atunci s-a trecut la primul etalon monetar: bogăția solului, vitele și grînele. Prețurile erau enunțate în boi și grîne, acest „etalon" variind după specificul regiunii respective. Să deschidem, de pildă, „Iliada": citim în Cîntul XXIII, că Ahile — la jocurile în onoarea lui Patrocle — a oferit învingătorului întrecerii un trepied din bronz care valora... 12 boi!

Ca tipuri evoluate de monedă putem considera obiectele simbolice din metal, în forme particulare — inele, discuri — sau în forme asemănătoare obiectelor de uz casnic, ca în China. Vechi picturi egiptene ne arată greutăți din metal, avînd forma unui cap de taur. În Creta, amenzile au fost evaluate în trepiede sau căldărușe.

În imperiul roman impozitele se plăteau cu piei de bou, acestea reprezentînd mijloace de plată mai lesne de transportat.

Străvechile forme „premonetare" au circulat la sfîrșitul mileniului al III-lea în chip de mici lingouri, trecînd din mînă în mînă. În celebrul codice al lui Ammurabi, primul mare rege babilonian, la începutul secolului al II-lea t.e.n. zălogurile și plățile au fost fixate în argint. Cu argint se plăteau impozitele și diverse cumpărături, însă acest argint nu reprezenta o monedă propriuzisă, deoarece valoarea și greutatea piesei de metal nu era nici constantă, nici verificată sau garantată. Ulterior s-a trecut la ștampilare, deținătorii obiectelor sau lingourilor aplicînd pe ele un semn distinctiv.

Se pare că evoluția monedei este mai ușor de urmărit în China, unde, datorită civilizației sale, s-a resimțit mai mult necesitatea unei forme evoluate de schimb. Obiectele de aur sau argint, utilizate în mod frecvent, erau cuțitele. Ele nu serveau la tăiat ci erau de natură simbolică, fiind folosite ca etalon de schimb. La începutul primului mileniu s-a emis pentru întîia oară un fel de monedă fiduciară, o formă intermediară între biletele de bancă și efectele de comerț. Ele erau bucăți de stofă patrate, de formă fixă, purtînd o ștampilă oficială. În China, în secolul al VII-lea t.e.n. s-a înfăptuit prima reformă monetară, monedele emise trebuind să aibă o măsură și o greutate constante. Dar să urmărim în cîteva imagini evoluția monedei de-a lungul veacurilor:

Prima bogăție — primul etalon monetar: vitele.

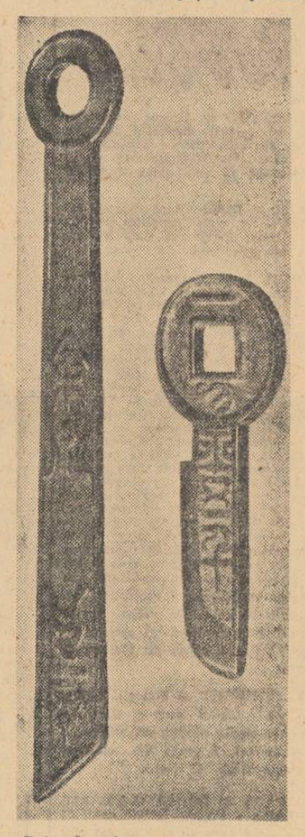

Primele forme premonetare erau reprezentate în China veche prin cuțite-monede. Cuțitul din stînga este mai vechi, cel din dreapta marchează evoluția: lama se reduce treptat, semnele urcă pe inel, care cu timpul a format — singur — vechea monedă chineză

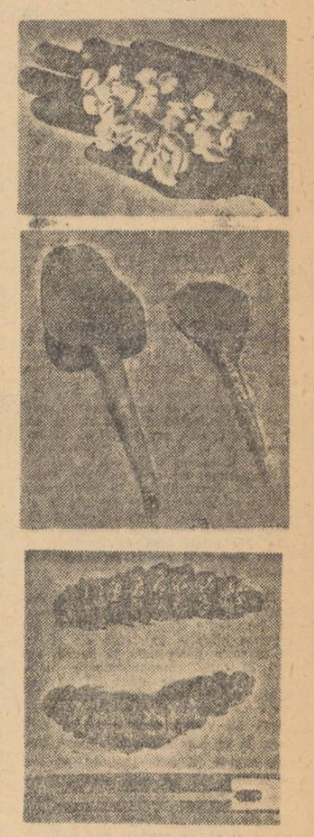

De sus în jos: Monedă primitivă larg răspîndită în Africa: scoici rare; obiecte din fier forjat în Africa, întrebuințate ca monede; în unele regiuni din Transvaal se utilizau ca monedă viermii „mopani" uscați, pentru unele triburi o rîvnită delicatesă

Motonave fluviale automatizate

Pentru mulți pare bizar faptul că s-a construit o navă complet automatizată, în care munca grea a oamenilor de la cazane a fost complet înlocuită de mașini. Într-adevăr, proiectanții de nave din Leningrad în colaborare cu constructorii de nave fluviale din Kuibîșev au realizat prima motonavă fluvială automatizată. Pe această navă dispozitivele de comandă și control de la distanță a instalației de forță a navei sînt amplasate în camera hărților, de unde comandantul vasului are posibilitatea singur să pornească și să regleze motoarele Diesel ale navei. Axul motorului principal acționează în același timp electrogeneratoarele, ce furnizează energia electrică necesară diferitelor motoare electrice și mecanisme, precum și iluminării vasului. Dacă dintr-o cauză oarecare turația motorului principal scade în mod automat, electrogeneratoarele se decuplează și generatoare suplimentare furnizează energia electrică necesară, fără ca tensiunea electrică de bord să varieze. Astfel sînt asigurate toate condițiile pentru o funcționare corectă a aparatajului electric. Tot din camera hărților se poate comanda de la distanță compresoarele, pompa de incendiu ca și pompa de combustibil. În prima sa cursă nouă motonavă a parcurs traseul Kuibîșev—Stalingrad și timp de 48 ore nici un om nu a intrat în sala mașinilor. Iată că astfel cuceririle tehnicii au dus și la înlocuirea muncii grele a mașiniștilor de pe nave și au transformat munca marinarilor într-o adevărată plăcere.

Verificați-vă cunoștințele

INTREBARI

Subliniați unul din răspunsurile fiecărei întrebări și apoi comparați răspunsul dv. cu cele pe care le publicăm la sfîrșitul rubricii de față.

1. — Care compozitor francez a fost profesorul muzicienilor romîni: Kiriac, Otetașcu, Alessandrescu, Cucu și Ștefan Popescu?
a) Cesar Franck, b) Vincent d'Indy, c) Lalo, d) Ravel.
2. — Cine a descoperit drumul pe apă spre India?
a) Magellan, b) Columb, c) Vasco da Gama, d) Cook.
3. — De ce origină sînt cifrele pe care le utilizăm astăzi?
a) romană, b) feniciană, c) egipteană, d) arabă.
4. — Cine este autorul amplului reportaj despre New-York intitulat „Orașul de volului galben"?
a) Maxim Gorki, b) Maiakovski, c) Ilya Ehrenburg, d) Boris Polevoi.
5. — Cine este primul om care a atins Polul Nord?
a) Amundsen, b) Nansen, c) Peary, d) Charcot.
6. — Care țară are frontierele mai lungi decît suprafața ei?
a) Mexic, b) Argentina, c) Bolivia, d) Chili.
7. — Cum se numește osul care desparte cele două nări?
a) Sfenoid, b) etmoid, c) vomer, d) palatin.
8. — Cu ce se ocupă entomologia?
a) Studiul insectelor, b) studiul originei și evoluției cuvintelor, c) studiul peșterilor, d) studiul caracterului indivizilor după scrisul lor.
9. — Cum se numeau țăranii robi în Muntenia?
a) iobagi, b) rumîni, c) șerbi, d) vecini.
10. — Care-i denumirea actuală a rîului romînesc cărula romanii îi ziceau Ierissia?
a) Argeș, b) Olt, c) Jiu, d) Criș.
11. — Cine a descoperit circulația sîngelui?
a) Harvey, b) Claude Bernard, c) Hipocrate, d) Galenus.
12. — Care capitală europeană este supranumită „Orașul de Aur"?
a) Budapesta, b) Atena, c) Praga, d) Oslo.

RASPUNSURI

1. — b; 2. — b; 3. — d; 4. — a; 5. — c; 6. — d; 7. — c; 8. — c; 9. — b; 10. — d; 11. — a; 12. — c.

Copiii noştri

Pe străzi lumea, care se mişcă deobicei într-o forfoteală grăbită, se plimbă alene. Se bucură de soare, aer, de culori şi de lumini, de sărbătoare şi mai ales de Bucureştiul nou.

Şi iată, printre toate aceste blocuri uriaşe, înduioşătoarele orăşele ale copiilor. Stau în mijlocul oraşului adevărat ca nişte jucării, imitînd ciudat un oraş de basm. Căsuţele lor sînt făcute nu din ciment, beton şi fier, ci lemn şi carton în forme de ciuperci, tobe, nuci; iar locuitorii nu sînt oameni, oameni cu speranţe, griji şi bucurii, ci păpuşi, iepuraşi, elefanţi de catifea, maimuţe şi ursuleţi. Ursuleţi mici cît degetul sau mari cît copiii care-i privesc — şi toate căsuţele străjuite de un brad imens, feeric împodobit, strălucitor de globuri şi beteală.

Un glas de copil spune lîngă mine :

— Hai mai repede, mamă, poate că întîrziem... poate că a venit Moş Gerilă... poate că pleacă şi nu ne găseşte.

Băieţaşul e roşu la faţă, căciuliţa şi fularul îi sînt albastre ca şi ochii ; pare îngrijorat, îndîrjit şi hotărît să nu-l scape pe Moş Gerilă.

Curioasă să văd dacă într-adevăr nu întîrziaseră, m-am luat după ei.

— Şi dacă a plecat — îi spune mama — a avut el grije să lase aici destule jucării pentru copiii cuminţi... Hai să le vezi şi o să-ţi cumpăr şi ţie... dacă...

Aici — în orăşel, la fiecare stand se aud glasurile copiilor care se bucură, cer, întreabă.

— Tată, eu vreau un televizor mic... sau măcar o rachetă cosmică, dar mare, să pot intra în ea... Tată, e adevărat că poţi să mergi în Lună ?

Deodată cineva mă trage de haină. Mă uit şi văd o mogîldeaţă, fruntea-i ajunge abia la teşghea. Stă drept înaintea mea, gătit din cap pînă în picioare cu lucruri noi. Are faţa rotundă şi privirea deosebit de ageră.

— Ce vrei, puiule ?

— Vreau să cumpăr ciocolată... de toţi banii ăştia... şi nu ajung că e prea sus.

Şi-mi arată o hîrtie de 10 lei.

— Aici n-are ciocolată, are jucării.

— Da' eu vreau ciocolată.

— Vino cu mine să-ţi arăt.., să nu pierzi banii.

— Nu-i pierd.

— Dar de unde ai tu atîţia bani ?

— Ăştia-s banii mei din primă.

— Ai luat primă ? Eh, bravo.

Se uită cu milă la mine.

— Tu nu ştii că copiii nu iau prime ? Cînd am să merg la şcoală, am să iau şi eu... premiu. Ăştia-s de la tata, el a căpătat primă.

Îi mulţumesc că m-a lămurit. Pleacă fugind ; am simţit că nu-i inspiram nici o încredere de vreme ce, deci mai înaltă ca el, nu ştiam la ce vîrstă se iau primele...

Mai încolo, o fetiţă spune fratelui ei :

— Eu aş vrea să-l am pe ursul ăla mare — ăla care stă în picioare, dar mi-e frică de el, aşa-i de voinic.

— Cum o să-ţi fie frică, dacă-l iau la trîntă, eu îl bat că sînt om.

Mă uit la „omul" care vorbea atît de dîrz. E de o şchioapă şi el, îndesat şi ţanţoş şi are mănuşile agăţate cu un şiret pe după gît ca mănuşile de box...

★

Vraja oraşului de vis m-a cuprins şi pe mine. Amintirile, jucăriile copilăriei mele... Azi e altceva, altfel... Copiii ăştia nu sînt cum eram noi, e greu să vezi deosebirea şi totuşi o poţi simţi. În ei e o făgăduinţă că vor simţi şi înţelege cu uşurinţă lucruri pe care cei maturi le înţeleg mai greu. Au dreptate să ceară televizoare şi nu tunuri, să ceară rachete cosmice şi nu puşti.

Am plecat, m-am îndepărtat de orăşelul copiilor... Dar mai văd o mare de bonete de lînă de toate culorile, mulţime de mînuţe întinse spre lumină şi aud încă glasurile lor, glasurile lor toate la un loc, ca într-o sărbătoare cu clopoţei.

Anca LIVESCU

Reportaj de iarnă

Cu căpşorul la fereastră
— Numai borangic —
Aştepta pe Moş Gerilă
Fiul cel mai mic.

Poate că a fost cuminte...
Şi-l adevărat...
Însă chiar în toiul verii
Dînşii s-au mutat.

Printre sutele de blocuri
Cîte-au răsărit
Înspre groapa din Floreasca, —
Greu e de găsit.

O idee scînteiază
În privirea lui
Şi-ntr-o clipă e în faţa
Trotuarului,

Unde omul de zăpadă
Prisăcar sadea,
Peste stupii mari de case
Roi de fulgi stîrnea.

„Te-aş ruga — întreabă piciul
Niţeluş jenat,
Fiindcă ieri, dar din greşală I
Nasul i-a strîmbat,

De-l zăreşti pe Moş Gerilă,
Spune-i, dacă vrei,
Ca să vină şi la blocul
Două sute trei !"

Vasile DIMA

IN 1961, IN MAGAZINE

Din vraful de scrisori sosite în ultima vreme la redacţia revistei noastre ne-a reţinut în mod deosebit atenţia una. Este corespondenţa dv., tovarăşă Elena Tănăsescu (Baia Mare). Rîndurile înserate în această misivă prin care ne cereţi să ne interesăm de noutăţile, surprizele pe care industria noastră uşoară le pregăteşte pentru anul 1961 cumpărătoarelor şi... cumpărătorilor, ne-au inspirat în redactarea materialului de faţă... Pe această cale vă răspundem atît dv. cît sîntem siguri şi altor cititori care chiar dacă nu şi-au exprimat în scris acest deziderat sînt curioşi să afle ce articole, produse noi vor îmbogăţi raft urile, raioanele de tricotaje, ţesături, încălţăminte, articole de menaj etc., ale magazinelor în anul care bate la uşă.

Dilema e mare. Cu ce să începem şi cu ce să sfîrşim ? Produsele noi ale anului 1961 sînt de ordinul sutelor. Şi totuşi...

★

Pentru sezonul rece, primăvara şi vara, tricotajele velur, produse de întreprinderea „Tricotajul Roşu" vor constitui o revelaţie în rîndul cumpărătoarelor. Multe din dv., dragi cititoare, le cunoaşteţi sub denumirea improprie de silon (numele fibrei sintetice poliamidice din Cehoslovacia).

Acestea sînt însă nişte tricotaje din fire relon scămoşate cu aspect catifelat. Confecţia ca atare a tricotului se prezintă sub formă de scampolo şi jachetă precum şi seturi întregi. Prin coloritul lor pastel, plăcut, tricotajele velur dau o notă de prospeţime, ţinerete, completînd îmbrăcămintea de servici şi stradă a femeilor. Şase modele de scampolouri şi jachete de acest gen cu mîneci scurte, trei sferturi şi fără mîneci se vor găsi la alegere în anul viitor. O surpriză plăcută va constitui pentru bărbaţi apariţia în magazine a cămăşilor din relon cu guler şi manşete cu apret permanent produse tot de această fabrică. Va fi mare lucru desigur ca dv. bărbaţii să dispuneţi de această posibilitate de a purta zilnic cămăşi albe imaculate, călcate şi apretate. Spălate cu uşurinţă, cămăşile din relon vor putea fi îmbrăcate imediat după uscare. Acesta este unul din avantajele mari pe care le prezintă ţesăturile şi tricoturile din fire sintetice care vor lua la noi în ţară o mare extindere în următorii ani.

★

Este recunoscut faptul că în materie de încălţăminte, pretenţiile, gusturile cumpărătorilor sînt foarte rafinate. Oricum însă, o încălţăminte uşoară, flexibilă şi desigur estetică este unanim preferată. Călăuziţi de această cerinţă creatorii au reuşit să dea viaţă unor modele interesante de pantofi a căror lansare în producţie pregătită încă de pe acum va fi posibilă în anul 1961.

„Balerina extrasensibilă" este denumirea noului tip de pantofi pentru femei pe care-i va produce întreprinderea „Kirov". Feţele din piele de culori pastel şi tălpile din microporos sînt singurele materiale care compun această încălţăminte uşoară, practică şi, mai ales, flexibilă după cum reiese din desenul de mai jos.

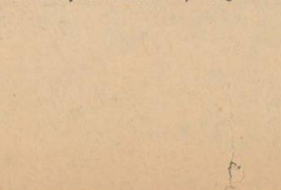

Pantofii cu feţe din hûnting (cu aspect velur) şi cu talpă de microporos reprezintă de asemenea o noutate în materie de încălţăminte rezervată însă bărbaţilor. Creatorii de modele ai fabricii „Flacăra Roşie", unitatea producătoare a noului sortiment, au conceput această încălţăminte într-un format mai ascuţit, modern, cu o liră în faţă şi cusături decorative pe carimb.

Pantofii flexibili cu feţe din hûnting vor fi produşi în diferite nuanţe de gri, maron şi gri-petrol, o culoare mult solicitată. Ei pot fi purtaţi atît la un constum sport cît şi la unul elegant de zi, excelînd prin linia modernă şi mai ales comoditate.

★

Fabrica de mătase „Ilie Pintilie" este cunoscută cu deosebire prin varietatea articolelor de galanterie pe care le produce : cravate, eşarfe, etc. Noutăţile aflate sînt în primul rînd din această categorie de articole. În anul viitor sortimentul de cravate va spori. Se vor fabrica cravate în cca. 100 modele noi, în peste 500 combinaţii coloristice şi 24 contexturi. Cum vor arăta acestea ? Ne spune orientarea creaţiei spre modele de cravate atît în dungi orizontale cît şi cu efecte verticale. De reţinut un amănunt. Trei noi tipuri de confecţii de cravate şi papioane vor fi introduse în producţia anului 1961.

La acestea trebuie să adăugăm şi noutăţile din domeniul ţesăturilor din fire sintetice. Ţesătura gofrată din relon pentru rochii care a întrunit la Pavilionul de Mostre 1202 voturi (număr record) şi ţesătura tot din relon cu efect de fir pentru pardesie sînt doar două din materialele elegante, de modă pe care fabrica de mai sus le pregăteşte în vederea apariţiei lor în magazine în cursul anului următor.

Alte cîteva noutăţi vor interesa în mod deosebit pe gospodine. În completarea veselei de bucătărie fabrica „Emailul Roşu" a început pregătirea introducerii în fabricaţie de noi articole ca : tigăi emailate pentru ochiuri (omletar), vas pentru peşte, strecurătoare de legume cu postament, filtru de cafea, etc. Aparatul pentru bătut maioneza şi maşina universală pentru bucătărie vor fi alte noi produse — de această dată creaţii ale fabricii „Ludovic Minschi" — care vor veni în ajutorul şi folosul gospodinelor în anul viitor.

Un sortiment mult mai bogat de articole de sticlărie vor furniza unităţile producătoare organelor comerciale. Apariţia primelor articole din semi-cristal rominesc va stîrni interes. Din această sticlă de calitate superioară, cu un aspect şi luciu mai plăcut, fabricile din Mediaş şi Turda vor produce modele cu o linie nouă, de fructiere, salatiere, scrumiere, servici de tort, compot, vin, apă etc.

Ne oprim aici, lista noutăţilor fiind lungă. Rămîne ca de restul să luaţi cunoştinţă cu propriile dv. mijloace de cumpărători, receptivi la tot ceea ce este nou, frumos, practic şi util.

Cl. RĂDULESCU

In noaptea de Anul Nou

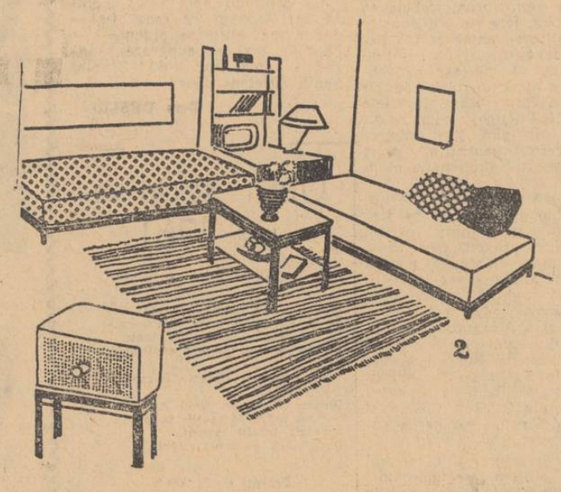

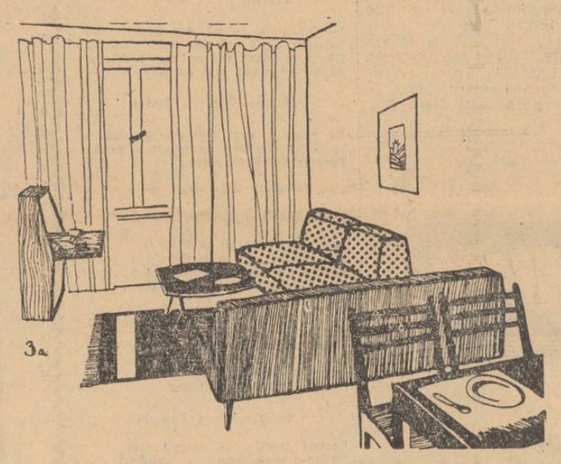

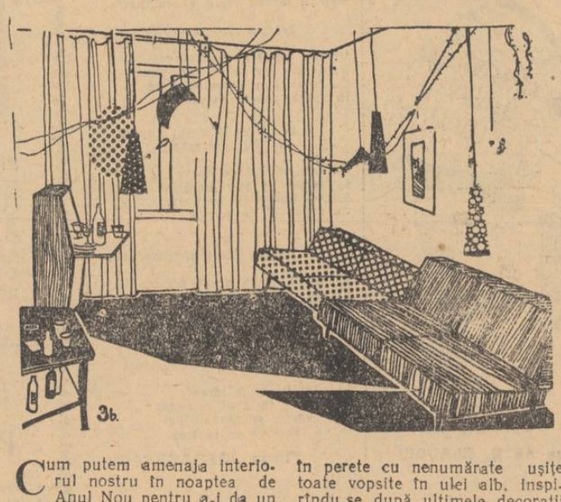

Cum putem amenaja interiorul nostru în noaptea de Anul Nou pentru a-i da un stil festiv, un caracter mai deosebit decît îl are îndeobşte? Şi cum putem folosi cît mai raţional spaţiul de care dispunem, pentru ca toţi cei cu care petrecem noaptea de revelion să se simtă bine? Iată două întrebări care ne-au fost puse de nenumărate cititoare ale noastre cărora, în numărul de faţă, căutăm să le răspundem, în nădejdea că le vom fi de folos.

Dacă, la prima întrebare, răspunsul nostru — oricît de complet ar fi — trebuie să lase totuşi o margine apreciabilă pentru fantezia, bunul gust şi posibilităţile fiecăruia, la cea de a doua credem că putem veni cu o serie de sugestii mai precise, aducînd în sprijinul lor şi cîteva schiţe.

Dăm un caracter festiv locuinţei noastre în măsura în care ştim să-i aducem — faţă de zilele obişnuite — un amănunt decorativ în plus. Buchetele de flori ne stau primele, la îndemînă. Am văzut, recent, într-o glastră, împerechiate în culorile cele mai variate — cîteva garoafe. Efectul era încîntător şi schimba din monotonia buchetelor alcătuite din flori într-o singură culoare. Am mai văzut, aşezate pe o măsuţă în dreptul ferestrei, cîteva ghivece cu asparagus, formînd un fel de ploaie vegetală de un verde proaspăt, vestitor de primăvară. O gospodină, a cărei inventivitate totdeauna m-a umplut de admiraţie, şi-a vopsit ghivecele cu plante de casă în tot felul de culori în ulei, aducînd astfel o notă veselă întregii încăperi. O alta, care avea în încăpere un dulap în perete cu nenumărate uşiţe toate vopsite în ulei alb, inspirîndu-se după ultimele decoraţii policrome din magazinele deschise în noile blocuri, a vopsit la rîndul ei fiecare din aceste uşiţe în altă culoare. Întregul ansamblu al odăii era astfel complet schimbat.

Iată şi alte sfaturi la fel de folositoare :

— Luaţi două stinghii de lemn colorat şi aplicaţi-le la ferestre; pe ele se pot pune fie mici glastre cu flori, fie paharele şi sticlele de care vom avea nevoie la servitul băuturilor;

— Atîrnaţi fire de beteală argintie, fără o simetrie anumită, de pereţii încăperii, de care sînt agăţate apoi lampioane şi balonaşe colorate ;

— Confecţionaţi, ca să daţi un stil festiv încăperii în care locuiţi, cîteva pernuţe în culori contrastante. Pe divan vor fi de un efect cît se poate de plăcut.

— Pe masa festivă, în dreptul fiecărui tacîm, aşezaţi nişte „pomişori" de carton verde pe care-i confecţionaţi singure (croiţi din carton un cornet. Legaţi laturile cu nişte fundiţe roşii, îi înfigeţi într-un beţişor, la rîndul lui fixat de un disc de carton mai gros. Aplicaţi la marginea „pomişorului" un volan din franjuri de mătase galbenă (fig. 1) Între acest „brădeţ", formaţi ghirlande din crenguţe de brad, de data aceasta autentice).

Trecînd la problema spaţiului, iată şi sugestiile de care vă vorbeam :

— Cele două divane care stau, în mod obişnuit, alăturate şi ocupă centrul încăperii, sînt aşezate în unghi drept, la perete. În felul acesta oaspeţii noştri

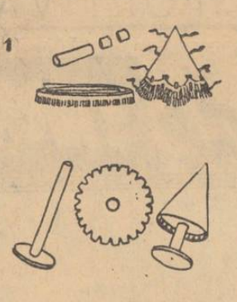

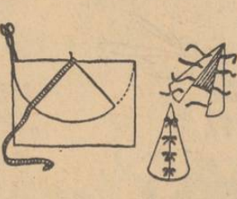

care vor să privească spectacolul festiv al Televiziunii, vor dispune de un spaţiu considerabil mărit şi de o mai bună vizionare. (fig. 2).

— Pentru ca să cîştigăm spaţiu, ne-am gîndit şi la această soluţie pe care o găsiţi în desenele noastre *3 a* şi *3 b*. Fig. *3 a* arată amenajarea încăperii într-o zi ca toate celelalte. În fig. *3 b* observaţi că am alăturat cele două divane, pentru a lăsa un loc apreciabil de trecere în mijlocul camerei. Din biroul-sertar am făcut un mic bar, unde vom găsi la îndemînă serviciul de pahare şi farfurii. Masa o aşezăm la perete.

Sugestiile noastre sînt valabile pentru locatarii unei singure încăperi. Pentru cei care dispun de 2 şi 3 camere, problema spaţiului este mai puţin importantă, dar soluţiile găsite de noi mai sus, credem că le vor fi de folos şi acestora.

Tanţi PFENNINGS

Fără cuvinte — **Desen de G. BADEA**

Ghidul gospodinei

Masa de revelion

Seara de Anul Nou... Cîte griji, cîte frămîntări pentru ca masa, camera, pomul de iarnă să fie cît mai frumos împodobite. Masa va fi acoperită, de preferinţă, cu o faţă de masă albă. Vom decupa mai multe stele din staniol, de diferite mărimi, sau anumite figuri — asta rămîne la aprecierea şi imaginaţia dv. — pe care le vom aranja fie în mijlocul feţei de masă, fie aruncate, pe ici pe colo. Peste ele aşezăm cu grijă o foaie mare de celofan bine întinsă, iar dacă e nevoie mai multe, care au fost lipite, cît se poate de discret una de alta. La marginea mesei, vom căuta să prindem această coală de celofan însăilînd-o foarte uşor de faţa de masă. Ca să nu se observe cusătura făcută, confecţionăm din hîrtie gofrată o ghirlandă, de preferinţă albă, ce înconjoară bordura mesei de la un capăt la altul, formînd la colţuri cîte o fundă. Stelele acoperite cu celofan strălucesc foarte frumos şi dau un aspect plăcut mesei.

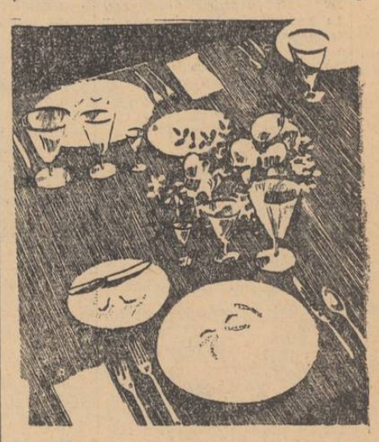

Dar cu asta n-am terminat decorarea ei. În mijloc, sau dacă dorim la cele două capete ale mesei, vom aranja cîte o vază, de preferinţă cu gîtul cît mai strîmt în care am pus crăci de brad sau vîsc. De rămurele atîrnăm mici globuri colorate.

Masa mai poate fi garnisită şi altfel. De la un capăt la altul se aşază o cutie de carton, sau mai multe cutii puse una lîngă alta îmbrăcate cu staniol, în care înfigem luminări de diferite culori.

Farfuriile le vom pune la distanţă potrivită, astfel ca să nu fie stînjeniţi comesenii între ei. Pentru fiecare persoană se va aşeza cîte o farfurie întinsă şi una mai mică pentru antreuri. Tacîmurile se aranjează astfel : cuţitele în dreapta, furculiţele în stînga, tacîmul pentru peşte, tot aşa, iar cel pentru desert în faţa farfuriilor. De asemenea, vom pune 3 pahare de mărimi diferite, unul mic, altul mijlociu şi unul mare din aceiaşi garnitură. Şervetul, se aşează în stînga farfuriei. La fiecare fel de mîncare farfuriile vor fi schimbate împreună cu tacîmul respectiv. Gustările care le-am pregătit, mai ales antreurile, vor face şi ele parte din împodobirea mesei. Printre tacîmuri putem pune crăcuţe de brad sau vîsc. Trebuie să avem grijă însă să nu încărcăm masa prea mult cu surprizele noastre.

Şi interiorul trebuie împodobit. Din stelele pe care le-am făcut, cîteva le vom coase pe perdele. Măsuţa din colţul camerei, unde avem o lampă cu abajur, o vom orna cu beteală, care va atîrna, strînsă jos cu o panglică sau lăsată liber. Este foarte plăcut ca luminile să fie cît mai discrete.

Pentru a parfuma aerul, vă sugerăm un truc foarte simplu şi în acelaşi timp amuzant. Luaţi 2—3 mandarine, pe care le curăţiţi de coajă, cu foarte multă băgare de seamă, astfel ca să obţineţi două jumătăţi. Scoateţi miezul din ele. Luaţi o lumînare mică o puneţi într-una din jumătăţi, iar pe deasupra adăugaţi a doua jumătate la care aţi făcut o gaură prin care poate să treacă lumînarea. Veţi aprinde aceste mici lampioane care sînt decorative şi degajă un miros foarte plăcut.

Odată cu servirea desertului, puteţi pune pe masă o vază de cristal albă, cu deschizătura largă, sau un pahar mai mare de coniac, în care aţi aşezat mici sticluţe cu lichioruri diferite. Căutaţi să fie cît mai variate. Este o surpriză plăcută.

Pentru deplina reuşită a reuniunii, nu uitaţi esenţialul : voia bună a gazdei. — La mulţi ani !

Curierul nostru

SILVIA D. — Călăraşi: Aveţi foarte multe argumente şi mai ales foarte convingătoare pentru a nu vă mai pune acum nici un fel de întrebări. Situaţia care s-a creat nu are nici un fel de perspective. Cel mai bine este să renunţaţi la intenţiile dv. iniţiale. Părinţii dv. au dreptate cînd vă povăţuiesc să vă gîndiţi cu mai mult simţ de răspundere la rezolvarea problemei care vă interesează. Va trebui să gîndiţi mai mult şi să judecaţi mai bine cînd vreţi să porniţi o asemenea acţiune.

H. D. — Bucureşti : Într-adevăr atitudinea lor este în mare măsură exagerată. La vîrsta dv. nu vi se mai pot pretinde asemenea lucruri. Trebuie totuşi să reţineţi esenţa acestor lucruri, scopul cu care sînt făcute şi atunci îi veţi înţelege mai bine. Înţelegîndu-i dv. pe ei, vă va fi mai uşor să-i convingeţi să vă înţeleagă şi ei pe dv. Comportarea dv. în viaţa de toate zilele trebuie să constituie cel mai puternic argument în discuţiile ce le veţi avea, pentru a-i convinge să renunţe la exagerările lor. Este adevărat că toate acestea cer timp, răbdare, voinţă. Nu uitaţi însă că dv. veţi fi aceea care veţi profita de rezultatele acestei munci.

ILSE — Bucureşti : Deşi ne-aţi dat foarte multe asigurări, credem totuşi că aprecierile dv. făcute atît în ce priveşte situaţia existentă cît şi în ce priveşte persoanele în cauză, nu sînt în totul corespunzătoare realităţii. Probleme de acest fel vă depăşesc, nu le puteţi încă înţelege în toată complexitatea lor. Din această cauză nu vedeţi încă ceea ce veţi face, la ce rezultate veţi ajunge. Datele expuse în scrisoarea dv. ne fac să credem că nu veţi ajunge prea departe. Părerea noastră este să treceţi pe planul al doilea această problemă şi să vă ocupaţi mai mult de şcoală, de învăţătură, ca, în acest fel să fiţi mai bine pregătită pentru viaţă.

C. P. — Roman : În unul din numerele revistei noastre din luna ianuarie, veţi găsi modelele ce vă interesează. Din acestea o să puteţi alege pe cel care vă place.

NASTIA — Reghin : Deşi sînteţi tînără, se vede că v-aţi gîndit mult la ceea ce aveţi de făcut în acest caz şi aţi acţionat foarte bine. Atitudinea adoptată de dv. este demnă şi sîntem convinşi că aceasta va fi just înţeleasă şi desigur apreciată. După ce primiţi răspunsul la scrisoarea dv. scrieţi-ne — dacă se vor mai ivi probleme complicate — în speranţa că vă vom putea fi de folos.

M. D. — Buzău : După cum aţi remarcat şi dv. v-am îndeplinit în timp util dorinţa. Sperăm că v-au fost de folos sfaturile date.

DOINA P. — Caransebeş : Mobila de lemn de stejar se lustruieşte frumos, folosindu-se laptele dulce, întins uşor şi puţin cu o cîrpă moale şi uscată. Acest procedeu, pe lîngă faptul că nu vatămă lemnul, are şi avantajul că praful nu se lipeşte aşa de uşor de lemn, cum s-ar întîmpla, în caz că am folosi pentru lustru, uleiul. Pentru curăţirea de praf a tapiţeriei de mobilă, trebuie evitată baterea sau frecarea ei cu o perie aspră, deoarece baterea provoacă întinderea şi slăbirea rezistenţei ţesăturii, iar frecarea duce la desprinderea de fibrele din ţesături. În scopul evitării acestor neajunsuri, cel mai recomandabil este folosirea unui aspirator de praf sau, în lipsa acestuia, a unei perii moi şi a unui palmar mic de trestie. Înmagazinarea prafului la încheieturile în cuie a stofei de pe studio sau dealungul cusăturilor şi împrejurul nasturilor, degradează ţesătura. De aceea, aceste locuri trebuie curăţate cu peria moale, cît mai des şi cu cît mai multă atenţie.

O. ZBENGHICI — Ploieşti. Ministerul ce-l căutaţi este o instituţie prin faţa căreia credem că aţi trecut de multe ori. E vorba de clădirea din piaţa Gării de Nord.

BRIGADA ARTISTICĂ O.C.L. ALIMENTARA — Braşov. Incontestabil că fără a avea voce nu poţi deveni cîntăreţ. E un lucru care nu mai este nevoie a fi demonstrat. Dar pe lîngă voce se mai cere şi altceva : se cer studii muzicale, fără de care nu se poate concepe o bună specializare. Cîntăreţii de care ne vorbiţi au fost recrutaţi în mare parte din rîndurile amatorilor. Totuşi ei nu s-au mulţumit numai cu talentul, ci s-au înscris la Conservator, pe care unii l-au şi absolvit.

Dacă printre dv. sînt elemente talentate, calea le este deschisă spre consacrare. Sfătuiţi-i să procedeze ca atare.

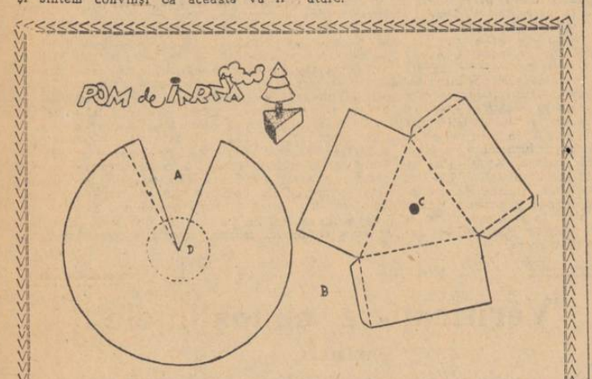

Decupaţi din carton flexibil trei suprafeţe circulare : una cu diametrul de 20 cm, a doua cu diametrul de 12 cm. şi a a treia cu diametrul de 4 cm. Tăiaţi din ele cîte un sector ca în desenul A, apoi un cerc cu diametrul de 2 cm. în jurul centrului (punctat) — dar asta numai la cele două suprafeţe circulare mari. A treia cea cu diametrul de 4 cm. lipiţi-o aşa fel încît să rezulte un con întreg. Lipiţi şi marginile celor două mai mari, în aşa fel încît să dea trunchiuri de con. Decupaţi tot din carton flexibil, un dreptunghi înalt de 30 cm. şi lat de 6 cm. Înfăşuraţi-l ca să dea un cilindru cu diametrul bazei de 2 cm Acesta va fi trunchiul pomului. Prin ei, orizontal, la înălţimea de 10 cm, 15 cm. şi 19 cm treceţi cîte un beţişor care să lase cîte 1 cm. afară de o parte şi de alta a trunchiului. Pe ele se vor sprijini trunchiurile de con şi conul, care alcătuiesc frunzişul. Decupaţi, ca în desenul B, un triunghi cu laturile de cîte 14 cm., mărginite de trei dreptunghiuri Lăţimea acestor dreptunghiuri este de 14 cm, iar înălţimea de 10 cm. În mijlocul triunghiului decupaţi un cerc cu diametrul de doi cm. (C). Pe aici va trece — pînă la înălţimea de 10 cm. — trunchiul pomului de iarnă. Îndoiţi de-a lungul liniilor punctate din desenul B şi lipiţi. Acesta va fi postamentul pomului. Introduceţi pomul în postament prin punctul C. Dacă vreţi să deplasaţi pomul în mai multe locuri, faceţi lipituri trainice între părţile conice ale frunzişului şi beţişoarele care le susţin între trunchiuri şi postament la punctul C.

SFATURI COSMETICE

În curînd vom întîmpina Noul An şi este firesc să ne gîndim să arătăm, cu acest prilej, cît mai frumoase, bine dispuse şi odihnite. În acest scop este necesar să luăm o serie de măsuri pentru a face să dispară urmele oboselii, pungile de la ochi, iritaţia tenului, ridurile, etc. În primul rînd, cînd ne întoarcem de la lucru ne vom face comode adică vom înlătura în special acele articole de îmbrăcăminte care ne incomodează. Vom unge faţa cu o cremă sau cu lapte de demachiat pe care îl ştergem după 5 minute cu ajutorul unui tampon de vată sau a unui şerveţel de hîrtie. Aplicăm pe faţă 2 comprese călduţe de ceai de muşeţel după care ungem faţa cu o cremă grasă hrănitoare în cazul tenului uscat sau cu o cremă de zi în cazul tenului gras.

Persoanele a căror ochi nu se irită din cauza aburului, este recomandabil să-şi facă o baie de abur, de preferinţă în loc de muşeţel să folosească lapte de vacă. Facem apoi un masaj timp de 5—10 minute, folosind mişcările indicate în sfaturile privind masajul facial. Cînd tenul este foarte gras îl pudrăm cu talc şi apoi efectuăm masajul. În prealabil ne pregătim masca de faţă care poate fi compusă dintr-un gălbenuş de ou amestecat cu 1/2 linguriţă zeamă de lămîie, 1 linguriţă untdelemn şi 1 linguriţă miere de albine sau 25 g. drojdie de bere amestecată cu cîte o linguriţă de zeamă de lămîie şi miere de albine. În cazul tenului excesiv de gras gălbenuşul poate fi înlocuit cu albuş la care nu se mai adaugă untdelemn. De asemenea, ne pregătim 2 tampoane de vată îmbibate în ceai de muşeţel sau în untdelemn călduţ. Ne aplicăm masca, ne întindem pe pat, în întuneric, cu picioarele ridicate pe pernă, ne aplicăm şi tampoanele de vată pe ochi şi rămînem în această poziţie de relaxare gîndindu-ne numai la lucruri plăcute timp de 20—30 minute. Ne scoatem apoi masca cu apă călduţă, ne clătim faţa cu apă rece, sau aplicăm consecutiv timp de 2—3 minute comprese calde şi reci apoi ne ungem cu un strat uşor de cremă grasă, de coldcremă (ten uscat) sau de cremă de zi (ten gras). Dacă faţa prezintă porii dilataţi după efectuarea masajului este bine să trecem peste obraz o bucăţică de gheaţă muiată în suc de lămîie. Ne pudrăm întîi cu o pudră mai deschisă, apoi cu una mai închisă, ne fardăm obrajii, eventual ochii şi la sfîrşit buzele.

Persoanele care doresc să obţină un obraz mai mat se pot farda cu fond de ten. După fardarea obrazului, pentru a se menţine fardul mai multă vreme, putem aplica peste faţă o bucată de flanel muiată în apă şi stoarsă bine. În cazul în care tenul este iritat, congestionat este recomandabil să se folosească o mască calmantă emolientă care se prepară din 2 linguriţe caolin coloidal amestecat cu un vîrf de cuţit cremă grasă, 1 linguriţă miere de albine şi apă pînă se obţine o pastă, sau tărîţe de grîu 10 g. amestecate cu 10 g. caolin, 5 g. miere de albine şi lapte de vacă pînă se obţine o pastă. Nu trebuie neglijat gîtul şi decolteul, lucru care se întîmplă adeseori şi care produce un efect neplăcut, de aceea toate măsurile care se iau pentru înviorarea obrazului sînt valabile şi pentru pielea gîtului. În tot timpul acestor operaţii buzele vor rămîne unse cu cremă grasă.

Anca BOGDAN

„MAGAZIN" MEDICAL

Schiurile și sănătatea

Odată cu începutul iernii munții și-au îmbrăcat mantia albă și cu acest aspect sărbătoresc își așteaptă musafirii.

Printre prietenii mei sînt unii care nu și-ar face concediul de odihnă vara sub nici un motiv. Pînă n-am cunoscut farmecul munților iarna, plăcerea săniușului și mai ales beția zborului pe schiuri, nu înțelegeam de fel această preferință. De un an însă lucrurile s-au schimbat. Anul acesta plec în concediu iarna. Am început să schiez binișor și fiind cucerit de acest sport mi-am propus să-l popularizez. Ar merita desigur ca popularizînd schiul să vorbesc despre ansamblul avantajelor practicării sportului, mai ales în perioada iernii cînd sîntem predispuși la o viață sedentară. Să vorbesc despre rolul călirii organismului, despre avantajele fiziologice ale plimbărilor prin aer proaspăt, despre avantaje psihice legate de întărirea sistemului nervos și îmbunătățirea circulației sîngelui apoi de forța recreativă a veiajului de iarnă etc. etc.

Am să mă limitez însă numai la rolul fiziologic direct al acestei ramuri sportive.

Schiul dezvoltă multilateral organismul și-l întărește. Practicarea acestui sport pune în mișcare mușchii picioarelor dar și ai trunchiului și brațelor. Sistemul cardio-vascular și mai ales sistemul respirator beneficiază din plin. Astfel se dezvoltă bine și intră în mișcare completă cutia toracică și plămînii. Capacitatea respiratorie a plămînilor atinge la schiori peste 5.000 de cmc. Prin plămînii unui schior trec pe minut 100 litri de aer

și se execută în acest timp peste 30 de respirații. De aceea, tuturor acelora care au nevoie de o întărire a plămînilor li se recomandă să practice schiul.

Inima și vasele beneficiază și ele de pe urma practicării acestui sport, chiar la o vîrstă mai înaintată, cu condiția unui organism antrenat.

S-a constatat că plimbările liniștite pe schiuri contribuie la scăderea tensiunii arteriale. În boala hipertonică, în stadiul ei neurogen, de început, cu o creștere constantă a tensiunii arteriale maxime pînă la 170—180 mm, iar a celei minime — pînă la 110—100 mm., sub vîrsta de 50 de ani se recomandă plimbarea pe schiuri ca un tratament. Aceste plimbări trebuie însă să respecte următoarele reguli: să se efectueze dacă temperatura aerului nu scade sub —5° și vîntul nu bate deloc; să se efectueze pe distanțe scurte, de două ori pe zi cîte o oră, cu pauze dese.

Schiul ajută însă și la slăbire. Un schior poate pierde într-o oră pînă la 600 g. de apă din corpul său! Dintre acestea, 400 g. se pierd prin piele și 200 g. prin plămîni. Pierderea apei și consumul mare de energie fac din această ramură sportivă un mijloc căutat și recomandat pentru pierderea kilogramelor de prisos.

Plimbările obișnuite pe schiuri întăresc organismul și calmează sistemul nervos, lichidează oboseala muncii intelectuale și ridică tonusul general al organismului.

Dacă vîrsta și sănătatea permit (controlați-vă sănătatea la medic înainte de a începe) nu se poate să nu ne întîlnim, chiar duminica aceasta, pe pîrtie.

Iar cît privește riscurile unei plimbări cu schiurile, așa cum ne-o înfățișează desenul de mai sus, să nu ne speriem: caricaturiștii exagerează...

Dr. V. I.

Răvașe pe rețetar

Unui necumpătat
De Revelion purcel, curcan
În prima zi sarmale și fazan

A doua zi vînat și vrăbioare
Și-o săptămînă... ceai de sunătoare!

Unui înrăit în băutură
De Revelion a început
Trei zile a băut

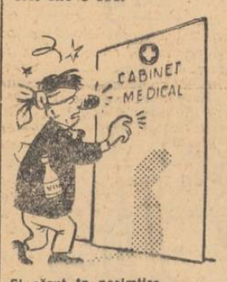

Și căzut în nesimțire
A venit... după scutire!

Unui chiulangiu specializat în „punți"...

Boala este gravă!
Fiind diagnosticată,
Va începe-o cură
Pe... statul de plată!

Atenție de sărbători...
Ieri la Nicu
Azi la Gicu

A treia la Pandele
A patra la ...Burghele.

O rețetă general-valabilă de revelion

Tuica... pe gustate!
Rîs ...pe săturate!
Puțin din jambon!
Vinul... cu sifon!
Atenție să nu le încurcați, căci iese:
Tuica ...pe furate
Vin ...pe săturate
Mult prea mult jambon
Rîsul... cu sifon.

Interesant și util de știut

În cursul a 24 de ore plămînii absorb și prelucrează 16 m.c. de aer. Acesta este aproape volumul unei camere de dimensiuni mijlocii.

★

Capacitatea respiratorie caracterizează deseori dezvoltarea fizică generală. La bărbații cu o dezvoltare fizică potrivită capacitatea respiratorie este de 3000—3500 cmc. La sportivi ea ajunge pînă la 4500—6000 cmc. Canotorii, înotătorii, schiorii, alergătorii și boxerii se remarcă prin cea mai înaltă capacitate respiratorie.

★

La cei care nu practică exercițiile fizice diferența dintre perimetrul toracic măsurat în stare de inspirație și de expirație completă este de 5—7 cm.

★

Încă din vechime, masarea corpului a constituit o parte integrantă a oricărui antrenament și intrînd chiar în felul de viață al popoarelor. Răspîndirea lui este largă și în țara noastră. Ne referim aici nu la folosirea lui ca mijloc de tratament medical ci în scop igienic așa cum se practică după gimnastica de dimineață sau după o baie fierbinte în băile publice. Efectul binefăcător se datorește acțiunii sale asupra sistemului nervos, vaselor de sînge, musculaturii, activității glandelor sebacee și sudoripare din piele etc.

★

Știați că oamenilor grași, care suferă de obezitate li se recomandă călirea fie începînd treptat cu aer rece? Explicația este următoarea: frigul intensifică activitatea glandei tiroide,

Fapte și evenimente în interpretare medicală

Sorcova — urare cîntată și povestită.
Zăpadă — haina de sărbătoare a serviciului de salubritate.

Polei — număr de ordine la ortopedie.
Pregătirile de revelion — incubația bolii.
Invitați — prilej, pentru cei la dietă, de a mînca, încălca regimul.

Locuința după revelion — sala de operație după intervenție.
Revelion — pentru cei bolnavi, ocazia de a-și uita boala; pentru cei sănătoși, ocazia de a face o indigestie.
Plugușorul — laringită acută.
Moș Gerilă — argument hotărîtor pentru copii care nu mănîncă.
Caltabos — în exces, colică hepatică.
Romanță — indice al capacității respiratorii.
Tango — termometru biologic.

Perinița — cale de contagiune directă.
Vals — punctul nodal al reumaticului.
Gajurile — complicații cardiace.
Televizor — microfotografia lui Mircea Crișan.

Dr. V. IVANOV

Varietăți medicale

ASPIRINA, UN SOMNIFER INOFENSIV

De curînd a avut loc în Elveția un congres farmaceutic închinat aspirinei. Vechiului medicament contra răcelii i-au fost descoperite și redescoperite proprietăți interesante. Este destul să arătăm astfel că aspirina poate înlocui, în tratamentul unor forme de reumatism, cortizonul! (Aspirina produce „descărcarea" cortizonului existent în mod normal în organism).

Una din comunicări a arătat că aspirina este și un excelent somnifer, cu totul inofensiv. Pentru aceasta, se vor lua două tablete înainte de culcare. Dat fiind lipsa oricărui inconvenient, cei suferinzi de insomnie îl pot încerca!

RĂCEALA POATE FI TRATATĂ CU MIERE

Mierea este folosită de mult în mod empiric pentru tratarea stărilor provocate de răceală. Cercetările recente au constatat că într-adevăr mierea este foarte utilă în combaterea catarurilor sezoniere cauzate de răceală. Unii autori recomandă mierea cu lapte cald, alții observă un efect rapid în urma tratamentului cu zeamă de lămîie și miere (zeama de la o jumătate de lămîie la 100 grame de miere).

Medicii care au studiat efectele mierii susțin că ea trebuie luată în doză de 50—100 gr pe zi, iar pacientul trebuie să stea la pat, deoarece mierea produce o transpirație masivă.

Ce diagnostic au pus în dimineața de după revelion

UN RADIOLOG:

Fără cuvinte.

UN CARDIOLOG:

— Inimă mărită.

magazin

revistă săptămînală editată de ziarul

„ROMÎNIA LIBERĂ"

Redacția și administrația, piața Scînteii tel. 17.60.10

Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii din întreprinderi și instituții

PUBLICITATEA SE PRIMEȘTE LA ADMINISTRAȚIA REVISTEI, tel. 17.60.10 Interior 1400.

●ȘAH●ȘAH

De revelion

Dacă vă vine în vizită un amic prea gălăgios care cunoaște jocul de șah, atunci vă sfătuim să-i oferiți spre rezolvare problema de mai jos, în care albul dă mat în numai... 112 mutări! Fără îndoială că atunci se va potoli.

Dr. O. T. BLATHY

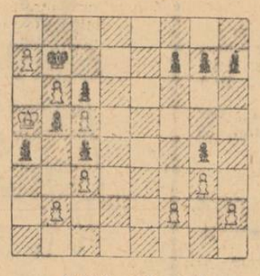

ALBUL DĂ MAT IN 112 MUTĂRI

Ca să-i înțelegeți găsirea soluției, puteți să-i explicați următoarele. Pentru a da mat albul trebuie să-l oblige pe negru să epuizeze pe rînd mutările pionilor f, g și h, pentru ca apoi să fie silit să joace... Dar să nu vă spunem chiar totul. Restul în numărul viitor.

Răsfoind presa șahistă de peste hotare

În numărul 11 din revista „Șahmati v S.S.S.R." este publicată o interesantă partidă jucată în semifinala celui de-al XXVIII-lea campionat al U.R.S.S. Într-o deschidere indiană veche, L. Stein (cu albele) și A. Sokolski au ajuns după 18 mutări în următoarea poziție:

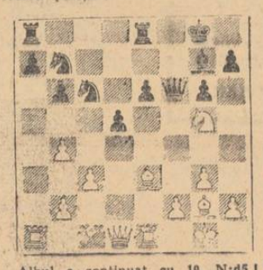

Albul a continuat cu 19. N:d5 ! ! Dacă negrul acceptă sacrificiul, urmează (după e:d5) 20. D:d5+, Rh8 21. Cf7+, Rg8 22. Ch5+, Rh8 23. Ng5! Negrul a jucat 19... Tad8. A urmat însă poanta: 20. Nd5:c6 ! ! Un sacrificiu de damă pe care Sokolski a fost obligat să-l accepte și care a dat loc apoi unei lupte acerbe. 20... T:d1 21. Te:d1, Tb8 22. T:a7, Cd8 23. Ng2, h6 24. Ce4, Df5 25. Td7, Ne5 26. N:h6, Cc6 27. Tg7 + ! Deși joacă fără regină, albul mai dă o calitate pentru a continua atacul. 27... N:g7 28. T:g7 +, Rh8 29. Ta7 ! Cu dublă amenințare Ng7+ urmat de Cf6+, cu cîștigarea damei, pe de o parte, și T:c6 pe de altă parte. 29... De5, 30. Nf4 !, Df5 31. T:c6, Td8 32. h4 și la mutarea 45 negrul s-a recunoscut învins.

Din același număr de revistă aflăm că, după ultimele rezultate, în campionatul mondial prin corespondență (pe echipe) clasamentul este următorul: 1. U.R.S.S. 25 puncte din 38 posibile; 2. Argentina 19,½ — 32; 3. R. P. Ungară 25,½ — 44; 4. Echipa unită a Germaniei 24,½ — 45 etc.

★

Simultanul dat prin radio de campionul mondial Tal cu cei mai buni 20 juniori cehoslovaci se bucură de o largă publicitate în R. S. Cehoslovacă. Ziarul „Rude Pravo" a publicat regulat mutările partidelor, a căror desfășurare este în cea mai mare parte deosebit de interesantă. În partida cu Hort, campionul mondial a fost nevoit să schimbe dama pentru două turnuri! Iată desfășurarea de pînă acum a două din partidele simultanului:

Masa a 2-a. TAL—HORT. 1. d4, Cf6 2. c4, g6 3. Cc3, Ng7 4. e4, d6 5. Ng5, h6 6. Nh4, 0—0 7. Dd2, g5 8. Ng3, Ch5 9. 0—0—0, Cc6 10. d5, Ccd4, 11. f3, e5 12. Nf2, c5 13. d:c6, b:c6 14. Cge2, c5 15. Ceg3, C:g3 16. h:g3, Tb8 17. Rb1, Ne6 18. Nd3, Tb4 19. N:d4, e:d4 20. Cd5, N:d5 21. e:d5, Da5 22. The1, Tfb8 23. Te2, Ne5 24. f4, g:f4 25. g:f4, T:b2 26. D:b2, T:b2 27. T:b2, Nf4 28. Tb5, Dc7 29. Tdf1, Nd2.

Masa a 13-a. TAL—WINTER. 1. e4, e5 2. f4, e:f4 3. Cf3, d5 4. e:d5, Cf6 5. Nb5+, c6 6. d:c6, b:c6 7. Nc4, Cd5 8. 0—0, Nd6 9. Cc3, Ne6 10. Ce4, Ne7 11. Nb3, Cbd7 12. d4, Cdf6 13. Ceg5, Ng4 14. Dd3, Cfd7, 15. N:d5 c:d5 16. N:f4, h6.

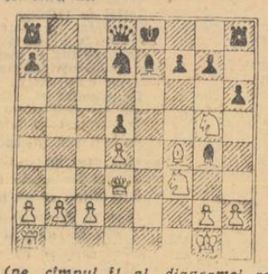

(pe cîmpul fi al diagramei se află un turn alb)

17. Cf7 ! !, R:f7 18. Ce5+, C:e5 19. Ne5+, Nf6 20. Tf4, h5 21. h3, Ne6 22. g4 !, h:g4 23. h:g4, Th4 24. Taf1, T:g4+, 25. T:g4, N:g4 26. Dh7 !, Re6 27. Dg6, Nh3 28. Tf3, De7 29. N:f6, D:f6.

★

Numărul pe noiembrie al revistei „Europe Echecs" (Franța) consacră o scurtă notă teoretică unei variante de gambit mai puțin cunoscut din apărarea spaniolă: 1. e4, e5 2. Cf3, Cc6 3. Nb5, a6 4. Na4, Cf6 5. 0—0, C:e4, 6. d4, b5 7. Nb3, d5 8. c4 ! ? Autorul notei — M. Roos — argumentează cu variante concluzia sa că răspunsul 8... b:c4 este mai slab decît răspunsurile 8... Ng4 și 8... d:c4.

Revista publică și partida cîștigată de maestrul sportului Iuliu Szabo la Berthold (R. D. Germană) cu prilejul campionatelor mondiale studențești de la Leningrad, subliniind ideea deschiderii.

REBUS MAGAZIN

Jocuri și cuvinte încrucișate

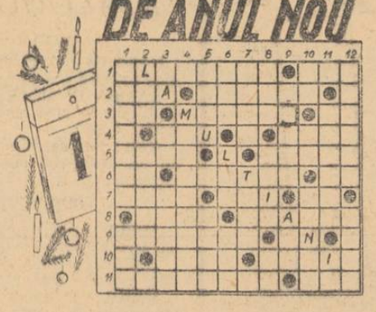

ORIZONTAL: 1) Poleiul buclucaș al zilelor de îngheț. — Deschide drum liber vinului către pahare. 2) Haină albă de iarnă! — Albă ca zăpada! (pl). 3) A vui — Dublură pentru haine de sezon. — În viscol! 4) Anul ce vine — Antipodul iernii. 5) Ornamentat... de iarnă. — Trăsuri... pe schiuri. 6) Strigăt de nou născut. — „Pîrtia de antrenament" a micilor patinatori — V. 7) Amprente pe zăpadă — Auxiliar al viitorului — Primește! 8) Vitori fulgi de nea — „A-nceput de ieri să cadă / Citeun fulg: acum a stat..." 9) A practicat un sport de iarnă — Doine! 10) Fără picioare — Mic os în regiunea gîtului. 11) Rezerve de iarnă... la butoi — Se mai încurcă uneori!

VERTICAL: 1) 1961 — Bradul lui Moș Gerilă. 2) Bani... gheață — Decembrie, ianuarie și februarie, la un loc. 3) În mijlocul lui ianuarie! — Bine, nene! — Modernizează sania cu cai. 4) Bătrînul încărcat de daruri. 5) Încercare literară sau... rugbistă — Sport... de vară. 6) Produs lăptos — Prenumele lui Tolstoi — Munte în Togo. 7) Felicitat. — Carapacea broaștei țestoase. 8) Direcția păsărilor călătoare — Plecat la munte — Îndemn pentru căluții saniei. 9) Surprize din plăcintă — Vă urăm mulți și fericiți. 10) Alt îndemn pentru cai — Schimbă ștafeta la revelion — Verbul anului în „plugușor". 11) Vîntul aspru al iernii — Spetează. 12) Sora mai caldă a ninsorilor. — „Afară ninge liniștit / în casă... focul".

L. MARACINEANU

FANTEZIE GRAMATICALĂ

ORIZONTAL: 1) Pe spinarea cămilei (masc.) — Inimă (fem) 2) De ras, de radio, de fotografiat (pl. masc) — Iubita lui Petrarca (masc.); 3) Cel ce face un pelerinaj (fem.) — Specialistă în obstetrică (masc) 4) Alifie (fem) — O tură (masc!) 5) Coțofană (masc.) — Țară mică (masc!) 6) Armăsar (fem.) — Soarele faraonilor (pl.!) — Campion (fem.); 7) Nume bărbătesc (pl.) 8) Macaz (pl). — Aparat de ridicat (masc.) 9) Mamifer polar (masc.) — Dreptunghi cu zarzavat (fem.); 10) De mare răsunet (pl.) — Localitate în Banat (masc.); 11) Oraș în Moldova (fem.) — Bold (pl.); 12) Demnitar, în vechea Chină (fem.) — Sforicică (masc.).

VERTICAL: 1) Orașul de reședință (masc.) — Schelet din bare, ce susține un acoperiș (masc.). 2) Carmen sau Aida (participiu)— Rigă (masc.) 3) Port românesc la Dunăre (sing.) — Struguri cu boaba lunguiață (masc.) 4) Înmulțit (fem.) — Pronume (fem). — Apendice (masc.) 5) Seară... în Moldova (masc.) — Pîrăsc (fem.) 6) Joc cu bobi (pl.) — Cunoscut regizor francez (masc.) 7) Balanță (pl.) — Linie trigonometrică (pl.); 8) Metal prețios (fem.)— Marin Teodoru — Lac în Carpați (masc.); 9) Balaur (masc.) — Radu Ionescu — Spoiește pereții (fem.) 10) Rezultatul scăderii (fem.) — Termen marinăresc (fem.) 11) Solo (pl.) — Un static (fem.) 12) Rană produsă de foc — Rucsac (masc.).

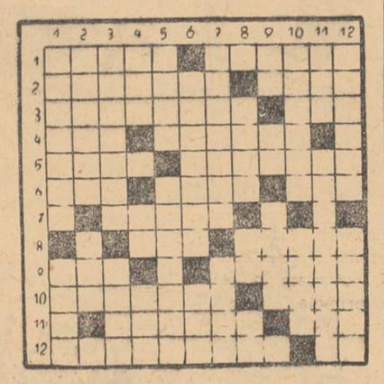

Notă. — La definițiile cu mențiunea masc. sau fem. e vorba de „gramatică"... rebusistă. De pildă: se dă semnificația „Oraș la țărm" (fem) a cărei soluție ar fi Port, iar femininul din paranteză ne arată că în careu trecem cuvîntul Poartă.

A. MARCIAN

Pian și vioară

ORIZONTAL: 1) Una albă, una neagră (la pian) — A aplauda 2) Simbolul litiului — Pronume feminin — Cunoscut violonist român contemporan 3) Celebră sonată pentru pian de Beethoven. 4) Oraș în Bulgaria — Pronumele unei mari pianiste ungare care a concertat în țara noastră — În clavecin 5) Item — Simfonie de Beethoven. 6) Lipsit de armonie 7) Formă — Alifie 8) Neîntrecut virtuos italian al viorii 9) Alintare — În concert — Tonalitatea celui de-al doilea concert pentru pian și orchestră de Rahmaninov 10) Articol — Genial violonist, pianist și dirijor român 11) Poet român contemporan care a scris poezia „Vioara" (într-un ciclu de poezii dedicat lui George Enescu) — A începe un concert.

VERTICAL: 1) Totalitatea clapelor la pian 2 Cel mai mare pianist român — Adjectiv 3) În pronume — Lucrare muzicală 4) Mezinul pianului — Fecior 5) Mistuită de foc — Cu coarde, ca pianul 6) Mare instrumentist — Pronume — Adept al ateismului 7) Din nou — Simbolul argintului 8) Saturnus — Adjectiv 9) „Sonata...", celebră compoziție pentru pian de Beethoven — Cîntă plicticos 10) Interjecție — Prepoziție — La fel 11) Albie — ...în eroare 12) Articol — Împreună cu violoncelul.

I. NICOARA

Inspirat din...

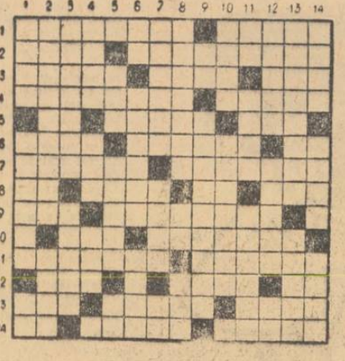

ORIZONTAL: 1) Trista poveste muzicală a Violetei lui Dumas — Ciortea în sale — „Se ...lumea, poem simfonic de Nicolae Buiciliu, inspirat din poemul cu același nume al Mariei Banuș — Auxiliar al viitorului; 6) Fluviul lui Gavroche — O dezlegată Oedip în tragediile antice, ca și în cele moderne — prima notă; 7) „Harold în...", simfonie de Berlioz inspirată de poemul „Child Harold" (Byron) — Medicament amar 8) Și (fig.) — „...Yaga", fragment din „Tablouri dintr-o expoziție", suită inspirată lui Mussorgski de picturile lui Hartumann — Pană — ...Reger, compozitor german, a compus între altele „Patru poeme simfonice" după tablourile lui Arnold Böklin; 9) „Carul cu..." fragment al suitei „Picturile lui Grigorescu" de Ion Hartulary Darclée — Dramă muzicală populară de Gh. Dumitrescu inspirată dintr-un roman de Liviu Rebreanu; 10) „Bank" ...), operă de Erkel Ferenc al cărui subiect este inspirat dintr-o cunoscută dramă istorică a lui Iozsef Katona — Se potrivește Rosinei lui Beaumarchais, Mozart și Rossini; 11) Eroina abatelui Prevost care i-a inspirat pe Massenet și Puccini — Rivalul lui Werther; 12) Titircă — „inimă..." supranumele jupînului din „O noapte furtunoasă" — Viri în Carpați — Aur; 13) Fluviul cîntat de Solohov în unul din romanele sale, după care s-a inspirat și Dzerjinski în opera muzicală cu același titlu — S-a inspirat din Prosper Mérimée în „Carmen" și din Daudet în „Arleziana" — „Wilhelm ...", tragedia lui Schiller după care Rossini a creat una din operele sale; 14) Campion — Poem de Eminescu, sursa de inspirație a unuia dintre baletele lui Alfred Mendelsohn — „Tînăra ...", cunoscut roman al lui Fadeev transpus în operă de Meitus.

VERTICAL: 1) Viață — Unul din personajele create de Gounod în „Faust", după Goethe — Afirmație; 2) Operă de Verdi inspirată de drama „Regele petrece" a lui Victor Hugo — Partenerul lui „Psyché" dintr-un poem de César Franck, inspirat de o emoționantă legendă mitologică; 3) Operetă de Kovner compusă după Pușkin — Lucrările lui L-au inspirat pe Grieg în unele lieduri și în suita „Peer Gynt"; 4) „Visul unei nopți de ...", muzică de scenă de Mendelsohn — Bartholdy la piesa cu același nume și Shakespeare — „Harap...", balet de Alfred Mendelsohn inspirat din basmul lui Creangă — ...de Barbu, cîntăreață de operă română; 5) Unul din cele trei personaje ale oratoriului „Anotimpurile", de Haydn, inspirat din versurile poetului englez Thomson — Anotimp — Negație; 6) Unealtă mică — Indeletnicire — Folositor; 7) Svab (insectă) — Asociația Științifică a Inginerilor și Tehnicienilor — 24 de ore 8) De prin părțile celor „1001 de nopți", sursa de inspirație a „Seherezadei" — Cesiu — Monedă din patria lui Cio-Cio-San; 9) Posed — Funcția lui Iago; 10) Îl sugerează Darclée în tabloul „Dorobanțul" („Picturi de Grigorescu") — Personaj feminin din „Carmen"; 11) Capul lui Romeo! — „Groaznicul" țar din „Logodnica țarului" de Rimski-Korsakov, operă inspirată de piesa cu același nume a poetului Lev Mei — O are încălțată motanul din poveste; 12) Rar — Pătate — În seră!; 13) Otrava lentă a insinuărilor lui Iago — Un personaj din poezia „Strigoii" de Eminescu ... 14) .. și unul din suita „Peer Gynt" — Impozit — Oraș în U.R.S.S.

Cuvinte cunoscute mai puțin: ANS, TARHAN

Gh. CORJOS

JOCURI DISTRACTIVE

Se caută cinci numere

Din aceste nouă căsuțe, patru sînt însemnate cu numere. Completați celelalte cinci căsuțe cu cifre astfel ca numerele adunate în orice direcție, orizontal, vertical și diagonal să obțineți 81.

30		18
36		24

Pluta

Pe un lac plutește o sferă de plută cu un diametru de doi metri. Cîte kg cîntărește pluta știind că ea intră în apă cu 1,6 din volumul ei?

Puteți?

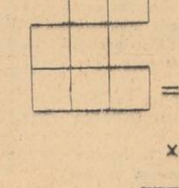

Vă invităm să mutați 8 discuri din desenul alăturat în așa fel încît să obțineți ca în fiecare rînd, orizontal, vertical și diagonal să fie numai cîte două discuri. Puteți rezolva problema?

Cît de mare?

Puteți îndoi o coală de hîrtie de 50 de ori? Și cît de mare trebuie să fie coala? Nu vă grăbiți cu răspunsul fiindcă...

În jurul monedei

În jurul unei monede sînt așezate 13 chibrituri. Vă invităm să ridicați toate chibriturile în afara aceluia așezat cu gămălia spre monedă, respectînd următoarea condiție: inițial se ridică un chibrit oarecare apoi se ridică fiecare al 13-lea chibrit, deplasîndu-ne în cerc spre dreapta.

Cu care chibrit trebuie început?

Baloane

La un chioșc se aflau de vînzare un număr de baloane. Un cumpărător a luat jumătate din numărul baloanelor și o jumătate de balon. Un alt cumpărător a luat jumătate din ce-a rămas și încă o jumătate de balon. N-a mai rămas decît un singur balon de vînzare.

Cîte baloane se aflau la chioșc?

Problema unei sume

Înscrieți un număr în cercul de sus. Acest număr trebuie înmulțit prin el însuși. Suma totală orizontală se scrie în cercul A. Această sumă se va înmulți tot cu ea însăși iar suma orizontală trebuie să fie aceeași ca și suma de la început. Știți care este numărul?

Un bilion

Rugați pe unul dintre prietenii dv. să vă răspundă repede — aproximativ dacă a trăit un bilion de secunde.

Cinci triunghiuri

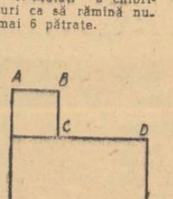

Din cele cinci triunghiuri prezentate în desen vă invităm să formați... un pătrat (pentru ușurința dvs. copiați-le pe hîrtie).

Egal cu 34

Iată un dreptunghi alcătuit din 16 mici triunghiuri. Unele grupuri de cîte 4 triunghiuri mici, învecinate, formează triunghiuri mari. Se pot lesne desluși 6 triunghiuri mari. Înscrieți în fiecare triunghi mic un număr întreg de la 1 la 16 (nu se admite repetarea numerelor)

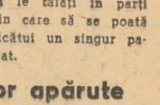

așa fel ca suma numerelor scrise în fiecare din cele 6 triunghiuri mari să fie egală cu 34.

Din nou cu chibrituri

Desenul vă prezintă opt pătrate formate din chibrituri. Vă propunem trei probleme:

1. Mutați 6 chibrituri ca să rămînă numai 6 pătrate.

2. Mutați 4 chibrituri ca să rămînă 5 pătrate.

3. Mutați 8 chibrituri ca să rămînă 3 pătrate.

Din două pătrate, unul

Vă invităm ca din două pătrate oarecare prezentate în desenul alăturat, să formați unul singur. Pentru aceasta copiați-le pe hîrtie și găsiți metoda să le tăiați în părți din care să se poată alcătui un singur pătrat.

Soluțiile jocurilor apărute în numărul 168

CÎTE 10 SCOICI

CU DOUĂ PERPENDICULARE

CARE-I GREȘEALA?

S-a omis refracția! Bățul ar fi trebuit să apară frînt ca în desenul de mai jos.

Redacția: Piața Scînteii. Tel. 17.60.10. Administrația: 17.60.20. Interior 1.400. Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii din întreprinderi și instituții. Tiparul Combinatului Poligrafic Casa Scînteii „I. V. Stalin"

UMOR ★ UMOR ★ UMOR

Desene de Gh. CHIRIAC

DIALOGURI...

MODA

NAE: Ce zici, Barbule, ce rochie superbă poartă nevastă-mea!

BARBU: Decoltată, Nae, prea decoltată și prea scurtă!... Te-a costat mult?

NAE: 200 de lei metru... așa că tot materialul m-a costat 50 de lei...

SERVILUL

ȘEFUL: Dar dumneata de ce nu servești din sarmale, Iliescule?

ILIESCU: După dumneavoastră, tovarășe șef.

ȘEFUL: Și de ce nu bei și dumneata un șprit, Iliescule?

ILIESCU: După dumneavoastră, tovarășe șef.

ȘEFUL: Dar din pateurile astea de ce nu guști, Iliescule. Ești un mare nătîng!

ILIESCU: După dumneavoastră, tovarășe șef.

DRESORUL

SPIRU: Dacă-i vorba de dresori de animale sălbatice, cunosc eu alții mai grozavi!

BARBU: Ăla de la circ, e cel mai bun dresor!

SPIRU: Așa!... Cel mai grozav dresor e nevastă-mea!...

BARBU: Lucrează la circ?

SPIRU: Nu, acasă!... A lucrat mai întîi cu un tigru și l-a dresat guler de blană, pe urmă a dresat o cămilă la „Arta Modei", a dresat apoi o reptilă și a călcat-o în picioare în formă de escarpeni, și luna asta a dresat pe Moș Martin, adică un ursoni...

BARBU: Și tu?

SPIRU: Eu? Eu fac pe cangurul! Stau toată ziua cu buzunarul deschis...

I. AVIAN

Mămico, uite un Moș Gerilă tînăr!...

„ACCIDENT"
– Stai, Moș Gerilă!
– Nu stau! Întîi să curețe tatăl tău coșul!...

Desene de Fred GHENADESCU

– Dragi ascultători, cînd va bate gongul...

Desen de V. CRIVAȚ

ÎN PATRU RÎNDURI

Lui Gr. Vasiliu-Birlic, artist al poporului.

Te-admir, maestre, și îmi zic
(de verva ta mereu atras):
– „Explicabil ca Birlic
în comedii să fie...as!"

Unui poet.

Eu îți ofer, cu dărnicie
ce crezi că-ți este mai util!
de fiecare poezie,
un buchețel cu flori ...de stil.

Mircea CODRESCU

Revelion în anul 2061

— Mișule.
— Da, dragă.
— Vezi te rog dacă-i gata mîncarea.
— Un moment. Ce număr avem în bucătărie?
— Vai, ce uituc ești! O să-ți iau un creier electronic. Avem 3199...
— A, da! 3...1...9...9... Ocupat.
— Ia vorbește robotul la telefon, în loc să gătească. O să-i tai rația de electroni pe o zi.
— Dar pilulele astea ce sînt, draga mea?
— For...spaisul. Pilule de măsline, pilule de țuică, pilule de sardele, pilule de gogoșari...
— Pînă vin musafirii, dă-mi voie să iau o pilulă de sardele. Ah, ce bună e!
— Distratule! Ala-i antinevralgic!
— Dar șalăul praf unde e?
— Aici!
— Dă-mi voie să iau un vîrf de linguriță... Știi că sînt pofticios... Hi! Hi! Hi!
— Ce-ai pățit? De ce tușești?
— M-am înecat cu un os praf...
— Mai bine mi-ai ajuta să pun masa. Adu praful de scobitori.
— Poftim.
— Dar de muzică nu te îngrijești? După ce dansăm?
— N-avem radio? O să prindem Luna sau Jupiter. Astă seară au programe frumoase...
— Au și momente vesele?
— Nu prea. Au necazuri cu unii critici, care procedează ca la mîncare.
— Cum adică?
— Fac umorul praf.
— Vai, Mișule! Am uitat: foi de plăcintă de unde luăm?
— Of! Vorbești ca în 1960... Dau o goană pînă în Marte și-ți aduc imediat.
— Cu ce te duci?
— Dau un telefon la birou și...
— Nu, Mișule! Nu cu racheta instituției!
— Cu a mea nu pot... Mi-au luat taloanele.
— Dar ce ai făcut?
— N-am respectat viteza legală. Am mers cu 1.000.000 km. pe oră și e voie doar cu 600.000... Ca melcul...
— Și numai pentru atît ți-a luat taloanele?
— Nu. A fost și un accident. Am călcat o cometă pe coadă.
— Aoleu!
— Da! Acum stă cu coada în ghips.
— De ce nu bagi de seamă?
— Am crezut că era stopul pus.
— Și?
— Nu era stopul... era un apus de soare...
— Lasă acum poveștile. Dă-mi curcanul praf. Acum trebuie să sosească musafirii. (de afară se aude: Ham! Ham!) I-auzi! Latră cîinele mecanic. O fi venit cineva.
— Exact! Uite-l pe unchiul Tase.
— Vai, dar ce amețit pare! Cred că a băut, nu glumă! Te pomenești că vine de la alt revelion...
— Nu, vrea să fie în notă.
— Adică?
— A venit praf...

Fred FIREA

ORA 12
– Tată, e vocea aceea dulce care te cheamă mereu pentru ședințe la minister...

Desen de A. MATTY

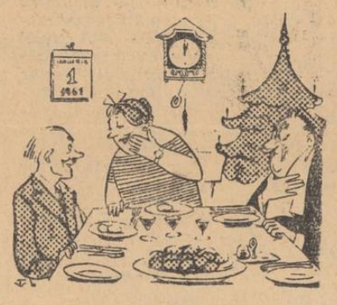

LACOMUL
– Așa a pățit și anul trecut: Cînd s-a stins lumina a confundat gogoșile cu... solnița!

REVELIONUL „ÎNTÎRZIATULUI"
– Sorcova, vesela...

Desene de V. TIMOC

„ARTA" ÎN OCCIDENT
– Nu te speria puiule, doar tătucu ți-a făcut un om de zăpadă.

Desen de M. CAPAȚA

Plugușor - 1961

Aho, aho copii și frați
Stați pe loc și nu mînați
Mai lăsați puțin tractorul
Și luați și plugușorul
Ca măcar o dată-n an
Să fie și el în plan
Că de o vreme a tot stat
De cînd ne-am mecanizat
Și cum nu e potrivit
S-o pornim așa grăbit
La subsoară cu tractorul
Să luăm deci plugușorul
Să plecăm,
Să colindăm
Ca să facem o urare
Și la mic și la mai mare
Deci sunați din zurgălăi
Și la drum flăcăi
Hăi, hăi!

Aho, aho copii și frați
La mai stați și nu mînați
Să ne-oprim pe la mineri
Cei ce fac minie din ieri.
Să le spunem tuturor:
Mult noroc, belșug și spor,
Ani îndelungați și buni
Și la cît mai mulți cărbuni!
Mai apoi copii și frați
Să ne-oprim și la Galați
La Bicaz, la Săvinești,
La Govora, la Borzești,
La Bucecea, Hunedoara,
Peste tot, în toată țara
Unde mîndrii oțelarii,
Inginerii și zidarii,
Arhitecții, petroliștii,
Savanții, siderurgiștii
Și-au îndeplinit tot planul
Încheind de mult timp, anul,
Să le facem o urare:
La mai mult și la mai mare,
Multe zile fericite,
Multe planuri împlinite,
Și-un calendar nou, ușor,
Să se țină-n urma lor
Fiindcă cel obișnuit
E puțin cam obosit
Și de mult l-au depășit
Că nu ține cu ei pasul,
Deci, hai dregeți-vă glasul
Și strigați: „Nainte mai!
Hăi, hăi!

Ia mai stați flăcăi pe loc
Că s-a ridicat alt bloc.
Ieri aici era maidan
Iar azi, la sfîrșit de an
S-a-nălțat un bloc frumos,
Mare, mîndru, arătos
Să tot stai și să-l admiri
Să-l privești și să te miri
Cînd și cum de l-au făcut
Că abia l-au început.
Dar de ce m-aș mai mira
Cînd cam peste tot e-așa,
Că ce-i drept la o adică
Blocuri multe se ridică
Toate bune, arătoase,
Confortabile, frumoase,
Deci strigați cu toți ca mine:
Faceți case multe mai!
Hăi, hăi!

Mai sunați din clopoței
Și să ne oprim niței
Pe la cei din Timișoara
Că vorbește toată țara
Despre meșterii de-aci
Ce sparg norma zi de zi
Și produc încălțămintea
Și cu mîna și cu mintea
Străduindu-se mereu.
Vorbele „rebut", „deșeu"
Pentru dînșii azi, e clar,
Nu există-n dicționar.
Deci să ridicăm paharul
Și să dăm pe gît Cotnarul
Și-un pahar că nu e greu
Să nu lase un deșeu.
Fiindcă tot sîntem în drum
Ia să ne oprim acum
Și la Reșița-n uzină
Să-nchinăm o cupă plină
Pentru toți care-au muncit
Și care s-au străduit
Economisind și ei
5.000.000 de lei.
Și-au lăsat în urmă anul
Toți îndeplinindu-și planul
Cu mult timp mai înainte.
Azi noi le urăm fierbinte
Să trăiască
Să-nflorească
Și să mai sărbătorească
Cît mai multe revelioane
Și să economisească
Și mai multe milioane!
Hai sunați din zurgălăi
Și să ne oprim flăcăi
La Ploiești, că se cuvine
Să urăm și-aici de bine
Ca și la metalurgiști
Căci harnicii petroliști
Cei de la rafinărie
Au făcut economie
Peste șapte milioane.
Fără vorbe și zorzoane
Să le spunem să trăiască,
Să-nflorească, să muncească
Și acum în prag de an
Să încingă un chiolhan
Și să nu facă economie
La „Muscat" și „Crimpoșie"
Să urăm deopotrivă
și celor din colectivă
Milionarilor-țărani
La mulți ani
Și la mulți bani.
Mai întîi să ne oprim
Și-un pahar să mai ciocnim
Și cu harnicii fruntași
Din Raionul Călărași,
Cu cei din comuna Ceacu
Care n-au noroc cu sacu',
Cu căruța ori cu carul
Fiindcă azi la ei plugarul
De cînd s-a mecanizat
Și s-a automatizat
Are, cum se duse zvonul
Și noroc cu camionul.
Astăzi de revelion
Să-i urăm lui Florea Ion
Cel ce le e președinte:
Spor, belșug și înainte!
Și revizuind dictonul
Noroc bun, dar cu vagonul...
Dar umblînd și colindînd,
Tot ciocnind și tot urînd
Se cuvine-a nu uita
Că mai sînt pe undeva
Unii care nu se-ndură
Și cam fac spume la gură
Că-i firesc că nu le place
Ceea ce la noi se face
Pentru socialism și pace.
N-au decît să nu se-ndure,
Să tot strige, să injure,
Să blesteme, să cricnească
Numai doar să nu-ndrăznească
Să întindă gheara-ncoa'
Căci avem mîna cam grea
Și-or da sigur de belea!
Ia ardeți d'n bici flăcăi!
Hăi, hăi!

I. Atanasiu-ATLAS

– Cînd ai avut timp să te împrietenești cu el?
– Ehei, dacă m-ați adus pe meleagurile voastre de atîta vreme!

– Nicușor, eu ți-am adus jucăriile ție! De ce le dai lui taică-tu?
– Păi, întîi le strică el și pe urmă mă joc eu cu ele!

Desene de Neli COBAR

„Evoluție"

...Pe timpul tatei...

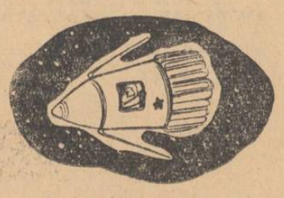

...Și... în viitorul apropiat!

Desene de V. VASILIU

– Unde ați găsit masca asta caraghioasă?

Desen de E. ARNO

PEISAJE NOI
– Încotro s-o iau? Nu mai recunosc nimic!
– Nici-o grijă. Te conduc eu! Sînt mai de mult pe aici!

Desen de I. DAVIDESCU

Fără cuvinte.

Desen de T. PALL

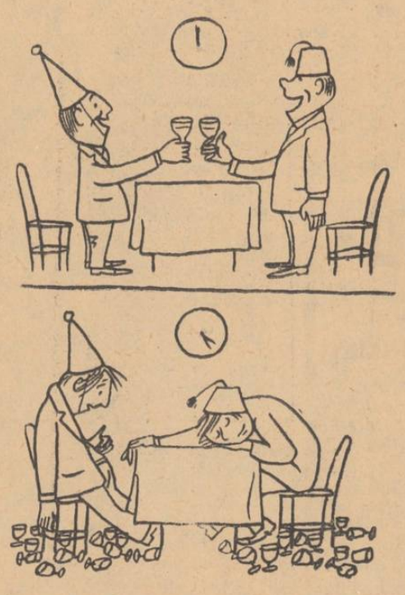

Revelionul burlacilor.

Desen de Pavel ILIEȘ

Desene de Rik AUERBACH

75

BIBLIOTECA CENTRALĂ
SIBIU

Proletari din toate țările, uniți-vă!

magazin

Anul V — Nr. 170 * Sîmbătă 7 ianuarie 1961 * 8 pagini — 1,50 lei

PEISAJE LA VATRA DORNEI

Munte, pădure neagră de conifere, pășune însorită păscută de bîndevaci roșcate. Idilic, un fluier murmură cînt îngemănat cu susur de izvoare. Ape repezi saltă pe nahlapi mărunței evantaiele plutelor enorme. Trec într-un foșnet iute, cu dalcăuși și cîrmaci înfipți statuie pe lemnul cîrmei. Șuierul unei locomotive taie tăceri de cleștar și se întoarce din văile adînci, domol ca o șoptire. Dinspre Cîrlibaba coboară lin pe tărmul Bistriței, încă aurii, camioane în care rîd, sub căști de fier, minerii. Urcă la Iacobeni. Înarmați pentru drum lung, cu ranițe la spate și-n mînă cu toiege trec, în șir, cinci excursioniști. Probabil spre Rotunda. Din autobusul I.R.T.E.I., care urcă spre Prislop, călătorii îi privesc și poate un chibzuit oer din Maramureș socotește, în mintea lui, că mai bine ar fi luat pedestrașii un bilet ca și dînsul: nu-i scump, îi mai degrabă și mai ales faci drumul așezat pe scaun. El trece cu autobusul și cu gîndul lui; trec și drumeții cu-ale lor; camioanele nu se mai aud și peste văi, peste munte se așterne, solemnă, tăcerea...

*

De-aici, din locul de unde în josul și-n susul Bistriței se desfac drumurile către Dorna și către Prislop, deslușesc, în splendida lui întocmire, peisajul ținutului Dornelor, cu tot ceea ce el oferă omului muncitor, o dată cu nemăsurata-i frumusețe. Sînt păduri și ape, ape pentru cale și pentru băut; sînt pășuni cu floră aleasă și adînc, adînc, sub florile de munte, mari avuții. E soare, e lumină; văzduhul e proaspăt, tonifiant, ca apele reci și limpezi pentru cel însetoșat. Și toată această bogăție și toată această frumusețe, omului slujește. Și toată bogăția și toată frumusețea prin mîna omului capătă strălucire nouă.

La Vatra Dornei să mergem și-avem să ne convingem.

Vedere din Vatra Dornei

Mai întîi unde? La combinatul forestier, la așezămintele sanatoriale, la întreprinderile de prelucrare a laptelui? Depinde cum intrăm în oraș. Dacă venim pe șosea, dinspre Iacobeni, la îndemînă ne e combinatul „Bernath Andrei". Dacă intrăm în oraș cu trenul — zic *intrăm*, la cel mai propriu mod cu putință căci drumul de fier străbate de-a curmezișul urbea — sîntem chiar lîngă casa de sănătate ale cărei construcții albesc de cealaltă parte a pîrîului în parcul vast, contopit către munte cu pădurea. Dacă venim dinspre Dorna Candreni atunci popasul dintîi l-am putea face la fabrica de svaiter.

Dar criteriul de cercetare a elementelor peisajului dornean, de om valorificate, poate fi și cel impus de însăși elementele. Putem așadar merge pe drumul lemnului, al apelor, al florei, al minereurilor, căci toate aceste avuții se valorifică și, în lumina sarcinilor trasate de cel de-al III-lea Congres al partidului, se vor valorifica din ce în ce mai bine, se vor valorifica superior. Semne, în această privință sînt, și încă destule. La combinatul forestier, începînd de la manipularea buștenilor, de la sortare, de la gatere, grija pentru valorificarea superioară a lemnului e evidentă la toți muncitorii. Dacă ochiul profan anevoie o percepe și greu o înțelege, în desfășurarea procesului de producție cifrele, în schimb, îi demonstrează multe. Sînt sute de metri cubi de lemn economisiți, sînt indici de productivitate la metrul cub debitat la gater cum niciodată, în trecut, fabrica n-a realizat.

Există lemn, lemn mult și bun în țara Dornelor. Sus, pe munte îi taie oameni care fac economii la fiecare trunchi, la fiecare cioată. Plutași îi mînă pe Dornișor, cinci excursioniști. Probabil spre Rotunda. Din autobusul I.R.T.E.I., care urcă spre Prislop, călătorii îi privesc și poate un chibzuit oer din Maramureș socotește, în mintea lui, că mai bine ar fi luat pedestrașii un bilet ca și dînsul: nu-i scump, îi mai degrabă și mai ales faci drumul așezat pe scaun. El trece cu autobusul și cu gîndul lui; trec și drumeții cu-ale lor; camioanele nu se mai aud și peste văi, peste munte se așterne, solemnă, tăcerea...

*

De-aici, din locul de unde în josul și-n susul Bistriței se desfac drumurile către Dorna și către Prislop, deslușesc, în splendida lui întocmire, peisajul ținutului Dornelor, cu tot ceea ce el oferă omului muncitor, o dată cu nemăsurata-i frumusețe. Sînt păduri și ape, ape pentru cale și pentru băut; sînt pășuni cu floră aleasă și adînc, adînc, sub florile de munte, mari avuții. E soare, e lumină; văzduhul e proaspăt, tonifiant, ca apele reci și limpezi pentru cel însetoșat. Și toată această bogăție și toată această frumusețe, omului slujește. Și toată bogăția și toată frumusețea prin mîna omului capătă strălucire nouă.

La Vatra Dornei să mergem și-avem să ne convingem.

Vedere din Vatra Dornei

Mai întîi unde? La combinatul forestier, la așezămintele sanatoriale, la întreprinderile de prelucrare a laptelui? Depinde cum intrăm în oraș. Dacă venim pe șosea, dinspre Iacobeni, la îndemînă ne e combinatul „Bernath Andrei". Dacă intrăm în oraș cu trenul — zic *intrăm*, la cel mai propriu mod cu putință căci drumul de fier străbate de-a curmezișul urbea — sîntem chiar lîngă casa de sănătate ale cărei construcții albesc de cealaltă parte a pîrîului în parcul vast, contopit către munte cu pădurea. Dacă venim dinspre Dorna Candreni atunci popasul dintîi l-am putea face la fabrica de svaiter.

Dar criteriul de cercetare a elementelor peisajului dornean, de om valorificate, poate fi și cel impus de însăși elementele. Putem așadar merge pe drumul lemnului, al apelor, al florei, al minereurilor, căci toate aceste avuții se valorifică și, în lumina sarcinilor trasate de cel de-al III-lea Congres al partidului, se vor valorifica din ce în ce mai bine, se vor valorifica superior. Semne, în această privință sînt, și încă destule. La combinatul forestier, începînd de la manipularea buștenilor, de la sortare, de la gatere, grija pentru valorificarea superioară a lemnului e evidentă la toți muncitorii. Dacă ochiul profan anevoie o percepe și greu o înțelege, în desfășurarea procesului de producție cifrele, în schimb, îi demonstrează multe. Sînt sute de metri cubi de lemn economisiți, sînt indici de productivitate la metrul cub debitat la gater cum niciodată, în trecut, fabrica n-a realizat.

Există lemn, lemn mult și bun în țara Dornelor. Sus, pe munte îi taie oameni care fac economii la fiecare trunchi, la fiecare cioată. Plutași îi mînă pe Dornișor,

Virgil DANCIULESCU

• *(Continuare în pag. 2-a)*

Avancronica unei cărți

Corespondență telefonică din Moscova

...Și iată că pe ultima filă de hîrtie autorul a scris: *„Sfîrșit"*. Manuscrisul este gata de tipar. Cîte zile au trecut oare de cînd s-au așternut primele cuvinte pe prima filă? Cîte zile, cîte nopți, cîte mii și mii de fișe studiate, cîte colecții prăfuite de ziare au fost scoase de la locul lor? Mai rămîne de trecut pe coperta manuscrisului titlul. Iată-l: *„Literatura romînă din secolul al XIX-lea în Rusia"*.

Dacă întrebi la Universitatea „Lomonosov" din Moscova de profesorul Iurii Zaiuncikovski, observi că foarte mulți îl cunosc pe acest om energic, prodecanul Facultății de Filologie. Am făcut cunoștință cu el acum cîteva luni la clubul prieteniei sovieto-romîne, care s-a înființat la universitate. Ca profesor de limba și literatura romînă, Iurii Zaiuncikovski este unul din animatorii acestui club.

Iată că am în față lucrarea lui. Scopul ei îl afli încă din primele rînduri: *„Autorul își propune o încercare de analiză a naturii și tradițiilor relațiilor literare romîno-ruse și totodată relevarea unor fenomene legate de pătrunderea literaturii romîne în Rusia"*.

Trebuie să vă spun că citind lucrarea profesorului Zaiuncikovski ești pur și simplu... captivat. Poate că acest termen nu este propriu pentru genul studiilor critice. Aceasta este însă realitatea. Răbdarea cercetătorului a scos la iveală o serie întreagă de fapte extrem de interesante. Așa, de pildă, studiind o lucrare apărută în 1840, autorul a descoperit că Academia Rusă încă din 1830 l-a trimis pe Iurii Vimelin în Moldova și în Muntenia, pentru a lua cunoștință de *„scrierile din partea locului"*.

Simpla enumerare a unora din faptele subliniate de profesorul Zaiuncikovski prezintă mult interes. Astfel, într-o culegere apărută în 1840 și intitulată *„Pentru exersarea în limba romînească"*, sînt adunate mai multe fragmente din lucrările cronicarilor noștri; în 1830, revista „Vestnik Evropi" (cea mai cunoscută revistă rusă din acele vremuri) folosind ca pretext legenda despre Domnul Duca inserează un protest împotriva înăbușirii sîngeroase a răscoalei decembriștilor.

Al. STARK

• *(Continuare în pag. 2-a)*

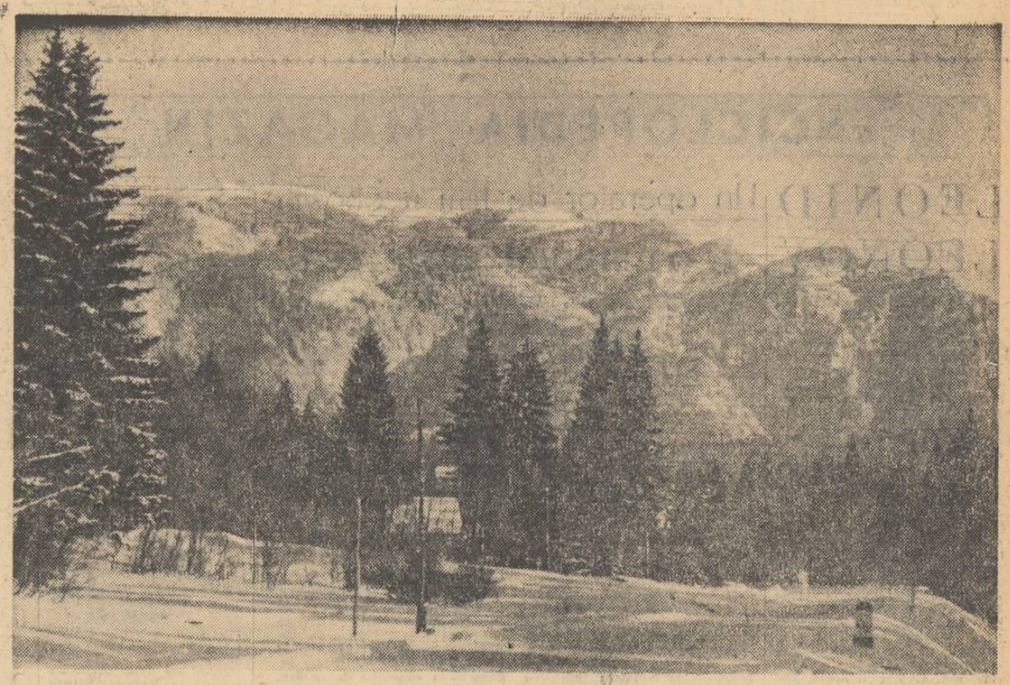

In Bucegi, iarna

Fotografia: M. IULIAN

Vacanță în Bucegi

Totul a pornit de la o ședință a comitetului executiv al sfatului popular al raionului Gh. Gheorghiu-Dej din Capitală, ședință care s-a soldat cu o decizie anume. O, nici nu bănuiați voi pe atunci, tinerii mei prieteni, ce vacanță de vis vă pregătește sfatul raional!

Și acum v-am revăzut în tabăra voastră de la Predeal. Tabăra *„Excursiei științifice cu profil turistic a celor 260 elevi din școlile raionului Gheorghe Gheorghiu-Dej din București"*. În Predealul acoperit de mantia mult strălucitoare a iernii, cu vilele cochete, împodobite cu turțuri de gheață, slobozind din coșurile miniaturale fire subțiri de fum; în Predealul pe care l-ați umplut cu larma voastră optimistă, cu dragostea voastră de viață.

V-am văzut făcîndu-vă în aer liber înviorarea, în diminețile cînd mercurul cobora mult sub zero grade. V-ați fi închipuit acum o săptămînă că vă veți obișnui așa de repede cu aerul tare al munților? (Hai să recunoaștem cinstit că mulți dintre voi strîmbați din nas, acasă, cînd trebuia să vă spălați dimineața cu apă rece!)

V-am întîlnit mai apoi pe pîrtiile de ski, luînd primele lecții sub îndrumarea profesorilor. Tremurau genunchii încă, se mai strîngea inima ghem în fața văii fără de sfîrșit, dar primii pași i-ați făcut! Și acesta este esențialul. Cîți dintre voi nu vor lua, ca mîine, pieptiș munții, gonind ca fulgerul peste întinderile imaculate?

V-am întîlnit mai tîrziu bătînd drumurile împrejurimilor. Așa mai zic și eu „excursie științifică!" Cunoașterea masivului Bucegilor, a Pîrîului Rece, a Timișului, a Centrului industrial Azuga, Pepiniera silvică Rîșnovița, Exploatarea forestieră Glăjerie și cîte altele nu sînt înscrise în programul taberei voastre!

Dar serile voastre de cîntec și dans, de satiră și umor, simpozioanele, referatele, compunerile și discuțiile voastre? Aveți talente veritabile între voi, v-o spun drept. Și-mi place că vă văd bogați în cunoștințe. Și dacă nu prea rămîne timp de citit, așa mi s-a plîns colegul vostru brunet de la „Vasile Alecsandri", nu-i nimic, prieteni. Recîștigați voi timpul pierdut. Acum bucurați-vă de ozonul pădurilor și privelîștile încîntătoare ale munților! Cîntați, jucați, soarbeți pînă-n fundul plămînilor aerul tare al înălțimilor, legați prietenii! Munca vă așteaptă la întoarcere...

În final, un cuvînt pentru părinți: V-am întîlnit în noaptea revelionului copiii, tovarăși din raionul Gh. Gheorghiu-Dej. Pe Ionică al d-tale, tovarășe tipograf Gheorghe Ion, pe micuța Eugenia, tovarășe mecanic Filip de la barajul Ciurel, pe dragul dumitale Vasilică, tovarășe țesătoare Roșca de la țesătoria din Brănești. Și pe feciorul dumitale, tovarășe ajustor Chivu de la Atelierele C.F.R. „Constantin David", pe al dumitale, tovarășe colectivist Dinică din Dragomirești-Deal și pe al dumitale tovarășe doctor Cortei. Pe toți copiii dv. cei 500 și mai bine de părinți din raion, cărora sfatul popular v-a făcut bucuria, vouă și mai ales copiilor voștri, de a petrece 11 zile în Bucegii noștri, în această minunată excursie.

A fost un revelion minunat. N-a lipsit nici masa festivă, nici dulciurile, nici toasturile la un pahar... de vin pentru cei mai mari, de... citronadă pentru cei mai mici, nici dansul, nici cîntecele, nici tradiționala întrerupere a luminii la hotarul dintre cei doi ani. Gopiii voștri însă nu s-au mulțumit numai cu atît. Iubitori de cultură și frumos, îndrumați de dascăli vrednici, ei au trăit în această noapte emoțiile unor concursuri minunate. Cei mai buni recitatori, cîntăreți, instrumentiști, compozitori, și-au disputat în cursul nopții mult dorita întîietate, în aplauzele entuziaste ale colegilor.

Noaptea aceasta de An Nou n-o vor uita copiii dv multă vreme. Dacă m-aș fi îndoit cumva, micul Ion Gheorghe, cel cu ochi de cicoare, mi-ar fi risipit îndoiala prin cuvîntul său rostit în fața sutelor de colegi ai săi:

— *N-am cuvinte să-mi exprim emoția pentru zilele de vis pe care le trăim aici, în mijlocul munților. Cum să mulțumim partidului pentru tot ceea ce face pentru noi, fii de muncitori? Cînd îl aud pe tata cum trăia... Cum să-i mulțumim partidului altfel decît învățînd și pregătindu-ne să fim muncitori vrednici ai Republicii.*"

Nu voi uita curînd, tovarăși din raionul Gheorghe Gheorghiu-Dej, revelionul petrecut printre copiii dv., viitori muncitori și intelectuali ai Republicii noastre populare.

M. RADIAN

Pe bordul „Transilvaniei"

Parcă-l văd, deși nu l-am zărit niciodată, deși l-am cunoscut doar din istorisirile pitorești ale ofițerului Bulbuacă, de pe vasul „Transilvania". Un copil de cîțiva ani, cu ochii mari ca inocența însăși, căutîndu-și tatăl plecat pe vapor pentru luni întregi, așteptîndu-l la fiecare bătaie în ușă, pîndindu-l la orice umbră profilată pe fereastră... Într-o zi, mama îl găsi ascuns pe băiat între lucrurile de iarnă, într-un dulap, lipit de paltonul lui taică-său. „Să vină tata, să vină tăticul!".

Probabil că nu e unica întîmplare de acest fel în viața marinarilor. Există un eroism civil sobru al soțiilor ce știu să aștepte, vreme îndelungă, o scurtă escală și scriind pe uscioarele ușii, în absență, poezia creșterii copiilor; există un eroism civil nu mai puțin stăpînit al celor de pe vas, din acea plutitoare țară cu steag la catarg care e „Transilvania"... Un vapor trăiește prin pavilionul țării. Un vapor trăiește prin sensul călătoriei. Un vapor trăiește prin dorul ce-l leagă, prin vine invizibile, de țărmul natal...

Călătoria cu „Transilvania" am făcut-o nu de mult. Și dacă printre miracolele albului într-un evantai de nuanțe, al Acropolei, în fața piramidelor care au înfruntat mileniile, lîngă medievalele ziduri, acoperite cu jerbe de buganvilii, din insula Rodos, m-am simțit totdeauna înconjurată și de căldura de acasă, aceasta se datorează și grijii echipajului față de noi, turiștii romîni, și umanității lor mîndre și demne, sincerității și dorinței lor de a învăța, de a cunoaște mereu mai multe, mereu mai mult... Și, pentru că simt o datorie de onoare față de acești devotați prieteni ai noștri, vreau să însemn cîteva cuvinte despre ei. Ca virstă — sînt de toate contingentele: de-o seamă cu mine, ca buna și blinda soră Aurica Mihali... mai în virstă cum e comandantul Popescu, fost pilot la Suez; tecut de 55, ca Milu Petre, cîrmaciul; la vreo 40, ca poliglotul cu sprîncenele cît peria, Caprilian; de un sfert de veac, ca Petea Tudor și de abia de 23 de ani, ca ofițerul III de punte, Gh. Diaconu...

Dar nu numai virsta îi diferențiază, ci însăși destinele. Gh. Constantin, născut în Babadag, maistru mecanic pe un vas militar încă în anii 1930, a trebuit, la trecerea în marina comercială, cu brevet de ofițer mecanic în buzunar, să primească postul de cărbunar. Mama lui era prea lipsită de trecere ca să pună o vorbă bună pentru vlăstarul ei. Dar ceea ce a parcurs cu greu, a cîștigat în cinci ani de democrație populară. Fostul cărbunar e azi șeful mecanic al marelui vas de turism „Transilvania".

Petre Diaconu, unul din cei mai tineri membri ai echipajului, n-a avut de ocolit Pămîntul de-atîtea ori ca Gh. Constantin, pentru a deveni ofițer. Fiu al unui mic funcționar din Mangalia, viața sa e parcă un reflex al vieții acestei localități. Născut într-un sat de lut oriental, intrat de cîțiva ani în complexul miraculos de linii orizontale și confort, de pereți transparenți și armonie, care se cheamă litoralul oamenilor muncii, tînărul a putut

Veronica PORUMBACU

• *(Continuare în pag. 2-a)*

PĂTRUNZÎND TAINELE TRECUTULUI

Exista înainte vreme părerea că — pentru arheologi — iarna este un „sezon mort". Cine trece astăzi însă pe la Institutul de Arheologie al Academiei R. P. Romîne poate constata că și în acest sezon, specialiștii sînt în plină activitate. Ei studiază piesele arheologice descoperite în ultima vreme. După cîte am aflat și anul 1960 a fost bogat în săpături și descoperiri arheologice. Pentru a vă face cunoscute și dv. aceste noutăți din munca arheologilor noștri, ne-am adresat tovarășului Dorin Popescu, director adjunct al Institutului de arheologie al Academiei R. P. Romîne.

Anii au acoperit vechile construcții ridicate cu secole în urmă de către strămoșii noștri. Arheologii pătrund tainele trecutului, scoțînd la lumină vechi așezări. Așa s-a întîmplat și cu Cetatea de la Costești.

— Ne-ar interesa, în primul rînd, care au fost cele mai importante șantiere arheologice în anul 1960?

— După cum vedeți, am pe birou un număr de 92 de fișe, fiecare conținînd însemnările descoperirilor de pe tot atîtea șantiere arheologice pe care s-a lucrat în 1960. Desigur, nu toate săpăturile au avut aceleași proporții, unele au durat cîteva săptămîni, altele cîteva luni, toate împreună au reprezentat însă un efort susținut, dirijat în cea mai mare parte de către Academia Republicii Populare Romîne, prin Institutul de arheologie.

La efectuarea săpăturilor au participat — în afară de cercetătorii Institutului nostru, — specialiștii de la Institutul de Istorie din Cluj și de la Muzeul de istorie al Moldovei, aparținînd Academiei, precum și personalul de specialitate al unui mare număr de muzee regionale și raionale.

Dar, pentru că nu pot să vă înșir aici rezultatele tuturor celor 92 șantiere unde s-au efectuat săpături în 1960, voi indica numai pe cele care mi se par mai importante:

Printre săpăturile privind studiul epocii neolitice, sau al pietrei șlefuite, citățm pe cele începute mai de mult și continuate în anul 1960 la Vădastra (Raionul Corabia) în așezarea care a dat numele unei frumoase culturi; la Boian-Vărăști (Raionul Călărași), în stațiunea aparținînd cunoscutei culturi de tip Boian și într-un cimitir neolitic de tip Gumelnița, unde s-au descoperit 28 de schelete, ce vor fi studiate de Centrul de antropologie al Academiei R. P. Romîne.

În cunoscuta așezare de la Traian (Raionul Buhuși) săpăturile au continuat dezvelind mai multe resturi de locuințe aparținînd primelor faze ale culturii neolitice de tip Cucuteni, cultură care se întinde din colțul de sud-est al Ardealului în Moldova și pînă la Nipru. Este cultura cea mai cunoscută din țara noastră, grație cercetărilor intense făcute de arheologii romîni pe teritoriul țării noastre în colaborare cu arheologii sovietici pe teritoriul Uniunii Sovietice.

Trecem peste epocile următoare, amintind numai că mai multe săpături au avut ca scop studierea epocii bronzului și a primei epoci a fierului, pentru a ne opri asupra perioadei dacice. În această direcție s-au continuat săpăturile de la Grădiștea Muncelului, nu departe de Orăștie, în marea cetate, presupusa Sarmisegetuză dacică, reședință a lui Decebal, ca și la Popești (Regiunea București) în cunoscuta cetate de pămînt dacică de pe malul Argeșului. Săpăturile de aici au scos la iveală noi urme ale construcțiilor care formau „curtea" șefului de trib.

În sfîrșit, amintim săpăturile efectuate pe locul fostei așezări dacice de la Cetățeni (Raionul Mușcel), unde s-au descoperit numeroase resturi de locuințe, ceramică indigenă și elenistică, monede, podoabe de argint și de aur.

Anul trecut s-au făcut și numeroase săpături privind epoca sclavagistă greco-romană. Desigur cele mai importante au fost cele de la Histria, Mangalia și Constanța.

Este neîndoios că în stadiul actual al cunoștințelor noastre istorice, problema majoră a cercetării arheologice trebuie să fie aceea a lămuririi perioadei în care s-au format limba și poporul romîn. În consecință cea mai mare parte a efortului arheologiei noastre este consacrată studierii așa-numitei perioade prefeudale, cuprinsă între secolele IV—XII ale erei noastre. Săpăturile din anul 1960, privind această epocă, au fost destul de numeroase. Desprindem dintre ele următoarele:

În Regiunea Ploiești, s-au continuat săpăturile pe șantierul marii așezări și necropole, de la Tîrgșor, unde s-au descoperit, printre altele peste 200 de morminte care datează din secolul al IV-lea e.n.; la Bratei (Raionul Mediaș) s-au dezvelit 76 morminte de incinerație din secolul al V-lea e.n.; la Suceava s-au descoperit bordeiele unei populații slave, datînd din secolul IV—VII. e.n.

O descoperire unică, constînd dintr-o cetate de piatră care datează din secolul IX—X, s-a făcut la Slon, în Regiunea Ploiești. Amintim de asemenea și săpăturile de la Dridu (Raionul Urzi-

Victor TEODORU

• *(Continuare în pag. 4-a)*

De la Bicaz pe Bistrița de vale

Nu se terminaseră încă lucrările la marele baraj al hidrocentralei „V. I. Lenin", cînd, mai jos de Bicaz, pe cursul Bistriței, au fost deschise noi șantiere. La Stejaru, la Piatra Neamț, la Roznov, vei întîlni în aceste zile pe mulți dintre vrednicii constructori care au participat la înălțarea barajului de la Bicaz, la săparea și betonarea tunelului care străpunge inima muntelui Botoșanu. Ei lucrează acum cu aceeași însuflețire, pentru a făuri pe valea Bistriței, de la Stejaru și pînă jos, la Bacău, o suită de zece hidrocentrale, adevărată salbă dătătoare de lumină și forță.

Să ne oprim o clipă pe șantierul de la Stejaru. Aici, în apropierea puternicei uzine care nu de mult a intrat parțial în funcțiune, se construiește un nou baraj cu o centrală electrică. Fără îndoială că lucrările nu au amploarea celor de la Bicaz. Va fi un fel de pui al hidrocentralei „V. I. Lenin". În lacul ce se făurește aici nu se vor acumula decît cca. 3 milioane m.c. de apă. Lucrările de construcție a barajului sînt în plină desfășurare. Zilele trecute au fost turnați la baza barajului primii metri cubi de beton.

Puțin mai la vale, la Vaduri, apoi la Piatra Neamț, au început recent lucrările de pregătire pentru construcția altor două hidrocentrale.

Tot la Piatra Neamț, în partea de sud-vest a orașului, a luat sfîrșit betonarea primei părți a barajului care va abate apele Bistriței pe noua albie făurită de mîna omului. În prezent aici au loc lucrările de montare a celor 3 vane care nu peste multă vreme vor închide calea apelor.

De la Piatra Neamț părăsim albia naturală a Bistriței și o luăm pe noua albie de beton. Cu ajutorul celor 4 „Uraleți", constructorii au reușit să betoneze 8 km. din cei 10,4 km. cît are canalul în prima sa parte. Deși vremea este puțin favorabilă, ei au betonat pînă acum peste 220.000 m.p. de teren.

La capătul celor 10,4 km. ai canalului, lîngă priza care va alimenta cu apă combinatul de îngrășăminte azotoase, se află șantierul hidrocentralei Roznov I. Aici lucrările sînt mai avansate. Nu de mult a fost terminată betonarea zidurilor bazinului de liniști-

G. AZOIȚEI

• *(Continuare în pag. 2-a)*

Din sumar:

«ENCICLOPEDIA MAGAZIN»

SĂPTĂMÎNA
de N. LUPU

Dialoguri despre timpul probabil

În cabină, după premieră

Ce tipuri de mobilă veți găsi în magazine

REFLECTOR
de Eugen BARBU

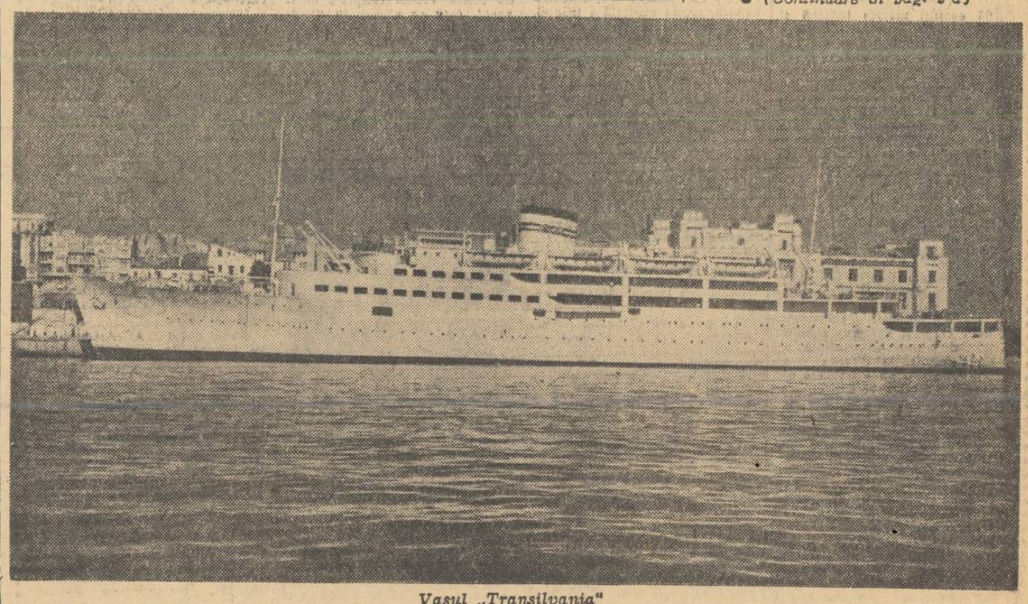

Vasul „Transilvania"

ENCICLOPEDIA „MAGAZIN"

LEONID LEONOV

Din aceeași generație cu Fadeev, Fedin, Ehrenburg și Kataev, Leonid Leonov a sporit prin opera sa patrimoniul literaturii sovietice. Partea cea mai valoroasă a creației sale confirmă astăzi — privită din perspectiva unei activități de aproape cinci decenii închinate scrisului — forța și profunzimea literaturii realist-socialiste.

Leonid Leonov s-a născut în 1898 într-o familie țărănească din Kaluga. Tatăl său, poet autodidact deportat la Arhanghelsk de către țarism pentru sprijinul dat presei democrate. La transmis interesul pentru poezie. Studentul în medicină Leonid Leonov care începuse și activitatea literară, în zilele eroice ale declanșării Revoluției din Octombrie, schimbă pana în sabie. În anii războiului civil, pe cîmpurile de luptă iau parte și catrenele agitatorice ale acestui militant bolșevic. În climatul marilor încercări revoluționare ale acestei perioade, Leonov își făurește concepția sa de oglindire a realității. E un creator care de la început se adresează temelor centrale ale actualității. Evoluția sa, nu lipsită de dramatism, scriitorul având a lupta cu influența pe care Dostoievski a exercitat-o asupra sa o bucată de vreme, este luminată de experiența istorică a construcției socialiste. De aceea, marile sale romane **Bursucii** (1924), **Soti** (1930), **Drumul spre ocean** (1936) și **Pădurea ruseacă** (1953), evocă cele mai variate aspecte ale societății noi și ale luptei pentru formarea conștiinței înaintate. Ce drum are de ales omul: să tînjească după trecut sau să-și croiască cu prețul multor strădanii calea spre viitor? (Bursucii); epopeea marilor șantiere ale primului cincinal, (Soti), cum poate fi cucerită fericirea în condițiile avîntului general spre comunism (Drumul spre ocean), sau, în sfîrșit, aderarea intelectualității vechi, încă tributară educației burgheze, la cauza socialismului — iată foarte pe scurt cîteva din temele dragi scriitorului. Procesele pline de contradicții ale înfrîngerii vechiului și ale afirmării noului apar întruchipate cu un viu relief artistic în personaje ca savanții Vihrov sau Skutarevski ori activiștii de partid Kirilov și Cerimov. Pin această din urmă partidul îi călăuzește pe primii, îi ajută să înțeleagă dimensiunile adevărate ale transformărilor din jurul lor și îi atrage la consolidarea și dezvoltarea noii orînduiri.

Aceleași problematici îi răspund și unele din piesele sale cum sînt „Invazia" sau „Calea ca de aur".

Observator ascuțit, gînditor original preocupat să îmbogățească sfera epică tradițională cu conflictele, tipurile și faptele proprii epicii contemporane, Leonov și-a manifestat atracția pentru dezbaterii filozofice — mijloc de confruntare a pozițiilor eroilor săi și de cunoaștere a universului lor politic, social, afectiv. Numeroase sînt paginile în care atari discuții evidențiază caractere și dezvăluie în opoziție cu sterilitatea individualismului burghez, generozitatea, setea de certitudini, umanismul și tinerețea celor ce se situează pe pozițiile clasei muncitoare.

Personalitate puternic legată de realitatea istorică revoluționară, Leonod Leonov, aflat azi în deplina înflorire a talentului său, continuă tradițiile realismului clasic rus și le ridică la treapta realismului socialist.

H. ZALIS

Un operator de film neobosit:

Roman Karmen

Documentaristul sovietic Roman Karmen a cutreierat lumea cu aparatul de filmat în mînă, aducînd de peste tot mărturiile sincere și interesante ale unui artist pasionat după nou.

Să filmeze totul, a fost de la început dorința cea mai vie a operatorului de film Roman Karmen, absolvent în 1928 al Institutului de Artă Cinematografică din Moscova. Energic, plin de inițiativă, posedînd un admirabil simț publicistic și mult bun gust, Roman Karmen aduce de la început, studioului de filme documentare ce-l angajase, reportaje interesante în care se oglindește talentul său.

În 1936 pleacă în Spania. Cele văzute acolo îl zguduie însă atît de mult încît își notează și în scris impresiile ca-re-l copleșeau, trimițîndu-le sub formă de corespondențe regulate ziarul „Izvestia". Același lucru se întîmplă în 1938 în China. În decurs de un an el filmează 6 reportaje, intitulate „China în luptă" și un sărăluc-cit documentar „China" și scrie cartea atît de răspîndită apoi „Un an în China".

Reintors în patrie, Roman Karmen se îmbarcă pe spărgătorul de gheață ce mergea în Arctica să salveze vasul „Sedov" prins de ghețuri. Materialul filmat a dat interesantul documentar „O zi din viața noii lumi" pentru care sute de operatori împrăștiați pe întinsul Uniunii Sovietice filmaseră aspectele cele mai inedite ale vieții oamenilor sovietici în răstimpul a 24 ore.

Din primele zile ale Marelui Război pentru Apărarea Patriei, Roman Karmen a filmat evenimentele cele mai importante ale războiului, începînd cu luptele date în preajma Moscovei, asediul Stalingradului, luptele de la Orel, eliberarea Poloniei, asaltul Berlinului, încheindu-și sarcina îndeplinită cu atîta cinste, prin filmarea procesului de la Nürnberg.

Imediat după război Karmen pleacă într-o lungă călătorie în Vietnam — unde filmează documentarul cu același titlu — apoi în India și Birmania. Din materialele filmate Karmen alcătuiește trei filme valoroase. „Prietenia dintre marile popoare", „Pe pămîntul ospitalier al Birmaniei" și „Trezirea Indiei".

În vecinica căutare a tot ce înseamnă nou și interesant, Karmen filmează primul film documentar panoramic. „E mare țara mea natală", cu care obține un imens succes atît în U.R.S.S. cît și în străinătate. În deosebi la expoziția de la Bruxelles din 1958 și expoziția sovietică din 1959 de la New York.

Revenind din Turkestan unde făcuse un film, Karmen observă din avion cîteva sonde petrolifere așezate în mijlocul Mării Caspice. Entuziasmat de miracolul izbutit de oamenii sovietici care instalaseră în plină mare o schelă petroliferă, Roman Karmen se întoarce aici pentru a studia îndelung viața și condițiile de muncă ale acestora. Rezultatele acestui studiu îl reprezintă cele două minunate documentare „Petroliștii din Caspica" și „Învingătorii mărilor", adevărate opere de artă închinate muncii eroice depuse de petroliștii sovietici — filme pentru care Roman Karmen a primit Premiul Lenin pe anul 1960.

Ultimul film al lui Roman Karmen a fost realizat în colaborare cu cineaștii indonezieni — în 1960 — cu prilejul vizitei făcute de N. S. Hrușciov în Indonezia.

I. B.

Shakespeare și medicina

Marele fiziolog englez de la începutul secolului XVII, William Harwey, a fost înfierat de biserică drept eretic și disprețuit de mulți dintre contemporanii săi. Întrucît în latineste circulație se spune „circulator", cuvînt care mai înseamnă și negustor ambulant, Harwey, descoperitorul circulației sîngelui în corpul omenesc, era batjocorit cu dreptate ca șarlatan. Reacționarismul medicinei oficiale a lansat chiar zicala: „Malo cum Galeno errare quan Harveii veritatem amplecti", ceea ce în traducere înseamnă: decît să-i dau dreptate lui Harwey, mai bine să greșesc ca Galenus (un medic vestit al antichității care afirmase că inima are numai două despărțituri și prin autoritatea sa stabilise astfel o dogmă ce a dăinuit 15 secole).

Însuși renumitul filozof englez Francis Bacon, cu toate că îl cunoaștea bine pe Harwey care îl îngrijea ori de cîte ori se îmbolnăvea, nu i-a apreciat noua teorie și nu-l menționează nicăieri în opera sa, deși a scris despre persoane mult mai puțin însemnate ale acelor timpuri. Printre cei însă care au înțeles de la început însemnătatea descoperirii lui Harwey a fost William Shakespeare, genialul dramaturg i-a îmbrățișat ideea revoluționară privind circulația sîngelui, cu cîteva decenii înainte ca aceasta să fi fost acceptată de știința oficială.

Se spune că cei doi mari William (Shakespeare și Harwey) se întîlneau adeseori la un pahar de bere la locanda londoneză Mermaid Tavern (Taverna Sirena) de pe Bread Street, unde purtau discuții pînă tîrziu. Este foarte posibil deci ca unul dintre subiectele discutate să-l fi constituit problema drumului pe care-l parcurge sîngele prin artere, vene, inimă și plămîni. Cert este că despre circulația sîngelui, Shakespeare vorbește prin gura multora dintre eroii tragediilor sale-regele John, spectrul din Hamlet, Porția din „Negustorul din Veneția", Menenius din „Coriolanus". Prețuirea acordată de Shakespeare medicinei în general se datorează și stimei pe care el o purta medicului John Hall, soțul uneia dintre fiicele sale.

Spre deosebire de Molière și de Ben Johnson, care vedeau în medici doar niște șarlatani, William Shakespeare La înfățișat întotdeauna pe medici într-o lumină favorabilă. Așa sînt prezentați de pildă cei doi medici din „Macbeth", doctorul Cornelius din „Cymbelin", și mai cu seamă doctorul Cerimon din tragedia „Pericles, prințul Tyrului". Acesta este nu numai felcerul cel mai iscusit din Efes care își dă seama cît s-au prins cei care au aruncat-o de pe corabie în mare pe regina Thaisa crezînd că este moartă, cînd în realitate ea căzuse numai într-un greu leșin, astfel că valurile au adus-o la țărm în cuferul în care fusese pusă de soțul ei desnădăjduit. Doctorul Cerimon este în acelaș timp un om blînd și generos în care William Shakespeare a întruchipat însușirile esențiale pe care ar trebui să le aibă cei ce-l slujesc pe Esculap, profunda cunoaștere a tainelor medicinii dublată de un călduros sentiment al dragostei față de semeni.

Dem. POPESCU

Teatrul și filatelia

Mărcile poștale, cînd-va sortite numai francării plicurilor, au devenit în zilele noastre admirabile prilejuri de cunoaștere — peste mări și țări — a celor mai variate aspecte și manifestări ale vieții omenești. Era așadar firesc ca fenomenul teatral să fie inclus printre evenimentele demne de comemorare prin mijloacele filateliei.

Se pare că primul pas a fost făcut de filatelia din Republica Populară Bulgaria, care a emis în 1947 o serie de unsprezece mărci poștale, cu ocazia împlinirii semicentenarului Teatrului Național din Sofia. Seria cuprindea portretele în medalion ale unor cunoscuți actori, ca **Nedeva, Kirov, Popov, Snejina, Bacivarov, Ognianov, Sarafov** etc. care au ilustrat scena bulgară în ultimul veac, iar alături de chipul artistului marca îl înfățișa și într-unul dintre rolurile în care creația sa a fost cu totul remarcabilă. În 1948, în U.R.S.S., comemorarea semicentenarului celebrului Teatru de Artă din Moscova (M.H.A.T.), creiat de **Stanislavski** și **Nemirovici-Dancenko**, a prilejuit apariția unei serii de timbre cu două valori, înfățișînd sala renumitului teatru și pe marii săi interpreți. Un an mai tîrziu, împlinindu-se 125 de ani de la înființarea celui mai vechi teatru academic al capitalei Uniunii Sovietice, Teatrul Mic, au apărut trei mărci, care ne redau imaginea vechiului teatru și chipurile marilor înaintași ai acestei scene: **Scepkin, Lenski, Prov Sadovski**. Mai tîrziu cu cîțiva ani, în 1956, un alt eveniment al vieții teatrale sovietice este consemnat pe mărci, și anume, bicentenarul Teatrului Academic din Leningrad, marca omagială emisă înfățișîndu-l pe strălucitul actor-iobag **F. G. Volkov**, care a pus bazele nu doar ale respectivului teatru, ci ale întregii mișcări teatrale moderne a Rusiei.

Aniversarea Teatrului Național „Ion Luca Caragiale" care a avut loc în țara noastră 1953 a prilejuit și apariția unor mărci poștale festive, cu imaginile marelui dramaturg ca și ale lui Matei Millo și Aristizza Romanescu. Tot în același an în Cehoslovacia a fost emisă o serie comemorativă amintind nașterea, cu șapte decenii în urmă, a Teatrului Național Ceh din Praga.

Stimulate de activitatea creatoare a filateliei din țările socialiste, au început alte și alte serii comemorative teatrale. În Europa și America de Sud, în Asia și Africa. Astfel, la aniversarea a 150 de ani de existență a Teatrului din Linz — Austria, s-a emis o marcă postală reprezentînd clădirea teatrului sărbătorit. Recădirea „Teatrului Păcii" din orașul San Luis Potosi — Mexic a prilejuit apariția unei serii de mărci comemorative, tot așa cum redeschiderea cunoscutelor săli vieneze **Burgstheater** și **Staatsoper**, care suferiseră deteriorări în timpul războiului, au ocazionat filateliei austriace o nouă emisiune.

Congresul Teatral Brazilian din 1951 a fost însoțit și de o emisiune comemorativă în care apare chipul renumitului actor **Joao Caetano**, pentru ca în 1955, cînd la Dubrovnik a avut loc Conferința Teatrală Internațională, filatelia iugoslavă să scoată două mărci, pe care au fost reprezentate două imagini din comedia shakespeariană „Visul unei nopți de vară" și respectiv din piesa sîrbească „Robinia" de Hanibal Lucici.

Cei 50 de ani de activitate ai echipei de teatru amator din Tunis au dus la apariția unor mărci comemorative, primele de acest gen, în Africa.

În 1958, centenarul marei actrițe italiene **Eleonora Duse** a fost consemnat de filatelia sovietică, care a publicat o marcă cu efigia marei interprete pentru ca abia după pilda Uniunii Sovietice, filatelia țării natale să emită și ea o marcă comemorativă.

Doru RIMAN

Muzica indiană

Muzica indiană are o vechime de trei milenii. Cu mult timp înainte de era noastră au fost elaborate legile teoriei și practicii muzicale. Cea mai remarcabilă trăsătură a muzicii indiene este caracterul ei continuu. Vechii maeștri au studiat natura emoțiilor estetice, muzicologii indieni au folosit metode raționale de cercetare și, mai mult decît atît, au dat concluziilor lor aplicații practice. În cultura indiei muzica și dansul, arta plastică și poezia se supun acelorași teorii estetice.

Un virtuoz al „mridaganului", instrument popular indian

Să asculți muzica indiană și s-o apreciezi, pornind de la sistemele europene sau de la alte sisteme, ar însemna să se piardă din vedere însăși esența ei. Este același lucru, ca și cum s-ar vorbi despre Beethoven sau Ceaikovski, folosind noțiunea de „raga" (esența melodicei indiene) și noțiunea de „tala" (esența ritmicei indiene).

Cîteva cuvinte despre arta dansului indian, strîns legată de tradițiile muzicale ale Indiei. Mișcările dansatorilor indieni, „mudra", reprezintă un limbaj expresiv, cu ajutorul căruia pot fi narate evenimente, redate diferite nuanțe ale sentimentelor. Elocința dansatorilor este elocința poeziei și nu a prozei. Dansatorii crează chipuri, dar nu le imită. Limbajul coregrafic prezintă unele deosebiri în diferite localități. Cea mai pură formă a sa, cea mai veche, este dansul liric din India de sud „bharata natia". Acesta se execută solo, îl interpretează deobicei femei și durează aproximativ trei ore. Decorurile sînt simple, costumele nu se schimbă. „Bharata natia" este un dans concert. El este acompaniat de unul sau doi cîntăreți și de un grup de muzicanți la instrumente de percuție. Partea vocală îndeplinește rolul de comentator al dansului.

În muzica indiană calitatea vocii nu are o importanță esențială. În Europa, un om își consacră cîntului atunci cînd dispune de o voce frumoasă. În India, tînărul se va hotărî să devină cîntăreț cînd dovedește simț muzical. Pentru un cîntăreț indian o voce frumoasă nu are o importanță mai mare decît un scris frumos pentru un poet. Este mai important ce se cîntă decît cum se cîntă.

Ultimii 150 de ani au fost pentru India o perioadă cînd muzica ei a pierdut, într-o anumită măsură, firul conducător al evoluției sale. Astăzi, tinerii muzicieni indieni urmăresc să despartă adevărata istorie de legendă, principiile estetice de dogme, teoria de formalism. Se studiază cu grijă și se publică date istorice, datele cu caracter științific sînt sistematizate, cu alte cuvinte, există tendința de a studia izvoarele reale ale culturii muzicale indiene.

Cercetări rodnice se desfășoară la Academia muzicală din Madras. În cadrul comitetului de specialiști, care funcționează acolo, activează muzicieni, practicieni și muzicologi de vază. Numeroase universități din India (Madras, Benares, Baroda, Patna, Delhi, Kerala) au facultăți de muzică bine utilate. Aici, studenții pot obține grade științifice, își pot da aspirantura sau doctoratul. Există, de asemenea, academii de muzică, unde activează muzicieni de prim rang, pedagogi ce dispun de o vastă cultură.

În pofida unor temeri că noile căi ale artei naționale din India ar putea însemna sfîrșitul muzicii tradiționale indiene, numeroși specialiști sînt de părere că în India nu există cauze care să împiedice înflorirea muzicii tradiționale, paralel cu dezvoltarea noilor tipuri de ansambluri orchestrale, care prevestesc viitoarele forme muzicale.

ARTA CEYLONULUI

Existența formelor de stat în Ceylon datează din cele mai vechi timpuri. Între Ceylon și India au existat din timpuri străvechi contacte, sub influența cărora în nordul insulei au apărut focare de cultură. Centrul acestei dezvoltări culturale a fost Anuradhapura, prima capitală a insulei. După anul 726, capitala s-a mutat în orașul Polonnaruva, care a ajuns la o mare înflorire în sec. XII.

În a doua jumătate a sec. XIII, în urma unuia dintre războaiele purtate, capitala a fost distrusă, strămutîndu-se consecutiv în alte centre. În 1517, pe insulă au apărut cei dintîi colonialiști europeni, portughezii. Aceștia au fost alungați, în secolul următor, de olandezi, a căror dominație a fost înlăturată prin debarcarea trupelor engleze la sfîrșitul sec. XVIII. La începutul sec. XIX, prin căderea capitalei de atunci, orașul Kandi, a fost desăvîrșită colonizarea insulei de către englezi.

De pe urma războaielor neîntrerupte și a cîncenei exploatări, cultura țării a stagnat. Multe construcții monumentale din antichitate au fost distruse. Însă, poporul a păstrat tradițiile artei vechi, folosindu-le la înfrumusețarea templelor, prin sculpturi și picturi murale, în crearea obiectelor artistice lucrate. Grija intelectualității ceyloneze pentru păstrarea moștenirii plastice din antichitate s-a concretizat în întemeierea Societății de artă din Ceylon, în 1890. În 1943, a luat ființă societatea „Grupul celor 43". Scopul celor două societăți era sprijinirea artei populare. După proclamarea independenței Ceylonului, în 1948, puterea a fost preluată, în 1956, de Partidul frontului popular unit, care a inițiat o intensă muncă de ridicare a culturii și artei naționale.

De o mare faimă se bucură de multă vreme templele străvechi, care se găsesc în nenumărate locuri din Ceylon și care întruchipează prin arhitectura lor monumentală și prin bogăția și originalitatea sculpturilor, spiritul creator național, ca de pildă, palatul-fortăreață Sighiria, construit în anii domniei lui Kasiap I (479—497). Palatul este înălțat pe o stîncă mare. La o înălțime considerabilă față de baza stîncii se află o peșteră al cărei pereți au păstrat intacte fresce minunate.

Statuie datînd din sec. XII-XIII (fragment)

În 1907 a fost înființată prima școală de artă. După terminarea anului școlar, aici a fost organizată prima expoziție a artei plastice naționale. De atunci, școala de artă organizează anual expoziții, la care expun absolvenți și foști cursanți.

În pictura contemporană din Ceylon există trei orientări: realistă, o a doua orientare din care fac parte artiștii în lucrările cărora se manifestă decorativismul și stilizarea picturii antice ceyloneze. A treia orientare se referă la artiștii plastici care imită pictura europeană de la sfîrșitul sec. XIX și prima jumătate a sec. XX.

Orientarea realistă are în frunte ei pe pictorul A. Amaraseker, creatorul primei școli naționale de artă. Din orientarea a doua fac parte Mahlam Seker, Kramini Vidjesinh, S. Sakalasur etc. Tot mai mulți artiști plastici se alătură orientării realiste ca, de pildă, David Panter, conducătorul clasei de pictură a Colegiului de artă de stat.

Creația lui A. Amaraseker se bucură de o mare popularitate. El este autorul a numeroase portrete, peisaje și picturi de gen. Portretul lui **Rabindranath Tagore**, pe care Amaraseker l-a realizat cu prilejul vizitei în Ceylon a marelui scriitor indian, se păstrează la Galeria de stat de artă din orașul Colombo. De o mare prețuire se bucură acvarelele „Fabrica de ceai", „Baia", tablourile „Elefanți în junglă", „Elefanți de povară scăldîndu-se" și multe altele.

Cum au „civilizat" misionarii creștini popoarele din colonii

În ianuarie 1959 străzile orașului Leopoldville din Congo fremătau de manifestațiile miilor de negri ce-și revendicau libertatea. Mînia maselor largi ale poporului congolez ajunsese la apogeul ei și nici o măsură de conciliere nu mai putea stăvili avalanșa mișcării pentru eliberare națională. Trupele de parașutiști belgieni au întîmpinat cu gloanțe pe manifestanți, dar sutele de jertfe n-au făcut decît să le insufle mai mult curaj și dîrzenie.

Cînd s-a făcut bilanțul tulburărilor anticolonialiste presa burgheză din apus a constatat consternată că mînia poporului congolez s-a abătut și asupra misiunilor catolice din oraș, ceea ce s-a soldat cu distrugerea a 11 centre misionare și 7 localuri școlare misionerești. În vîltoarea evenimentelor, misionarii creștini s-au aciuiat în cazărmile belgiene de teama celor pe care-i „păstorisera" timp de cîteva secole și aceasta în ciuda faptului că înainte cu cîțiva ani presa Vaticanului afirma că misiunile din Congo „sînt cele mai înfloritoare din toate misiunile care au existat vreodată în istoria bisericii".

Care a fost cauza acestei revolte manifestată de poporul înrobit congolez împotriva „părinților" lui dumnezeiești, trimiși de Vatican? Răspunsul l-a dat însuși Patrice Lumumba, primul ministru al guvernului Republicii Congo, care, într-un interviu acordat ziarului italian „Unita" spunea: *„Incordarea relațiilor dintre poporul nostru și misiuni a fost provocată de faptul că unele misiuni catolice s-au transformat în centre ale propagandei dușmănoase împotriva mișcării naționale congoleze".*

Întreaga istorie a misionarismului creștin în țările subjugate de colonialiști confirmă o situație analoagă existentă în toate regiunile supuse „evanghelizării".

Biblia în schimbul libertății

Primii pași ai colonialismului au fost însoțiți, ba pe alocurea precedați, de misiunea de „creștinare" întreprinsă de biserica catolică. Acolo unde pătrundea măcar un singur misionar se așteptau neîntîrziat soldații și legislația înrobitoare a colonialiștilor care jefuia toate bogățiile teritoriilor cucerite. „Cînd au venit colonialiștii — spunea un tînăr bantu din Africa — noi am avut pămînt iar ei au avut biblia. Acum noi avem biblia, iar ei au pămîntul".

Stabilindu-se în regiunile colonizate, misionarii creștini se bucurau de cele mai largi privilegii materiale și politice, obținînd chiar un statut special și drepturi largi de proprietate, astfel încît organizațiile religioase își creau adevărate feude. În perioada cuceririi Mexicului de către spanioli, misionarii iezuiți au acaparat cele mai bune pămînturi alungînd pe indieni în colțurile cele mai sărace ale țării. În Paraguay iezuiții și-au înființat propriul lor stat, care a dăinuit peste 150 de ani (1610—1768) transformînd populația băștinașă în sclavi. Identitatea de interese dintre misionarii creștini și colonialiști a determinat o strînsă colaborare între aceștia, lucru pe care-l recunosc astăzi deschis chiar unii misionari și conducători ai bisericii catolice. Preotul francez L. P. Auojoulat în cartea sa *„AFRICA AZI"* (1958) scria: *„Evanghelizarea Africii a mers în pas cu cuceririle coloniale. Adevărul ne cere să recunoaștem că biserica a sprijinit uneori* (oare numai uneori? — n.n.) *regimul colonial, socotindu-l necesar pentru domnia păcii..."*

Roadele culturalizării misionare

În anul 1722 niște marinari olandezi au descoperit mica „Insulă a Paștelui" din Pacific. Mai tîrziu, în sec. XIX, cînd ea a devenit posesiune spaniolă, nu mică a fost mirarea cuceritorilor constatînd că „sălbaticii" cunoșteau scrierea. Sute de tăblițe de lemn, bine conservate, păstrau tainele unei culturi vechi, necunoscute europenilor. În 1863 pe insulă a sosit primul misionar catolic pentru a-i aduce pe locuitori în sînul bisericii creștine. Dorind să se pună la adăpost de orice concurență spirituală acesta a distrus toate urmele ce aminteau de „păginismul" noilor convertiți, dînd pradă focului acele „cărți" originale; scrierea n-a mai putut fi descifrată.

O situație asemănătoare s-a ivit și în Mexic, în procesul „evanghelizării". Din dispoziția episcopului spaniol Diego de Landa, conducător al misionarilor catolice din această țară, au fost distruse numeroase opere sculpturale, temple și alte monumente ale unei culturi milenare, ale cărei vestigii stăteau în calea creștinării. Misionarii creștini au căutat să șteargă orice urmă a culturii băștinașe; sub masca luptei contra „păginismului", ei au încercat să îndepărteze populația băștinașe de trecutul său spiritual, să o subordoneze influenței creștine. Or, pentru aceasta nu era nevoie de cultură, ci doar de credință și supunere.

Lupta popoarelor subjugate revendica tot mai imperios cîștigarea dreptului la învățătură, ceea ce determina un proces rapid de întărire a conștiinței lor naționale. Or, tocmai de această conștiință se temeau mai tare colonialiștii. Ei au căutat cu orice preț să stăvilească accesul băștinașilor spre școli și alte instituții de cultură și, trebuie s-o recunoaștem, au reușit în mare măsură. Acest lucru se reflectă în analfabetismul popoarelor subjugate sau recent eliberate de sub dominația colonială. În colonia portugheză Mozambic, 96,9 la sută din populație este analfabetă, iar în Angola — 99 la sută. Din cei 6 milioane de locuitori ai acestei colonii doar un singur negru a absolvit un institut de învățămînt superior. Colonialiștii belgieni au avut „grije" să ofere suficientă hrană spirituală creștinească populației de culoare din Congo, aducînd 4 episcopi și sute de preoți, dar n-au pregătit nici măcar un singur jurist, medic sau inginer congolez.

Încercînd să canalizeze pe o cale mistică dorința de instruire a popoarelor din colonii, misionarii creștini au acaparat întregul sistem de învățămînt. Dispunînd de o armată uriașă de deserventi (în 1955 erau numai în Africa peste 200.000), misionarismul catolic își exercită o covîrșitoare influență asupra tuturor mijloacelor de manifestare spirituală. Ei editează astăzi în Africa peste 200 ziare și reviste, conduc emisiunile unor posturi de radio (în Congo — 1, în Angola — 2) și școli misionare, asigurînd bisericii catolice un adevărat monopol în acest domeniu. Iată doar unele exemple: în colonia Ruanda-Urundi în anul 1959 în școlile de stat au învățat 4847 elevi iar în cele misionare — 241.382, adică de 50 de ori mai mult. În Angola și Mozambic toate școlile sînt în mîna misionarilor creștini.

Organizațiile misionare desfășoară o largă propagandă în jurul „filantropismului" pe care-l practică într-o serie de regiuni ale lumii. Diversele instituții de „binefacere", pensionate, orfelinate organizate de acestea sînt însă interzise de către multe țări care și-au cucerit independența, deoarece sub masca „filantropismului creștin" se ascund adesea acțiuni de subminare politică și ideologică. Așa a fost cazul episcopului Tarcisio Martina, judecat în 1951 la Pekin pentru activitate de spionaj îndreptată împotriva Republicii Populare Chineze.

Despre adevărata înfățișare a „filantropismului" misionaresc ne vorbesc în mod deosebit de elocvent cele petrecute în R. P. Chineză acum 9—10 ani. În orfelinatul întreținut de misiunea catolică canadiană în orașul Canton, din ianuarie 1950 pînă în februarie 1951 au fost primiți 2216 copii; datorită condițiilor inumane la care au fost supuși, 2168 (97,8 la sută) din aceștia au murit, iar restul de 48 de copii, la un control al organelor puterii populare, au fost găsiți toți bolnavi de tuberculoză.

În orașul U-Cian, într-un orfelinat catolic, timp de 23 de ani, au murit 58.000 de copii.

★

Acestea sînt numai cîteva aspecte din activitatea „civilizatoare" pe care au desfășurat-o misionarii creștini. Popoarele acestor regiuni nu puteau să nu vadă adevărata față a misionarismului. „Așa cum pentru masele proletare biserica este aliatul capitalismului, pentru popoarele din colonii ea este privită ca un agent al colonialiștilor" — remarca recent călugărul benedictin Mosman.

În zilele noastre colonialismul este condamnat de istorie. În focul luptei de eliberare națională zeci de popoare și-au cucerit independența, dînd lovituri de moarte rușinosului sistem de exploatare colonială și deci și misionarismului care-l însoțește.

T. AURELIAN

Avancronica unei cărți

(Urmare din pag. 1-a)

Interesant este și studiul pe care-l întreprinde autorul lucrării în legătură cu cartea lui A. Iatmirski intitulată: *„Legendele și basmele românești despre Petru I"*. Un întreg capitol este consacrat publicațiilor în limba rusă a operelor lui Alecsandri, Negruzzi, Heliade Rădulescu, Kogălniceanu, Eminescu, Vlahuță, Caragiale, Slavici, Sadoveanu și totodată articolelor de critică literară despre lucrările românești apărute în Rusia.

Foarte interesantă este acea parte a studiului profesorului Zaiuncikovski închinată lui Pușkin. Marele poet a tradus în limba rusă un cîntec popular al pandurilor, care mai tîrziu va fi găsit și în culegerea de poezii populare a lui Anton Pann apărută în 1864. Lui Pușkin, care a apreciat răscoala lui Tudor *„Ca un eveniment important pentru regiunea noastră și pentru toată Europa"*, i-au plăcut primele versuri ale acestui cîntec:

„Fost-a în puterea primăverii
Cînd se ivi în țară steagurile
Zaverii".

De altfel Pușkin a tradus foarte multe cîntece populare din Moldova, pe care le-a auzit de la lăutari în timpul exilului său în Basarabia. Printre acestea este și „Zamfira", a cărei traducere a apărut în revista „Moskovski Telegraf". Cele cîteva elemente ale lucrării nu oglindesc însă nici pe departe bogatul cuprins al acestui interesant studiu.

Și mai interesantă este bibliografia lucrărilor literare românești apărute în Rusia. Ea conține foarte multe titluri și cuprinde o perioadă care se sfîrșește în 1915.

Nu peste mult timp, lucrarea profesorului Zaiuncikovski va fi tipărită și atunci mii de mîini fi vor răsfoi paginile, mii de ochi vor urmări rîndurile despre literatura noastră.

Termini de citit ultima filă a studiului și te cuprinde un cald sentiment de recunoștință pentru uriașa muncă depusă de profesorul Zaiuncikovski, o muncă nobilă, care slujește din plin cauza prieteniei dintre popoarele noastre.

AL. STARK

Moscova, ianuarie 1961.

Pe bordul „Transilvaniei"

(Urmare din pag. 1-a)

urma fără greutăți școala de ofițeri, și fără greutăți să-și facă drumul meritat pe vas. Și siguranța sa în mișcări și privirea lui dreaptă, o datorează nu doar tinereții lui, ci tinerii patrii!

Povești de matrozi? Istorii teribile de luptă corp la corp cu stihiile mării? Nu am pana lui Jean Bart să le scriu, dar cunosc întîmplări adevărate, simple și mari ca și viața.

O istorie, fără „emoții tari". Nimeni n-a fost salvat într-o noapte noroasă, nimeni n-a vărsat o lacrimă barem. E o întîmplare obișnuită pe vas: o seară literară a echipajului, una din multele seri în viața marinei noastre. De cîteva zile și nopți, Tudor Petea scrie și rupe, corectează și transcrie un referat. Alți patru tovarăși pregătesc recitări. O seară simplă, ai spune. Un semn însă al revoluției culturale. Pentru că noul intră azi în obicei, cu puterea elementară a stihiilor. Matrozii, ieri fără alt orizont decît cel empiric, al porturilor văzute cu ochii, au azi reuniuni literare, dezbat probleme de artă și de politică, cu aceeași naturalețe cu care ar discuta schemele motoarelor. Ba unii din ei urmează și studii superioare prin corespondență.

Întîmplări pe bordul „Transilvaniei"! Pe ape îndepărtate, în călătorii de zile și nopți nesfîrșite, marinarii noștri poartă în sufletele lor mari și încercate, focul dragostei față de patria noastră scumpă care i-a ridicat și pe ei la lumină.

„NAVROM"-ul, de care cred că depinde nava, ar putea prevedea pentru acest an înzestrarea vasului cu cărțile necesare. Astfel s-ar îmbogăți tezaurul ferfeniță de atîtea lecturi, de pe bord.

Veronica PORUMBACU

Peisaje în Vatra Dornei

(Urmare din pag. 1-a)

șoara, pe Dorna și pe Bistrița cu băgare de seamă să nu-l zdrobească. La combinat lemnul e prelucrat cu respect pentru valoarea pe care-o are. E lemn mult în țara Dornelor. Și lemnul e o bogăție. Cei ce-l mînuiesc o știu. Prin chibzuința și prin priceperea lor ei o sporesc. Pădurea cruțată, ocrotită, îi-l prietenă și-i slujește.

★

Dar nu-i numai pădurea. Prietenă e și pășunea. Și-ntre pășunile din Dorna și farmaciile din București ori de mai știu eu unde e-o legătură care, așa măturisește. Dar mai ales despre valorificare, despre bună și chibzuială valorificare. Poate nu știți cum? Prea simplu: pășunea îngăduie creșterea vitelor și sporește producția de lapte; laptele este prelucrat în fabrică de produse lactate; din el se scoate șvaițerul (produs tradițional la Vatra Dornei, cu putință de obținut datorită grăsimilor și mai ales florei care dă laptelui anume mirezme) și lactoză — produs care, înainte vreme, se dădea la porci. Din lactoză acuma nimic nu se pierde. Lucrată, prelucrată în moderne instalații lactoza ia drumul lașului. Se duce la fabrica de antibiotice, unde devine mediul de cultură al ciupercilor, element esențial la fabricarea penicilinei.

Iată, deci, ce ne mai spune peisajul din Dorna: cum mierea e legată de flori, vinul de sol și de soare, laptele e legat de flora pășunilor. Și laptele aromat al vacilor Pinzgau, pe care le vedem păscînd domoale, e bun pentru șvaițer. Dar nu numai atît ne spun; ele adaugă: și în flaconul de penicilină, pulberea albă, tămăduitoare e făcută prin priceperea omului care știe să valorifice ceea ce altădată din laptele prelucrat, se azvîrlea.

Și pentru că la Dorna sînt bune pășunile, noi secții de fabricat șvaițer s-au făcut la Neagra Șarului și la Cîmpulung iar de curînd au început să producă două noi și moderne întreprinderi de prelucrare a laptelui: una la Vatra Dornei și alta la Cîmpulung.

★

Cuvîntul *valorificare*, raportat la lapte, e încă puțin sugestiv chiar de-am urmat procesul pe care el îl cuprinde, dacă nu pătrundem, măcar în fugară trecere, în fabrica de șvaițer.

Merită să intrăm și pentru a face cunoștință cu cei ce aici lucrează și pentru a vedea nivelul tehnic al unei întreprinderi noi, socialiste.

În săli albe, oloite, cu pereți îmbrăcați în faianță albă muncesc oameni în halate imaculate; calcă mai toți cu cisme albe, pe albe pardoseli. Albe sînt și mașinile; ca laptele care trece prin conducte, poposește în niște imense cazane, trece prin țelurite pompe și mașini. În această strălucitoare ambianță țevăriile nichelate par a-și pierde lucirea; și ele și cadranele ceasornicelor multe și albe care tot înseamnă temperaturi și presiuni. Comenzile sînt automate și la fabrica de șvaițer și la mica uzină albă unde se fabrică lactoza. Și automatizarea bucură, mîndrește. Așa îmi spune Traian Țicșa, unul dintre fruntași, om tînăr, sănătos, cu strîngere de mînă tare, roz în obraji și proaspăt și volos. Chipurile senine, bucălate, se încadrează toate în albul uzinei împlinind o atmosferă sănătoasă și viguroasă și plină de prospețime. Le tovarășele Irina Ulăleanu și Lucreția Sanda și pe tovarășii Ioan Zimerman și pe Iuliu Ianoș și pe alții și alții ca ei, chiar de nu i-aș fi întîlnit aici, în întreprindere, după chip aș putea spune, acuma, după ce le cunosc locul de muncă, că lucrează în săli albe, cu mașini albe, moderne și că materia primă pe care o valorifică din ce în ce mai bine e și ea albă. E lapte, lapte de la Dorna, lapte cu anume calități răpite pășunii înmirezmate pe care o deslușești în peisajul locului.

★

Dintre străinii de loc, cei mai mulți cunosc Vatra Dornei oaspeții așezămintelor sanatoriale. Iarnă și vară aici își caută sănătatea, după tratamente medicale moderne — cardiaci și reumatici. Prieioase sînt în acest scop apele minerale de la Dorna, nămolurile bogate în felurite substanțe. Dar oare despre apele Dornei, știu numai cei veniți pînă în munții Moldovei de miază-noapte? Ape de la Șaru Dornei nu bem și noi, în sticle, chiar la București? Și nu numai noi

Herr Lothar a fost condus acasă într-o... dubă

Într-una din zilele înourate ale lui decembrie — mai precis în ziua de 21, la ora 9 dimineața — în fața închisorii Tegel din Berlinul occidental se agitau numeroși bărbați. Judecînd după aparatele fotografice ce le atîrnau de umeri, după microfoanele cu care erau înarmați și după blocnotesurile pregătite la îndemînă, nu mai încăpea îndoială în ceea ce privește profesiunea lor. Erau ziariști și, ținînd seama de starea de încordare, de frămîntarea lor, se părea că se aflau în ajunul unui eveniment „tare". O astfel de impresie era întărită și de vestile care, în mod misterios, străbăteau zidurile închisorii și, fulgerător, ajungeau la urechile curioșilor gazetari.

— S-au făcut deja formele...

— E liber!

— Au destupat o sticlă de șampanie!

— Și directorul Kolbe e la masă...

Pe reporteri i-a așteptat însă o surpriză neplăcută. După un timp în care nu le-a mai parvenit nici o veste, un funcționar al închisorii s-a apropiat de ei și i-a întrebat cu un glas nevinovat:

— Nu cumva îl așteptați pe Herr Lothar Wille?

— Da, sigur că da, pe el îl așteptăm, — îi răspunse unul din gazetari.

— Regret, dar trebuie să vă comunic un lucru mai puțin plăcut. Herr Lothar n-a vrut să se întîlnească cu reprezentanții presei și l-a condus acasă o... dubă!

Herr Lothar, omul care după ispășirea unei pedepse a băut șampanie cu directorul închisorii și a fost căutat de o droaie de ziariști este o persoană destul de cunoscută în lumea politicienilor vestberlinezi. Membru de vază al partidului Uniunii Creștin Democrate ai lui Adenauer încă din anul 1949, el a ocupat în ultimii ani o serie de posturi de răspundere în aparatul politic și administrativ. Conducător al fracțiunii creștin-democrate în parlamentul Berlinului occidental, director al societății U.F.A., consilier al loteriei — iată numai cîteva din funcțiile care l-au făcut cunoscut în activitatea politică de culise vestberlineză, aducîndu-i, totodată... un automobil, două locuințe elegante și, indirect, domiciliul la... închisoarea din Tegel.

Traiul bun al lui Herr Lothar Wille (venit anual declarat: 60.000 de mărci vestgermane) a fost tulburat cu cîtva timp în urmă de unele zvonuri privind trecerea în contul său personal a 40.000 de mărci din contul societății U.F.A., distribuirea de posturi în aparatul Loto-ului unor prieteni ai săi, acordarea suspectă a unor premii la Loto unor personalități politice din Berlinul occidental — inclusiv primarului, dl. Willy Brandt etc. etc. Aceste zvonuri, cercetate de unii curioși mai îndeaproape, s-au dovedit a conține însă mult adevăr. Numai că, atunci cînd s-a pus problema cercetării acestor fapte de către forurile competente, s-au ivit o serie de „dificultăți". Herr Lothar știa prea multe... Cunoștea prea multe din dedesubturile afacerilor pe care le învîrteau politicienii vestberlinezi.

Învîrtelile lui Herr Lothar deveniseră însă de notorietate, faptele nu mai puteau fi mascate în fața cercurilor largi ale populației. Scandalul era iminent. Așa că, într-una din zile, Lothar Wille a primit o citație neplăcută: procesul său urma să se judece la Moabit, în camera nr. 3. Ca urmare a unor misterioase convorbiri telefonice purtate între tribunalul din Berlinul occidental și cîteva personalități anonime — unele din Bonn — sentința a fost deosebit de blîndă. Pentru sustragerea a 11.000 mărci (în realitate au fost 40.000) și pentru celelalte matrapazlîcuri, Lothar Wille a fost condamnat la numai un an închisoare și 5000 mărci amendă.

Din senin, Wille s-a „îmbolnăvit". Trei luni a durat boala și, în tot acest timp, nu s-a prezentat la închisoarea din Tegel. Abia după ce înalte personalități vestberlineze l-au asigurat că va fi grațiat și că nu va avea de suferit alte prejudicii, s-a dus Wille la închisoare, dar nu înainte de a trage un chef monstru la barul Greifi, în tovărășia unor deputați în senatul vestberlinez și a unor funcționari de poliție...

La închisoarea din Tegel pe Herr Lothar Wille l-a așteptat o surpriză plăcută. Celula — o încăpere spațioasă. Patul de lemn înlocuit cu un studio. Un radio și, ca partener de celulă, consilierul județean Schley, condamnat pentru mituire. Wille n-a locuit în noua sa locuință — a treia — decît pînă în decembrie, cînd, după grațiere, așa cum s-a arătat la început, a băut o sticlă de șampanie cu directorul închisorii și a fugit apoi de ziariști. În aceste luni el s-a mai întîlnit aici cu numeroși cunoscuți aflați în situații similare.

...Ziariștii n-au reușit să-l găsească pe Herr Lothar Wille după ieșirea lui din închisoare. Cînd îi vor publica însă primele declarații, de bună seamă însă că Wille va vorbi despre superioritatea „democrației" burgheze și despre Berlinul occidental „oraș de front".

U. VĂLUREANU

ȘARLATANII „LECUIESC" ARTRITA

În S.U.A. există 11 milioane de americani care suferă de boala artritei. Pînă în prezent nu există un leac care ar putea folosi la vindecarea acestei boli.

Însă aproape 5 milioane americani sînt induși în eroare de niște șarlatani, care vînd „medicamente" și „tratamente" făcînd promisiuni celor bolnavi că s-ar vindeca de artrită. În realitate boala se agravează, astfel că multe din persoanele „tratate" rămîn infirme. Aceste zise medicamente și tratamente, pe lîngă faptul că nu au nici o valoare, costă enorm de mult. Șarlatanii care se îndeletnicesc cu procurarea așa ziselor medicamente și tratamente storc anual 250 milioane de dolari de la bolnavi. Pentru a ilustra mai bine aceste excrocherii vom arăta în ce constă „tratamentele" recomandate de șarlatani.

În statul Texas grupuri mari de bolnavi de artrită au stat în mine de uraniu abandonate, ore și zile întregi. Fiecare bolnav a plătit cîte 10 dolari pe zi pentru „privilegiul" de a rămîne în umiditatea minei cu scopul de a absorbi „radiații lecuitoare".

În statul California, mulți bolnavi au cumpărate pentru 300 de dolari, așa zisele „atomotroane". Bărbați și femei bolnavi de artrită înghit „apă iradiată", înghit mari cantități de alimente „lecuitoare", cheltuiesc sume enorme de bani pentru medicamente costisitoare care sînt fără nici o valoare.

DOCUMENTE

S-a înoptat. În timp ce limuzine elegante conduc acasă pe cheflii care și-au pierdut seara la baruri, pe multe străzi din Tokio și din alte orașe ale Japoniei se pot vedea imagini ca cele din fotografia alăturată. Muncitori șomeri, rămași și fără locuință, sînt siliți să se odihnească direct pe caldarîm... La acești oameni și la alții în situația lor se referă o recentă „Carte Albă" întocmită de Biroul de planificare economică din Japonia atunci cînd relatează laconic că o treime din populația japoneză „trăiește în mizerie". În această „Carte Albă" nu se specifică însă că sub presiunea guvernului S.U.A., cheltuielile alocate de autorități pentru cursa înarmărilor sînt majorate an de an...

A doua fotografie e luată tot dintr-o țară asiatică dependentă de Statele Unite: din Coreea de Sud. Inscripția care o însoțește este lapidară: „Într-una din suburbiile Seulului, capitala țării". O astfel de cocioabă — imagine obișnuită, pe aceste meleaguri — dă și mai multă semnificație unei știri parvenite nu de mult din Seul: Camera inferioară a Adunării Naționale sud-coreene a ratificat bugetul pe anul 1961, din care 74 la sută reprezintă cheltuieli pentru întreținerea instituțiilor represive ale armatei și poliției...

Politica „războiului rece", a cursei deșănțate a înarmărilor, la care diplomația S.U.A. a înhămat Coreea de Sud, Japonia și alte țări își arată din ce în ce mai dureros urmările nefaste pentru popoarele respective, pentru viața lor de fiecare zi.

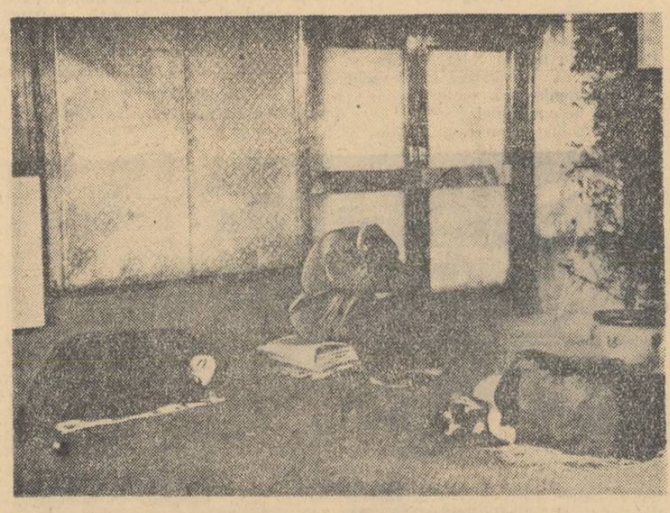

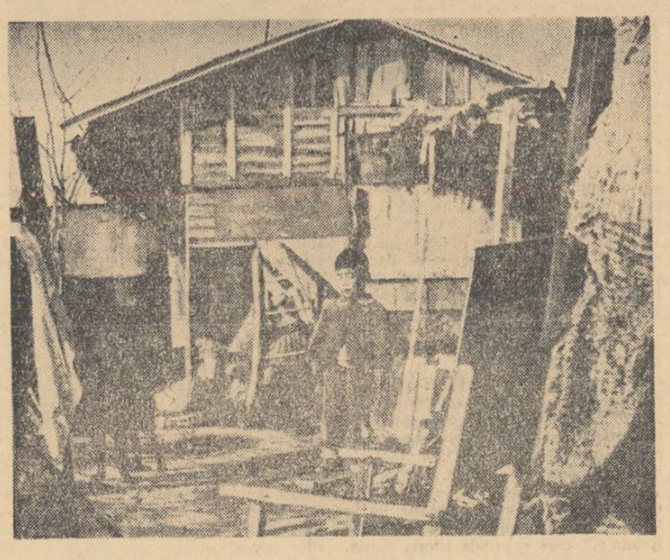

Dreptate lui Darwin...

În fața membrilor Congresului (parlamentului) statului Tennessee din S.U.A., se află o sarcină din cele mai dificile. În curînd ei vor trebui să se pronunțe asupra unei propuneri care preconizează anularea legii ce conferă o celebritate cel puțin... ridicolă acestui stat american.

E vorba de o lege care interzice învățătorilor de pe tot teritoriul statului Tennessee să dea elevilor lor orice altă explicație despre originea omului decît aceea cuprinsă în binecunoscuta și răsuflata legendă biblică.

Pe baza acestei legi a fost condamnat cu cîțiva ani în urmă învățătorul John Scopes care le-a vorbit elevilor săi despre teoria darwinistă...

Se pare încă că acum a sosit momentul să i se facă dreptate lui Darwin și în statul Tennessee. Era și timpul...

Fapte mici DIN LUMEA LARGĂ

„Omul care l-a vîndut pe Hercule"

„Omul care l-a vîndut pe Hercule" este titlul unui articol apărut recent în ziarul englez „Daily Herald" în care autorul critică scandaloasele reclame subvenționate în Anglia de afaceristul american Joseph Levine din Boston, Massachussetts, în jurul filmului italian de prost gust „Hercule descătușat". Cheltuind 60.000 de lire sterline pentru popularizarea acestui film — o „epopee" a mușchilor picioarelor și a grohăielilor — afaceristul Levine a determinat publicul să cheltuiască alte 750.000 de lire sterline pentru a viziona acest film.

Un buget normal al reclamei cinematografice, în Anglia, pentru un film excepțional de bun însumează aproximativ 20.000 de lire. Or, societatea Warner-Pathé, distribuitoarea filmului „Hercule descătușat" nu intenționa de fel să cheltuiască nici măcar această sumă pentru reclama acestui film. Dar atunci a intrat în scenă — scrie ziarul „Daily Herald" — domnul Levine. Nu fără motiv, el a fost calificat de Variety Club din New York drept „omul de teatru al anului". „Trebuie ținut seama că în afacerile cu filmul nu există reguli fixe", a declarat Levine la sosirea sa la Londra unde fusese chemat pentru a se ocupa de reclama filmului „Hercule descătușat". În concluzie, a început marele circ, cu surle și țimbale. Afișele, reclamele în presă și la televiziune au dus în lumea întreagă vestea cea „bună". Datorită unui preț frumușel pentru strădania lor — o călătorie în S.U.A. împreună cu soțiile — directorii de cinematografie au fost stimulați să facă vîlvă în jurul acestui film. S-au distribuit en-gros statuiete de ciocolată, cu figura lui „Hercule". Au fost făcute copii speciale ale filmului, astfel încît în timpul perioadei mari reclame, care a durat cinci săptămîni, filmul a putut fi prezentat concomitent de 500 de cinematografe din întreaga țară. Producția „Hercule descătușat" figura în cronica anuală a publicației engleze „Films and Filming", pe primul loc printre filmele prezentate pînă la sfîrșitul lui octombrie.

„Sîntem de părere, scrie publicația „Films and Filming" că succesul comercial al filmului „Hercule descătușat" a fost obținut datorită faptului că producătorii au cheltuit mai mult pentru reclama lui decît pentru oricare alt film care a fost vreodată prezentat în Marea Britanie. Credem că aici avem de-a face, conchidea publicația, cu un exemplu clasic al felului în care publicul este silit să înghită ceea ce se oferă și este neputincios să obțină ceea ce ți place".

Grijile lui sir Mac Loed...

Probabil că dintre miniștrii cabinetului britanic sir Mac Loed, conducătorul Ministerului Coloniilor, are una din sarcinile cele mai ingrate. Veștile pe care le primește zilnic cu privire la situația din teritoriile care mai depind încă de departamentul său sînt de asemenea natură încît clipele de bună dispoziție ale lui sir Mac Loed au devenit rare, extrem de rare.

Într-un recent număr din ziarul francez „Combat" se relatează despre bătaia de cap pe care i-o provoacă ministrului englez al coloniilor cererea populației și parlamentului din Buganda de a i se acorda independența. „Deoarece conferința de constituire a Federației Africii Centrale (Rhodezia de nord, Rhodezia de Sud și Nyassaland) n-a dat rezultatele scontate, scrie ziarul dezvăluind mai departe motivele de îngrijorare ale lui sir Mac — forțele dezintegrării se manifestă în mai multe regiuni cu o intensitate crescîndă. La Salisbury începe să predomine teama ca guvernul din Nyassaland să nu piardă controlul evenimentelor... La Zomba 9000 de hinduși în majoritate mici comercianți își părăsesc domiciliul pentru a se refugia în regiuni mai liniștite. Colonii albi nu așteaptă decît ocazia pentru a le urma exemplul.

Mai spre nord, Kenya pregătește activ consultarea populară care urmează să aibă loc peste o lună sau două. Iar guvernatorul britanic Patrick Renison care primește un ultimatum după altul de la partizanii lui Jomo Kenyatta (închis din aprilie 1959) nu are de azi înainte decît o singură grijă și anume: ca obținerea independenței coloniei să se poată realiza fără catastrofă".

„Ca și alți membri ai N.A.T.O., conchide ziarul francez, este sigur că Anglia întîmpină o serie de dificultăți" în teritoriile coloniale pe care le mai stăpînește încă.

SUCURSALA

În ultimul timp presa occidentală comentează îngrijorarea Canadei față de faptul că dolarii americani continuă să pătrundă tot mai intens în economia sa. În legătură cu aceasta revista americană „U. S. News and World Report" scrie: „În cazul cînd guvernul S.U.A. își va manifesta dorința de a îngrădi afluxul de dolari în străinătate, există toate dovezile că el va obține aprobarea Canadei".

Aceste dovezi sînt cu atît mai convingătoare cu cît, din datele citate de presa americană, penetrația capitalurilor din S.U.A. în Canada se ridică de pe acum la 16 miliarde dolari și ea continuă să crească în ritmul de un miliard de dolari pe an. În momentul de față, ca rezultat al acestui flux de dolari americani în Canada, trusturile și concernele americane dețin 77 la sută din industria de cauciuc canadiană și 60 la sută din industria electrică. De asemenea, ei posedă 77 la sută din industria de automobile și piese de schimb a Canadei, dar, prin sistemul conducerii comune, controlează în realitate 95 la sută din această industrie.

Datorită acestei tendințe din ce în ce mai accentuată a influenței și proprietății americane asupra industriei canadiene populația țării începe să fie alarmată. După cum recunoaște și revista americană „U. S. News and World Report", „canadienii sînt îngrijorați — și manifestă chiar temeri — că țara lor este pe cale să fie transformată într-un satelit economic al Statelor Unite". În continuare revista recunoaște că „În ultimele luni, s-au făcut tot mai auzite glasurile care au cerut o acțiune grabnică, de natură să se pună capăt acestei tendințe. Guvernul canadian a fost îndemnat cu insistență să treacă la acțiune înainte de a fi prea tîrziu".

Adeseori, vorbind în mod ironic despre economia lor canadienii o denumesc ca pe o „sucursală" a altor țări și în primul rînd ei se referă de obicei la posesorul de capitaluri american, deoarece majoritatea societăților canadiene sînt de fapt sucursale ale celor mai mari concerne americane. Concernele americane pe lîngă faptul că dețin acțiunile respective, conducerea acestor societăți este deținută de persoane venite din S.U.A. Totodată politica comercială este condusă în cea mai mare parte tot de societățile tutelare din S.U.A.

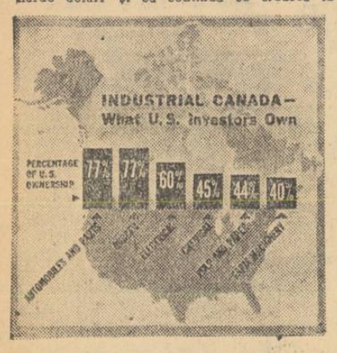

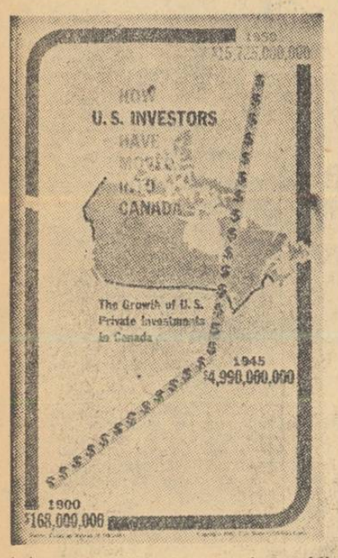

Graficele de mai sus au fost publicate de revista americană U. S. News and World Report.

Primul grafic poartă titlul „Canada Industrială — ce stăpînesc Statele Unite". Apoi graficul arată pe procente participația americană în diferite sectoare economice: 77 la sută în industria automobilelor și a pieselor de schimb, 77 la sută în industria cauciucului, 60 la sută în industria electrică, 45 la sută în industria chimică, 44 la sută în industria hîrtiei și 40 la sută mașini agricole.

Al doilea grafic reprezintă sub forma unei coloane compusă din semnul dolarului, creșterea penetrației capitalului american în Canada, în comparație cu anii 1900 și 1945 astfel: în 1900 — 168.000.000 dolari. În anul 1945, 4.990.000.000 dolari. În anul 1959, 15.725.000.000 dolari.

Săptămîna

Nenumărate și oarecum deosebite între ele sînt obiceiurile care marchează sosirea noului an în diferite colțuri ale lumii.

Despre unele dintre aceste „obiceiuri" proiectate în actualitate de prima săptămînă a anului 1961 vom vorbi în cele ce urmează.

Un avion cu hîrtii

Un avion plin exclusiv cu hîrtii a aterizat miercuri 4 ianuarie la baza navală Boca Chica din Florida (Statele Unite). Nu erau hîrtii colorate rămase de la vreun revelion sau de la o paradă pe Broadway. Avionul transporta arhiva ambasadei americane din Havana după ruperea de către Statele Unite a relațiilor diplomatice cu Cuba. Un avion întreg cu hîrtii! Multe lucruri interesante trebuie să se afle acolo. Mai mult decît sigur nici una nu ar putea vădi eforturi ale S.U.A. pentru îmbunătățirea relațiilor dintre cele două state. Avionul a fost burdușit cu hîrtii doar ca să nu rămînă în urmă nimic compromițător.

Cuba, o țară mică și pașnică, are 6.466.000 de locuitori după statisticile din 1958. Ambasada americană avînd în total 300 de funcționari rezultă că pe lîngă fiecare grup de aproximativ 21.553 cubani guvernul Statelor Unite avea în Cuba un reprezentant. Cu o asemenea reprezentare, contribuția ambasadei la îmbunătățirea relațiilor între cele două state ar fi trebuit să fie de prim rang. Mai ales că după naționalizarea bunurilor stăpînite de monopolurile americane cei 300 de funcționari au „scăpat" de multe griji și bătăi de cap și aveau — ca să spunem așa — mulți „timpi morți".

Tocmai însă pentru că își umpleau „golul" cu activitatea ordonată tot de monopoluri, 80 la sută din ei se ocupau cu spionajul și acțiunile complotiste în vederea răsturnării guvernului revoluționar.

Cînd guvernul cuban a cerut ca la această ambasadă să nu rămînă decît tot atîți funcționari cîți are și Cuba în S.U.A., adică 11 persoane, administrația Eisenhower a tras probabil concluzia că dimensiunile complotului anticuban depășesc capacitatea de lucru a 11 oameni și a închis cu totul această sucursală a lui „United Fruit".

În schimb însă alte sucursale ca baza militară de la Guantanamo, cazărmile cu contrarevoluționari din Florida și Guatemala, nu au fost închise. Monopolurile americane vor să marcheze sosirea anului nou în Marea Caraibelor cu „focuri de artificii". Riposta primită în Consiliul de securitate și în întreaga lume indică limpede că acest „obicei" nu este agreat nicăieri, nici chiar în Statele Unite.

Ulcioare găurite

În Vientianul ruinat de bătăliile care au avut loc, tragedia oamenilor simpli nevinovați care rătăcesc fără căpătîi pe străzile fără contur, este dublată de comedia oferită de „Bounii" occidentului.

Diplomații occidentali în frunte cu ambasadorul Statelor Unite au fost aduși, după cum relatează unii corespondenți occidentali, într-o stare de cumplită exasperare de Boun Oum și oamenii săi (marionetele prezentate de S.U.A. drept „guvernul Laosului")

Boun Oum nu vrea să locuiască nici în ruptul capului în Vientianul distrus unde nu are nici „confort" nici mai ales „siguranță". Degeaba insista ambasadorul american că el este „prim ministru" și deci trebuie să locuiască în capitală pentru a asigura legalizarea guvernului.

Boun Oum în loc de răspuns amintea cu nostalgie ce bine se trăia în vilele de pe Riviera franceză pe vremea escapadelor plătite cu dolarii ajutorului american și apoi, pe înserate, se suia în avion și o ștergea din Vientiane la cîteva sute de kilometri, la Savannakhet unde are o vilă liniștită și confortabilă. Disperarea diplomaților occidentului însă nu a atins paroxismul pentru felul lipsit de perspicacitate politică în care își petrecea Boun Oum nopțile, ci mai ales pentru felul cum își petrecea el... zilele. La ora prînzului îa-l pe Boun Oum de unde nu-i. Trebuia făcut „guvernul", trebuiau semnate și citite la radio proclamațiile concepute la departamentul de stat, trebuia pus în mișcare „parlamentul" etc. etc. După căutări disperate Boun Oum este găsit pe undeva înconjurat la o masă veselă, după cum relatează corespondentul revistei americane „Time", „nu de candidați la guvernul său ci de fete din barurile Vientianului".

Cînd însă forțele patriotice, sprijinite de poporul laoțian și-au înmulțit victoriile militare, panica a străbătut „lumea liberă" din Vientiane. Între două chefuri diplomații americani l-au prins pe Boun Oum, au constituit rapid un „guvern", au adunat un arcanul „parlamentul" și au anunțat investirea „guvernului".

Dar pînă și în ședința adunăturii Boun Oum și complicele său Fumi Nosavan nu s-au dovedit la înălțimea misiunii „civilizatoare" stabilită de ambasadorul american. Avînd impresia că riscă să capete o halcă mai puțin avantajoasă, Nosavan s-a luat la ceartă cu Boun Oum, declarînd că programul „guvernului" este „prea vag și prea sumar".

Corespondentul lui „Chicago Daily News" face următoarele calificări: „Un număr neplăcut de mare de lideri laoțieni proamericani sînt pur și simplu pungași ordinari". Iar „Time" afirmînd că prin acțiunile din Laos S.U.A. au urmărit să impună un regim pro-occidental, conchide cu amărăciune: „Poate că singurul rezultat bun pe care Statele Unite ar fi putut să-l aștepte de pe urma victoriei lui Fumi la Vientiane este instaurarea unui haos care se intitulează pro-occidental".

În ajunul Anului Nou forțele patriotice din Laos, înaintînd victorios, au smuls din mîinile rebelilor Valea ulcioarelor. După Anul Nou occidentul este nevoit să constate că a rămas în mînă la Vientiane doar cu hîrburi, ulcioare găurite și sparte.

Să fie oare și ăsta un mod tradițional de a saluta Anul Nou? Nu știm, dar indiferent ce e, este de rău augur pentru „bounii" occidentului.

Sărutări „înfocate"

Așa da! E în tradiție, și se obișnuiește între oameni care țin mult unii la alții. Mobutu, marioneta colonialiștilor în Congo, nu a luat în seamă toate elementele componente ale acestui „obicei" atunci cînd a pregătit incursiunea sa militară de Anul Nou în provincia Kivu. În momentul cînd cele cinci avioane belgiene încărcate cu parașutiști mobuți își luau zborul de pe aeroportul Luluaburg cu direcția Ruanda Urundi și de acolo, cu camioane spre Bukavu (provincia Kivu), Mobutu declara cu emfază unui corespondent englez: „Aceasta este doar o acțiune psihologică ce urmărește realizarea unei înțelegeri amicale. Sînt sigur că atunci cînd soldații noștri își vor face apariția ei vor fi sărutați pe amîndoi obrajii". Sărutarea a fost atît de fierbinte încît nici un picior de mobut nu a apucat să se mai întoarcă din provincia Kivu. După o luptă de patru ore trupele atacante au fost lichidate. Chiar și pentru o sărutare pe un singur obraz este necesar consimțămîntul ambelor părți. Mobutu și cei ce se află în spatele său au nesocotit acest „obicei" tradițional.

Și peste tot unde obiceiurile civilizate, uzanțele, normele respectării partenerului nu vor fi luate în considerare, în Congo, în Laos ca și în Cuba imperialiștii și uneltele lor vor avea tot parte de acum înainte numai de asemenea pupături. Cum se spune de obicei: „la anu' și la mulți ani!".

N. LUPU

DE PRETUTINDENI

IN U.R.S.S. se fac mari pregătiri în vederea sărbătoririi, în primăvara acestui an a centenarului marelui scriitor indian Rabindranath Tagore. Operele lui Tagore au fost traduse în 18 limbi ale diferitelor republici într-un tiraj de 3 milioane exemplare. În prezent, se pregătește o ediție în 12 volume de „Opere complete". „Institutul popoarelor Asiei", de pe lîngă Academia de Științe, pregătește o amplă culegere, cuprinzînd studii scrise de specialiști sovietici și de oameni de știință români și cehi, cu privire la opera lui Tagore.

●

CETĂȚEANUL Bjarne Pedersen, de 30 de ani, originar din Kinn (Norvegia de vest) a dat în judecată conducerea școlii din satul său natal, cerînd o despăgubire de 30.000 de coroane. Pedersen a învinuit școala de faptul că în timpul celor șapte ani de școlaritate, el nu a putut învăța să scrie și să citească. Pe lîngă despăgubirea bănească, Pedersen revendică și dreptul de a repeta anii pierduți.

●

Capela Bethel din orașul Cardiff (Anglia) a fost transformată într-un local de noapte. În altar s-a amenajat barul, iar în amvon și-a găsit loc orchestra.

●

ÎN 14 ORE de lucru — cîteva zeci de milioane de rulmenți cardanici — aceasta este productivitatea noii secții automate a cărei construcție a început la uzina de rulmenți din Moscova. Va fi o a doua secție a uzinei în care producția se realizează fără participarea nemijlocită a omului, aici mașinile vor face totul. Noua secție automată urmează să intre în funcțiune în cursul anului 1961.

●

NUNZIO ZITOLI, un băiețaș de 13 ani, trăiește în localitatea Trani, lîngă Bari, în Italia. Tatăl lui l-a retras de la școală, pentru că nu mai are din ce plăti taxele. În disperarea sa, copilul a dat foc bibliotecii orașului. Plîngînd, a mărturisit poliției: „Dacă eu nu mai pot învăța, nici alții să nu învețe!"

●

O SERIE de desene, descoperite pe un zid dintr-un orășel siberian despre care se crede că ar avea o vechime de 5.000 de ani, au creat probleme mari arheologilor. Desenele seamănă uluitor cu cele ale egiptenilor antici. Arheologii deduc din această asemănare că între populația străveche, de baștină, din acele părți ale Siberiei și cea a Egiptului antic ar fi existat unele legături.

●

UN GRUP de ingineri din Leningrad au realizat macheta unei hidrocentrale subacvatice care va fi construită în apropiere de Cerepovei, în nord-vestul R.S.F.S.R. Sala mașinilor centralei cu cîteva agregate este montată în corpul barajului, generatoarele se instalează în tuneluri-camere de presiune. Același tip de construcție va fi indicat și la construirea hidrocentralelor acționate de mareele oceanice.

●

O PLOAIE de dolari s-a abătut recent deasupra unei străzi din New York. Trecătorii s-au năpustit să culeagă cît mai multă „mană cerească". Aceasta, deși de la o fereastră de la etajul unei clădiri, polițiștii căutau să explice mulțimii că sînt bani falși pe care un falsificator surprins i-a aruncat pe fereastră. Polițiștii au recuperat doar 76 de bancnote a 20 dolari, restul de 99 bancnote false nu au putut fi regăsite.

●

PĂSĂRILE migratoare se îngrașă, înainte de a-și lua zborul spre ținuturile calde, pînă la 1/3 din greutatea corpului lor. Dar și păsările ce nu migrează își asigură toamna o „rezervă de iarnă" de aproximativ 7 la sută din greutatea corpului.

●

ÎN PARTEA sudică a orașului Silistra (R. P. Bulgaria), pe locul vechii cetăți romane Durostorum, a fost descoperită o statuie de marmură, datînd aproximativ din secolul II—III al erei noastre. Statuia care reprezintă o figură de femeie în dimensiuni naturale, s-a păstrat în întregime.

●

PROFESORUL Feynau din Pasadena (California) a promis o mare recompensă celui care va construi un motor electric măsurînd mai puțin de 4/10 dintr-un milimetru, capabil să funcționeze. Un tînăr inginer a construit unul al cărui diametru măsoară 2/10 dintr-un milimetru. După ce și-a încasat recompensa, constructorul a ținut să precizeze că un asemenea aparat nu-i bun de nimic.

●

DAVID OISTRAH și-a făcut de curînd debutul... ca dirijor, conducînd Orchestra simfonică de stat a U.R.S.S., cu ocazia înregistrării pe discuri a Concertului pentru vioară și orchestră de Brahms. Partea solistică a fost susținută de fiul său Igor. Membrii orchestrei — după cum relatează ziarul „Unita" — au subliniat unanim măiestria dirijorală a marelui violonist.

●

LA MINA „Polisaevo" din Kuzbas, unde lucrează 4000 de muncitori și funcționari, există un bufet fără vînzător, fără casier. Autodeservirea este totală. Omul își alege ce dorește și depune banii potriviți. La aceiași mină, cinematograful nu are nici controlor de bilete, nici plasator. Un fapt nu mai puțin interesant ce se poate constata la această mină este următorul: în ziua salariului contabilul vizitează echipele de lucru și lasă la locul de muncă foaia din statul de salarii și banii corespunzători. Nu s-a întîmplat încă niciodată ca cineva să nu-și primească salariul cuvenit în întregime.

Dialoguri despre TIMPUL PROBABIL

La început de ianuarie în biroul unui meteorolog: tovarășul Dumitru Bacinschi, șeful laboratorului de prevedere a timpului din Institutul Meteorologic.

— Se poate vorbi, tovarășe meteorolog, de o „primăvară" și în ianuarie?

— *Așa cum a fost în decembrie, vreți să spuneți. S-ar putea, dar nu e încă ora 11, ca să vă dau răspunsul.*

(Zilnic la ora 11, meteorologii se întrunesc într-o ședință, își adună datele culese din toate colțurile lumii, și prevăd timpul probabil pentru zilele următoare).

— Așadar, pînă atunci, să vorbim de ultima lună a anului 1960.

— *După cum știți, în această lună am avut o vreme neobișnuit de călduroasă. Spre deosebire de alți ani, cînd zăpada apărea la sfîrșitul lui octombrie, anul acesta primii fulgi de zăpadă au căzut destul de tîrziu, fără să se mențină pe sol.*

— Aproape nici n-au fost observați...

— *Exact.*

— Care a fost cauza?

— *Deasupra teritoriului țării noastre au circulat mase de aer mediteranean sau oceanic. Anticiclonul asiatico-siberian, ce conține mase de aer arctic foarte reci acumulate în jumătatea de răsărit a Europei, anul acesta nu și-a făcut simțită prezența. A rămas izolat în estul munților Urali. În schimb, formațiile ciclonice din Europa occidentală și din bazinul Mediteranei, care au circulat deasupra țării noastre, ne-au adus mase de aer cald.*

Iată cauza...

Nu același lucru s-a petrecut în țările Europei centrale și de Vest, unde iarna s-a simțit serios. Astfel, în timp ce în decembrie unii bucureșteni, de pildă, puteau fi văzuți plimbîndu-se pe străzi în talie, în Franța, Germania și Anglia cădeau ninsori abundente, iar în S.U.A. s-au înregistrat cazuri mortale din cauza temperaturii prea scăzute.

— De cînd n-a mai fost la noi „primăvară" în decembrie?

— *De acum 100 de ani. În 1861 am avut în țară un astfel de decembrie neobișnuit.*

— S-au mai înregistrat și în alte țări schimbări neobișnuite de vreme?

— *E interesant că schimbările neobișnuite de vreme s-au petrecut în regiuni unde acestea sînt mai puțin frecvente. În noiembrie și decembrie 1960, ca și la începutul lui ianuarie 1961, în țări ca Anglia, Franța, Belgia și Olanda au fost scăderi de temperatură cu totul neobișnuite pentru aceste teritorii. În U.R.S.S., însă, vremea a fost, în acest timp, relativ caldă.*

— Anomalii!

— *Da. Anomalii ale climei. Explicația lor este legată de cunoașterea particularităților circulației generale a atmosferei. Aceste particularități sînt studiate cu intensitate în prezent de savanți și cercetători de specialitate.*

— Ne puteți da exemple în această privință?

— *Da. Prelucrarea și interpretarea datelor obținute de sateliți și rachetele meteorologice vor aduce o contribuție importantă pentru explicarea mai completă a acestor anomalii.*

— S-a făcut ora 11, tovarășe meteorolog...

— *Da. Trebuie să așteptați un sfert de oră.*

Meteorologii au ținut sfat, s-au uitat prin hărțile lor, au privit circulația generală a atmosferei. După un răstimp, meteorologul reapare în birou:

— *Să vă spunem cum va fi vremea probabilă în viitor. În zilele care urmează, aspectul vremii nu va suferi, în general, schimbări esențiale. Timpul se menține relativ cald și umed, cu ceață și precipitații slabe locale.*

Temperatura aerului va fi puțin variabilă la început, apoi va scădea ușor.

Miron LIVIU

Pătrunzînd tainele trecutului

(Urmare din pag. I-a)

ceni) și Bucov (Regiunea Ploiești) în așezările din sec. al X-lea, în care se presupune că a trăit cea mai veche populație românească.

Dar să ne oprim aici.

S-au efectuat numeroase săpături și noastre din cele mai vechi timpuri pînă la secolul al X-lea al erei noastre. Scris de pe poziții marxist-leniniste, primul volum de istorie a României a fost redactat în cea mai mare parte pe bază de documente arheologice, descoperite cu ocazia săpăturilor din ultimii ani.

În cel de-al VI-lea turn al Cetății Blidaru, arheologii au descoperit vase din lut, unelte vechi, etc.

În urma descoperirilor făcute, s-a putut trage concluzia că pe teritoriul țării noastre au trăit oameni din cele mai vechi timpuri. Cele mai vechi unelte de cremene, făcute de mîna omenească s-au găsit în valea Dîrjocului, nu departe de Slatina. La aceasta se adaugă adîncirea cunoștințelor noastre asupra epocilor următoare. În cadrul cercetărilor privind epoca neolitică sau a pietrei șlefuite citām descoperirea unei culturi noi la Baia Hamangia. Cultura de tip Criș a fost identificată de asemenea în diferite părți ale țării. În aceeași direcție, pentru întîia oară s-a dezgropat în țara noastră un întreg sat neolitic, la Hăbășești, în nordul Moldovei.

Descoperirile făcute cu ocazia săpăturilor din Munții Orăștiei, de la Poiana pe Siret sau de la Popești, pe Argeș, ne-au ajutat să cunoaștem stadiul de dezvoltare economico-politică la care ajunseseră strămoșii noștri daci în preajma cuceririi romane. Astfel, s-a putut trage concluzia că ei construiau cetăți puternice de piatră, cunoșteau alfabetul, atît cel grecesc cît și cel latin, purtau frumoase podoabe de argint și aveau relații cu lumea greco-romană, cu care făceau schimb de bunuri materiale.

Toate aceste descoperiri aduc o contribuție esențială la cunoașterea stadiului social-economic de dezvoltare în care trăiau vechii locuitori ai țării noastre și prin aceasta la posibilitatea interpretării materialist-istorice a trecutului patriei.

— Puteți să ne spuneți cum este apreciată activitatea arheologiei românești peste hotare?

— În străinătate se ia cunoștință de realizările arheologiei românești în primul rînd prin publicațiile noastre de arheologie.

Deosebit de importante îmi apar însă aprecierile făcute în cursul anului trecut de către doi savanți străini, specialiști care se bucură de un mare renume. La ședința Uniunii Academice Internaționale care a avut loc în 1960 la Bruxelles, academicianul olandez Byvanck a arătat că arheologia română se situează în fruntea arheologiei mondiale, atît prin volumul cercetărilor cît și prin calitatea publicațiilor sale. Pe de altă parte academicianul italian G. Lugli a emis în această privință părerea că arheologia românească poate servi ca model confraților de breslă și institutelor de cercetări străine.

Tot în cursul anului care a trecut profesorul Ch. Parrain de la Sorbona a publicat un articol în care aduce în revista „La Pensee" elogii arheologiei românești. În noul an arheologii noștri au pășit cu un bogat program de lucru. Se vor continua cercetările pe diferite șantiere deschise și se vor deschide altele. În acest fel vom căuta — prin studii amănunțite și continue — să lămurim o serie întreagă de probleme pentru a ajuta cît mai mult la cunoașterea trecutului îndepărtat al patriei noastre.

Victor TEODORU

În cadrul studierii epocii feudale, epocă puțin studiată înainte, mai ales pe teritoriul Moldovei. Una din cele mai importante săpături au fost făcute la Suceava, în „Curtea domnească"; o alta, tot în Curtea domnească, dar de data asta la Iași; la Cernica lîngă București, s-a descoperit vechea mînăstire Iezerul.

— Care sînt contribuțiile pe care le aduc aceste descoperiri la cunoașterea istoriei patriei noastre?

— Cea mai lungă perioadă a istoriei omenirii este scrisă pe baza cercetărilor arheologice. E vorba de o perioadă de 600.000 de ani. Desigur, nu e perioada cea mai importantă, dar fără aceasta nu ar fi existat nici epoca noastră.

Concretizarea muncii specialiștilor noștri s-a făcut simțită prin apariția în librării a volumului I din „Istoria Romîniei", care cuprinde istoria patriei

Se întîmplă uneori în arheologie ca o descoperire să aducă un aport esențial la lămurirea unei probleme. În general, însă „cuceririle" arheologiei, sînt lente și trebuie confirmate prin repetate descoperiri. Dar descoperirea unui număr mai mare de locuințe, de morminte sau de arme, unelte, podoabe și alte obiecte, aduce noi date la cunoașterea problemelor ce se studiază.

Astfel și săpăturile din 1960 au adus un aport important la lămurirea unor probleme de istorie care se studiază în continuare. S-a putut deci adînci cunoașterea culturii materiale a triburilor care au locuit pe teritoriul țării noastre în epoca orînduirii comunei primitive, precizîndu-se culturile materiale pe care le-au dezvoltat. S-au descoperit noi așezări, noi cimitire care ne arată răspîndirea teritorială a triburilor respective.

Marele sistem energetic al Siberiei

În U.R.S.S. au fost terminate nu de mult, cercetările și calculele tehnico-economice referitoare la crearea în Siberia a unui sistem energetic unic.

Siberia, care ocupă o suprafață de aproximativ 10.000.000 km² se situează pe primul loc, printre celelalte regiuni ale U.R.S.S., în privința nivelului consumului de energie electrică în producția industrială.

Nodurile principale ale acestui sistem, vor deveni marile termo și hidrocentrale, cu o putere instalată de pînă la 6.000.000 kW, dintre care unele se și află în construcție. Cea mai mare cantitate de energie electrică și anume 2/3 a acesteia, va fi produsă de termocentrale ce se construiesc pe baza imenselor zăcăminte carbonifere din Siberia estică.

Hidrocentralele care vor intra în sistemul energetic al Siberiei vor fi construite în anii următori, mai ales pe Angara și Enisei.

În afară de hidrocentrala de la Irkutsk, care a fost dată deja în exploatare, și cea de la Bratsk, care este în curs de construcție, pe Angara, se prevede construirea a încă două hidrocentrale la Ilimsk și Boguceanu, cu o putere totală de cel puțin 9.000.000 kW.

Va fi grandioasă cascada de hidrocentrale de pe fluviul Enisei, care vor da o producție anuală de aproximativ 100 miliarde kWh energie electrică. Prima treaptă a acestei cascade, reprezentată prin hidrocentrala Krasnoiarsk, va da curent în anul 1965.

În ceea ce privește baza rețelei unice a sistemului energetic siberian, aceasta o va constitui linia de înaltă tensiune, de 500 KV, care va uni hidrocentralele Irkutsk, Bratsk și Krasnoiarsk, cu bazinul carbonifer Kuznețk și Novosibirsk.

Ca urmare a creșterii colosale a producției de energie electrică, în Siberia se vor dezvolta într-un ritm deosebit, producțiile mari consumatoare de energie electrică cum sînt: electroliza aluminiului, sinteza chimică, electrometalurgia etc. Se prevede de asemenea, electrificarea tuturor magistralelor feroviare.

Încălzirea locuințelor cu apă termală

Nu este posibil? Stați să vedeți. Decenii de-a rîndul apa izvorului termal, nr. 2 de la băile „Szecheny" din Budapesta, rămînea în mare parte neutilizată. Nu de mult, a fost elaborat un proiect a cărui realizare permite utilizarea acestei ape ca sursă de energie termică. Pe baza acestui proiect au fost construite bazine mari, unde în cursul nopții apa caldă este înmagazinată, iar ziua va fi trimisă prin conducte speciale, într-unul din cartierele de locuințe „Thälmann" situat la o distanță de 2,5 km. de izvor.

De la Bicaz pe Bistrița de vale

(Urmare din pag. I-a)

re, iar acum se betonează pereții canalului de derivație. În același timp se fac pregătiri pentru turnarea fundațiilor uzinei.

De aici, cale de 3,6 km. pînă la hidrocentrala Roznov II, se întinde zona a doua a canalului de aducțiune. Pe această porțiune canalul va fi construit în umplutură. Pămîntul necesar este adus din cea de a treia zonă a canalului, unde vor fi săpați cca 630.000 m.c. de pămînt. Cu cele 7 escavatoare de care dispun, constructori au săpat pînă acum mai mult de 270.000 m.c. de pămînt. Neținînd seama nici de frig și nici de ploi, ei reușesc să escaveze și să transporte zilnic cîte 6.000–7.000 m.c. de pămînt.

De curînd au început săpăturile pentru fundații și în zona hidrocentralei Roznov II, urmînd ca în acest an să înceapă lucrările de construcție și la hidrocentralele Costișa și Zănești. De sus, de la Bicaz și pînă aproape de Buhuși, valea Bistriței s-a transformat într-un nesfîrșit șantier pe care freamătul muncii nu încetează nici o clipă.

C. AZOIȚII

NOUL LOCAL AL CIRCULUI DIN BUCUREȘTI

În vecinătatea stadionului „Dinamo" se înalță noul local al circului din București, o clădire prevăzută cu cele mai moderne instalații, care va oferi viitorilor spectatori tot confortul necesar.

Clădirea are o formă circulară cu pereții exteriori din sticlă, ceea ce îi dă un aspect plăcut și elegant. Cupola este ondulată și susținută de 16 stîlpi exteriori. Prin aplicarea acestei formule în construcție este asigurată o vizibilitate perfectă din orice colț al sălii întrucît nu mai există stîlpii interiori care stînjenesc pe cei ce urmăresc programele.

Spațiul de desfășurare al numerelor din program este larg, arena din mijlocul amfiteatrului avînd respectabila suprafață de 160 metri pătrați iar înălțimea, unde se execută de obicei numerele de acrobație grea, este de 22 metri.

Punîndu-se la dispoziție asemenea condiții, bucurîndu-se de moderne instalații de lumini, de instalații pentru spectacole pe apă și pe gheață colectivul Circului de Stat din București va putea monta spectacole cît mai complexe și va fi în măsură să adopte soluții tehnice ingenioase. Instalațiile de lumină vor oferi pe lîngă o mare varietate de culori și anumite „surprize" prin utilizarea radiațiilor ultraviolete. Există de asemenea instalații care vor produce ploaie și ninsoare sub privirile fascinate ale celor aproape 2500 spectatori. Sperăm că prin calitatea spectacolelor, toate cele aproape 2500 de scaune vor fi ocupate!

Ca și la teatrele moderne cu scenă turnantă și la noul circ se vor putea face schimbări repezi de „decoruri". În pauză, spectatorii vor fi găzduiți de originalul foaier „transparent" sau vor vizita, de data aceasta în condiții excelente, menajeria circului, amenajată în conformitate cu mediul adecvat fiecărei vietăți ce se află în custile impozantului circ.

Nu peste mult timp spre noul palat se vor îndrepta mii de cetățeni dornici să urmărească spectacolele de circ care se bucură de atîta popularitate.

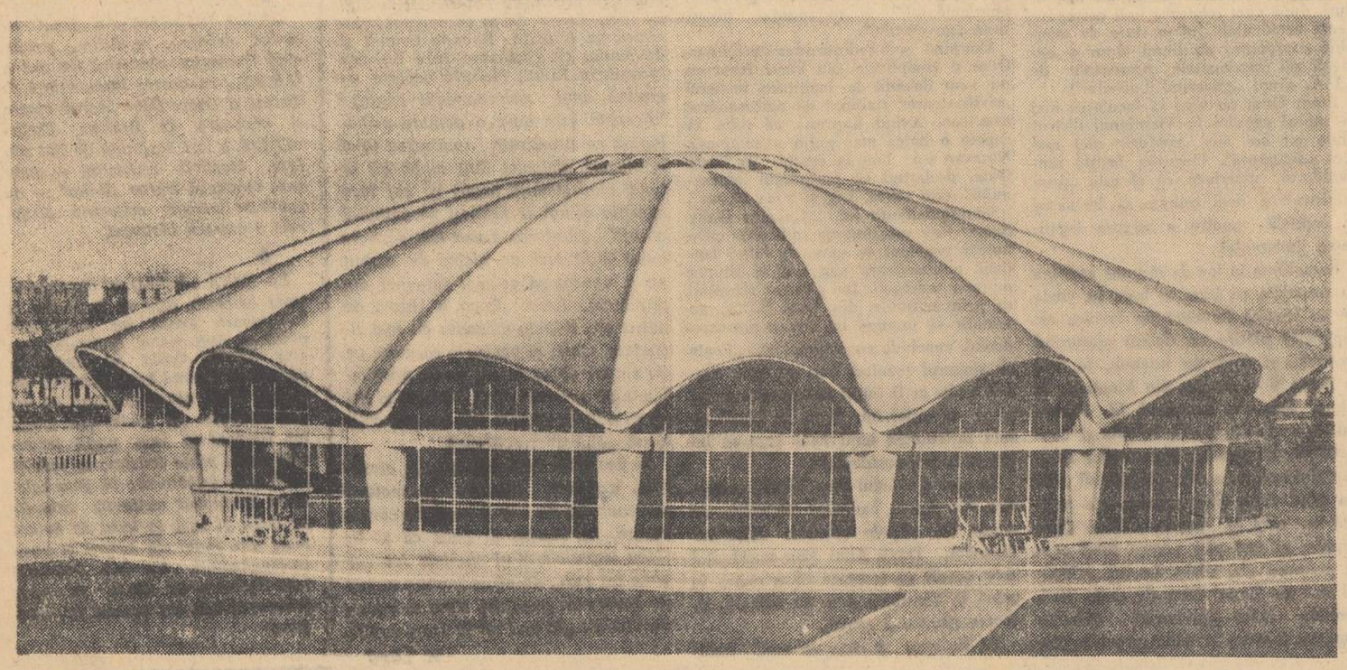

Ce frumos va arăta noul local al circului din București!

MAGAZIN MEDICAL

Pe teme de sezon:

Despre patinaj

Ați fost duminica la schi? Ați fost la patinaj. E bine și așa. Patinajul este într-adevăr o ramură sportivă de iarnă, mai accesibilă tuturor, sub aspect fiziologic. Patinajul nu necesită o încordare prea mare a sistemului cardio-vascular. De aceea, el este recomandat la orice vîrstă: din copilărie pînă la bătrînețe — de la 7-8 ani la 70-80 de ani. Fiind un excelent mijloc de odihnă activă — singura într-adevăr folositoare organismului — patinajul a cucerit de mult o recunoaștere unanimă.

Ce vreți să știți despre patinaj? Sînt multe lucruri bune de spus.

Patinajul întărește musculatura, mai ales a picioarelor și spatelui. Intensifică metabolismul, reglează și aprofundează respirația, călește organismul, ajută la descărcarea corpului de kilograme de prisos. Ca și schiul, calmează sistemul nervos, cînd este practicat ca o plimbare pe patine și nu în scop de performanță sportivă. În aceste condiții lichidează oboseala și dă o stare de bună dispoziție generală.

Executarea „figurilor artistice", chiar dacă nu sînt dintre cele mai reușite, ajută la îmbunătățirea coordonării mișcărilor și la întărirea simțului de echilibru.

În unele boli ale urechii mijlocii, cînd a avut de suferit aparatul vestibular care este organul echilibrului, patinajul artistic este recomandat de medicii specialiști în cultura fizică medicală ca tratament corectiv și de antrenare.

Dacă nu suferim de boli de inimă în care s-a interzis efortul, patinajul trebuie practicat, dacă se poate, chiar zilnic.

O plimbare prin aer rece și curat, 1-2 ore de patinaj (la început ½ — 1 oră este suficient) este nu numai accesibil tuturor, dar și o necesitate fiziologică. Cei care practică o muncă predominant fizică, se vor simți mai odihniți și reconfortați după patinaj. Pentru cei care desfășoară o muncă statică în poziții mai mult sau mai puțin fixe, pentru funcționarii din birouri și mai ales pentru cei care au o muncă intelectuală încordată, patinajul practicat cel puțin de 2 ori pe săptămînă, înseamnă un adevărat tratament preventiv împotriva arteroscleroze, astheniei nervoase, unele boli cardio vasculare, obezității și îmbătrînirii premature.

Dr. V. I.

Organismul ne avertizează...

Pe fostul meu coleg de școală — azi inginer — eroul acestei întîmplări, nu-l mai văzusem de mult. L-am zărit serile trecute într-un hol de cinematograf. Paliditatea sa accentuată, figura obosită și broboanele de sudoare de pe frunte îți atrăgeau atenția.

— Ce-i cu tine?

— Nu-mi dau seama nici eu...

— De unde vii?

— De la birou, azi am lucrat și după amiază...

— Și vrei să intri la cinema în starea în care te afli?

Am renunțat amîndoi la film. Mi-am condus prietenul acasă. L-am așezat în fotoliu, i-am

deschis fereastra. „Bolnavul" avea pulsul slab și rar. Și-a revenit curînd după ce i-am administrat un excitant uzual al sistemului nervos.

Discuția noastră a durat din momentul în care colegul meu a început să-și revină și pînă cînd, pe fața lui a apărut culoarea normală. Prietenul meu se bucura de o sănătate remarcabilă. Un singur amănunt mi-a reținut atenția. Fumase mult în cursul zilei — dintr-al treilea pachet rămăseseră doar cîteva țigări.

— Ai mai avut așa ceva? — l-am întrebat.

— De două sau trei ori, dar nu ca acum.

Și pentru că se uita lung la mine, am adăugat:

— Ai ghicit, organismul tău ți-a dat un avertisment...

★

Între uzul și abuzul de tutun este o mare deosebire. Unde se termină primul și începe al doilea, este greu de precizat. Mai mult chiar, unii argumentează pentru ideea că orice uz de tutun este un abuz pentru sănătate.

Dacă ne-am situa de partea partizanilor renunțării totale am risca să pierdem partida în fața fumătorilor „convinși" cu care preferăm să stăm de vorbă mai pe îndelete.

Uzul de tutun poate și trebuie să fie redus la minim. Se pot impune cu ușurință cîteva reguli: să nu se aprindă nici odată țigara de dimineață, pe stomacul gol, să nu se fumeze în pat, să nu se fumeze cu un anumit timp înainte de masă etc. Interesantă — din acest punct de vedere — este și atitudinea unui cunoscut profesor de boli interne care recomandă (atunci cînd nu sînt contraindicații absolute) să se rupă țigările în jumătate. „Sînt sigur — afirmă profesorul — că pacienții mei vor fuma mai puțin, ceea ce constituie oricum un succes (fie chiar și parțial)".

În ce măsură este dăunător pentru organism uzul moderat de tutun, iată o a doua întrebare la care este greu de răspuns. Trebuie să avem în vedere constituția personală precum și anumite împrejurări care pot acționa asupra organismului concomitent cu tutunul. Pentru unele persoane, 15–20 țigări pe zi înseamnă un abuz. La fel, pentru o anumită persoană, aceeași ratație de tutun poate fi mai nocivă în anumite situații: stare de boală sau convalescență, surmenaj, efort etc.

Oricum, să nu ne lăsăm amăgiți de lipsa semnelor de suferință din partea organismului. Nu este vorba atît de lipsa reală a acestor semne, cît de o minunată putere de adaptare și rezistență pe care nu este bine să o forțăm. Iată numai cîteva urmări ale abuzului de tutun: din partea aparatului respirator, laringita cronică tabacică, bronșita și emfizemul pulmonar; din partea aparatului circulator, coronarita, crizele anginoase și modificările bruște ale tensiunii arteriale; din partea aparatului digestiv, gastrita cronică; din partea sistemului nervos, scăderea atenției și a memoriei, scăderea capacității de acomodare la mediu etc.

Ce s-a întîmplat — de fapt — cu colegul meu?

Se știe că nicotina este un toxic puternic. S-a socotit că substanța activă, purificată, conținută în numai 50 țigări, ar putea ucide un om normal dacă ar fi introdusă în organism dintr-odată. Se mai adaugă substanțele nocive rezultate din arderea tutunului și a foiței.

Nicotina are o influență marcată asupra sistemului nervos în general și asupra sistemului vegetativ simpatic în special, fiind un paralizant — în anumite condiții — al acestui sistem. Acest lucru se traduce printr-o prăbușire a tensiunii arteriale — ceea ce s-a întîmplat în cazul nostru. Odată toxicul eliminat, organismul își revine la normal.

Ce se întîmplă în caz de repetare?

E mai bine să nu lăsăm să se repete. Să luăm în serios avertismentele pe care ni le dă organismul în anumite împrejurări.

Dr. Dan ABULIUS

Interesant și util de știut...

PE FIECARE centimetru de piele există circa 15 puncte termice. Acestea receptionează, ca niște antene, cele mai mici variații de temperatură și de presiune atmosferică și transmit apoi sistemului nervos central semnale corespunzătoare. De aici, pornesc înapoi comenzile în vasele sanguine. Acestea la frig se îngustează pentru a se pierde cît mai puțină căldură. În același timp organele interne, mărește producția de căldură! Această reacție de apărare a organismului se bazează pe reflexe înăscute și condiționate, după condițiile de viață ale individului.

GERUL uscat și fără vînt este suportat mai ușor decît gerul umed sau cu vînt, care predispune la catare ale căilor respiratorii superioare, angine și bronșite. Pentru a preveni aceste boli trebuie să avem grijă ca în primul rînd încălțămintea să fie uscată și suficient de călduroasă. Cînd pielea este umedă organismul pierde de 3-4 ori mai multă căldură decît cînd pielea este uscată.

UN ORGANISM călit se acomodează foarte ușor la frig și este mai bine ferit de bolile specifice sezonului rece. Cel mai bun mijloc de călire a organismului la frig este fricționarea umedă zilnică a tălpilor, scăzînd treptat temperatura apei de la 30 pînă la 8 grade.

PE TIMP geros prelungit, alimentația trebuie să fie suficientă, ca număr de calorii, dar și variată. Să conțină proteine, substanțe zaharoase, grăsimi, săruri minerale și mai ales vitamine. Condiția cea mai importantă, sub aspectul alimentației, a unei adaptări normale la ger este hrana variată și caldă. Dintre vitamine cele mai importante, în acest caz sînt C și B_1.

RAZELE SOLARE ultraviolete reflectate de luciul zăpezii și al gheții pot da, persoanelor care trăiesc o perioadă mai îndelungată sub această influență, adevărate arsuri (chiar orbiri) ale ochilor. Pentru a preveni aceste neplăceri, care uneori pot fi grave, se recomandă schiorilor, pădurarilor, vînătorilor etc. să poarte ochelari fumurii.

■ CE ȚINE MAI CALD: trei cămăși sau o singură cămașă de trei ori mai groasă i trei cămăși, sau trei obiecte de lenjerie, îmbrăcate una peste alta, țin mai multă căldură.

„Taina" căldurii nu stă în cămășile propriu-zise ci în „pătura" de aer care se află între ele. Cu cît stratul de aer dintre cămăși e mai mare, cu atît corpul e mai bine apărat de frig. De aceea, trei cămăși (sau trei obiecte asemănătoare), înseamnă trei „haine" de aer, pe cînd o singură cămașă, oricît de groasă, nu valorează mai mult decît o „haină" de aer.

■ MUȘCĂTURILE animalelor domestice sau sălbatice pot produce boli grave. Se știe că turbarea se transmite la om prin mușcături de cîine. Dar mușcăturile de cîine sau chiar de pisici, dau deseori răni infectate cu microbi periculoși (fuzo-spiriți etc.), care au o evoluție gravă. Mușcătura de șobolan este, de asemenea, foarte periculoasă, căci poate îmbolnăvi pe om de icter — o formă foarte grea — spirochetoza ictero-hemoragică.

■ VASELE sanguine (artere și vene) sînt sudate în spitalele moderne cu material plastic (nailon, orlon etc.). În curînd, protezele arteriale din mase plastice vor înlocui grefele arterelor conservate la rece, care cer manipulări complicate.

VITEZA DE SEDIMENTARE A HEMATIILOR

Viteza de sedimentare a hematiilor este una din cele mai cerute probe de laborator și puțini sînt aceia care nu au făcut cel puțin o dată o „viteză de sedimentare" (V.S.H.). Aceasta pentru că viteza de sedimentare constituie o probă foarte sensibilă în foarte multe boli și în același timp ea este foarte simplu de efectuat. Puțini știu însă ce înseamnă viteza de sedimentare.

Pînă la un punct, sîngele poate fi considerat ca o suspensie de celule într-un lichid complex (plasma) care conține electroliți și coloizi. Elementele celulare și, în particular, globulele roșii (hematiile) sînt încărcate la suprafață cu sarcini electrice pozitive care fac să se respingă între ele. Așa se explică faptul că sîngele făcut incoagulabil printr-o substanță oarecare (de exemplu nitrat de sodiu) și lăsat într-un tub de sticlă nu sedimentează imediat, în ciuda faptului că pe baza legilor gravitației ar trebui ca elementele celulare mult mai grele să se depună într-un timp foarte scurt la fundul tubului. Orice substanță dotată cu sarcini electrice negative și capabilă să se absoarbă pe suprafața hematiilor, neutralizînd sarcina electrică a acestora, scade forța de respingere între acestea și grăbește depozitarea lor. Acesta este elementul fundamental care explică modificările vitezei de sedimentare a hematiilor. Dar așa cum vom vedea, nu este unicul.

În tuburile Westergreen, gradate pînă la 200 mm așezate perfect vertical, valorile normale ale vitezei de sedimentare sînt de 4-8 mm în prima oră la bărbați, și de 8—12 mm. în prima oră la femei.

Cînd se schimbă concentrația diferitelor substanțe proteice din sînge care au procenți variabili din cele 2 tipuri de sarcini electrice sau chiar numai raportul între concentrația diferitelor substanțe proteice, V.S.H. crește. Creșterile cele mai mari ale vitezei de sedimentare 80-100 mm în prima oră se constată în bolile în care crește fibrinogenul (infarct cardiac, pneumonie, pleurezie, difterite reumatisme). Creșteri relativ mari (40-50 mm în prima oră) se constată și în alte infecții acute și în unele boli de ficat. Viteza de sedimentare a hematiilor crește și în infecțiile de focar (amigdalite, granuloame dentare, și în diferite infecții cronice (tuberculoză) dar în general, este puțin modificată în infecțiile cu virusuri.

Depinzînd de foarte mulți factori, viteza de sedimentare a hematiilor este modificată în majoritatea bolilor. De aceea nu este specifică nici unei boli și ca atare nu are valoare diagnostică decît dacă se iau în considerație și semnele clinice ale bolnavului și rezultatele celorlalte probe de laborator. De aceea, semnificația ei nu poate fi interpretată decît de medic.

Faptul că VSH-ul poate anunța o boală mai gravă obligă, pe oricine și-a descoperit o viteză de sedimentare crescută să consulte medicul pentru a-și lămuri originea acestei modificări.

Varietăți medicale

„CLEI" PENTRU LIPIT OASELE

Un grup de cercetători de la Institutul pentru transfuzia sîngelui din Leningrad au creat dintr-o masă plastică specială un „clei" denumit osteoplast care poate lipi cu succes oasele fracturate. Osteoplastul sudează oasele în cîteva minute și este deosebit de rezistent. Un centimetru pătrat de os lipit cu osteoplast suportă o sarcină de cîteva sute de kilograme. Osteoplastul este astfel destinat să înlocuiască în unele cazuri aparatele gipsate sau protezele metalice.

RADIOAMATORII AJUTĂ MEDICINA

Doi radioamatori sovietici P. I. Gorbanenko și I. I. Saharov din orașul Kuibîșev au construit recent un aparat electronic ce poate fi folosit la diagnosticarea unor boli de ochi. Aparatul, un tonograf ocular de înaltă frecvență, permite măsurarea și înregistrarea tensiunii arteriale a ochiului precum și diagnosticarea precoce a glaucomului.

Dat fiind marele interes practic al noului aparat, el va fi pus, în curînd, în fabricație.

CARIILE DENTARE ȘI ELECTRICITATEA

Medicul sovietic L. Rubin a pus la punct un nou și ingenios aparat de depistare a cariilor dentare, înainte ca acestea să provoace dureri.

Punînd în funcțiune un circuit electric, medicul urmărește reacțiile bolnavului și descoperă cariu dentare în stare latentă, care, tratate din vreme sînt stăvilite în dezvoltarea lor.

GEMENII POT FI PREVĂZUȚI...

La o expoziție recentă de electronică medicală din R. D. Germană a fost prezentat un aparat foarte sensibil care permite să se descopere la femeia însărcinată, dacă va avea copii gemeni. Pînă acum gemenii nu puteau fi depistați decît mult mai tîrziu, cu ajutorul razelor X, care dau uneori accidente.

EVITAȚI MÎNCAREA PREA FIERBINTE!

Dintre toate formele de cancer, tumorile stomacului sînt cele mai frecvente la oameni. Din totalitatea cancerelor 40—50 la sută se localizează la stomac.

Desigur, cauza cancerului este încă necunoscută, dar există o serie de factori care se pare că favorizează apariția lui. Profesorul L. F. Larionov atribuie astfel un rol important în îmbolnăviri, obiceiului de a consuma alimente prea fierbinți. Cercetătorul sovietic a studiat modul de alimentație al bolnavilor de cancer stomacal și a constatat că marea majoritate au consumat ceaiuri, supe și mîncăruri încălzite la 30—45 grade. Or, se știe că temperaturile peste 43 de grade acționează negativ asupra celulelor vii. După părerea lui Larionov, deși neînsemnată la început, acțiunea aceasta poate avea urmări grave, după o perioadă mai îndelungată. Aceasta este probabil și explicația faptului că tumorile stomacului apar de obicei între 50 și 70 de ani și foarte rar sub această vîrstă.

Dr. I. R.

MEDICUL VĂ SFĂTUIEȘTE

N. V. BOTNIC — Craiova. Corpul crește în înălțime pînă la vîrsta de 20—25 ani, cînd cartilajele de creștere se osifică. După această vîrstă creșterea în înălțime este oprită. Gimnastica, sportul în toate anotimpurile, cu deosebire înotul v-ar putea eventual ajuta.

TANASE GHEORGHE — Adjud. Pentru precizarea diagnosticului este necesară o radiografie de maxilar superior și una de maxilar inferior. Cu rezultatul radiografiilor prezentați-vă la un medic specialist stomatolog la policlinica teritorială de care aparțineți.

GH. BARBU — Bîrlad. Tulburările pe care le prezentați țin de aceeași afecțiune. Sub supravegherea medicului un tratament cu Testosteron și Glanduitrin vă va ajuta să vă simțiți mult mai bine.

ILINA — Craiova. Afecțiunea de care suferiți nu trebuie să vă îngrijoreze, căci în urma unui tratament bine condus se va vindeca. Nu ne putem explica jena pe care o manifestați în privința unui consult medical. Vă dați foarte bine seama că fără a se cunoaște natura bolii nu se poate prescrie un tratament. De aceea analiza trebuie făcută. Deci învingeți timiditatea și prezentați-vă la un medic specialist ginecolog.

TITU N. — Bacău. Amîndouă obiceiurile de care ne vorbiți în scrisoare sînt dăunătoare sănătății. Dacă primul este mai puțin grav, efectiad într-un timp aparatul cardiovascular și aparatul respirator, celălalt este însă mult mai grav ducînd la psihoze ce cu greu mai pot fi vindecate. Veți putea obține considerația tovarășilor în mijlocul cărora trăiți dacă vă veți distinge în muncă, în comportarea ce-o aveți față de cei din jur.

SORIN BRATU — București. Problemele ce le ridicați în scrisoarea dvs. se vor rezolva de la sine. Prezentați-vă unui medic specialist endocrinolog, care va stabili un diagnostic precis.

RELAMI — Cluj. Este momentul să vă preocupe lichidarea fenomenelor ce vă tulbură. Urmați un tratament medical cu Bromoval 3 comprimate zilnic, Glutacid tabl. 12 pe zi, Vipiex 6 tabl. zilnic, Vit. C. fiole X 1 fiolă zilnic intramuscular.

Petreceți-vă timpul liber în mijlocul naturii, citiți cît mai mult, vizionați cît mai multe spectacole.

T. C. — Ploiești. Cazul dvs. presupune un studiu atent atît clinic cît și de laborator, motiv pentru care vă sfătuim să vă prezentați la Institutul de endocrinologie „C. I. Parhon" din București, unde există cele mai moderne mijloace de investigație. Pînă atunci urmați tratamentul prescris de medicul specialist endocrinolog din policlinica teritorială de care aparțineți.

BRĂILEANCA. — Adresați-vă medicului circumscripției sanitare de care aparțineți pentru a putea obține recomandațiile necesare.

Istoricul fotbalului

în cuvinte și imagini

În anul 1905 apare în București prima echipă mai organizată: Olimpia F.C., după care vor urma, în 1907, Colentina A. C. și F. C. Ploești. Între ele s-a disputat și primul campionat cu două

tururi și două retururi. Prima campioană: Olimpia (1910/11). Apoi, pe rînd celelalte două: F. C. Ploești (1911/12) și Colentina A. C. (1912/13).

În 1911 are loc la Budapesta prima întîlnire a fotbaliștilor maghiari cu fotbaliștii englezi reprezentați de Ricard Football Club. Selecționata maghiară a făcut un joc de strictă apărare, ca să piardă „onorabil" cu 0—4. În

tot timpul meciului, portarul englez — nederanjat — și-a fumat liniștit pipa. El nu știa atunci ce se va întîmpla peste 44 de ani la Wembley...

La 11 martie 1912 s-a disputat la București primul meci interșcolar de fotbal, între echipele liceelor „Matei

Basarab" și „Gheorghe Lazăr". A ciștigat prima formație, cu 1—0, la ea jucînd și ciftva jucători consacrați de la Olimpia F.C.

În China, se zice, s-a jucat pentru prima oară fotbal, în urmă cu peste 2000 de ani. Dar prima întîlnire internațională (interțări) asiatică, a avut loc în 1913, la Manila. Filipine a învins China cu 2-1.

Primul joc internațional interțări al echipei Romîniei a avut loc la Belgrad, în iunie

1922, împotriva reprezentativei Iugoslaviei. Echipa noastră a ciștigat cu 2-1.

Se schimbă din nou, în 1925, regula ofsaidului, dîndu-i-se forma de astăzi. Rămîn ca obligatoriu numai 2 jucători (în loc de 3) între un atacant și linia porții adverse. Cum prin această modificare creș-

te pericolul de a primi goluri, în apărare începe să fie retras mijlocașul centru între fundași și apare... stoperul — polițistul centrului atacant.

Se introduce treptat sistemul de joc W.M., elaborat de Herbert Chapman la clubul englez „Arsenal", sistem în-

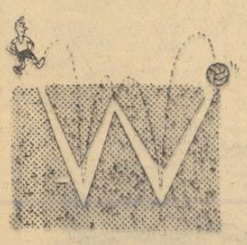

sușit de toate echipele și care se joacă pînă în ziua de astăzi.

Anul 1930: primul campionat mondial de fotbal în Uruguay, la Montevideo. Echipa Romîniei învinge Peru (3-1) dar pierde la Uruguay (0-4) care avea să ciștige titlul mondial.

Text: Ion BOCIOACĂ
Desene de Gh. CHIRIAC

(va urma)

IN „CUPA CAMPIONILOR EUROPENI" LA HANDBAL IN ȘAPTE (FEMININ)

ȘTIINȚA BUCUREȘTI — SPARTAK SUBOTIȚA

— Convorbire cu antrenorul C. Popescu —

Peste cîteva zile, la 10 ianuarie, se va juca în Capitală, la sala sporturilor Floreasca, ediția a doua a întîlnirii Știința București — Spartak Subotița, contînd pentru „Cupa campionilor europeni" la handbal în șapte (feminin). Partida și-a ciștigat un interes sporit prin faptul că prima întîlnire, jucată la Novisad, s-a terminat cu un rezultat strîns (6—5) în favoarea echipei iugoslave.

Despre partida jucată la Novisad, ca și despre jocul revanșă ce se va desfășura la București, am stat de vorbă cu tov. antrenor C. Popescu, care s-a ocupat de pregătirea echipei noastre pentru „Cupa campionilor europeni".

Convorbirea a început cu solicitarea adresată interlocutorului nostru de a ne comunica impresiile asupra primei ediții a întîlnirii.

— Partida aceasta, cu care s-a inaugurat prima ediție a „C.C.E" la handbal în șapte feminin, știam că se va juca la Subotița în aer liber. O bruscă schimbare a vremii a dictat însă programarea ei în sală dar aceasta nu la Subotița unde nu se găsea o sală ci la Novisad — orașul cel mai apropiat de Subotița — care putea găzdui această întîlnire. Schimbarea aceasta ne-a dezavantajat foarte mult. Sala s-a dovedit a fi mică, sub dimensiunile regulamentare, slab luminată, friguroasă și foarte dură, avînd parchetul aplicat direct pe beton. În această sală n-am putut face nici un antrenament de acomodare deoarece la solicitare ni s-a răspuns că este ocupată pentru o conferință. Așa că ne-am antrenat pe aleile unui parc.

La aceste condiții nefavorabile s-au mai adăugat: deplasarea de la Subotița la Novisad cale de 120 km., chiar în ziua meciului și lipsa arbitrului delegat la joc care n-a făcut deplasarea. În absența acestuia partida a fost condusă de arbitrul iugoslav Blazic, care a dat o serie de decizii foarte „curioase" printre care și o lovitură de la șapte metri împotriva echipei noastre la o infracțiune imaginară. Transformarea acestei penalizări a stabilit și scorul final al partidei.

— Despre echipa iugoslavă ce ne puteți spune?

— Valoarea arătată de echipa iugoslavă merită a fi subliniată. Spartak Subotița reprezintă o formație care știe să lupte cu multă tenacitate pentru fiecare minge, uneori însă depășind limitele regulamentare. Două dintre jucătoare sînt foarte bune și trag puternic și de departe la poartă: Pricic și Jakovetic. Întreg jocul formației iugoslave este axat pe punerea în poziție de șut a acestor jucătoare care, de altfel, au înscris cele șase goluri realizate de Spartak.

Ar mai fi de spus că echipa iugoslavă joacă în apărare după sistemul 4+2 (patru jucătoare pe semicerc iar două mai în față), care la noi nu se mai practică de mult și nici nu este recomandabil într-o sală de dimensiuni regulamentare de joc. Pentru o sală cum este cea de la Novisad sistemul este... corespunzător.

— Dar echipa noastră cum s-a comportat?

— Știința București a jucat mai bine decît în ultimele partide de campionat dar chiar așa nu a folosit bine extremele și pivotul. În plus în apărare a făcut greșeala de a nu ieși la timp pentru a bloca jucătoarele adverse care au arătat că știu să tragă bine. Și Pricic și Jakovetic.... nu s-au lăsat rugate să marcheze.

— Ce credeți despre întîlnirea revanșă de la București?

— Ea poate oferi un joc strîns și foarte spectaculos în care echipa noastră are mari șanse să obțină calificarea pentru turul următor, al semifinalelor.

— Și pentru că am ajuns aici, încă o întrebare: Cine credeți că va fi învingătorul final al acestei prime ediții a „Cupei campionilor europeni"?

— Una dintre finaliste, cred eu, va fi Dinamo Praga, iar a doua sper să fie Știința București pe care o așteaptă, dacă va ajunge în turul următor, întîlnirea cu ciștigătoarea partidei dintre campioana U.R.S.S., Jalgiris Kaunas și Spartak Krakovia, campioana R. P. Polone. Ce va aduce finala e încă prematur de spus.

Ne-am despărțit de aceea de interlocutorul nostru cu urarea de succes pentru Știința mai întîi, pentru jocul decisiv cu Spartak Subotița. După care, desigur, nu ne vom zgîrci cu alte urări...

B. IONESCU

Primele partide

1. U. S. Ivry (Franța) — S. V. Mulkein (R. F. Germană)

2. Dinamo Praga — Danubia Viena

3. Spartak Subotița — Știința București

4. Spartak Krakovia — Jalgiris Kaunas

Acum un sfert de veac

2 IANUARIE 1936. Echipa de rugbi Stadiul Romîn, aflată în turneu în Franța, repurtează la Clermont-Ferrand o remarcabilă victorie în fața formației Stade Clermont Ferrand. Scor: 10—3 (5—0). Virgil Ioan și Gică Ionescu marchează cîte o încercare, ambele fiind transformate de Tudor Ioan.

2 IANUARIE 1936. Tînărul jucător clujean E. Paneth ciștigă concursul de ping-pong pentru „Cupa Romîniei". Participanții la această competiție au trebuit să-și plătească singuri drumul pînă la București, iar în plus taxa de înscriere pentru fiecare probă a fost de 100 lei. Bucureștenii, cărora n-a trebuit să li se asigure cazare și masă, au plătit numai 60 lei...

3 IANUARIE 1936. Mare eveniment „sportiv" la Viena: în arena unui circ a fost instalată o poartă de fotbal și celebrul portar Rudi Hiden, devenit vedetă de musichall, apără loviturile de la 11 m. pe care i le trag... spectatorii. Femeile au voie să tragă de la 5 m. Cine îi marchează un punct lui Hiden primește drept premiu un... ceasornic deșteptător. Patronul circului, cunoscînd probabil forma lui Hiden, se teme să facă investiții mai mari...

4 IANUARIE 1936. Se anunță că Romînia a cerut oficial organizarea campionatelor mondiale de hochei pe gheață din 1937. Comentariile presei sînt ironice: federația de specialitate n-a fost în stare să strîngă fondurile necesare pentru a trimite echipa națională la J.O. de iarnă de la Garmisch Partenkirschen, dar se oferă să organizeze un campionat mondial...

5 IANUARIE 1936. La C.F.R. a început strîngerea „fondului sportiv". El nu va fi donat de membrii consiliului de administrație, nici nu va fi procurat din veniturile căilor ferate, ci va fi adunat dintr-o taxă obligatorie cu care au fost impuse salariile muncitorilor, tehnicienilor și funcționarilor feroviari.

7 IANUARIE 1936. Selecționata de fotbal a Moscovei joacă la Lyon și învinge reprezentativa orașului cu categoricul scor de 11—0. Ziarele franceze scriu, cu surprindere și admirație, despre înalta clasă și sportivitatea desăvîrșită a fotbaliștilor sovietici.

8 IANUARIE 1936. O publicație din Timișoara, reluînd o știre apărută într-o revistă sportivă maghiară, relatează că primele încercări de a reînvia Jocurile Olimpice nu ar fi fost datorate francezului Pierre de Coubertin, ci unui cetățean romîn de origine greacă, Evanghelios Zappas. Acesta a organizat în 1859, la Atena, în pînă... stradă, întreceri „olimpice", printre ciștigătorii cărora s-ar fi numărat și doi sportivi romîni: Dimitrie Atanasiu la fugă și Constantin Cristu la alergări.

Varietăți • Varietăți • Varietăți

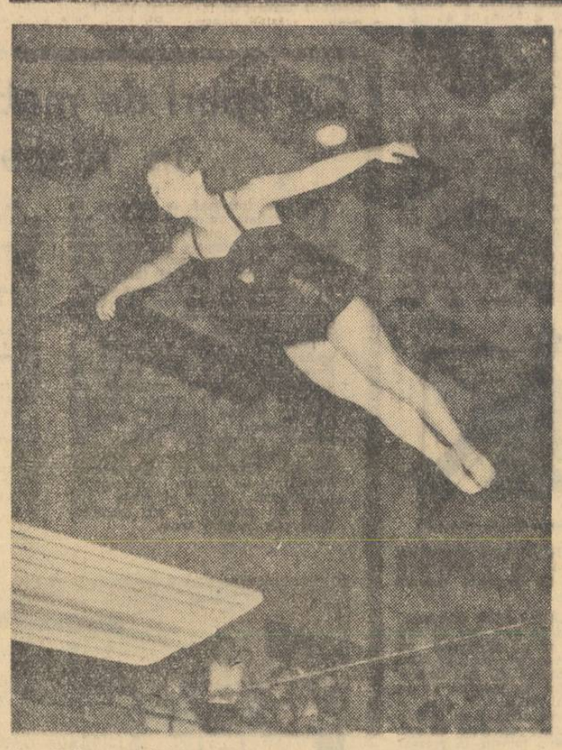

Ing-id Kramer, dublă campioană olimpică, execută o spectaculoasă săritură la trambulină.

25.000...

Aceasta este cifra, neatinsă încă de nici o țară din lume, care reprezintă numărul studenților din institutele și școlile tehnice sovietice de cultură fizică.

După cum a arătat recent Nikolai Ozolin, directorul Institutului de cultură fizică din Moscova, în Uniunea Sovietică există 16 institute de învățămînt superior, 50 de facultăți pe lîngă Institutele Pedagogice, precum și numeroase școli medii, unde sînt pregătite viitoarele cadre de profesori de educație fizică. Numai în anul 1960, aceste școli au fost absolvite de 7.000 de studenți și elevi.

În prezent — a declarat Ozolin — în Uniunea Sovietică există 30.000 profesori de educație fizică cu studii superioare și 40.000 cu studii medii.

Cu lampioane și muzică

În ultimii ani ai veacului trecut, reuniunile internaționale de pe velodromul de lemn, situat dincolo de „Capul Podului" (piața Victoriei, de azi) pe porțiunea dintre Bufet și Arcul de Triumf, constituiau un punct de mare atracție pentru bucureșteni.

În legătură cu o reuniune internațională, din 1897, la care au participat — printre alți alergători străini — și campionii lumii, Italienii Passini și Tomaselli, un reporter consemna următoarele: „peste trei sute de biciclești ai Capitalei l-au întîmpinat la gară cu lampioane, muzică și cu urări".

Doar 7 din 58

În 1955, la tradiționala competiție de yachting-fond, dotată cu „Cupa Siut-ghiol", au luat startul 58 de ambarcațiuni. În timpul cursei, care a durat 6 ore, s-a stîrnit un vînt năpraznic, din cauza căruia nu au reușit să termine întrecerea decît 7 ambarcațiuni, restul fiind nevoite să abandoneze. Cu acest prilej a fost stabilit un procent de abandonuri, unic în analele yachtingului la noi.

L-a consolat...

Un fapt ieșit din comun s-a petrecut în timpul desfășurării meciului de fotbal dintre echipele vest germane H.S.F. și Borussia Neuenkirchen. Centrul atacant al echipei H.S.F., Gerd Dörfeld a pătruns în careul echipei adverse și cu un șut puternic a introdus balonul în plasă. Apoi, spre stupefacția spectatorilor, Dörfeld s-a repezit la portarul echipei Borussia pe care a început să-l... sărute.

Toate ar fi fost bune dacă nu ar fi intervenit însă arbitrul meciului. Acesta, fără să stea mult pe gînduri, l-a eliminat pe Dörfeld de pe teren deoarece „a avut o comportare neregulamentară".

În vestiare jucătorul echipei H.S.F. a declarat: „Nu înțeleg cu ce sînt vinovat. Nu am făcut altceva decît să-l ...consolez pe portarul advers".

Sport și vilegiatură

În numărul său pe octombrie 1897, „REVISTA MODERNA" (publicațiune mensuală științifică, literară și în special sportivă) publica un „anunciu" din care redăm aceste fragmente: ....„revista noastră fiind un organ de publicitate ce se ocupă în special cu sportul va apărea de două ori pe lună tot timpul cît va fi sport".

Și, mai departe, redacția notează: „Cu timpul, sperăm a face ca revista să apară și săptămînal afară de lunile iulie și august cînd, din cauza vilegiaturilor, nu va apărea de loc".

Debutul călăreților romîni peste hotare

Primul concurs de călărie internațional, de peste hotare, la care au participat călăreții romîni, a fost „Olimpiada americană Pershing", desfășurată la Paris, în anul 1919. La acest concurs, călărețiii noștri s-au comportat foarte bine, ocupînd locul II.

11,598 km. în 64 de ani

Primul record mondial al orei la ciclism (pe velodrom) — 35,325 km — a fost stabilit în anul 1893 de către H. Desgrange, pe pista de lemn Buffalo, din Paris; iar actualul record este de 46,923 km și aparține lui Roger Riviére (1957, pista Vigorelli, Milano).

În interval de 64 de ani, recordul mondial al orei a crescut cu 11,598 km. Din 1893 și pînă în 1957, recordul a fost corectat de 19 ori de către cicliști din diferite țări: Franța de 11 ori, Elveția 3, Italia 2, Olanda, S.U.A. și Belgia 1.

Mozaic sportiv

● 11 arbitri englezi de fotbal care activează clandestin în Franța și Belgia au primit avertismente serioase pentru vina de a fi condus jocuri duminica. Puritanii de la federația engleză l-au și suspendat pe unul dintre aceștia identificat pe ecranul televiziunii.

● Revista de box „Ring Magazin" publică un articol în care dezvăluie un episod necunoscut al meciului pentru titlul mondial la categoria grea disputat la 4 iulie 1910 în orașul Reno între Jack Jackson și James Jeffries. A ciștigat atunci Jackson prin K.O. în repriza 15-a dar după 50 de ani s-a găsit o scrisoare conținînd mărturia managerului lui Jackson care recunoaște că el a turnat un drog puternic în ceaiul servit de Jeffries în seara meciului.

● Lanis Falco din Marsilia, fost alergător ciclist, cizmar de profesie, a confecționat un pantof original prevăzut cu un bec roșu la toc. Ingeniosul cizmar vrea în acest fel să vină în ajutorul pietonilor distrați care se hazardează noaptea în răspîntiile mult frecventate de automobile. Alimentarea „pantofului electric" se face cu ajutorul unei pile ascunsă în buzunar și legată de pantof printr-un fir „trasat" prin pantalon.

● Cel mai lung șut din lume a fost realizat la meciul de rugbi Nancy — Jaillon. Balonul degajat cu forță de un fundaș a intrat pe fereastra unui vagon de tren care trecea prin apropiere și a fost găsit în gara Mirecourt, după 50 de km.

● Campioana de biliard a Angliei, este Mariland Smith, venerabilă bunică în vîrstă de 76 de ani. Ea a declarat recent că jocul nu o obosește însă nu mai poate face prea multe caramboaie fiindcă i s-a tocit... tacul.

INVITAȚIE LA TURISM

În jurul Predealului

Mantia albă a iernii a acoperit Predealul

Din presa străină

Efectele dopingului

La 30 de ani alergătorul profesionist belgian Jean Brankart a abandonat ciclismul. Hotărîrea lui a făcut oarecare vîlvă pentru că el se impusese în ultimii ani printre cei mai buni alergători: al doilea în Marele Premiu al Națiunilor în 1954, al doilea în „Turul Franței" în 1955, al doilea în „Turul Italiei", în 1958.

Întrebat asupra motivului abandonului lui, Jean Brankart l-a pus pe seama ororii lui pentru doping, pe seama furibundei lui folosințe de către cicliști. Iată ce a declarat el: „Este teribil ceea ce se petrece în camere (în timpul curselor — n.n.). Este îngrozitor să faci inventarul valizelor în cursele pe etape. Văzînd ce luau anumiți concurenți înainte de plecare mă descurajam, îmi pierdeam încrederea, moralul. Chiar înainte de a mă sui pe bicicletă știam că cutare sau cutare va ataca și că-mi va fi imposibil să replic. Căci ca să anulezi efectele dinamitei (dopingul — n.n.) trebuie, de asemenea, să apelezi la dinamită.

Mai ales pentru aceasta am hotărît să nu mai alerg. Nu vreau să mai particip la masacrul general. Căci mă întreb în ce stare se vor găsi peste 10—20 de ani anumiți mari campioni de astăzi.

O repet: voi relua cu plăcere bicicleta mea de curse dacă toată lumea va pleca pe picior de egalitate. Dar cu doping jocul nu mai este egal".

Jean Brankart, făcînd această mărturisire de credință, n-a ascuns că, din cînd în cînd, a apelat și el — cum o afirmă — la „mici" doze de doping. Or, se pare că această folosință a avut mari repercusiuni. În cursul anului 1960 el s-a văzut incapabil să facă cel mai neînsemnat efort, în alergări. Era un om „gol" fizicește care s-a tîrît, timp de cîteva zile, pe drumurile „Turului Franței", după care a abandonat. Explicația a fost: „o mică" indispoziție cardiacă...

Iată de ce Jean Brankart nu se va mai alinia la startul marilor probe cicliste, la care a fost atît de solicitat în trecut.

Ne vom opri azi la 1000 metri peste nivelul mării, într-una din cele mai vestite stațiuni de odihnă, turism și sporturi de iarnă ale patriei, la Predeal. Cu mulțimea sa de vile și case de odihnă, tipic alpine, cu culmile bogat împădurite care-l înconjoară, dar mai ales cu panorama inegalabilă a masivilor de piatră ce se înalță în jur pînă la 2500 m Predealul singur ar putea să ne atîne calea, făcîndu-ne să binecuvîntăm călătoria pînă aici.

Dar turistului îi stă bine cu drumul. Și — din fericire — Predealul are poteci destule, mai multe ca oriunde, spre inima munților, spre crestele lor. Încotro te întorci, încotro te îndrepți, rămîi recunoscător Predealului pentru minunile pe care ți le oferă.

Chiar peste drum de gară, autostrada ne invită cu panta-i domoală către culmea Cioplei care urcă spre muntele Susaiului cu virful Cocoșilor în drum spre Piatra Mare. Dar cel mai adesea — și nu fără motiv — preferăm să trecem bariera căii ferate din dreapta gării Predeal, pentru a ne îndrepta către Clăbucetul Taurului, cu vestita pîrtie de schi desfășurată pe cei 400 m diferență de nivel care despart cabana de la „sosire" de adăpostul de la „plecarea" pîrtiei (1456 m). Dar dacă am rezistat urcușului de o oră, o oră și jumătate pînă pe Clăbucetul Taurului, e păcat să ne oprim din drum și să nu continuăm spre cabana Gîrbova (1350 m.) admirabil loc de inițiere în tainele schiului. Precum, de asemenea, ar fi păcat să părăsim muchia Clăbucetului înainte de a ne desfăta cu privelișteа neasemuită ce ni se oferă de aci asupra văii înguste a Prahovei — cu șiragul de localități și fabrici —, asupra turnurilor și tancurilor măreție ale Bucegilor, ba chiar asupra crestei Pietrei Craiului, asupra Postăvarului și Pietrei Mari.

Dacă tot am aruncat această privire panoramică — pe care nu o poate întrece nici o proiecție în cinemascop — să cercetăm și alte poteci cu punct de plecare din Predeal. Iată de pildă valea Rîșnoavei cu șoseaua ce duce spre Pîriul Rece și potecile care deschid drumul Bucegilor prin Diham (cu cabane primitoare și terenuri de schi potrivite). În dreapta văii Rîșnoavei se află muntele Morarului cu celebra cabană „Trei Brazi" (imortalizată, dacă se poate spune astfel, de trio Grigoriu) și ceva mai jos cabana Poiana Secuilor (1070 m.) Drumul spre aceste cabane e accesibil schiorilor din toate categoriile.

Nu-i așa că e dificil de ales? Odată ajunși la Predeal veți voi să le vedeți pe toate și nu vă rămîne altceva de făcut decît să reveniți săptămînile următoare. Nici un efort nu e prea mare pentru a cunoaște frumusețile patriei. Iată de ce urăm tuturor turiștilor — începători și avansați — mult succes și drum bun în excursiile proiectate pe 1961!

V. BANU

Magazin

revistă săptămînală editată de ziarul „ROMÎNIA LIBERA"

★

Redacția și administrația, piața Scînteii tel. 17.60.10

★

Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii din întreprinderi și instituții.

★

PUBLICITATEA SE PRIMEȘTE LA ADMINISTRAȚIA REVISTEI, tel. 17.60.10, Interior 1400.

Figuri de mari sportivi sovietici

Evghenii Minaev

Și un om mic de statură poate deveni un mare campion în sport găsim multe exemple de acest fel iar unul dintre cele mai elocvente ni-l oferă campionul olimpic la categoria până Evghenii Minaev. Imaginați-vă un omuleț cam de înălțimea boxerului Mircea Dobrescu, care ridică deasupra capului greutăți între 125—150 kilograme și veți fi de acord că estetica gestului și valoarea performanței sînt în acest caz invers proporționale cu înălțimea.

Pînă la vîrsta de 20 de ani, Minaev nu practicase sportul decît întîmplător. Doar înotul îl știa mai bine. Munca de tractorist îl făcuse însă robust și îndemînatec. Debutul său în sport datează din anul 1952 cînd își făcea stagiul militar la o unitate de tancuri ca mecanic-conductor. Într-o zi comandantul său i-a dat ordin să transporte dintr-un loc în altul niște piese care cîntăreau cîte 60 kg. fiecare. Distanța ce trebuia parcursă era de 250 m. Pentru Minaev a fost însă o simplă formalitate. În cîteva minute își îndeplinise misiunea, lăsînd cu gura căscată toată compania. Uimit și el, comandantul l-a îndemnat să facă sport. După trei ani, Minaev participa la Jocurile Olimpice de la Melbourne iar după alți doi stabilea un record original: era primul halterofil sovietic care ridica la stilul împins dublul greutății sale (120 kg.). În afara întrecerii cu recordurile, de aproape 4 ani Minaev susține un aprig și pasionant duel sportiv cu redutabilul halterofil american Isaac Berger. Prima „mansă" a acestui meci — Olimpiada de la Melbourne — a revenit lui Berger, campion olimpic cu 352,5 kg., Minaev clasîndu-se al doilea cu 342,5 kg. Un an mai tîrziu, la campionatele mondiale de la Teheran, Minaev e primul iar Berger al doilea. În 1958, la Stockholm, Berger, în mare formă, recucerește titlul de campion al lumii. Tintuit la pat de o boală venită pe neașteptate, Minaev ratează ocazia de a-și lua revanșa în anul următor. Se apropiau și Jocurile Olimpice. Evghenii începe antrenamentele cu întîrziere față de ceilalți colegi ai săi. La concursul de selecție de la Leningrad se clasează de abia al 4-lea și numele său nu figurează printre cei aleși să concureze la Roma. Mai erau încă trei luni pînă la plecare. Minaev nu renunță, totuși, la visul său de a deveni campion olimpic, de a-l învinge din nou pe Berger. Știa că americanul va fi și el la Roma. Se antrenează intens, zi de zi, ridică zeci de tone de fontă. La începutul lunii iulie realizează 140 kg. la stilul aruncat. Se simte din nou capabil să lupte cu cei mai puternici. Antrenorii îi acordă încrederea și îl selecționează în echipa olimpică. Minaev nu le-a înșelat speranțele. La Roma, cum bănuia, s-a întîlnit din nou cu Berger asupra căruia și-a luat o strălucită revanșă. A ridicat la cele trei stiluri 372,5 kg. — nou record mondial și olimpic — întrecîndu-l cu 10 kg. pe campionul american.

I. GOGA

Părerea specialistului

„Dați-ne o metodă"

La o recentă consfătuire plenară a antrenorilor de fotbal din Capitală, care aveu să dezbată probleme specifice pentru ridicarea calitativă a fotbalului nostru, un fost jucător internațional (astăzi antrenor) a spus în toiul discuțiilor: „Dați-ne o metodă pentru antrenarea juniorilor, una pentru antrenarea echipelor regionale, raionale etc.".

Solicitatorul, din păcate, nu exprima o opinie total separată. El dădea, de fapt, glas unei mentalități semnalată și la alți antrenori.

Acest „dați-ne" însemnează ca cineva să elaboreze metoda sau metodele necesare (dacă ar fi să credem că fiecare categorie trebuie să aibă metoda ei de joc), pe care apoi un antrenor sau altul s-o transmită mai departe jucătorilor săi.

Dacă totul s-ar putea rezolva simplist, ca în formula „dați-ne", sînt convins că foarte repede fotbalul ar înceta să fie ceea ce este: sportul care prin dinamicul și varietatea lui a ajuns cel mai îndrăgit din lume, sport care și la noi atrage asistențe de circa 100.000 spectatori la un singur joc (fără să-i numărăm pe cei ce urmăresc aceeași partidă la televiziune sau la radio). În această variantă antrenorul s-ar hotărî mai întîi pentru care metodă de joc folosită de o mare echipă să opteze: cea a lui Torpedo Moscova, Real Madrid, Ujpest Budapesta, Stade Reims, Dinamo Kiev, T.D.N.A. Sofia etc. Apoi însă destul de repede s-ar vedea că această copiere fidelă, care ar aminti de transcrierea corectă și scolastică a unui text, duce la mai nimic. Practica a arătat că și cea mai bună metodă de joc devine fără valabilitate dacă nu e corespunzător servită de executanții ei, de jucători.

În fotbalul nostru au făcut epocă, de pildă, echipe ca Chinezul Timișoara, Ripensia, C.A.O., Juventus, U.T.A., C.C.A., Dinamo București. Totdeauna s-au găsit imitatori pentru metodele de joc ale acestor echipe. Dar rezultatele n-au fost pe aceeași măsură, pentru că dacă metoda de joc era una și aceeași, alții erau jucătorii și pregătirea lor.

Sau: de peste 25 de ani se aplică — cu mici modificări — în toate țările din lume sistemul cu trei apărători. A dus aceasta la obținerea acelorași rezultate de către toate echipele? Nu, și nici n-ar putea fi vorba vreodată de așa ceva. La aceasta și-au spus cuvîntul (și-l vor spune mereu) antrenorii, capacitatea lor, temeinicia cunoștințelor lor, spiritul lor creator și înnoitor, aptitudinea de a transmite cunoștințele, de a conduce jucătorii etc., ca și voința de a învăța a jucătorilor, pentru că asupra acestora cade efortul principal.

Metoda de joc ce o folosește o echipă e, desigur, foarte importantă. Dar în nici un caz nu se pleacă de la ea și nici nu se mizează totul pe ea. În afară, bineînțeles, de cazuri cu totul aparte, de genul celuia împărtășit la un curs de antrenori ce a avut loc în Franța în anul 1959, de către antrenorul spaniol Artitas Salvador. El a arătat „metoda de joc" folosită pentru echipa San Sebastian cînd joacă pe teren propriu. La meciul din campionat cu Real Madrid fiecare spectator a primit o dată cu biletul de intrare și un fluier. De la primul pînă la ultimul minut de joc, jucătorii lui Real Madrid au alergat pe teren într-un „concert" de fluieraturi, ca niște oi speriate. Drept urmare, echipa San Sebastian — o formație cu posibilități modeste — a reușit să ciștige jocul cu 1—0. Antrenorul care a făcut această expunere nu era convins că această „metodă de joc" a echipei San Sebastian e inadmisibilă.

„Formule magice" care să consacre un antrenor, „rețete miraculoase" de antrenament, nu există. Hotărîtoare este aptitudinea antrenorului de a vedea greșelile comise de jucătorii săi, ca și capacitatea lui de a-l face să-și corecteze aceste lipsuri. Aceasta rămîne cheia succesului la un antrenor, căci prin ea el reușește să metamorfozeze un jucător, să-l facă să urce treptele măestriei fotbalistice. Capacitatea aceasta de a corecta greșelile provine dintr-o practică continuă și prelungită. Învățîndu-i pe jucători, antrenorul are prilejul să învețe și el de la aceștia, căci învățămintele din practica de fiecare zi îi mărește bagajul cunoștințelor, îi pun la dispoziție mijloace noi.

Numai cu metoda de joc (fie ea, repet, cea mai bună din lume) un antrenor nu poate duce echipa lui la reușită. Rezolvarea cu succes a misiunii ce o are vine de acolo de unde cu temeinicie el va preda jucătorilor săi cunoștințele care fac frumusețea acestui sport, cunoștințe în care sînt împletite armonios: pregătirea fizică, moral-volitivă, tehnică, tactică și teoretică.

Creînd jucători completi, el va găsi lesne pentru ei metoda cea mai bună, cea care le va pune mai bine în valoare posibilitățile. Iar cu experiența ce i-o va aduce această muncă, frumoasă și creatoare, el va putea vorbi, într-o zi, despre „metoda de joc folosită la clubul lui" — în locul „formulei" lipsită de conținut „Dați-ne", care mărturisește de fapt slăbiciune, activitate netemeinică, lipsă de pregătire, lipsă de practică etc.

C. TEAȘCA
antrenor

Sărmanul Alick Jeffreys

Ziarul francez „Combat" a publicat următoarea relatare a corespondentului său din Londra despre soarta cu adevărat tristă a unei reale speranțe a fotbalului englez, Alick Jeffreys.

„La 17 ani Alick Jeffreys a strălucit în meciul dintre echipele de tineret ale Angliei și Franței disputat la Belfast în 1956. El și-a fracturat însă un picior și a fost considerat pierdut pentru fotbal. Societatea de asigurare a plătit 19 000 de lire dintre care 4.000 au revenit lui Alick și 15.000 clubului său, Doncaster Rowers.

Și Jeffreys a fost dat uitării. În 1958 el a fost văzut de antrenorul George Raymond. Pus pe picioare a participat la un meci de antrenament cu clubul Skegness. Din nou însă ghinionul l-a însoțit deoarece, înainte de sfîrșitul meciului, a părăsit terenul pe targă cu o fractură la celălalt picior. Spital, reeducare, disperare. Jeffreys a fost pe punctul să se sinucidă. Dar și-a recăpătat curajul.

La începutul sezonului din anul trecut, fostul său club a vrut să-l angajeze din nou. Pentru aceasta trebuiau însă înapoiați banii primiți de la societatea de asigurare. Aflînd asta, Jeffreys a spus cu lacrimi în ochi: „De patru ani nu am lucrat decît cu intermitențe. Spitalul m-a costat foarte mult. De două luni nu am de lucru și trăiesc cu soția și copilul meu numai din micile mele economii. Mi-am pus toate speranțele în fotbal deoarece cred că la 21 de ani aș putea să-mi refac cariera. Dar unde să găsesc 4.000 de lire?

Patronii clubului Doncaster Rowers s-au mărginit să spună: „Nu avem bani!".

★

Viitorul este sumbru pentru sărmanul Jeffreys".

Într-adevăr, viitorul este cum nu se poate mai întunecat pentru această tînără speranță a fotbalului englez. Cazul lui Alick Jeffreys aruncă în acelaș timp o lumină puternică asupra marasmului care domnește în lumea sportului profesionist. Cei care au primit 15.000 lire drept „despăgubiri" pentru faptul că erau „patronii" tînărului fotbalist se scuză acum și îl lasă în ghiarele mizeriei și șomajului.

SFATURI — COSMETICĂ — MODĂ — GOSPODĂRIE

Părinți și copii

NENEA DOCTORU'...

Mugurel, băiețelul de 4 ani și ceva ai colegului și bunului meu prieten, e un „exemplar reușit" — cum îi place nu arareori mămichii să-l prezinte. E un copil dezghețat, bun prieten cu ai casei, jucăuș cu cei de vîrsta lui, — și de multe ori nu numai cu ei — într-un cuvînt, un „exemplar" cu care în general te poți înțelege.

Ei, dar vedeți, copilul e tot copil. Cum vremea acum nu e prea îngăduitoare, deși i s-a spus să nu lase fără căciuliță și fular la joacă, tot cum a vrut el a ieșit. Și s-a îmbolnăvit. S-a îmbolnăvit destul de rău. Dar de cînd se știe „băiat mare". Mugurel n-a văzut cum arată un doctor! Nici acasă, nici la policlinică. Curios, dar e totuși o realitate: de la vîrsta de un an și ceva cînd a contractat o rujeolă, nu s-a mai îmbolnăvit pînă acum. Ei dar acum, acum va trebui să vină medicul. Ne puteam aștepta la o întîlnire fără „evenimente" între acesta și pacientul său, dat fiind faptul că nici nu s-au văzut vreodată. Dar, stupoare! În momentul în care medicul și-a pus halatul imaculat, Mugurel al nostru a provocat un scandal de nedescris. În hohote sfîșietoare de plîns, printre sughițuri repetate îl auzeam: „Să plece nenea doctoru'! Să nu-mi facă injecție! Să nu-mi pună termometru'! Am să mor! Să plece! Să plece!"

Amicul meu dădea tot mai mult semne de îngrijorare, soția lui, ciudat, părea că se așteptă la o asemenea reacție, în timp ce eu căutam disperat să liniștesc copilul. Cu chiu cu vai, medicul s-a putut totuși apropia. Și-a făcut în cele din urmă datoria, dar scena la care îmi fu dat să asist mi-a trezit unele aduceri aminte.

★

— „Mugurel! Dacă nu te astîmperi, mă supăr. Uite, avem musafiri și te rog să-ți vezi de treburile tale".

Asta se întîmpla în urmă cu cîteva săptămîni cînd amicul în discuție își sărbătorea ziua de naștere. Fiind însă destul de tîrziu și cum veselia din casă nu prea avea darul de a aduce somnul copilului, acesta, învîrtindu-se printre picioarele musafirilor reușea în schimb să-și enerveze mămica. „Mugurel! Dacă în momentul ăsta nu te duci în camera ta să te culci, îi chem pe nenea doctoru' și să vezi ce injecție grozavă îți face! Nu mă fă să ți-l aduc aici. Te rog!"

Soluția a fost de-a dreptul miraculoasă. Vrînd nevrînd, trăgînd înapoi cu coada ochiului, copilul s-a retras pentru a nu se mai întoarce pînă la plecarea noastră.

Altădată, mai demult, aveam bilete la un spectacol împreună cu amicul și soția sa. Mugurel a aflat însă cînd ne pregăteam de plecare și bineînțeles începu să manifeste nemulțumire. Îmi puneam deja întrebarea dacă vom mai ajunge la timp, cînd mămica, salvatoare, pune lucrurile la punct mai repede decît mă așteptam: „Mugurel! Tu știi prea bine ce se întîmplă cînd mă superi! Vrei să chem pe nenea doctorul să-ți pună termometrul? Ce înseamnă asta, vrei să mori?"

★

Iată așa dar explicația scenei la care eram martor în ziua cînd a fost chemat medicul la Mugurel. M-am hotărît deci să-i vorbesc prietenului meu la prima ocazie. Și aceasta s-a ivit curînd...

★

L-am mai vizitat de cîteva ori pe Mugurel care acum se simte mult mai bine. Am constatat satisfăcut că mămica nu-i mai vorbea de „nenea doctorul" în timp ce tăticu' îi explica cu răbdare ce a vrut de fapt „nenea" acela care a fost chemat atunci. Îl auzeam explicînd copilului că medicul nu a vrut decît să-i facă sănătos și că va trebui să-i mulțumească cînd va fi complet restabilit.

Să-i fi pus oare pe gînduri consecințele nefaste ale „ingenioasei" soluții pe care o aplica mămica cu atîta zel? E în afară de orice îndoială că boala copilului a oferit prilejul unei reexaminări a metodelor de potolire a exceselor băiatului. Păcat că a trebuit să se ajungă pînă aici.

L. MINDIRIGIU

Aranjarea interiorului

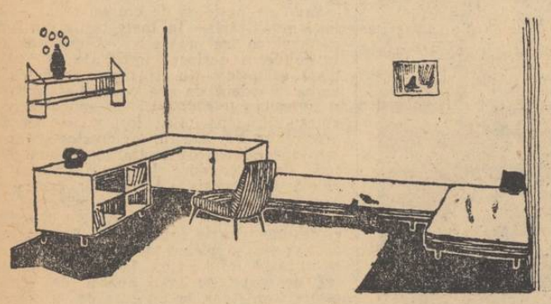

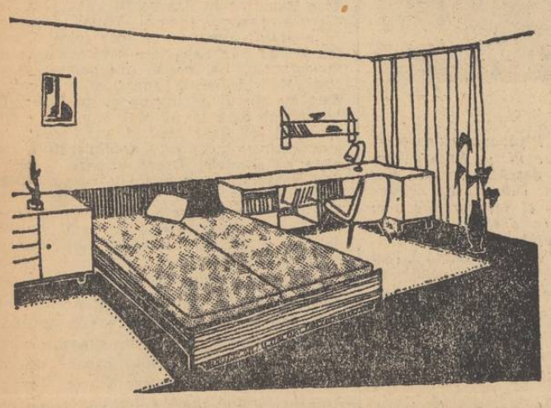

Dăm în schițele de față două posibilități de aranjament a unei camere cu acelaș mobilier. Lucrul fundamental diferit este așezarea paturilor. Dacă vrem să cîștigăm mai mult spațiu în centrul camerei, punem paturile în unghi de-a lungul pereților; dacă dorim să le avem alăturate, le punem cu capul la perete (să nu se uite cretonașul l) și le unim (neapărat) la picioare cu o scîndură pasuită exact și lustruită, vopsită sau îmbrăcată și ea cu materialul de la perete.

Ghidul gospodinei

MENIUL SĂPTĂMÎNII

— Chifteluțe de cartofi cu smîntînă; friptură de limbă — cartofi; colțunași cu magiun.

— Ochiuri cu slănină; fasolică verde cu carne; piure de mere cu caise.

— Supă de zarzavat cu smîntînă; mîncare de castraveți cu mămăliguță; clătite cu dulceață.

— Cartofi copți cu unt; friptură înăbușită, cu murături; compot de vișine.

— Ciorbă rusească; pollo prăjit cu cartofi piure; orez cu lapte.

— Marinată de crap; musaca de macaroane cu carne; fructe.

— Ciorbă de potroace; rață pe varză; prăjitură mereng cu mere.

În afară de strugure, mărul este fructul care conține cele mai multe vitamine A, B, C, și are și o gamă foarte variată de săruri minerale. În afară de aceasta mai conține tanină, un bun regenerator, care constituie și aroma lui. Sărurile minerale pe care le are sînt bune pentru fortificarea pielei, unghiilor și părului. Ele se găsesc în special în coajă, din care motiv este recomandat a mînca mărul necurățat. Zeama lui este o băutură excelentă, mai ales pentru copii. Merele rase sînt suportate mai ușor de persoanele cu digestie mai dificilă și în același timp foarte indicate în deranjamentele de stomac. Ele se întrebuințează și ca legumă.

SALATĂ DE MERE

Pentru pregătirea acestei salate fierbem ciuva cartofi, îi curățim și îi tăiem felii rotunde. De asemenea tăiem felii rotunde și cîteva mere, de preferință crețești, curățite de coajă. Toate acestea împreună cu puțină țelină rasă le așezăm într-un castron peste care turnăm un sos de lămîie, untdelemn și sare după gust.

PIURE DE MERE CU CAISE

Facem un compot din mere, bine îndulcite și vanilate, foarte scăzut, pe care îl dăm prin sita de supă. Dacă este prea subțire îl mai punem pe foc, avînd grijă să-l amestecăm tot timpul pînă se îngroașă. Cînd s-a răcit așezăm piureul în compotiere. Deasupra punem jumătăți de caise din compoturi conservate — și pe fiecare caisă o înconjurăm cu puțină frișcă.

MERE „ROSAMUNDE"

Se socotește cîte o felie de pîine albă sau de brioș de persoană. Se rumenesc în cuptor și apoi se ung bine cu unt. Se aleg mere mici, pe care le curățim de coajă, păstrîndu-le însă codița. Merele le presărăm cu zahăr, le rumenim și pe ele în unt, astfel ca să se caramelizeze puțin. Pe fiecare felie prăjită așezăm cîte un măr. Se ornează cu puțină frișcă.

RULADĂ DE MERE

Se face o cocă din 150 g. făină, un ou, puțină sare, puțină apă, 50 g. unt. Pe de altă parte se pregătește un piure de mere foarte scăzut, bine îndulcit dintr-un kilogram de mere cu 4—5 linguri de zahăr, puțină scorțișoară. Întindem coca, punem piureul peste ea și o rulăm. O ținem la cuptor o jumătate de oră. Este gata cînd s-a rumenit. Se pudrează cu zahăr vanilat și se taie cînd s-a răcit.

PRĂJITURĂ MERENG CU MERE

Pentru patru persoane: 250 g. mere, o ceașcă de lapte dulce, 125 g. făină, 2 linguri zahăr, un ou, unt cît o nucă și 50 g. migdale sau nuci tăiate în bucățele subțiri.

Din făină, lapte, ou și zahăr facem o compoziție pe care o lăsăm să se odihnească o jumătate de oră. În acest timp curățim merele pe care le tăiem felii subțiri. Compoziția se varsă peste mere, deasupra se așează untul în bucățele mici și se presară cu nuci sau migdale. Totul se răstoarnă într-o formă unsă și tapetată. Se ține la cuptor pînă se rumenește bine deasupra.

Paltoane bărbătești

1. Paltonul clasic la două rînduri, rever cu șpiț. Buzunare oblice. Talia puțin marcată.
2. Demi din stofă în carouri, se închide la un rînd de nasturi (ascunși). Buzunare drepte.
3. Palton scurt care se poartă cu guler de blană și eventual misadă.
4. Palton sport cu linia conică spre tiv, mînecă raglan, cu tighele groase.

Desene de M. POPESCU

Sortimente noi din fire sintetice

Ați apreciat desigur și dv. frumoasele țesături din fire sintetice sau imitațiile de blană din aceste fire. Toată lumea cunoaște că aceste produse se fabrică la diferitele întreprinderi textile („Tudor Vladimirescu", „Mătăsea Populară", „Țesătoriile Reunite" etc.) ale industriei bunurilor de consum. Puțină lume cunoaște însă că oamenii de știință, inginerii și tehnicienii cercetători aduc un important aport în realizarea acestor produse. Nici țesăturile din fire sintetice, nici imitațiile de blană din aceste fire, nici tricotajele din fire de relon plușate, n-au intrat în producție pînă ce n-au obținut avizul, „certificatul de bună purtare" din partea specialiștilor de la Institutul de Cercetări Textile.

Odată cu intrarea în funcțiune a fabricii de la Săvinești, produsele din fire sintetice din țara noastră au primit o bază importantă de materie primă. Se înțelege de la sine că acest fapt a avut repercusiuni și asupra muncii cercetătorilor de la Institutul de Cercetări Textile. Și ca rezultat al preocupărilor deosebite ale cercetătorilor pentru lărgirea sortimentelor din fire și fibre sintetice au apărut în magazine sau vor apare în cursul acestui an cămăși bărbătești din fire sintetice, țesături din celofibră în amestec cu fire sintetice (ceea ce mărește mult rezistența acestor țesături), treninguri din fire de bumbac în amestec cu relon, ciorapi din bumbac în amestec cu relon (tot cu rezistență mărită), ață de cusut din fire de relon, ață pentru plasa de pescuit din fire de relon, fulgarine din fire de relon (hidrofobizat și neimpermeabilizat) etc.

Toată lumea (mai ales gospodinele) cunoaște că țesăturile din bumbac se șifonează ușor. Cercetătorii Institutului de Cercetări Textile cunosc de asemenea acest lucru. Și și-au pus de gînd să rezolve această problemă spre bucuria gospodinelor. Adică să nesifonabilizeze țesăturile de bumbac. În 1960 a fost elaborat procesul tehnologic pentru obținerea efectului de nesifonabilizare a țesăturilor de bumbac. În acest an va începe producția industrială a acestor țesături.

Țesăturile din in sînt mult solicitate în magazine. Sînt durabile, au tușeu plăcut, rezistente la spălat, frecat etc. Au fost însă foarte ușor șifonabile. Am scris „au fost", deoarece cercetătorii au reușit ca prin elaborarea unui proces tehnologic să nesifonabilizeze țesăturile din in. Aceste țesături vor deveni și mai atrăgătoare în ochii gospodinelor.

Oamenii de știință și-au spus cuvîntul și în problema fabricării imitațiilor de blană tricotate din fire sintetice. Au fost realizate blănuri din relon pentru îmbrăcăminte exterioară, misadă și blănuri cu păr gofrat pentru paltoane de copii.

Iată numai cîteva din problemele de rezolvarea cărora colaboratorii Institutului de Cercetări Textile se preocupă îndeaproape pentru a veni în sprijinul consumatorilor.

A. MIHAELA

Cordonul...

...ampiu, lat, aproape gen de briu, strîngînd talia, dă imediat un alt aspect unei rochii. Se face din catifea, mătase, taftă, lame în culori (chiar și vii) potrivite rochiei, fie în contrast, fie în aceeași culoare însă în altă nuanță (închis-deschis). Garnitura cordonului o constituie cîte o floare, o fundă sau ceva paiete, mărgeluțe, năsturei mici lucioși etc. Eventual, din același material se face și o bentă de cap sau un guler. Pe tiparul alăturat (care reprezintă o jumătate de cordon), pe lîngă măsuri (lungimea variază după caz) este însemnat locul unde între două tigheluri cu o bentiță dedesupt se introduce o balenă de celuloid ca să stea întins.

CURIERUL NOSTRU

A. M. — București: La magazinele I.D.M.S. se găsesc lacuri speciale pentru talpa schiurilor. În prealabil talpa se răzuie bine cu o bucată de geam spart și cu hîrtie de șlefuit, pentru a se realiza o suprafață cît mai netedă, de care să adere lacul. Rostul lacului este protejarea lemnului pentru ca să nu pătrundă apa; de aceea lacul se poate da, eventual și pe fața schiurilor. După ce se usucă lacul, se dă cu ceară pe talpă.

S. F. — Medgidia: Dorința dv. de a veni în ajutorul unor prieteni, este demnă de toată lauda. Calea pe care ați ales-o nu este însă, cea mai potrivită. După părerea noastră, cel mai bine este să discutați personal cu fiecare din ei și să le dați acele sfaturi atît de folositoare, despre care ne-ați scris și nouă. Credem că veți fi înțeles și că veți reuși să faceți lumină în această situație.

MONICA M.: Formula cremei pe bază de lanolină solicitată de Dv. conține Vitamina A 1 fiolă. Oleum helianti nu este altceva decît ulei de floarea soarelui. Formula cu hidrochinină pe care mi-o indicați este greșită în ce privește cantitatea de apă; în loc de 60 g. este scris 6 g., de aceea bănuiesc că s-a produs senzația de arsură. Pentru celelalte întrebări vă rugăm să ne indicați adresa exactă pentru a vă putea trimite răspunsul prin poștă.

CRISTINA — Tg. Mureș: După cît se pare, nu prea sînt șanse ca lucrurile să se schimbe. De aceea cel mai bine este să vă preocupați de calificarea dv. într-o meserie, astfel ca să puteți lucra și să aveți o situație asigurată. Numai după aceasta veți putea să vă gîndiți la schimbarea radicală a situației actuale. Între timp va trebui să continuați eforturile pe linia începută, încercînd să readuceți lucrurile pe făgașul lor normal, așa cum se prezentau ele anul trecut.

I. B. — Măcin: Aveți perfectă dreptate. O mică scăpare din vedere care, sperăm, nu se va mai repeta în viitor.

MIRELA D. — București: Pentru decolorarea părului și obținerea unei nuanțe roșcate puteți folosi 25 g. perhidrol amestecat cu 75 g. apă și bucățele mici de săpun. Amestecați pînă se obține o spumă pe care o aplicați pe păr făcînd cărări. Vă pieptănați apoi bine de tot ca să se întindă spuma pe tot părul și lăsați-l așa circa 10 minute, apoi vă spălați părul cu apă caldă și săpun. În legătură cu fața, după ce vă spălați cu apă și săpun ungeți-vă cu puțină cremă „Elida de zi".

VALENTINA IONESCU — Cîmpina: În legătură cu purtarea și întreținerea ursonului trebuie să știți înainte de toate că acest material este un pluș de relon, pe un suport din fire de bumbac. Ca atare metoda de întreținere urmează regulile obișnuite ale fibrelor poliamidice, din grupa cărora face parte relonul. În cazul de față, specialiștii fabricii producătoare — Țesătoriile Reunite din Capitală —, consideră că la purtare este bine, pe cît posibil — deși materialul este deosebit de rezistent — să fie ferit de intemperii. În felul acesta se menajează tușeul plușului și se evită operația de călcare, care, trebuind a fi făcută la aburi, este mai anevoioasă. Pentru eventuale pete se va șterge cu un burete îmbibat cu apă săpunită după care se continuă cu o ștergere cu buretele îmbibat numai cu apă curată.

OMBRA R. — Slobozia: Mătreața poate fi uscată sau grasă. În cazul în care aveți forma uscată aplicați la rădăcina părului în fiecare seară următoarea pomadă: oleum cadini 10 g., vaselină 10 g., lanolină 10 g., sulf pp 1 g., oxid galben de mercur 1 g. Pentru a evita decojirea frunții ungeți-vă după ce v-ați spălat fața cu puțină cremă „Nivea".

N. L. — Suceava: Depilatorul Nivea se aplică o singură dată la 2—3 săptămîni și trebuie menținut pînă se desprinde părul.

IULIANA — Botoșani: În primul rînd va trebui să stabiliți cauzele cuperozei deoarece ea se poate datora colitei, constipației, tulburărilor ovariene etc. În acest scop este necesar să consultați un medic. Local veți aplica comprese cu infuzie de mușețel în care ați adăugat 1% extract hamamelis.

O. C. — Sibiu: N-am primit decît această scrisoare la care vă și răspundem. În legătură cu dorința Dv. vă puteți adresa Clinicii de stomatologie, secția chirurgie plastică de pe str. Plevnei sau Spitalul Fundeni la secția de chirurgie, ambele din București.

ANDREI MARIA: Părul este necesar să-l spălați la 7—8 zile. Îl veți fricționa de 2 ori pe săptămînă cu următoarea loțiune: pilocarpină 0,25 g., amoniu pur lichid 2 g., apă distilată 12 g., spirt de lavandă 12 g., liquor Hoffman 125 g. În ceea ce privește tenul vă sfătuim să folosiți următoarea loțiune deoarece bănuim că cea pe care o folosiți în prezent este prea degresantă și în loc să atenueze face ca secreția de grăsime să se intensifice: camfor 1 g., rezorcină 0,25 g., acid boric 0,50 g., acid salicilic 1 g., alaun 1 g., apă 50 g., alcool 50 g. Puteți folosi zilnic și pudra. Pe porțiunile unde aveți puncte negre este necesar să vă ștergeți seara la culcare cu soluția de mai jos: pepsină 1 g., acid citric 1 g., apă distilată 98 g. Odată pe săptămînă aplicați pe față masca din albuș de ou amestecat cu zeamă de lămîie (1 linguriță).

AL. TIBULEA — Buciumeni (Fălticeni). — Actorului Grigore Vasiliu-Birlic scrieți-i pe adresa Teatrului Național „I. L. Caragiale" din București.

ING. GH. TĂTARU, B-dul Abator nr. 7, Raionul N. Bălcescu, București. — Nu avem cum vă ajuta în ceea ce privește completarea colecției pe anul trecut, decît publicîndu-vă adresa în rubrica noastră și rugîndu-i pe cei care dispun de numerele respective, să ia legătura cu dv. și să vi le expedieze. Experiența de pînă acum a dovedit că se pot rezolva lucrurile și în acest mod.

V. MATEI — București. — În privința afișelor vechi, cel mai nimerit lucru este a vă adresa muzeului Teatrului Național sau secretariatului literar al aceleiași instituții care vă va lămuri asupra tuturor problemelor ce doriți să le aflați.

PAULINA CRĂIESCU — Hunedoara. — Nu vă luăm în nume de rău ideea de a ne trimite spre publicare fotografia, urîndu-vă să-l vedeți pe fiul dv. mare și voinic.

TACHE DESPA — Drăgășani. — Documentarul în versuri despre stațiunea Herculane vorbește despre împrejurimile frumoase ale acestei localități dar nu spune nimic despre însăși localitatea în cauză.

O singură strofă face aluzie la aceasta: „Uitîndu-mă mai deaproape (?) / băile cu a lor ape / m-au vrăjit, m-au fermecat / lombo-reumatismsciate / le-a luat Cerna pe toate / și pe toți ne-a vindecat".

Forma greoaie a poeziei, caracterul ei prozaic, ne amintesc de versurile scrise cu sute de ani în urmă. Nu credeți și dv.?

AUREL VESA — Simeria: Talentatul actor francez de cinema de care vă interesați, a murit acum un an și ceva.

MIRCEA — Buzău: Pe actorul preferat îl puteți găsi la Teatrul Municipal.

Ce tipuri de mobilă veți găsi în magazine

O casă frumoasă se cade să fie mobilată cu mobilă nouă, elegantă și plăcută. La toți care doresc să-și cumpere sau să-și înfrumusețeze locuința mobilă în anul viitor, institutele de specialitate și întreprinderile producătoare de mobilă s-au gîndit și le-au pregătit noi modele de mobilă pe care le veți găsi în magazine în anul 1961.

Începînd încă din prima lună a noului an, unitățile producătoare vor livra comerțului o gamă variată de dormitoare, garnituri complete, camere de zi și de tineret, sufragerii etc. din tipurile „Iași 60", „Codlea 60", „Narcisa", „Polifarma", „Combinabil", „Dîmbovița", „Bilea", „Zarea", cameră de lucru tip Maramureș etc. Spre bucuria gospodinelor, bucătăriile de tipurile „Economic", „Republica", „Utila" și altele sînt mult mai practice și mai frumoase decît cele de pînă acum.

Se vor găsi în magazine și piese separate, dulapuri, șifoniere, canapele, scaune, curbate și tîmplărești, și alte piese separate de mobilă.

La noile modele de mobilă puse la dispoziția cumpărătorilor în anul acesta, se vor folosi plăcile aglomerate din lemn, panelul și furnirele de fag, nuc și de alte esențe. Finisajul mobilei este realizat cu lacuri de calitate mult superioară, cu lustru superior sau semilustru. Tapițeria mobilei este executată cu iarbă de mare (zegras) și stofe în culori și desene variate.

Ca încheiere, vă spunem o noutate. În scopul măririi utilității mobilierului sau a garniturilor s-au creat tipuri complexe de 12—15 piese cu aceeași linie și finisaj prin a căror combinare se pot realiza camere cu caracter unitar și funcțiuni diferite.

Georgeta RĂZVAN

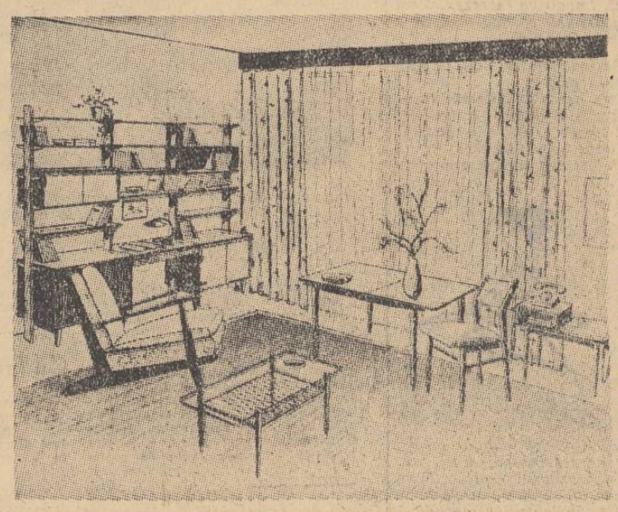

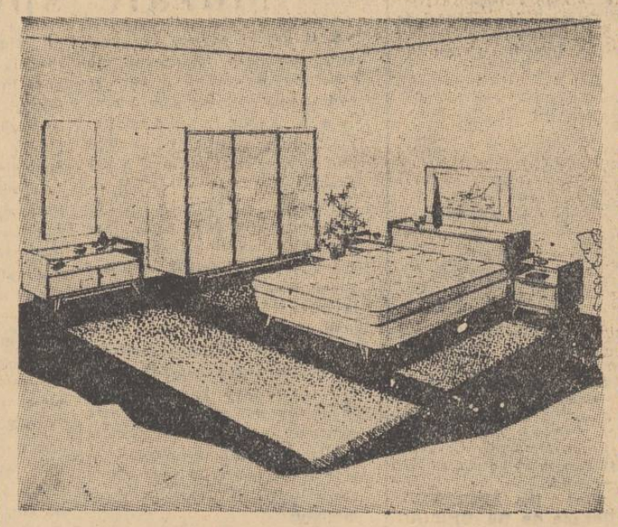

Tiparul practic

BLUZA DIN JERSE

Iată o bluză, care va da o notă de eleganță purtînd-o la o fustă foarte simplă. După ce veți mări tiparul, folosind schema alăturată, al cărei fiecare pătrat reprezintă 10 cm., decupați tiparul, așezați bucățile pe materialul îndoit dublu și croiți, lăsînd cîte 1 cm. de jur împrejur pentru cusături.

Asamblarea

Prindeți mînecile (fig. 1), apoi părțile corsajului (fig. 2). Fronsați partea de sus a corsajului, pînă la răscroiala gîtului (fig. 3). Formați pensele din talie și închideți spatele, lăsînd o deschizătură de 20 cm. sus, pentru montarea fermoarului (fig. 4). Prindeți mînecile de corsaj (fig. 5), apoi prindeți răscroiala rotunjită a decolteului de fronseurile corsajului (fig. 6). Prindeți cusăturile părții cu care dublați (fig. 7). Montați-o la decolteu parte peste parte (fig. 8) Întoarceți-o pe partea cealaltă și prindeți partea de jos a dublurii foarte fin pe fronseuri (fig. 9). Surfilați partea dublurii de pe umeri fără a o prinde de corsaj (fig. 10). Faceți o butonieră și coaseți un nasture (fig. 11).

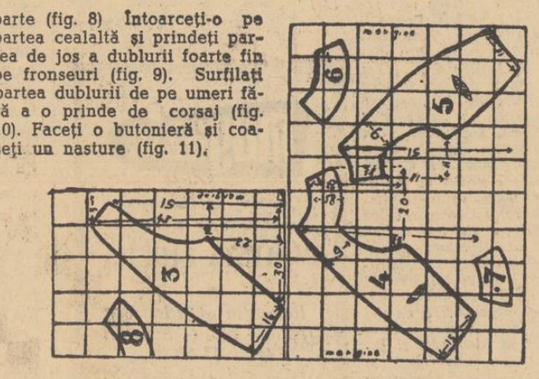

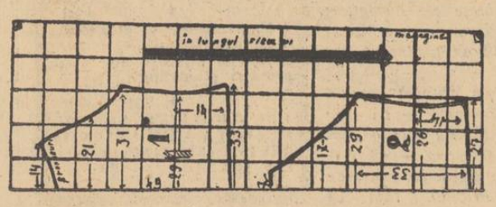

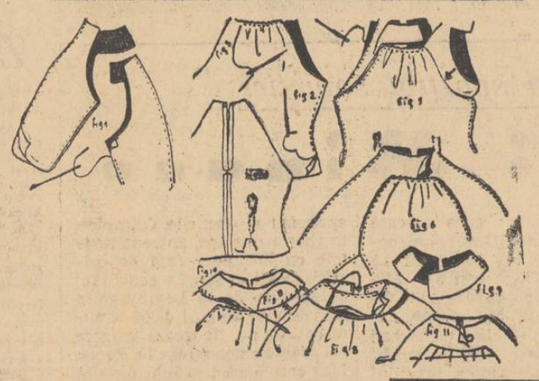

Sfaturi cosmetice

Deoarece primim la redacție nenumărate scrisori cu întrebări în legătură cu modul de demachiere a obrazului ne vom ocupa astăzi de laptele de toaletă. Acest preparat cosmetic este de fapt o emulsie în care substanțele sînt menținute în suspensie fiind divizate în globule (picături) foarte mici, care comunică lichidului care le conține un aspect lăptos. Pentru ca o emulsie să fie stabilă este necesar să-i adăugăm un emulgator care îmbracă globulele corpului dispersat într-o peliculă care reduce tensiunea superficială a produsului dînd stabilitate emulsiei. Acizii și alcoolul au tendința să desfacă emulsia, există însă cazuri cînd putem adăuga doze mici de acizi și alcool, totuși emulsia să nu se strice deoarece emulgatorul conține anumite substanțe ca spre exemplu colesterină, cazeină etc. Un lapte de toaletă folosit în mod frecvent și care poate fi preparat cu ușurință este laptele de migdale simplu. În acest scop se introduc în apă clocotită 30 g. migdale dulci, se scot într-o strecurătoare și se presează între degete pentru a le scoate coaja. Se spală cu apă rece apoi se pisează într-un mojar sau într-un vas de ceramică. Peste migdalele pisate se toarnă 90 g apă în care s-a dizolvat 0,20 g. benzoat de sodiu și s-a adăugat 5 g. alcool. În timpul cît se adaugă apa se amestecă mereu pînă se obține un lichid lăptos. Se filtrează printr-un tifon, se stoarce tifonul și se mai adaugă apă pînă obținem 100g. emulsie. Un lapte de toaletă folosit deasemenea în scopuri de demachiere fiind astringent, emolient și care nu astupă porii, este laptele preparat cu tinctură benzoe. Pentru tenurile uscate este indicată următoarea formulă: tinctură de benzoe 5 g., ulei de parafină 5 g., apă de flori de portocale sau apă de roze 90 g. Pentru tenurile grase se poate folosi cu rezultate bune formula de mai jos: tinctură de benzoe 5 g., apă de roze 60 g., glicerină 5 g., apă de colonie 30 g. În cosmetica modernă se folosesc frecvent preparate pe bază de trietanolamină. Iată formula unui astfel de lapte: stearină 25 g., ulei de parafină 125 g., apă 500 g., trietanolamină 5 g., toate aceste preparate se folosesc pentru curățirea tenurilor de toate tipurile îmbibînd un tampon de vată și ștergînd obrazul pînă vata rămîne curată. În cazul tenurilor grase putem prepara un lapte de demachiat din albuș de ou și zeamă de lămîie; se bate un albuș spumă, se adaugă apoi picătură cu picătură 15 g. alcool de 400 și sucul de la 1/2 lămîie. Pentru tenurile uscate sînt indicate emulsiile pe bază de lanolină care se prepară topind pe baie de apă 7 g. lanolină, 3 g. unt de cacao și 2 g. săpun de ras tăiat în bucățele la care se adaugă în porțiuni mici 90 g. de apă caldă în care am dizolvat în prealabil 1 g. borax.

Anca BOGDAN

Întreținerea linoleumurilor

La fabrica „Dermatina" din Timișoara, se fabrică linoleum, un produs foarte apreciat în gospodărie. Linoleumul este ideal pentru acele încăperi, unde în mod obișnuit se face mai multă murdărie (vestibul, bucătărie, baie). El se așterne ușor pe jos și se întreține foarte ușor, prin spălare cu apă și săpun, ca și pardoseala de ciment, iar eventualele pete persistente se pot înlătura cu apă de Javel. Pentru a-i da un lustru frumos, linoleumul trebuie cerut săptămînal.

TAPETE PLASTICE

Tapetele cele mai moderne — cum e cazul la unele din blocurile din Piața Republicii, Gara de Nord etc. — sînt așa numitele tapete plastice. În cazul de mai sus este vorba de tapete din policlorură de vinil pe suport textil, realizate inițial la fabrica „Ilie Pintilie" din Capitală și la o întreprindere de materiale de construcție din Turda. Acest gen de tapet este foarte solid și perfect lavabil. El poate fi realizat într-o gamă variată de nuanțe de culori și cu efecte în relief. Cu toate că sînt mai groase decît tapetele din hîrtie, ele se aplică foarte ușor și oferă avantajul unei îndelungate utilizări. Pentru a nu obosi ochiul, culorile alese trebuie să fie discrete și plăcute.

Micul atelier

În spațiul gol de sub o scară interioară, puteți amenaja un mic atelier pentru uzul casnic. Aplicați o planșă pe o noptieră veche cu sertar. Sprijiniți partea cealaltă a planșei pe un picior de lemn. Pe o etajeră cu rafturi, fixată în peretele lateral, aplicați o lampă. Aîrmați ustensilele mici în perete.

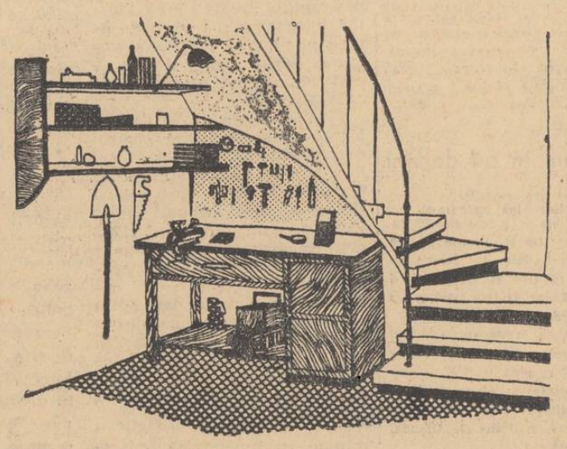

Din istoria anecdotică a teatrului romînesc

Da' supără-te odată, nenicule!

La un spectacol de „benefis" — adică la care încasările revin neam exclusiv actorului beneficiar — dat la sfîrşitul unei stagiuni de bătrînul meşter Matei Millo, *cu o trupă de actoraşi de duzină şi chiar de diletanţi fără pretenţii materiale, se juca o melodramă franţuzească, în care Millo, întruchipînd un baronet, trebuia să jignească pe un marchiz şi desnodămîntul scenei să fie inevitabila provocare la duel. Acţiunea ajunge la respectiva scenă, partenerul lui Millo fiind un biet actor de turneu, care nu jucase niciodată în Bucureşti şi nici alături de „musiu Millu".*

„Domnule marchiz, cînd cineva este poltron ca dumneata..." începe sfidător, provocarea, Millo, aşteptînd o reacţie din partea partenerului. Acesta însă, nimic. Stătea şi se uita la Millo, cu o mină de om încîntat. Millo reia frază, mai sarcastic, şuierîndu-i apoi, încet : „Încruntă-te o lecuţă, bre omule, ce dumnezeu ?".

„Marchizul" parcă nici nu auzea, stătea smerit în faţa meşterului şi-l admira, de parcă s-ar fi aflat în stal, nu alături pe scenă. Millo, enervat, reluă textul : „Domnule marchiz, cînd cineva este poltron... şi nemernic... şi laş... şi...", *iar în şoaptă, printre dinţi, imposibilului partener:* „Da' supără-te odată, nenicule !" *Şi dîndu-şi seama că tot n-o s-o scoată la capăt, se repezi la el tam-nesam îi arse o palmă şi improviză un rezumat al scenei care nu mai avu loc :*

„Domnule marchiz, la ce-ţi ziceam eu, ştiu că trebuia să te superi ; la ce te insultam eu ştiu că trebuia să-mi răspunzi aşişderea ; şi pînă la urmă să-mi tragi o palmă ca să te provoc la duel. Ei, acu palma ţi-am tras-o eu, barem la duel provoacă-mă şi să ieşim frumuşel din scenă, că se duce dracului toată traghedia !".

„Sărmanul Hamlet, e nebun de-a binelea..."

După cum se ştie, cel dintîi actor care a interpretat rolul nefericitului prinţ danez, în ţara noastră, a fost Mihail Pascaly. *Marelui actor romantic, adept al şcolii italiene, i s-a jucat o festă la unul din spectacolele cu tragedia lui* Shakespeare, *dat în „Micul Batel" cum se numea acum vreun veac sala de teatru Bossel. În scena din actul al treilea dintre Hamlet, Guildenstern şi Rosenkrantz, textul cere ca din culise să intre „actorii" cu flaute, pentru ca eroul să-i ceară curteanului spion Guildenstern să cînte din flaut. Dar la reprezentaţia cu pricina, actorii care jucau rolurile „actorilor", vrînd să vadă cum se descurcă Pascaly, nu aduc nici un flaut. Derutat o clipă, meşterul Pascaly se uită în jur şi apoi, scoţînd tute de la briu pumnalul, i-l întinde lui* Felbariad — *Guildenstern, spunîndu-i conform textului :*

— „Vrei să-mi cînţi puţin din fluier ?".

Felbariad, luat şi el prin surprindere, nu ştie ce să răspundă, dar Gestian, *care-l juca pe Rosenkrantz, trăgîndu-l la rampă pe colegul său, îi spuse cu convingere, salvînd situaţia :*

— „Nu vezi, amice Guildenstern că-i nebun de-abinelea, sărmanul Hamlet !".

Şi scena se desfăşură mai departe, conform tragediei.

Fel de fel

Instalaţie industrială pentru uscarea cerealelor

Primele instalaţii industriale din lume pentru uscarea cerealelor vor intra în funcţiune anul acesta şi vor cunoaşte o largă aplicare în Kazahstan — una din cele mai renumite regiuni cerealiere din U.R.S.S.

Principiul de funcţionare a acestor instalaţii este bazat pe metoda „stratului care fierbe". Boabele de cereale aflate în acest strat se încălzesc şi se usucă, fără să se ardă, păstrîndu-şi totodată în întregime calităţile de panificaţie.

Peninsula leilor

Singurul loc din Asia în care trăiesc lei este peninsula Kathiavar din India, unde aceştia sînt în număr de 2.500. Guvernul indian intenţionează să creeze o vastă rezervaţie de 1.360 km. pătraţi unde vînătoarea de lei să fie interzisă.

Aşezare lacustră de peste 2000 de ani

În lacul Usuru din nordul Letoniei, arheologii sovietici au descoperit vestigiile unei aşezări lacustre cu o vechime de peste 2000 de ani. În lac au fost găsite unelte şi vase de pămînt de la un vechi trib de pescari care — după toate constatările — s-ar fi adăpostit aici împotriva furtunilor.

Aşezarea lacustră ocupă o suprafaţă destul de întinsă iar fărusii de stejar, brad şi mesteacăn pe care au fost ridicate construcţiile vechilor locatari s-au păstrat intacţi pînă în zilele noastre.

Cel mai mare năvod din lume

La Paris a fost confecţionat cel mai mare năvod din lume. El are lungimea de 320 m. şi lăţimea de 50 m. La confecţionarea lui au lucrat timp de o lună 20 de muncitori. Pentru a transporta uriaşul năvod la mare a fost necesar să se comande un avion special.

Jocul în viaţa animalelor

Jocul are un rol important în viaţa animalelor. El este înainte de toate un antrenament fizic destinat a pregăti tinerele animale pentru activitatea lor viitoare. Pasărea care din primele zile îşi înalţă aripile, maimuţa care se agaţă de orice poate ajunge, pisica care-şi încearcă ghiarele pe covor sau se joacă cu un ghemotoc de hîrtie întîlnit în cale, toate acestea sînt forme pregătitoare pentru perfecţionarea calităţilor lor: mobilitate, agilitate, putere, adaptîndu-se pentru luptă pentru viaţă.

Dar animalele se joacă şi din amuzament. Un observator a putut vedea la menajeria unui circ o scenă amuzantă. O leoaică a fost despărţită de puii ei deoarece aceştia, foarte jucăuşi, n-o lăsau să se hrănească şi să se odihnească. Micuţii, îndepărtaţi de mama lor, se plictiseau şi au început să se agite. Leoaica necăjită, le întinse prin grilaj labele, dar nu izbuti să-i liniştească. În sfîrşit soluţia problemei a fost găsită : printr-o spărtură a grilajului, ea îşi strecură coada şi începu să şi-o salte în dreapta şi-n stînga spre bucuria şi joaca puilor de leu. În imaginile de mai jos putem vedea diverse aspecte din joaca animalelor.

Vrei să te joci cu mine ? Aceasta este invitaţia pe care o face acest tînăr ghepard unui ciine de vînătoare. Desigur o invitaţie ce nu poate fi lăsată fără răspuns.

Priviţi aceşti pui de leu. Nu s-ar crede văzîndu-i aşa de jucăuşi că vor fi în curînd stăpînii junglei !

GH. CHIRIAC

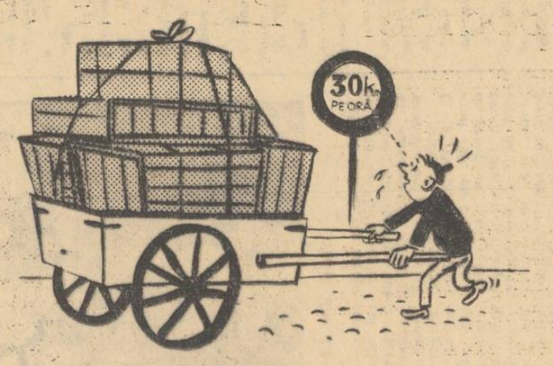

Fără cuvinte

— De unde vii ?
— De la institutul de înfrumuseţare !...
— Şi... era închis ?

ŞT. MUNTEANU

LA CINEMATOGRAFUL COPIILOR

— Dacă nu mai plîngi, cînd ajungem acasă îţi povestesc filmul ăsta !

FRED GHENADESCU

DUPĂ...

— Îmi pare bine că v-aţi distrat la noi ! Soţul meu spune că n-o să uite mult timp revelionul acesta !

M. CAPĂTĂ

Unii medici scriu nedesciframil reţetele.

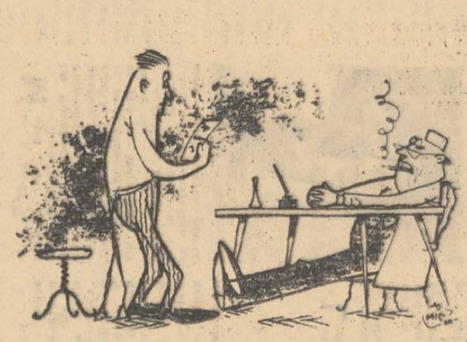

— Ce mi-ai scris pe reţetă ? un sedativ sau un purgativ ?
— O dezleagă farmacistul, că tot e rebusist.

T. PALL

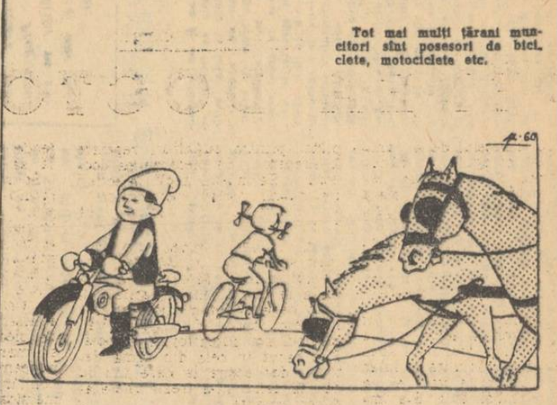

Calul : — *Am rămas de căruţă... doar de căruţă...*

G. BADEA

DUPA ANUL NOU

— Ca să vezi dragă, i-am spus că s-a terminat vinul şi totuşi a ţinut să se convingă personal.

A. ANTON

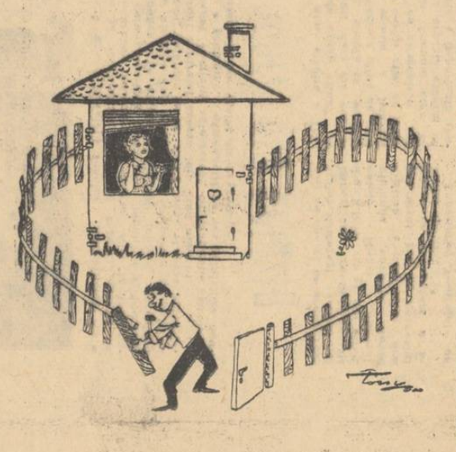

„Îl face curte"

Uniformă... blindată

Dragă nevastă,

În sfîrşit, după o acalmie de 15 ani, mi-am reluat ocupaţiile mele... militare. După cum ştii şi tu, am intrat din nou în Franţa, unde de data asta ocup doar un elegant birou, în calitate de comandant al trupelor Bundeswehr-ului. Îmi amintesc că în 1940, am venit pentru prima oară aci, să execut ordinele superiorilor mei. Şi dacă civilii le execută la birou, eu le executam la zid.

Ce să-i faci ? Pe atunci, aveam o constituţie slabă. Ca dovadă cîntăream numai 60 de kilograme cu tot cu casca de război. De aceea superiorii mă socoteau slăbiciunea lor şi mă ajutau să capăt o constituţie de fier prin numeroasele cruci din acest metal pe care mi le prindeau pe tunică. Aşa am reuşit ca în scurtă vreme să devin o persoană distinsă... cu numeroase decoraţii.

Trebuie să-ţi mărturisesc că acum francezii ne-au primit foarte rece. Este şi din vina noastră că n-am putut să-i întîmpinăm cu tot focul armelor, aşa cum am ordonat eu în trecut. Şi, cred numai graţie acestui trecut, am putut să-mi asigur prezentul în comandamentul N.A.T.O.

Ce e drept, pînă acum cetăţenii din Franţa n-au manifestat sub geamurile biroului meu şi nici n-o s-o facă vreodată, pentru că am ordonat să mi se zidească toate ferestrele. Dar cum nu pot să stau tot timpul numai în comandament, te rog, scumpa mea nevastă, să-mi faci rost şi să-mi trimiţi aici o armură medievală, pe care s-o folosesc în chip de uniformă de stradă. Deh, s-au schimbat vremurile ! În armata hitleristă eu purtam cruce de fier, iar în armata N.A.T.O. port armură de fier.

Al tău soţ
Will
colonel înaintat... în Franţa
pt. conf., V. D. POPA

JOCURI DISTRACTIVE

Soluţiile jocurilor apărute în numărul 169

PLUTA

Socotit matematic circa 666 kg. Pluta cîntăreşte o şesime din greutatea unui volum egal de apă (intră în apă 1/6). Un volum de apă de mărimea unei sfere de 2 m. cîntăreşte 4000 kg.

SE CAUTĂ CINCI NUMERE

30	33	18
15	27	39
36	21	24

PUTEŢI ?

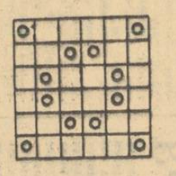

CÎT DE MARE ?

Nu se poate. La a 3-a îndoitură hîrtia are 8 cm. grosime, la a 7-a îndoitură de 128 ori grosimea, la a 20-a ar putea avea 20 m. grosime, la a 24-a oară ar avea 450 m. ş.a.m.d.

DIN NOU CU CHIBRITURI

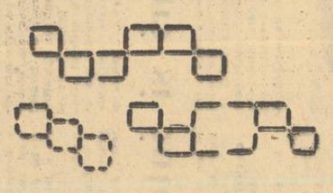

IN JURUL MONEDEI

Trebuie să începeţi cu al cincilea chibrit aflat în dreapta chibritului întors cu gămălia spre monedă (a cest chibrit nu intră în socoteală).

EGAL CU 34

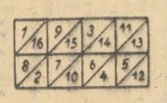

BALOANE

La chioşc erau 7 baloane de vînzare. Primul cumpărător a luat jumătate din stoc şi o jumătate de balon adică $3\frac{1}{2} + \frac{1}{2} = 4$. Din restul de trei, al doilea cumpărător a luat jumătate adică $1\frac{1}{2} + \frac{1}{2}$ adică 2, iar al şaptelea a rămas de vînzare.

CINCI TRIUNGHIURI

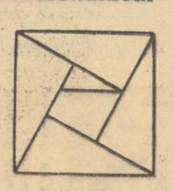

DIN DOUĂ PĂTRATE, UNUL

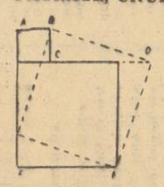

UN BILION

Un bilion de secun. de este egal cu cîr. ca 30.000 de ani...

PROBLEMA UNEI SUME

$13 \times 13 = 16$
$(1+6+9) = 7 \times 7 =$
$= 49 \ (4+9) = 13$

ŞAH • ŞAH • ŞAH • ŞAH • ŞAH • ŞAH

Rezultate din „Cupa Magazin"

Ediţia I, semifinală

GRUPA B : *Olaru Constantin* (Ploieşti) — *Em. Găban* (Tr. Severin) 1—0 ; *E. Hang* (Cluj) — *P. Bernard* (Bîrlad) remiză ; *N. Manolescu* (Buzău) — *N. Maftei* (Buc.) 0—1. *M. Petrescu* s-a retras din concurs.

GRUPA C : *Nae Popescu* (Buc.) — *P. Minciunescu* (Buc.) 1—0 ; *Ad. Ionescu* (Buc.) — *N. Popescu* 0—1.

GRUPA D : *Ionel Tătaru* (Corabia) — *Mustăţea St.* (Buc.) 0—1 ; *I. Bredan* (Petroşani) — *Mustăţea St.* 1—0 ; *I. Bredan* — *I. Tătaru* 1—0.

Ediţia a II-a

GRUPA 1. Makai Suzana *(Oradea)* — dr. V. Malcoci *(Cluj)* *1—0.*

GRUPA 5. Gabriel Gheorghiu *(Buc.)* — Mustăţea Ştefan *(Buc.)* *1—0* ; Lemes Lucian *(Brăila)* a *cîştigat la* Mustăţea Ştefan, Toma Dumitru *(Iaşi)* şi Vişan Ioan *(Devesel).*

GRUPA 9. Schlosser N. *(Sibiu)* — M. Tomescu *(Buc.)* *1—0*

GRUPA 11. Falcon St. *(Cîmpina)* — Liviu Visca *(Făgăraş)* *1—0* ; Falcon St. — Melnic Virgil *(Craiova)* *1—0* ; Gr. Ciupuşniuc *(Buc.)* — Falcon St. *0—1.*

GRUPA 15. M. Dabija *(Cîmpina)* *a cîştigat la* M. Zamfirescu *(Filipeştii de Pădure)* şi Mende Emil *(Hunedoara)*

GRUPA 21. Hang Eug. *(Cluj)* — D. Mandulian *(Braşov)* *1—0* ; Hang Eug. — Bonifaciu A. *(Tîrgovişte)* *1—0* ; Cristescu Cristian *(Buc.)* — Hang E. *0—1.*

GRUPA 22. Stoian Ion *(Năsăud)* — E. Mircan *(Braşov)* *1—0.*

GRUPA 27. Gh. Trandaf *(Berca)* — Gh. Dobrescu *(Com Vlad Ţepeş)* *1—0.*

Partida nr. 1

Apărarea siciliană

Alb. A. Tolus
Negru M. Pasman

Jucată în cadrul campionatului unional pe echipe 1960.

1. e4, c5	20. f6, Nf8
2. Cf3, d6	21. De4, g6
3. d4, c:d	22. h5, C:f6
4. C:d4, Cf6	23. g:f6, D:f6
5. Cc3, a6	24. Tdf1, Nf3
6. Ng5, e6	25. Dg2, e4
7. f4, Db6	26. C:e4, De5
8. C b3, Cbd7	27. h:g, f:g
9. Df3, Ne7	28. T:f5, D:f5
10. 0-0-0, Dc7	29. C:d6, De5
11. g4, 0-0	30. Cc4, Df6
12. Nd3, e5 ?	31. Ng5, Dd4
13. f5, b5	32. Dh3, Dg7
14. Ne3 b4	33. Nf6, Df7
15. Cd5, C:d5	34. Ce5, T:e5
16. e:d5, Dd8	35. N:e5, Te8
17. h4, a5	36. d6, T:e5
18. g5, a4	37. Nc4 ! şi negrul cedează.
19. Cd2, Te8	

De menţionat că în locul mutării mai slabe 12... e5 ? care a însemnat deschiderea atacului alb pe flancul regelui ar fi fost mult mai tare atacul negru direct pe flancul drept cu 12... b5 !

Dv. ce aţi muta ? (1)

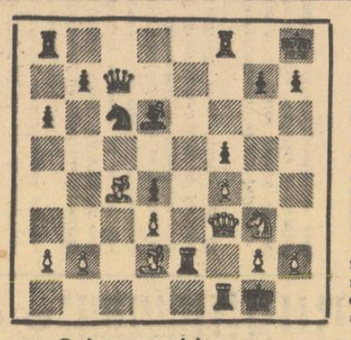

Poziţia alăturată, survenită într-o partidă Nimzovici — Ruhinştein (Dresda 1926) este favorabilă albului. Diagonala controlată de nebunul c4, staţionarea coloanei e cu posibilitatea de a dubla turnurile, situaţia precară a regelui negru pe h8 — toate acestea arată limpede că albul este în avantaj. Dar care este planul corect de realizare a acestui avantaj ? Soluţia la sfîrşitul rubricii.

Soluţia problemei cu mat în 112 mutări

Analiza poziţiei arată că, dacă nu ar exista pionii de pe coloanele f, g şi h, iar la mutare ar fi negrul, albul ar da mat cu uşurinţă.

Diagrama A

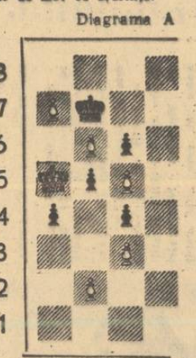

La 1 ...b4 ar urma 2. R:b4, a3 R:a3, Ra8 4. Rb4, Rb7 5. R:c4, Ra8 6. b4, Rb7 7. b5, şi mat în cîteva mutări.

La 1... Ra8 ar urma 2. Ra6 şi 3. b7 mat iar la 1... a3 ar urma 2. b:a3, b4 3. a:b4, Ra8 4.b5 (la Ra6 negrul e mat), c:b5 5. c6+, Ra8 6. Ra6 şi 7. b7 mat.

Dacă la mutare ar fi însă albul, atunci cîştigul este puţin mai complicat. Albul trebuie să facă mai întîi o manevră pentru ca, după un număr de mutări, să se revină la aceeaşi poziţie dar cu negrul la mutare : 1.R b4, Ra8 2. Ra3, Rb7, 3. Ra2, Ra8 4. Ra1, Rb7 5. Rb1, Ra8 6. Ra2 !, Rb7 7. Ra3, Ra8 8. Rb4, Rb7 9. Ra5 şi iată că s-a ajuns din nou la poziţia din diagrama A negrul fiind însă la mutare. Manevra de cîştig este deja cunoscută.

În problema lui Blathy cu mat în 112 mutări, publicată în numărul trecut, sarcina albului este îngreunată mai mult de faptul că negrul, înainte de a muta pionul a, are la dispoziţie mutările cu pionii f, g şi h. De aceea, pentru a forţa fiecare din mutările acestor pioni, mută doar regele pe cîmpurile b7 — a8, regele alb efectuează manevra Rb4 — a3 — a2 — a1 — b1 — a2 ! — a3 — b4, — a5. După fiecare manevră de acest fel de cîştigare a unui tempo, cînd regele alb ajunge pe a5 negrul nu mai poate muta Rb7 — a8, întrucît i se răspunde Ra6. De aceea, negrul este silit să mute cîte un pion. Cum negrul are la dispoziţie 10 mutări ale pionilor f, g şi h (cîte patru mutări pionii f şi h şi două mutări pionul g) albul trebuie să facă de zece ori manevra cu regele de cîştigare a unui tempo. O astfel de manevră necesitînd 9 mutări, reiese că albul are nevoie de 90 de mutări pentru a aduce pionii de pe flancul drept în poziţia din diagrama B. După aceea, la rezistenţa cea mai bună a negrului, mai sînt necesare pentru mat 22 de mutări.

Diagrama B

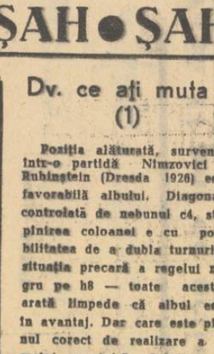

O problemă dificilă, cu multe subtilităţi.

Soluţia exerciţiului „Dv. ce aţi muta ?" (1). După cum a arătat Nimzovici chiar în această partidă, planul corect de joc al albului se bazează pe combinarea avantajelor poziţionale enumerate cu diverse ameninţări pe flancul regelui. Aceste ameninţări se pot crea mai ales prin aducerea calului la g5. A urmat 18 Ch1 ! Nd7 19. Cf2, Te8 20. Tfe1, T:e2 21. T:e2, Cd8 22. Ch3, Nc6 23. Dh5, g6 24. Dh4, Rg7 25. Df2 !. Nc5 26. b4, Nb6 27. Dh4. (Ar fi fost mai tare 27. De1 !) Te8 28. Te5 !, Cf7, 29. N:f7, Df7 30. Cg5, Dg8 31. T:e8, N:e8 32. De1 ! Ne6 33. De7+, Rh8 34. b5 !, Dg7 35. D:g7, R:g7 36. b:c6 şi albul cîştigă.

REBUS-magazin

SARE

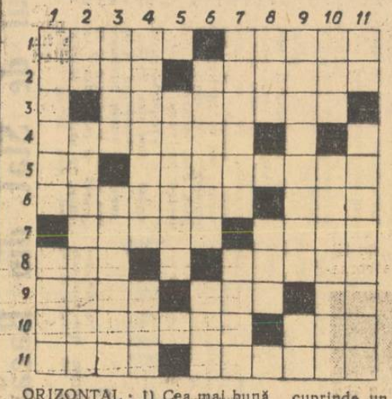

ORIZONTAL : 1) Cea mai bună săritoare din lume. — Trebuie să aibă sare ca să fie gustat ! 2) Drag... ca sarea-n ochi — A da unui corp toată cantitatea de sare de care are nevoie 3) Apă şi sare... 4) ...idem ! 5) Sărată la coadă ! — Sare în ajutor 6) Spectacol cu satiră, umor şi... sare ! — A lega 7) Sare peste — Sărurile lui sînt întrebuinţate în vopsitorie şi în tăbăcărie 8) A sări fără cap ! — Regrete 9) Dacă sari, ajungi în strada asta ! — Mult (mai puţin)... — La sărat şi piperat 10) Este întrebuinţat ca materie primă în prepararea sărurilor de amoniac şi la fabricarea de îngrăşăminte — Prefix pentru ureche 11) Loc contraindicat pentru pusul sării — Cantitate de sare.

VERTICAL : 1) Au nevoie de sare — Gustul sării amare... 2) În sare — Carne sărată şi condimentată 3) Bară de lemn aşezată între stîlpii unei balustrade — Coastă mărită care cuprinde un interval de trei tonuri 4) Ăţi cu sare ! — Nume feminin 5) Hrăpăreţ 6) Metodă de îmbinare a apei cu sarea ! (pl.) — Personaj de feerie 7) Odaie — Pasărea care se recomandă 8) În totul — Unii sar peste el, iar el sare peste obstacole sau în formă de „L" 9) Se ţin în apă sărată — Ovidiu Georgescu 10) Cureluşă de mesină — Respectată 11) Casare (cu sare !) — Te întîmpină cu pîine şi sare.

N. CORNEA

Colţuri

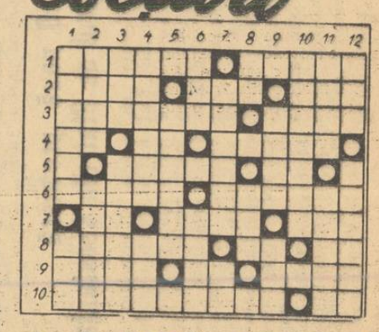

ORIZONTAL: 1) Aici Dunărea dă din colţ în colţ. — Pedepsit să stea la colţ. 2) Pictor romîn, autorul tabloului „Colţ de grădină". — Republica Populară Romînă — Zi în calendarul roman. 3) Alt pictor romîn, autorul tabloului „Colţ din Mangalia". — Prenume. 4) Suprafaţă agricolă — Începe muzică ! — Colţ. 5) Cuvinte încrucişate între patru colţuri — Simbolul aurului. 6) Insule de coreali — Plecat la colţ. 7) Acute ! — Colţ de stîncă — Insulă daneză. 8) Linie cu colţuri. — Bere ! — Prenume. 9) Uite ! — Jumătate de colţ ! — Alături de motocicletă. 10) Colţuri de stînci unde se prinde vînatul de munte. — Vorba ghiţei.

VERTICAL : 1) A se sui folosind colţari — Federaţia Internaţională de Astronautică. 2) Încolţeşte în inimi — Unul din Colţeşti. 3) Cădere de apă (trans.) — Arbori cu colţi. 4) „Colţ alb" — Naş. 5) Urcă la „Cabana Colţii". 6) Riu în Germania — Măsură. 7) „Colţ de...", pictură de I. Andreescu — Două cercuri ! 8) Cere ! — Localitate în Republica Arabă Unită. 9) Anatomie (abr) — Colţaşi. 10) „Colţ de atelier" de N. Grigorescu. 11) Încolţeşte în cap — Se iscă, cînd unii se iau la colţi. 12) Cei mai puternici colţi cu coamă — Faţă colţuroasă.

Cornel CIOBOTARU

Redacţia : Piaţa Scînteii, Tel. 17.60.10. Administraţia : 17.60.20, Interior 1.400. Abonamentele se primesc la toate oficiile poştale, factorii poştali şi difuzorii din întreprinderi şi instituţii. Tiparul Combinatului Poligrafic Casa Scînteii „I. V. Stalin"

SPECTACOLUL magazin

Soliștii Operei printre muncitori

În viața primei noastre scene lirice s-a înrădăcinat o frumoasă tradiție: aceea a organizării unor deplasări a cântăreților în uzinele, întreprinderile și instituțiile Capitalei. Anul trecut aceste vizite s-au soldat cu susținerea, la locul de producție al oamenilor muncii, a peste 150 de reprezentații, recitaluri de cantec și balet și spectacole de operă.

Anul acesta s-au planificat și mai multe deplasări în întreprinderi. Astfel, pentru luna ianuarie au fost programate numeroase spectacole: pe data de 12 ianuarie va avea loc un recital de cantec și balet la întreprinderea „Industria Bumbacului A", iar pe data de 17, același spectacol va fi prezentat și la uzinele „Semănătoarea", unde își va da concursul și orchestra Operei. Un alt recital va avea loc la 21 ianuarie la Casa de cultură a studenților „Grigore Preoteasa".

De asemenea, vor fi prezentate în întreprinderi și instituții spectacole de operă. Pentru muncitorii uzinelor „23 August" și „Republica" va fi dat în cursul lunii ianuarie un spectacol cu opera „Traviata". Programul deplasărilor va cuprinde și alte manifestări.

Teatrul Muncitoresc C. F. R. Giulești în 1961

Scenă din piesa „Vecini de apartament".

Anul teatral nu începe o dată cu file-le calendarului; în teatru nou an marchează... sfîrșitul premierei act al stagiunii.

Teatrul Muncitoresc C.F.R.-Giulești a încheiat anul 1960 cu o premieră de prestigiu, piesa „*Mariana Pineda*" scrisă în 1925 de Federico Garcia Lorca, unul dintre scriitorii progresiști ai Spaniei — ucis mișelește de dușmanii poporului spaniol. Piesa redă un episod eroic din lupta maselor populare împotriva monarhiei lui Ferdinand al VII-lea. Montată în condiții excepționale, bucureștenii se de bună interpretare spectacolul a avut o frumoasă primire din partea spectatorilor, înscrilnd pe palmaresul teatrului un nou succes.

Proiecte ale teatrului ceferist pe 1961? În primul rînd prezentarea unui nou spectacol de o deosebită valoare, cu-podopera lui Lev Tolstoi, „*Puterea întunericului*". Direcția de scenă a fost încredințată înaintatului regizor Mihai Dimiu și constituie o adevărată „piatră de încercare" a posibilităților sale, iar distribuția cuprinde valoroase cadre artistice ale teatrului. În rolul lui Nikita va apare-re actorul Colea Răutu, care a dovedit de altfel și pe scenă cît și pe ecran — vigurozitatea talentului său. Piotr va fi întruchipat de Ernst Maftei. Akim de St. Mihăilescu-Brăila iar Mitrici de N. N. Matei.

În acest an se va împlini o veche dorință a conducerii și colectivului artistic al teatrului: înființarea studioului experimental. Cîte acțiuni frumoase, rodnice, pentru ridicarea nivelului artistic al actorilor nu vor avea loc în cadrul studioului! Se va pregăti un spectacol experimental — experimental din toate punctele de vedere: al regiei și montării unde vor fi utilizate noi procedee artistice, al repetițiilor și al actorilor, care în acest spectacol vor fi încercați în personaje diferite de cele pe care le interpretează de obicei pe scenă. În felul acesta „specialiștii" unui anumit gen de rol vor avea posibilitatea verificării pe concret a posibilităților lor artistice. Tot în cadrul studioului se vor organiza cu regularitate programe informativ-culturale, cuprinzînd conferințe și lecturi, și își vr duce activitatea cercul de studii profesionale pentru actori.

Elegantul autobus al teatrului va purta și în anul acesta în satele din împrejurimi, ca și în sălile marilor întreprinderi bucureștene, cele mai reprezentative spectacole. Convorbirile pe care artistele Marga Anghelescu și Grazziela Albini le-au avut cu ceferiștii în clubul „Grivița Roșie" despre „Cum mi-am conceput rolul" (Domnișoara Nastasia și respectiv Sonia din „Aristocrații") s-au bucurat de un deosebit succes, astfel că ele vor continua și în alte întreprinderi.

Anul 1961 a pornit cu succese în toate domeniile de activitate, iar în acela artistic, Teatrul Muncitoresc C.F.R.-Giulești va avea desigur un cuvînt de spus!

Sandu MARIAN

Filmul sovietic în nouă ani

De la an la an, cinematografia sovietică se prezintă în fața milioanelor sale de spectatori din întreaga lume cu filmuri mereu mai strălucite. Este deajuns, în acest sens, să amintim aprecierile unanime pe care le întrunește filmul sovietic la competițiile cinematografice internaționale la care U.R.S.S. participă încă din anul 1932. Astfel, juriul de la Veneția a atribuit distincții unui număr de 53 filme sovietice. La festivalurile de la Karlovy Vary, din cele 58 filme sovietice prezentate în 22 ani, 48 au fost încununate cu premii de onoare și alte înalte recompense. La festivalurile de la Cannes, cinematografia sovietică participă încă din 1946. Printre filmele distinse sînt se numără capodopere ale universalității cinematografiei sovietice ca „Othello" (1956), „Al 41-lea" (1957), „Zboară cocorii" (1958), „Balada soldatului" (1960), „Doamna cu cățelul" (1960). Premiul I și al II-lea au revenit în 1958 și 1960 filmelor sovietice „Fata căpitanului" și, respectiv, „Foma Gordeev" la Festivalul internațional al filmului de la Locarno. Festivalul internațional al filmului de la Moscova, organizat pentru prima oară în 1959, marele premiu a revenit filmului sovietic „Soarta unui om".

În ultima vreme, cinematografia sovietică a creat 20 de filme artistice și 8 documentare în colaborare cu cinematografii din alte țări.

Anul cinematografic 1961 se anunță în lumina acestor izbînzi din anii precedenți, deosebit de interesant. Mihail Romm va realiza filmul „În numele fericirii", dedicat savanților sovietici care pun atomul în slujba păcii. Ivan Piriev (creatorul filmelor „Idiotul" și „Nopți albe") proiectează să realizeze anul acesta un film în care publicul va cunoaște pe Ludwig van Beethoven în ipostaze inedite. Elim Dzigan (în colaborare cu ziaristul Evgheni Riabcikov) încearcă la scenariul filmului „Omul la poli" care va inițializa asaltul eroic al Antarcticiei întreprins de savanții sovietici. Mihail Kalatozov va realiza un film despre felul în care se formează la un tînăr sovietic conceptia sa despre lume, film intitulat „Școala vieții" (scenariul — Viktor Rozov). Grigori Roșal turnează filmul „Tribunalul nebunilor" al cărui subiect este inspirat de destinul ciudat al marelui savant german Johannes Werner. Iuli Reizman a și dat primul tur de manivelă pentru filmul „Și dacă aceasta e dragostea ?". Sergheĭ Iutkevici lucrează la un film al cărui eroi sînt tineri și tinere din marile uzine de construcții mecanice din Moscova. Vladimir Petrov încreează un film consacrat legăturilor arlei cu viața poporului.

Apar cărți noi despre viața studenților. Elim Dzigan (în colaborare cu ziaristul Evgheni Riabcikov) încearcă la scenariul filmului „Omul la poli" care va inițializa asaltul eroic al Antarcticiei întreprins de savanții sovietici. Mihail Kalatozov va realiza un film despre felul în care se formează la un tînăr sovietic conceptia sa despre lume, film intitulat „Școala vieții" (scenariul — Viktor Rozov). Grigori Roșal turnează filmul „Tribunalul nebunilor" al cărui subiect este inspirat de destinul ciudat al marelui savant german Johannes Werner. Iuli Reizman a și dat primul tur de manivelă pentru filmul „Și dacă aceasta e dragostea ?". Sergheĭ Iutkevici lucrează la un film al cărui eroi sînt tineri și tinere din marile uzine de construcții mecanice din Moscova. Vladimir Petrov încreează un film consacrat legăturilor arlei cu viața poporului.

Din activitatea Filarmonicii de Stat „George Enescu"

Programul de activitate a Filarmonicii de Stat „George Enescu" este bogat și interesant. Să spicuim cîteva din manifestările programate în sala Ateneului R.P.R.

În cadrul concertului dirijat de Mircea Basarab, la 7 și 8 ianuarie, se va executa Simfonia II-a de Sigismund Todută. La 14 și 15 ianuarie în cadrul concertului simfonic dirijat de Iosif Conta își va da concursul violonistul Garay György din R. P. Ungară care va cînta concertul de Bela Bartok. Dirijorul Constantin Bugeanu va conduce concertul simfonic din 21 și 22 ianuarie cînd se va interpreta Simfonia V,a de Prokofiev. Solistul concertului va fi artistul emerit Ion Voicu care va interpreta concertele pentru vioară și orchestră de Bach (în la minor) și de Paganini. La 28 și 29 ianuarie în cadrul concertului dirijat de Mihai Brediceanu se va interpreta opera „Orfeu" de Gluck. În primele zile ale lunii februarie va dirija în sala Ateneului R.P.R. un oaspete din R. D. Germană, Frantz Konwitschny. Artiștii emeriți Valentin Gheorghiu și Ștefan Gheorghiu vor cînta cu acest prilej un concert în primă audiție de Chaussson. La 18 februarie, artistul poporului George Georgescu, va dirija un concert în cadrul căruia, orchestra și corul vor executa „Missa Solemnis" de Beethoven. În cadrul concertului simfonic de la 25 și 26 februarie își va da concursul violonista sovietică Nelli Skolnikova, iar în cadrul concertului de la 4–5 martie își va da concursul dirijorul Konstantin Iliev din R. P. Bulgaria.

Deosebit de concertele simfonice, Filarmonica de Stat „George Enescu" a programat o serie de manifestări de muzică de cameră, de recitaluri, concerte corale și concerte de muzică populară la sediul instituției și în afara lui.

— Dimpotrivă ! Capitolul acesta e mereu prezent în preocupările mele. După cum se știe urmează să definitivez muzica la operetă „Cînd vișinii vor înflori" al cărui libret este scris de N. Kanner, Alexandru Sahighian și Al. Mirodan. Apoi am în vedere alte două operete. Dar despre acestea mai bine să vorbim cînd vor depăși cu mult stadiul de „proiecte"...

N. SANDU

5 minute cu... Nicolae Kirculescu

Mai fi mirat ca, pășind în locuința compozitorului Nicolae Kirculescu, Laureat al Premiului de Stat, să nu-l găsesc, ca deobicei, exersînd la pian. Pentru că acl în jurul pianului, își petrece cea mai mare parte din timpul său.

— Desigur, sînteți curios să știți ce bucată am cîntat. E una din melodiile pe care le-am compus pentru noul spectacol de revistă ce va fi prezentat în luna viitoare de către Teatrul de Estradă din Deva. Spectacolul se va intitula „Revista la puterea șasea" și este scris de Bogdan Căuș și Pulu Maximilian.

— Semnați muzica acestei reviste ?

— Da, împreună cu compozitorul Vasile Veselovschi.

— Vreți să ne spuneți cîteva dintre bucățile pe care le-ați scris anume pentru acest spectacol ?

— Desigur ! Am să amintesc de „Elvirică" (șambă), „Nu știu" (rumbă), „În mina din Petrila" (fox-trot), — ca și de valsletele „Cosmos", „Comorile", „Undeva pe hartă".

— Cu ce alte lucrări vă prezentați la startul muzical al anului 1961 ?

— Am predat Radiodifuziunii și „Electrecordului" mai multe compoziții noi care vor semnifica printre care iubitorii muzicii le vor putea asculta curînd.

— De pildă ?

— Slavuri „Peste cetini bate vîntul" pe versurile lui Vlaicu Bîrna ; „Momente muzicale" (concertino pentru pian și orchestră) ; „Noi tot prieteni am rămas", cîntec pe text de Harl Negrin ; „Miorița", o sambă pentru două piane și orchestră ; slawul „Păi n-ai pas cat ?" și altele...

— Privitor la dragostea dvs. cunoscută, operetă, nu aveți nimic de... spus ?

Un film povestit

„Steaua tăcerii"

O coproducție a studiourilor din R. D. Germană și R. P. Polonă, după romanul lui Stanislaw Lem. Scenariul : J. Fethke și Kurt Maetzig ; regia : Kurt Maetzig. În distribuție : Yoko Tani, Oldrich Luker, Ignacy Machowski, Julius Ongewe, Mihail Postnikow etc.

În timpul lucrărilor pentru transformarea deșertului Gobi a fost găsită o bobină magnetică cuprinzînd un mesaj trimis de locuitorii planetei Venus. Cum a ajuns acest mesaj pe pămînt ? Savanții însărcinați cu cercetarea cazului își amintesc că în anul 1908 în taigaua din

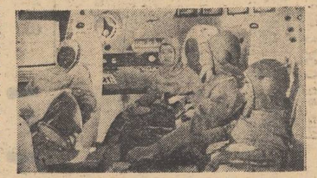

Tunguzia a avut loc o explozie echivalentă cu forța unei bombe cu hidrogen. S-a crezut atunci că ar fi fost vorba de un meteor uriaș. Cercetările savanților sovietici n-au dus însă la descoperirea nici unei urme a meteoritului. Cercetările sînt reluate în anul 1970 sub conducerea prof. sovietic Arseniev care emite ipoteza că explozia din anul 1908 a fost provocată de o navă cosmică, venită din altă planetă și căzută pe pămînt. Bobina magnetică cuprinzînd mesajul, aparține fără îndoială echipajului acestei nave.

Și iată că opt savanți renumiți din opt țări — șapte bărbați și o femeie — se îmbarcă în anul 1970 pe bordul navei cosmice „Kosmo-Crator I", cu destinația : planeta Venus. El vor să dezlege taina mesajului.

În drum, cu ajutorul creierilor electronici savanții descifrează acea parte a bobinei magnetice care pe Pămînt nu fusese înțeleasă. Mesajul se referea la pregătirea unei agresiuni a locuitorilor planetei Venus îndreptată împotriva Pămîntului.

Ajunși pe Venus, savanții intlinesc o planetă a tăcerii. Nici o ființă vie nu le lese în cale. În schimb, ei

descoperă uriașe instalații tehnice perfecționate care continuă să funcționeze. Cercetînd planeta, grupul de savanți ajunge într-un oraș distrus. Aici locuiau oamenii care pînaliseră agresiunea împotriva Pămîntului. El dispuneau de uriașe posibilități tehnice, cunoșteau energia atomică dar, abuzînd de mijloacele pe care le stăpîneau, punînde-le în slujba unor scopuri agresive, au pierdut controlul asupra lor, fiind nimiciți.

De-acum, Pămîntul este salvat, nu mai este amenințat de nici o primejdie. Cosmonauții se vor întoarce aducînd semenilor lor vestea îmbucurătoare.

Teatrul de operă din Leipzig

Leipzigul este unul din cele mai importante centre culturale, vestit prin industria sa poligrafică ; este un oraș al cărții. Leipzigul este un oraș al relicvelor și monumentelor literare. La marginea orașului, în ralonul Gohlis, s-a păstrat căsuța în care Schiller a scris „Oda bucuriei", iar în cimitirul orașului este înmormîntată Kätchen Schönkopf, prima iubire a lui Goethe.

Viața pulsează din plin în marele oraș Leipzig din R. D. Germană, orașul tîrgurilor comerciale internaționale. Privirile vizitatorilor care vin pentru prima oară în acest oraș astăzi sînt re-pede atrase de monumentele și nova cladire a Teatrului de operă situat în piața Karl Marx din centrul orașului. Simplă și măreață, arhitectura pînă de gust și simț estetic a îmbinat tradiția vechi arte de construcție cu elementele noi pline de armonie care au făcut ca această clădire să reprezinte o importantă realizare a construcției socialiste.

După 4 ani de muncă încordată, în octombrie 1960 constructorii noii opere erau totodată primiți oaspeți ce asistau la repetiția generală a operei „Radamisto" de G. F. Händel cu care s-a inaugurat Teatrul de Operă din Leipzig actuala stagiune.

În săptămîna festivă dedicată inaugurării noii clădiri au apărut pe scena Teatrului numeroși soliști și importante ansambluri ale R.D.G. cît și din străinătate. Însăși ilustrul violonist sovietic David Oistrah a ținut să-și dea concursul la concertul festiv de inaugurare a acestui teatru.

Repertoriul Teatrului de Operă din Leipzig cuprinde opere de Händel, Wagner, Verdi, Ceaikovski, Janacek, Prokofiev și alții. Pe scena acestui teatru, Opera de Stat din Berlin a prezentat recenta premieră „Săracul Konrad" de Jean Kurt Forest, iar Opera de Stat din Dresda a susținut un spectacol cu „Dragostea celor trei portocale" de Prokofiev.

I. GROSU

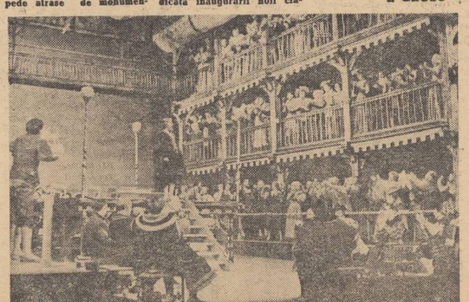

Scenă din opera „Maeștrii cîntăreți din Nürnberg"

REFLECTOR

Concursuri

La sfîrșitul anului ce abia a trecut s-a încheiat Festivalul teatrelor de amatori. Premiile au fost împărțite, cîștigătorii lor au ajuns în satele îndepărtate de unde au pornit și urmează alte 300 de zile pînă la noul concurs.

A, fi trebuit să scriu mai de mult despre toate acestea, dar timpul ce nu e îngăduitor cu nimeni, nu mă lasă. Am văzut cîteva fragmente din spectacolele finale într-un jurnal de actualități și am fost entuziasmați. Un regret imens ne încearcă. Ar fi trebuit să ne fi aflat în sala CCS, și să fi privit din stal evoluția admirabililor actori recrutați din lumea oamenilor muncii.

Nu este primul concurs și nici ultimul. Dar acesta din urmă a avut pentru mine unele semnificații mult-mai adînci. Îmi aduc aminte de echipa de teatru a fostei întreprinderi Griuleac 1, condusă de o femeie, una din cele mai bune echipe de teatru de amatori din cîte am cunoscut.

Lucram în tipografia numită de clișeu ani și nu știu-dalorită cărei întîmplări, într-o după-amiază de toamnă, m-am trezit într-o sală din apropierea secției de zețărie. Căutam pe un muncitor și cineva, acum îmi aduc bine aminte, mi-a spus că-l voi găsi aici. Am deschis ușa și m-am trezit în fața unei săli de spectacole fără spectatori, în plină repetiție. Oameni cunoscuți de mine numai la vestiarele din care culegeau litere de plumb sau la mașinile dureitoare de cules automat texte, îmbrăcați în alte haine decît cele obișnuite, deveniseră actori.

M-am așezat pe un scaun și două ceasuri nu mai m-am ridicat. Se repeta o piesă sovietică și naturaleteа interpretării m-a furat. Jucînd lucrări în care se regăseau, oamenii de pe scenă nu aveau de făcut eforturi prea mari. Ei își interpretau propria viață.

O să întrebați de ce surpriza mea era atît de mare. Nu uitați că ne aflam cu vreo zece ani în urmă, în începutul revoluției noastre culturale, cînd astfel de spectacole constituiau încă o surpriză. Eram obișnuiți cu primele orchestre, cu primele coruri, dar muncitorul actor, constituia, orice ați zice, o revelație.

Scurtele secvențe cinematografice au trezit această evocare și ale lucruri. Astă vară, la Rucăr, într-o comună de lîngă Cîmpulung Muscel am asistat la un spectacol jucat de țărani de acolo. Cred că mi-am rupt palmele lovindu-le de entuziasm după fiecare act. Am vrut imediat să trimit prin poștă un articol, dar lenea vacanței m-a furat. Nu mi pare rău să pomenesc acum despre actorii din colțul acela îndepărtat de Capitală, actori ce nu se deosebeau mai cu nimic de cei văzuți pe scenele din București. Ei aveau o prospețime, o naivitate fermecătoare și spectacolul în sine m-a încîntat. Nici o bîlbîială, nici un pic de retorism. Totul într-o mișcare firească, fără efort, cu o prezență scenică ce se cerea subliniată.

Intre numele cîștigătorilor de anul acesta există și acelea ale unor formații sătești. Mă gîndesc mai întîi la pregătirile acestor oameni, la nopțile nedormite, la emoțiile concursului eliminator, la toate micile incidente și indisponibilități de pe parcurs și în cele din urmă la sentimentul de triumf încercat de către nițe țărani furați dintr-odată de furtuna aplauzelor ce le răsplăteau orele numeroase de muncă.

Concursurile pentru actorii-amatori din întreprinderi trebuie sprijinite și în viitor pentru că ele promovează elemente noi din rîndurile oamenilor muncii, pentru că nasc o puternică mișcare culturală în masă

Eugen BARBU

Pregătiri la Teatrul „Constantin Tănase"

La Teatrul satiric „Const. Tănase" au loc intense pregătiri în vederea realizării premierelor anului 1961.

Zilele acestea au început sub conducerea regizorilor Nicușor Constantinescu și B. Fălticineanu, repetițiile unui nou spectacol de revistă de Nicușor Constantinescu și George Voinescu. În acest spectacol vor apărea N. Stroe, Maria Tănase, Gică Petrescu, I. Antonescu, Cărăbuș, Puiu Călinescu, Elena Bărmaz, Didi Ionescu, Horia Căciulescu, Gabi Pascu, I. Brandeis, Tantzi Căpățînă, Elisabeta Henția, Denis Vrancea și alții. Decorurile și costumele vor fi semnate de George Voinescu.

La turul „C. Tănase" se repetă concertul intitulat „Concert expres" de Sadi Rădoeanu și Horia Șerbănescu, în regia lui Nicolae Franzetti. În acest spectacol vor apărea : Zizi Șerban, Horia Șerbănescu, Radu Zaharescu, Dorina Drăghici, Aida Moga, Trio Grigoriu, Cornelia Teodosiu, George Bunea, Mihai Kinsburg, Anatol Bogdan și alții.

A patra premieră

La Teatrul Municipal au început repetițiile pe scena cu piesa „Un strugure în soare", de scriitoare americană de culoare Lorraine Hansberry.

Direcția de scenă a spectacolului este semnată de regizorul Lucian Pintilie.

Cu acest spectacol Teatrul Municipal se prezintă în această etapizare a patra premieră, după „Intoarcerea", „Passacaglia" și „Menajeria de sticlă".

Repetiții la Operetă

După premiera operetei „Lysistrata", Teatrul de Operetă continuă pregătirile în vederea premierii unor noi spectacole. Încă din primele zile ale lunii ianuarie au fost repetate repetițiile cu opera comică „Elixirul dragostei" de Donizetti, care va fi montată în regia lui Lucian George Ionescu. Distribuția acestui spectacol va fi achiziționată din tinere elemente ale teatrului. Peste cîteva zile, un alt colectiv de interpreți va începe repetițiile cu operetă „Rose Marie" de Friml.

In cabină, după premieră...

Calendarul vechi mai avea doar cîteva file cînd întregul corp de balet al teatrului se pregătea să întîmpine Anul Nou cu... emoțiile unei premiere. I-am întîlnit pe toți în seara acelei cu surleul înflorit pe buze cînd, reîntorși de la rampă, trăiau bucuria încununării unor străduințe vii. Aplauzele însuflețite cu care publicul răsplătise premiera baletului „Spărgătorul de nuci", avea să aducă fiecăruia o mare satisfacție. Era firesc. El întîmpinaseră anul 1961 aducînd baletului romînesc o realizare de mare succes.

...I-am întîlnit pe Gelu Barbu alături de colegii interpreți. Dar în fața mea nu mai stăteau ca deobicei înspăimîntătorul vrăjitor Rotbart din „Lacul lebedelor" și nici despoticul han Ghirei din „Fîntîna din Bacîsarai". De data asta, Gelu Barbu ne întîmpina în costumul scînteietor al prințului ce descindea din lumea feerică a viselor sale.

— Ce a însemnat pentru mine anul 1960 ? Desigur, în primul rînd, mi-a dat deosebita satisfacție de a reprezenta arta noastră interpretativa pe cele mai diverse meridiane ale globului. Așa amintit de turneul făcut împreună cu Valentina Massini în Egipt, India și Indonezia. Cu prilejul acestei ultime deplasări am apărut în diverse spectacole în Insulele Iava, Sumatra și Bali. Am călătorit mult. Au urmat apoi turneele în R. P. Bulgaria și în Uniunea Sovietică, unde am avut ocazia de a reprezenta arta baletului romînesc. La Moscova am apărut în rolul lui Pătru din „Priculiciul".

— Care au fost momentele cele mai emoționante pe care le-ați trăit în cursul anului ?

— Primul l-am petrecut în timpul turneului în E-

gipt. Aci am jucat pe scena Operei din Cairo care sărbătorea aniversarea a 100 de ani de la premiera operei „AIDA". Mă cuprins o deosebită emoție atunci cînd am aparut pe această scenă de faimă mondială și cu o istorie atît de veche.

— Și ați moment emoționant ?

— I-am trăit în seara aceasta, cînd am fost martorul frumoasei primiri pe care publicul bucureștean a făcut-o balerinei „SPĂRGĂTORUL DE NUCI". Deși nu am un rol de mare întindere, am depus multe străduințe pentru realizarea lui. Aparițiia mea este precedată de momentul în care, Mașa visînd, se vede domnișoară alături de un prinț. Înainte de a apare în scenă, baletul execută celebrul „VALS AL FLORILOR" („marele adagio") a cărui parte muzicală este cunoscută ca o culminație în creația muzicală de balet a lui Ceaikovski. Scena balului are o montare lastuoasă, interpretarea ei aducînd în scenă întregul corp de balet feminin. Maestra Tilde Ureseanu a căutat să dea o soluție cît mai originală plastici baletelor. Așî amînti aci de dansul arab sau de cel chinezesc în cînd interpretarea coregrafică cîștigă mult prin efectul produs de avalanșa unuiflux multicolore care cad de sus, balansîndu-se pe elastic. De altfel, trebuie spus... dar nu mai spun nimic... Veniți mai bine la spectacol și veți afla și celelalte surprize.

M. DAMIAN

IN STUDIOURI-PE ECRANE

„CÎNTECUL COEZIUNII" este titlul filmului artistic în două serii pe care l-au realizat cineaștii din R.P.D. Coreeană. Este relatarea în limbaj cinematografic a drumului vieții unui muncitor, Ilan Mun Ghir.

PRIMA COPRODUCȚIE R.P.Mongolă—R.D.G. va fi filmul „Baleda mongolă". Au început lucrările pregătitoare pentru realizarea el.

ACTORUL Mell Ferrar — cunoscut din filmele „Război și pace" și „Lily", a anunțat că va părăsi ecranul pentru a se dedica regiei de film. Lucru ce se întîmplă nu odată în viața unui actor de film. Mai puțin minunile cînd motivele care, după propria sa mărturisire l-au îndemnat pe Mell Ferrar la această hotărîre.

— Nu-mi place fața mea — a spus el, ce este îngrozător de banală, stereotipă. Producătorii și regizorii simt evident de aceiași părere. Ca actor n-am făcut carieră. O să încerc ca regizor. Va trebui să încep de la a,b,c.

De altfel, Mell Ferrar a și realizat un film în care rolul principal îl joacă soția sa Audrey Hepburn.

ÎN FRANȚA au fost expuse în cadrul unei mici expoziții peste 100 de picturi realizate de cunoscutul artist de cinema Pierre Brasseur. Lucrările plastice dovedesc faptul că Pierre Brasseur este și un pictor talentat.

MARIO DEL MONACO a semnat contractul privind participarea sa la două filme ce se vor turna în Franța. Primul film se intitulează „Vocea de aur" iar celălalt este o ecranizare după „Fra Diavolo".

Roluri și interpreți

În partea a doua a stagiunii teatrele publicului nostru va fi invitat să asiste la numeroase premiere în care multi din-tre slujitorii scenelor vor susține roluri de factură cu totul nouă.

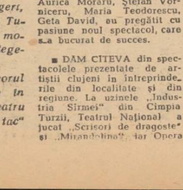

Ne-am propus să vorbim despre aceste chiar cu deținători ai unor asemenea roluri.

UN PERSONAJ DE SATIRA

Artistul emerit Al. Giugaru va interpreta pe scena Naționalului în comedia „Ascultă-ți inima" de A. Korneiciuk, rolul lui Makedon Nikolaevici Somn.

— Doriți să vă vorbesc despre cel ? Trebuie să știți că Makedon Nikolaevici Soma nu este altul decît președintele unui colhoz din minunata comedie a lui Korneiciuk — declară popularul artist. Personajul acesta, plin de savoare, are trăsături puternice de umor, de grotesc, în care oamenii recunosc — zîzîind — neajlatura retrogradă a unora care se cramponează fără să înțeleagă încă să țină

ne spune în încheiere Carmen Stănescu — cele colaborarea mea artistică cu cunoscutul actor Emil Botta, interpretul titular al piesei, îmi prilejuiește o mare bucurie.

S. N.

Repetiții...

La Teatrul de Stat „Mihail Eminescu" din Botoșani a intrat în repetiție „O scrisoare pierdută" de I. L. Caragiale. Piesa este pusă în scenă de Ion Șahighian.

De asemenea, o echipă a teatrului pregătește un spectacol de satiră a vechilor alegeri, „Los Tudorache, sus Tudorache" și diferite monologe adecvate alegerilor.

În curînd, regizorul Eugen Aron va pune în scenă la acest teatru piesa „Oameni care fac" de Al. Voitin.

„Spectacolul" în regiunile țării

După 13 ani de activitate

La Teatrul de Stat din Bacău

Teatrul de Stat din Bacău intra în al 14-lea an de activitate. O activitate rodnică concretizată în 95 de premiere la care se mai pot adăuga cele ale secției de păpuși (inițiată în 1951) și secției de dramă din Piatra Neamț (inițiată în 1959).

În anul trecut teatrul a dat o atenție deosebită deplasărilor în centrele muncitorești din regiune prezentînd 387 spectacole. În aceeași măsură a dat atenție sprijinirii formațiilor de amatori. Un număr de 29 actori ai teatrului au participat la instruirea formațiilor de teatru în cadrul concursului bienal „I. L. Caragiale".

Despre activitatea teatrului pe anul 1961 ne-a vorbit directorul teatrului, I. Ghica.

— În noul an, spectatorii teatrului nostru vor avea prilejul să vadă spectacole ca : „Don Carlos" (care se repetă în direcția de scenă a lui Ion Olteanu, de la Teatrul Municipal), „Revizorul" de N. Gogol, „Surorile Boga" de H. Lovinescu, la Piatra Neamț vom juca „George Dandin" de Molière, „Inspectorul de poliție" de J. Priestley și „Drum bun scumpului nostru astronaut" de V. Bîrlădeanu.

— Ce veți juca pentru micii spectatori ?

— La secția de păpuși sînt programate încă două piese originale : „Voinicul din Carpați" de Ion Buleandră și „Marea aventură" de Al. Popovici. Pentru preșcolari păpușarii noștri vor reprezenta „În țara lăudăroșilor" de I. Lepșin.

— Intentionați să lărgiți activitatea de deplasări la sate ?

— Avem numeroase proiecte de viitor. Intenționăm, de pildă, să punem bazele unei formații permanente pentru sate, cu un repertoriu corespunzător și cu cel puțin două premiere pe stagiune. Cred că această formație va constitui embrio-nul viitorului teatru sătesc al regiunii. De asemenea, intenționăm să lărgim contactul direct cu publicul spectator prin inițiativi și consfătuiri.

L. P.

Repetiții...

La Teatrul de Stat „Mihail Eminescu" din Botoșani a intrat în repetiție „O scrisoare pierdută" de I. L. Caragiale. Piesa este pusă în scenă de Ion Șahighian.

De asemenea, o echipă a teatrului pregătește un spectacol de satiră a vechilor alegeri, „Los Tudorache, sus Tudorache" și diferite monologe adecvate alegerilor.

În curînd, regizorul Eugen Aron va pune în scenă la acest teatru piesa „Oameni care fac" de Al. Voitin.

Pe scurt — din țară

■ AU TRECUT ieri ani de cînd la casa de cultură din Fălticeni, Regiunea Banat, a luat ființă taraful de muzică populară. Astăzi el numără 40 de membri, iar repertoriul său variat, bine pus la punct, i-a permis organizarea unui turneu în regiune.

■ TEATRUL de păpuși din Iași — în afara spectacolelor prezentate la sediu, întreprinde cu regularitate deplasări în regiune. În sala clubului C.F.R. din Pașcani, spectacolele „Capra cu trei iezi" și „Necazurile lui Șurubel" au fost vizionate de peste 1200 de spectatori.

■ BRIGADA artistică a Fabricii de confecții din Iași a avut zilele trecute premiera unui spectacol de estradă. Tinerii muncitori Aurica Moraru, Ștefan Vornicu, Maria Teodorescu, Geta David, au prezentat cu pasiune noul spectacol, care s-a bucurat de succes.

■ DAM CITEVA din spectacolele prezentate de artiștii cluburi în întreprinderile din localitate și din regiune. La uzinele „Mașina Semeț" din Cîmpia Turzii, Teatrul Național a jucat „Scrisori de dragoste" și „Mirandolina", iar Opera Maghiară de Stat a prezentat operetele „János Vitéz" și „Veiicvodul țiganilor" la uzina „Carbochim" din Cluj. Muncitorii întreprinderilor din Turda au vizionat operele „Faust", „Boema" și „Cio-Cio-San" iar cei ai atelierelor de reparat material rulant „16 Februarie" din Cluj operete „Lăsați-mă să cînt".

■ ARTIȘTII amatori ai căminului cultural „Ana Ipătescu" din comuna Spiru Haret, Regiunea Galați, din toriile deplasărilor sînt bine cunoscuți într-o serie. întreagă de comune învecinate. La ultimul program artistic pe care l-au prezentat în comuna Stîncuța au luat parte aproape toți locuitorii comunei, care au aplaudat cu căldură pe artiștii amatori.

O nouă premieră la Teatrul de Stat din Constanța

Ca în fiecare an, Teatrul de Stat din Constanța a întîmpinat aniversarea proclamării Republicii Populare Romîne cu prezentarea unui nou spectacol în premieră din dramaturgia originală. De data aceasta este vorba de piesa „Băieții veseli" de H. Nicolaide, prezentată de secția de dramă și comedie. Spectacolul a fost realizat în regia lui Val Mugur, maestru emerit al artei din R.P.R., iar scenografia a fost semnată de Tatiana Manolescu Uleu. Din distribuție fac parte : Gh. Popa Mijea, Valentina Șambra, Cristina Minculescu, Ștefan Chiței, Emil Sassu, Mircea Psatta, D. Bitang, N. Simion și O. Păunovici.

S. M.

IN CÎTEVA RÎNDURI

IARINA IONESCU

de la Teatrul de Comedie din București unde va debuta în rolul Lucilei din „Burghezul gentilom" de Molière.

RUTH SCHNEKER

artistă a Teatrului Evreiesc de Stat, care a jucat în „Hersele Dubrovner", „Jurnalul Anei Frank" și în spectacolul de estradă „Cîrîbîribian".

CONSTANTIN URSULESCU

de la Opera de Stat din Cluj a apărut în spectacolele „Rigoletto", „Trubadurul" și „Don Juan".

N. IONESCU-DODO

de la Teatrul de Operetă a realizat interesante apariții în spectacolele „Vînzătorul țărcat", „Lilicuță", „Boccaccio", „Căsătoria secretă" și altele. De curînd, el obține un frumos succes în rolul lui Cleon din noua operetă romînească „Lysistrata".

FLORIN SCĂRLĂTESCU

actor al Teatrului de Comedie, interpretează rolul Joe din comedia „Celebrul 702" de Al. Mirodan, o cărei premieră a avut loc pe scena acestui teatru.

75

BIBLIOTECA CENTRALĂ
SIBIU

Proletari din toate țările, uniți-vă!

magazin

Anul V — Nr. 171 * Sîmbătă 14 ianuarie 1961 * 8 pagini — 1,50 lei

„ÎN NUMELE FRONTULUI DEMOCRAȚIEI POPULARE..."

În numele Frontului Democrației Populare și din însărcinarea lui, propun drept candidat..."

De patru zile aceste cuvinte sînt rostite pe tot întinsul țării, în sute de locuri, în fața miilor de oameni, a miilor de muncitori, de țărani, de cărturari. De patru zile acestor cuvinte, pronunțate de la tribunele adunărilor și să le cucerim prin muncă perseverentă și avîntată.

De marți încoace se desfășoară adunări în care sînt propuse candidaturi.

Joi seara, într-o sală modernă din centrul Bucureștilor, pe ai cărei pereți se aflau zugrăvite pe niște scuturi, asemeni vechilor blazoane, simbolurile drepților stăpîni ai țării: tractorul și sondele, spicul de grîu și echerul, cartea și condeiul, coșul fabricii și ciocanele minerului, — a fost propus candidat pentru alegerile în marele sfat al țării, un artist — sculptorul Ion Jalea. Am observat cum în timpul cît a ținut adunarea multe priviri ale celor din sală erau ațintite către figura ginditoare a artistului pe care unii o vedeau atunci prima oară. M-am întrebat, și sînt convins că și alții și-au pus această întrebare, la ce se gîndea cel care își auzise numele propus, în clipa cînd vorbitorii au prins să se perinde prin fața microfonului.

Poate că retrăia în minte imaginile copilăriei sale lipsite de bucurii, petrecută pe pămîntul Dobrogei sărace de altădată, poate că, mai puternice decît aceste amintiri, se înfiripau imaginile unei călătorii recente, menite să-l apropie pe el și pe tovarășii de breslă, de culorile și de relieful Dobrogei contemporane. Sau poate că depăna în gînd anii umilințelor de odinioară, cînd pentru bărtăverzimea semidoctă din această țară artistul era socotit un fel de lăutar, dator să îngîne un cîntec la masa boerului, pentru tihna pîntecului său sătul. „Creația lui Ion Jalea a înscris un drum sănătos în arta românească în vreme ce unii rătăceau în hățișurile abstracționismului", spune unul din vorbitori, și omul cărunt de la masa prezidiului își amintește surisul „subțire" și blazat al protipendadei care umplea „vernisajele" de odinioară, își amintește apoi de țăranul — poate țăranul din Dobrogea natală — care, lăsîndu-și desaga la garderoba fostului

Oamenii muncii din patria noastră
propun candidați
ai Frontului Democrației Populare
pe cei mai buni fii
ai poporului muncitor
în frunte cu conducătorii partidului
și guvernului

de către reprezentanții Frontului care înseamnă întruchiparea unității politico-morale a poporului nostru în jurul partidului, le succede numele muncitorului, al țăranului, al inginerului, al profesorului sau învățătorului, al academicianului, al omului de artă.

Și pretutindeni, înaintea acestor cuvinte, de la aceeași tribună și prin graiul aceluiași vorbitor, prind viață tablouri grandioase chemate să aducă în fața ascultătorilor imaginea unor realități pe care viața nouă ni le rezervă la fiecare pas. Poate că mulți dintre cei ce participă la aceste adunări sînt proveniți din diverse locuri de viață și de muncă și se întîlnesc acolo întîiași dată; dar pentru fiecare în parte cuvintele de la tribună au aceleași ecouri, fiindcă fiecare dintre noi sîntem beneficiarii acelorași mari izbînzi ivite în cartierul nostru, în satul nostru, în țara noastră.

Lucrăm într-o uzină care acum cinci sau patru ani exista poate doar în mapele proiectanților, pe un șantier unde în curînd se vor produce noi bunuri necesare economiei naționale, poporului, mergem să ascultăm un concert la Sala Palatului, ascultăm o transmisie din studioul mare al Radiodifuziunii; urmărim programele Televiziunii, ne odihnim vara în clădirile litoralului, ne-am mutat — mulți la număr — în locuințe noi, construite în ultimii 2—3 ani. Și, mai presus de acestea ceea ce ne leagă și mai mult este conștiința faptului că mîine, peste un an, peste șase, peste cincisprezece, vom fi beneficiarii altor victorii, altor izbînzi, a biruințelor pe care partidul ne-a învățat să le prevedem în viitor

Aneta Timaru, propusă candidată a F.D.P. în circumscripția electorală orășenească nr. 293 pentru alegerile de deputați în statul popular al Capitalei, primește felicitările unui grup de alegători.

Burcă al nostru s-a schimbat

Desigur că n-a stat nimeni să urmărească în care colț al țării a plecat lotul de butoaie cu prima sodă caustică topită care a ieșit pe poarta Combinatului chimic Borzești. Putea să aibă tot atît de bine locul de destinație o întreprindere din industria petrolieră sau una din industria textilă, farmaceutică sau a coloranților. Dar indiferent unde a ajuns acest lot, pe unul din butoaie o mînă a scris cu cretă albă — 18 decembrie 1960 și mai jos un nume — Burcă.

Iată pe scurt povestea acestei însemnări.

Anton Burcă a terminat școala profesională și a venit să lucreze la combinat, la Borzești. La 17 ani se credea tare învățat, bărbat și nu știa nici el de unde își luase obiceiul să se poarte așa.

Însă multe i se puteau reproșa. Mai întîi la serviciu făcea treabă pe apucate. Parcă era mulțumit că i se dusese vestea de mare șmecher. Știa să fie ironic, zeflemist pentru că auzise el că așa îi poți convinge pe oameni că ești „inteligent". Tovarășii de muncă îi spuneau despre felul cum se îmbrăca:

— Măi Burcă, tu te îmbraci ca un bulevardist, băiatule. Și nu-ți stă de loc bine.

— Datorită felului cum muncea, Burcă al nostru a stat un an de zile la categoria treia de salarizare — ne spune șeful secției evaporare și topirea sodei caustice de la combinat, inginerul Gheorghe Ambrozie.

Peste tot în jurul tînărului nostru se muncea însă intens, cu pasiune. Lucra și el la montarea primei baterii de topirea sodei caustice din combinat. Utemiștii s-au apropiat de el și treptat l-au antrenat la o treabă, la alta. I-au servit și criticile șefului de schimb, ing. Romulus Filip și „mustruluielile" maistrului chimist Dominic Dezsi. Și apoi a început să-i placă valea Trotușului. Cînd ieșea seara în oraș și vedea kilometri întregi luminați feeric de miile de becuri de pe vastele șantiere de la Borzești și Onești i se încălzea inima.

Un lucru este recunoscut astăzi de întregul colectiv al secției:

— Burcă al nostru s-a schimbat.

Elena PAVELESCU

• *(Continuare în pag. 4-a)*

Două tinere talente... Alexa Dumitrache și Eugen Mărcui. S-au afirmat în ultima vreme pe scena Teatrului de Operă și Balet. Apariția lor de mare efect în rolurile principale din baletul „Spărgătorul de nuci" de Ceaikovski se bucură de aplauzele însuflețite ale publicului.

Fotografia: S. LEONTE

Din sumar:

Igor Ilinski la 60 de ani

Sportivi romîni în mari competiții internaționale

O lecție de teatru

Reflector
de Eugen BARBU

Magazin medical

In lumea fanteziilor de circ

REBUS • ȘAH
JOCURI DISTRACTIVE

Patru răspunsuri la o întrebare

Pentru a putea răspunde la întrebarea redacției „Magazinului": „Ce e nou la Moscova"? (întrebare care, după cum bine vă dați seama, nu este exclusă niciodată din convorbirile telefonice cu Bucureștiul) — am pornit să colind cele mai diferite locuri pentru a afla noutăți.

În capitala sovietică nu poți face nici un pas fără să dai de construcții noi, fără să vorbești despre ele. Așa că și noi vom vorbi despre...

O construcție deosebită

Un inginer pe care-l cunosc și care lucrează la Consiliul orășenesc al Economiei naționale, m-a întrebat zilele trecute la telefon:

— Vrei să vezi ceva interesant?

Răspunsul a fost că... peste o jumătate de oră ne-am întîlnit. Cunoscutul meu mi-a arătat un proiect. La prima vedere nimic neobișnuit: o clădire despre care, chiar dacă nu ești specialist, îți dai seama că este destinată unei unități industriale. Într-un fel era așa. Într-un fel doar, pentru că în față aveam proiectul unei hale uriașe, complet izolată de lumea înconjurătoare. În viitoarea secție destinată unei mari uzine de strunguri din Moscova nu va exista lumina zilei, nu va fi praf, nu se va face simțită nici un fel de vibrație, nu vor fi variații de temperatură. După cum vedeți, o serie întreagă de negații, au dat mult de lucru colectivului de proiectanți în frunte cu inginerul Kuznețov de la Institutul „Iprostanok".

Natural, prima întrebare a fost legată de scopul acestei secții.

— *Vezi dumneata* — mi s-a răspuns — *tehnica contemporană are nevoie de mare precizie. O piesă greșită cu a mia parte dintr-un micron poate fi uneori socotită rebut. Or, economia națională are nevoie de tot mai multe piese foarte bune. Singura soluție — precizia în serii mari. Pentru aceasta însă, este nevoie de o hală specială.*

Din discuția pe care am avut-o am aflat lucruri foarte interesante despre această hală care va fi unică în lume. În primul rînd toată clădirea va semăna cu un stup, atelierele vor fi izolate unele de altele, pentru a se evita zgomotul. Tot împotriva zgomotului, care se pare că are o influență mare asupra aparatelor de precizie, podeaua și tavanul vor fi duble. Suprafața secției de montaj va fi de 6000 m.p. Datorită combinației dintre culoarea zidurilor și lumina unor lămpi speciale, se va părea că întreaga încăpere este inundată de soare.

În secții intri printr-un coridor lung, dotat cu aspiratoare. Venind din stradă și trecînd apoi prin acest... „purgatoriu" poți fi sigur că pe haine și pe pantofi n-a rămas nici un fir de praf.

După cum vedeți, este într-adevăr o construcție ieșită din comun. Peste un an și jumătate — doi ani, această construcție va putea răspunde la întrebarea redacției „Magazinului": „Ce e nou la Moscova"? (întrebare care, după cum bine vă dați seama, nu este exclusă niciodată din convorbirile telefonice cu Bucureștiul) — am pornit să colind cele mai diferite locuri pentru a afla noutăți.

Al. STARK

• *(Continuare în pag. 2-a)*

Studenți pe scenă

Studioul Experimental al Institutului de Teatru „I. L. Caragiale" repurtează un succes nou în acest an cu piesa „Reportaj cu șireangul de gît" — emoționantă evocare a lui Iulius Fucik și a activității sale ilegale în perioada ocupației fasciste din Cehoslovacia.

Interpreții, descifrînd sensurile ideologice și artistice ale Reportajului, au reușit să înțeleagă personalitatea scriitorului ceh Iulius Fucik, devenit un simbol al luptei pentru pace și socialism, au înțeles rostul jertfei patriotice pe care comuniștii au adus-o în lupta curajoasă împotriva fascismului. Mărturisirea patetică și chemarea vibrantă a lui Iulius Fucik „Oameni, eu v-am iubit!... vegheați!" exprimă mesajul adînc pe care-l comunică acest înflăcărat manifest de artă revoluționară.

Exigența artistică prin care Reportajul a văzut rampa studioului experimental relevă prețuirea pe care colectivul de interpreți o acordă acestei remarcabile creații realist-socialiste.

În atenția regizorului George Dem Loghin a stat ideea de a găsi căi eficiente prin care textul să fie valorificat. Tragicul eroic, incandescența revoluționară, semnificația de simbol a activității lui Iulius Fucik, patosul liric care răscolește și frămîntă piesa, stăpînesc spectacolul și întăresc latura monumentală a evocării lui. O preocupare permanentă a regiei a constituit-o crearea atmosferei spectacolului și a alternanței ritmului — rezultatul unei meticuloase și rodnice documentări cu privire la epoca oglindită în piesă. Cîteva amănunte ale decorului din tabloul III pun spectatorul în fața biroului de anchetă al Gestapoului — dar ele pe parcursul acțiunii contribuie la fixarea imaginii adecvate pe care o oferă această cameră de tortură.

Punctarea unor momente încordate din această scenă cu fascicole de lumină, raza și umbra proiectate acolo unde se concentrează „cloonirea", mărturisesc preocuparea regizorului de a găsi modalități variate de expresie subordonate comunicării cît mai eficiente a mesajului ideologico-artistic al piesei.

Un merit deosebit în realizarea spectacolului îi revine lui Vasile Gheorghiu, interpretul lui Iulius Fucik. Integrat în rol, vibrația romantică și revoluționară a actorului întreține fiecare scenă. Energia, sensibilitatea, potența lirică, spiritul caustic — concen-

Ion TOBOȘARU

• *(Continuare în pag. 2-a)*

Vasile Gheorghiu și Marian Hutac într-o scenă din spectacolul cu piesa „Reportaj cu șireangul de gît"

Produse prin sinteză organică

Credeți că numai în poveștile vechi erau atotputernice formulele cabalistice și baghetele magice cu ajutorul cărora se obțineau din substanțe de formă și culoare nedefinită numeroase obiecte prețioase? Chimiștii noștri le mînuiesc cu mai multă abilitate decît vrăjitorii creați de cea mai fertilă fantezie și ajung la rezultate mult mai spectaculoase.

Într-un decor lipsit de orice element misterios, în laboratoarele luminoase, căptușite cu faianță albă ale ICECHIM-ului (Institutul de cercetări pentru industria chimică), sau ale altor institute de cercetări științifice, se pun bazele proceselor tehnologice iar inginerii de la IPROCHIM (Institutul de proiectări pentru industria chimică) elaborează pentru ele proiectele corespunzătoare.

Un profan nu înțelege nimic din coloanele lungi, aliniate simetric de formule și cifre sau din liniile drepte și curbe trasate cu tuș pe planșe, dar din aceste formule, cifre și scheme se ridică ca prin minune una după alta impunătoarele uzine noi din țara noastră. Care este magia pe care o posedă chimiștii noștri? Se numește...

Sinteza organică

Multă vreme, oamenii se mulțumeau să obțină toate articolele de care aveau nevoie din lumea mineralelor, a plantelor și a animalelor. A fost nevoie de multe secole pentru ca ei să-și dea seama că tot șirul nesfîrșit de produse necesare lor este alcătuit dintr-un număr restrîns de elemente chimice, îmbinate în diverse combinații. Chimiștii au descifrat structura acestor combinații și au reușit să le reproducă în laborator pornind de la substanțe chimice mai simple care se pot obține oricînd din surse accesibile: cărbune, țiței și gaz metan, cioturi și rumeguș de lemn sau paie și semințe de floarea-soarelui.

Pe măsură ce devenea mai pretențios, chimistul se lupta să devină mai abil, să rivalizeze cu natura și a reușit atît de bine, încît astăzi creează produse superioare celor naturale.

Cu care să începem? Cu cele care ne plac mai puțin dar care sînt cele mai necesare:

Medicamentele

Din cele mai vechi timpuri s-a urmărit să se descopere substanțele cu proprietăți curative din natura înconjurătoare și s-au acumulat treptat o serie de date prețioase despre extractele vegetale. Progresele realizate în chimie au arătat legătura între structura unei substanțe și proprietățile ei, permițînd să se găsească elementul specific al unui compus chimic care îi determină eficacitatea.

La început s-au preparat substanțe identice cu cele naturale. Pe urmă, s-au obținut prin asemănare cu acestea alte substanțe din care s-au eliminat elementele care determină acțiuni nedorite și s-a mărit numărul celor care determină eficacitatea. Astăzi, medicamentele sintetice sînt mult mai eficace și mai puțin toxice ca extractele naturale; s-au obținut pe acest principiu chiar medicamente foarte îndepărtate de cele naturale ca structură și proprietăți.

La noi în țară avem în domeniul produselor medicamentoase o serie de realizări obținute cu ajutorul Institutului de cercetări chimico-farmaceutic I.C.E.F. dintre care menționăm: antireumaticele — Piramidon, Butamid, Algosedin, Salicilamida; anestezicile — A.L.U., Vilina; antidiabeticile — Cloramfenicol, Aureociclina, Tetraciclina; analepticele — Pentazol; neurolepticele — Clordelazin, Nervatil, Alergan și multe altele. În același timp fabricile de medicamente continuă să-și extindă producția (amintim construcția unei noi secții de sinteză la fabrica din Turda).

Antidăunătorii

În același mod s-a rezolvat problema obținerii de preparate destinate dăunătorilor plantelor. S-au studiat extractele vegetale utilizate inițial în acest scop și prin asemănare cu acestea s-a urmărit să se prepare compuși cît mai toxici pentru paraziți și mai inofensivi pentru animale cu sînge cald. În prezent, se cunoaște un număr foarte mare de astfel de substanțe printre care cele mai utilizate sînt D.D.T.-ul și H.C.H.-ul.

În țara noastră se acordă o atenție deosebită luptei împotriva dăunătorilor, în special acum cînd se pune atîta accent pe dezvoltarea agriculturii noastre și directivele Congresului al III-lea al P.M.R. prevăd o sporire atît de mare a producției de antidăunători. Față de 1959, producția lor crește cu 23% în 1960, urmînd să depășească în 1965 producția din 1959 cu 316%. Dintre măsurile luate pentru a asigura aceasta menționăm cele două secții de la Combinatul de la Borzești cu capacitatea de 1.000 t. D.D.T. și 2.000 t. H.C.H.

Coloranți, tananți, substanțe de spălare

Pentru colorarea țesăturilor, materialelor plastice, a metalelor, a lemnului, într-un cuvînt a tuturor materialelor pe care le folosim, avem nevoie de coloranți. Cu cît folosim o gamă mai bogată de coloranți cu atît conferim un aspect mai viu și mai variat obiectelor

Ing. Veronica ALEMAN

• *(Continuare în pag. 4-a)*

Vitrina cu cărți

POP SIMION: „Afișe de bal"

Sfîrșitul lui August 1944, atunci cînd catiușele sovietice băteau la porțile satelor maramureșene și fasciștii prădau și ucideau în furia agoniei. Ștefan Hulpe al lui Tomoioagă începe rezistența în fața fasciștilor, susținînd jafului oile lui și ale unor consăteni. Era doar primul pas, căci în munți, ecolo unde se refugiase, Ștefan intră în legătură cu partizanii. El își va primejdui viața pentru a-i salva pe consătenii închiși de hitleriști. Acesta a fost drumul lui Hulpe,eroul nuvelei cu același nume, dar asemănător a fost și cel al Todosiei Fătului care ucide un fascist, răzbunînd moartea soțului ei („Cățeaua") și al lui Motse Augustin care moare neținînd detașamentul de partizani („Scară la cer") sau al lui Petre Ponci care ajută ostașii sovietici ce luptau în spatele frontului („Parașuta"). Pentru că țăranul maramureșean, eroul de predilecție al nuvelelor lui Pop Simion, este un om aprig, însetat de dreptate, cu inima deschisă celor ce luptau pentru ea. De aceea el n-a pregetat să intre în lupta împotriva fasciștilor. Pentru el, aceste acțiuni sînt ca o supapă, prin care erupe clocotitoarea sa sete de dreptate și răzbunare împotriva impilatorilor.

Nuvela „Pămînt tînăr" face tranziția la seria celor ce se ocupă de zilele noastre. Și în aceste nuvele scriitorul redă fapte declanșate de un puternic resort dramatic: un tînăr tractorist ce vrea să răzbune moartea cumplită a părinților săi („Pămînt tînăr"), istovitorul proces de conștiință al unui mijlocaș, însingurat în afara satului colectivizat („Pașca-Grof"), temerile unui miner pe cale să-și piardă prietenia și încrederea colectivului din cauza unei greșeli de corectură dintr-un ziar („Șopîrla").

Tînărul scriitor are reale însușiri de analist, sugerînd în descrieri sobre și în dialoguri succinte, tensiunea autentică a situațiilor, dramatismul lor. Lui Pop Simion îi repugnă prolixitatea, dar aceasta nu trebuie să-l ducă la suspensii neexplicabile (ca în „Afișe de bal" și „Darida") sau la precipitări (finalul din „Hulpe"). Pop Simion este atras de conflicte puternice, dar trebuie să evite îngroșarea psihologistă, neverosimilă (Pașca-Grof").

ARNOLD ZWEIG: „Școala Verdunului"

Ultima imagine din romanul lui Arnold Zweig „Școala Verdunului", îl arată pe Werner Bertin, eroul principal al cărții, pierzîndu-se în desișul unei păduri. Și Bertin își reamintește că tot din păduri s-a reîntors, din pădurile întunecoase ale Verdunului...

Această imagine apare ca un simbol pentru evoluția acestui personaj, unul din cele în jurul cărora gravitează ciclul de romane al lui A. Zweig, inspirat de anii primului război mondial. Pentru că plecînd pe front ca voluntar, scriitorul Bertin — intelectual naiv și credul în umanismul steril burghez — spera să găsească un sens practic concepțiilor sale idealiste. Furat de hățișurile fără de lumină ale șovinismului și militarismului, Werner Bertin se va rătăci curînd. Propria scară a valorilor se va prăbuși, ideile lui se vor găsi în flagrantă contradicție cu realitatea. Bertin observă prăpastia existentă între ostașii simpli — posesori ai adevăratelor virtuți și casta ofițerească — mîrșavă, coruptă, cinică. Școala Verdunului, lumina crudă a războiului va reliefa mai clar ceea ce altfel nu se străduia să observe: militarismul, întregul sistem politic care îl generează, are la bază interesele meschine, antiumane ale celor privilegiați. Și Bertin începe să intuiască prin hățișuri, un luminiș...

Scriitor de frunte al literaturii realist-critice, Arnold Zweig s-a străduit să pătrundă în esența lucrurilor, să dobîndească certitudini, asemenea eroului său. Nu întîmplător unii istorici literari au găsit afinități biografice între scriitor și Werner Bertin. Înfățișînd tragedia războiului, opera lui A. Zweig are o înaltă valoare umană și o actuală semnificație în lupta nobilă pentru pacea lumii.

L. SL.

Portrete în apă tare

Domn' BASILIO

I-a plăcut Rossini de mic. De cînd era mic, el nu Rossini. Și din Rossini, mai ales „Bărbierul din Sevilla". Și din „Bărbierul", nu atît bărbierul, cît don Basilio. Și din don Basilio, marea arie din actul II:

Calomnia,
E un venticello...

Nu a învățat niciodată italienește și totuși a înțeles că asta înseamnă: calomnia e-un vînticel. Vîntul este un fenomen al naturii. Vînticelul calomniei este un fenomen al naturii umane. Iată-l cum suflă, după toate regulile artei, într-una din ariile pe care le cîntă domn'... Basilio al nostru:

...Nicule, ai o nevastă! Felicitările mele! Dacă o văd neo-realiștii, iese Lollobrigida la pensie!

...Nu, pe cuvînt că nu-i fac complimente! Nu eu sînt cel care-i fac complimente.

...Parcă tu nu știi cine i le face!

...Zău că nu știi? Cu atît mai bine! Să nu-ți închipui că de la mine ai să afli!

...Măi, da nervos te-ai mai făcut! Deși, la drept vorbind, înțeleg eu de ce. Cu o soție care...

...Cum m-am întrerupt? Nu m-am întrerupt deloc. Ce zici că iar nu mi-a ieșit Pronosportul? Infidel ca o femeie!

...Care soție? A, soția ta! Ce-i cu ea?

...N-am vrut să spun nimic, omule! Mă gîndeam doar că atunci cînd ești nesigur, sigur că...

...Nu, dragul meu, eu nu susțin că e cazul să fii nesigur de soția ta! Pe mine poți să contezi ca pe un adevărat prieten! Eu nu fac parte dintre cei care te cultivă pe tine, ca să-i facă curte ei.

...Ce exemple vrei? Uită-te singur, dar uită-te bine, cu ochii deschiși, și ai să vezi.

...Cum, ce să vezi? Ai să vezi ce e de văzut!

...Eu? De unde ai scos că am văzut eu ceva? Zi mai bine că pe tine te frămîntă chestia asta și...

...Foarte bine că nu te frămîntă! Las' să urle toți, ce-ți pasă ție? ...A, dacă urlă îți pasă! Ei, da, nu-i atît de plăcut: ce știe tot satul, nu știe...

...Care sat? De ce te enervezi? Are dreptate, nevastă-ta, că nu mai poate să te suporte!

...Nu, nu mie îmi face ea confidențe! Eu nu știu să ascult cu atîta farmec ca Petrică!

...Ce ai cu Petrică? Ziceai doar că-i cel mai bun prieten al vostru! Adevărat că „al vostru" e un fel de-a vorbi! Are el alți membri din familia ta, cu care se întîlnește mai des decît cu tine...

...O fi uitat, pur și simplu, să-ți spună că l-a văzut singură pe Petrică. Ce găsești așa grozav în asta? Femeile nu prea au memorie!

...Da, cred că el mi-a povestit! Nu-l știi pe Petrică, mereu se laudă cu succesele lui la femei!

...Care soție? Nostim mai ești! Din ce deduci că există ceva între soția ta și Petrică? Ai niște asociații de idei foarte curioase! Curioase și tardive!

...Așa și trebuie: încredere nestrămutată! De aceea te și prețuiește ea atît de mult. Din toți, cred că tot pe tine te preferă...

...Dragul meu, nu i-am numărat niciodată. Mi-ar trebui prea mult timp și eu sînt un om ocupat.

...Care soție? Măi băiatule, tu ești un obsedat! Faci ce faci și mereu aduci vorba de soția ta. Parcă numai la ea mi-ar sta capul!

Și astfel, suflă, suflă, suflă vînticelul calomniei. Și o să mai sufle, pînă ce domn' Basilio o să facă cunoștință personală cu proverbul: cine seamănă vînt, culege furtună. Atunci, domn' Basilio o să întrebe, uluit:

— Care calomnie?

Nicolae MINEI

Turda industrială

„Turdenele nopți încep cu lumină"... ne-a prevenit un poet din localitate, Ion Istrate, citindu-și versurile la cercul literar.

Într-adevăr, în amurgul aceleeași zile, lăsînd în urmă impunătoarea clădire a uzinei „Industria Sîrmei" de la Cîmpia Turzii (unde tocmai se sărbătorea îndeplinirea planului pe anul 1960) și revenind spre Turda, am putut vedea cum pe măsură ce seara înainta în noapte, se făcea tot mai multă lumină.

Acum, în noaptea limpede de decembrie, Turda era aceea care strălucea ca un gigantic pom de iarnă încărcat cu jucării uriașe de care noi ne apropiam uimiți întrebînd mereu:

— Acolo ce e?
— Fabrica de sticlărie!
— Și acolo?
— Electro-ceramica!
— Dar acolo?!
— Uzinele chimice!
— Și dincolo?
— Fabrica de ciment!
— Dar luminițele de-acolo, de sus? am întrebat eu cu respectul cu care se întreabă de jucăria din vîrful pomului.
— Acolo sus e aurul nostru, aurul alb!
— Aur alb?
— Da. Nu știați că există aur alb?
— Nu, ce-i drept. Știam de aur negru — încerc eu să mă desvinovățesc — dar de aur alb nu mi-a fost dat să aud pînă azi. Mai știu de cărbune alb, dar de aur alb...

Și, bineînțeles că a doua zi în zori am fost acolo sus.

Închipuiți-vă o carieră de piatră care se întinde pe o distanță de un kilometru, una dintre cele mai mari din Europa. Înălțimea stratului de calcar este aici de 70 de kilometri, știut fiind că deobicei grosimea stratului nu depășește 30 de metri.

— Ne vor trebui sute și mii de ani ca să extragem tot aurul alb de aici — ne spune fostul strungar Abrudan, acum inginer și director adjunct al fabricii. În anul 1962, fabrica noastră de ciment va lucra cu o capacitate dublă de producție, deci...

— Deci aurul alb, nu e altul decît cimentul!

— Mai bine-zis, cimentul nu e altceva decît aur, aurul alb al țării din care înălțăm case, școli, uzine...

— ...și palate, ca-n povești.

★

Și fiindcă a venit vorba de povești... ați fost vreodată în peștera lui Ali-Baba? Desigur că nu! De unde știu? Știu pentru că nici eu n-am fost încă. Numai că eu am văzut ceva care nu numai că-i seamănă dar o și întrece și anume: Expoziția fabricii de sticlărie din Turda.

În încăperea scăldată în lumină, pe rafturi îmbrăcate în oglinzi stau înșiruite într-o ordine artistică, fel de fel de obiecte străvezii în număr de...

— O mie de sorturi de sticlă produce fabrica noastră și aici sînt...

— ...delegatele la expoziție! Nici mai mult, nici mai puțin decît o mie de delegație străluciitoare! Mai lipsește una și s-ar putea scrie din nou despre Șeherezada.

— Da! O mie și una de nopți... de produse variate de sticlă.

— Mai mult decît variate... spun descoperind între sutele de forme care-mi luau ochii un obiect de proporțiile degetului mic de la mîna unui copil, obiect pe care l-am ridicat în palmă exclamînd cu satisfacția celui care știe că dă răspunsul exact la concursul „Cine știe cîștigă".

— O fiolă.

— Exact. Sîntem singura fabrică din țară care asigurăm industriei de medicamente „ambalajul transparent".

Am privit apoi parada feluritelor neamuri de pahare, țevi, vase, oglinzi, sticle, lustre, borcane, eprubete, damigene, bibelouri și altele pînă la o mie... pe urmă le-am vizitat rînd pe rînd locurile de naștere din fabrică, după care ne-am luat la revedere de o mie de ori de la „străluciitoarea Turdă".

Angela CHIUARU

4 răspunsuri la o întrebare

(Urmare din pag. 1-a)

structie va intra în configurația Moscovei ca ceva obișnuit.

Și acum, în continuarea răspunsurilor la întrebarea „Ce e nou?", să facem un scurt popas la...

Casa jucăriilor

Local acesta nu prezintă interes doar pentru cetățenii între 3 și 14 ani. Sînt convins că și pentru părinți inaugurarea Casei jucăriilor din Moscova va fi o mare bucurie. La parterul clădirii de pe prospectul Kutuzov nu vezi nimic neobișnuit. Curînd însă ușile se vor deschide și vei intra într-o adevărată lume de basm. Tejghele și rafturi nu vor exista în acest magazin, pentru că este vorba despre un magazin. Vor fi doar secții cu denumiri după... specific: „Casa păpușii", „Autostrada", „Pădurea veseliei". Așa că tot ce se va vinde aici va fi la îndemîna cumpărătorilor care vor putea încerca totul (bineînțeles fără să-l strice). Vînzătorii vor fi adevărați specialiști în meserie, mulți dintre ei vor fi aduși de la fabricile de jucării din alte orașe sovietice. După cum vedeți (spre bucuria viitorilor cumpărători) problema aceasta a fost tratată nu... în joacă, ci cu multă seriozitate.

Și, pentru că sîntem în apropiere de locul următorului nostru popas, să vorbim acum despre...

Știința și îmbrăcămintea

Veți crede probabil că ne-am oprit la o mare fabrică de confecții. Nu e de fel vorba despre o astfel de unitate. Răspunsul următor la întrebarea „Ce e nou?", răspuns care are legătură directă cu îmbrăcămintea, îl vom afla la Institutul științific de cercetări în domeniul antropologiei.

Cu cîțiva ani în urmă, institutul acesta a primit sarcina să contribuie la stabilirea unor principii științifice în fabricarea costumelor, paltoanelor, mantalelor de ploaie și a tuturor celorlalte accesorii vestimentare. Și, bineînțeles, că baza științifică a cercetărilor trebuia s-o constituie corpul omenesc.

Cîteva grupe de cercetători au pornit la... măsurători. Un grup a fost în regiunea Rostov, unde sînt foarte mulți oameni înalți. Un alt grup a fost în regiunea Kirov, unde s-a remarcat că sînt mulți oameni mici de statură. Cercetătorii din al treilea grup au plecat în regiunea Baikalului unde se află oameni despre care în legendă se spune că sînt „voinici și lați în spate". În fine, al patrulea grup a fost în Turcmenia, unde se află un alt tip de oameni: înalți și cu perimetrul toracic mic, adică cu pieptul îngust.

Aceste cercetări au durat cîțiva ani. Rezultatul lor este foarte interesant. S-a dovedit că cele două indicative ale confecțiilor: măsura și talia, nu sînt suficiente. Și atunci s-a introdus un al treilea element și anume: volumul. Fiecare măsură în afara variațiilor de talie, va avea trei indicative de volum, care pe etichetele respective vor fi marcate prin culori: roșu, galben, verde. După unele încercări făcute pînă în prezent se pare că într-un viitor nu prea îndepărtat, atunci cînd vei voi să-ți cumperi o haină, nu va mai fi nevoie de probe. Iată cum oamenii de știință au venit practic în ajutorul producției.

Și acum al patrulea și ultimul răspuns la întrebarea „Ce e nou?", vă va prezenta în cîteva cifre...

Un combinat de învățămînt

Este vorba despre Universitatea „Lomonosov" din Moscova. Despre acest uriaș for de cultură s-a scris foarte mult și s-ar părea că nu prea sînt multe lucruri noi de adăugat. Și totuși... în ultimul timp aici sînt unele noutăți interesante.

În afara celor 23.000 de studenți de la cursurile de zi, serale și fără frecvență, anul acesta au mai apărut la universitate o mulțime de oameni care învață. În cadrul Universității „Lomonosov" s-au organizat o serie de institute de învățămînt și de cursuri. Citind doar simpla lor înșirare, vă puteți da seama de uriașul volum de muncă ce se depune între zidurile universității din Moscova: Institutul de creștere a calificării profesorilor de științe sociale, cursuri de matematică pentru ingineri, Institutul de fizică a calculului, cursuri de noutăți ale chimiei pentru specialiști, școala de pregătire a tineretului muncitor, cursuri permanente de pregătire pentru admitere și altele. Putem spune într-adevăr că avem de-a face cu un adevărat combinat de învățămînt.

AL. STARK

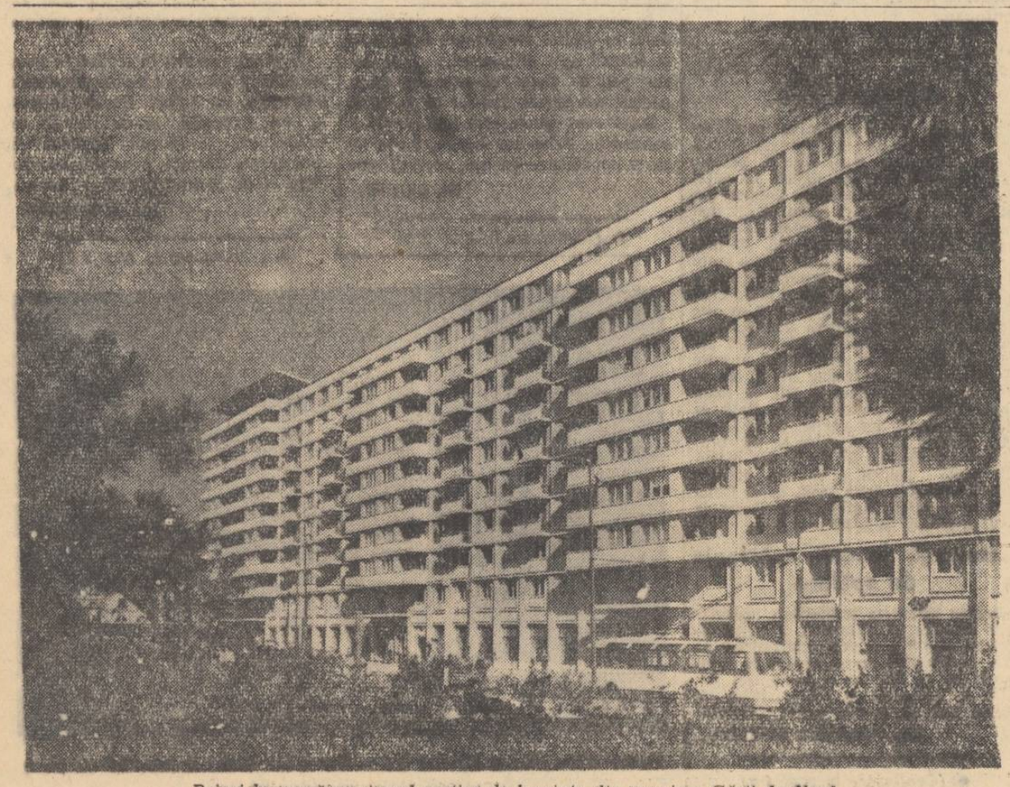

Peisaj bucureștean: noul cartier de locuințe din preajma Gării de Nord

Fotografia: Corvin STAȘEK

Studenți pe scenă

(Urmare din pag. 1-a)

trate în prezența lui V. Gheorghiu — desemnează figura minunată a lui Iulius Fucik.

În celula 267 Iulius Fucik este deținut împreună cu muncitorul comunist Zdenek Venciura și învățătorul Iosef Pesek. Interpreții celor două roluri: Traian Stănescu prin asperitatea rolului construit și, Gheorghe Serbina, învățăcelul de existența căruia este legată la început drama neînțelegerii adevăratului rost al vieții (va deveni mai tîrziu comunist) completează tipologia luptătorilor antifasciști. Sarcina de a interpreta un rol dificil prin complexitatea alternanțelor „interioare" ale personajului a fost încredințată unui potrivit interpret al clasei — Traian Păruș — Colinschi este oficial supraveghetor la închisoarea Gestapoului din Pancrat, dar ca om el se mîndrește a fi ceh. Trecerile nuanțate de la supraveghetorul închisorii din Pancrat la Colinschi — cehul — sînt filtrate prin inteligența și discreția unui talent promițător. Ioana Manolescu creează în rolul Lidei Placha, chipul unei tinere patriote devotate cauzei pentru care luptă. Lida, în fața agentului închisorii, afirmă calitățile morale și eroice ale comuniștilor. Cuplul Gh. Dinică și Marian Hudac în rolul lui Friedrich și Böhm sînt reușite compoziții, unitare ca intenție și viziune privind personajele întruchipate. Böhm, comisarul secției anticomuniste la Gestapoul din Praga, în interpretarea lui M. Hudac dezvăluie perversitatea mercenarului frămîntat de gîndul diabolic al născocirii unor metode noi de constrîngere fizică și morală. Hudac a înțeles pe Böhm și l-a imaginat ca pe o reptilă bolnavă care se tîrăște căutînd cu disperare prada. Disprețul și ura pe care o trezește Böhm în concepția artistică a lui M. Hudac relevă atitudinea reprobatoare a actorului față de rolul interpretat. Gh. Dinică, interpretîndu-l pe Friedrich, a urmărit demascarea personajului prin îngroșarea laturilor odioase ale caracterului său. Friedrich este canalia care ucide cu propria-i mînă și trăiește un sentiment de satisfacție demență în fața „afacerilor încheiate". Succesul interpretării rolului lui Gh. Dinică rezidă în disponibilitatea largă cu care actorul reușește să contureze personajul în succesiunea trepidantă a cîtorva scene. Mijloacele de expresie: gestul, mimica și atitudinea, încorporate în structura imaginii pe care o oferă rolul sînt permanent subordonate spiritului critic al actorului. Pe linia aprecierilor Reportajului din punct de vedere al realizărilor actoricești se cuvine o mențiune unei autentice compoziții înscrise de Marin Moraru în Scorepa.

O contribuție substanțială la realizarea spectacolului o aduce scenografia semnată de Traian Nițescu. Decorul sobru și sugestiv, adecuat situațiilor dramatice pe care le ridică piesa, dovedește seriozitatea cu care scenograful a înțeles rolul său în valorificarea resurselor artistice din text.

Ion TOBOȘARU

ENCICLOPEDIA „MAGAZIN"

Muzica Africii occidentale

Cultura muzicală a popoarelor din Africa occidentală, în special a regiunii ecuatoriale, a rămas pînă nu de mult cu desăvîrșire necunoscută publicului european, făcînd abstracție de cîteva filme, în care sînt prezentate dansuri și cîntece africane pe plan pur exotic sau decorativ. Una din cauzele care explică această situație este părerea falsă, răspîndită timp îndelungat în știința burgheză, după care popoarele din Africa ce populează un vast teritoriu la sud de Sahara, nu ar dispune de o cultură originală.

Muzica popoarelor din Africa occidentală — Ghana, Nigeria, Congo etc. — se caracterizează printr-o mare originalitate, avînd totodată trăsături asemănătoare cu unele forme de folclor muzical din Europa. Ea este organic legată de diferite manifestări ale vieții materiale și spirituale ale acestor popoare. Viața triburilor se desfășoară sub semnul solidarității în muncă și a unei simplități și sinceități profunde în tot ceea ce privește schimbul de idei și sentimente. În ce privește creația artistică, se poate vorbi despre „comunități de cîntece", adică colective unite prin aceleași țeluri și mijloace de exprimare muzicală.

Muzica triburilor africane îmbină cîntul, muzica instrumentală, dansurile și reprezentațiile cu măști. Ea se distinge printr-o diversitate de genuri și forme: lirica vocală, caracterizată printr-o mare expresivitate de intonație și timbru; cîntecele de muncă și vînătoare, cu ritm specific; forme de dans și tipurile corespunzătoare de acompaniament instrumental.

Atît în dansurile cît și în muzica instrumentală a africanilor se întîlnesc deseori imitații ale modelelor reale și ale sunetelor lumii exterioare: mișcările și urletele fiarelor, zborul și cîntecul păsărilor, rostogolirea valurilor, limbile flăcărilor, vuietul vîntului. Un loc deosebit îl ocupă recitarea muzicală a legendelor și miturilor epice care, în mod obișnuit, fac parte din îndatoririle șefului de trib sau al „istoricului" tribului, precum și creația poeților-muzicieni care întocmesc cîntece-povești despre diferitele evenimente.

Baza muzicii africane este ritmul. Africanii au un neobișnuit simț al „metronomului", adică, capacitatea de a rezista la un ritm invariabil, simțul ritmului fiind apreciat ca cea mai prețioasă calitate a muzicianului. Această calitate își găsește expresia cea mai înaltă în cîntatul la instrumentele de percuție care, reunite deseori într-un ansamblu, fac parte din orice colectiv muzical. Chiar și interpreții soliști le folosesc într-un fel sau altul, în cazul cel mai simplu bătînd din palme. Sunetul instrumentelor de suflat — flaute, ocarine, trompete din dinți de elefant — se caracterizează prin „explozii" ale intonației, subliniind ritmul. În muzica Africii occidentale, mai ales în spre Ecuator, se întîlnesc măsurile cele mai neobișnuite, cum ar fi de 18/8 sau 13/4, iar diversitatea acestor figuri polimetrice este în mod virtual nelimitată.

Formele de interpretare și mijloacele expresive ale muzicii popoarelor africane nu pot fi apreciate doar ca un exotism original. Nu trebuie uitat că toate aceste mijloace slujesc pentru redarea unui conținut profund, pentru concretizarea unor imagini artistice de mare bogăție.

Igor Ilinski la 60 de ani

Iubitorii de teatru și film din țara noastră au avut suficiente prilejuri de a-l admira pe unul dintre cei mai talentați artiști sovietici, Igor Ilinski, artist al poporului din U.R.S.S. În cadrul vizitei pe care ne-a făcut-o anul trecuți eminentul ansamblu al Teatrului Mic din Moscova, s-a desprins interpretarea magistrală dată rolului adînc dramatic al bătrînului Akim din „Puterea întunericului" de către acelaș actor care pe ecran ne-a delectat întruchipînd cu deosebită

fantezie comică rolurile Directorului din „Noapte de carnaval" sau al birocratului președinte de cooperativă de instrumente muzicale din comedia cinematografică „Volga-Volga" a regizorului Grigori Alexandrov. În dramă și în comedie, pe scenă, ecran sau la televiziune, Igor Ilinski rămîne același mare artist, cu o expresivitate și o putere de atracție care-l face iubit și popular atît în marea sa patrie, cît și peste hotare.

Născut la Moscova în cel dintîi an al veacului nostru, ca fiu al unui medic, tînărul Ilinski pășește în teatru pe porțile larg deschise tuturor celor talentați, de către Marea Revoluție. Primele lui studii se desfășoară în anii 1917—1918 în cadrul studiourilor pe care le conduceau regizorii F. Komisarjevski și V. Sahnovski, pentru ca să debuteze, la optsprezece ani, într-un rol de bufon din opera comică „Nevestele vesele din Windsor" de Otto Nicolai, pe scena Teatrului Nou, pe care-l conducea dascălul său, Komisarjevski. În același an, talentatul începător se remarcă într-o creație plină de fantezie a dificilului rol fantezist al lui Ariel, din „Furtuna" de Shakespeare. În primii doi ani de teatru, Igor Ilinski, mereu preocupat de creșterea măestriei lui profesionale, trece rînd pe rînd prin nu mai puțin de șapte teatre. Apare în spectacolele „Teatrului celor patru măști", pe estrada cabaretului de artă „Liliacul", deține roluri de june-comic în operetele din repertoriul Teatrului Nikitski, joacă pentru micuții spectatori ai „Teatrului Copiilor" și alături de discipolii lui Stanislavski, la vestitul Teatru de Artă moscovit. Dar în viitoarea tuturor căutărilor, pentru evoluția lui Ilinski este hotărîtoare colaborarea cu regizorul Vsevolod Meyerhold, cu care va colabora aproape fără întrerupere timp de 15 ani.

În decursul acestei colaborări, Ilinski se formează ca un excelent actor de comedie, plin de fantezie, plin de virtuozitate, care știe să construiască tipuri grotești, satirice, cu o tentă caricaturală, burlescă, inspirată din stilul de joc al vechilor actori populari. Printre cele mai remarcabile reușite artistice ale acestei perioade de creație, se numără „menșevicul" din „Misterul-Buf" și „Prisipkin" din „Ploșnița", comediile lui Maiakovski înscenate pentru prima dată de Meyerhold, apoi personajele comediei clasice ruse Hlestakov din „Revizorul" de Gogol, Famusov din „Prea multă minte strică" de Griboiedov, Sciaslivțev din „Pădurea" de Ostrovski sau Rasplukev din „Nunta lui Krecinski" de Suhovo-Kobilin.

Dorința lui Ilinski de a nu se închista în cadrul unui unic stil teatral îl duce la o fecundă activitate în afara teatrului lui Meyerhold, atît la alte teatre moscovite, cît și la tînăra producție cinematografică sovietică. Astfel, la Teatrul de Dramă i se încredințează complicatul rol al lui Tihon Kabanov din „Furtuna" de Ostrovski, rol care-l va confirma și ca un adînc interpret de dramă, iar la studioul prim al Teatrului de Artă deține rolul unui erou în piesa irlandezului Synge „Năzdrăvanul de la Soare-Apune". Dacă în teatru arta lui Igor Ilinski s-a dezvoltat în colaborarea cu regizorul Meyerhold, în film actorul a avut norocul să lucreze cu talentatul regizor Protazanov un număr de roluri interesante, în epoca filmului mut, dintre care pomenim „Aelita", după romanul științifico-fantastic al lui Alexei Tolstoi, în care creează un delicios și năstrușnic detectiv particular, sau „Procesul celor trei milioane" în care deține rolul hoțului de buzunare Tapioka, sau în fine „Mess. Mend" după fantezistul roman al Margaritei Saghinian. Meritînd semnalat, în noianul de filme în care a apărut Igor Ilinski, faptul că într-un film intitulat „Fetița milionară" alături de el apare o debutantă în cinematografie, Vera Marețkala, după ce cu un an înainte, în filmul „Sărutul Maryei Pickford" Ilinski e partenerul uneia dintre cele mai populare actrițe a filmului mut, vedeta americană Mary Pickford, care împreună cu soțul ei, la fel de celebrul Douglas Fairbanks, au fost primii actori de peste Ocean care au vizitat Țara Sovietelor, fiind înconjurați cu deosebită simpatie.

În 1938, Igor Ilinski intră în reputatul ansamblu al Teatrului Mic, în cadrul căruia își va desfășura activitatea de maturitate artistică de atunci și pînă astăzi, reluînd cîteva roluri din repertoriul său, ca Hlestakov și Sciaslivțev și interpretînd un șir de noi roluri, ca „Smaga" din „Vinovați fără vină", Iosof din „Locul cu vad" de Ostrovski, Zaițev din „O zi de odihnă" de Valentin Kataev sau neuitatul Akim din „Puterea întunericului" de Lev Tolstoi.

În pragul vîrstei de șaizeci de ani, după peste patru decenii de prodigioasă activitate artistică, personalitatea creatoare a lui Igor Ilinski este în măsură să ofere noi și noi fațete ale marelui său talent dramatic.

Radu MIRON

Lion Feuchtwanger

Personalitate creatoare, interesată de cele mai diverse aspecte ale artei, Lion Feuchtwanger este autorul unui număr impresionant de eseuri, poezii, piese de teatru și romane. S-a născut în 1884 la München și a încetat din viață la sfîrșitul anului 1958. Existența sa acoperă trei sferturi de veac — perioadă agitată de evenimente sociale și politice complexe — și constituie o mărturie prin ea însăși grăitoare a interesului pe care marele scriitor l-a arătat problemelor majore ale vremii noastre.

Domeniul în care talentul său excepțional a dobîndit cele mai frumoase rezultate este cel al romanului istoric. Pe măsură ce experiența sa s-a îmbogățit, viziunea prozatorului a cunoscut noi orizonturi, ceea ce l-a permis în ultima parte a drumului său literar să depășească pozițiile gîndirii burgheze.

Preocupat să rezolve în condițiile evocării orînduirii sociale bazate pe exploatare, conflictul dintre individ și societate, Feuchtwanger a pus un accent puternic pe rolul eroilor, capabili să lupte, oricît de dificile sînt împrejurările, pentru cauza rațiunii. Este adevărat că uneori acești eroi cad înfrînți dar eșecul sau chiar moartea lor nu semnifică o concluzie sceptică, nu cheamă la resemnare. Mesele populare preiau, deobicei, ideea sau idealul acestor conducători și îl duc la victorie. Este adevărul pe care îl afirmă cu sugestivă forță epică romanele Vuipile în vie (1948), Goya (1952), Înțelepciune de nebun sau moartea și transfigurarea lui Jean Jacques Rousseau (1953) și Jefta și fiica lui (1957).

Lion Feuchtwanger a scris romane istorice au din dorința evadării din prezent sau pentru că ar fi avut nostalgia trecutului. Dimpotrivă. Neobosita vizualizare a vechiului și pledoaria pentru nou însuflețește întreaga sa operă iar prin romanele sale istorice autorul vorbea contemporanilor cu luciditate chemîndu-i să tragă învățături din tot ceea ce le povestea. Astfel epopeea războiului de independență al americanilor împotriva coroanei Angliei nu reprezintă un cadru pitoresc util doar în măsura cerută de creionarea strălucită a figurii lui Franklin sau Beaumarchais ci însăși esența luptei pentru libertate a fostelor colonii britanice de peste ocean. La fel și Goya, înțeles greșit de unii ca un erou însingurat. Șubrezirea feudalității spaniole, iată ce comunică la drept vorbind drama lui Goya, artistul care în pînzele și schițele sale a rostit la adresa societății și instituțiilor ei decăzute un drastic rechizitoriu.

În același timp el este și autorul cîtorva romane de actualitate în care ideea conducătoare este condamnarea fascismului. Succesul (1929), Frații Oppenheim (1933), Exil (1939) sînt primele trei apariții dintr-o tetralogie pe care moartea subită a scriitorului a lăsat-o neterminată. Romanele amintite care fac parte din ciclul Sala de așteptare zugrăvesc Germania hitleristă și exprimă în ciuda suferinței pe care o îndură cele mai luminoase personaje ale operei încrederea în viitor. Ca și Sepp Trantwein și fiul său Hans, autorul asociază singurei soluții reale în rezolvarea contradicțiilor lumii moderne, comunismul, prețuirea sinceră pentru tot ce au realizat oamenii sovietici, „constructorii evului nou".

De altfel încă înainte de 1958 Lion Feuchtwanger și-a exprimat dorința să se repatrieze (scrisoarea adresată lui Wilhelm Pieck este semnificativă și din acest punct de vedere) scriitorul fiind animat sincer de dorința continuării muncii de creație în Germania democrată care i-a și decernat Premiul național pentru literatură. Dar n-a mai apucat să părăsească Statele Unite unde trăia.

H. ZALIS

Cum s-a născut teatrul

Departe de a constitui un scop în sine, teatrul, ca și arta în general, a apărut ca o trebuință irezistibilă a omului de a-și transmite ideile și sentimentele. Teatrul s-a născut în cadrul activității sociale a omului, în procesul muncii, așa cum izvorul muzicii și al dansului îl aflăm în aceleași activitate de muncă a omului.

Din dansul primitiv s-a născut — printr-un proces îndelungat și complex — drama, legătura între muzică, dans și dramă menționîndu-se apoi în ciuda dezvoltării independente a acestor arte, în felurite forme.

Datînd din epoca primitivă străveche, deosebit de răspîndite, cu o nesfîrșită varietate a formelor și a conținutului, — serbările, cu obiceiurile și ceremoniile legate de ele, întrunesc muzica și dansul într-o anumită exprimare a dramaturgiei primitive. Serbările se organizează cu prilejul celor mai variate împrejurări, evenimente și acte: culesul fructelor, al recoltei, nașterea unui copil, o acțiune dusă la capăt cu succes, o vînătoare sau o expediție războinică. „O festivitate asemănătoare o constituie și căsătoria..." Ceremoniile acestea au un caracter pur laic, dar, „folosind toate căile și formele posibile ale afirmării ei, religia pătrunde în mod activ în multe dintre ele", pentru ca în cele din urmă să le adopte. (M. O. Kosven, Introducere în istoria culturii primitive, Ed. Științifică, 1957).

Una din formele de exprimare a religiei primitive este magia, născută din nepunința omului primitiv, înfricoșat de forțele invizibile și pentru el misterioase ale naturii. Între altele, necesitatea atragerii simpatiei sau măcar îmblînzirea forțelor naturii, a adus la dezvoltarea acțiunilor magice, exprimate prin invocări, descîntece, vrăji, mai tîrziu prin rugăciuni.

Legătura dintre ritualul magic-religios, pentru „îmblînzirea" zeităților protectoare ale vegetației și unele forme dramatice poate fi urmărită din timpuri străvechi. Astfel, de cultul zeului naturii care moare și învie este legată drama religioasă babiloniană, reprezentată în temple în zilele cînd se sărbătorea Tammuz, zeul naturii care renaște. Despre teatrul chinez se spune că începuturile lui datează cu două mii de ani î.e.n. și că în vremea lui Confucius ar fi fost decapitați mai mulți actori, învinuiți că în cuprinsul pieselor reprezentate ar fi adus jigniri familiei imperiale. În India, sărbătoarea în cinstea lui Rama ca și nașterea lui Krișhna, prilejuiesc manifestări cu caracter teatral, desfășurate în prezența unei mari mulțimi. Există nenumărate genuri de străvechi drame și comedii hinduse, inspirate din viața națională, precum și o adevărată enciclopedie de teatru, datînd din secolul al III-lea î.e.n., din care ne dăm seama de organizarea teatrului antic indian. Celebrul poet al Indiei antice, Kalidasa, a fost și el dramaturg.

Cît despre teatrul egiptean, multă vreme ignorat, există cu o mie de ani înaintea lui Eschil. Printre „inscripțiile piramidelor" s-au găsit dialoguri dramatice, după cum s-a aflat și programul unei reprezentații în cuprinsul templului din Memfis, program care, după felul scrierii, pare să dateze din perioada Regatului Vechi, care a ținut cîteva secole din mileniul al III-lea î.e.n.

Autorii acestui teatru folosesc cu predilecție fantasticul, temele pieselor urmărind, de cele mai multe ori, zeificarea puterii regale și prin aceasta întărirea orînduirii sclavagiste.

Cultul naturii, al zeilor care întruchipează forțele fecundității, exprimă raporturile social-economice ale societății, caracterizate prin sclavagism și deosebiri de castă. După cum observă Marx, acest cult supune pe om împrejurărilor externe în loc să-l înalțe pînă la rolul de stăpîn al acestor împrejurări.

De origină tracă, se pare, cultul lui Dionisos-Bachus, divinitate protectoare a roadelor pămîntului, s-a statornicit la Atena, — aceasta în legătură cu schimbările intervenite în economia agrară, cînd în locul culturii cerealelor s-a trecut la pomicultură, la cultura viței de vie și a măslinelor, mult mai potrivite climei pietroasei Attica. Larga răspîndire a cultului lui Dionisos și a altor zeități, trebuie considerată ca o expresie a nemulțumirii față de orînduirea de clasă staționică, ca o reacțiune împotriva cultului zeilor olimpici, situație care reflecta opoziția dintre clasa stăpînilor și aceea a sclavilor.

Dar, spre deosebire de felul cum au evoluat formele teatrale magice-religioase în Extremul Orient și pe Valea Nilului, unde ele au rămas sub înfățișarea ritualului, teatrul grec, fără să se desprindă cu totul a căpătat forme libere de manifestare, evoluînd spre emanciparea lui definitivă.

Teatrul grec — născut în cadrul serbărilor dionisiace — s-a dezvoltat în epoca democrației sclavagiste, la Atena, înfloritoare în secolele VI și V înaintea erei noastre. De unde la început cultul lui Dionisos constituise doar o ceremonie rurală, acum ciclul de serbări închinate celor mai populari zei — Dionisos, Atena, Demetra — care dura la Atena zile în șir, a devenit un cult oficial.

Din cîntecele care prozăiveau pe Dionisos — așa zișii ditirambi — s-a născut tragedia greacă. Cu timpul, cîntecului intonat de un număr de coriști îmbrăcați în piei de capră, pentru a imita pe satiri, i s-a adăugat o parte narativă, recitată de conducătorul corului, corifeul; acestuia — care poate fi socotit primul actor — corul îi răspundea, între corifeu și cor dezvoltîndu-se dialogul, specific reprezentației dramatice. Legenda atribuie „născocirea" tragediei lui Thespis, de fel din Icaria, un sat din Attica, unde dionisiile ar fi avut caracterul unei drame și unde Thespis, în calitate de conducător al corului, pentru a mări puterea de emoție a spectacolului, și-ar fi pus, primul, o mască de pînză.

Un pas însemnat către preponderența elementului dramatic în dauna celui liric, s-a făcut cînd Eschil a introdus un al doilea actor — partenerul — iar

Cînd odraslele banului se plictisesc...

Se pare că în Anglia, asociațiile care au cluburile lor proprii nu mai prididesc cu aplicarea născocirilor feciorilor de bogătași, care nefăcînd nimic, toată ziua se gîndesc la fel și fel de noi mijloace pentru alungarea „plictiselii".

In momentul de față în Anglia funcționează o asociație recent înființată a celor mai iscusiți mincinoși, care se întrunesc zilnic și sînt obligați să povestească cele mai năzdrăvane scorniri ale imaginației lor. Membrii acestui club care nu reușesc întotdeauna să născocească „ceva" sînt amendați pe loc cu un șiling. Dat fiind că nu toți membrii „clubului mincinoșilor" dispun de o fantezie atît de bogată, suma „economisită" este folosită pentru „lărgirea asociației" cu scopul de a primi noi membri.

De asemenea, există un „club al ploii", care după cum se pare a înotat anul trecut în bani. Fiecare membru al acestui club este obligat să plătească în orice zi ploioasă a săptămînii „cotizația" de un penny; în zilele de sărbătoare, el plătește dublu. Avînd în vedere că în anul 1960 în Anglia a plouat 230 de zile, fiecare membru al clubului a fost nevoit să achite în mod suplimentar la sfîrșitul anului cîte o liră sterlină.

In Anglia funcționează, de asemenea, și o asociație „sportivă" care cere din partea membrilor săi să stea în mîini, cu capul în jos și picioarele în sus; cel care atinge din greșeală podeaua cu picioarele este obligat să plătească o amendă de trei pence...

Acestea să fie ultimele victime ale exploziei nucleare!

Deșerturile nesfîrșite ale Saharei... Mai multe momîi, sprijinite cu drugi de fier, au fost postate în nisipurile arzătoare ale pustiului. A urmat apoi, la oarecare distanță, cea de a treia explozie experimentală a bombei atomice franceze al cărei suflu a infectat din nou atmosfera cu radiații nocive. După explozie n-a mai rămas nimic din momîi. Dacă în locul lor ar fi fost oameni, i-ar fi așteptat aceeași soartă.

Noua explozie experimentală franceză a stîrnit în Africa și în întreaga lume un uriaș val de proteste. În acest spirit protestatar Nigeria și Sudan au mers pînă acolo încît au rupt relațiile diplomatice cu Franța.

Privind aceste momîi, meditînd la ceea ce s-a petrecut cu ele cînd s-a declanșat explozia și amintind că numai cu 16 ani în urmă sute de mii de japonezi au fost nimiciți la Hiroșima și Nagasaki, un gînd se impune: „ACESTE MOMII SĂ FIE ULTIMELE VICTIME ALE EXPLOZIILOR ATOMICE. SĂ NU MAI FIE ÎNGĂDUITĂ NICI O EXPERIENȚĂ CU ARMELE NUCLEARE!"

GREVA CONTINUĂ...

BRUXELLES. După cum transmite agenția...

LIEGE. Agențiile de presă relatează că...

ANVERS. După cum anunță corespondentul din Anvers al ziarului...

Astfel își încep reportajele, de aproape trei săptămîni, presa și radioul din întreaga lume referindu-se la evenimentele din Belgia, la marea grevă care se desfășoară cu o amploare deosebită. Aceste reportaje au relatat pe larg lupta eroică a oamenilor muncii belgieni împotriva legii pe care guvernul vrea s-o strecoare prin parlament pentru a trece pe seama ciasei muncitoare povara cheltuielilor militare implicate de agresiunea din Congo și participarea la pactul agresiv N.A.T.O. Reportajele au relatat în amănunțime și manevrele și represiunile sîngeroase la care guvernul Eyskens a recurs fără succes pentru a frînge voința de luptă a muncitorilor belgieni.

Fotografiile de mai jos înfățișează cîteva momente ale marii greve: 1) O manifestație grevistă pe străzile Bruxelles-ului. 2) Un grup de greviști cerînd demisia guvernului Eyskens. 3) Bastoanele de cauciuc ale poliției au intrat în acțiune. Dar ele nu au frînt hotărîrea de luptă a greviștilor, după cum n-au putut s-o frîngă nici gloanțele trase la Liège...

Scandalurile financiare se înmulțesc în Italia

In afară de problemele de politică externă, de poziția diferitelor partide politice, în diferite probleme interne în centrul atenției opiniei publice italiene și mai ales al presei s-a ivit ceva deosebit. De cîteva zile nu se vorbește decît de Fiumicino, de strada Olimpică și de schimbările intervenite în conducerea radioului și televiziunii italiene.

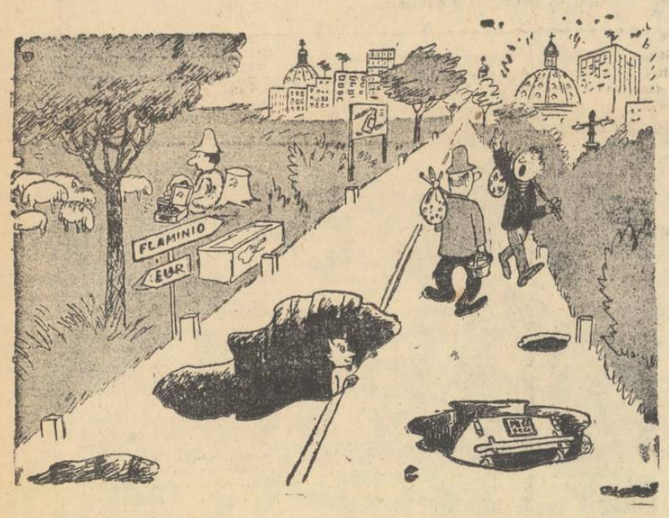

— Scuzați, care e drumul spre Roma?
— Prima groapă la dreapta.

(După ziarul „UNITA")

Despre ce este vorba? De trei scandaluri. Primul se referă la traficul miliardelor escamotate și care erau destinate pentru construcția marelui aeroport internațional de lîngă Roma, Fiumicino. Acest aeroport, care trebuia să fie inaugurat în timpul campaniei electorale din noiembrie, n-a fost încă deschis pentru traficul aerian, datorită marilor erori constatate în construcția sa. Acest scandal datează de mulți ani, dar a ieșit abia acum la lumină datorită luptei dintre diferitele curente din sînul partidului democrat-creștin. Între Fanfani, Andreotti, ministrul de război, unul din conducătorii aripei de dreapta a partidului democrat-creștin și Togni, fost ministru al lucrărilor publice, care face parte dintre oamenii lui Tambroni și este unul din cei răspunzători de scandalul de la Fiumicino, au avut loc nenumărate întrevederi.

Chestiunea Fiumicino va fi adusă în fața parlamentului săptămîna viitoare. Fiumicino este un exemplu al corupției din sînul claselor guvernante burgheze. Pentru a face acest lucru mai de înțeles e destul să spunem că terenul afectat construcției aeroportului, care aparține în cea mai mare parte prințesei Torlonia, a fost plătit de 15 ori mai mult decît valoarea sa reală.

Al doilea scandal de care se ocupă presa în această săptămînă este acela cu privire la strada Olimpică. Aproape imediat după construirea sa, strada a fost plină de gropi și inapță pentru circulație. Aici s-au cheltuit miliarde și pînă în prezent nu se cunoaște numele constructorilor, care desigur însă numără cîțiva prieteni printre miniștri.

Al treilea scandal este provocat de înlocuirea directorului general al radioului și televiziunii italiene. Această înlocuire s-a făcut fără consultarea parlamentului și a comisiei de resort. Din comentariile presei reese să toată această afacere are caracterul unei răfuieli personale.

Masele muncitoare sînt însă preocupate de chestiuni mult mai serioase. Din octombrie și pînă astăzi, peste 100.000 de muncitori electromecanici au întreprins acțiuni greviste și au însumat 12 milioane de ore grevă, ceea ce înseamnă 120 ore de grevă de fiecare muncitor.

Zilele acestea se observă o serioasă dare înapoi din partea patronilor și zilnic se încheie noi contracte între patroni și sindicate. La Milano, muncitorii electromecanici au încheiat acțiunea cu succes.

Comitetul executiv național al muncitorilor agricoli, care s-a întrunit săptămîna trecută, a hotărît să ceară președintelui Consiliului de Miniștri să convoace o ședință în care să se discute măsurile care se impun pentru soluționarea crizei din domeniul agriculturii. Comitetul executiv caută să intereseze opinia publică italiană în această problemă atît de importantă pentru dezvoltarea economică și socială a țării.

In același timp profesorii din învățămîntul secundar și învățătorii, care au suspendat greva anunțată pentru luna decembrie, așteptînd ca guvernul să-și țină promisiunea făcută, au hotărît să reînceapă greva. Guvernul a anunțat că este dispus să pună la dispoziția cadrelor didactice 20 de miliarde lire, adică o sumă care nu permite decît o mărire infimă a salariilor. Aceasta nu corespunde revendicărilor cadrelor didactice și este considerată chiar ca o ofensă.

Astfel, în timp ce scandalurile financiare se înmulțesc, oamenii muncii refuză să accepte în schimbul renunțării la luptă, bacșișuri jignitoare din partea claselor guvernante.

Dina FORTI

Roma, ianuarie 1961

De-ale vampirilor

Toată lumea știe ce sînt vampirii. Ei formează o categorie specială de persoane decedate, care, în loc să-și petreacă în liniște odihna lor veșnică, o turbură pe cea temporară și nocturnă a oamenilor vii. Într-adevăr, vampirii circulă de colo pînă colo, la orele cele mai puțin convenabile, în general de la miezul nopții în sus. Caracteristică pentru această varietate de strigoi este o marcată înclinație spre ceea ce în mod curent se numește „viciul băuturii". Dar dacă, pe vremea cînd trăiau, răposații respectivi apreciau vinul, mastica sau whisky-ul, din momentul în care au început să funcționeze ca vampiri, ei au abandonat total alcoolul și s-au dedat în exclusivitate sîngelui. Mai exact, sîngelui de om, și de preferință, celui de om tînăr.

Mai modești decît — de exemplu — băutorii de lapte, — vampirii nu așteaptă livrarea la domiciliu a sucului de (globule) roșii cu care se delectează ei, procedînd pe baza unui adevărat sistem de autodeservire, ei se aprovizionează direct de la sursă, adică de la carotidele victimelor lor.

Pentru a încheia acestă succintă prezentare a vampirilor, credem că nu mai este necesar să menționăm decît un singur detaliu în plus, și anume că vampirii nu există.

Mai precis, ei nu există decît în imaginația unor romancieri și scenariști, ale căror producții cunosc o mare vogă pe piața occidentală.

Trebuie să spunem de la început, că în lumea vampirilor, creiată după chipul și asemănarea lumii capitaliste, domnesc mari și profunde nedreptăți. Cărțile și filmele care le sînt consacrate nu oferă tuturor vampirilor o egală celebritate. Există vampiri pitiți, de care se ocupă cîte o broșurică subțire și care sînt dați repede uitării, ca niște vulgare lipitori. Există însă și vampiri privilegiați, în onoarea cărora se scriu opuri numeroase și de mari dimensiuni și se turnează serii întregi de filme. Din această aristocrație vampirească face parte și contele Dracula.

Primul său cronicar a fost un anume Bram Stoker. Editura americană „Perma Books", aparținînd marelui trust „Pocket Books, Incorporated", a tipărit de curînd o nouă ediție a romanului său intitulat „Dracula" și subintitulat „cea mai celebră povestire de groază a tuturor timpurilor". Coperta inițiu înfățișează o mînă neagră, cu unghiile de mult netăiate, întinsă spre un gît alb, aparținînd unei fete care doarme. Coperta a patra a cărții prezintă lucrarea în acești măsurați termeni: „Contele Dracula bea sînge omenesc! Pentru a trăi, acest misterios nobil trebuie să ia elixirul vieții din arterele făpturilor umane!...

Trecînd la lectura volumului, constatăm cu o deosebită „mîndrie", că ne putem considera un fel de concetățeni ai lui Dracula: acesta a fost, în secolul al XIX-lea, un grof care a trăit pe meleagurile ardelenești, nu departe de orașul Bistrița. Spre deosebire de ceilalți mari latifundiari, el nu s-a mulțumit să sugă sîngele numai în timpul vieții, ci a continuat această îndeletnicire la propriu și post-mortem. Rezultatul îl constituie o avalanșă de înfiorătoare aventuri, care se desfășoară pe 376 pagini scrise mărunt. După ce anemiază mortal un număr impresionant de indivizi de ambe sexe, vampirul stîrșește prin a fi definitiv răpus.

Studiourile din Hollywood s-au grăbit, încă acum 30 de ani să aducă pe ecran chipul grofului transilvănean. Pe pînză, ca și pe hîrtie, curajoșii săi adversari puneau punct teribilei cariere a vampirului.

Dar, asemenea editorilor cărții, producătorii filmului au constatat foarte repede că setea de sînge a lui Dracula răspunde în mod fericit setei lor de beneficii. Drept care, au transformat punctul în virgulă și i-au dat contelui strigoi urmare și urmași.

Așa s-a făcut că, în decursul anilor, Dracula a încetat să mai fie un morocănos celibatar. A apărut o doamnă Dracula, o domnișoară Dracula și cîțiva domnișori, cu același nume.

Iată însă că Dracula-senior a început să calce pe alături. Ultimul film, se ocupă de isprăvile faimosului conte și se intitulează, sobru și grăitor „Amantele lui Dracula".

Dacă Hollywood-ul ne-a prezentat imaginea unui Dracula familist și așezat, preocupat numai de agonisirea sîngelui zilnic pentru el și ai lui, studiourile engleze smulg această mască de vampir cumsecade de pe fața contelui. În regia lui Terence Fisher, vechi specialist al peliculelor de groază și în interpretarea lui David Neel, Dracula ne apare ca cel mai frivol și infidel dintre soți, alergînd din vampiriță în vampiriță și organizînd adevărate chiolhanuri sîngvine cu partenerele sale de o noapte.

Dar, în ciuda piperatelor episoade ale acestui film, o neplăcută surpriză îi așteptă pe producătorii lui. Sătul de „Întoarcerea lui Dracula", „Fiica lui Dracula". „Mireasa lui Dracula" și de celelalte opere cinematografice consacrate zbuciumatei existențe a vampirului și rudelor sale, publicul nu a mai vrut să înghită și pe amantele nemuritorului grof. Și deși premiera a avut loc cu mare pompă, simultan la Londra, Paris și New-York, sălile în care era proiectat filmul au rămas goale.

M. NICOLAE

DE PRETUTINDENI

DE APROAPE 20 de ani, Boleslav Hovratovici, decorator la Abakan, culege proverbe și zicale din lumea întreagă, atingînd impunătoarea cifră de o sută de mii. Materiale de un deosebit interes i-au fost trimise de către corespondenți din multe țări, iar Hovratovici, la rîndul său, le-a transmis material folcloric considerat de ei foarte valoros. De curînd i-a sosit din Africa culegerea folclorică „Glasul Ghanei". Editura din Krasnoiarsk a publicat un volum „Vocea poporului", cuprinzînd proverbele adunate de Hovratovici.

●

JONCI chinezești vor pluti pe Tamisa. Un om de afaceri londonez vinde astfel de ambarcațiuni originale și a primit, pare-se, multe comenzi. În reclama pe care o folosește se spune: „Corabia chinezească cu pînze este un vehicul verificat cu prisosință. Ea s-a menținut în forma actuală mai mult de 2000 de ani".

●

LA BILMORA se ridică în prezent cetatea filmului cuban. Primul film de lung metraj, în curs de turnare, se inspiră din 5 nuvele despre lupta poporului împotriva asupririi. Se pregătesc peliculele: „Cuba dansează" și „Tînărul rebel", povestea unui partizan. Cunoscutul cineast italian Cesare Zavattini a scris, în colaborare cu alți șase autori, scenariul comediei „Micul dictator". În clișeu: o imagine din filmul documentar cuban „Negri".

●

MONUMENTELE istorice ale culturii din orașul Weimar din R. D. Germană au fost vizitate anul trecut de 1.000.000 de persoane. La arhiva națională pentru studierea monumentelor literaturii clasice germane lucrează 150 de cercetători științifici, avînd la dispoziție 600.000 de manuscrise, 100.000 de diferite obiecte, precum și o bibliotecă care dispune de aproape 100.000 volume.

●

ÎN CE PRIVEȘTE producția de escavatoare, Uniunea Sovietică a ajuns la nivelul S.U.A. În 1960, Uniunea Sovietică a fabricat aproximativ 13.000 de escavatoare. Pentru acest an este prevăzută o producție de peste 15.000 de escavatoare pentru industria minieră, pentru săpatul canalurilor și pentru alte lucrări. În prezent se experimentează un escavator de un tip nou care poate săpa și deplasa pămîntul săpat la o mare distanță. La expoziția universală de la Bruxelles (1958) escavatorul sovietic cu dirijare hidraulică a fost distins cu medalia de aur.

●

ANUL ACESTA editura „Inostrannaia Literatura" din Moscova va edita aproximativ 600 de cărți traduse din 50 de limbi ale popoarelor lumii. În planul editorial figurează, între altele, publicarea de lucrări ale lui Kwame Nkrumah, Memoriile președintelui Republicii India, Prasad, o culegere de articole și cuvîntări ale primului președinte al Republicii Turcia, Kemal Atatürk.

●

OLIVIA Bancroft din Penistone, în apropierea Londrei, a părăsit domiciliul conjugal împreună cu unul dintre cei 5 copii ai ei. Motivul? Timp de 10 ani ea a fost obligată de soțul ei, antrenor a două echipe de fotbal, să spele în fiecare săptămînă, pe lîngă rufele familiei, maiourile, chiloții și jambierele celor 22 coechipieri. Poliția britanică e în căutarea Oliviei pentru a-i anunța o veste îmbucurătoare: soțul ei a renunțat la munca de antrenor.

●

UN MARE iubitor de animale a fost găsit mort în apartamentul său din New York. Liftier de meserie, iubitorul de animale avea ca tovarăși de cameră doi pitoni, doi șerpi boa, patru broaște țestoase, 6 papagali, două pisici, pești tropicali și fluturi.

EXPOZIȚIA DE CĂRȚI a Republicii Democrate Germane

13 — 30 IANUARIE 1961

Organizată în localul Expoziției Permanente a R.D.G. în R.P.R., București, Bd. Dacia Nr. 23.
Deschis zilnic între orele 10—12 și 15—20.
Deutscher Buch Export, und-Import G.m.b.H., Leipzig C 1

Săptămîna

La baza oricărei traduceri dintr-o limbă în altă limbă, stă evident capacitatea de a găsi, în fiecare limbă, un cuvînt sau cuvinte care să aibă același sens, care să exprime același gînd.

Iată însă că ne-am aflat în situația stranie de a găsi în limbi diferite cuvinte de același sens, dar care au fost puse în situația de a nu mai avea nimic comun între ele.

Banane

În engleză „bananas" înseamnă banane. Cînd la sfîrșitul anului trecut în Guatemala a fost inaugurat un aeroport construit în grabă, ziarele americane citînd surse guatemaleze, au anunțat că el a fost construit pentru „promovarea exportului de banane". De atunci însă nici un avion civil nu a aterizat pe acest aeroport. Săptămîna trecută corespondentul american, Don Dwiggins, specialist în probleme de aviație, constata că este vorba de fapt de un aeroport militar, unde se află staționate avioane cu reacție, iar „Time" adăuga: 8 avioane B-26, 1 avion C-54 și patru avioane C-46, cu care se antrenează sub comanda ofițerilor americani, contrarevoluționarii cubani în vederea agresiunii împotriva Cubei. Deci în limba americană „modernă" folosită de presa monopolurilor, cuvîntul „bananas" nu înseamnă „banane", ci de fapt agresiune înarmată împotriva unui popor independent. S-a constatat că această construcție a fost plătită firmei Thompson-Cornwall din S.U.A. cu 1.000.000 dolari bani gheață. De unde a găsit atît de repede bani dictatorul Guatemalei, Ydigoras, deși el mai datorează aceleiași firme 1.000.000 dolari pentru construcția unor drumuri mai vechi?

Intrebat, Ydigoras a răspuns, după cum ne informează un corespondent american:

— „Niște oameni de afaceri din regiunea respectivă au organizat o listă de subscripție".

Ancheta făcută de un reporter în regiune printre proprietarii bogați și patronii firmelor de transporturi și ambalaj (activitate caracteristică aci) a primit peste tot același răspuns:

— „Auzim pentru prima oară de acest lucru". Deci cuvîntul englezesc „subscription" nu înseamnă „subscripție" în limba „monopoleză" ci: izvorul „misterios" care finanțează planurile agresive ale Statelor Unite. Revista „Time" constată: „Asupra subiectului participării Statelor Unite la această acțiune, oficialitățile din Washington, nu au avut de spus nici un cuvînt".

Parcă mai trebuiau cuvinte? În dialectul monopolez și tăcerea poate însemna ceva: recunoașterea jenată că agresorii au fost prinși cu ocaua mică.

Faptele fiind cunoscute, protestele împotriva acestor planuri (din care incidentul guatemalez reprezintă doar o mică parte) s-a intensificat. Opinia publică internațională a dat un avertisment clar: mîna criminală trebuie oprită. Iar poporul cuban, în cuvinte lipsite de echivoc, se declară cu curaj, gata să lupte pentru apărarea libertății sale: „Cuba da, yankeii nu!".

A proteja

Joi, cînd s-a întrunit Consiliul de securitate pentru a discuta acțiunile agresive ale trupelor belgiene și bandelor mobutiste, avînd sprijinul comandamentului O.N.U., unii diplomați colonialiști declarau cu prefăcută uimire: „Tocmai acum cînd se iau în sfîrșit măsuri de protejare a congolezilor, să fim învinuiți de agresiune?".

În engleză „to protect" înseamnă „a proteja". Corespondentul la Leopoldville al ziarului „Daily Mail", Arthur Cook, dezvăluia că aceste acțiuni agresive au fost precedate de certuri serioase în lagărul colonialist din capitala congoleză. Cînd pozițiile mobutiste au început să se prăbușească una după alta, cînd o provincie după alta a început să se alăture guvernului legal al Premierului Lumumba, (al cărui sediu provizoriu se află în provincia de est), diplomații occidentali au intrat în panică. Ei au găsit că vinovat de situația creată este comandamentul O.N.U. care nu acționează suficient pentru „a proteja poporul congolez".

Comandamentul O.N.U. le-a răspuns că vinovate sînt puterile occidentale care au făcut o proastă alegere în persoana lui Mobutu. Un reprezentant oficial al O.N.U. a explicat chiar în felul următor:

„În loc să fi insistat pentru crearea armatei lui Mobutu, mai bine ați fi ajutat la lichidarea oricărei forțe armate congoleze și am fi rămas doar noi înarmați să facem ordine".

Cel mai furios a fost ambasadorul englez, Ian Scott, care deși a obținut promisiunea, din partea comandamentului O.N.U., că președintele mobutist al provinciei Kivu, va fi „salvat", a constatat nu numai că promisiunea nu a fost respectată, ci că și altor marionete le venise rîndul de a fi „salvate".

În mijlocul certurilor a sosit secretarul general, Hammarskjoeld. După plecarea lui, comandamentul O.N.U. și-a intensificat acțiunea în sprijinul actelor agresive ale colonialiștilor belgieni și ale bandelor lui Mobutu, împotriva forțelor guvernului Lumumba.

Deci în dialectul colonialez „a proteja" înseamnă a înăbuși în sînge aspirațiile la independență ale popoarelor coloniale.

Iată ceea ce a fost demascat în fața Consiliului de securitate.

Opoziție

În engleza vorbită pe malurile Tamisei prin cuvîntul „opposition" se înțelege partidul de opoziție, care reprezintă interese deosebite de cele ale partidului guvernant.

Dar nu de mult s-a constatat că în Camera lorzilor cuvîntul începe din ce în ce mai mult să-și piardă sensul. „Opoziția" e pe cale de dispariție din cauză că de mulți ani nu au mai fost numiți lorzi laburiști, iar cei existenți au îmbătrînit atît de mult, încît nu mai pot face față dezbaterilor în mod onorabil. Cel puțin aceasta este constatarea ziarului „Times". Unul, scrie corespondentul, are aproape 90 de ani, 11 sînt de peste 70 de ani. Numai unul singur, are 55 de ani, se lamentează „Times". Ce e de făcut?

De teamă ca „democrația" să nu piardă o instituție atît de „lucrativă" cum este Camera lorzilor, și să nu se ceară poate desființarea ei, „Times" a dat semnalul, cerînd să se creeze acolo o opoziție laburistă, care să aibe vîrsta medie de 40—60 ani. Zis și făcut. Odată cu începerea noului an, guvernul conservator a început să împartă numiri în Camera lorzilor, din rîndurile opoziției, în obișnuitele liste de onoare, care sînt semnate de primul ministru.

„Times" afirmă că asemenea măsuri sînt motivate de „dorința de a menține Camera lorzilor în stare de vigoare".

Deci în asemenea cazuri, în engleza „conservatoare", cuvîntul opoziție înseamnă recrutarea de către partidul de guvernămînt a unor oameni mai tineri, gata să joace rolul de opoziționiști, în vederea păstrării unor instituții vechi.

Întîmplarea ca și definiția este mai mult decît simbolică.

N. LUPE

MAGAZIN MEDICAL

Cura balneară iarna

Cele 15 mari stațiuni balneoclimaterice de importanță republicană nu-și închid porțile în tot cursul anului. Primăvara și vara, toamna și iarna, ele stau în permanență la dispoziția suferinzilor, căci așa cum sînt astăzi organizate marile noastre sanatorii balneare, cura în stațiuni se poate efectua cu aceeași eficacitate atît în sezonul cald cît și în cel rece.

Înainte de anul 1948 majoritatea stațiunilor își încetau funcționarea odată cu primele zile ploioase ale toamnei, iar un număr foarte mic de stațiuni, ca Herculane de pildă, care își prelungea sezonul și în timpul zilelor friguroase, nu oferau condițiile unei cure balneare raționale.

Astăzi însă lucrurile s-au schimbat radical. La Herculane ca și la Ocna Sibiului sau Bazna, la Eforie ca și la Vatra Dornei, Buziaș, Victoria, Govora sau Slănicul Moldovei ; la Borsec, Sovata, Techirghiol, Sfu-Giorgiu ca și la Călimănești sau Olănești, peste tot, grija pentru ameliorarea și vindecarea suferințelor stă pe primul plan.

Peste tot s-au amenajat instalații moderne de cură în pavilioanele centrale de cazare sau în imediata lor apropiere. Camerele sînt bine încălzite, iar coridoare acoperite fac legătura directă între pavilioanele centrale de cazare, secțiile de tratament și cantine.

La Herculane, la Ocna Sibiu, la Bazna, la Victoria, la Călimănești, la Govora, la Slănic etc., în timpul iernii, cei ce vin la cură își pot desfășura viața sanatorială în mod normal. Ei au băile și cantinele în imediata apropiere a camerelor de locuit și tot în apropiere cabinetele medicale, sălile de hidroterapie, aerosoli, gimnastică medicală, biblioteca, sălile de spectacole etc.

Dar și cura internă se poate urma în acest sezon în condiții asemănătoare. Astfel, cînd vremea este nefavorabilă sau unii nu vor să se deplaseze la izvoarele hidrominerale, suferinzii pot face cura internă la pavilioane. În acest scop, fiecare stațiune are organizat un serviciu care aduce la pavilioanele centrale apele tuturor izvoarelor din stațiunea respectivă.

O astfel de cură este tot atît de eficace ca și apa băută direct la izvor, deoarece apele minerale transportate la pavilioane sînt recoltate doar cu 2—3 ore înainte de a fi utilizate, fapt care determină menținerea intactă a proprietăților lor terapeutice.

Cura de iarnă în stațiuni are și un alt specific. Minunatul decor hibernal al munților noștri de la Borsec, Vatra Dornei, Slănic și Herculane, privelиștile liniștitoare ale dealurilor împădurite de la Govora, Olănești, Călimănești, Ocna Sibiu, Bazna etc., precum și ambianța marină atît de ademenitoare a Eforiei sau a pitorescului Techirghiol, contribuie la refacerea organismului nostru, la pregătirea unui teren mai favorabil pentru acțiunea binefăcătoare a curei hidrominerale.

În asemenea condiții, bolnavii de reumatism, cu afecțiuni cardio-vasculare, hepaticii, sau cei cu alte afecțiuni ale tubului digestiv, renalii, precum și femeile bolnave de afecțiuni ginecologice își găsesc iarna alinarea suferințelor în stațiunile noastre, prin tratamente balneare, hidrominerale interne, electroterapie, dietetică etc., în aceleași condiții de eficacitate ca și în celelalte trei anotimpuri ale anului.

Dr. I. LEGIC

Interesant și util de știut

■ ALCOOLUL ȘI HIPERTENSIUNEA ARTERIALĂ nu se „împacă" deloc bine. Alcoolul produce strîmtorarea vaselor sanguine din organism și dilatarea vaselor pielei. Tensiunea arterială poate crește în acest caz sau să prezinte variații mari, care nu sînt favorabile pentru bolnavii suferinzi de hipertensiune. La persoanele care consumă sistematic și în mod cronic alcool, se produce tendința de rupere a vaselor mici ale creierului. De aceea hipertensivii sînt sfătuiți să se abțină în general de la băuturi alcoolice.

Ordine în muncă și în viața zilnică

În cele ce urmează ne vom ocupa de cîteva cerințe generale ale regimului rațional care trebuie respectate de orice om al muncii.

Care sînt regulile cele mai importante de care trebuie să ținem cont în vederea unui trai sănătos ? Prima și cea mai importantă regulă este ordinea.

Trebuie să avem ore fixe de somn, de lucru, de alimentație, de odihnă și să le respectăm cu strictețe !

Nu este vorba de o șablonare mecanică și monotonă a repartiției activității zilnice. Organismul omului este în stare să se acomodeze celor mai diferite regimuri, însă în anumite limite : schimbarea prea deasă a ordinei de viață cu care ne-am obișnuit este dăunătoare sănătății, obositoare și poate duce și la pierderea bunei dispoziții.

Alternanța ritmică este proprie însăși naturii : ziua alternează cu noaptea, anotimpurile se succed și ele ritmic, fluxul și refluxul apei mării alternează etc. În organismul omului găsim de asemenea o activitate ritmică : starea de veghe alternează cu starea de somn; temperatura corpului se schimbă regulat, crește către seară și scade spre dimineața; compoziția biochimică a singelui are modificări cantitative periodice; mișcările peristaltice ale musculaturii intestinale au și ei un ritm periodic. Chiar și în activitatea inimii găsim o ordine ritmică exemplară, caracterizată prin 8 ore de muncă și 16 ore de odihnă ! Inima se contractă în medie de 70 de ori pe minut, în stare de repaus. Fiecare contracție a musculaturii inimii (sistola) durează cam 0,3 secunde, iar relaxarea (diastola) — 0,5 secunde.

În asta și constă secretul inimii de a nu obosi niciodată deși desfășoară o muncă uriașă, o viață întreagă.

Cercetările fiziologilor au dovedit în plus că reflexul condiționat se formează și la timp, la ritm. Astfel se știe prea bine, că cine este obișnuit să ia prînzul, de exemplu, la ora 3, către această oră se formează, ca o regulă, capacitatea maximă a organismului de a primi hrana și de a secreta sucurile digestive. Sau un alt exemplu : cine s-a obișnuit să adoarmă zilnic la ora 11 seara, în preajma acestei ore i se face somn, adoarme repede și are un somn adînc. Explicația acestui fenomen a fost dată de celebrul fiziolog I. P. Pavlov care a descoperit stereotipia activității marilor emisfere ale creierului, adică existența unei anumite ordine în alternanța proceselor de excitație și inhibiție în sistemul nervos central.

Practic, este foarte important, că omul poate elabora un sistem de alternanță a reflexelor condiționate, cu alte cuvinte un stereotip la un oarecare ritm de activitate zilnică, la un regim de viață. Așa apar deprinderile și obiceiurile în muncă și în viață.

Posibilitatea pe care o avem de a educa deprinderi utile aduce o uriașă economie de forțe organismului, permite o adaptare perfectă la acțiunile mediului extern, asigură o sănătate trainică și o mare capacitate de lucru. Totul cu o singură condiție : ordine în muncă și în viața zilnică.

Dr. V. IVANOV

Foamea și pofta de mîncare

Pofta de mîncare este expresia sănătății. Ea nu trebuie confundată cu foamea imperioasă care la naștere atunci cînd organismul a suferit pierderi importante de substanțe ce trebuie obligatoriu înlocuite. Foamea e determinată de mai mulți factori. Factorul mecanic are desigur însemnătatea sa. Contracțiile stomacului atunci cînd e gol, deșteaptă foamea. Cura de slăbire se bazează tocmai pe faptul că trebuie să intre în alimentație mîncaruri cu o valoare nutritivă redusă și cu proprietatea ca prin volumul lor să destindă stomacul, cum sînt legumele și fructele. Dar s.a dovedit că nu stomacul este singurul care are legătură cu senzația de foame. După administrarea unei alimentații pe cale artificială intravenos, intrarectal, etc., foamea încetează. Schimbările ce au loc în compoziția singelui au în această privință un rol hotărîtor. Cantitatea de glucoză pe care o conține singele contribuie de plidă, în mare măsură la senzația de foame sau sațietate. Nu e suficient însă, ca în singe să fie ridicată cantitatea de glucoză ci trebuie avută în vedere și capacitatea țesuturilor de a utiliza glucoza. Importantă este așadar diferența dintre glucoza singelui arterial care aduce hrană celulelor organismului și glucoza singelui venos care

transportă substanțele rămase după consum. Cînd această diferență va fi mare, vom avea sațietate, iar cînd va fi mică, vom avea stare de foame. La un diabetic această diferență e egală cu zero. De aceea un diabetic deși are zahărul urcat în singe, se simte flămînd. Atît factorul mecanic cît și cel sangvin, metabolic (schimb de nutriție) sînt sesizate de centrii nervoși situați la baza creerului. Această, împreună cu celulele din scoarța creerului declanșează senzația de foame sau sațietate. Pofta de mîncare e stimulată de foame de care însă se deosebește. Apetitul este electiv, adică are anumite preferințe. Unora, le plac sărăturile, altora dulciurile, unii preferă carnea, alții făinoasele ș.a.m.d.

Senzația de foame e înăscută, instinctivă, pofta de mîncare se dezvoltă cu timpul. Un prunc simte foame, copilul are de acum diferite preferințe. Iar adultul ne va spune că „gusturile nu se discută". În pofta de mîncare intră în joc imaginația, e vorba de un șir de reflexe condiționate, pe cînd foamea e un reflex necondiționat.

Scăderea sau dispariția poftei de mîncare ascunde de cele mai multe ori o boală. Numai după ce ne-am convins că anorexia (lipsa poftei de mîncare) nu e datorită unei boli, numai atunci medicația tonifiantă, excitantă, poate fi folosită. După o boală infecțioasă poate de asemenea surveni lipsa de poftă de mîncare. Cînd medicul a constatat că nu este vorba de o cauză serioasă în legătură cu scăderea poftei de mîncare atunci poate fi încercat un tratament temporar care să conțină vitamina B^1, calciu, vinuri tonice, picături amare — tinctură de quinina, tinctura amară etc. De altfel însuși gustul mîncării provoacă pofta de mîncare — de aceea se spune că... „Pofta vine mîncînd".

Dr. I. HARAS

MEDICUL VĂ SFĂTUIEȘTE

X.O.Y. — Este necesar să faceți un efort de voință și să reîncepeți o viață normală din toate punctele de vedere.

Puteți întrebuința lăptișor de matcă în concentrație de 1 la sută o linguriță zilnic timp de 20 zile. Cura se repetă din 3 în 3 luni. De asemenea, luați vitamina C tablete a 200 mg 2—3 zilnic, stricnină fiole X, una fiolă zilnic, progresiv, Bromoval 2 tablete seara înainte de culcare.

G. D. — Sibiu. În București ca și în alte orașe din țară se practică cu succes chirurgia estetică. În cazul dvs. vă puteți adresa Institutului de O.R.L. ce funcționează în incinta spitalului „Vasile Roaită" din B.dul 1 Mai, serviciului de chirurgie al spitalului Fundeni sau serviciului de chirurgie plastică al spitalului de urgență.

V. I. — Greșala constă în faptul că ați folosit un medicament fără indicație precisă. Pentru înlăturarea neplăcerilor pe care le aveți adresați-vă unui medic specialist neuro-psihiatru.

ALINA ANGHEL — Sibiu. Vă puteți adresa în problema ce vă interesează nu numai la Cluj ci și în București la Institutul de Stomatologie din calea Plevnei nr. 19. Ca durată, tratamentul se apreciază de către medicul specialist de la caz la caz.

O MAMĂ. — Prezentați-vă cu copilul la consult la Institutul de Dermatologie din București ce funcționează în incinta spitalului Colentina din șos. Ștefan cel Mare nr. 89.

LORELEI. — Considerăm că în cazul soțului dv. pe lîngă un examen clinic complet sînt necesare și o serie de examene de laborator dintre care mai importante socotim glicemia, examen sumar de urină și o antibiogramă făcută din secreția purulentă a unui furuncul. Pentru efectuarea acestor probe ar fi indicată o internare de cîteva zile într-un serviciu de dermatologie. Într-adevăr aloesul este o plantă care se folosește în medicină în anumite împrejurări. Nu este cazul însă a fi folosită în afecțiunea de care vă interesați.

VALLI ANA. — Laboratorul de care ne pomeniți în scrisoarea dv. nu mai funcționează.

CAVARADOSI. — Ne furnizați mult prea puține amănunte în legătură cu suferința pe care o aveți, pentru a putea să vă fim de folos. De aceea considerăm necesar să vă adresați unui medic specialist în boli interne.

EȘANU M. pensionară — Ploiești. Ținînd seama de faptul că ați urmat repetate tratamente fără să obțineți un rezultat, vă sfătuim să vă internați într-un serviciu O.R.L. În condițiile de internare veți putea fi studiată în amănunt și în felul acesta vi se va putea aplica cel mai eficace tratament.

Regimul alimentar

Deși regimul alimentar constituie cea mai veche formă de tratament, el este și astăzi unul din cele mai importante mijloace terapeutice. Nenumăratele medicamente, foarte active, descoperite în ultimii zeci de ani nu au înlăturat rolul regimului în tratamentul diferitelor boli. Și este firesc să fie așa. Mijloacele de apărare ale organismului sînt deseori capabile să înfrîngă o boală cu condiția ca organismul să fie pus în condițiile cele mai bune de apărare. Or, combustibilul pe care îl primește zilnic, constituie una din principalele condiții care asigură o bună funcționare a aparării organismului. Acest lucru este rareori înțeles de bolnavi care cer medicului un medicament activ care să-l scutească de regim în general lung și plictisitor.

Dar dacă progresul științei medicale nu a reușit să înlăture regimul alimentar dintre mijloacele de tratament, el a adus baze științifice acestuia și au permis să se obțină rezultatele cele mai bune prin aplicarea cît mai corectă a acestuia. S-au născut astfel o serie de principii de care trebuie să se țină seama în prescrierea unui regim. Primul principiu și cel mai important este acela că regimul trebuie să fie individualizat pentru fiecare caz în parte .Regimul nu poate fi prescris decît de medic în cursul discuției cu bolnavul. Al doilea principiu foarte important este că regimul trebuie să fie suficient cantitativ, adică suficient caloric. Acest principiu a fost pus în valoare în special în ultimii ani, prin studii care au arătat că lipsit de un aport suficient de calorii organismul își arde propriile țesuturi, își crește concentrațiile de uree în singe și își scade forțele de apărare. De aceea astăzi chiar în cazurile speciale de boli care cer temporar un regim hidric și zaharat există tendința de a se ajunge cît mai rapid la un regim suficient caloric. Dar prin termenul de suficient caloric nu trebuie să se înțeleagă excesiv caloric. Vechiul dicton — sînt gras și deci sînt sănătos — nu mai este considerat valabil astăzi. În adevăr se știe că obezii sînt supuși la mult mai frecvente boli și complicații decît oamenii slabi. De aici o excepție la principiul enunțat mai sus : bolnavii care trebuie să slăbească. Slăbirea nu se poate obține decît cu un regim „insuficient" caloric. Pentru aceasta este bine de știut că grăsimile aduc cele mai multe calorii (9 calorii/gram) urmate de dulciurile foarte concentrate (4 calorii/gram) și de făinoase și pîine (2 calorii/gram). Din contra, la bolnavii care trebuie să crească în greutate, trebuie administrat un regim hipercaloric, compus în special din alimentele de mai sus care aduc un număr mare de calorii într-un volum mic.

Al treilea principiu care trebuie să stea la baza alcătuirii unei diete se referă la aspecte calitative și în primul rînd la asigurarea unui raport echilibrat între diferitele principii alimentare : zaharuri, grăsimi și proteine. Atenție specială trebuie acordată aportului de proteine necesare desfășurării energiei vitale, mai ales la organismele în creștere. O limitare a acestora (dar nu sub 25—30 gr./zi) trebuie făcută la bolnavii de rinichi care elimină greu ureea ce ia naștere din arderea proteinelor.

Al patrulea principiu se referă la ritmul de administrare și la modul de pregătire a alimentelor. Acest principiu este important în special în cazul bolilor digestive în care tubul digestiv trebuie cruțat de mese prea copioase (și de aceea se preferă mesele mici și repetate) și de alimentele iritante

Al cincilea principiu... al șaselea principiu... și încă o serie întreagă de principii trebuie avute în vedere în alcătuirea regimului alimentar. Dar toate rămîn principii. În alcătuirea practică a regimului alimentar într-un caz dat cel mai important principiu de care trebuie să țină seama toate celelalte este acela că regimul trebuie alcătuit de medic pentru fiecare caz în parte.

A. B.

„Punctul mort"

Aproape fiecare dintre noi am avut ocazia să vedem, iar unii să și simțim, în timpul alergărilor pe distanțe medii acea stare de rău denumită „punct mort".

Brusc, în timpul alergării apare senzația de jenă în piept, lipsă de aer, greață, dureri musculare, palpitații și alte fenomene. Fața sportivului devine palidă și capătă o nuanță albăstruie, pulsul și respirația se accelerează, se ridică tensiunea arterială și apare dorința de a întrerupe alergarea.

Timpul apariției „punctului mort" este variabil. El depinde de o serie de condiții între care cea mai importantă este gradul de antrenament al sportivului.

Un sportiv începător, insuficient antrenat, dacă are voință, învinge „punctul mort" prin diminuarea vitezei de alergare. Un sportiv antrenat, cu calități mari morale și de voință, nu numai că nu micșorează viteza, dar uneori chiar o accelerează.

Nu toți însă, probabil că știu, că starea de „punct mort" se manifestă nu numai la alergători. Ea se întîlnește și în alte ramuri de sport : schiuri, box, lupte, înot și altele.

Dacă sportivul, printr-o sforțare a voinței, a învins „punctul mort" urmează o stare de așa numită „a doua respirație" care se manifestă printr-o bruscă îmbunătățire a stării generale și o restabilire a funcțiilor dereglate.

Care este explicația apariției „punctului mort"?

Explicația corectă a fenomenului de „punct mort" a fost dată de cercetătorii sovietici, care au dovedit că este vorba de o tulburare a activității sistemului nervos central care după cum se știe reglează toate funcțiile organismului.

Așa se și explică faptul că sportivul poate învinge „punctul mort" printr-o sforțare de voință, care restabilește corelațiile sistemului nervos central tulburat.

Dr. V. L.

ȘTIINȚA ȘI VIAȚA • ȘTIINȚA ȘI VIAȚA • ȘTIINȚA ȘI VIAȚA

Stimulatorii creșterii

Așa este denumită grupa de substanțe organice care au o mare însemnătate pentru agricultură.

Călătorul care-și poartă pasul pe str. Gorki sau prin alte părți ale Moscovei e plăcut impresionat de falnicii tei ce îi ies în întîmpinare și nu rareori se întreabă cum de au crescut atît de frumoși, cum de au o înfățișare atît de maiestoasă. El nu știe că aceasta se datorește stimulatorilor creșterii numiți „heteroauxină" — adică acid naftilacetic cu care au fost tratați acești copaci.

Tratamentul cu o astfel de substanță ajută copacilor la formarea unui sistem de rădăcini puternice și contribuie la creșterea lor rapidă. Trebuie de amintit că pentru tratarea mai multor copaci este suficient doar un singur gram dintr-un asemenea stimulator.

Rezultate interesante au fost obținute în urma folosirii unor astfel de stimulatori pentru grăbirea coacerii fructelor și pentru ridicarea productivității lor la ha. Iată un exemplu : pătlăgelele roșii, castraveții, vinetele, pepenii verzi, smochinele, arderi în urma unui astfel de tratament se coc cu 10—15 zile mai devreme față de termenul obișnuit, iar în unele cazuri productivitatea la ha crește cu 50%. Uimitor e faptul că aproape toate fructele se obțin fără semințe.

Imaginați-vă tomatele sau pepenii verzi fără nici o sămînță, avînd doar miez !

Dar stimulatorii creșterii pot nu numai să accelereze creșterea plantei, ci în anumite condiții să o și încetinească și chiar să distrugă planta.

Este cunoscut cît de periculoase sînt gerurile de primăvară pentru fructele copacilor aflați în plină floare și cîte griji creează grădinarilor.

Să ne întoarcem la stimulatorii creșterii.

În urma experiențelor efectuate cu același acid naftilacetic, care a ajutat atît de mult la creșterea copacilor pe străzile Moscovei, în altă concentrație se poate ajunge la apărarea recoltei de fructe.

Rolul stimulatorilor în acest caz se reduce la încetinirea procesului de creștere, de dezvoltare a pomilor. Dacă în timpul gerurilor de primăvară se tratează pomii cu acest preparat, dezvoltarea mugurilor și mai ales îmbobocirea florilor pomilor fructiferi (meri, peri etc.) este întîrziată.

Acești preparați chimici pot fi utilizați și de iubitorii florilor decorative. S-a stabilit că termenul înfloririi trandafirilor și gladiolelor poate fi prelungit prin tratarea acestor plante cu stimulatori de creștere.

Produse prin sinteză organică

(Urmare din pag. 1-a)

oare ne înconjoară și de care ne folosim în viața noastră zilnică.

Pînă acum un secol, adică într-o epocă încă relativ recentă, coloranții se obțineau numai din substanțe naturale. De exemplu, colorantul albastru închis-indigoul — se extrăgea din frunzele unei plante din India și China, iar pentru a obține 1 kg. colorant galben trebuia să se prelucreze 1,5 milioane flori de șofran.

Abia la mijlocul secolului trecut chimiștii au reușit să găsească metodele pentru sintetizarea celor mai răspîndiți coloranți. În prezent ei se numără cu miile ; mulți se obțin și la noi în țară. Amintim cîtiva din noii coloranți, preparați în R.P.R. în 1960 : Salicilschwarz EAG, negru acid cromatabil, negru velur, albastru strălucitor de sulf și alții.

Pentru tăbăcirea pielei se foloseau, de asemenea, pînă de curînd numai tananții vegetali. Aceștia au o serie de proprietăți speciale conferite de natură care nu pot fi modificate prea mult ; de aceea, cei care îi folosesc trebuie să depună toate eforturile pentru a se adapta lor. Prin metoda sintezei organice se pot obține tananți cu o gamă largă de proprietăți alese după dorința consumatorului.

În R.P.R. cercetările în vederea obținerii tananților sintetici au început acum cîțiva ani la Institutul de cercetări pentru piele, cauciuc, sticlă, ceramică. Rezultatul a fost prepararea seriei de tananți Romatan care stau alături de cele mai bune produse ale industriei europene. În prezent fabrica SIN din București produce tananți sintetici în cantități suficiente pentru a satisface industria noastră de pielărie.

Nu există gospodină care să nu folosească praful Alba, definit în reclame ca „produs universal de spălare și curățire". Acesta se obține din țiței și își datorește acțiunea proprietăților speciale a moleculelor lui (numite proprietăți superficial active) de a antrena particulele de murdărie aderate la diverse materiale. Cutiile în care se ambalează praful Alba poartă numele Combinatului petrochimic nr. 2 din Ploiești.

Polimerii sintetici

Crearea și utilizarea practică a polimerilor sintetici este una din principalele realizări ale chimiei moderne. Acestea sînt produse cu proprietăți neobișnuite care se datoresc structurii lor sub formă de molecule uriașe dintre care fibrele sintetice sînt formate din lanțuri lungi de atomi, materialele plastice au ramificații bogate, de felul mărgeanului, iar cauciucurile sintetice sînt ghemuri din fire încolăcite.

Chimiștii pot modifica structura lor nelimitat, obținînd cele mai variate produse.

Unii polimeri înlocuiesc cu succes metalele neferoase la fabricarea cablurilor și construcția de aparate pentru industria chimică. Materialele plastice armate cu fibre de sticlă, deosebit de rezistente, precum și cele spongioase de 10—100 ori mai ușoare decît apa, se folosesc în construcții de mașini și de clădiri. Prezintă o mare importanță utilizarea polimerilor sub formă de fire de cord și cauciucuri speciale pentru avioane și automobile. Dezvoltarea industriei de fire sintetice de diferite tipuri a dus la crearea unui bogat sortiment de țesături superioare bumbacului, lînei și mătăsii. Unii polimeri speciali solubili în apă se folosesc ca înlocuitori ai plasmei sanguine în medicină, iar în operații chirurgicale s-a reușit să se înlocuiască porțiuni de artere și de oase cu piese din materiale plastice.

La noi în țară industria polimerilor sintetici este foarte tînără, dar a făcut într-un timp scurt pași uriași.

În 1950 producția de mase plastice a fost de 35 t, în 1955 a crescut la 1057 t, în 1959 — la 6565 t, urmînd să ajungă în 1965 la 95.000 t. Producția de fibre sintetice de 285 t în 1959 a ajuns la 1500 t, în 1960, urmînd să atingă 13.000 t, în 1965. Se pun, de asemenea, bazele industriei de cauciuc sintetic care se obținea pînă în prezent din import, urmînd să se ajungă în 1965, la 50.000 tone.

Prima masă plastică în țara noastră a fost clorura de polivinil, pentru fabricarea căreia s-a creat o uzină modernă la Turda. În luna iunie a anului 1960, a intrat în funcțiune la Rîșnov o instalație modernă de poliacetat de vinil. Tot în cursul anului trecut a început fabricarea polimetacrolatului de metil la uzinele Nicolae Teclu. În cadrul Combinatului chimic Borzești se vor produce 36.000 t/an clorură de polivinil, iar în cadrul combinatului chimic de la Craiova va fi fabricat poliacetatul de vinil.

Cauciucul sintetic se va obține la Combinatul de cauciuc sintetic de la Onești care urmează să fie pus în funcțiune în anii viitori.

Ing. Veronica ALEMAN

Exploziile solare și clima Pămîntului

Savanții sovietici apreciază că în următorii ani clima planetei noastre va avea în general o tendință de stabilizare, ea devenind mai aspră sub latitudinile mijlocii. Aceste schimbări vor fi determinate de slăbirea activității solare.

În legătură cu această problemă profesorul Vladimir Krat, colaborator științific al Observatorului din Pulkovo a declarat următoarele :

„În 1957 și în 1958, Soarele a desfășurat o perioadă de foarte mare activitate, cum nu s-a mai înregistrat de 300 de ani. Pe suprafața sa au apărut numeroase pete care au fost observate în cromosferă cu prilejul cazurilor de aprindere bruscă. Acum astrul se potolește în mod progresiv. Fenomenele fizice care se produc în cadrul lui nu mai sînt atît de intense.

Totodată, acest declin de activitate rămîne rareori armonios. Recentele tulburări care s-au operat pe Soare au prilejuit reluări violente. O recrudescență bruscă a activității solare s-a observat în primele zile ale lui noiembrie trecut cînd pe discul solar a apărut o imensă zonă de pete. S-au înregistrat atunci în cromosferă 39 explozii. Cea mai puternică a fost cea din 10 noiembrie care a durat o oră și jumătate. O explozie fenomenală a aruncat în spațiu un roi de corpuscule (particule purtînd o sarcină electrică), dintre care unele au atins și planeta noastră perturbînd cîmpul magnetic al pămîntului și provocînd furtuni magnetice. În afară de roiurile de corpuscule explozia a proiectat particule rapide de raze cosmice care se mișcau cu o viteză asemănătoare cu cea a luminii. Apariția acestor particule n-a fost constatată pînă-n prezent decît în cazul exploziilor foarte violente de pe Soare. O nouă explozie fantastică s-a produs și la 11 noiembrie 1960 cînd, după cît se pare roiurile de corpuscule emise s-au amestecat cu particulele venite anterior din străfundurile Soarelui. Această întîlnire a produs o aurore boreală strălucitoare și de lungă durată care a fost vizibilă la Leningrad.

În prezent, activitatea Soarelui e iar în descreștere. Există toate premizele să se creadă că în viitoarele zile ea va mai slăbi. Diminuîndu-se perturbările solare ciclonii și anticiclonii vor pierde din violența lor în atmosfera terestră. Aceasta va face timpul mai stabil în Europa, unde climatul va deveni mai continental".

Poltioplastul — dușmanul coroziunii metalelor

Oricine știe că coroziunea metalelor produce anual pierderi imense. Fără exagerare s-ar putea spune că coroziunea este „dușmanul metalelor". S-a calculat că în ultimii 30 ani, anual s-au pierdut datorită coroziunii 30 milioane tone de metale, iar în 1959 la fiecare 100 milioane tone de metale existente s-au pierdut 8 milioane tone, datorită coroziunii. Din această cantitate de metal s-ar fi putut construi cel puțin 4 milioane de autoturisme. Iată deci ce pierderi mari aduce coroziunea. Lupta împotriva coroziunii, începută de mulți ani, n-a reușit decît în mică măsură să micșoreze pierderile de metale. Iată însă că cercetările îndelungate întreprinse de savanții din Republica Populară Polonă și Republica Democrată Germană în problema coroziunii au dus la descoperirea unui „dușman al coroziunii", poltioplastul. Această masă plastică este depusă pe suprafețele metalice ale avioanelor, vapoarelor, rezervoarelor etc și e foarte rezistentă la acțiunea apei, diferitelor substanțe uleioase, alcaline și acide. În afară de aceste calități poltioplastul e foarte elastic, nu prezintă fisuri cînd e supus la mișcări vibratorii și aderă foarte bine pe suprafața metalului, pe care îl protejează contra coroziunii. Astfel pentru prima dată s-a reușit să se găsească un material ce protejează suprafața metalelor contra coroziunii, și care să reziste la toți agenții, deci să constituie un apărător sigur al metalelor contra coroziunii. Avînd în vedere, marea importanță economică a eliminării pierderilor prin coroziune, în Republica Populară Polonă s-a trecut la producția industrială a poltioplastului, la uzina de mase plastice din Silezia de Jos.

O nouă metodă de eliminare a igrasiei

Metodele cunoscute de eliminare a igrasiei la clădiri sînt destul de costisitoare și în plus, nu dau întotdeauna rezultatele dorite. E destul să reamintim că una dintre cele mai folosite metode este rezidirea pereților igrasioși, metodă dificilă și destul de scumpă. În Uniunea Sovietică a fost elaborată o nouă metodă destul de rapidă și cu rezultate foarte bune, metodă ce se poate folosi în cazul imobilelor igrasioase ce folosesc încălzire centrală. În ce constă această metodă? În încăperile igrasioase se scot radiatoarele și se practică în pereți, pe porțiunea igrasioasă, șanțuri ce au lățimea unei cărămizi și adîncimea un sfert de cărămidă. În aceste șanțuri se introduc țevi ce se racordează la coloana de încălzire în locurile unde erau racordate anterior radiatoarele. Șanțul cu țevile se curăță bine și apoi se procedează la astuparea șanțurilor cu beton, care se toarnă prin vibrare pentru ca acesta să facă o priză cît mai bună cu zidăria. Prin încălzire, apa din pereții igrasioși se evaporă".

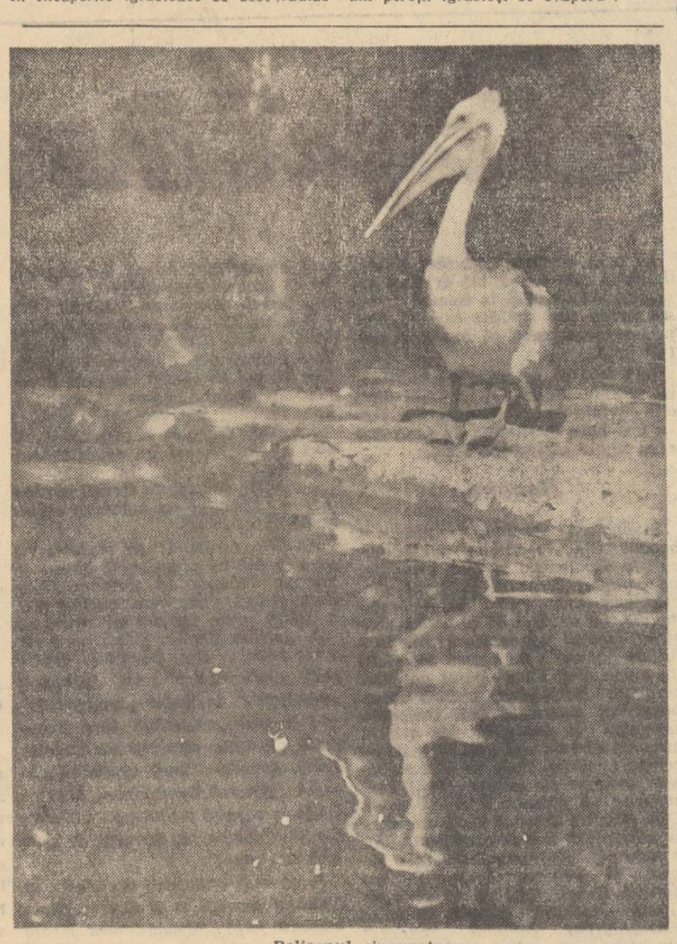

Pelicanul singuratec

Fotografia: Mircea FĂRIA

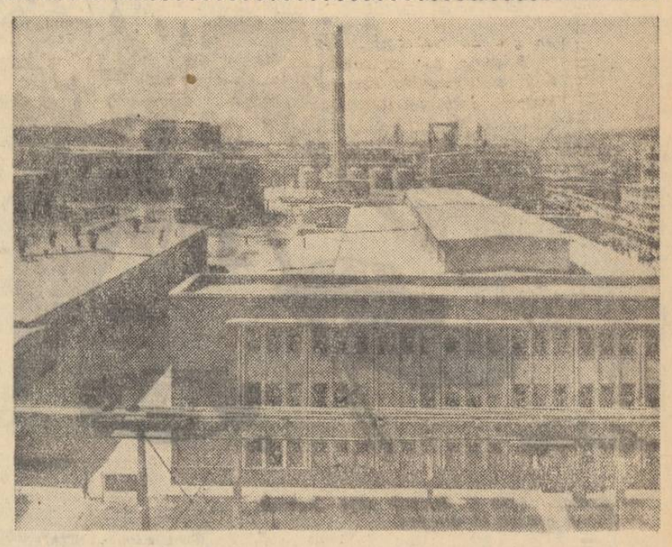

Vedere a Combinatului chimic de la Borzești

Burcă al nostru s-a schimbat

(Urmare din pag. 1-a)

A avansat și la încadrare, dar marea lui mulțumire este că el, lăcătușul Anton Burcă în vîrstă de numai 18 ani, este azi șef de echipă la bateria de topire.

La 15 decembrie anul trecut s-au terminat probele tehnologice la baterie. Agregatul a fost pregătit să dea prima șarjă de sodă caustică topită. Neliniștea a pus stăpînire pe tînărul șef de echipă.

— Oare cînd va fi gata șarja ? se întreba el. Dacă va fi gata în alt schimb și eu n-am să fiu de față ? Ar fi nedreaptă cu mine bateria asta dacă ar produce în lipsa mea. Eu am îndrăgit-o așa de mult !

Trei zile la rînd cu mici întreruperi, atunci cînd aproape îl goneau tovarășii din secție, a lucrat Anton Burcă la baterie. Prima șarjă de sodă caustică topită a fost gata în 18 decembrie și șeful nostru de echipă n-a fost trădat.

★

Seara tîrziu, acasă la șeful secției a sunat telefonul. Nici n-a apucat să răspundă, căci în receptor s-a auzit larmă de voci. Apoi, ca la semnul unui dirijor, un Uraaa ! strigat de o mulțime de glasuri fericite. Apoi liniște. Dar imediat șeful de schimb, inginerul Filip, anunță :

— Tovarășe Ambrozie, am terminat șarja. Știi, Burcă al nostru a umplut primul butoi cu sodă caustică topită produs în combinat. Acum scrie cu creta ceva pe butoi. Vedeți s-a terminat prima șarjă tot în schimbul nostru.

Cu ce bucurie, cu ce satisfacție a scris el cu mîna tremurîndă de emoție... 18 decembrie 1960. Și mai jos un nume : Burcă.

Elena PAVELESCU

Dur ca oțelul și transparent ca sticla

Este bine știut că mica e un minereu rar. Calitățile lui excepționale de izolant electric îl fac însă foarte necesar. De aceea, cercetătorii sovietici au studiat posibilitățile de producere pe cale sintetică a acestui material deosebit de prețios. Profesorul Kitaigorodski, de la Institutul „Mendeleev" din Moscova, în colaborare cu asistenții săi, a izbutit să fabrice mică artificială din sticlă obișnuită.

Rezultatele obținute dovedesc că sticla poate fi transformată într-un material rezistent și în același timp suplu

In general, o bucată de sticlă fie ea chiar de cîțiva milimetri grosime, nu rezistă la lovituri. În schimb, ființă de grosimea unor microni (a mia parte dintr-un milimetru), deci foarte subțire, e mult mai solidă. Rezistența unei plăci de sticlă de 30 microni e de 10 ori mai mare decît cea a unui geam de 8 mm. grosime. Și, în funcție de felul sticlei, mica produsă în acest fel, poate căpăta toate însușirile dorite.

Mica artificială se poate folosi ca materie primă pentru fabricarea sticlei organice care e un material de construcție excelent. Pînă acum acest material se fabrica din fibră sticloasă și din rășini. Pentru legarea fibrelor de sticlă erau necesare însă cantități mari de rășini rare, în timp ce pentru legarea plăcilor de sticlă de grosimi foarte mici, se folosește de 8 ori mai puțină rășină. Și, calitativ, materialele plastice obținute din pelicule de sticlă sînt superioare.

Între fibrele de sticlă legate împreună rămîn goluri care influențează negativ rezistența. În schimb, foile subțiri de sticlă formează o masă atît de compactă încît rezistența obținută astfel e de tăria oțelului. Iar dacă se alege pentru fabricare rășini cu un coeficient de refracție apropiat de cel al sticlei, materialul are și transparența sticlei.

Din noul material sintetic, care e solid ca oțelul și poate fi transparent ca sticla, se vor putea construi tuburi, mobile, caroserii de mașini, acoperișuri și ziduri pentru case etc.

Istoricul fotbalului

în cuvinte și imagini

Una din numeroasele amintiri prilejuite de campionatul mondial din Uruguay este legată de jocul Argentina — Franța, cînd arbitrul brazilian Rego a fluierat sfîrșitul meciului în minutul... 81 ! Era momentul în care, la scorul de 1—0 pentru Argentina, un

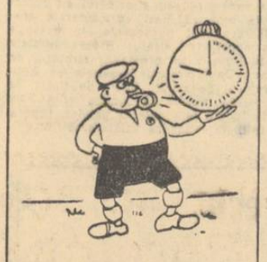

înaintaș francez se îndrepta liber spre poarta adversă, să marcheze. După îndelungate „parlamentări" s-a hotărît continuarea jocului cu 6 minute. Dar faza de marcare trecuse și scorul a rămas nemodificat pînă la sfîrșit.

Primul campionat diviziunar (viitoarea categorie A) din țara noastră se organizează în anul 1932, cu două serii. Un an mai tîrziu, se organizează și „Cupa Romîniei". Primul campion diviziunar : Ripensia F. C. Timișoara ; prima cîștigătoare a „Cupei Romîniei" tot Ripensia F. C.

În iunie 1933, are loc la București, Balcaniada de fotbal. Cîștigă echipa Romîniei, dobîndind trei victorii în trei jocuri, fără să primească vre-

un gol. Ea realizează : 7—0 cu Bulgaria, 1—0 cu Grecia, 5—0 cu Iugoslavia. Portarul echipei naționale de atunci era Andrei Sepci, actualul antrenor al Științei Cluj.

După 23 august 1944, la noi în țară sportul devine un bun al întregului popor. Se înființează „Organizația Sportului Popular" (O.S.P.) iar mai tîrziu asociațiile sportive pe ramuri de producție. Primul campion postbelic : T.T.A.-Arad (1946—47), din a cărei formație de atunci mai joacă astăzi, la aceeași echipă, Petschowski, maestru emerit al sportului.

Dinamo Tbilisi — primul ambasador al fotbalului sovietic în Romînia. În 1947, după o ninsoare abundentă, căci era în decembrie, pe stadionul A N E.F. (Republicii)

din Capitală — de pista căruia se înălțau munți din zăpada curățată de pe teren — echipa sovietică obține trei victorii consecutive : 2—1 cu Rapid, 10—5 cu Iuventus, 5—0 cu reprezentativa Timișoarei.

20.000 de sticle de șampanie sînt pregătite în pivnițele stadionului Maracana din Rio de Ianeiro și muzici în piețe publice ca să sărbătorească victoria finală a echipei Braziliei în ediția a III-a, din anul 1950, a campionatului

mondial de fotbal. Contrar așteptărilor, echipa Uruguay-ului cîștigă finala cu scorul de 2—1, iar sticlele de șampanie din pivnițele stadionului „Maracana" sînt păstrate pentru alte evenimente cu deznodăminte mai fericite pentru brazilieni.

Text : Ion BOCIOACĂ
Desene de Gh. CHIRIAC

(va urma)

Sportivi romîni în mari competiții internaționale

Trei partide cu scadențe imediate: două la București și una la Bologna

În aplauzele entuziaste ale spectatorilor care au umplut pînă la refuz tribunele sălii sporturilor Floreasca, echipa bucureșteană „Știința" a reușit marți seara să se califice în sferturile de finală ale „Cupei campionilor europeni" la handbal în 7 (feminin), eliminînd formația iugoslavă „Spartak" Subotița.

Astăzi și în următoarele zile, pînă la jumătatea săptămînii viitoare, alte trei echipe românești sînt chemate să dispute jocuri în mari competiții oficiale internaționale, despre care ne vom ocupa în rîndurile de față.

„Cupa campionilor europeni" la baschet feminin

Pentru astăzi, sala sporturilor Floreasca e cadrul primei ediții a întîlnirii Rapid București—Akademik Z.S.A.W.F. Varșovia din „Cupa campionilor europeni" la baschet feminin. Ambele echipe sînt debutante în competiție, deoarece în ediția precedentă țara noastră a fost reprezentată prin Știința București, iar R. P. Polonă prin V.S.K. Cracovia. Și una și alta au fost eliminate atunci din primul tur. Știința București avînd de înfruntat echipa Lokomotiv din Sofia, iar V.S.K. Cracovia pe T.T.T. Riga — care avea să-și adjudece apoi titlul de campioană a campionatelor.

Rapid București și Akademik Z.S.A.W.F. Varșovia vor lupta de astă dată să obțină pentru țările lor mai întîi o calificare pentru turul următor (al sferturilor de finală) și apoi... și pentru mai mult.

Echipa noastră e recomandată, pentru acest joc, de buna comportare ce o are și în actuala ediție a campionatului republican, în care ocupă tot primul loc al clasamentului, fără să fi cunoscut înfrîngerea după unsprezece etape.

Dar Akademik Z.S.A.W.F. Varșovia ce reprezintă? O echipă puternică, pe care o recomandă elogios și succesul obținut în luna august, cînd a cîștigat tradiționalul turneu de la Messina (Italia) — unde învinsa ei din finală (55—47) a fost redutabila formație „Slavia" Sofia, pe care o găsim finalistă în ediția precedentă a C.C.E".

Ca să elimine din competiție un asemenea adversar, Rapid trebuie să joace astăzi la cea mai bună valoare avînd și permanenta preocupare ca scorul partidei de la București să fie hotărîtor pentru calificarea în turul II. E. ceea ce, de altminteri jucătoarele formației bucureștene sînt ferm hotărîte să realizeze.

R.P.R. — U.R.S.S. în campionatul mondial de handbal în 7 (masculin)

Mîine, tot în sala sporturilor Floreasca, se va juca partida decisivă a întîlnirii R.P.R.—U.R.S.S. din preliminariile campionatului mondial de handbal în 7 (masculin) La începutul acestei săptămîni, luni, la Moscova, prima ediție s-a terminat cu un rezultat

Reprezentativa U.R.S.S. de handbal în 7

favorabil echipei gazde, care și-a asigurat victoria la trei puncte diferență (12—9).

Nici valoarea adversarului de întîlnit nici avantajul pe care acesta l-a dobîndit în jocul de la Moscova, nu fac din echipa noastră o eliminată sigură din competiție. Din chiar desfășurarea primei partide, în care — ca joc — n-a fost inferioară învingătorilor, echipa noastră se prezintă cu mari șanse de izbîndă în întîlnirea ce o susține de astă dată pe teren propriu.

Pentru handbaliștii noștri problema ce se pune e să cîștige partida de la București și aceasta la o diferență mai mare decît cea înregistrată în jocul de la Moscova. Sînt ei capabili de o asemenea reușită ?

După părerea noastră, da. Pentru că — cu toată valoarea ce o reprezintă handbaliștii sovietici — jucătorii noștri (vice-campioni mondiali la handbal în 11) sînt mai tehnici și mai rutinați decît adversarii ce-i au de întîlnit, veniți de dată mult mai recentă în handbalul internațional.

„Cupa campionilor europeni" la baschet (masculin) la Bologna

Pentru miercuri 18 ianuarie a fost programată la Bologna prima partidă ce o are de susținut C.C.A., reprezentanta țării noastre, în ediția din acest an a competiției „Cupa campionilor europeni" la baschet masculin. C.C.A. este o „veterană" în „Cupa campionilor europeni" în care și-a asigurat și frumoase state de servicii. Din ediția anului trecut ne amintim, de pildă, victoria obținută la București (87—83) după o partidă dinamică, în fața redutabilei echipe sovietice Dinamo Tbilisi, care avea să fie apoi — împreună cu S.K.A. Riga — finalista competiției.

Se cuvine însă să arătăm că echipa noastră campioană abordează anul acesta „Cupa campionilor europeni" după o perioadă de timp în care s-au observat carențe serioase în pregătirea ei, care au determinat și unele insuccese neașteptate. Obișnuit, în marile jocuri internaționale, C.C.A. se străduie și reușește comportări superioare. E ceea ce sperăm și dorim să se repete și acum, mai ales că adversarul ce-l are de întîlnit, Virtus Bologna — deși debutant în competiție — e capabil de o replică dîrză. În actuala ediție, echipa campioană a Italiei a eliminat — în primul tur — campioana Elveției, Urania Geneve Sports, pe care a învins-o în ambele partide disputate. Mai convingător decît aceste rezultate, în ceea ce privește valoarea echipei italiene, este proaspătul succes obținut, într-un joc de pregătire, asupra campioanei Iugoslaviei, S. K. Beograd (86—81). E în aceasta un indiciu cert că la Bologna, C.C.A. are o misiune dificilă în fața unui adversar capabil de surprize. Importante pentru rezultatul jocului vor fi atenția și puterea de concentrare cu care jucătorii noștri vor aborda partida de la început, cunoscînd faptul că Virtus Bologna e o echipă cu un „start" puternic, care dă de furcă partenerului neavizat. De pildă, victoria recentă din jocul cu S. K. Beograd a fost asigurată prin „demarajul" din repriza I-a, în care italienii și-au asigurat un avans de 13 puncte (41—28) — din care, pînă la sfîrșit, au păstrat 6 puncte.

Deci... atenție C.C.A.! Și succes... de altminteri ca și celorlalte două echipe românești amintite în aceste rînduri, chemate la întreceri dîrze, azi și mîine.

B. IONESCU

Acum un sfert de veac

9 IANUARIE 1936. O întîmplare neobișnuită s-a petrecut într-un orășel din sudul Angliei la meciul de fotbal dintre echipele Morley și Tildesley din liga III-a. La un moment dat, jucătorul Kenneth din echipa Morley s-a ciocnit grav de un adversar și, rănindu-se la cap, a fost scos în neștire pe tuse. El și-a revenit însă destul de repede și a reintrat pe teren. Dar acolo, spre surprinderea tuturor, Kenneth a început să-și dribleze coechipierii și chiar să șuteze în propria poartă. El a fost în cele din urmă scos de pe teren și medicii au constatat că și-a pierdut memoria. Internat la spital, Kenneth s-a însănătoșit după numai trei zile. La părăsirea spitalului, colegii de echipă l-au adus la cunoștință că n-a lipsit mult ca el să fie cel mai bun jucător al... formației adverse !

10 IANUARIE 1936. Cu o întîrziere de 2 luni, după eforturi penibile, Federația română de box și-a plătit cotizația la forul pugilistic internațional I.B.U. Boxerii romîni nu mai sînt astfel amenințați să li se interzică accesul pe ringurile din străinătate.

11 IANUARIE 1936. Deoarece numeroși jucători italieni de fotbal au fost înrolați în armată și trimiși pe frontul abisinian, echipele peninsulare au rămas descompletate. Conducătorii lor nu și-au pierdut însă capul și de aceea au expediat emisari în America de Sud pentru a racola acolo jucători. Primul „transport" a și sosit la Neapole...

12 IANUARIE 1936. Înotătorii din Capitală se antrenează pe timpul iernii într-un „bazin acoperit" de 12 metri. Tot acolo își desfășoară antrenamentele și echipa de polo a C.F.R.-ului, campioană națională. Sportivii se plîng că în sală este frig și că apa foarte rece le periclitează sănătatea.

13 IANUARIE 1936. Din ordinul comandantului Corpului grăniceresc, gruparea sportivă A. S. Grăniceru, care avea o secție de atletism destul de puternică, a fost desființată. Motivul : „sportul necesită cheltuieli care nu pot fi suportate din buget".

13 IANUARIE 1936. Echipa de fotbal a surdo-muților din București a cerut să i se permită înscrierea în campionatul districtual. Cererea a fost respinsă, deși surdo-muții au o echipă cu reale însușiri.

14 IANUARIE 1936. Atleții romîni au un antrenor străin. Grupările bucureștene au pus mînă de la mînă și l-au angajat pe antrenorul maghiar Cserenyei. Contractul prevede o clauză interesantă : în afară de salariu, care nu este prea ridicat, Cserenyei va primi cîte 1000 lei de fiecare record național doborît de vreunul din elevii săi pe timpul cît va funcționa ca antrenor.

15 IANUARIE 1936. Meciurile de baschet se dispută la București în condiții mizere. Singura sală unde se poate juca baschet are panourile desprinse de zid, coșurile nu sînt decît niște inele de fier fără plase, iar terenul este nemarcat. Înaintea fiecărui meci, cîmpul de joc este delimitat cu... creta !

INVITAȚIE LA TURISM

La poalele Postăvarului

În timpul verii, Poiana Brașovului e un covor de iarbă grasă, de o verdeață crudă, inegalabilă, înecată de aurul soarelui. Mulți meșteri ai culorii și-au mînjit aici paletele combinînd vopselele. Nici jad, nici smaragd. Ci verdele naturii vii, al vegetației sănătoase în toată splendoarea ei îmbietoare.

Cea mai frumoasă poiană a țării noastre nu-și pierde farmecul nici iarna. Mîngîiate parcă de hlamida maiestoasă a zăpezii, colinele își păstrează contururile domoale pînă sub poala ocrotitoare a munților megiești. Fumul subțiratic ce se înălățuceste deasupra vilelor și cabanelor, invită la liniște și tihnă. Dar n-ai pace căci privelișteа de-afară e mai puternică cu chemarea ei irezistibilă.

Panoramă de pe Postăvarul : crestele Bucegilor

Poiana Brașovului e în orice anotimp o încîntare. Desfătarea e cu atît mai mare cu cît e obținută fără trudă. Din burgul Brașovului, cale de 2 ore pe jos sau 20 de minute cu mașina pe o șosea îngustă și șerpuită, tăiată adesea în stîncă, străjuită de o pădure falnică și de buza prăpăstiilor, ajungi dintr-odată în oaza de lumină a poienii.

La o altitudine de 1.020 m., panorama e de-a dreptul alpină în echilibrul și multilateralitatea ei. Postăvarul domină cu semeție împrejurimile, iar vîrful Cristianul Mare (1.807 m.) dimensionează decorul în înălțime.

Pentru turiștii cuminți, stațiunea Poiana Brașovului e îndestulătoare în satisfacții. Cabana „Capra neagră" și mai ales hotelul „Poiana" oferă condiții de confort la nivelul ambianței. Instalații și amenajări sportive stau la dispoziție : numeroase pîrtii de schi (de la cele mai ușoare la cele mai dificile), trambuline mici și mari pentru sărituri, pîrtie de bob de 1.600 m. lungime cu 17 viraje și destule derdelușuri la alegere.

Cei mai avîntați nu vor pierde desigur ocazia de a urca în masivul Postăvarul, unde, după ore de drum, vor fi oaspeții cabanelor elegante „Postăvarul" sau „Cristianul Mare". Urcușul destul de pieptiș poate fi ocolit — măcar pentru a încerca o dată senzația de a fi suspendat deasupra hăurilor — folosind telefericul care parcurge distanța, în linie dreaptă, în 20 de minute. Excursia ne poate prilejui surpriza de a asista la un concurs de schi — tocmai în acest an jubiliar al schiului nostru — urmărind pe fruntași într-o înfruntare de slalom pe „Kantzer" sau în coborîre vijelioasă pe pîrtia Sulinarului.

Oricum, escaladarea vîrfului Cristianul Mare ne deschide admirabile perspective spre măreția de piatră, cer și verdeața ninsă a culmilor Bucegilor.

Mulțumiți și întremați de cura de ozon, vom cobori la intimitatea camerelor hotelului „Poiana" și vom medita la viitoarea excursie, pentru că ne-am convins, încă o dată, cît de frumos e și acest colț din patria noastră.

V. BANU

Părerea specialistului

S-au epuizat toate posibilitățile

În ultimul timp, am auzit tot m
multe întrebări de acest fel : „
scăzut interesul publicului pent
volei ? Nu mai pasionează această d
ciplină sportivă tinerele elemente ? S
limitate combinațiile tactice ale jocu
de volei ?

Să încercăm să răspundem pe ri
întrebărilor de mai sus.

Publicul sportiv de la noi a fost
pînă nu de mult — martorul unor î
treceri sportive de mare amploare.
a umplut — de pildă — pînă la ref
tribunele velodromului Dinamo, în an
1955, la campionatele europene, a pe
ticipat în număr mare la turneele o
ganizate în anii 1957, 1959, 1960, tu
nee ce au reunit cîteva din cele m
bune echipe din lume, iar sala Florea
ca s-a dovedit neîncăpătoare pent
cei ce doreau să asiste la jocurile ech
pelor noastre reprezentative în comp
nia formațiilor Uniunii Sovietice și C
hoslovaciei.

Ca urmare a celor văzute, exigen
spectatorilor noștri a fost și este
continuă creștere. Pe bună dreptate
au așteptat de la un an la altul, de
un campionat la altul să asiste la jocu
de o factură tot mai ridicată.

La această cerință, o parte din ech
pele noastre și mai ales cele feminin
n-au răspuns pe deplin.

Mergînd pe linia practicării acelei
tactici, a uniformizării fazelor de jo
voleibaliștii noștri au bătut pasul p
loc. În sprijinul acestei afirmații sta
rezultatele obținute pe plan internațio
nal, rezultate care, chiar dacă nu pot
socotite slabe, nu reflectă posibilități
pe care le avem.

Marea masă a iubitorilor acestu
sport se limitează la vizionarea — în
cursul unui campionat — doar a cîtor
va jocuri mai importante ca : Rapid—
Progresul, Dinamo—C.C.A., Rapid—Di
namo.

S-ar părea că magnetul voleiului n-a
mai atrage tineretul nostru, că voleiu
— pe scara preferințelor — s-ar situa
după baschet și handbal.

Realitatea este cu totul alta. Numă
rul tinerilor ce practică această fru
moasă disciplină sportivă este în con
tinuă creștere. La sate, în fabrici și uzi
ne, școli și universități, se încheagă —
pe zi ce trece — tot mai multe echipe.

Dacă acesta constituie un fapt pozi
tiv care ne bucură, nu în aceeași mă
sură putem fi mulțumiți de felul cum
echipele noastre fruntașe recrutează și
promovează tinerele cadre ce vădesc
reale posibilități de afirmare.

Deși există o bogată rezervă de ele
mente atît în rîndul muncitorilor din
fabrici și uzine cît și în rîndul tinere
tului din școli, echipele noastre de frun
te preferă să rămînă la aceleași for
mațiuni sau să achiziționeze „noi" ju
cători din rîndul celor consacrați.

Practici de genul acesta limitează o
rizontul de afirmare a tinerelor talente,
creează situația nedorită potrivit căreia
se înlătură posibilitatea de reîmprospă
tare a forțelor și prin aceasta putința
reînnoirii concepției de joc.

Elanul tineresc este factorul motor
care duce la introducerea cu curaj a
unor noi elemente de tactică, a creerii
unui suflu nou în această disciplină. În
acest fel răspundem și ultimei întrebări
menționate la începutul articolului nos
tru, precizînd că nu sînt nici pe de
parte epuizate combinațiile tactice ale
jocului de volei.

S-a înpămîntenit aproape la toate e
chipele concepția jocului static, a sche
mei simpliste, clasice.

Teama de a nu comite greșeli ce ar
duce la rezultate slabe, a determinat
mulți antrenori să rămînă la folosirea
schemelor obișnuite. Nu-i mai puțin a
devărat că, adoptarea unor noi procedee
tactice necesită înfrîngerea acestei ru
tine, dobîndirea unei tehnici individuale
ridicate asociate promovării de noi ele
mente.

Este timpul — ținînd cont de viitoa
rele întîlniri internaționale — să se
treacă la un joc dinamic, cu combina
ții tactice în atac, cu pase directe, joc
orientat permanent pentru crearea unor
faze spectaculoase ajutătoare în obți
nerea rezultatelor maxime.

Turul campionatului masculin 1961
este necesar să fie folosit pentru a de
termina o cotitură în concepția siste
mului actual de joc, pentru a promova
noi elemente tinere și valoroase, încît
echipa noastră reprezentativă să obțină
pe plan mondial locul ce i se cuvine

Ing. Marcel RUSESCU
Maestru al sportului

Din presa străină

La ce reflectează Kopa

Kopa este jucătorul nr. 1 și al echipei campioane de fotbal a Franței, Stade Reims, și al fotbalului francez în general. Revenirea lui în Franța, după o perioadă de cîțiva ani în care a jucat la Real Madrid, a fost salutată cu multă bucurie de marele public francez, dornic să-l vadă jucînd frecvent pe favoritul său.

De curînd însă a început să se vorbească de eventualitatea unei noi expatrieri a lui Kopa și tot în favoarea lui Real Madrid, unde lipsa lui s-a făcut simțită. Se spune că între cele două cluburi în cauză (Stade Reims și Real Madrid) lucrurile s-ar putea „aranja", deși Kopa are un contract cu Stade Reims pentru încă trei ani. Ar rămîne numai ca și jucătorul să-și dea consimțămîntul pentru această tranzacție. O va face Kopa ? La această întrebare, revista „Miroir Sprint" scrie :

„In sezonul trecut, o asemenea problemă nu s-ar fi putut pune. Kopa avea numai motive să se felicite pentru reintoarcerea lui în Franța... De atunci, el a plătit scump pentru valoarea și popularitatea lui. Victimă pe teren a unor veritabile agresiuni, expunîndu-se afară de pe teren geloziei unora dintre adversarii săi, prostiei și dușmăniei unor oameni incapabili să aprecieze aportul lui la fotbalul francez, Kopa a reflectat mult..."

La ce a putut reflecta mai mult Kopa? La ceea ce i-ar putea aduce un „accident" pe terenul de sport. Un accident cum a fost, de pildă, cel suferit de Michel Tylinski, un tînăr și foarte talentat jucător al echipei „Saint Etienne" despre care tot „Miroir Sprint" scrie :

„E mai mult de un an de cînd cititorii noștri au aflat de trista situație a lui Michel Tylinski, stoperul lui Saint Etienne, a cărui carieră profesionistă a fost tremediabil sfărîmată în urma unei teribile loviri în cursul unui joc de campionat, acum două sezoane.

Căsătorit și părinte a doi copii, acest tînăr în vîrstă de 26 de ani este atît de diminuat fizicește încît nu pare nici în stare să exercite vreo meserie manuală. Ce va deveni el ?..."

Ce va deveni? Un muritor de foame, de care nu-și va mai aduce aminte nimeni în cîțiva ani (decît poate cu prilejul cine știe cărei nenorocite întîmplări). Pentru că Michel Tylinski, ca și atîția alți sportivi reputați din țările capitaliste, plătesc greu — cînd accidentele sau vîrsta îi îndepărtează din sport — naivitatea de a fi crezut că sportul poate fi o profesiune.

Probabil că la aceasta se gîndește acum, cu toată seriozitatea, Kopa. Deși, s-o spunem drept, ar trebui să se gîndească și mai departe, pentru că ce-l pîndește la Stade Reims îl pîndește și la Real Madrid, deoarece profesionismul în sport este pretutindeni același.

magazin

revistă săptămînală
editată de ziarul
„ROMÎNIA LIBERĂ"

★

Redacția și administrația, piața Scînteii tel. 17.60.10

★

Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii din întreprinderi și instituții.

★

PUBLICITATEA SE PRIMEȘTE LA ADMINISTRAȚIA REVISTEI, tel. 17.60.10 interior 1400.

Varietăți • Varietăți • Varietăți • Varietăți

Echipa sovietică — cea mai bună echipă europeană de fotbal a anului 1960

La sfîrșitul anului 1960 revista franceză „FRANCE FOOTBALL" a publicat rezultatele unei anchete privind cea mai bună echipă de fotbal din Europa. Revista apreciază că aceasta este reprezentativa Uniunii Sovietice care a învins echipele R. P. Polone, R. S. Cehoslovace, R.P.F. Iugoslavia și R. D. Germane și a pierdut numai în fața echipei Austriei. Reprezentativa sovietică — arată revista — a cîștigat de asemenea „Cupa Europei" întîrziați.

Locul doi, în acest clasament neoficial, a fost atribuit de revista „FRANCE FOOTBALL" echipei iugoslaviei care din cele 16 meciuri susținute în anul 1960 a cîștigat nouă. Iugoslavii au pierdut la Uniunea Sovietică, Portugalia și Israel și au terminat alte patru meciuri la egalitate Suedia, care a cîștigat partidele susținute cu Irlanda, Finlanda, Franța, Belgia și Danemarca, a fost clasată pe locul trei.

Concomitent, „FRANCE FOOTBALL" a publicat și un tabel al echipelor europene de fotbal care au fost împărțite în trei grupe. În prima grupă, acea a echipelor care au demonstrat un progres față de comportarea lor din anii precedenți, au fost trecute echipele : U.R.S.S Iugoslaviei, Suediei, R. F. Germane, Austriei, Țării Galilor, Elveției, Angliei și Danemarcei.

Din grupa a doua, acea a echipelor care s-au menținut la nivelul anterior, fac parte selecționatele următoarelor țări : Luxemburg, R. P. Română, Norvegia, Olanda, Islanda, Belgia, R. D. Germană, R. P. Bulgaria, Italia, R. P. Polonă și R. P. Ungară

În sfîrșit, grupa a treia, cuprinde echipele care au manifestat un regres față de comportarea din anii trecuți, aparținînd : Franței, Irlandei, R. S. Cehoslovace, Irlandei de Nord, Portugaliei, Scoției, Spaniei și Finlandei.

Două performanțe interesante

Maestrul sportului Ion Cojocaru este singurul schior care a reușit să cucerească DEFINITIV tradiționalul trofeu „CUPA BUCEGILOR" (care are o existență de două decenii) dat fiind că, potrivit regulamentului, el a cîștigat competiția trei ani consecutiv. La fel, cel mai prodigios planorist din țară s-a dovedit a fi maestrul sportului Mircea Finescu, care a deținut, timp de trei ani, toate recordurile și titlurile de campion al țării la zbor fără motor.

Etape de 400 km.

Prima ediție a „Turului Franței", desfășurată în anul 1903 și cîștigată de Maurice Garin (decedat acum cîțiva ani) a măsurat 2.400 km. împărțiți în 6 etape ; ceeace înseamnă că ciclistii au parcurs, în medie, 400 km pe zi (unele etape aveau 300—350 km, iar altele peste 450 km).

În negura anilor...

Începuturile oinei — sportul nostru național — se pierd în negura anilor, primele mărturii datînd de cîteva veacuri (de pe vremea lui Vlaicu Vodă, sec. XIV-lea). Cercetătorii subliniază că oina a fost născocită de către ciobani, cărora le era drag acest joc, cu care își petreceau timpul în singurătatea păsunilor...

De altfel, denumirile vechi pe care le întîlnim și azi : prin ținuturile Blajului („matca-mare", „baciul" sau „lapte-lungă"), în împrejurimile Sibiului („fuga"), pe la Dej („hopăciul"), în Muntenia („hoina" sau „oina"), prin Suceava („apuca") și așa mai departe, arată îndeajuns că acest joc era foarte răspîndit pe meleagurile țării noastre, în special în mediul sătesc.

Colin Withers, portarul echipei de fotbal Birmingham efectuează un spectaculos salt orizontal și deviază în corner un șut al unui înaintaș al echipei Totthenham. Cu toată măestria lui, Withers nu i-a putut împiedica pe atacanții adverși să marcheze nu mai puțin de șase goluri.

Pele — interpretul unui film consacrat vieții lui

Popularitatea cunoscutului jucător al echipei reprezentative de fotbal a Braziliei, Pele, a ajuns atît de mare în țara sa și în străinătate încît o casă cinematografică braziliană a început pregătirile pentru realizarea unui film artistic de lung metraj consacrat carierei lui Pele în sportul cu balonul rotund. Pele a acceptat de acum contractul urmînd să joace în acest film alături de actorii Ronald Golias și Maria Vidal.

Filmul va descrie viața lui Pele începînd din copilărie și pînă în ziua cînd a plîns pe umerii lui Gilmar, în momentul cînd Brazilia a cucerit, în 1958 la Stockholm, „Cupa Jules Rimet".

La Sofia și București

Turneele finale ale campionatului european feroviar de fotbal

Recent s-a întors de la Viena tov. DUMITRU FODOR, secretar al C.C. al Uniunii sindicatelor din întreprinderile de transport și telecomunicații și membru în Biroul Federației Române de Fotbal. Tov. Fodor a participat la lucrările de la Viena ale Uniunii Sportive Internaționale a muncitorilor de cale ferată (U.S.I.C.). Ca atare, a fost în măsură să ne furnizeze o serie de informații interesante asupra acestor lucrări, ca și asupra hotărîrilor luate cu acest prilej.

— Ce ne puteți spune despre U.S.I.C. ?

— Uniunea Sportivă Internațională a muncitorilor de cale ferată cuprinde toate țările din Europa, în afară de Spania. Fiecare țară participă la un număr oarecare de discipline sportive, iar pe baza rezultatelor obținute se alcătuiește un clasament general. La ultimul clasament întocmit, R. P. Română ocupă locul III. Diploma respectivă urmează să ni se înmîneze în cadrul primei ședințe a U.S.I.C., ce va avea loc la Sofia în aprilie a.c. În luna septembrie din acest an va avea loc la Moscova Congresul U.S.I.C., cu care prilej se vor alege noile organe ale acestei Uniuni.

— Ce s-a discutat în cadrul recentelor lucrări ale U.S.I.C.?

— Lucrările U.S.I.C. s-au desfășurat într-o atmosferă prietenească la „Clubul feroviarilor" de la West-Bahnhof (Viena) cu participarea delegaților din R. S. Cehoslovacă, R. P. Polonă, R. D. Germană, R. P. Română, Franța, Olanda și Austria. Principalul punct la ordinea de zi l-a constituit desfășurarea campionatului european al echipelor de fotbal feroviare.

La acest campionat participă un număr de 16 echipe împărțite în 4 grupe. Cîștigătoarele acestor grupe sînt echipele feroviare din U.R.S.S., R. D. Germană, R. P. Polonă și R. P. Bulgaria.

S-a stabilit ca echipele clasate pe locurile I din fiecare grupă să se întîlnească într-un turneu final la Sofia pentru departajarea locurilor I 4, iar echipele de pe locurile II să se întîlnească într-un turneu asemănător la București pentru locurile 5-8. Pe locul II s-au clasat echipele din Belgia, R. S. Cehoslovacă, R. P. Ungară și R. P. Română. Aceste jocuri se vor disputa sistem „cupă" (eliminatoriu), tragerea la sorți urmînd a avea loc în aprilie.

Turneul de la București se va disputa între 4-10 iulie 1961, iar cel de la Sofia între 11-17 iulie. În privința arbitrajului, s-a stabilit ca arbitrii de centru să fie neutri, iar cei de la tușă ai țărilor organizatoare, în afară de meciurile pe care le susțin echipele lor. În ce ne privește, vom trebui să delegăm doi arbitri în R. P. Bulgaria.

— Un pronostic ?

— Pentru turneul de la Sofia, socot ca cea mai pregătită echipă și cu cele mai multe șanse pe „Lokomotiv" Moscova. Reprezentanta noastră, „Rapid", s-a comportat pînă acum frumos, reușind să învingă cu 1-0 la Ankara echipa feroviară turcă, iar la București să facă meci nul cu „Levski"-Sofia. Sperăm că o să cîștige turneul de la București.

Mircea SCRIPCĂ

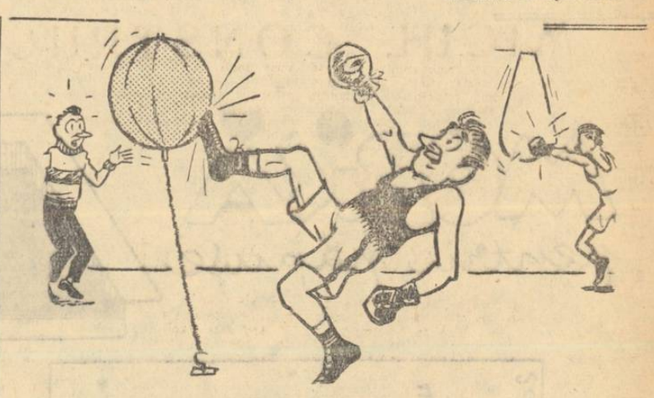

Boxerul amator de fotbal se antrenează

UN „CUNOSCĂTOR"
— Nu-i bună gheața, alunecă...
— Și e cam tare, nu ?

Desene de Fred GHENADESCU

SFATURI — COSMETICĂ — MODA — GOSPODĂRIE

LA MUNTE

1. — Jachetă sport lungă din diftină. În partea de jos tărgimea este prinsă pe un cordon lejer. Guler mare din tricot de lînă
2. — Pulover din lînă groasă tricotat cu un desen reliefat. Este completat de o bonetă și un fular la fel tricotate
3. — Din balonseide în două culori frumos asortate un hanorak cu linia dreaptă. Giuga cu un mic cozoroc este croită odată cu plastronul și prinsă în decolteul bluzei.
4. — Un alt model de hanorak cu glugă. Se închide cu fermoar în față, iar pe piept are două buzunare mari.
5. — Vindiac din diftină sau balon. La gît are incrustație din tricot. În partea de jos a bluzei sînt aplicate două buzunare. Este strîns la tiv cu un elastic.

Desene de Raia SOLOMONICA

Stoarcerea țesăturilor tip mătase

Prin țesăturile tip mătase înțelegem atît țesăturile din mătase naturală, cît și cele din fire artificiale (viscoză) sau sintetice (relon etc) 100% sau în amestec. La toate aceste tipuri de țesături, de cea mai mare importanță, pentru a nu le degrada, este felul cum ele se storc. Insistăm asupra acestui punct, fiindcă felul de stoarcere diferă de modul în care sînt obișnuite gospodinele să procedeze.

Astfel, în general nu se va peria, nu se va smuci, nu se va răsuci, nu se va freca. Se atrage atenția că mătasea artificială (viscoza) are în stare udă o rezistență mult mai slabă decît în stare uscată. În consecință o manipulare mai energică a acestui tip de țesătură în timpul spălatului poate provoca stricăciuni ireparabile.

După clătire se scot bucățile și se storc prudent prin apăsare între ambele mîini. După aceea, obiectele se înfășoară într-o pînză uscată, pentru a se îndepărta cea mai mare parte din apă, fără însă a răsuci și a smuci. Nu se pun obiectele colorate, unele peste altele. Să nu uităm că presiunea nasturilor sau a altor accesorii poate deteriora țesătura, dacă bucățile ude nu sînt corespunzător aranjate în pînză. Cel mai bine e ca nasturii și accesoriile să fie scoase înainte de spălare.

Folosirea periuțelor de dinți

La realizarea ultimelor modele de periuțe de dinți, s-a ținut seama și de recomandările comisiei de stomatologie a statului medical științific. Într-adevăr, acest for științific a stabilit că igiena bucală este în funcție, printre altele, și de forma, natura și modul de folosire a periuței de dinți. Pentru ca aceasta să curețe perfect dinții și să fie ea însăși ușor de curățat, trebuie să nu fie mare, de preferat cu mînerul îndoit, cu părul suplu, elastic și nu prea tare, cu smocurile de păr suficient de distanțate între ele.

Majoritatea persoanelor manevrează, din comoditate, periuța de dinți, într-un mod cu totul necorespunzător și anume, frecînd dinții, în mișcări orizontale. Ori, specialiștii stomatologi recomandă ca aceste mișcări să se facă vertical, respectiv mișcarea periuței, care se face numai din încheietura mîinii, să meargă de la rădăcina dinților de jos spre rădăcina dinților de sus și invers. De pe suprafața dinților, mișcările trebuie prelungite și pe gingie.

Ghidul gospodinei

MENIUL SĂPTĂMÎNII

— **Supă de sfeclă ; ardei umpluți ; clătite cu dulceață.**

— **Plăcintă cu carne ; praz cu măsline ; compot de vișine.**

— **Papanași cu smîntînă ; mîncare de țelină cu carne, smeură cu frișcă.**

— **Ciorbă de perișoare ; bame cu carne ; sarlotă de cacao.**

— **Spaghete cu sos de roșii ; pîrjoale moldovenești cu varză călită ; mere.**

— **Mazăre cu friganele ; mîncare cu roșii ; compot de prune.**

— **Pateuri cu brînză ; mușchi la grătar cu cartofi ; ruladă cu nuci.**

În rubrica de azi răspundem la unele întrebări puse de mai multe cititoare.

TITA PANAIT — Focșani, dorește să știe cum se fac bomboanele de șocolată, cremele și unele rețete de prăjituri.

În ceea ce privește diferitele rețete de creme s-au publicat cu cîteva săptămîni în urmă unele rețete, iar pentru bomboanele de șocolată vă trebuie: 125 g. lapte praf, un pachet de cacao, 100 g. apă, 200 g. zahăr. Se pune zahărul să se topească în apă și se lasă pe foc pînă se leagă destul de tare, mai mult ca la dulceață. Cînd s-a răcit puțin se amestecă cu laptele praf, cacao, 50 g. unt. Se unge o tavă, se toarnă compoziția caldă și se pune la rece 24 ore. Înainte de a se închega complet, se taie cu cuțitul formele dorite.

Pentru prăjitura „Caterine", pisați 250 g. macaroane peste care vărsați un pahar de lapte fierbinte îndulcit cu 4 bucățele de zahăr și la care se adaugă un păhărel de rom. Amestecați totul foarte bine după care puneți, unul cîte unul trei gălbenușuri de ouă, iar la sfîrșit cele 3 albușuri bătute spumă. Se răstoarnă într-o formă de savarină, bine unsă și tapisată, se pune la fiert la bain marie timp de 45 minute, după care o mai lăsăm puțin și la cuptor. Cînd s-a rumenit, o răsturnăm pe o farfurie rotundă și o servim cu o cremă de cafea sau șocolată.

C. O. V. — Cluj. Dvs. nu putem să vă dăm un răspuns afirmativ, deoarece ceea ce este indicat pentru colecistită calculoasă nu este admis pentru colită de fermentație. Alimentația indicată în acest caz nu v-o poate da decît un medic specialist, în observația căruia trebuie să se găsească permanent soțul dv.

DOINA APOSTOL — Medgidia: Dacă doriți să preparați un desert exclusiv din fructe, socotiți de fiecare persoană cîte 2 mere sau pere mici, nu prea coapte. Faceți un sirop concentrat la care adăugați și o linguriță de rom. Cînd clocotește se introduc și perele, una cîte una pe care le lăsați numai cîteva minute. Apoi le scoateți, cu multă băgare de seamă, le introduceți într-o glazură făcută din 50—60 g. șocolată — cantitatea diferă de fructele pe care le aveți — dizolvată în puțină apă, 2 linguri, de zahăr și o nucă de unt. Cu multă atenție le puneți pe un platou în formă rotundă și le lăsați la rece 1—2 ore. Cînd le serviți puneți la mijloc frișcă.

DANA GEORGESCU — Oradea: pentru o budincă făcută din făină și mălai, și socotită să ajungă la 6 persoane se cere un timp de pregătire de 20 minute, iar timp de coacere 30 minute. Proporțiile sînt următoarele: 50 g. făină, 50 g. mălai, 3 ouă, 125 g. zahăr tos, 250 g. unt, un sfert de litru lapte, zahăr vanilat, coaje de lămîie, o linguriță de coniac. Se topește untul și zahărul în lapte. Separat se amestecă mălaiul cu făina la care se adaugă ouăle întregi și încetul cu încetul laptele și mirodeniile. Se răstoarnă într-o formă unsă la cuptor. Se servește și rece și caldă.

GIMNASTICA

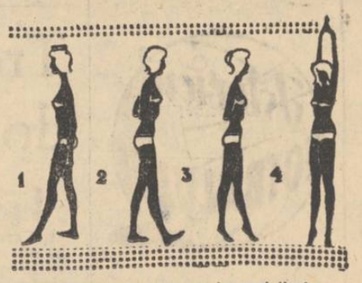

Pentru formarea unui mers și a unei ținute perfecte se fac următoarele exerciții :

1) Cu o carte pe cap și mîinile libere se umblă prin casă; 2) și 3) Cu mîinile încrucișate la spate, burta suptă, picioarele întinse se fac cîte 10—15 pași pe călcîie și apoi tot atîția pe vîrfuri, alternînd totul de 2—3 ori ; 4) Înălțări pe vîrfuri cu mîinile întinse în sus, deasupra capului și cu palmele unite.

Cînd vopsiți lemnăria...

Fie că e vorba de vopsitul ușilor, ferestrelor, a mobilei de bucătărie sau a oricărui alt obiect din lemn, este bine să luați următoarele precauțiuni : Să acoperiți pardoseala, în preajma locului unde vopsiți, cu straturi groase de ziare vechi ; Să înlăturați, în prealabil, stratul de vopsea veche ; Dacă vopsiți ferestrele să lipiți de jur împrejurul geamului, hîrtie de lipit ; Să efectuați vopsirea numai la lumina zilei ; Să procedați de îndată la scoaterea petelor, fiindcă uscarea vopselii îngreunează înlăturarea lor.

Idei noi pentru lucruri vechi

Rochia neagră de acum un an v-a rămas strîmtă sau nu mai este la modă ? Vă dăm patru sugestii de a o transforma prin combinări cu alt material colorat — împrimat sau neimprimat. Veți reuși în acest fel să aveți o rochie ca și nouă, originală și modernă — fără să vă coste prea mult.

1. — Cu puțin metraj de taftă în dungi — culori pastel — înveseliți „genul sobru" care l-ați purtat iarna trecută (de notat că jupa neagră este simulată).
2. — Tunică cu drapajul prins pe umeri într-o fundă. În acest caz ați asortat un frumos imprimeu chinezesc (sau un lamé) la o fustă de satin negru.
3. — Orice rochie simplă de stofă sau jerse — devine mai „pretențioasă" cu o eșarfă de satin sau taftă (galben, roz).
4. — La un corsaj de taftă sau catifea, o fustă largă din material imprimat cu buline (poate fi relon) prinsă grațios mai sus de talie cu o fundă ; opriți din materialul cumpărat și pentru un batic elegant de seară.

Desene de B. VARLAM

Răspuns cititorilor

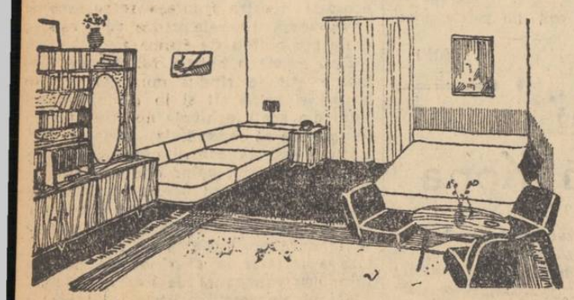

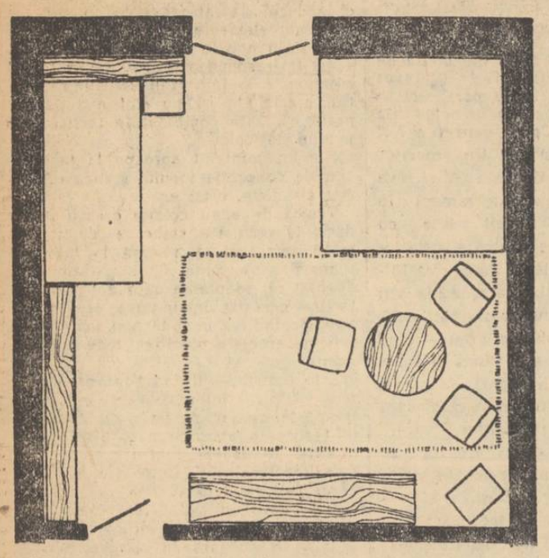

AL. B. — Turda. La scrisoarea dvs. prin care ne cereți să vă sfătuim în privința aranjării interiorului locuinței, răspundem prin schema și schița de mai sus Aranjamentele pe pereți și decorarea minoră (vaze, lămpi mici, covorașe) n-au fost cuprinse în această schiță.

CURIERUL NOSTRU

ION ARSENE — Cîmpina. — Problema ce o ridicați stă în atenția noastră. Vom mai organiza concursuri. În ceea ce privește publicarea unui almanah al revistei, faptul este împlinit. Probabil că la ora cînd citiți răspunsul de față ați și citit almanahul despre care am dori să ne scrieți.

PUIU — Onești. — Vreți să vă spunem „fără ocoliș" care este părerea noastră despre cele două poezii.

Versurile poeziei „Copilul meu", deși încă palide, cu stîngăcii în ceea ce privește tehnica versificației arată că aveți o doză suficientă de sensibilitate pentru a vă ajunge să o turnați în tiparele unei poezii. În special, partea inițiala are cîteva strofe destul de bunișoare. În partea a doua, cînd poezia îmbracă altă formă, cînd își schimbă ritmul, ea nu mai reușește să placă. Poezia devine cam prozaică.

Sumarele noastre aprecieri din rubrica de față, vor avea, credem rolul să vă îndemne la noi încercări, mai reușite.

S. TEODORESCU — Bicaz. — Aparatele de radio despre care ne scrieți au început, în adevăr, să fie fabricate în serie în Uniunea Sovietică. Televizoarele ce le folosim actualmente, pot să recepționeze la anumite ore (de la ora 14 în sus) programul stațiilor noastre centrale de radio pe ultrascurte.

Nu știm dacă, în localitatea dv. pot fi captate emisiunile postului de televiziune din București. Întrucît nu s-a încercat încă acest lucru, faptul rămîne necunoscut. Totuși ar fi bine să încercați.

Cît privește înființarea unei stații de schimb a buteliilor de aragaz, dat fiind numărul mare al posesorilor de aragaze, puteți cere sfatului popular regional să studieze problema și dacă e posibil să o pună în practică.

A. SIMCU — Cluj — Știm că vă interesează mult problema extinderii emisiunilor de televiziune. Acest lucru s-a realizat într-o bună măsură și se prevede extinderea în continuare a rețelei.

N-am putea însă să vă spunem precis cînd vă vine și dvs. rîndul. Aceasta depinde de posibilitățile tehnice necesitate de operația respectivă.

B. I. — Bacău. Situația care s-a creat este într-adevăr foarte delicată. Nu este cazul să luați acum o hotărîre. Faptele în sine, dar mai ales comportarea ulterioară, trebuie bine judecate. Există foarte multe premize care vă pot determina să rămîneți mai departe aici, fără ca să acționați în vreun fel. Trebuie să încercați a uita cele întîmplate și să porniți împreună pe un drum nou. Sîntem încredințați că veți reuși, bineînțeles, dacă veți avea și sprijinul ei.

PAUL ROMOCEA — Simleu — Opera muzicală de care ne vorbiți prezintă dificultăți din două puncte de vedere. Întîi din punctul de vedere al înțelegerii. Trebuie să recunoaștem că ea cere o cultură muzicală foarte bogată pentru a-i înțelege toate nuanțele. În al doilea rînd, și acesta este motivul cel mai temeinic, opera cere o montare destul de complicată.

S. M. 49 — București. O situație ca a dv. trebuie judecată cu foarte mult calm și foarte profund. La prima vedere, mulți socotesc că nu ar fi bine să vă puneți acum astfel de probleme și că ar trebui să suportați la infinit situația care s-a creat. Nu sîntem de aceeași părere. Ar fi un sacrificiu inutil și mai ales cu urmări grave pentru toți cei în cauză, din toate punctele de vedere. Poate că judecînd și dv. astfel, v-ați gîndit să luați o hotărîre pe care n-o doriți niciodată, dar pe care o socotiți necesară, obligatorie chiar. Sîntem de aceiași părere. Numai acționînd în acest fel veți putea rezolva problema care s-a creat. Alte soluții nu pot decît să amelioreze pe moment lucrurile, să prelungească inutil o situație care nu are nici o perspectivă de îndreptare.

AL. BENGULESCU — Galați — Tema evenimentului istoric menționat de dvs. nu a fost transpusă pe note încă. S-ar fi putut ca, în decursul timpului, să fi încercat cineva acest lucru, cert este însă un lucru : dacă ar fi existat asemenea încercări, ele nu au rezistat.

În a doua problemă, vă putem spune că pictorul Rosenthal ne-a lăsat un asemenea tablou.

MARGARETA — Mureș. Ce ați făcut pînă acum este foarte bine. Nu vedem de ce vă faceți griji pentru timpul care va urma. Este într-adevăr cam lung, dar nu de nesuportat. Această perioadă va constitui de fapt și un bun examen al tăriei sentimentelor fiecăruia. Dacă veți trece cu bine acest examen, atunci puteți fi pe deplin încrezători unul în altul. Sînteți foarte tineri și nu aveți motive de grabă. Toate la timpul lor.

D. BIVOL — Huzedoara — În cazul dvs. adresați-vă tribunalului orășenesc, cu o cerere în care arătați tot ceea ce ne-ați spus în scrisoare. De acolo veți primi indicații suplimentare în legătură cu rezolvarea cererii.

I. R. — Vaslui. Asemenea obiceiuri pot fi înlăturate. Din păcate însă dv. nu aveți forța și puterea necesară de convingere. Mai încercați totuși, și discutați cu el. Dacă nu obțineți nici un rezultat, este bine să cereți sprijinul tovarășilor lui de muncă. Noi credem că astfel va fi convins să calce pe un drum drept, să-și respecte în totul îndatoririle ce-i revin.

N. TOMA — București — Înainte de a scrie o poezie, gîndiți-vă mai mult la ceea ce vreți și apoi treceți la transpunerea gîndurilor pe hîrtie. Înțelegeți de ce spunem acest lucru...

ANETA GAVRILA, str. Mărăști nr. 16. Brăila ; **CECILIA MUSAT** str. Cpt. Corlățescu nr. 55, Roșiori de Vede ; **LETIȚIA DIȚIU,** str. N. Grigorescu nr. 1. Oradea. Vă publicăm adresele pentru ca să puteți face schimb de vederi.

VASILE CIOBANIUC. - În Almanahul „MAGAZIN" pe 1961, la paginile 181—182 găsiți regulile jocului care vă pasionează atît de mult.

MARIA K. — Timișoara. În scrisoarea dv. ne-ați cerut mai multe lucruri și unele mult diferite de altele. Cele cuprinse în prima parte a scrisorii au ni se par prea importante. Așa se întîmplă în viață, mai ales în tinerețe. Noi credem, ca și dv., de altfel, că totul pornește de la defectul despre care ne-ați scris. Este într-adevăr o problemă foarte delicată dar cu atît mai importantă și mai imperios necesară de rezolvat. Trebuie să mergeți la un medic de specialitate pentru a vă consulta și prescrie tratamentul. Aceasta este problema principală.

M. N. — Pitești. Cînd aveți un scop în viață și încă unul la care țineți foarte mult, nu se poate să nu găsiți la dv. voința de a face totul pentru realizarea lui. Dacă totuși ați făcut apel la toată puterea dv. de voință, de concentrare, de sustragere de la preocupările laterale, și nu ați reușit, înseamnă că s-a produs o schimbare bruscă, radicală, în starea sănătății dv. Este atunci cazul să consultați un medic de specialitate pentru a afla natura și remediile bolii de care eventual suferiți.

CLAUDIU N. — Pitești. Vă răspundem doar la problema privind rubrica de față. La cele patru întrebări medicale veți primi răspuns de la medicul revistei noastre. Prietenul dv. a procedat foarte bine. Așa era drept și cinstit să facă. Din păcate el nu e găsit înțelegerea necesară. Dovadă atitudinea adoptată. Desigur că toată această poveste l-a întristat foarte mult, întrucît în acest caz el își pusese mari speranțe. Va trebui să-l ajutați cu sfatul dv. să uite acest trist episod din viața lui.

TRAIAN D. — Timișoara. Articolul dv. avînd ca temă gelozia, nu-l putem publica. Forma de prezentare a articolului dv. nu este cea mai indicată. Dv. puneți cap la cap unele considerații oarecum de ordin filozofic, fără a le sistematiza, fără a le comenta într-o înlănțuire logică. Un asemenea subiect ar putea fi tratat într-o schiță cu personaje luate din viață.

MICUL CONSTRUCTOR

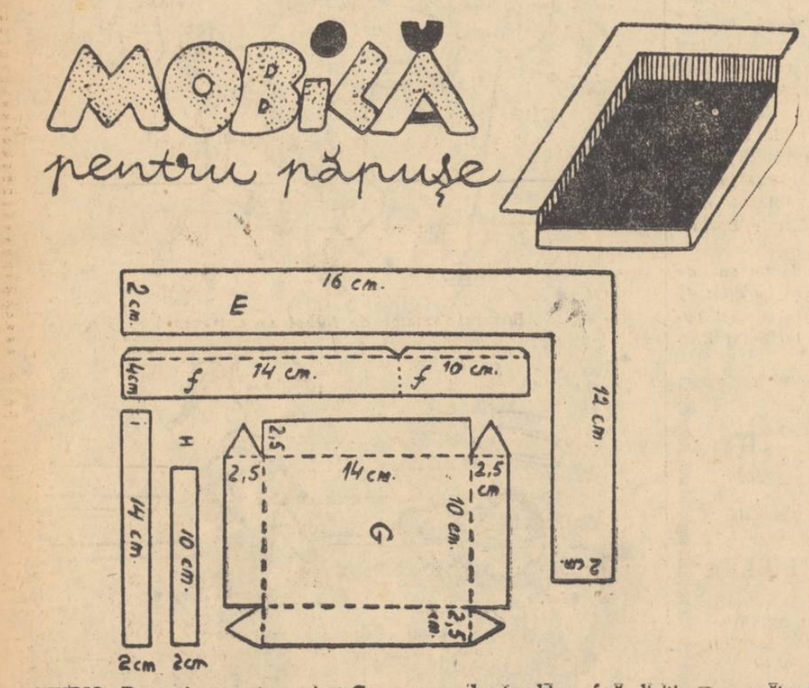

STUDIO. Desenați pe carton la dimensiunile indicate, piesele de aici. Decupați și îndoiți pe liniile punctate. Piesa f f îndoiți-o în unghi drept. Lipiți aripioarele ei cu muchea îndoiturii de-a lungul unghiului drept interior al piesei E. Acesta va fi spătarul șezutului. Formați din piesa G. un capac dreptunghiular. Va fi somiera. Două laturi ale somierei lipiți-le corespunzător la f. și f., așa fel ca muchiile lor de jos să fie la același nivel și fundul capacului să vină deasupra. Pe celelalte două laturi ale somierei care vin în afară, lipiți corespunzător lungimii fișiile H și I. cu muchiile de jos la nivelul muchiilor de jos ale somierei. Deasupra somierei puteți lipi un dreptunghi de postav de 14 x 10 cm. Colorați studioul în negru, roșu, vernil, sau orice altă culoare doriți.

CĂCIULIȚĂ ? BASMA ? PIEPTAR ?...

Cu greu ne putem decide cum să denumim acest obiect vestimentar atît de simplu și practic care va fi foarte util celor care se gîndesc zilele astea tot mai mult la culmile înzăpezite ale munților. Cum se face ? Schema alăturată — cu date — ne arată că se face un simplu triunghi tricotat din lînă, iar la bază un elastic (două pe față — două pe dos) lat de 8 cm. care la capete este încheiat și cusut sau se face o cheutoare și se pune un nasture.

Cum se folosește ? Cele patru schițe ne edifică deplin : 1) În chip de basma groasă, ne apără bine urechile și grumajii de frig, 2) și 4) căciuliță cu moțul mai spre spate sau mai lateral, iar 3) în jurul gîtului în chip de guler-pieptar, bun mai ales celor predispuși la traheite...

Cercetările antropometrice în industria de confecții

Sporirea exigenței consumatorilor determină folosirea tuturor posibilităților pe care le oferă știința și tehnica în vederea îmbunătățirii permanente a calității produselor.

Multe și variate sînt aceste posibilități. În industria de confecții, de pildă, tehnicienii au constatat că numerele confecțiilor nu mai corespund cu taliile pentru care au fost create. Sînt mai mici, mai înguste și deseori cumpărătorii le restituie pentru a fi retușate. Ce este de făcut ? Să studiem dimensiunile oamenilor, în scopul îmbunătățirii confecționării îmbrăcămintei. În acest fel, la fabrica de confecții „Gh. Gheorghiu-Dej" din Capitală a fost organizat un colectiv compus din tehnicieni specialiști și un medic, care studiază taliile, făcînd măsurători (înălțimea, circumferința toracică, lungimea brațelor) pe lucrătorii din diferite întreprinderi, în școli, institute etc. Colectivul este tînăr, dar a și făcut cîteva constatări interesante. În primul rînd, este nevoie (după cum arată măsurătorile făcute) de un număr mai variat de mărimi.

În al doilea rînd, primele măsurători făcute în rîndul tineretului, au arătat că acesta se dezvoltă frumos din punct de vedere fizic. Pe baza acestor constatări, creatorii de modele și cei ce confecționează îmbrăcămintea au început să producă noi modele care să țină seama de rezultatele studiilor făcute.

Așa cum am arătat, colectivul organizat pentru cercetările antropometrice este încă la început. Dar munca lui arată cît de variate sînt formele prin care astăzi știința ajută procesul de producție.

A. MIHAELA

Sfaturi cosmetice

Avenit iarna. O dată cu ea și o serie de neajunsuri provocate de timpul friguros. În cele ce urmează ne vom ocupa de degerături. Acestea sînt de diferite grade după natura modificărilor din porțiunea ce a suferit acțiunea frigului. Degerăturile de gradul I se caracterizează printr-o umflătură a pielii de culoare roșie către violaceu, tare și rece la pipăit. Vom căuta să evităm încălzirea porțiunilor respective prea repede deoarece se stîrnește o durere mare. Degerăturile de gradul II se manifestă prin bule care se infectează și pot duce chiar la ulcerații adînci care secretă incontinuu. În unele cazuri se pot produce chiar mortificări ale țesuturilor atinse. Degerăturile sînt favorizate de oboseală, surmenaj, anemie, de diferite infecții cronice ca tuberculoza cum și alte cauze ca îmbrăcăminte nepotrivită etc. și apar în special la persoanele care au o proastă circulație a sîngelui. Lipsa de rezistență a organismului, lipsa de calciu, vitamine, diferitele afecțiuni glandulare contribuie de asemenea la apariția degerăturilor.

Ca o regulă generală pentru toți cei care sînt predispuși la degerături este alimentație bogată în vitamine. Majoritatea persoanelor sînt convinse că degerăturile se pot forma numai datorită gerului mare, părere complet greșită deoarece ele pot apare și cînd vremea este doar umedă și rece. Pentru a preveni degerăturile în cazul în care sîntem predispuși la acest lucru, este necesar să luăm o serie de măsuri și anume: să ne protejăm pe cît posibil mîinile și picioarele folosind lucruri călduroase, ciorapi sau mănuși de lînă, încălțăminte să fie lejeră deoarece picioru' fiind prea strîns în pantof se stînjenește circulația sîngelui. La spălatul mîinilor nu vom folosi apa prea caldă sau prea rece, ci apă obișnuită după care le vom masa cu o cremă de mîini vitaminată cu Vitamina A. Este indicat ca persoanele predispuse la degerături să doarmă noaptea cu mănuși, în acest scop putem folosi o pereche de mănuși vechi de bumbac.

În cazul în care degerăturile au apărut, pielea fiind roșie și dureroasă, se recomandă pansamente umede cu apă călduță urmate de fricțiuni cu alcool camforat sau alcool ușor iodat sau se vor face timp de 10 minute băi alternative calde și reci care au de scop activarea circulației sîngelui după care se vor fricționa regiunile respective cu pomezi, cu ichtiol sau gudron sau cu „Jecolan", produs pe bază de untură de pește. Este recomandabil ca mîinile sau picioarele să fie bandajate după masaj cu tifon și îmbrăcate cu ciorapi sau mănuși lejere cu care să se rămînă și în cursul nopții. În cazul în care degerăturile sînt de un grad mai avansat prezentînd răni este necesar să se consulte medicul care va trata infecția și dacă este cazul va elimina resturile de epiderm mortificat.

Anca BOGDAN

MODA
— Frumos l te faci că nu mă cunoști l

Desen de Fred GHENADESCU

FRED GHENADESCU

CORBUL ȘI VULPEA
Fabulă revizuită

AL. CLENCIU

— Tare mult îi plac pietrele! Ce crezi, îl va primi la... geologie?

A. MATTY

Analiza muncii...

G. BADEA

— De ce apeși găina?
— Dar ce, vrei să fugă?

A. ANTON

Un controlor de calitate... conștiincios

De băgat pe mînecă...

Am o idee. Iat-o în esență:
Propun în mod deschis ca fiecare
Să fie îmbrăcat în permanență
În ton cu obiceiul care-l are.

De pildă, Marinică-ntîi de toate
Să-mbrace, după cum e și normal,
Costume pe trei sferturi terminate,
Adică-n ton cu planu-i anual.

Pe taxatorul de tramvai, Ilie
Să-l recunoaștem printr-un amănunt:
O haină largă, cît o magazie,
Că el are oroare de „mărunt".

Unui frizer i-ar fi folositoare
Chiar dacă le-ar privi puțin cruciș,
Costume simple, fără buzunare,
Ca astfel să se lase de bacșiș.

Iar casierului care în taină
Din banii fabricii își bagă-n pungă,
I se-asortează foarte bine-o haină
Cu mînecа din stînga mult
mai lungă.

În ce privește pe-ngîmfatul Stere,
Costumul său ar trebui lucrat
Cu niște plumb cusut pe sub revere,
Să poată merge omul veșnic aplecat.

De ar purta pe haine ospătarul
Ca îngerașii, niște aripioare,
Nu s-ar mai scurge orele cu carul
Pînă-ți servește-un sfert
de „Dealu' Mare".

Iar celor care se ocupă cu umorul,
Propun să se îmbrace caraghios,
Ca prin metoda asta cititorul
Să se amuze cît mai copios.

V. D. POPA

REBUS - magazin

ORIZONTAL: 1) Îndrăgostit — Drag 2) Nași — Sentiment puternic 3) Abătut — Poezie în patru versuri 4) Început de iubire — Dragoste (rus.) — Conjuncție — În Isolda 5) Nume de fată — Iubire — Pronume 6) Nota redacției — „Dragoste pe..." — Urmaș. 7) Unitate monetară în China — Ființa iubită — Patru perechi 8) Patruped încăpățînat — Remarcabilă. 9) Iubita lui — Semn particular... cîteodată accentuat — Parte a bicicletei 10) Dușman tomnatic al fierului — Acest 11) Simpatizat — Stupării 12) Înfățișare — Iubita lui Ovidiu — Negație — Editura de Stat 13) Nume de fată — Neplăcut la auz 14) Curtel — Pietre semiprețioase — Temelie.

VERTICAL: 1) Întrevedere — Gustul pelinului 2) Spulberarea iluziilor — Metalul celei de-a doua căsătorii 3) Primăveri — Poftim, nepoliticos — Cutii la alegeri 4) Arborele ce simbolizează pacea — E aruncată de Cupidon în inimile îndrăgostiților 5) Stau față în față — Prezintă o enigmă în romanul lui G. Călinescu — Agreat la început 6) Radu Ionescu — Nuia — Petrecere cu lăutari 7) A iubit-o pe Julietta — Nea! — Acest 8) Tep — Cinci la zero — Ea și el — Așezări rurale 9) Frunză de conifer — Reglează intensitatea curentului 10) Poet ardelean — Iubit peste măsură 11) Dispăruți din amintirea iubitelor — Se încrucișau pentru drăgostea iubitei 12) Din neamul burilor — Se gîndesc numai la ei — Emil 13) Verighetă — A alege — Unchiul cel iubit 14) Preferință — Rînduri de la iubită.

R. MARCEL

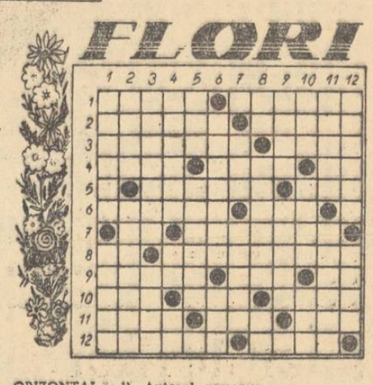

ORIZONTAL: 1) Autorul romanului „Laleaua neagră" — Țara lalelelor 2) Poetă romînă, a scris poezia „Nu vă scuturați florilor" — A compus muzica baletului „Macul roșu" 3) „Nufăr alb" de Sile Dinicu — Tulpina subterană a lalelei 4) Floare numită și stînjenel — Oraș în R. P. Bulgaria — În toate! 5) Săpare — Vehicul rustic 6) Sală de concerte în Capitală — Casa Centrală a Armatei 7) Dar — Povestește despre „Războiul celor două roze" 8) Apa! — Compozitor romîn, autorul melodiei „Firicel de floare albastră" 9) Învîrtit — Clar — În rînd! 10) Posedă — „Florile micii...", balet de Paul Klemann — Brăzdat. 11) Cadru — Semnul înmulțirii — Nume feminin. 12) Poet sovietic, autorul versurilor: „Ca ei vom înflori în zori / Ne-om scutura ca ei, sub stele, / De nu-s în mîezul ternii flori / Să nu ne fie dor de ele". — Floarea, Viorica, Violeta etc.

VERTICAL: 1) A conduce — Rare. 2) Floare la ureche! — Floare de munte. 3) Lilacul — Flori (pl.) 4) Plantă medicinală — Auxiliar al viticultorului — 365 de zile. 5) Sunet (pop.) — În dungi (pl.). 6) Autorul operetei „Liliacul", al melodiilor „Frumosul trandafir", „Trandafirii din sud" etc. — Fluviu în U.R.S.S. 7) „Măr cu flori de...", poezie de M. Beniuc — În floarea vîrstei 8) Lege! — Veacuri — Plantă industrială cu mici flori albastre 9) „Flori...", poezie de Emil Isac — Insulă în Mediterana 10) Literă grecească — Pom fructifer ce înflorește primăvara devreme — Ramură 11) La vărsarea Dunării — Aici ați văzut „Floarea de piatră" (pl.) 12) Pomi, copaci — „Nu mă...", mică floare albastră ce crește prin locuri umede.

R. STĂNESCU

JOCURI DISTRACTIVE

O PROBLEMĂ CU.. MUTĂRI

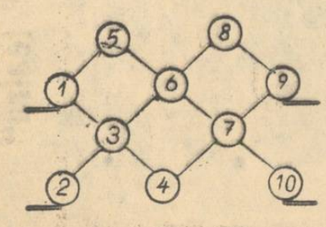

În rețeaua de linii cu arcuri pentru cifre arătată în desen se execută două mutări la cifrele 1 și 2 și două monede la cifrele 9 și 10. Vi se cere să mutați monedele în voie de-a lungul liniilor astfel ca pie-sele 1 și 2 să-și schimbe locul cu pie-sele 9 și 10 și invers, dar fără ca, în dru-mul lor vreo monedă să sară peste alta. Se poate muta o monedă deodată peste două cercuri.

AL 13-LEA

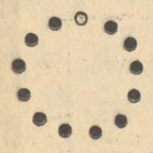

În fața dv. se află așezate 13 discuri din-tre care unul alb și 12 negre. Vă invităm să ridicați fiecare al 13-lea disc numărînd roată în aceeași di-recție și calculînd astfel încît ultimul disc să fie cel alb. Cu ca-re din discuri trebuie să începeți?

O LINIE — 15

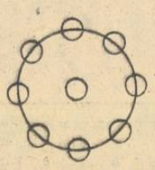

În cele nouă cercuri trebuie să aranjați ci-fre de la 1 la 9 astfel încît totalul unei linii drepte care să u-nească trei cercuri să aibă un total de 15.

ȘAPTE

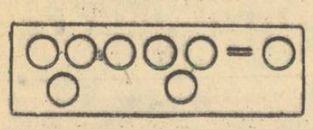

Înlocuiți cercurile din desen cu cifra 7, puneți semnele arit-metice necesare astfel ca să ajungeți la rezultatul final 7.

MONEDELE

Pe o masă se află opt monede. Sînteți invitat să luați o sfoară, s-o puneți în-tre monede, apoi cu o singură mișcare (nu-l voie s-o trageți la dreapta sau stînga) să dați jos toate mone-dele de pe masă.

O LINIE

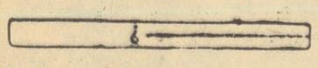

În fața dv. se află o fișie lungă de hîr-tie după modelul de mai sus. Vă invităm să luați un creion și să trageți o singură linie care să nu albă colțuri și să se termi-ne unde a început, trecînd pe toată lungi-mea hîrtiei.

NODURI

Luați o sfoară și faceți două noduri largi așa după cum se vede în desenul alăturat, ținînd un capăt strîns în mîna dreaptă. Celălalt ca-păt, oferiți-l unui prieten rugîndu-l să desfacă ambele noduri fără a trece capătul A pe care-l ține, mai întîi prin nodul de sus.

O ÎMPĂRȚIRE GREA

Această bucată de pînză trebuie împărți-tă în cinci pătrate egale. Știți cum tre-buie procedat?

ȘAH • ȘAH • ȘAH • ȘAH • ȘAH • ȘAH

Rezultatul primului concurs de comentare a unei partide de șah organizat de „Magazin"

Premiul I l-a obținut candidatul de maestru Șuta Mihai din Oradea

Primul concurs de comentare a unei partide de șah organizat de revista noastră s-a bucurat de atenția cititorilor. Maestrul sportului Veniamin Urseanu, candidatul de maestru Șuta Mihai și jucători de categoria I, șahiști cu alte categorii precum și necalificați au trimis analize la partida Fisher—Tal indicată pentru comentat. O parte dintre lucrările participante se ridică la nivel înalt.

Mulți dintre participanți și-au exprimat satisfacția față de organizarea unor concursuri de acest fel prin care, după cum s-a exprimat în scrisoarea sa ing. Burlacu Eugeniu — București, „cred că se va ajunge la o îmbunătățire a comentariilor ce apar în diferite publicații... În prezent, majoritatea comentatorilor se mărginesc a arăta diferite variante în cîteva poziții și unele variante în cazul unei combinații. Consider însă că acest lucru este cu totul nesatisfăcător. Ceea ce caută un șahist cînd citește comentariul unei partide, este planul strategic de acțiune al celor doi jucători, cînd nu a fost respectat și se modifică acest plan, din ce cauză. Acesta este un lucru principal ce nu se găsește în manuale și pe care șahiștii vor să-l învețe de la maeștrii. Așa zice că jucătorul vrea să știe ce a gîndit cei doi jucători la fiecare mutare sau la începutul unei serii de mutări legate printr-o idee".

Participările la concurs au fost remise spre arbitrare maestrului sportului ing. Th. Ghițescu, membru al echipei noastre olimpice, care a și asistat la partida Fisher—Tal. Comentariul premiat va apare în numărul viitor. Iată mai jos referatul său:

Peste o mie de spectatori se adunaseră încă de la ora 15 în dreptul măsuței care purta cifra „1"... Aici urmau să se întîlnească liderii echipelor U.R.S.S. și S.U.A., doi dintre cei mai reprezentativi mari maeștri contemporani. Reporterii televiziunii și cinematografiei își pregăteau instrumentele de „tor-turi" și așteptau... În ziua cînd s-a jucat partida Fisher—Tal am fost li-ber, astfel că am putut urmări în întregime desfășurarea acestei dramatice întîlniri care ulterior a provocat aitea comentarii în toată lu-mea șahistă.

Atacuri și contraatacuri succesive, sacrificii combinații interesante și, în final, un rezultat de egalitate care l-a făcut grozav de fericit pe „Bobby"! Aceasta era doar a doua va-re mică împotriva campionului mondial. Spectatorii au rămas totuși nedumeriți asupra unui lucru. Ce ar fi jucat oare campionul american în ca-zul cînd Tal ar fi ales apărarea siciliană, la fel cum a făcut la turneul candidaților? Viitoarele lor întîlniri ne vor da probabil și acest răspuns. Expresie a interesului remarcabil pe care l-a provocat această partidă, care se poate spune că sintetizează cele mai actuale concepții de joc în acest sport, este și modul în care cititorii „MAGAZINULUI" au răspuns la con-cursul inițiat de rubrica de șah a acestei publicații. Un concurs de co-mentarii pe marginea unei partide constituie o manifestare cu totul ine-dită pentru mișcarea noastră șahistă și, din această cauză, sarcina arbi-trului-judecător a fost destul de di-ficilă.

Avînd în vedere că aprecierea lucrărilor trimise s-a făcut în special pe baza variantelor concrete asupra mutărilor jocului de mijloc se poate spune că a existat totuși un criteriu preponderent și obiectiv în stabilirea rezultatului final al concursului.

Evident există și posibilitatea unei anumite doze de subiectivism și în punctul de vedere al arbitrului asupra valorii fiecărei mutări a partidei (mă refer, repet, la complicațiile jocului de mijloc) însă avînd în vedere că semnatarul acestor rînduri a asistat la analiza pe care cei doi adversari au făcut-o după partidă sperăm că rezultatul concursului este cel real.

Cu caracter pur informativ trebuie precizat că digresiunile... de opinie ale concurenților au fost provocate în special de mutările lui Fisher 11. Cg1,—f3, 12. Nf1—b5! și 14. Nc1—g5!? Asupra complicațiilor care au survenit după 14... Cc6 : e5 ! variantele indicate de participanți au fost destul de unitare iar concluzia finală asupra viabilității sistemului de apărare ales de negru a avut un caracter unanim.

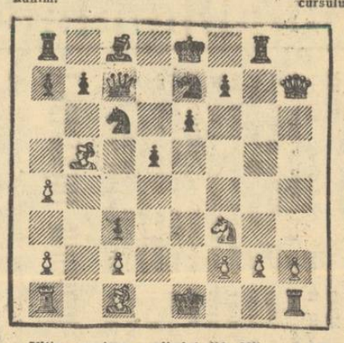

Ultima mutare a albului (12. Nf1—b5) este bazată pe o variantă indicată de majoritatea concurenților premiați și anume: 12... Tg2 : 13. Rf1 Tg8 14. Tg1 ! Tg1 : + 15. Rg1 : și albul stă mai bine deoarece negrul nu-și poate încheia în mod satisfăcător dezvoltarea pieselor de pe flancul damei. Mutarea 12. Nb5 prezintă o importanță principală deoarece în nenumărate variante ale apărării franceze în care negrul sacrifică pionul „g7" dificultățile de dezvoltare ale albului provin din faptul că pionul g2 rămîne neapărat.

După 12. Nb5, Nd7 13. 0—0, 0—0—0 14. Ng5 unii concurenți au recomandat mutarea 14... Th8 în loc de 14... Ce5 cum s-a jucat în partidă. Este interesant, cred, de arătat că însuși Tal, după terminarea partidei, a precizat că a fost foarte tentat de aceastâ mutare dar că a eliminat-o din cauză că în varianta: 15. Dd3, Ce5: 16 Ce5:, De5: 17. f4, Nb5: 18. fe: Nd3: etc. albul avea posibilitatea de a juca 17. Nd7:+, Td7: 18. f4, Dd4—1. 19. Dd4:, Cd4: obținînd șanse cel mai bune în final.

După mutarea jucată în partidă 14... Ce5: urmează o variantă combinativă cu caracter oarecum forțat în un rezultat de egalitate ce poate fi considerat un succes de deschidere al negrului. Iată acum rezultatul concursului:

1. Premiul I ing. SUTA MIHAI — Oradea.
2. Premiul II URSEANU VENIAMIN — București.
3. Premiul III—IV—V ex-aequo: ing. CRISTEV LIUBEN, ing. BURLACU EUGENIU și OLTEANU SERGIU, București.
4. Mențiunea I: MOGA ION București.

Au mai trimis colaborări bune NOICA NICOLAE — București și PREDELEANU A. — Ploiești.

Ing. Th. GHIȚESCU
maestru al sportului

Rezultate din concursurile prin corespondență

„CUPA MAGAZIN" ediția a II-a

GRUPA 32. Zimmer Petru *(Tim.)* Hang Eug. *(Cluj) 1—0*; Crișmaru Eug. *(Păltiniș)* — Hang Eug. *0—1*.

GRUPA 39. N. Popescu *(Buc.)* a cîștigat la T. Siriopol *(Cugir)*, Al. Stelian *(Brăila)* și Nic. Proca *(Cluj)*.

GRUPA 40. M. Cotic *(Brăila)* — P. Meglei *(Baia Mare) 1—0*.

★

Hang Eug. *(Cluj). Am primit scrisoarea. Dvs. contați ca participînd numai în grupa 21 din „Cupa Magazin", ediția a II-a.*

Stoian Ion *(Năsăud) — Întrucît jucătorul Mircan a depășit timpul reglementar de gîndire, dv ați cîștigat partida cu el.*

Concursul republican semifinală ediția 1960-1961

GRUPA A: *dr.* Malcoci Victor *(Cluj) — ing.* Rotaru Gh. *(Buc.) remiză; dr.* Malcoci V. — M. Grupcea *(Buc.) 1—0*; D. Tepeneag *(Buc.)* — Rotaru Gh. *(Buc.) remiză.*

GRUPA B: *ing.* Suta Mihai *(Oradea)* — Szabo Elisabeta *(Cluj) 1—0*; Olteanu Sergiu *(Buc.) ing.* M Suta *0—1. Candidat maestru Suta Mihai conduce în această grupă avînd 5 puncte din 5 posibile.*

Campionul lumii atacă...

La recentul turneu internațional de la Stockholm campionul mondial Tal s-a dovedit a fi în formă excelentă. El a cîștigat concursul și 1-a cîștigat într-o manieră convingătoare cu partidele excelente.

Iată mai jos o partidă cîștigată de Tal, cu albele, la cel de al doilea clasat, marele maestru Uhlman.

1. e4, e5
2. Cf3, Cc6
3. Nb5, a6
4. Na4, Cf6
5. 0—0, Ne7
6. Te1, b5
7. Nb3, d6
8. c3, 0—0
9. h3, Cb8 ! ?
10. d4, Cbd7
11. c4 c6
12. c5 ! Dc7
13. c:d N:d6
14. Ng5, c5
15. d:c, N:c5
16. Ce3, Nb7
17. Tc1 Db8
18. Te2, Tfe8
19. Cd5 ! N:d5
20. N:d5 Tad8
21. Tec2, Ne7
22. Tc6, Da5
23. Nd2, c4
24. N:f7 + ! !, R:f7
25. Db3 + și negrul cedează.

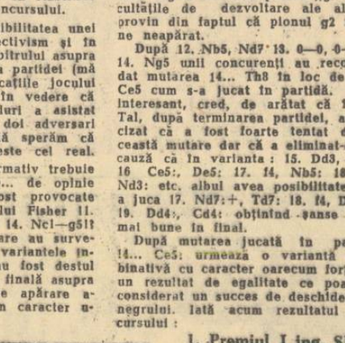

La 25 ...Rf8 urmează Cg5 și apare o poziție parcă de problemă. În care piesele negre se interferează reciproc în Rg6 urmează Ch4 + Rh5 Df3+, R:h4, Rh2 și g3 mat.

Fel de fel

La 111 ani

Pe primul om ieșit în cale din comuna Văculești Raionul Dorohoi Reg. Suceava dacă îl întrebi cine-l cel mai vîrstnic om din sat e imposibil să nu-ți vorbească de bătrîna

Profira Gîngă, care locuiește la nepota ei Maria Gh. Plinevici în vîrstă de 62 ani.

Da, n-am greșit. Nepoata bătrînei Profira Gîngă are 62 de ani bătuți pe muchie și n-a vrut să ascundă nici cel puțin o zi din viața ei.

— Cîți ani are atunci bătrîna? Aceiași întrebare i-am pus-o și noi și ne-a răspuns:

— Apoi maică, în anul cînd a venit domn Cuza Vodă aveam 10 ani. Eu am apucat vremuri grele. Am apucat încă „boierescu" cînd te scoteau vornicii cu forța la muncă pe moșia boierească.

Și pentru că dînsa nu ne-a spus direct cîți ani are, vă lăsăm să socotiți singuri... Noi vă putem spune că deși numără 111 ani, bătrîna n-a suferit de nici o boală. Un frate, al ei, Haralambie, a trăit 109 ani. Are un număr de 14 nepoți, iar numărul strănepoților nu-l mai poate socoti. Adună-n baston bătrîna poate să meargă destul de bine și cînd vrei să-i dai sprijin îl refuză categoric.

Profira Gîngă este cel mai bătrîn om din Raionul Dorohoi dar în afară de dînsa mai sînt pe cuprinsul aceluiași raion încă patru femei în vîrstă de peste 100 de ani.

În clișeu: bătrîna Profira Gîngă, fotografiată de curînd, cu prilejul unei convorbiri.

Foto-text: Nicu ȚUICU

„Nervi de oțel"

Despre un om calm, care-și păstrează sîngele rece în orice prilej, se obișnuiește să se spună că are „nervi de oțel". Nu este departe timpul cînd această expresie figurativă va fi folosită în înțelesul adevărat al cuvîntului.

Recent, Academia de Științe medicale din U.R.S.S. a prezentat un cîine cu nervi de... metal. Cum s-a ajuns la aceasta? Prin înlocuirea marelui nerv sciatic al animalului, (operație efectuată de savanții sovietici Ognev, V. Cludov, N. Metalnikova și V. Iirov) printr-un electrod metalic.

În urma operației cîinele s-a mișcat normal, a avut un somn liniștit și s-a comportat în general ca și ceilalți cîini cu nervii naturali. Deci, nervul metalic a funcționat normal.

În prezent, laboratorul catedrei de chirurgie a Institutului central medical de perfecționare numără 30 cîini cu nervi de metal care au fost operați în urmă cu peste 8 luni. Prin dezvoltarea acestei metode nervii de metal vor putea fi folosiți și în clinici în cazurile de paralizie a anumitor organe datorită unei rupturi sau răniri a nervilor.

Muzeul cadourilor

În Palatul Kremlin se lucrează acum la amenajarea unui muzeu al cadourilor primite de Uniunea Sovietică de la înființarea Statului Sovietic.

Lucrările de reconstruire a 7 săli ale clădirii destinate acestui scop sînt pe sfîrșite. O comisie specială se ocupă acum de selectarea cadourilor, pe primul plan situîndu-se obiectele de mare valoare artistică și deosebit de importante din punct de vedere politic.

Sala nr. 1 va cuprinde cadourile legate de primii 5 ani ai statului sovietic, sala doua va fi consacrată perioadei 1922—1941. În cea de a treia sală vor fi expuse darurile primite în timpul Marelui Război pentru Apărarea Patriei, daruri care exprimă recunoștința adîncă a popoarelor din întreaga lume pentru poporul sovietic care s-a situat în fruntea luptei împotriva fascismului.

În cea de a 4-a sală, reprezentînd perioada 1945—1953 vor fi expuse numeroasele cadouri primite din partea țărilor Europei și Asiei care au pășit pe un drum nou.

Celelalte trei săli vor aduce vizitatorul în mod treptat spre zilele de astăzi.

Muzeul cadourilor se va deschide la 1 Mai.

Sifonofora fizalia

Pe cînd se afla în apropierea țărmurilor Africii de Apus, în regiunea Capului Verde, atenția echipajului de pe vasul de prospecțiuni „Orehova" (Institutul de cercetări științifice din Baltica pentru economia piscicolă) fu atrasă de niște ființe luminiscente care înotau la suprafața oceanului.

Curînd, unul din aceste „felinare" ajunse pe bordul vasului. Era o rară sifonofora fizalia. Apariția ei pe bord era să coste însă viața unuia dintre membrii echipajului care a prins-o la început cu un cîrlig, iar apoi a tras-o cu mîna pe punte. Stîngînd „farurile", animalul a dat drumul la mii de ventuze fibroase care s-au înfipt în mîna omului. Peste zece minute marinarul simți o sufocare și convulsii puternice. Numai datorită intervenției medicului vînătorul de sifonofora a fost salvat de la o moarte inevitabilă.

Ce este această sifonofora fizalia și de ce conține un pericol de moarte pentru cel ce-i atinge tentaculele? Animalul care a primit acest frumos nume face parte din clasa celenteratelor care trăiesc în apele oceanului. El se deplasează cu ajutorul unui pieptene pe care-l ține deasupra apei — un fel de pînză de corabie din cu un gaz toxic.

Mii de ventuze fibroase — fiecare avînd lungimea de 40—50 cm — reprezintă organul cu ajutorul căruia animalul își procură hrana, slujindu-i în același timp și pentru a se apăra de dușmani.

Fructe

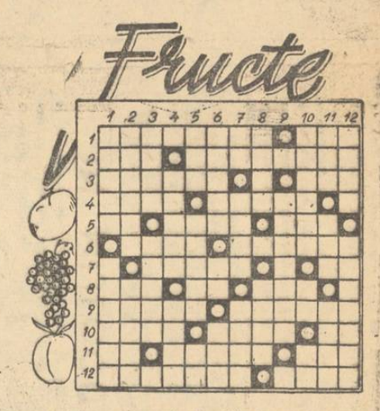

ORIZONTAL: 1) A fost întrecută de Hipomene într-o cursă celebră datorită celor trei mere de aur — În el se țin fructele. 2) Fructul lui... Adam — Fructe cum sînt prunele, caisele, piersicile etc. 3) Varietate de struguri — Pom fructifer. 4) Leliță — „Migdale..." volum de versuri de George Topîrceanu 5) Ciolan — „Mărul..." poezie de Aurel Rău din volumul de versuri „Focurile sacre" — A lucra pămîntul 6) Subtitlul piesei „Vulpea și strugurii" de Guilherme Figuerado — Varietate de mere 7) Bogăție — Țepușă 8) Uluc — Soare la egipteni — Fir 9) Smochinită la față — Tulpina viței de vie (pl.) 10) „... dintre zăpezi și portocali" volumul de reportaje despre Georgia Sovietică a lui Victor Kernbach — A parcurge cu ochii un text — În etuvă! 11) Alifie — Fructe cărnoase de culoare galbenă-portocalie, gustoase și parfumate — Riu în Siberia 12) Povestea miraculoasă a merelor de aur — Sprijinul viței de vie.

VERTICAL: 1) Scriitor progresist brazilian, autorul cărții „Pămîntul fructelor de aur" — De florile mărului 2) „Războiul lui... Cireș", povestire de I. Ludo — „Să trăiți, să-mbătrîniți ca merii, ca perii, în mijlocul verii" 3) Localitate bănățeană renumită pentru pepenii ei — Cuțit mare de bucătărie pentru spart oase. 4) Pictor sovietic, autorul tabloului „Fata cu piersici" — Nu spune nimic 5) Localitate în Peru — „Dragostea celor trei portocale" de Prokofiev — 365 zile 6) Naș — Jumătate de parâi — Erou popular spaniol 7) Transilvania (abr.) — Fructe negre cu care sînt comparați ochii negri — A repeta o parte a programului artistic la cererea publicului 8) Personaj feminin din piesa lui A. P. Cehov „Livada cu vișini" — Ca ardelul 9) A scris poezia „Cîntecul pepenelui" 10) Fructele unui arbust din regiunile calde ale Europei — Aur — Cuieri 11) Riu în U.R.S.S. — La fasolea bătrînă — Tratament cu struguri! 12) Livadă în toiul iernii — În doi... peri!

Viorica LUPU

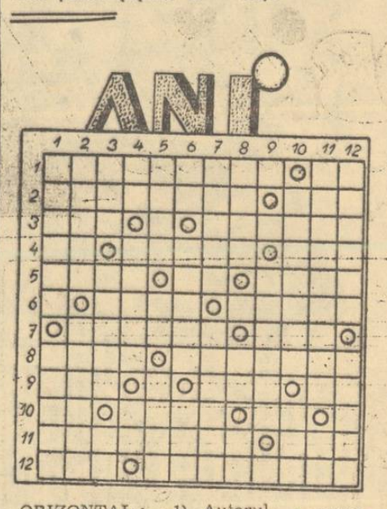

ORIZONTAL: 1) Autorul cărții „Sfîrșit de veac în București" (Ion Marin) — În calendar! 2) Autorul poeziilor „Sînt ani la mijloc", „De-or trece anii...", „Trecut-au anii..." etc. — Petrecere cu dans 3) Luntre — Care au loc odată pe an 4) Într-o epocă! — Imediat — Haină 5) An — Soare ...importat — Dans 6) Din an în an — A chibzui 7) Podoabă feminină — Ofițer otoman 8) Ani istorici — Care are aspectul unui inel 9) A spune „La mulți ani!" — Fiica lui Cadmus (mit) — Într-un deceniu! 10) Pronume — Urbe — În goană! 11) Autorul romanului „An Nou" — Cuprinde pe contribuabili și debitele lor anuale 12) Posesiv — „...Anului", volum de versuri de Nina Cassian.

VERTICAL: 1) Răstimp de o sută de ani (pl.) — Autorul romanului „După douăzeci de ani" 2) Prietene — Personaj feminin din romanul „Anul crîncen" de F. Gladkov 3) „...cronica acestor ani", volum de Maria Banuș — A indica — A 365-a parte dintr-un an 4) Cirilică — Asemenea — Din (od) 5) O sută de ani la singular și etern la plural — În rucsac! — Viteaz 6) S — „La mulți ani!" (pl) — Nume turcesc 7) Acolo unde fiecare și-a făcut cei șapte ani — Un an cînd e vorba de vîrsta unui copilaș 8) Nași — N — Bis! 9) Convorbire între doi 10) Împreună cu N. Moraru a scris piesa „Anii negri" — Scînteile unui an 11) Un an... pe birou sau bătut în perete (pl) — Vas 12) Întovărășiți într-o alianță — Agendele anuale ale cronicarilor.

D. BARTOLOMEU

Redacția: Piața Scînteii, Tel. 17.60.10. Administrația: 17.60.20, interior 1.400. Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii din întreprinderi și instituții. Tiparul Combinatului Poligrafic Casa Scînteii „I. V. Stalin"

SPECTACOLUL magazin

Pe scurt — din țară

■ **La Teatrul de Stat din Birlad a avut loc premiera piesei „Celebrul 702" de Al. Mirodan.** Spectacolul — care s-a bucurat de o bună primire din partea spectatorilor — a fost pus în scenă de Cristian Nacu.

■ **In cartierul Pîrneava din Arad — este bine cunoscută activitatea căminului cultural „Puşkin". La programele artistice prezentate de artiştii amatori ai căminului au asistat în cursul anului trecut peste 16.000 de spectatori. In afară de piesa „O să fie nuntă mare", artiştii învaţă scenete şi recitări, corul. Infiinţat recent — repetă, sub conducerea dirijorului Ladislau Müller.**

■ **Opera de Stat din Iaşi a prezentat în premieră noul balet romînesc „Păcală" de Viorel Doboş.**

■ **Teatrul Evreiesc de Stat din Iaşi a încheiat anul 1960 cu două premiere. Este vorba de piesele „Ultimul tren" de G. Kovacs şi Eugen I. Mirea şi „Chasie orfanul" de I. Gordin.**

■ **La Teatrul de Stat din Braşov se va monta, în a doua parte a stagiunii, piesa „Cine a ucis" de Ştefan Berciu.**

CU DINA COCEA în drum spre repetiţie

Am întîlnit-o zilele acestea pe actriţa Naţionalului, Dina Cocea, la o oră matinală mergînd spre Institutul de Teatru.

— Aveţi ore?

— Azi nu! Dar merg să mai lucrez ceva la spectacolul „Inspectorul de poliţie" prezentat de studenţii mei la Studioul de teatru.

...Pe drum Dina Cocea mi-a vorbit cu însufleţire despre munca depusă împreună cu studenţii ei din anul IV — Gheorghe Dinică, Nicolae C. Nicolae, Angela Berezniţchi, Julieta Strîmbeanu, Petre Dinuliu, Marin Moraru şi Ion Abrudan — la realizarea spectacolului cu piesa lui J. B. Priestley, cît şi despre satisfacţiile acestei munci.

Şi în timp ce o aşteptam să-şi rezolve treburile la Institut, am aflat că Dina Cocea e prezentă la fiecare spectacol al studenţilor săi, urmărind fie din sală fie

din culise reprezentaţiile şi vădind o emoţie, poate chiar mai mare, decît a celor de pe scenă...

— Am terminat!

— Acum, încotro, spre teatru?

— Nu! Trebuie să trec şi pe la A. T. M.

...O însoţesc în continuare pe Dina Cocea. De data aceasta pe secretara Asociaţiei Oamenilor de Artă din instituţiile teatrale şi muzicale din R. P. Romînă.

— Ce noutăţi la A.T.M.?

— Multe.

— Şi în ceea ce vă priveşte?

— Mă preocupă mai ales organizarea, în cît mai bune condiţiuni, a activităţii cenaclurilor tinerilor actori.

„...Nu am zăbovit prea multă vreme la sediul Asociaţiei Oamenilor de Artă din instituţiile teatrale şi muzicale şi iată-ne din nou la drum...

— De astă dată sper că mergeţi la repetiţie...

— Întocmai! S-a cam făcut ora... Ştiţi, repet două roluri: Marina Nikolaevna Demcenko din piesa lui Alexandr Korneiciuk „Ascultă-ţi inima" şi prinţesa Betsy din dramatizarea „Ana Karenina" după celebrul roman al lui Lev Tolstoi. Şi unul şi celălalt m-au atras foarte mult...

...Am ajuns la teatru. După cum aţi văzut, drumul spre repetiţie a avut mai multe... drumuri. Ele au fost legate de o activitate intensă, entuziastă, pe care Dina Cocea o depune, concomitent cu cea de slujitoare a primei noastre scene.

N. SANDU

Aspecte de pe scenele din...

Kuibîşev...

Pe scena Teatrului de Operă şi Balet a avut loc premiera baletului „CITRA", după piesa cu acelaş nume a scriitorului indian Rabindranath Tagore, în prezenţa nepoatei marelui scriitor, cunoscuta maestră de balet din India Nandita Kripalani. Baletul, pe muzică inspirată din folclorul hindus, compusă de N. Niazi şi M. Ceremuhin, a fost înscenat de coregrafii N. Danilov, cu baletanii K. Gavrilova şi N. Segolev în rolurile principale.

...Frankfurt pe Main...

Pentru prima oară în Germania Federală a fost pusă în scenă opera lui Beriozka Blacher „CELE TREI PĂCATE ALE MICULUI BURGHEZ", cu muzica lui Kurt Weill. Lucrarea, care s-a reprezentat în premieră la Paris acum trei decenii, s-a bucurat de un deosebit succes la reluarea din toamna aceasta.

...Londra...

„VRĂBIILE NU POT SA CÎNTE" se intitulează piesa lui Stephen Lewis, cea mai nouă înscenare a cunoscutei scene progresiste Workshop, condusă de regizoarea Joan Littlewood, care s-a bucurat de un imens succes atît în Londra cît şi în Berlinul democrat, unde a fost prezentată în cadrul festivalului de luna trecută. In imagine noastră, o scenă cu Bob Grant şi Fanny Carby, în rolurile unor simpaţi locuitori ai cartierului muncitoresc East End din capitala Angliei.

Opera pregăteşte noi spectacole

Cea de a doua parte a stagiunii Teatrului de Operă şi Balet se anunţă bogată în premiere. Ca urmare a repetiţiilor asidue desfăşurate în ultima vreme, unele spectacole se află într-o fază destul de avansată, urmînd să vadă lumina rampei într-un timp apropiat. Astfel, în rolul lui Hero Lupescu, un colectiv de interpreţi depune străduinţe pentru a scoate pînă la 1 martie în premieră opera „Boris Godunov" de Mussorgski. Conducerea muzicală a acestui spectacol va aparţine dirijorului Egizio Massini. Alte două colective de solişti repetă intens sub îndrumarea regizorului Eugen Groppeanu, care, încrezător în montarea operelor „Lucia di Lammermoor" de Donizetti şi „Năpasta" de Sabin Drăgoi. Rolul titular al cunoscutei opere italiene va fi susţinut de soprancle Lelia Cîncu şi Matilda Onofrei.

Tot în această parte a stagiunii artiştii Operei pregătesc opera „Orfeu" de Gluck, care va avea în rolul titular pe Elena Cernei (rolul este susţinut în travesti), iar la pupitru pe dirijorul Mihai Brediceanu. Această lucrare a genului liric nu a fost pînă acum reprezentată la noi.

De asemenea, şi maestrul Jean Rînzescu a început să lucreze la pregătirea operei „Cavalerul rozelor" de Richard Strauss.

După cîteva etape ale activităţii din trecut, filmul ne aproprie de prezent. De data aceasta artista îi invită pe studenţi la Teatrul Municipal, teatru de care viaţa ei este atît de strîns legată în ultimii 12 ani. Şi studenţii clasei apar acum la bolul teatrului, în faţa pancourilor ilustrînd scene în care artista a apărut în aceşti ani. Ultimele capitole ale povestirii sînt consacrate roluri-

lor pe care le-a jucat în anii de după 23 August: „Nu se ştie niciodată", „Profesiunea Doamnei Warren", „Pădurea", „Doamna Clarova", „Cîntarea sîngelui", „Arcul de triumf", „Nebuna din Chaillot", „Soţul ideal", „Mamouret", „Menajeria de sticlă" şi altele, din care filmul redă fragmente.

Miron LIVIU

35 de ani pe aceeaşi scenă

Intr-una din aceste zile, treburile m-au purtat prin vechea cetate a Iaşului. Lam întîlnit pe artistul emerit Ion Lascăr de la teatrul „V. Alecsandri". Din vorbă-n vorbă, discuţia a alunecat spre... amintiri.

— Aţi făcut conservatorul la Bucureşti?

— Nu! Aici la Iaşi, l-am absolvit în anul 1926.

— Care au fost piesele şi rolurile care v-au dat prima satisfacţie?

— Mi-a plăcut şi îmi place foarte mult Caragiale. Cred că unele succese — ne spune cu modestie maestrul Lascăr — le-am obţinut în rolul lui Rică Venturiano din „O noapte furtunoasă", al lui Caţavencu din „O scrisoare pierdută" şi al lui Papură Impărat din „Sînziana şi Pepelea" pe care le-am interpretat mulţi ani la rînd. De altfel, după prezentarea acestor spectacole am fost solicitat — prin 1938 — de teatrul lui Victor Ion Popa din Bucureşti. N-am stat puns acestei chemări şi nici la ale altora, făcute mai tîrziu. Tin mult la Iaşi, îmi sînt dragi oamenii şi locurile de aici.

Şi într-adevăr, actorul Ion Lascăr, de 35 de ani slujeşte scena teatrului „Vasile Alecsandri" din Iaşi, fiind răsplătit de peste 11 ani instructor artistic al clubului Direcţiei Regionale C.F.R. Iaşi, club care a obţinut de două ori premiul I pe ţară cu piesele „Familia reunită" şi „Libelula".

— In prezent, ce roluri şi în ce piese jucaţi?

— In staţiunea această — ne răspunde cu amabilitate tov. Lascăr — interpretez rolul lui Will Toman din „Moartea unui comis-voiajor" de Arthur Miller, al profesorului Vucea din piesa lui Octavian Sava şi Virgil Stoenescu, „Nota zero la purtare", şi al duhului Atenei din piesa lui Shakespeare, „Visul unei nopţi de vară".

AL. GHERGHE

IN LUMEA FANTEZIILOR DE CIRC

Noua clădire a Circului de Stat ne-a apărut în faţă ca o adevărată bijuterie a arhitecturii moderne, cu pereţii ei de sticlă şi cu o impunătoare cupolă ondulată de forma unei scoici, aruncind reflexe de un gri-albăstrui asemenea unei bolţi de cleştar. Pătrunzînd înăuntru ne-a frapat efectul ce-l produce culoarea marmorei de Ruschiţa cu care este pardosit foaierul, ca şi galbenul auriu al celor 2.500 de fotolii tapisate cu material plastic.

Ne aflăm într-un moment emoţionant. Actorii îşi păşesc pentru prima oară în lumina arenă în vederea repetiţiilor generale pentru spectacolul inaugural „Fantezii de circ". Un fapt putin obişnuit ne stîrneşte curiozitatea. O adevărată armată de gladiatori şi mai multe cvadrige romane aşteaptă să ia cu asalt arena. Dorind să aflăm unele amănunte, ne adresăm tovarăşului ION BĂLUŢĂ, directorul circului.

— Spectacolul „FANTEZII DE CIRC" realizat după un scenariu scris de I. Butnaru şi Cezar Tipa, cu care inaugurăm circul nou — ne spune dînsul — promovează o concepţie cu totul nouă, dictată de însăşi condiţiile pe care le oferă un asemenea local realizat după ultimul cuvînt al tehnicii şi care permite prezentarea unor reprezentaţii cu efecte noi, spectaculoase, etc. Dat fiind posibilităţile pe care le oferă arena de mari proporţii, am renunţat la ideea alcătuirii unui spectacol pe numere disparate şi am trecut de astădată la crearea unor mari tablouri de ansamblu, cu scene de masă, corespunzătoare unui spectacol de amploare. Este pentru prima oară cînd artiştii circului nostru vor prezenta o asemenea montare care să fie axată pe o idee centrală.

Spectacolul „FANTEZII DE CIRC", va porni de la prezentarea vechiului circ roman, prilej de a înfăţişa în arenă jocurile de gladiatori şi cursele sfărîmătoare cvadrige care în goana lor ameţitoare vor purta cîte 4—5 acrobaţi. In spectacol vor apare şi alte momente clasice ale Comediei dell'Arte. Spectatorii bucureşteni vor avea prilejul să asiste la o pantomimă, realizată cu mijloacele circului modern, în care vor apare cunoscuţii eroi ai Arlechinului, stăpînul şi Brighella hangiul.

Aflăm şi alte amănunte interesante. Pentru întîia oară în circul nostru va apare baletul acrobatic, format din şase perechi, în prezentarea diverselor numere, ca fundal de decor. Un asemenea moment îl va oferi şi tabloul de dresură „O seară în junglă" susţinut în decor adecvat.

— Şi un amănunt interesant — ne mai împărtăşeşte directorul circului. Publicul va avea prilejul să întîlnească în arenă pe cu. noscutul eros Păcală. Spectatorii mai rezervă şi alte surprize. Intre altele, un tablou de jongleriie va permite celor 16 interpreţi al său să-şi arate concomitent măiestria, în timp ce baletul se va produce în arenă. Ne străduim să prezentăm un spectacol cu surprize. Aş mai aminti de una: tablou! „In Cosmos", un număr de mare ansamblu, care va permite artiştilor zburători să evolueze sub cupola circului în decor adecvat, reprezentînd luna şi planetele.

In vederea realizării spectacolului, repetă o serie de interpreţi dintre cei mai valoroşi ai circului în frunte cu dresorul Emil Kratej, jonglerul Ovidiu Bocan, acrobaţii Augustin Pocluda şi Grigore Ceghedi, zburătorii Traian Ganea şi Max Huterer, precum şi tînăra dresoare de lei Lidia Jiga. Regia va aparţine lui Cezar Tipa.

M. DAMIAN

O NOUA PREMIERĂ LA MUNICIPAL

In cursul săptămînii viitoare Teatrul Municipal va da o nouă premieră cu piesa „Un strugure în soare" de Lorraine Hansberry.

Piesa are un caracter contemporan, autoarea demascind asuprirea băştinaşilor africani de către colonialişti.

In rolurile principale vor apărea: Beale Fredanov, Victor Rebencine, Vali Voiculescu, Anca Veresti, Dumitru Onofrei, Adrian Georgescu, Vasile Florescu.

Spectacolul este pus în scenă de regizorul Lucian Pintilie, iar scenografia este semnată de Nicolae Sayin.

REFLECTOR

„Soldaţi fără uniformă"

Firma luminoasă a cinematografului „Patria" ne-a obişnuit cu apariţii ei multicolore: în curînd un nou film romînesc. Cadenţa şi regularitatea producţiilor autohtone ne umplu de bucurie. Trebuie să facem filme multe şi din ce în ce mai bune. Odată spus lucrul acesta să trecem la „Soldaţi fără uniformă".

Un scriitor deosebit pentru noapte regizor, iată un lucru ce nu mai miră pe nimeni. Francisc Munteanu, curioscut de cititori şi de spectatorii sălilor de cinematograf şi-a asumat răspunderea de a semna şi scenariul şi supravegherea jocului actorilor, odată cu înfiinţarea pe platouri a echipei care a realizat „Soldaţi fără uniformă". Trebuie subliniat, că în afară unor neînsemnate rezerve, operaţia a reuşit.

Scenariul literar, la lectură (a fost publicat de „Viaţa Romînească") părea un episod scurt de roman, neîndoind să se bănuiască decît foarte puţin din dramatismul filmului. In scurte cuvinte iată despre ce este vorba: în retragerea lor din Ardeal, după întoarcerea armelor împotriva fascismului, nemţii cară cu ei un tren în care se află cîteva prizoniere, ajunşi în situaţia aceasta printr-un capriciu al sorţii: un mecanic de locomotivă, un diplomat, un profesor de istorie, un soldat sovietic şi alţi oameni: unii fără căpătîi, cum ar fi un speculant (excelent interpretat de Atanasiu-Atlas) sau un tînăr fără nume care cîntă la muzicuţă de gură şi stringe grenade (fiind părăsit pe drum de autor fără nici un motiv).

Primejdia excesivă îi stringe intr-o solidaritate, chiămată cîte odată de ieşirile individualiste ale eitorva: speculantului îi e frică de moarte, diplomatul se spînzură după repetate evocări ale Copenhagă, omul cu muzicuţa îl loveşte pe mecanicul Mihai de spaima unei percheziţii. O supraveghere mai atentă a scenariului ar fi dus la limpezirea unor situaţii rămase fără acoperire (ne gîndim la trenul cu prizonieri despre care-nu mai ştim nimic odată cu părăsirea lui de către cei 3 evadaţi).

Ceea ce mi s-a părut remarcabil la acest film este tensiunea lui. Francisc Munteanu a ştiut să taie pelicula acolo unde trebuia şi din această nemilă filmul n-a avut decît de cîştigat. Evident, se poate vorbi şi despre un exces de secvenţe către final, dar senzaţia generală este aceea de încordare pînă la paroxism, totdeauna bine motivată psihologic.

Din cîteva linii simple, Francisc Munteanu a realizat eroi memorabili: cum ar fi Saşa, Bogdan, Profesorul Petrescu şi chiar Diplomatul. Principal mi se pare că autorul scenariului, a insistat asupra situaţiei teribile în care se aflau eroii săi, asupra reacţiilor lor omeneşti în faţa morţii imminente. Scena pedepsirii soldatului sovietic merită superlative, ca şi aceea a aducerii apei în gamelă de către mecanic.

Observaţii generale, la detaliu: în război, toate maşinile aveau farurile acoperite cu piele neagră, pentru camuflaj. Doi: orice închisoare din lume are o cheie şi această cheie se răsuceşte în broasca uşii. Muzica excelentă a lui Teodor Grigoriu, obsesie prin insistenţă uneori. Imaginea lui Grigore Ionescu foarte lumtnoasă şi frumoasă.

Interpretarea merită toate laudele. Colea Răutu, Lica Gheorghiu, Mircea Constantinescu şi Liviu Ciulei au jucat cu sobrietate, foarte cinematografic, adică eliptic, lipsit de retorism, fără gesturi mari, cu o discreţie ce le face cinste. Am îi nedrepţi dacă nu l-am pomeni aici şi pe Dorin Dron.

In concluzia scurtelor noastre rînduri: un film foarte bun, urmărit cu mult interes de spectatori, pe linia mereu ascendentă a cinematografiei noastre. Autorului scenariului, Francisc Munteanu, o caldă strîngere de mînă şi dorinţa sinceră ca în viitorul său film să înlăture micile deficienţe de gemul celor amintite. Debutul său ca regizor, trebuie spus sus şi tare, este o reuşită şi nu ne îndoim că mulţi dintre tinerii slujitori ai cinematografiei vor avea foarte curînd de învăţat cite ceva de la el.

Eugen BARBU

Un prieten al copiilor

Un bun prieten al copiilor şi tinerilor este dirijorul Ionel Budişteanu, artist emerit, laureat al Premiului de Stat. Mereu în mijlocul lor, Ionel Budişteanu le dezvoltă cu dragoste şi cu răbdare interesul pentru muzica noastră populară, descoperă şi promovează talente din rîndul copiilor şi tinerilor. Seară de seară, la sediul Ansamblului artistic U.T.M., Ionel Budişteanu repetă nu numai cu orchestra ansamblului, ci se preocupă totodată şi de mici muzicieni. Intr-adevăr, dirijorul a format în cadrul Ansamblului artistic U.T.M. şi o orchestră de copii, care are o bună activitate.

— Am dat pînă acum cîteva concerte cu această formaţie, unul dintre ele şi în faţa telespectatorilor, şi trebuie să vă mărturisesc că îmi pun mari speranţe în viitorul ei — a subliniat dirijorul. Copiii cu care lucrez — deocamdată 22 la număr — vor fi negreşit elemente cu care vom împrospăta orchestrele ansamblurilor noastre.

Şi Ionel Budişteanu ţine totodată să amintească pe cîţiva dintre cei mai talentaţi copii din orchestră: Ilie Alecu (tamball),

I. Turcitu (acordeon), Tănase Radu (vioară). De curînd, Budişteanu a dirijat orchestra de muzică populară a Şcolii medii de muzică Nr. 1. La Palatul Pionierilor prezenta lui Ionel Budişteanu poate fi adeseori semnalată...

Rezultatele obţinute de artistul emerit Ionel Budişteanu în munca sa cu copiii şi tinerii pe tărîmul muzicii noastre populare, constituie — aşa după cum de altfel ne-a declarat — o foarte mare bucurie!

5 minute înainte de plecare

Marţi la orele 13,45 pe peronul Gării de Nord, în faţa unui vagon al „Expresului", animaţia era mai mare ca de obicei. Colegi de teatru, prieteni, slarşiţi au venit să ureze drum bun, artistului emerit Ion Dacian care pleca peste hotare ca sol al muzicii romîneşti.

Convorbirea noastră a avut loc între două fugi de mînă, între urări de succes.

— Care este ţinta călătoriei dvs.?

— Am fost invitat la Berlin pentru o serie de concerte pe care le voi da atît în sălile de teatru cît şi la televiziune. In acelaş timp voi face imprimări la radio şi pe discuri.

— Nu puteţi spune melodiile pe care le veţi cînta?

— Programul meu va cuprinde în primul rînd compoziţii romîneşti, îndeosebi lieduri romîneşti. Am constatat în călătoriile mele trecute că muzica noastră romînească se bucură de o foarte mare preţuire peste hotare. Aproape că n-a existat concert în care să nu fie bisate melodiile de compozitori romîni. Va fi prezentă bine înţeles şi operetă: Lehar, Kalman, Zeller, Strauss. De asemenea, voi cînta împreună cu prima donna Eva Grosman, duetul din Boccacio de Suppé.

— In ce limbă veţi interpreta cîntecele romîneşti?

— Intregul meu repertoriu a fost tradus de poetul Alfred Margul Sperber, astfel că am posibilitatea să le cînt în limba germană. Si pentru mine nu există bucurie mai mare decît cînd dincolo de hotarele ţării mele aud răsunînd admirate pentru muzica romînească.

...Trenul porni încet.

— Şi — adăugă Ion Dacian — ne rog să transmiţi prin intermediul revistei „Magazin" spectatorilor că nu voi precupeţi nici un efort pentru a asigura reuşita acestui turneu.

S. M.

ÎN MIJLOCUL SĂTENILOR

Aproape că nu există sat de pe cuprinsul raionului Panciu, în care echipa de teatru sau brigada artistică a casei de cultură raionale să nu îi pătrundă de cîteva ori pe an. Avînd un program axat pe cele mai principale obiective ca: munca pentru transformarea socialistă a agriculturii, combaterea misticismului şi răspîndirea cunoştinţelor ştiinţifice, oglindirea vieţii noi pe care oamenii muncii din raion şi-o făuresc zi de zi, echipele artistice de agitaţie şi de teatru, ca şi brigăzile ştiinţifice sînt aşteptate cu vie interes în comunele şi satele raionului.

Piesele de teatru ca „Furtuni de primăvară" de Nicolae Tăutu, expliicarea ştiinţifică şi argumentată a cauzelor care determină eclipsele de soare, spectacolul intitulat „Panciu anilor 1961", ca şi multe alte manifestaţii artistice, prezentate la comunele culturale, colţuri roşii, şi-au primit o bună apreciere unanimă din partea spectatorilor.

In prezent, brigada artistică şi echipa de teatru pun în scenă noi spectacole în care se vorbeşte despre alegerile din trecut şi de azi, pregătesc un frumos program artistic, pe care-l vor prezenta în comunele şi satele din raion, în cinstea aniversării a 40 de ani de la înfiinţarea partidului.

G. B.

Una dintre cele mai ascultate emisiuni ale Radiodifuziunii este şi emisiunea de „Satiră şi umor". Redacţia acestei emisiuni se străduie să ofere ascultătorilor o jumătate de oră de destindere şi... uneori reuşeşte.

In fotografia noastră: se repetă în studio pentru o nouă emisiune de satiră şi umor.

Festivalul muzical internaţional de la Atena

Atena, capitala Greciei, oferă vizitatorilor posibilitatea de a cunoaşte vestitele monumente de artă ale antichităţii. Monumentele din antichitatea greacă produc o puternică impresie. Cea mai remarcabilă creaţie a lui Fidei antice este fără îndoială Acropole din Atena.

La poalele colinei Acropole se află vechiul teatru antic Odeon Irodu Atticu. Construit în formă de amfiteatru, avînd o capacitate de peste 4.000 locuri, o audiţie perfectă şi lumina reflectată de culoarea albă a băncilor de marmură, acest teatru este totodată scena de spectacole şi de concerte în care au loc manifestările Festivalului muzical de la Atena.

Festivalul de vară de la Atena se desfăşoară în fiecare an în timpul verii în cursul lunilor august—septembrie. In serile călduroase de vară spectatorii atenieni asistă la spectacole de teatru cu piesele: „Antigona", „Hecuba", „Lysistrata", „Ifigenia în Tauris". Se prezintă numeroase piese ale autorilor contemporani, au loc spectacole de operă şi balet, numeroase concerte şi recitaluri.

Festivalul muzical internaţional de la Atena din vara anului 1961 cuprinde un bogat program de manifestări artistice la care participă alături de cele mai bune forţe artistice din Grecia, reprezentaţii de seamă ai vieţii muzicale internaţionale.

I. G.

Noutăţi de la Teatrul de Stat din Braşov

In primele zile ale acestui an, colectivul Teatrului de Stat din Braşov, pe lîngă spectacolele prezentate în oraş, a întreprins numeroase turnee în oraşele din regiune. Aşa, de exemplu, primele deplasări au fost făcute în combinatul chimic din Făgăraş, la Codlea şi Zărneşti cu piesa „Scrisori de dragoste" de V. Sloenescu, iar la Feldioara şi Sercaia a fost prezentată piesa „Doamna nevăzută" de Calderon de la Barca.

In momentul de faţă colectivul artistic pregăteşte premiera piesei „Dacă-vei fi întrebat" de Dorel Dorian, în regia artistică a lui Marius Oniceanu, scenografia fiind semnată de Elena Siminad-Munteanu.

POPAS LA TEATRUL DE STAT DIN ORADEA

Spectatorii din Oradea au avut de curînd o plăcută surpriză: sala teatrului din localitate a căpătat o nouă înfăţişare. Intreaga sală a fost înzestrată cu fotolii tapisate, s-au refăcut ornamentaţiile interioare iar foaierele au fost complet renovate. Colectivul teatrului orădean se poate mîndri astăzi cu o sală mai modernă, mai elegantă.

La capitolul surprize se înscriu şi spectacolele prezentate în premieră de către Teatrul de Stat din Oradea şi anume: „Omul care aduce ploaie", „Nedeia inimilor", „O lună de confort", în limba romînă, precum şi „La telefon Talmirul" şi „Celebrul 702", în limba maghiară.

Pentru a cunoaşte mai îndeaproape activitatea actorilor orădeni ne-am adresat tov. Eugen Tugulea, directorul teatrului, cu care am avut o scurtă convorbire.

— Datorită faptului că sala teatrului nostru a fost pînă acum în reparaţii capitale ne-am desfăşurat activitatea în alte localităţi. Recent, a luat sfîrşit un turneu de 62 de zile, organizat în centrele muncitoreşti din întreaga ţară, cu piesa „Omul care aduce ploaie". S-au mai prezentat în turnee şi deplasări piesele: „Nedeia inimilor", „Partea leului", „Un musafir picat din cer", „Celebrul 702", „Cavalerul fără grai" etc. Pentru spectatorii de la sate s-au organizat deplasări cu piesele într-un act „Casa de peste drum" şi „Comisarul Burlan".

In continuare, tovarăşul Eugen Tugulea ne-a vorbit despre spectacolele în pregătire:

— Zilele acestea au început repetiţiile la piesa lui Arthur Miller „Moartea unui comis-voiajor" pe care o pune în scenă regizorul Radu Penciulescu de la Teatrul pentru copii şi tineret din Bucureşti. Paralel cu aceasta se mai repetă „Mutter Courage" de Brecht, în regia Magdei Borbath, cu Anna Dukacz în rolul titular precum şi dramatizarea romanului „Ana Karenina", în regia lui Constantin Anatol de la Teatrul Naţional din Cluj. In a doua parte a stagiunii se vor mai pune în scenă piesele „Poveste din Irkutk" de A. Arbuzov, „Nunta lui Figaro" de Beaumarchais, „Cîntecul grădinarului" de Lope de Vega. Intenţionăm totodată să montăm noua operetă romînească „Lysistrata" de Gherase Dendrino.

Ion POPOVICI

Scenă din piesa „Cyrano de Bergerac" jucată pe scena Teatrului de Stat din Oradea

IN CITEVA RÎNDURI

LUIZA DERDERIAN—MARCOCI

repetă în viitorul spectacol al Teatrului Muncitoresc C.F.R.—Giuleşti, capodopera lui Lev Tolstoi „Puterea întunericului".

AUREL MUNTEANU

de la Teatrul Naţional „I. L. Caragiale" — creatorul rolului preşedintelui tribunalului din dramatizarea „Invierea" după Tolstoi şi al inspectorului de poliţie Casapu din piesa „Oameni care tac" de Al. Voitin.

DEM. MORUZAN

artist emerit al R.P.R., a interpretat pe scena Teatrului de Stat din Braşov rolul lui Babchin în comedia „Un milion pentru un mesia" de Anatoli Sofronov şi al lui Farfuridi din „O scrisoare pierdută".

OLGA TUDORACHE

de la Teatrul de Copii şi Tineret va interpreta, pe scena Teatrului Armatei, rolul Cleopatrei din „Antoniu şi Cleopatra" de Shakespeare.

NAE FLOCA

actor al Teatrului de Stat „Mihail Eminescu" din Botoşani, repetă rolul Cetăţeanului turmentat din „O scrisoare pierdută" a cărei premieră va avea loc în curînd pe scena acestui teatru.

75

BIBLIOTECA CENTRALĂ
SIBIU

Proletari din toate țările, uniți-vă!

magazin

Anul V — Nr. 172 * Sîmbătă 21 ianuarie 1961 * 8 pagini — 1,50 lei

MOSCOVA VIITORULUI

Moscova este străbătută în lung și în lat, de dimineață și pînă în noapte, de autobuze pe care stă scris: „Biroul de excursii". Mii și mii de oameni veniți la Moscova de cine știe unde vizitează capitala sovietică și rămîn încîntați de frumusețile ei.

Intr-una din aceste dimineți m-am suit și eu într-un autobuz din acestea. In așteptarea celorlalți amatori, am intrat în vorbă cu un bătrînel simpatic (mai tîrziu am aflat că-l chema Ivan Naumovici), care s-a dovedit a fi de profesie ghid. De aproape 30 de ani el povestește oamenilor despre Moscova, ți plimbă peste tot, vorbindu-le despre istoria străzilor, despre monumente, despre clădirile noi.

— *Văd, stimate tovarășe, că te interesează profesia mea. Să știi că e tare frumoasă* — îmi spunea Ivan Naumovici. *Iată, peste 2—3 ani o să ies la pensie și o să scriu atunci o carte. Despre meseria de ghid. Da, e frumoasă meseria mea. Acum vreo 5—6 ani spuneam: „Aici va fi... aici se va înălța... aici se va construi..." și treceam mai departe cu autobuzul. Azi nici nu avem măcar timp să trecem peste tot într-o singură plimbare. Judecă și dumneata: acum 5—6 ani o plimbare dura 2 ore, azi n-o termini nici în 4 ore. Cu fiecare zi ce trece, eu, dragă tovarășe, văd cum se înalță Moscova viitorului. Și despre asta se pot scrie multe, dar repede, pentru că pe urmă nu vor mai fi actuale.*

Cîte ceva despre ceea ce știm

Atunci cînd faci cunoștință cu cineva, cauți totdeauna să afli amănunte despre viața lui. Iată cîteva amănunte despre Moscova: pînă nu de mult orașul avea o suprafață de 35.000 ha. și 5.034.000 locuitori. Acum, Moscova, cu regiunea parcurilor are 265.000 hectare și peste 7 milioane locuitori. Cîteva date despre locuințe: în 1955 s-au construit 33.000, în 1960 s-au construit peste 100.000 apartamente. Iată o mică statistică foarte interesantă în legătură cu construcțiile: In 1960, la fiecare 1000 de locuitori, s-au construit:

In Moscova	18 locuințe
La New-York	6,4 locuințe
La Paris	4 locuințe
La Londra	1 locuință

„Înarmat" cu aceste cunoștințe, m-am dus, după sfatul lui Ivan Naumovici, la Institutul Planului General al Moscovei, unde, stînd în fața unor machete și hărți, am făcut o scurtă călătorie în Moscova viitorului. Să pornim împreu-

Al. STARK

• *(Continuare în pag. 2-a)*

Două candidate

Nu-i cu putință să le găsești asemănare la chip. Preocupările nu sînt nici ele aceleași. Și viața uneia și viața celeilalte se împletesc însă într-o năzuință comună care apropie preocupările și deschide calea spre o muncă în aparență modestă, cunoscută mai mult de locuitorii unui cartier dar întrupată în realizări ce depășesc de acum delimitarea unui cartier, a unei străzi. Și una și cealaltă se regăsesc azi alături, trăind emoțiile și bucuriile încrederii pe care o capătă de la cetățenii care le cunosc, le prețuiesc munca și aprobă din toată inima ca ele să figureze pe lista candidaților Frontului Democrației Populare propuși în alegerile pentru sfatul popular al raionului Lenin din București.

Două candidate dintr-un raion. Nu se cunosc încă. Cartierele în care sînt propuse sînt îndepărtate. Și dacă se vor putea cunoaște din alăturarea voită pe care le-a hărăzit-o reporterul, nu va fi supărare. Dimpotrivă. Își vor putea spune una alteia multe lucruri. Iar dac-am pornit-o pe drumul acesta, să căutăm a le înlesni cunoașterea și în același timp să le prezentăm cititorilor.

Vor dori să știe una despre alta cîteva date biografice...

Una din ele e profesoara *Aurelia Moanță*, directoarea școlii medii nr. 27 din strada Bachus nr. 42. Cu siguranță că gospodina *Alexandrina Hristescu*, cealaltă candidată pe care o vom prezenta, a auzit de această școală nouă, construită acum doi ani în raion. Pe maidanul de altă dată unde se lăfăiau bălăriile, s-a ridicat o școală cu 55 clase, care are azi peste 2000 elevi, cu 2 laboratoare modern utilate, iar cetățenii din părțile Ferentarilor și mulți din cartiere mai îndepărtate ale raionului au venit să dea o mînă de ajutor. Dacă tovarășa Hristescu ar vrea să cunoască școala, ar fi primită cu toată dragostea. Și ceea ce ar vedea ar bucura-o mult, deoarece clasele cu ferestre mari, sălile cu flori în policioare, laboratoarele pline de aparate și planșe, stația de recepție și emisie pe care au făcut-o cu mîinile lor copiii de la cercul de radio, acvariul pentru pești, tot de elevi confecționat și cîte altele, i-ar aminti de nepoții ei Nicu și Florin, elevi și ei în clasa a IV-a și a VI-a la alte școli.

Să întrebe în clase despre tovarășa directoare? Poate n-ar fi tocmai nimerit ca un musafir să procedeze așa... Dacă ar face-o însă, ar putea afla ceea ce vrem de fapt și noi să-i spunem.

Profesoara Aurelia Moanță are ca specialitate geografia iar copiii din clasele la care predă au prins o adevărată pasiune pentru materia aceasta. Orașe, obiective industriale ale țării... cine nu se zbate să le cunoască bine pentru ca profesoara să le permită să prindă ei pe hartă rotocoalele sau alte forme colorate care să marcheze cu precizione locurile ce trebuie punctate? Se pregătește și o sală specială de geografie în care fiecare bancă va avea globul său pămîntesc, în care vor exista o hartă a țării cu steguțe și becuri ce vor ilustra realizările regimului nostru, cele mai frumoase vederi din țară. Elevii claselor a V-a pregătesc, sub îndrumarea ei, o stație meteorologică, așa cum au văzut într-o vizită făcută nu de mult la Institutul Meteorologic. Dar ăsta e încă un secret al clasei și al directoarei...

Cînd va ieși din școală, tovarășa Hristescu va putea vedea terenurile de sport. Va afla fără îndoială că atît copiii cît și părinții lor au ajutat la nivelarea lor, la împrăștiatul zgurei, la împrejmuit. Mulți dintre copii sînt fruntași la munca obștească și știu că directorea consideră că acesta e un titlu de mare cinste.

A venit vorba despre munca obștească iar tovarășa Hristescu îi va pune desigur profesoarei multe întrebări. In domeniul acesta, gospodina noastră are experiență îndelungată. Îi va prinde bine și profesoarei să cunoască această experiență. Mai ales că se pregătește pentru o muncă nouă. Și pînă acum munca la școală s-a împletit cu nevoile cartierului pe care-l cunoștea atît prin intermediul părinților cît și în munca ei de membră a comisiei raionale de femei. Increderea aceasta nouă pe care a căpătat-o obligă însă mai mult. Va trebui să știe mai multe despre oamenii din cartier, să le știe nevoile...

— Ce lucruri mai importante sînt de făcut într-un cartier?

Profesoara cu lungă și rodnică activitate didactică se va sfătui cu Alexandrina Hristescu. Va interveni aici priceperea și experiența de gospodină a acesteia din urmă în cartier. Ani în șir, de cînd a ieșit la pensie, Alexandrina Hristescu a ac-

Lucia MANOLESCU

• *(Continuare în pag. 4-a)*

Utemista Sanda Alvirescu, studentă în anul V la Facultatea agrozootehnică din cadrul Institutului Agronomic „N. Bălcescu" din București, a obținut la primele două examene date în actuala sesiune, nota 10.

Fotografia: Mihai POPESCU

DIN SUMAR:

Cartiere clujene

Portrete în apă tare
PICO DE LA BUCUREȘTI

SĂPTĂMINA
de N. LUPU

O vizită la Editura Științifică

MAGAZIN MEDICAL

Invitație la turism

Programe artistice speciale pentru alegeri

REFLECTOR
de Eugen BARBU

UN NOU FILM ROMINESC

Interviul nostru cu regizorul Andrei Călărașu

Intr-una din sălile de proiecție ale studioului de la Buftea, regizorul Andrei Călărașu vizionează copia standard a filmului său, executată de laboratoare, copie după care urmează să se facă acum tirajul copiilor normale ce vor fi proiectate în curînd pe ecranele cinematografelor din toată țara.

Profitînd de prezența sa și de impresiile proaspete pe care ni le lăsase vizionarea, l-am rugat să povestească cititorilor noștri cîte ceva despre filmul realizat de el împreună cu Gh. Turcu. Regizorul A. Călărașu a început să istoriseacă.

„Portretul unui necunoscut" constituie o încercare nouă în genul filmului de aventuri. Filmul își propune să înfățișeze aspecte din activitatea complexă, neobosită, plină de greutăți — dar și de satisfacții sufletești, a lucrătorilor miliției noastre populare.

In același timp acțiunea filmului va căuta să sublinieze chipul omului nou, al tineretului din zilele noastre.

— Ce ne puteți spune despre filmări?

— Cei aproape 2.700 m. de peliculă au fost turnați atît în București cît și în provincie, pe platou și în exterioare. In nenumărate exterioare ale filmului, bucureștenii vor identifica lesne o seamă de locuri cunoscute, printre care: lacul Herăstrău și barajul, restaurantul „Pescăruș", noile blocuri din Piața Palatului și B-dul Magheru, Calea Victoriei etc.

— Privitor la distribuție și realizare — cu toate că majoritatea cititorilor au aflat cîte ceva din știrile anterioare — ar fi bine, cred, să revenim.

— Cu plăcere. Filmul l-am realizat împreună cu regizorul Gh. Turcu după o povestire a căpitanului Dan G. Mihăescu. Scenariul este semnat de Ion Hobană și Gh. Turcu, imaginea îi aparține cunoscutului operator Lupu Gutman, iar muzica compozitorului Mălineanu. De-a lungul acțiunii evoluează actori cunoscuți bine de publicul nostru ca Lazăr Vrabie, Geo Barton, Fory Eterle, Ștefan Ciubotărașu. O surpriză ne va prilejui întîlnirea cu regizorul Haralambie Boroș (autorul filmului „Afacerea Protar"), de data a-

Ion MIHU

(• *Continuare în pag a 8-a*)

Examene!

— Unde te grăbești așa?
— Dau examen.
— Ce faci mîine?
— Am examen.
— Mergem duminică la un spectacol?
— Nu pot. Învăț pentru examen!

Cam astfel sună răspunsurile pe care le primești în zilele acestea, în majoritatea cazurilor, atunci cînd te adresezi unui tînăr între 18—23 ani.

Examene, emoții, bucurii și... de multe ori necazuri. Ne aflăm în plină sesiune de examene. În zilele dinaintea acestei săptămîni, bibliotecile facultăților au fost suprasolicitate, pe culoarele căminelor studențești trebuia să circuli în vîrful picioarelor, profesorii, lectorii și asistenții dădeau consultații, lămuriri, explicații suplimentare.

În sfîrșit au început examenele sesiunii din ianuarie. Judecînd după atmosfera generală studenții s-au pregătit conștiincios și cu tragere de inimă. Primele calificative obținute confirmă această presupunere. Dar deși au învățat, unii poate mai puțin alții mai mult, aproape toți trăiesc emoțiile neprevăzutului, așteaptă întrebările cuprinși de nesfîrșite temeri și-și fac aceleași griji ca întotdeauna.

Iată-i pe culoarele Facultății de matematică și fizică. Într-un colț un grup de fete se îngrămădesc peste un caiet de notițe, se pare „cel mai documentat". Trag cu urechea. E vorba de tema „Școlarul mic": Memoria și oboseala, mecanismul gîndirii etc.

— Cum se formează mecanismul?

— Se formează prin cunoștințele vechi, — răspunde o fetișcană cu cozi negre.

— Dar la copilul mic de o lună? încearcă s-o încuie un coleg.

— El nu poate să-și exprime gîndirea, răspunde tot ea foarte sigură.

Deci grupa 805 din anul V dă examen la psihologia pedagogică. Încerc să stau de vorbă cu ei. Timpul e prețios dar... îmi fac o concesie. Reușesc să le iau un interviu scurt.

— Cine este organizator de grupă?

— Eu, îmi răspunde o fată blondă, îmbrobodită cu un șăluț galben care-i stă de minune.

— Povestește-mi cîte ceva despre grupa 805. Cum învață? Ce fel de studenți sînt? Cîți s-au prezentat la examene?

Elena Marinescu mă privește rîzînd.

— Am s-o iau de la coadă la cap. Cîți s-au prezentat? Toți! Doar și-au luat angajamentul în ședința de grupă. Cum învață? Asta o să vedem noi după examen. Dar bănuiesc că nici unul nu va face grupa de rîs. Din cei examinați pînă astăzi, n-a căzut nici unul, iar note mici sînt puține, puține de tot, — vrea să mă convingă.

— Examenele vi se par deci ușoare?

Un nuuu! unanim mă lămurește.

— Dar care-i cel mai bun din grupă?

— Elena Marinescu! Zece pe toată linia! N-o bate nimenea.

Alice MIHALCEA

• *(Continuare în pag. 3-a)*

ENERGIA NUCLEARĂ ȘI FLORILE

Flori, flori, flori... Sub ochii grijulii ai Magdei Toth lotul înflorește ca în toiul verii.

O suprafață de 41.500 m. p. cultivată cu legume și flori nu poate spune prea mare lucru. Dar cînd această suprafață este acoperită cu sticlă, constituind de fapt o imensă seră, unde indiferent de înghețul de afară sau de grosimea stratului de zăpadă, roșiile se coc ca vara, iar garoafele înfloresc nestînjenite, atunci lucrurile desigur se schimbă.

Aceasta este suprafața pe care, prin noile amenajări din acest an, o vor atinge serele de la Codlea. Cine nu a auzit de vestitele sere de la Codlea, de aceste locuri minunate care au împrumutat și așezării numele de oraș al florilor! De la o vreme însă, numelui de oraș al florilor ar trebui să i se adauge și cel de legume timpurii. Nu de altceva, dar pentru aceste culturi sînt acum rezervate mai bine de 30.000 m. p. sere. Noua denumire poate nu ar fi tot așa de pitorească ca prima, dar justificată ar fi pe deplin. Numai cu puțin timp în urmă, prima recoltă din acest an a și fost strînsă. Roșii frumoase de salată, castraveți proaspeți, ardei iuți, gustoase gulioare și salată fragedă. Incă de pe acum se pregătește și succesul recoltei viitoare. În zilele lunii martie vor mai fi culese 220.000 kg. roșii și 4.500 kg castraveți. Să nu uităm nici florile: 12 milioane tăiate și 50.000 ghivece...

Pînă atunci să pătrundem puțin în tainele serelor de la Codlea, vestite acum nu numai pentru recolte bogate, dar și pentru o serie de experiențe valoroase care se întreprind aici. Că unele din serele Codlei au devenit adevărate laboratoare, ne-o spun cîteva încercări dintre cele mai îndrăznețe, iar că unii cultivatori de roșii sau flori se ocupă cu succes de progresul științei, ne-o arată o serie de rezultate remarcabile obținute pînă acum.

Cu cîtva timp în urmă, diferite soiuri de semințe de flori și legume au fost trimise la Institutul de Fizică Atomică. Aici, oameni de specialitate au realizat iradierea la diferite intensități a semințelor primite. Semințele de gura leului, petunii, roșii, castraveți, salată verde și gulioare astfel iradiate au fost sădite la Codlea. De atunci, evoluția acestor plante este urmărită pas

Tudor GHEORGHIU
Fotografii: Nicu VASILE

• *(Continuare în pag. 2-a)*

Echipa lui Iacob Deneș pregătește succesul apropiatei recolte de roșii timpurii.

Constanța Comănoiu și Geo Barton într-o scenă din film

In Spania, pe urmele asasinilor lui Federico Garcia Lorca

de GIANNI TOTI
ziarist italian

In ciuda agravării terorii, în Spania crește rezistența antifascistă, se înmulțesc formele de manifestare publică a poporului spaniol împotriva regimului despotic franchist.

Una din aceste manifestări a avut loc cu prilejul prezentării la Madrid, pentru prima dată după 24 ani, a unei piese a scriitorului antifascist Federico Garcia Lorca ucis de franchiști.

Ținînd seamă de popularitatea acestui mare poet și dramaturg, propaganda franchistă a încercat să răspîndească versiuni false cu privire la moartea sa. Acest fapt a determinat pe ziaristul italian Gianni Toti să întreprindă o anchetă în Spania, în rîndul rudelor și prietenilor lui, martorilor oculari din localitatea Viznar și a țăranilor din satul Fuente Vaqueros. Publicăm mai jos constatările sale, care au dezvăluit noi fapte semnificative atît cu privire la asasinarea lui Lorca de către franchiști, cît și cu privire la atmosfera din Spania de astăzi.

Dialogul avea loc pe scena unui vechi teatru aristocratic din Madrid unde se prezenta piesa lui Lorca „Yerma".

VICTOR: — Lumea se schimbă...

• *(Continuare în pag. 3-a)*

ENCICLOPEDIA „MAGAZIN"

Aniversări ale Consiliului Mondial al Păcii

400 de ani de la nașterea lui Francis Bacon

„Empiricii, asemănători furnicilor, se mulțumesc să strîngă și apoi să consume proviziile, raționaliștii, întocmai ca păianjenii, urzesc pînze, a căror materie este extrasă din propria lor substanță. Albina însă extrage materia primă din florile grădinilor și ale cîmpurilor, apoi, cu o artă care îi este proprie, o preface și o digeră". Francis Bacon cerea filozofiei să facă așa cum face albina: să ia materialul din realitate și apoi să-l prelucreze, clădind în intelectul omenesc „un model adevărat al lumii, așa cum este el de fapt, și nu așa cum propria rațiune a fiecăruia l-a făurit".

Bacon a fost caracterizat de Marx ca părinte al materialismului englez și al întregii științe experimentale moderne. Filozofia materialistă a lui Bacon, strîns legată de științele naturii, care reprezentau pentru el adevărata știință, este îndreptată împotriva concepției idealist-religioase despre lume, împotriva scolasticii medievale. Materialismul lui Bacon are ca scop — după cum se exprimă el însuși — stabilitatea și sporirea puterii și stăpînirii omenirii asupra universului.

Născut la 22 ianuarie 1561, Francis Bacon a fost un fiu al epocii sale. Începînd din secolul XVI, economia engleză capătă treptat un caracter capitalist; se dezvoltă rapid comerțul maritim englez. Burghezia și acea parte din nobilime care i se aliase, interesate în dezvoltarea producției și a navigației, stimulau în acea perioadă dezvoltarea rapidă a științei, care și începe să obțină succese.

Dezvoltării științei i se opuneau atît scolastica medievală cît și influența bisericii. Scolastica medievală, care repeta cu sîrguință tezele lui Aristotel, se preocupa numai cum „să iasă din încurcătură în răspunsuri și să afirme ceva pozitiv mai mult în cuvinte decît în adevărul lăuntric al lucrurilor". Ea se baza pe cunoștințele puține și slabe ale epocii antice. Bacon subliniază că în epoca antică din regiunile lumii se cunoștea numai o mică parte, toți locuitorii din

nord fiind numiți sciți, toți cei din vest celți, nu se știa nimic despre Africa dincolo de partea cea mai apropiată a Etiopiei, nimic despre Asia, dincolo de Gange. America nu era cunoscută nici măcar din auzite. Acestei ignoranțe a anticilor, Bacon îi opune descoperirile geografice ale epocii sale, numeroasele experimente și observații, cunoașterea tiparului, prafului de pușcă și a busolei pe care le consideră a fi schimbat fața globului pămîntesc.

Lucrarea fundamentală a lui Bacon, Noul Organon, este pătrunsă de o mare încredere în puterea omului de a cunoaște și a stăpîni natura. În acelaș timp, Bacon subliniază că științа a avut de înfruntat în toate timpurile dușmani hărțuitori și tenace — superstiția și religia. El nu se limitează în această privință la exemple din antichitate ci arată că „unii din vechii părinți ai bisericii n-au făcut o primire mai bună celor care, în urma unor demonstrații foarte sigure, pe care nici un om cu bun simț n-ar îndrăzni să le combată azi, susțineau că pămîntul este sferic"... Bacon scoate la iveală și motivele atitudinii dușmănoase a religiei față de știință: teama ca nu cumva „în cercetarea naturii să poată fi găsit ceva care să răstoarne sau cel puțin să slăbească autoritatea religiei".

În materialismul lui Bacon apar și elemente de dialectică, de exemplu ideia că materia nu poate fi despărțită de mișcare. Cu toate acestea materialismul lui rămîne limitat, mișcarea este redusă la reproducerea veșnică a unor forme permanente. Bacon nu vede legătura dialectică dintre percepția senzorială și gîndirea abstractă, metoda inductivă nu este separată de disecarea mecanică a fenomenelor naturii în elementele cele mai simple, date o dată pentru totdeauna. Alături de trăsăturile materialiste, progresiste, care predominau și reprezentau un însemnat pas înainte, în teoriile lui Bacon se găsesc rămășite medievale, compromisuri față de religie, concepții politice reacționare.

Dar nu aceste laturi negative ale filozofiei lui Bacon sînt esențiale, ci concepția materialistă despre lume, ruperea cătușelor scolasticii și teologiei, faptul de a fi zguduit credința oarbă în dogmatism, de a fi stimulat cercetarea științifică a lumii materiale.

Filozofia lui Bacon a fost produsul unei epoci în care capitalismul în ascensiune lupta împotriva obscurantismului feudal și era interesat în dezvoltarea științei și a producției.

Astăzi, însă, cînd capitalismul se află în faza sa imperialistă, în faza de descompunere și putrefacție, filozofia burgheză este filozofia unei clase care piere, ea reflectă criza profundă a societății capitaliste. Neopozitivismul, care pretinzînd că ține seama de cele mai noi cuceriri ale științei, reduce pînă la urmă filozofia la o „matematică a limbii", afirmă că „lumea exterioară este numai o construcție logică", existențialismul, — filozofie a iraționalismului și a misticismului, a deznădejdii și disperării, iată variantele moderne ale idealismului subiectiv care neagă existența legilor obiective în natură și societate și posibilitatea rațiunii umane, a cunoașterii științifice a lumii. Cită deosebire față de încrederea lui Bacon în puterea rațiunii omenești, în capacitatea ei de a obține „un model adevărat al lumii"! Bacon, acum aproape 400 de ani se ridica împotriva influențelor teologiei în știință; burghezia contemporană și filozofia ei își caută salvarea în teologie, ceea ce își găsește expresia în răspîndirea largă a așa-zisului neotomism, idealism obiectiv, care pornește de la afirmația că lumea este creată de dumnezeu și încearcă să îmbine știința cu religia.

Falimentul filozofiei burgheze contemporane, renunțarea ei la materialism oglindesc prăbușirea societății burgheze, incapacitatea ei de a stăvili procesul de eliberare a popoarelor din lanțurile imperialismului, disperarea și frica ei de moarte.

Epoca noastră, epoca prăbușirii imperialismului, a triumfului socialismului și comunismului pe scară mondială, este epoca victoriei învățăturii marxist-leniniste, a materialismului dialectic, concepția despre lume cu adevărat științifică.

Răscoala populară din 1821

La 18 ianuarie 1821 Tudor Vladimirescu pleacă din București cu o ceată de arnăuți din garda domnească spre Oltenia, să răscoale pandurii, pe care-i comandase în luptele împotriva ocupanților otomani. La 19 ianuarie este la Pitești, la 21 ianuarie ajunge la Tîrgu Iiu, de unde trimite oamenii care să strîngă ostași, făgăduindu-le „leafă și slobozenii".

In vestita sa proclamație adresată „Fraților locuitori ai Țării Romînе, veri de ce neam veți fi..." el arată: „Șarpele cînd îți iese înainte, dai cu ciomagul de îl lovești, ca să-l iei viața, care de multe ori ni se primejduiește din mișcarea lui. Dară prebalaurii care ne înghit de vii, căpeteniile noastre zic: atît cele bisericești cît și cele politicești, pînă cînd să-i suferim a ne suge sîngele din noi? Pînă cînd să fim robi?".

Focul răzvrătirii s-a întins în toate județele Olteniei; în fruntea mișcării erau pandurii și o parte a țărănimii. Tudor străbate Oltenia, ajunge la Craiova, trece apoi Oltul și în martie 1821 ajunge la București întîmpinat cu bucurie de lucrători, meseriași și negustori, în timp ce boierii, cuprinși de panică, fugiseră din oraș. Unii reprezentant al boierilor, care pe drum încercase să-l oprească, Tudor îi spune: „Pesemne dumneata pe norod, cu al cărui sînge s-a hrănit și s-a poleit tot neamul boieresc îl socotești nimic, numai pe jefuitori îi numești patrie... Dar cum nu socotiți dumneavoastră că patria se cheamă norodul, iar nu tagma jefuitorilor".

Răscoala populară a lui Tudor Vladimirescu, sprijinită de țărănime, lucrătorii din manufacturi și ateliere, tîrgoveți și negustori, de mica boierime, era îndreptată atît împotriva exploatării feudale cît și împotriva jugului otoman, încadrîndu-se în acțiunea largă a popoarelor din Balcani de luptă pentru independența națională. Trădat de boierii cu care încercase să intre în înțelegere, în discordie cu mișcarea eteristă a lui Ipsilante, ezitînd în satisfacerea revendicărilor fundamentale ale țărănimii, sub presiunea militară a Turcilor, Tudor se retrage din București. Dar este arestat și executat de Ipsilante la Tîrgoviște și mișcarea este înfrîntă.

In condițiile din 1821 nici una din clasele sociale care au participat la răscoală nu au avut o ideologie clară, bine pregătită și nici Tudor nu ajunsese să aibă o vedere politică clară, ceea ce se vede din atitudinile lui inconsecvente. Cu toate acestea Tudor Vladimirescu, fiu de țărani din Vladimiri, ajuns pe rînd la batalionarele de panduri și decorat cu ordinul rusesc Sf. Vladimir, personificînd spiritul revoluționar al unor clase în ascensiune, rămîne o figură de luptător pentru cauza celor năpăstuiți. Răscoala lui a lovit puternic în orînduirea feudală și a reprezentat preludiul revoluției de la 1848.

MUZICA COREEANĂ

Muzica coreeană are o veche tradiție națională. Dar, ca și cultura poporului coreean în ansamblul ei, a fost înăbușită timp de aproape 40 de ani de asuprirea colonială a imperialiștilor japonezi. Abia după 15 august 1945 — ziua eliberării Coreei de către Armata Sovietică — cultura muzicală coreeană s-a putut desfășura rodnic în toată plenitudinea ei.

De o largă răspîndire se bucură în R. P. D. Coreeană cîntecul revoluționar, făurit în perioada luptei împotriva cotropitorilor japonezi. Un rol important în viața muzicală îl are cîntecul de masă, puternic ancorat în contemporaneitate. O mare dezvoltare, în uzine, în cooperative și școli, a luat mișcarea artiștilor amatori. În acelaș timp, a cunoscut un puternic avînt muzica de masă, bazată pe vechile tradiții ale artei naționale.

Anul trecut, colectivul Teatrului Național de Stat de Artă din Phenian a realizat montarea a două opere în stilul național „ciangik": „Cîntecul despre Hvanhe" (muzică de Ten Nam Hi și Te San Sen) și „Se aude un nou cîntec din sătucul de peste rîu" (muzica de Kim Din Men și Iun En Hyan). Prima operă slăvește bărbăția în luptă a tinerei Te Ok Hi — eroină a războiului de eliberare; cea de-a doua oglindește lupta femeilor coreene pentru construirea unei vieți noi.

Colectivul artistic al Teatrului Național pregătește o nouă operă a compozitorului Sin Do Son „Încercarea".

Numeroși compozitori coreeni lucrează pe tărîmul cîntecului de masă. În muzica coreeană se bucură de mare popularitate genul ansamblului vocal „diunician", gen în care au fost create multe lucrări în perioada războiului, ca, de pildă, „Cîntecul cercetașilor" de Kim Ok Sen.

În primele zile după Eliberare a luat o mare dezvoltare arta corală. Printre creațiile acestui gen se numără și cantata „Ammokgan" de Kim Ok Sen, care oglindește lupta partizanilor împotriva ocupanților japonezi, operă ce a jucat un rol de seamă în dezvoltarea muzicii coreene.

Creația muzicală simfonică din Coreea este încă foarte tînără. Totuși, putem aminti aici o serie de lucrări simfonice valoroase, ca poemul simfonic „Spre o nouă victorie" de Li Den On, „Victoria" de Mun Gen Ok, „Fiul Patriei" de Iun Bok Ghi etc. Tînărul compozitor Sin Do Son, cursant al conservatorului din Moscova, a creat prima simfonie coreeană. În afara acestuia, și alți compozitori își încearcă puterile în acest gen atît de complex. Totodată se dezvoltă creația instrumentală de cameră.

Filarmonica de Stat cuprinde orchestra simfonică, de coarde și de suflat, cor, ansambluri de muzică de cameră și soliști. În fruntea orchestrei simfonice a Filarmonicii se află dirijorii Kim Ghi Dek și Pak Hvan U.

Un rol considerabil în dezvoltarea muzicii coreene îl are Ansamblul de cîntece și dansuri al Armatei Populare, în componența căruia intră un mare și puternic cor bărbătesc. Alături de aceste formații, mai există orchestre de coarde și de suflat ale Cinematografiei, Radiodifuziunii și Ministerului Căilor de Comunicație, ca și ale multor instituții din centrele regionale.

O scenă dintr-un dans popular coreean

Noutăți de la biblioteca Academiei R. P. R.

În curtea cu arbori bătrîni a Academiei R.P.R. s-a înălțat o nouă construcție. Vechea clădire devenise neîncăpătoare pentru cititorii din ce în ce mai mulți, pentru depozitele de cărți și periodice. Așadar, încă o aripă cu cinci etaje, încă un lăcaș de cultură.

Dar, pînă ce vom avea prilejul să-l vizităm — fiind acum în stadiu de finisare — să intrăm în aripa mai veche, să stăm de vorbă cu bibliotecarii. Ce noutăți ne mai spun? Ei îți pot vorbi de multe aspecte ale activității bibliotecii care are un domeniu foarte vast. Ne vom opri însă doar la cîteva dintre acestea.

Recent, biblioteca a primit o interesantă donație din partea Academicianului prof. Gh. Oprescu. O donație care reprezintă un adevărat tezaur și care îmbogățește patrimoniul cultural și artistic al Academiei cu piese documentare prețioase ce vor putea fi studiate de cercetători. Ea cuprinde 8000 gravuri și 1500 desene, opere ale unor artiști celebri ca: Albrecht Dürer, Rembrandt, Lucas van Leyden, Jacques Callot, Matisse, Cezanne și alții. Colecția aceasta a fost achiziționată de cunoscutul profesor de la anticăriile din țară și străinătate în decursul multor ani de investigații și cu mijloace materiale personale.

Tot recent au mai fost achiziționate: un document al lui Ștefan cel Mare, cu trei peceți, din anul 1475, treisprezece manuscrise muzicale originale ale lui Dinu Lipatti, o prețioasă gravură de Rembrandt, manuscrise muzicale de Enescu, Alfred Alessandrescu, 40 monede de aur etc.

Între alte preocupări importante ale conducerii bibliotecii pe anul 1961, a fost și acela a pregătirii biografiei lucrărilor marelui poet și povestitor indian RABINDRANATH TAGORE (traduse în limba romînă) în vederea aniversării centenarului nașterii.

Aceste lucrări împreună cu imagini din viața poetului, care a vizitat și țara noastră, vor fi expuse în cadrul unei interesante expoziții organizate de către Institutul Romîn pentru Relațiile Culturale cu Străinătatea împreună cu biblioteca Academiei și Uniunea Scriitorilor.

LUDMILA GURTCENKO

Studiourile „Mosfilm" din Moscova căutau cu febrilitate în iarna anului 1955 o interpretă pentru rolul principal din filmul muzical „Noapte de carnaval". Realizatorul E. Riazanov făcuse sute de probe dar nici una dintre candidatele prezentate nu întrunea calitățile care se cereau pentru acest rol.

Studenta Ludmila Gurtcenko prezentată în ultima instanță îi entuziasmă însă pe toți prin vioiciunea, drăgălășenia și veselia pe care o emana chipul ei, prin admirabila voce și deosebita ei muzicalitate, făcîndu-l pe realizator s-o angajeze imediat.

Ludmila Gurtcenko a muncit cu multă perseverență pentru rol reușind o adevărată performanță artistică. Ajutată de talentul ei muzical, dublat perfect de cel interpretativ, L. Gurtcenko a învățat într-un timp foarte scurt cîntecele și dansurile cu care era presărat rolul, studiind cu același zel și restul interpretării. Filmul a constituit un mare succes atît în U.R.S.S. cît și peste hotare consacrînd-o ca pe o veritabilă actriță de film.

Acest rol a constituit de altfel și examenul de diplomă pentru Institutul de Artă Cinematografică, al studentei Gurtcenko.

Realizatorul A. Room cu care Ludmila Gurtcenko a lucrat apoi la filmul „Inima a început să bată", spune următoarele în legătură cu munca artistei la acest film: ...ea **s-a prezentat la turnare fără probe, integrîndu-se apoi perfect spiritului de muncă al echipei. Sesiza cu extraordinară repeziciune indicațiile mele, ceea ce ne-a ajutat mult căci m-a făcut să lucrez ușor cu ea...**".

După celălalt succes al Ludmilei Gurtcenko, „Fata cu ghitara" turnat în 1958, actrița s-a retras — spre consternarea publicului — pentru doi ani din munca artistică consacrîndu-se educației fiicei ei Mașenka în vîrstă de 2 ani! Dar înclinațiile și temperamentul ei de artist au făcut-o să revină la muncă și să primească contractele pe care studiourile mai importante din U.R.S.S. i le propuneau. Astfel, în anul care a trecut a jucat la Mosfilm în comedia realizată de E. Riazanov „Dîncolo de curcubeu" — rolul logodnicei unui savant antropolog.

La studioul „Lenfilm" din Leningrad o așteaptă două roluri diametral opuse: cel din filmul „Făcătorul de miracole" — ecranizare pe care regizorul Grigori Mikitin o face după romanul lui Fielding și celălalt, din filmul cu subiect contemporan „Cerul Balticii", pe care-l realizează Vladimir Vengherov.

În același timp Ludmila Gurtcenko a început turnările la Kiev în filmul care o pasionează cel mai mult — fiind vorba de primul ei rol dramatic — cu atît mai mult cu cît e vorba de o veche dorință a actriței ce se împlinește astfel. Aceasta va fi realizarea lui Vladimir Denisenko „Roman și Francesca" în care Ludmila Gurtcenko interpretează cu măestrie rolul dificil al unei cîntărețe populare italiene îndrăgostită cu patimă de un tînăr sovietic.

I. B.

Cartiere clujene

Acum o lună de zile, cînd barometrul arăta „timp frumos" și în așezarea de la poalele Feleacului, cunoscutul scriitor Ion Agîrbiceanu nota în ziarul local: *„În zilele acestea, pe strada mea — str. Andrei Mureșanu — am văzut cu bucurie că se repară trotuarele, deteriorate de șuvoaiele unor ploi torențiale. S-au plantat din nou salcîmi tineri în locul celor uscați și rupți, s-au reparat peste 14 case. Deputatul din circumscripție și comitetul de stradă, împreună cu cetățenii, au grăbit pietruirea străzii învecinate Ion Vidu, iar prin munca voluntară s-a ținut în bună stare parcul mic cu flori de la unirea străzilor Andrei Mureșanu cu Vörösmarty"*.

Fără îndoială că de buna gospodărire a cartierelor clujene se preocupă mulți cetățeni ai acestui mare oraș ardelean. Alături de deputați, de președinți sau membri ai comitetelor de stradă sau de clădiri, de membrele comisiilor de femei, de numeroși cetățeni, păsește și scriitorul, autor al atîtor romane și volume de povestiri cunoscute. Asemenea exemple sînt numeroase în Clujul zilelor noastre pe care recent am avut prilejul să-l vizitez din nou.

De la gară în sus, pe Horea...

Nu întotdeauna în Cluj a pulsat viața tumultoasă de azi, au existat asemenea mari întreprinderi, s-au putut ridica valori în domeniul științei sau artelor. Anii din trecut, din timpul regimului burghezo-moșieresc, sînt negurosi, amintesc de greve și lupte, de lipsuri și mizerii. Copiii celor nevoiași n-aveau copilărie, ci lucrau de mici la fabrica de cărămizi, la drumuri, prin curțile celor înstăriți. Unele cartiere de azi nici nu existau pe acea vreme, ci erau maidane mărginite cu cîteva cocioabe.

Dacă descindem azi în Cluj, gara — odinioară teribil mutilată — ne primește în haină nouă: complet refăcută, întregită cu o nouă aripă și cu un peron modern. Strada Horea, unde din loc în loc șuflul bombelor căscase gropi enorme, este una din cele mai frumoase artere ale orașului. De o parte și de alta s-au ridicat blocuri mari, cu mai multe etaje, dintre care ultimul bloc a fost terminat la nr. 77—79.

Dar parcă numai aci, pe Horea, s-a construit? În diferite alte locuri s-au înălțat blocuri noi; în cartierul Iris, pe locul unde odinioară păștea caprele, în cartierele Dîmbul Rotund și Donath, în piața Mihai Viteazu, în piața Păcii, pe strada Paris, pe strada Armata Roșie... Circa 850 apartamente s-au construit numai anul trecut, iar pînă în anul 1965 sînt prevăzute a se construi peste 10.000 apartamente. Cele mai apropiate obiective sînt blocul — punct cu opt etaje din piața Mihai Viteazu, lîngă care se va construi un cinematograf cu 1000 locuri, blocul — punct cu 10 etaje din str. Cuza Vodă, blocurile noi cu peste 200 apartamente de pe strada Dragalina etc. Mergînd însă pe linia creării de mai multe „centre urbanistice" în același oraș, cartierele semicentrale și periferice își vor schimba, în timp, fața.

Străzile Clujului reliefează pecetea nouăi nu numai prin construcții, ci și printr-o sumedenie de lucrări edilitare, înfăptuite — în mare măsură — cu sprijinul deputaților din Marea Adunare Națională sau din sfatul popular orășenesc, cu concursul larg al cetățenilor. Rețeaua de apă a atins circa 162 km., iar cea de lumină s-a îmbogățit prin iluminatul fluorescent. Brațele verzi ce răspîndesc albastrul luminilor de neon au fost prinse sus, pe stîlpii din piețele centrale, de pe străzile Horea, Doja, P. Groza, Moților etc., precum și pe noua șosea creată anul trecut de-alungul Someșului, între Teatrul Maghiar de Stat și Palatul Sporturilor. Numeroase străzi ca Pavlov, Maxim Gorki etc. au fost asfaltate, iar altele împietruite. Fostul obor de vite a fost transformat — de mîinile harnice ale cetățenilor din cartier — într-o grădină, într-un parc plin de flori. Nu mai puțin de 1.600.000 de flori și 15.000 arbuști vor împodobi anul acesta parcurile, scuarurile și străzile clujene.

Să nu uităm nici de viața comercială a Clujului, de noile și modernele magazine deschise la parterul blocurilor construite, de cofetăriile, bucătăriile de bloc, cantinele-restaurant cu abonați permanenți, și de barul „Pescăruș", recent amenajat; să amintim și de piața — reamenajată în condiții moderne — din preajma uzinelor „János Herbak", de complexul comercial rezervat la parterul noilor blocuri din cartierul Dîmbul Rotund, ca și de marea și moderna hală cu etaj ce se va construi, în anul viitor, în spatele pieții Mihai Viteazu.

Fabricat în R. P. R.

Și la Cluj există întreprinderi, de pe porțile cărora ies produse cu bine cunoscuta emblemă „Fabricat în R.P.R.": „Carbochimul", „Tehnofrigul", Fabrica de mobile „Libertatea" etc.

Cu cîteva decenii în urmă, într-unul din cartierele clujene exista o fabrică de chibrituri cu cîteva ateliere mici, întunecate, distrusă de bombardament. Pe locul ei s-a ridicat în anii noștri uzina „Tehnofrig", producătoare — pentru prima oară în țară — a numeroase mașini și utilaje pentru industria alimentară. Răsfoind planurile de viitor ale acestei uzine, aflăm că pînă în anul 1965 producția uzinei va crește de 6 ori față de anul 1959, iar productivitatea muncii va spori cu 80%. Capacitatea de producție va fi mult mărită prin construirea unei mari turnătorii și a parterului unei mari turnătorii și a parterului unei mari turnătorii și a parterului

In Spania, pe urmele asasinilor lui Federico Garcia Lorca

(Urmare din pag. 1-a)

YERMA: — Unele lucruri nu. Există lucruri ascunse în dosul zidurilor care nu se schimbă, fiindcă nimeni nu le ascultă.

VICTOR: — Așa este.

YERMA: — Totuși, dacă ei pe neașteptate ar fi ieșit și ar fi strigat, ar fi umplut lumea...

În casa Yermei, pe scena teatrului „Eslava" se așterne tăcerea. Ea trece printre actori, coboară la parter, se răspîndește pe coridoarele întunecoase, se urcă la balcon. Pauza este apăsătoare, crește în sală. Actrița Aurora Bautista tace și Victor nu-și spune încă replica sa tristă și resemnată: „Nimic nu ar merge înainte. Fluviul ar rămîne în albia sa, turma în țarcul său, luna pe cer și omul la plugul său...".

Încă o clipă de tăcere. În vechiul teatru aristocratic madrilen nu-și dă oare nimeni seama de mesajul lui Federico? Conchita Garcia Lorca (sora lui Federico) așteaptă în culise să-i vină rîndul și își repetă partea de rol... Dar „pe neașteptate", cum prezisese Yerma, din galerie o voce strigă:

— Trăiască Federico Garcia Lorca!... Și:

— „Trăiască!" — răspund din întregul teatru 1500 de madrileni nerăbdători, care au venit să „manifesteze" mai degrabă decît să asculte.

— „Trăiască!" — răspund din stradă, în timp ce așteaptă în ploaie, „sutele de spanioli care nu au putut intra la premiera piesei Yerma". Așezați în primele rînduri din sală, criticii falangiști se agită, neliniștiți. Apoi Victor rostește partea sa tristă și resemnată: „No se adalanteria nada" (Nimic nu ar merge înainte). Și apoi respiră ușurat. Cîteva replici încă și scena devine întunecată ca noaptea. Răsună doar tălăngile turmelor și buciumele păstorilor iar o voce va striga: — „Yerma!" — alta strigă, de asemenea: „Yerma!" cortina cade, se aprind luminile și... 16 minute în șir publicul aplaudă și repetă numele lui Federico Garcia Lorca. Părea că tocmai lucrurile ascunse în dosul zidurilor au ieșit să strige și că ele umplu întreaga lume — cum spunea Yerma și cum voia Federico...

Lucrurile s-au repetat seară de seară la teatrul „Eslava", în zile neliniștite cînd, în Spania, se succedau neîntrerupt arestări, procese și execuții: „Viva Federico" se striga cîte un sfert de oră în șir, cu toată prezența coifurilor cu două colțuri de pînză neagră ceruită ale gărzii civile (Guardia Civil) în toate unghiurile sălii teatrului. Lungi șiruri așteptau cu răbdare în fața caselor de bilete — și în primul rînd tineri; jena ziarelor și tăcerea complice a criticilor nevoiți să vorbească numai despre piesa „Gloriosul burlac al lui Joaquin Calvo Sotelo, frate al ministrului franchist— Jose Calvo Sotelo — condamnat de poporul spaniol în 1936, — un nume urît sau uitat, cu toate că el din ordinul regimului este repetat de mii de ori de afișele de pe străzile din întreaga Spanie. Federico Garcia Lorca a revenit spre a vorbi publicului său și nu mai este o voce închisă între ziduri. Acum este un fapt ireversibil că Franco nu-i mai poate face nimic, chiar dacă încep să-l chinuiască primele îndoieli cu privire la oportunitatea de a continua să permită ca în ianuarie să fie reprezentată piesa, deja anunțată, „Casa Bernardei Alba".

Pe această străduță, la casa cu numărul 4, s-a născut Federico Garcia Lorca

La Fuente Vaqueros

Zeci și sute de mii de turiști se îndreaptă spre podișurile Spaniei, avînd numele minunat al lui Federico Garcia Lorca pe buze. De aceea regimul trebuie să ia măsurile sale propagandistice, să țină seama de Federico, să-i deschidă scenele interzise timp de 24 de ani și încearcă să înlocuiască adevărul cu povești scornite.

Franco a dat încuviințarea ca Conchita Garcia Lorca, sora poetului și Aurora Bautista, după ce au interpretat „Poemul tragic" la festivalul de la Spoleto, să joace și la Madrid în tragedia „Yerma".

Am citit adesea în aceste ultime luni articole și interviuri publicate în ziare și reviste și a trebuit de fiecare dată să compar schema stereotipă a versiunii puse în circulație de ele, să confrunt frazele lor cu faptele cuprinse în însemnările din călătoria făcută la Granada: de pildă primele declarații ale locuitorilor din Fuente Vaqueros, convorbirile avute cu surorile și verișoarele poetului în regiunea natală a lui Federico și la Granada. Și la Fuente Vaqueros oamenii gărzii civile au răspîndit neliniște și teamă, de aceea oamenii sînt prudenți cu străinii. Țăranii de la Fuente răspundeau cu prudență turistului din cine știe ce țară, cu cine știe ce idei și erau de acord să povestească „versiunea numărul unu" (cea oficială franchistă). Dacă însă ziaristul s-a oprit, i-a privit drept în ochi, a băut cu ei bere călduță la bodega satului, apoi a vorbit despre Federico, despre Spania și despre Italia, despre lume și despre Federico în lume, el a făcut atunci să cadă cu mișcări ușoare de umăr zidurile neîncrederii. Țăranii s-au privit pe furiș și au căzut de acord să se apropie în mod precaut de adevăr...

Căci locuitorii din Fuente Vaqueros, în număr de 3.500, sînt chiar așa cum i-a descris Federico. Fîntîna există — (Fuente înseamnă fîntînă n.tr.) și „fîntîna — spunea Lorca — este unul din motivele care definesc cel mai bine trăsătura acestui sat. Satele care nu au o fîntînă comună nu sînt sociabile, sînt timide, mici la suflet. Satele care nu au fîntînă, unde să se adune oamenii, să se însufletească la o discuție sînt ca închise, întunecate iar fiecare casă constituie o lume aparte, care se apără împotriva casei vecine". Așa a vorbit Federico compatrioților săi în acea duminică însorită de iunie din 1929 cînd primarul socialist, don Rafael Sanchez a vrut să sărbătorească pe poet, autorul lui „Mariana Pineda" în cadrul unui banchet. Atunci Federico a propus în primul rînd să se constituie o mare bibliotecă publică în apropierea fîntînei pentru ca, după ce oamenii s-au înviorat potolindu-și setea cu apa cristalină, să continue să se adape și dintr-un alt izvor.

Martorii oculari încep să vorbească

Am început să repet aceste cuvinte, la umbra bodegii, am recitat chiar și versuri hotărîtoare din „Cîntecul pentru Lună" („Cancion para la luna").

Și atunci, locuitorii din satul Fuente Vaqueros au lăsat să cadă ultimele bariere ale prudenței și au început să vorbească.

De aceea, ceea ce voi povesti mai departe despre moartea lui Federico Garcia Lorca nu constituie numai o dezvăluire a țăranilor. În afară de aceștia mi-au vorbit și Aurelia Gonzales Garcia, Maria Garcia și Elena și Isabel, verișoare ale lui Federico, la Viznar, unde a fost asasinat poetul. La Granada am stat de vorbă cu alte rude și cu alți prieteni (care m-au rugat să nu le dezvălui numele din motive de prudență ușor de înțeles) și astfel am adunat laolaltă toate elementele care alcătuiesc relatarea, inedită în această versiune a „marii crime împotriva poeziei".

Fuente Vaqueros păstrează urme grăitoare despre viața lui Federico, nu numai în memoria oamenilor. Casa unde s-a născut poetul în strada Trinidad nr. 4 este acum a lui Francisco Capilla Picozzi iar fotografiile lui Federico, ce se desprind pe neașteptate din întuneric sînt mici tăieturi din ziare, în cea mai mare parte străine. Sărăcie, penumbră și liniște. Casa din strada Bisericii (Calle de la Iglesia) nr. 1 este închisă. Și aici a trăit Federico: primăria socialistă îi dăduse străzii numele de Federico Garcia Lorca, dar în acele zile tragice de august soldații gărzii civile au scos placa din perete cu baionetele lor. Acum se numește din nou strada Bisericii.

Numai aceia care l-au iubit pe Federico cu pasiune și în mod dezinteresat, vorbesc. Dar pentru a-i asculta trebuie să te duci prin văile lungi ale localității Sacromonte printre „gitanii" din Granada, să intri în grota gitanei Lola Medina, unde Federico a studiat și a scris mai multe poezii, să citești pe plăci de ceramică: „Aici a lucrat Federico" etc., și apoi să aduni laolaltă cu răbdare piesele acestui vast mozaic.

Federico pleacă în strada Angulo

Granada 24 iulie 1936. Falangiștii proclamă starea de asediu. Teama crește; denunțurile abundă. Oamenii își părăsesc locuințele, se ascund. O voce răsună pe neașteptate: „A fost împușcat Jacinto Benavente, dramaturgul. „Roșii" l-au ucis la Madrid". Natural, nu este adevărat că dramaturgul în vîrstă a fost ucis de republicani, dar la Granada acest lucru îl știau numai cei care au difuzat știrea. Federico se afla la Huerta San Vicente, împreună cu părinții săi la periferia orașului Granada... Încă și astăzi aici toate sînt ca atunci; o stradă verde între două șiruri de iederă, o grădină, femei și bărbați care vorbesc cu calm despre viață și despre moarte; apoi răsună o melodie andaluză pasionantă... „L-am determinat să fugă, să se ascundă — povestesc ei și acum mirați. Au venit niște prieteni ai familiei, pe atunci falangiști, Rosales Vallesillos. Fiul lor, Luiz era și el poet; admira și invidia pe Federico. Spuneau că în casa lor ar fi în siguranță. Dar Federico nu voia să plece. Nu se temea, în schimb toată familia era ca înnebunită. Manuel Montesinos, soțul Conchitei, fusese arestat și asasinat cu brutalitate doar cu cîteva zile înainte. Cu toții cunoșteau ideile lui Federico, rudele sale, relațiile sale, colaborarea sa cu Fernando de los Rios, deputat și intelectual socialist. Garda civilă nu ar fi iertat poetului „balada" jefuirii orașului Granada. În cele din urmă Federico s-a lăsat convins, pentru a liniști pe ai săi, atît de zguduiți de asasinarea lui Manuel, și a plecat să locuiască în strada Angulo în casa prietenului poet, devenit falangist, refuzînd ajutorul frumoasei sale prietene Margarite Xirgu, marea actriță din piesa „Mariana Pineda" care voia să-l ducă mai departe, mai în siguranță și care nu avea încredere în familia Rosales.

Pe străzile orașului Granada falanga se deda la devastarea librăriilor, ardea numeroase cărți printre altele și „El cancionero gitano" al lui Federico. Într-o cafenea falangiștii beau „jerez". Știrea falsă despre asasinarea lui Benavente trece de la o masă la alta și ajunge și la urechea lui Ramon Ruiz Alonso, catolic, devenit deputat al organizației de dreapta CEDA.

„Bine! — spuse Ruiz. Dacă ei au ucis pe Benavente, atunci noi avem aici pe Garcia Lorca. Cine îl va pune la zid?" Cîțiva din cei prezenți au golit paharele și s-au ridicat să plece...

„Echipa neagră" în acțiune

Este o poveste pe care am ascultat-o de mai multe ori și în mai multe locuri. Adevărul este însă mai complex și în zadar caută falangiștii să restrîngă cît mai mult cercul răspunderii ce le revine. În realitate, Ruiz Alonso a denunțat la 27 iulie pe Federico la secția din Granada a falangei și la comandamentul teritorial al gărzii civile. Guvernatorul civil s-a consultat cu cele mai înalte autorități falangiste și a semnat un ordin de arestare pentru ca poetul să fie adus sub escortă la reședința guvernămîntului civil. „Au mai spus apoi că Federico ascundea de-a dreptul documente importante venite din Rusia" — mi-au declarat rudele și prietenii poetului.

„Echipa neagră" a intrat de îndată în acțiune. Prima etapă: casa familiei Lorca în strada San Antonio nr. 29. În fața trotuarului se mai afla încă automobilul Fiat nr. 520 care aparținea familiei și care îl dusese pe Federico la familia Rosales. Falangiștii au coborît, au deschis brusc poarta și s-au năpustit asupra lui Federico Garcia Rodriguez, tatăl poetului precum și asupra Conchitei Garcia Montesinos, sora poetului. S-au făcut că vor să-l ia cu ei pe bătrîn, dacă nimeni nu va arăta unde se află Federico „poetul cu limba amară" cum spuneau ei. Conchita și-a pierdut cumpătul. Lui Federico nu puteau să-i facă nimic, gîndea ea. „În caz de revoltă — nu îi spusese așa lui Federico Garcia prietenul său poetul Jorge Guillen? — dacă există un singur spaniol care va fi salvat, acesta va fi Federico".

Dar tatăl în vîrstă? Dar ei, familia Garcia Lorca? Este un adevăr trist că Conchita a fost aceea care a dat „echipei negre" adresa familiei Rosales: „Nu mi-e teamă să spun unde se află. Federico nu are de ce să se teamă" — a strigat ea cu disperare. Echipa a plecat. Cartierul Birambla a fost de îndată înconjurat de un detașament puternic de falangiști și soldați ai gărzii civile. În fața magazinului „Speranței", în stradă armele erau îndreptate spre trecători.

„Da, e adevărat, prietenii familiei, familia Rosales Vallesillos, falangiștii care garantaseră viața lui Federico, nu au făcut nimic pentru a împiedica arestarea" spun acum cu amărăciune rudele poetului.

„Echipa neagră" executa ordinele falangei: nimeni nu ar fi ucis pe poetul din Granada fără o dispoziție precisă a unei autorități ca falanga sau ca garda civilă, care avea puterea de viață și de moarte asupra tuturor. Se pare că Federico a rămas timp de trei zile în închisoarea guvernămîntului civil, iar apoi a fost transferat la Viznar unde se instalase cartierul general al forțelor falangiste. Federico a rămas la Viznar în palatul arhiepiscopului de Granada, Juan Moscoso y Peraita. „Roșii" erau la 20 de km. și se știe că prizonierii politici sînt duși să sape tranșee în linia întîia. Federico a crezut, foarte probabil, că acesta i-a fost destinul de a muri în acele tranșee la numai cîțiva metri de libertate.

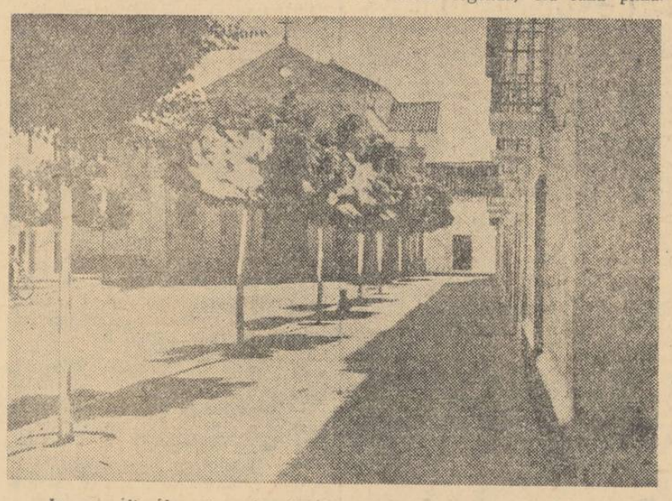

In casa din dreapta a locuit, de asemenea o vreme, marele poet

Într-o noapte de august

În celula sa s-au aflat în ultimele sale ore un barman de la „Maison Dorée" din Granada, un lustragiu care vindea și ziarul „Mundo Obrero", ziarul muncitoresc din Granada și Alfonso Garcia Lobella, docent la universitatea din Madrid (despre acesta din urmă se povestește la Viznar că a reușit să vorbească mulțimii din balconul palatului arhiepiscopal: o dureroasă dizertație socratică asupra morții) iar populația l-a confundat cu poetul. Într-o noapte între 3 și 6 august cei patru prizonieri au fost scoși și li s-a spus să urce într-un vechi Buick de culoare roșie împreună cu trei falangiști înarmați. Federico nu a avut nici măcar timpul să se mai îmbrace și să-și pună la gît obișnuitul papion.

La Viznar toată lumea cunoaște numele celor trei călăi dar există controverse în legătură cu unul Benavides. Patrula era comandată de către El Panarillo (furuncul de la deget) căruia îi dădeau ascultare și din ea mai făceau parte Juan el Pintado (Juan cel vopsit), El Chato de la Plaza Nera (felinarul din piața neagră).

Automobilul Buick a luat-o pe șoseaua care duce la Alfagar și a început să urce în munții Sierra Nevada. Era frig și, după cum se spune, fapt devenit acum legendă, era lună plină. Federico avea în buzunar un pachet de țigări „Lucky Strike" din care mai rămăseseră șapte țigări. Oferi trei tovarășilor săi, alte trei asasinilor săi, rămînîndu-i încă una. După ce au trecut de localitatea Las Pasaderas, s-au oprit. Pe jos într-un fel de țarc dormeau prizonieri comuniști, după ce să paseră la tranșee toată ziua. Unul dintre călăi a coborît, a cerut ceva de la un soldat de pază și s-a întors la automobil cu o lopată care strălucea în bătaia lunii. Federico a înțeles doar în acel moment că îl duceau să facă „plimbarea", după cum se spunea, adică să moară pentru că pînă atunci mii de cetățeni din Granada făcuseră această ultimă plimbare.

Ziaristul italian Gianni Toti stînd de vorbă cu mai mulți țărani, locuitori din Fuente Vaqueros

Și a fost rănit cerul Andaluziei

— Ce se întîmplă? a întrebat el. Ce urmează?

— Se întîmplă că te vom ucide, fiu de năpîrcă — îi spuse El Chato suflîndu-i în față fum de țigară și venin din cuvinte.

— Așa? întrebă Federico: Singur?

La kilometrul 9 de pe șoseaua spre Alfagar Buick-ul s-a oprit. La stînga un grup de pini, la dreapta dune joase. O dună mare se afla la numai zece pași de șosea. Primul care a fost smuls din mașină și aruncat cu pieptul pe această dună de nisip a fost barmanul. I-au dat lopata și l-au pus să sape. El a murit fără să scoată un cuvînt, sau poate vocea i s-a stins din cauză că gura i s-a umplut de nisip. Apoi a venit rîndul vînzătorului ziarului „Mundo Obrero" care căzu strigînd numele ziarului său; apoi filozoful, apoi Lorca...

— „De ce mă ucideți în această noapte cu lună!" — a întrebat Federico. Așa spune legenda.

Nu a obținut nici un răspuns și nici măcar nu a apucat să-și termine de săpat groapa. Au tras toți trei călăii în același timp și tot ei au fost aceia care au trebuit să termine lucrul început. Au săpat adînc pentru ca trupul poetului să nu mai poată fi găsit. Așa era ordinul.

Cei trei călăi s-au întors la Viznar triumfători. Primului trecător pe care l-au întîlnit, i-au oferit ultima țigară a lui Federico pe care i-o luaseră din buzunarul hainei. „Această țigară — au spus ei — nu a fumat-o în cursul „plimbării" sale poetul nebun...".

Călăii au sfîrșit rău, dacă aceasta vă interesează. El Panarillo a fost ucis de către însiși camarazii săi pentru contrabandă de arme. Lui El Chato i s-a dat drept premiu postul de gropar în cimitirul din Granada și a murit de cancer cîțiva ani mai tîrziu. Juan Pintado, a fost lovit de o boală grea, tifosul exantematic și a murit „fulgerat" cu gura în jos.

Ramon Ruiz Alonso, deputatul catolic, denunțătorul, „abominabilul Alonso" după cum îl numesc toți, nu poate azi să intre într-o cafenea din Madrid fără ca din jurul lui să se retragă toți, să se producă un gol disprețuitor. Madrilenii îl ignorează ca și cînd ar fi o stafie sau un cadavru care nu este conștient de metamorfoza sa. Se spune să are un chip respingător. Aproape la fel cu mutra pe care o face Francisco Franco atunci cînd ziariștii străini îi pun întrebări în legătură cu Federico Garcia Lorca, asemeni chipului acelei nopți de august din 1936 cînd **„Moartea s-a făcut intimă / ca un loc strîmt / Și a fost rănit cerul Andaluziei...".**

Gianni TOTI

Săptămîna

Începem cu sfîrșitul — sfîrșitul săptămînii și al administrației Eisenhower și vom sfîrși cu începutul — începutul săptămînii și al unor noi divergențe în „familia" europeană a blocului atlantic.

Vineri...

a avut loc la Washington ceremonia inaugurală în cadrul căreia senatorul Kennedy a devenit președinte, iar președintele a devenit Eisenhower pur și simplu. Mulți comentatori făcînd în această săptămînă bilanțul administrației Eisenhower de tristă amintire remarcau că președintele republican părăsind Casa Albă lăsa în urma lui mult mai multe lucruri decît lua cu el. Evident ei se refereau la bătăile de cap și încurcăturile lăsate moștenire noii administrații.

Nu trebuie să se creadă însă că Eisenhower a plecat chiar cu mîna goală. În ultima ședință a guvernului republican membrii cabinetului l-au anunțat că au pus mînă de la mînă și au cumpărat de la administrația bunurilor statului american pentru a-i oferi ca dar... fotoliul prezidențial unde a stat opt ani și a făcut, ce a făcut, în numele Statelor Unite.

Stimulați de acest gest emoționant prietenii membrilor guvernului au pus și ei mînă de la mînă și au cumpărat în dar pentru fiecare membru al administrației Eisenhower fotoliul folosit în timpul activității guvernamentale. Iată deci că o primă măsură a noii administrații impusă de situația creată în acest fel, a fost dotarea cu fotolii noi a membrilor cabinetului. Să sperăm că aceasta nu va fi singura schimbare. Mai ales că înșiși ziariștii americani cu renume semnalează gravitatea problemelor și a răspunderilor care se află în fața guvernului Kennedy. Șeful biroului de la Washington al ziarului „New-York Times", James Reston ne informează că pînă și Kennedy a fost profund șocat de situația găsită. Noul președinte ar fi ajuns la concluzia nu numai că criticile făcute de el la adresa vechii conduceri în timpul campaniei electorale sînt pe deplin confirmate, ci că situația economică și internațională a Statelor Unite este chiar mai rea decît credea el. „Această constatare, scrie Reston, este confirmată și de principalii exponenți ai guvernului Kennedy. Ei au acum acces la documentele secrete ale administrației. Ei cunosc acum mai mult despre problema balanței de plăți nefavorabile și problemele politicii externe decît cunoșteau în urmă cu două săptămîni și aceste informații nu au contribuit cu nimic la înveselirea lor".

Alt comentator cunoscut, Walter Lippman vorbind despre „diplomația liniștită", discretă, care ar fi necesară administrației Kennedy folosește ca argument următoarea apreciere semnificativă: „În cadrul diplomației liniștite nu se vede nici o pierdere de prestigiu dacă o țară dă înapoi de la poziții extreme care s-au dovedit imposibil de menținut". Este evident că tocmai Statele Unite au adoptat pînă acum poziții extreme în Asia, America Latină, la O.N.U. etc. și mai ales poziții imposibil de menținut.

În săptămînile viitoare vom vedea în ce sens și cu ce mijloace va acționa noua administrație. Cît privește marile magazine și instituții de reclamă comercială din Statele Unite, ele au respins din capul locului sfatul lui Lippman și acționează după metode cu totul contrare „diplomației liniștite". Întreprinderile „Elizabeth Arden" (cosmetice) și „Bonwit Teller" (îmbrăcăminte) caută să forțeze vînzarea produselor lor folosind ca reclamă desene care o reprezintă pe soția noului președinte utilizînd produsele lor. O reclamă ilustrată a rețelei de magazine „Jay Thorpe" reprezintă chiar cu ajutorul unei fotografii trucate, pe soția președintelui cumpărînd în magazinul respectiv.

În ciuda unor asemenea procedee produsele tot nu se vînd și aceasta nu din cauza doamnei Kennedy ci a domnului Eisenhower care i-a lăsat soțului ei o moștenire atît de critică în domeniul economiei încît lipsa cumpărătorilor este mult mai puternică decît ingeniozitatea publicității comerciale americane.

Luni...

16 ianuarie surse guvernamentale vest-germane au declarat că ținînd seama de apropierea alegerilor, Adenauer **a acceptat, împotriva voinței lui, ca Ludwig Erhard, ministrul economiei, să fie numit succesorul său.**

Se știe că Erhard a mai fost odată succesor și a aflat din ziare tocmai în timpul unei călătorii în Statele Unite, că Adenauer s-a răzgîndit. De data aceasta speculațiile făcute de persoanele din anturajul guvernului vest-german arată că de fapt Erhard ar urma să fie doar „cancelar de tranziție", urmînd ulterior să fie înlocuit cu Strauss.

Lupta aceasta evidentă pentru putere, care se desfășoară în culisele Bonnului nu ar avea mare importanță dacă nu ar fi legată și de implicațiuni în sînul „familiei" europene a blocului atlantic. Erhard reprezintă grupurile care tind spre o mai mare colaborare economică cu Anglia, pe socoteala Franței și chiar a Statelor Unite. Strauss și Hallstein se pronunță pentru aplicarea fidelă a politicii lui Adenauer privind consolidarea colaborării economice cu Franța pe seama Angliei și consolidarea colaborării militare cu S.U.A., chiar pe seama tuturor.

Lupta dintre aceste fracțiuni izbucnește din cînd în cînd public, așa cum s-a întîmplat chiar în zilele ce au precedat susamintita comunicare cu privire la succesiunea lui Adenauer.

Într-un articol publicat în unul din cele mai importante ziare economice din Germania Occidentală, „Handelsblatt", intitulat „Ce va deveni Europa?", Erhard a adus critici serioase la adresa Franței, Comisiei Economice Europene, conduse de Hallstein, a politicii guvernului vest-german. El a pledat în favoarea unei politici de apropiere între actualele blocuri economice occidentale (blocul celor „6" și blocul celor „7"), criticînd concepția care stă la baza blocului celor „6", „Piața Comună". El a cerut la fel ca și premierul englez crearea unui „pod" între cele două blocuri, pod care este considerat dezavantajos de Franța, Belgia și Italia.

Acest articol a produs consternare în cercurile guvernante franceze. La puțin timp însă după apariția sa, Adenauer a luat legătură cu guvernul francez prin mijloacele diplomatice ce-i stau la dispoziție și l-a informat că guvernul federal nu are intenția să-și schimbe poziția în privința Pieții Comune. Corespondentul ziarului „Times" la Bonn semnala că acțiunea lui Adenauer a fost întreprinsă fără consultarea sau avizarea lui Erhard și a fost interpretată ca un blam dat ministrului economiei. De aceea, Erhard care a aflat de acțiunea guvernului ascultînd radioul, s-a înfuriat iar și a anunțat printr-un purtător de cuvînt că va răspunde „criticilor săi" printr-un alt articol. Atmosfera era atît de încordată încît încă înainte de apariția acestui nou articol, purtătorul de cuvînt a citit unor ziariști următorul pasaj din manuscris: „Criticii mei — scria Erhard — trebuie să aducă argumente mai valabile decît imputări vagi și denaturări...".

Pentru toți era evident că aceste cuvinte se adresau lui Adenauer.

Anunțul făcut luni la Bonn și răsinterpretat în zilele următoare nu a făcut decît să mărească bănuielile franceze, să întețească acțiunile partizanilor lui Hallstein și să arate că în culisele „familiei" atlantico-europene barometrul indică din nou furtună.

N. LUPU

DE PRETUTINDENI

A FOST *o dată... un cîine mops, care aparținea unui inginer din Uniunea Sudafricană. După moartea*

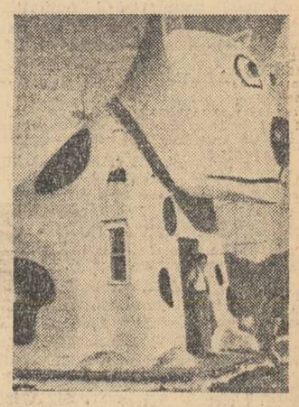

cîinelui, inginerul construi la Capetown, în amintirea patrupedului iubit, casa ciudată pe care o vedeți în clișeu.

●

LA INTREPRINDEREA *de panificație din Seehausen (R.D.G.) a fost dat în exploatare un cuptor — unic în felul său — pentru coacerea cu raze infraroșii a pîinii și a altor produse de panificație. Cuptorul are o suprafață utilă de 12,6 mp, coacerea efectuîndu-se cu ajutorul a 258 surse de lumină și 24 emițătoare de raze infraroșii. O asemenea instalație poate asigura zilnic consumul de pîine pentru un oraș cu o populație de 18.000 locuitori.*

●

CALAIS *este un oraș care dovedește în mod deosebit „simțul măsurii". În anul 1960 s-au înregistrat aci 1890 de nașteri: 945 băieți și 945 fete.*

●

UN TINAR *dirijor australian a hotărît să confrunte un exemplar tipărit al operei „Falstaff" de Verdi cu manuscrisul original. Confruntarea a dat rezultate cu totul neașteptate. A reieșit că partitura tipărită se deosebește în mii de locuri de manuscrisul compozitorului. Numeroase deosebiri au fost descoperite și în partiturile recent tipărite ale unor opere ale lui Puccini și altor compozitori. Erorile, desigur, nu se referă la note ci la indicațiile cu privire la nuanțarea tonurilor.*

●

CEL MAI *mare pește de apă dulce, osetrul, a fost găsit în Volga. Lungimea sa este de 7,8 m., iar greutatea de 1.400 kg. În apele unui lac din insulele Filipine a fost găsit cel mai mic pește de apă dulce din lume. Este vorba de „pandaka pigmeia", lung de... 11 mm.*

●

COMPOZITORUL *american Ballenger este autorul celei mai scurte simfonii din lume. Executarea acestei lucrări pentru orchestră nu durează mai mult decît 191 de secunde. Totuși, autorul a găsit de cuviință s-o intituleze „Dragoste eternă".*

●

EXISTĂ *pe globul pămîntesc un loc considerat cel mai „furtunos" din lumea întreagă. În regiunea Butensorg de pe insula Iava trăsnetele cad de 322 de ori pe an. În schimb, în orașul Santa Maria din California (S.U.A.), furtuni cu trăsnete au loc cel mult o dată la doi ani.*

●

UN STOL *de rîndunele arctice a efectuat cel mai lung zbor, zburînd 17.600 km., adică din regiunea Polului Nord spre țărmurile Antarctidei.*

●

PE INSULA *Sumbava (Oceanul Indian) în 1815 a erupt un vulcan. Este cea mai puternică erupție cunoscută. În timpul erupției, în vulcanul Tambor s-a format un crater cu un diametru de 11,2 km., înălțimea vulcanului scăzînd cu 1.200 m.*

●

PE TERITORIUL *U.R.S.S. s-a descoperit o ambarcațiune datînd de 4.000 ani. Lungimea sa este de 7,55 m. Judecînd după proporțiile ei, se*

poate presupune că ea avea 10-15 locuri și servea nu numai pentru pescuit, dar și pentru ținerea legăturii dintre triburi. Ambarcațiunea este expusă la Muzeul istoric de stat al U.R.S.S.

EXPOZIȚIE PLUTITOARE

In Uniunea Sovietică a fost amenajată prima navă-expoziție în scopul popularizării noutăților tehnice și a metodelor avansate de muncă. Expoziția oglindește întreaga activitate a celor ce muncesc în domeniul navigației fluviale și e destinată a răspîndi experiența în muncă printre muncitorii din transporturile fluviale ce lucrează departe de bazele lor. Nava-expoziție denumită „Flota Fluvială a Republicii Sovietice Federative Socialiste Ruse" a plecat în prima cursă odată cu deschiderea navigației fluviale din anul 1960.

Nava dispune de 2 săli de expoziție, o sală de cinematograf de 85 locuri, un birou de consultații, o bibliotecă, un laborator fotografic, o instalație pentru manipularea aparatelor de radiolocație și o sondă ultrason, care stau la dispoziția vizitatorilor pentru documentare. Afară de vizionări de filme, pe vas se organizează conferințe ținute de specialiști, care tratează probleme în legătură cu activitatea sectorului de transporturi fluviale. Această inițiativă oglindește încă odată grija statului sovietic pentru a asigura tuturor oamenilor muncii condiții pentru ridicarea pregătirii profesionale.

AȚI AFLAT CĂ...

...rezervele mondiale de cărbuni sînt evaluate în prezent la 25 trilioane tone ? Din acestea, în subsolul U.R.S.S. se găsesc 8,7 trilioane tone, dintre care 90% sînt concentrate în Siberia.

...lungimea totală a liniei de litoral, adică a pămîntului sovietic udat de apele marine și oceanice este de 196.346 km ? Din aceasta, lungimea liniei de litoral a părții continentale a U.R.S.S. este de 60.085 km, iar linia de litoral a insulelor ce aparțin U.R.S.S. este de 43.261 km.

...oamenii de știință au constatat că laptele dulce înghețat și conservat la o temperatură foarte joasă își păstrează toate proprietățile timp de 3 ani și jumătate ?

...în orașul Cernogorsk din ținutul Krasnoiarsk a început construirea celui mai mare combinat de țesături din lînă pieptănată din Siberia ? Această construcție face parte din programul de dezvoltare intensă a industriei ușoare a ținutului și va produce 1,54 milioane metri pătrați de țesături.

...la 65 km de capitala Republicii Ghana — Accra — este pe terminate construcția celui mai mare port maritim de apă adîncă al țării ? Nu departe de acesta, pe un platou înalnte pustiu, se construiește noul oraș — Tema. Cvartalele se întind aici sub forma de pătrate regulate, alcătuite din case confortabile cu arhitectură modernă. Peste cîțiva ani orașul Tema va fi nu numai cel mai mare port, dar și unul dintre cele mai principale centre industriale și culturale ale țării.

...în Maroc a fost aprobat un proiect care prevede crearea în țară a unei metalurgii naționale ? Potrivit proiectului, în partea de nord-est a țării se presupune construirea unui combinat metalurgic cu o capacitate anuală de producție de 250.000 tone oțel. În legătură cu construcția combinatului se prevede de asemenea construirea pe țărmul Mediteranei a unui nou port, precum și folosirea la maximum a resurselor locale de materii prime.

Gravurile preistorice din Val Camonica

Un adevărat muzeu în aer liber

Un om construind un car — (Gravură)

Recent, s-au descoperit în localitatea Val Camonica — situată la nord de Brescia, în Alpii Italiei — peste 20.000 de gravuri reprezentînd un întreg film al vieții cotidiene din perioada dintre sfîrșitul celui de-al doilea mileniu și începutul primului mileniu î.e.n. Cum s-a ajuns la această descoperire ? În preajma primului război mondial un păstor a arătat unui savant în trecere prin Val Camonica niște pietre curioase, pe jumătate acoperite de iarbă și care aveau gravate semne greu de descifrat. Însă deabia în 1956 un tînăr arheolog venit aci se entuziasmă de cele văzute și scrise o carte care atrase atenția specialiștilor. El considera cele văzute ca o mare comoară istorică, în aer liber. Și nu s-a înșelat. Timp de trei ani au continuat cercetările și ele au scos la iveală 20.000 de gravuri care developau oamenilor o întreagă viață dusă aci, în munți. Rocile găsite aci aveau gravate oameni și animale, arme și utilaje ; nenumărate desene dezvăluiau un bogat simț de observație și chiar umor. Ocupații, jocuri, industrie, costume — nimic nu lipsește din această cronică a vieții — în imagini — a locuitorilor din Val Camonica, constituind un adevărat muzeu în aer.

Prin situația sa geografică, prin fauna bogată care popula munții, Val Camonica oferea locuitorilor ei o rezervă naturală de vînat și nu e de mirare că ocupația lor de predilecție era vînatul. Însă ca majoritatea popoarelor europene din acea vreme, ei au practicat și o agricultură primitivă. În numeroase scene gravate pot fi văzuți boi, care erau utilizați ca animale de tracțiune sau transport. Cele mai multe din scene reprezintă carul. Acesta — judecînd după numărul mare al gravurilor care-l reprezintă sub diferite forme — este un personaj de mare importanță. Reprezentat sub formă de atelaje mici, ușoare, pe două roți, tras de doi boi, el era simbolul puterii și al bogăției.

Artizanatul avea aci o mare dezvoltare. Gravurile ne dau importante amănunte despre răspîndirea lui. Astfel, camunienii erau metalurgiști, armurieri, țesători. Începe să se întrevadă chiar o mică specializare în economia lor. Predominau filaturile și țesătoriile. Pe unele roci se pot vedea femei la filatură, înainte de începerea lucrului ; bărbați în fața războaielor de țesut.

Aceste războaie de țesut, de tip foarte vechi, au fost întrebuințate vreme îndelungată în Europa și este pentru prima dată cînd este confirmată utilizarea lor în epoca neolitică.

Gravură reprezentînd o scenă de dans

O vizită la Editura Științifică

Fila agendei îmi amintește, prin energice sublinieri cu creionul roșu, de vizita pe care trebuie să o fac azi.

— Alo ! Editura Științifică ? Redacția de știință popularizată ? Aici Revista „Magazin". Am dori să ne răspundeți la cîteva întrebări — ale noastre și ale cititorilor... Da, despre cărțile apărute, despre cele în pregătire... Cînd ? Imediat. Cît ? Zece minute... Nu, minute scurte de reporter nu de autor.

Pe drum, mă gîndesc la vasta „arie" a redacției. Ce varietate de probleme au îmbrățișat cărțile ei ! De la **Minutele călătorii ale lui Marco Polo** (Milionul) pînă la **Sateliții artificiali** descriși de A. Sternfeld și de la **Jocul cu infinitul** al matematicienei maghiare Peter Roza pînă la descoperirile făcute **În lumea subpămînteană** a peșterilor noastre de speologii M. Dumitrescu și T. Orghidan...

...E început de an nou. Redactorii lucrează de zor. Manuscrisele originale sau traduceri cer multă trudă și atenție pînă văd lumina tiparului, iar 1961 e un an cu plan încărcat. Se întrerup totuși din muncă și-mi răspund amabil.

— **Spre ce fel de lucrări v-ați îndreptat atenția ?**

— În primul rînd, spre acelea de educare a publicului în spirit științific. In centrul atenției noastre a stat publicarea lucrărilor care oglindesc concepția materialist-dialectică în toate ramurile științei precum și caracterul fecund al acestei concepții. În acest sens, deosebit de importantă mi se pare lucrarea, de curînd apărută, despre **Evoluția ideilor fundamentale ale fizicii**, operă a unui colectiv de cunoscuți cercetători sovietici. Dintre cărțile în curs de apariție, menționăm **Introducerea în istoria biologiei generale** de profesor N. Botnariuc. Lucrarea oglindește lupta dintre materialism și idealism pe tărîmul științei biologice, din antichitate și pînă în zilele noastre.

— **Am zărit în vitrine o carte publicată de dv.: „Pămîntul în continuă frămîntare". Subtitlul ei, „geologie pentru toți" indică, poate, începutul unei colecții ?**

— Nu e vorba deocamdată de o colecție, dar cartea reprezintă într-adevăr o altă latură a acțiunii noastre de popularizare : aceea de publicare a unor **introduceri** vii, atractive, în diferitele discipline științifice. **Jocul cu infinitul** a dovedit că pot fi înfățișate limpede, și chiar cu vervă, cele mai aride noțiuni matematice. Desigur, atunci cînd este nevoie, astfel de expuneri sînt completate cu sinteze mai adînci și mai riguroase pe care nu ezităm să le publicăm, știind că sînt așteptate de un mare număr de specialiști. Ne referim la lucrarea elaborată de un colectiv de emeriți matematicieni sovietici despre : **Matematica, conținutul, metodele și importanța ei**, privite în dezvoltarea lor modernă. Primele două volume au apărut, iar al treilea va fi în curînd în librării.

— **Cititorii noștri sînt cu deosebire interesați în popularizarea cuceririlor recente ale științei. Cum priviți această temă și ce pregătiți în această privință ?**

— Semnalăm reportajul cunoscutului scriitor german Ștefan Heym, autorul romanelor „Ostatecii", „Cruciații" și „Goldsborough".

E un reportaj de anticipație științifică. Cum va arăta lumea viitorului ? La ce ne folosește nouă explorarea planetelor ? Iată întrebări al căror răspuns cititorii îl vor găsi în cartea sa intitulată **Era cosmică**.

În completarea tabloului științific al acestei ere, nu pot lipsi liniile strălucitoare și repezi ca fulgerul, trasate de alt titlu al nostru — **Rachetele — vehiculul viitorului.** Autorii : Ing. M. Olaru, Ing. M. Dorobanțu și Ing. N. A. Popa. Despre realizările și perspectivele **Cibernetici** vor scrie prof. univ. Edm. Nicolau și dr. C. Bălăceanu.

În lucrare sînt tratate problemele cu totul noi despre procesele de comandă și de control care au loc în unele mecanisme și în organismele vii, probleme exemplificate prin realizările științei ca : mașinile matematice electronice, traducerea mecanică, cibernetica tehnică folosită în culegerea de date în lansarea rachetelor, automatizarea industriei etc., etc.

Nu trebuie însă să ne închipuim că în calea acestui prodigios progres al științei în slujba omului care se vădește între altele prin cuceririle Cibernetici, nu există obstacole și primejdii. Popoarele nu au uitat barbaria bombardamentelor de la Hiroșima și Nagasaki și luptă ca asemenea fapte să nu se mai repete. Consecințele imediate ale bombardamentului sînt prezentate pentru prima oară publicului nostru într-o lucrare de sinteză făcută de medicii japonezi Mațuda și Haiași în cartea lor **Arma nucleară și omul**, care figurează de asemenea în planul de apariție al editurii. Arătînd efectele îngrozitoare ce dăinuie la atîția ani după aruncarea bombelor atomice americane și de la experiența cu arma termonucleară de la Bikini, descriind bolile de iradiație sau pericolele cenușei atomice, cartea medicilor japonezi este o adevărată chemare la lupta pentru înterzicerea totală și definitivă a acestor arme și pentru statornicirea păcii în lume.

— **Întrucît s-au împlinit cele zece minute, o ultimă curiozitate : Ce cărți de călătorie vor apare ?**

— Vom continua pe drumul început și vom publica textele clasice ale marilor călători și descoperitori, în felul și în forma fixate prin volumul **Cu Magellan în jurul lumii** adică : studiu introductiv, îmbinînd explicația istorică și socială cu evocarea literară, note explicative și bogat material ilustrativ. Ultima noastră publicație de acest gen e **Călătorie peste trei mări** a negustorului rus A. Nikitin, primul european care străbate India. El precede cu 20 de ani pe Vasco da Gama și spre deosebire de conchistadorul portughez se dovedește un prieten al poporului indian. Vor urma apoi : **Călătoria lui Bougainville în jurul lumii** care va purta pe cititori pe întinsul oceanelor Atlantic și Pacific, prin strîmtori și pe „pămînturi" necunoscute pînă atunci ; **Jurnalul de bord** al lui Cristofor Columb atît de important și ca relatare de călătorie și ca document istoric. **Prin noapte și gheață** — jurnalul de bord al lui Fritdjof Nansen, cunoscutul explorator arctic norvegian, profesor și naturalist, de la a cărei naștere se împlinesc 100 de ani, dată hotărîtă de Consiliul Mondial al Păcii a fi sărbătorită în cadrul aniversărilor culturale ale anului.

Seria călătoriilor științifice contemporane va fi îmbogățită și ea cu lucrări deosebit de interesante. După cartea lui Alain Bombard, **Naufragiat de bună voie**, vor apare pasionantele relatări ale lui Thor Heyerdahl din lucrarea sa **Aku-Aku sau Taina Insulei Paștelui** — o continuare a **Expediției Kon-Tiki** întreprinsă cu pluta pe Oceanul Pacific — și ale savantului sovietic E. Kreps, pe care-l vom însoți cu nava „Vitez" **Prin insulele Oceanului Pacific.**

Debitul rîurilor de pe glob

Cunoscutul hidrolog M. I. Lvovici, colaborator științific al Institutului de Geografie al Academiei de Științe a U.R.S.S., folosind noile date hidrometrice ale diferitelor țări, a calculat repartiția debitului fluvial pe glob.

Volumul total al debitului tuturor rîurilor de pe glob este de 36.560 km³ pe an. Din acest volum, în ocean curg circa 35.560 km³ pe an ; din această cantitate, 56% revine oceanului Atlantic și Oceanului Înghețat, iar 44% — Oceanul Pacific și Indian.

Cea mai mare cantitate de apă curge din continentul asiatic și anume 12.850 km³, adică 35% din volumul total de pe glob. Locul al doilea îl ocupă America de Sud — 7.450 km³ (20%), iar jumătate din această cantitate este adusă în ocean de către fluviul Amazon. Pe locul al treilea și al patrulea se situează Africa și America de Nord, cu 5390 km³ și respectiv 4655 km³, adică 15% și 13%, locul al cincilea îl ocupă Europa cu 2845 km³ (8%), iar locul al șaselea revine Australiei cu Tasmania, Noii Guinee și Noii Zeelande cu 1750 km³ (4%). Volumul debitului apelor Australiei fără insule este neînsemnat și reprezintă circa 350 km³ pe an, ceea ce este doar ceva mai mult decît debitul anual al Volgăi.

Dacă am stringe toată apa ce curge în rîuri într-un an, ea s-ar răspîndi pe suprafața uscatului într-un strat (strat de scurgere) de 247 mm, iar excluzînd regiunile lipsite de scurgere — într-un strat de 300 mm. În privința stratului de scurgere, primul loc îl ocupă America de Sud (414 mm), locul al II-lea și al III-lea aparține Europei cu 294 mm. și Asiei cu 286 mm ; pe locul al patrulea se situează America de Nord cu 264 mm, iar pe al cincilea — Africa cu 156 mm. Cel mai mic strat de scurgere îl are Australia și anume de numai 46 mm.

O poziție deosebită în privința scurgerii o ocupă Groenlanda și Antarctica. În părțile periferice ale scuturilor lor glaciare se observă o topire a gheții, care dă un debit de apă Oceanului. Expediția lui Wegener a descoperit în Groenlanda niște rîuri deosebite, care curg printre ghețuri pe o distanță destul de mare de țărm. Astfel de rîuri au fost descoperite de expediția sovietică și în Antarctica.

În privința precipitațiilor, M. I. Lvovici, arată că pe glob (inclusiv suprafața oceanelor) cad într-un an 580.000 km³ de precipitații și scurgerea anuală reprezintă doar ceva mai mult de 6% din această valoare. Dacă apa adusă de fluvii în ocean, ar fi repartizată uniform pe suprafața oceanului planetar, am obține un strat de apă de 10 cm. Acesta reprezintă doar 10% din acea cantitate de apă pe care o dau precipitațiile ce cad pe suprafața oceanului însuși. Cu toate acestea, debitul rîurilor, ocupînd după mărimea sa un loc neînsemnat în circuitul apei pe pămînt, are foarte mare importanță în viața omului, în activitatea sa practică.

În prezent suprafața totală a pămînturilor irigate pe glob este de aproximativ 1.500.000 km². Cantitatea totală de apă folosită pentru irigații reprezintă circa 1000 km³ pe an, sau circa 3% din debitul total al fluviilor de pe glob.

Două candidate

(Urmare din pag. 1-a)

tivat ca membră în comisiile de femei, apoi ca secretară a organizației de bază 3 de cartier. Prezența ei s-a simțit mereu, în toate treburile gospodărești : la curățenia și înfrumusețarea străzilor cartierului (Al. Orăscu, Jupiter, Puțul cu apă rece, Hașdeu, Maior Ene, Rosmarin, Cazărmii, Bateriilor și altele), la muncă patriotică pe șantiere, la strîngerea fierului vechi, la buna întreținere a caselor, la organizarea cercului de citit și a bibliotecii de casă, la atîtea manifestări culturale ! Să-i prețuiești activitatea în cifre care să arate cîte ceasuri a muncit sau ce norme a îndeplinit, e imposibil. Dar să auzi cum îi prețuiesc oamenii munca, aceasta o poți face oricînd.

Întîmplarea a făcut să le vizităm în aceeași zi pe amîndouă candidatele în alegerile de deputați pentru sfatul popular raional Lenin. Alăturîndu-le numele, alăturîndu-le munca, am întrevăzut o posibilitate de cunoaștere reciprocă. Ne-a îndemnat nu numai faptul că amîndouă sînt candidate în alegeri dar și faptul că sînt candidate pentru prima oară. Mai ales la aceasta ne-am gîndit atunci cînd le-am sugerat și dorit cunoașterea și o încercare de a face schimb de păreri...

Lucia MANOLESCU

EXAMENE

(Urmare din pag. 1-a)

Elena zîmbește. E mulțumită, firește. I-a plăcut să învețe din totdeauna. Mai are puțin ca să termine și așteaptă momentul acesta cu nerăbdare.

Trec în alt amfiteatru. Examen scris de optică generală. Tema e frumoasă. E vorba de optica geometrică în legătură cu luneta astronomică. Asistentul D. Ciubotaru — foarte tînăr — ne spune : **„Sînt mulțumit de felul cum s-au pregătit studenții. Au venit regulat la meditații și văd că se descurcă binișor".**

In alt amfiteatru studenții dau examen de metoda predării fizice.

— **Ce înțelegem prin metode de predare ? — Care sînt dificultățile noastre în rezolvarea problemelor tehnice ? Care este metoda de studiu a legilor și teoriilor fenomenelor fizice ?**

Profesorul întreabă mereu și-și „plimbă" studentul prin tot manualul. Rodica Moldovan însă s-a pregătit temeinic. De altfel în caietul ei, nota 8 este excepție iar calificativele cele mai frecvente sînt foarte bune. Dar ca ea sînt mulți. Studenții dovedesc o pregătire bună, o documentare serioasă, conștiincioasă. Dintre „picii" din anul I — aproape 500 la număr — sînt foarte puțini cei care nu s-au prezentat la toate examenele.

— **Seriile vechi sînt bune, dar și cele noi promit foarte mult** — îmi spune Ștefan Levai, un alt asistent de asemenea foarte tînăr.

— **Gîndiți-vă ce perspective frumoase au ! Absolvenții de anul trecut, de pildă, au fost repartizați ca cercetători la Institutul de fizică atomică și la Institutul de fizică al Academiei R.P.R. Alții ca ingineri fizicieni la diferite uzine. Alții în învățămînt la Institutul politehnic sau ca profesori la școlile medii. E firesc să-i pasioneze învățătura. E frumos să intri în viață cu asemenea profesiune.**

Ultimele cuvinte mi-au sunat curios în ureche. Le cunoșteam, le mai auzisem undeva. Da ! Cu trei zile înainte îmi spusese aproape același lucru un student în medicină. „E frumos să intri așa în viață..." Sînt sigură că dacă aș sta de vorbă cu un student de la agronomie, cu unul de la politehnică, de la I.S.E.P. sau de la oricare școală, mi-ar spune exact același lucru.

Alice MIHALCEA

Ce este metabolismul

In sensul larg al noțiunii se înțelege prin metabolism totalitatea arderilor dintr-un organism. In acest sens, metabolismul poate fi măsurat prin numărul de calorii eliberate de totalitatea proceselor de ardere a substanțelor chimice din organism. In acest sens se folosește termenul și cînd se vorbește de metabolismul bazal care înseamnă totalitatea arderilor organismului în condițiuni bazale, adică atunci cînd bolnavul este în repaos deplin (stă culcat, nu mănîncă și temperatura înconjuratoare este potrivită).

Dar termenul de metabolism mai are și altă semnificație. Se înțelege prin metabolismul unei anumite substanțe totalitatea transformărilor chimice și fizice pe care le suferă substanța dată din momentul în care pătrunde în organism și pînă sînt eliminați produșii ei de ardere. In acest sens trebuie separate metabolismul zaharurilor, metabolismul grăsimilor, metabolismul substanțelor proteice, metabolismul vitaminelor, metabolismul apei și metabolismul sărurilor. Se obișnuește să se separe în cadrul acestei noțiuni de metabolism, metabolismul intermediar care înseamnă totalitatea transformărilor pe care le suferă diferitele substanțe după pătrunderea lor în celule.

Organismul este constituit din zaharuri, grăsimi și proteine care îi sînt proprii și pe care le sintetizează din zaharuri, grăsimile și proteinele primite prin alimentație și care au fost desfăcute în cursul procesului de digestie în elementele structurale cele mai mici (adevărate cărămizi de construcție). Acest proces de sinteză a substanțelor proprii poartă numele de anabolism. Prin anabolism se creează elementele plastice din care este construit organismul nostru dar și depozitele de energie, care furnizează apoi prin ardere energia necesară activității organismului.

Din acest punct de vedere trebuie știut că unele substanțe din organism au valoare plastică, adică de construire a elementelor esențiale din care este format organismul. Așa sînt proteinele, vitaminele și sărurile. Altele sînt utilizate mai ales pentru capacitatea lor de a elibera energie (elemente energetice). Așa sînt zaharurile și grăsimile. In special zaharurile sînt primele utilizate pentru eliberarea de energie. Numai cînd depozitul de zaharuri dispare se ard grăsimile. Dacă și acestea au fost consumate se pot arde și elementele plastice (proteinele), ceea ce duce la topirea maselor musculare ale organismului. După cum se vede, elementele plastice au și ele rol energetic. De asemenea elementele energetice joacă într-o măsură rol plastic contribuind la structura diferitelor organe și țesuturi. Din contra, procesul de ardere poartă numele de catabolism. Arderile se fac nu numai în cazul substanțelor utilizate de organism pentru eliberarea de energie ci chiar și în cazul substanțelor care au valoare plastică, pentru că și acestea sînt continuu înlocuite de noile substanțe plastice sintetizate în procesul de anabolism. Această noțiune a continuei înlocuiri a materiei din care este constituită substanța vie, întrevăzută pe premize teoretice de Engels, este astăzi pe deplin demonstrată de studiile cu izotopi radioactivi.

Este greu de apreciat numărul de reacții biochimice care stau la baza procesului de metabolism. Cifra de cîteva milioane este aproape sigur prea mică. Deja foarte multe sînt astăzi bine studiate și complet cunoscute. Și probabil nu departe este momentul în care întregul proces de metabolism va fi cunoscut. Cu toate acestea, studiul metabolismului unui bolnav dat va rămîne întotdeauna foarte complex și dificil pentru că există sigur variații de la individ la individ și pentru că tot procesul de metabolism este controlat de sistemul nervos central ale cărui reacții sînt atît de diferite de la un individ la altul.

Ce este metabolismul ? Viața însăși sau poate mai exact aspectul chimic al fenomenului vital.

Dr. A. B.

Victoria asupra durerii

...Și n-are să mă doară deloc la operație" ? întreabă pacientul cu o licărire de teamă în privire.

— „Te asigur că nu vei simți nici cea mai mică durere", îl liniștește chirurgul.

Intr-adevăr, astăzi ni se pare un lucru firesc ca o intervenție chirurgicală să decurgă fără dureri, dar cîți cunosc lupta îndelungată pe care a dus-o omenirea pentru a ajunge la această victorie.

Cei care s-au străduit să smulgă naturii arma împotriva durerii au avut de luptat cu interesele claselor dominante, cu prejudecățile sau obscurantismul care a stat întotdeauna în calea ideilor progresiste.

Din scrierile asiro-chaldeene și ale Egiptului antic aflăm că numai preoții — marii inițiați — sau vracii cunoșteau taina alinării durerii. Ei foloseau diverse plante ca opiu, jusquiamul, cînepa de India, Madragora etc. Secretul folosirii acestora îl ținut păstrat cu strășnicie și trecut din generație în generație unui mic număr de inițiați, restul omenirii n-a putut beneficia din plin de aceste descoperiri. Au trecut apoi secole și cînd în întunecatul ev mediu unul dintre bărbierii-chirurgi a încercat să-și adoarmă pacienții înainte de a-i opera, îndrăzneala lui a fost considerată blasfemie și a stîrnit un val de indignare în rîndurile clerului. Universitatea din Paris a adus pe cutezătorul bărbier, strămoș al chirurgilor de mai tîrziu, în fața tribunalelor care l-au condamnat, iar încercările de insensibilizare ale bolnavilor au fost interzise sub amenințarea sancțiunilor drastice. Au trecut alte sute de ani în care chirurgia, bazată pe cunoștințe de anatomie și de patologie, și experimentată în vastul cîmp de activitate pe care-l reprezentau războaiele, a reușit să facă oarecari progrese. Barbaria în care se desfășura un act chirurgical făcea din această specialitate o indeletnicire oribilă.

Chirurgul trebuia să aibă „inimă de piatră", pentru a putea duce la bun sfîrșit o operație, dar mai ales trebuia să aibă ajutoare multe și voinice și fringhii trainice. In aceste condițiuni mulți dintre operați mureau, fapt care l-a făcut pe chirurgi să înțeleagă că : „durerea omoară ca și hemoragia".

....Sîntem în 1846, în istorica zi de 16 octombrie ; e o zi mohorîtă și pe geamurile amfiteatrului chirurgical al spitalului din Boston o ploaie mărunță se adună în picuri grei, la fel cu sudoarea care se scurge în rîuri pe fruntea dentistului Morton. Cu multă greutate a reușit să i se accepte această demonstrație și acum privește amfiteatrul plin pînă la refuz de medici și de studenți, veniți să se distreze pe seama unui „impostor" care pretinde că poate insensibiliza corpul omenesc la tăietura bisturiului.

Pe masa de operație așteaptă un pacient căruia trebuie să i se extirpe o tumoră enormă a gîtului. Mai emoționat este Morton care știe că un eșec sau un accident înseamnă dezonoarea și închisoarea. Cu mîinile tremurînde introduce inhalatorul în gura bolnavului care respiră adînc... cîteva tresăriri și în liniștea deplină a sălii se aude respirația regulată a acestuia ...a adormit. Chirurgul ridică bisturiul și taie brazdă adîncă în carnea adormită ; în cîteva minute tumora extirpată zace în căldare, iar bolnavul, care n-a schițat nici cea mai mică suferință, se trezește în uralele asistenței care în picioare, cu nervii încordați, a trăit unul din cele mai emoționante momente din istoria omenirii : înfrîngerea durerii și nașterea unei noțiuni noi : anestezia.

In ultima sută de ani generațiile de medici care s-au succedat, au creat și perfecționat numeroase metode de anestezie iar progresele chimiei au pus la îndemîna acestora un număr însemnat de noi substanțe. S-a creat astfel o nouă ramură a specialităților medicale :... anesteziologia.

Pentru medic, dar mai ales pentru pacient, dintre toate cuceririle umanității, suprimarea durerii rămîne cea mai strălucită victorie.

Dr. Ovid RAȚIU

MAGAZIN MEDICAL

In timpul lucrului

Dintre elementele ce alcătuiesc regimul zilnic cel mai important este munca. Felul în care muncim își pune pecetea asupra întregului fel de viață al omului. Munca aduce nu numai plăcerea de a

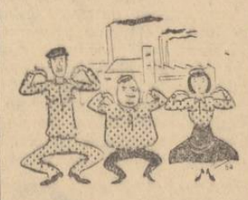

trăi și de a te ști participant activ la avîntul creator general din patria noastră, ci și capacitatea păstrării îndelungate a forțelor. Prin muncă ne mențînem sănătoși, energici, cu mintea clară pînă la adînci bătrînețe. Cu o singură condiție principală : să muncim rațional și cu plăcere.

Celebrul fiziolog rus N. E. Vedenschi atrăgea cu insistență atenția asupra faptului că o muncă neplanificată, dezordonată și nesistematizată duce la istovirea forțelor și la surmenarea sistemului nervos central. El scria „Obosesc și se surmenează nu atît acei care lucrează prea mult, cît acei care lucrează prost".

Oboseala organismului este un proces complex, rezultat al modificărilor fiziologice din sistemul nervos, din sînge, mușchi, glanda cu secreție internă și din alte organe. Oboseala apare după o activitate musculară sau mintală îndelungată, grea și încordată. La o asemenea situație se ajunge deobicei atunci cînd volumul muncii nu este repartizat corect de-a lungul zilei, săptămînii sau lunii, cînd lucrăm „în asalt" cum se spune, lăsînd greul către sfîrșitul perioadei. Aici greșeala e dublă. Cei ce lucrează neplanificat aglomerează greul într-un interval de timp scurt, sînt nevoiți să se lipsească de perioade de răgaz și încordează peste măsură sistemul nervos. In plus ei nesocotesc existența unei gradații firești a capacității de muncă în timpul unei zile. Cea mai bună capacitate de muncă este la început. Cu timpul, sub influența oboselii, ea scade. Deci greul unei zile de muncă trebuie efectuat la începutul și nu la sfîrșitul ei.

Cum apare oboseala în cazul unei munci fizice îndelungate sau grele ? In mușchi, ligamente, articulații există cele mai mici organe de simț, așa-zișii proprioceptori care trimit fără încetare un număr uriaș de impulsuri nervoase, provocate de activitatea fizică, către sistemul nervos central. Sub influența acestor impulsuri se produce treptat o scădere a excitabilității sistemului nervos central — oboseala. Știm cum se recunoaște începerea oboselii : moleșeală, lipsa de dorință de a continua lucrul, slăbirea atenției, a prezenței de spirit, scăderea capacității de lucru, pierderea vitezei mișcărilor, a preciziei, a coordonării mișcărilor, somnolență etc.

Senzației de oboseală trebuie să-i acordăm atenție ! Fiziologic, semnele oboselii sînt fenomene ale inhibiției de apărare a sistemului nervos central. Deci semnele naturale de alarmă ca să ne odihnim și să ne refacem, căci altfel poate începe surmenajul. De aceea pauzele acordate în timpul producției trebuie respectate cu strictețe.

De asemenea, în timpul acestor pauze ca și înaintea începerii lucrului se recomandă a se efectua exerciții de gimnastică specială. Aceste exerciții sînt deosebit de folositoare în special lucrătorilor a căror muncă în producție se caracterizează prin mișcări monotone, uniforme, în anumite poziții statice, mai mult sau mai puțin fixe.

Cercetări științifice foarte precise au dovedit că pentru o refacere mai bună și mai rapidă a capacității de muncă a unui grup de mușchi obosiți, este necesară punerea în activitate a altor mușchi, care nu au obosit și care nu au lucrat. In acest fel organismul se odihnește incomparabil mai bine decît printr-un repaus total. Aceasta se explică prin apariția pe scoarța creierului a unor noi focare de excitație, datorită noilor impulsuri sosite, care refac celulele nervoase obosite. Pe de altă parte exercițiile de gimnastică îmbunătățesc circulația sîngelui în grupele de mușchi folosite, îmbunătățesc respirația, oxigenarea etc.

In munciile fizice grele și în munca intelectuală se folosesc pauze de 5 minute după fiecare 55 de minute de lucru încordat. Astfel se ridică productivitatea muncii și se combate apariția oboselii.

Dr. V. I.

ȘTIAȚI CA...

...băile de acid carbonic uscat (mofetele) sînt utilizate cu succes în tratamentul turburărilor de circulație periferică, cum ar fi arteritele obliterante, varicele, precum și în hipertensiune arterială, dureri reumatice, nevralgii etc. ?

...băile de acid carbonic — băile propriu zise — adică de acid carbonic dizolvat în apă — se pot face nu numai în stațiunile cu izvoare naturale de acid carbonic ca Vatra Dornei, Buziaș, Borsec, Tușnad, Vîlcele etc., ci și sub formă artificială în orice stațiune, cu rezultate aproape asemănătoare ?

...băile de acid carbonic atît cele naturale cît și cele artificiale pot fi înlocuite la nevoie în multe cazuri cu băile de bule de aer, care se fac în majoritatea stațiunilor balneare și în secțiile de balneofizioterapie din Capitală și alte orașe ale țării și că în timpul îmbăierii avem senzații plăcute de furnicături pe corp chiar mai puternice decît în băile de acid carbonic ?

...numele lacului Techirghiol din cunoscuta stațiune balneară cu același nume de pe litoral, provine de la un general turc Techir Pașa, care fiind reumatic și-a găsit vindecarea cu cîteva sute de ani în urmă în acest lac, prin care a fost nevoit să treacă călare ?

...multe din stațiunile noastre balneare ca Buziaș, Herculane, Victoria, Moneasa, Săcelu și altele au fost cunoscute și folosite încă de romani ?

...Sinaia, pitoreasca noastră stațiune climaterică și de odihnă are niște izvoare cu apă minerală de sulf la locul numit „Valea Clinelui" și care se aseamănă într-o oarecare măsură prin compoziție și efecte terapeutice, cu apa minerală de la Căciulata ?

...în regiunea Bacău se află o stațiune balneară pentru tratamente reumatismale care are un nume ce iese din comun : „Calu-Iapa" și care își trage numele de la faptul că în aceste locuri existau herghelii de cai și iepe din care Ștefan cel Mare își alegea cai pentru vestita sa cavalerie ?

Dr. LEGIC

Apele minerale la domiciliu

Este cunoscută larga apreciere de care se bucură tratamentul cu ape minerale într-o serie de boli cronice ca bolile de ficat, rinichi, stomac, intestine și altele.

Izvoarele minerale din țara noastră sînt de multă vreme apreciate și în străinătate. Apele unor stațiuni ca Slănic Moldova, Borsec, Căciulata, Olănești, Mainaș, Covasna, Sîn-Georgiu și multe altele constituie una din multiplele bogății ale țării noastre și în același timp un mijloc terapeutic important pentru ameliorarea și vindecarea a numeroase și variate boli.

Studiile efectuate în țara noastră în ultimii ani au precizat și mai bine acțiunea apelor minerale atît asupra diferitelor boli cît și a diverselor stadii ale aceleiași afecțiuni.

Dar studiile au mai dovedit că apele minerale îmbutelliate și transportate la distanțe oricît de mari, nu își pierd valoarea terapeutică.

Modul de recoltare a apelor minerale la izvoare, care se face astăzi prin mijloace moderne și științifice, astuparea sticlelor și controlul bacteriologic minuțios fac să putem utiliza cu folos la domiciliu apele minerale cele mai valoroase, fie pentru continuarea tratamentului efectuat în stațiuni, fie pentru efectuarea unor tratamente în cazurile în care nu ne putem deplasa în stațiunile respective.

Fiecare sticlă cu apă minerală poartă pe etichetă data îmbutelierii, tocmai pentru a arăta valabilitatea apei pusă în comerț. Apele care depășesc termenul de valabilitate a utilizării sînt retrase din consum.

Este însă foarte important ca niciodată să nu ne presupunem singuri apa minerală și nici să ne lăsăm influențați de cunoscuții „binevoitori". Numai medicul după ce a constatat stadiul în care se găsește suferința noastră, este în măsură de a aprecia utilitatea curei, de a fixa apa minerală indicată și de a prescrie schema de tratament.

Apele minerale îmbuteliate existente astăzi la dispoziția noastră sînt în număr apreciabil. Printre acestea menționăm apa izvorului Căciulata atît de apreciată în litiaza renală și hepatică ; apa izvorului principal de la Borsec pentru dispepsii, gastrite, hepatite și colecistite ; apa „Hebe" de la Singeorgiu, atît de apreciată în gastrite și ulcer gastric și duodenal ; apa de la Covasna pentru colite, gastrite și afecțiuni ale ficatului și căilor biliare.

Acestea sînt însă numai cîteva din apele minerale care actualmente se îmbuteliază și cu care putem pe lîngă tratamentele medicamentoase obișnuite și regimurile alimentare indicate, să obținem la domiciliu serioase ameliorări în evoluția unor boli cronice cu leziuni ale tubului digestiv și ale aparatului urinar, precum și în bolile de nutriție.

Dr. I. L.

Curiozități medico-sportive

Exercițiile fizice au o importanță tot atît de mare și pentru aparatul respirator ca și pentru aparatul circulator. Sub influența sportului capacitatea respiratorie a plămînilor se mărește, cutia toracică devine mai elastică și mușchii respiratori devin mai puternici.

— In stare de repaos omul inspiră 6—7 litri de aer pe minut. In timpul unei alergări sau a unei probe de înot, această cantitate crește de aproape 20 de ori, atingînd 120—140 litri pe minut.

— La cei care nu practică nici un fel de sport diferența dintre perimetrul toracic măsurat în inspirație și expirație este în medie de 5—7 cm., în timp ce la sportivii bine antrenați este aproape dublată.

— Exercițiile fizice exercită o mare influență asupra funcției aparatului digestiv. Astfel se evită constipația și neplăcerile stazei la nivelul bazinului.

— La un sportiv bine antrenat se transportă în timpul efortului de 10—15 ori mai mult oxigen și bioxid de carbon decît în stare de repaos. Aceasta se datorește mai mult creșterii în profunzime a respirației decît accelerării mișcărilor respiratorii.

— Sportul și exercițiile fizice au o influență pozitivă asupra proceselor metabolice de asimilare și dezasimilare și îmbunătățesc funcțiile aparatului executor.

— Exercițiile fizice împiedică în mare măsură procesul de sclerozare a diferitelor țesuturi și prin aceasta întîrzie îmbătrînirea prematură.

— Practicarea culturii fizice exercită o influență pozitivă și asupra psihicului omului, prin ridicarea tonusului neuro-psihic și stimularea activității glandelor cu secreție internă.

— Viteza de reacție a sist

în cuvinte și imagini

Se termină cu mitul invincibilității echipei Angliei pe teren propriu. Sîntem în anul 1953. În octombrie, la Londra, cu prilejul sărbătoririi a 90 de ani de la înființarea Federației engleze de fotbal, a treia ediție a partidei Anglia — Restul Europei se termină cu un rezultat de egalitate (4—4) numai pentru că arbitrul jocului i-a părtinit pe insulari. Dar o lună

mai tîrziu, tot la Wembley, echipa Ungariei zdrobește pe cea a Angliei cu scorul de 6—2, administrîndu-i prima înfrîngere pe teren propriu, cu care se încheie un capitol lung din istoria fotbalului. Ca și în partida revanșă de la Budapesta, pe care englezii au pierdut-o cu 1—7, portarul englez nu și-a mai fumat liniștit pipa în timpul jocului — cum se întîmplase odată — la prima întîlnire anglo-ungară de la Budapesta, în anul 1911.

Pentru prima oară în analele fotbalului nostru, în anul 1954, o echipă din categoria B. cîștigă „Cupa R.P.R.". Performanța aparține

ne echipei Metalul Reșița, care e primită sărbătorește acasă, după ce a învins la București, în finală, marea favorită a întîlnirii, Dinamo București.

Suedia găzduiește, în 1958, ediția V-a a campionatului mondial de fotbal, pe care o cîștigă cu autoritate echipa Braziliei. Pele și colegii lui de victorie sînt primiți în

triumf la înapoiere în Brazilia, unde încep să vină și ofertele de la diferite cluburi profesioniste din Europa. Așa ajunge Didi în Spania... rezervă în echipa Real Madrid.

Echipa reprezentativă de fotbal a Uniunii Sovietice, după ce a cîștigat turneul olimpic de la Melbourne cucerește în 1960 prima ediție a competiției internări „Cupa Europei" eliminînd toți adversarii ce i-au fost opuși. R. P.

Ungară, R. Cehoslovacă, Iugoslavia (în finală). Marea întîlnire U.R.S.S. — Spania, care urma să se dispute în turul II n-a avut loc pentru că dictatorul Franco s-a opus disputării întîlnirii, care ar fi putut să aducă eșecul fotbaliștilor lui.

(sfîrșit)

Text : Ion BOCIOACA
Desene de Gh. CHIRIAC

Moscova, Budapesta, Banja Luka și București în „Cupa orașului București" la handbal

Ediția a III-a a tradiționalei competiții de handbal în 7 „Cupa orașului București" se va desfășura anul acesta la Cluj, între 22—26 ianuarie. Hotărîrea organizatorilor de a face să se dispute competiția în alt oraș decît cel al cărui nume îl poartă ni se pare cel puțin curioasă, pentru că e cu totul neuzitată o asemenea strămutare de „domiciliu". Oricum însă, schimbarea cadrului nu scade cu nimic din interesul competiției care, prin valoarea participanților, se situează la nivelul reputației cîștigate.

TOTDEAUNA PARTICIPANȚI DE ÎNALTĂ CLASĂ

„Cupa orașului București" la handbal în 7 a fost organizată pentru prima oară în ianuarie 1959, în cinstea aniversării a 500 de ani de la întemeierea orașului București. Și-au disputat atunci trofeul pus în joc două echipe dintre cele mai bune din lume, H. G. Copenhaga și Dukla Praga, alături de trei formații indigene : Dinamo București, Știința Timișoara și o selecționată de tineret a orașului București. Victoria finală, cum era de așteptat, a revenit redutabilei formații daneze H. G. Copenhaga (care a cîștigat toate cele patru partide disputate). Aprigă a fost lupta pentru locul doi, pentru care trei echipe au totalizat același număr de puncte, 4 din cîte 2 victorii. Ele au trebuit să fie clasificate pe baza golaverajului care a stabilit ierarhia: Dinamo București, Dukla Praga, Știința Timișoara.

În anul următor, la ediția II-a, la startul competiției am regăsit pe excelenții handbaliști de la H. G. Copenhaga — invitați, din nou, pentru valoarea ce au arătat-o, dar și ca să-și apere trofeul cîștigat — și alături de ei încă două echipe din străinătate, reprezentativele orașelor Praga și Sarajevo, alături de selecționatele București I și București tineret.

Desfășurarea competiției, de-a lungul a cinci zile de concursuri, a arătat creșterea calitativă ce a marcat-o handbalul în 7 pe plan internațional. Favorite ale ediției se socoteau, deopotrivă, H. G. Copenhaga și reprezentativa orașului Praga. Dar așteptările au fost infirmate pentru că confirmînd marele progres ce l-au marcat, jucătorii noștri — din echipa București I — au ocupat, neînvinși, primul loc.

DUPĂ CE S-A ÎNREGISTRAT SURPRIZA

După încheierea ediției a II-a a competiției specialiștii oaspeți chemați să-și spună cuvîntul au avut aprecieri măgulitoare asupra echipei noastre. Astfel, Jaroslav Korbel, conducătorul tehnic al delegației pragheze a declarat printre altele : *„Nu m-am așteptat ca echipa noastră să piardă primul loc. Ultimele rezultate obținute pe plan internațional ne dădeau dreptul cu prisosință. Echipa bucureșteană a constituit pentru mine o adevărată surpriză".*

La aceste aprecieri s-au adăugat cele ale lui Henry Christiensen, antrenorul echipei H. G. Copenhaga, care a spus : *„Progresul handbalului în 7 din Romînia este de-a dreptul uimitor. Am fost martorul unei categorice victorii românești, Hnat, Ivănescu, Bulgaru (am citat numai pe cei a căror forță de șut este de-a dreptul impresionantă) pot fi comparați cu cei mai buni jucători din Europa".*

În anul care a trecut de la această ediție a „Cupei orașului București" handbaliștii noștri au înregistrat noi și meritorii progrese ceea ce le-a adus foarte recent — săptămîna trecută — prin victoria obținută asupra echipei Uniunii Sovietice — calificarea pentru turneul final al campionatului mondial ce se va disputa anul acesta în Republica Federală Germană. Ediția a III-a a „Cupei orașului București" vine să se dispute într-un moment cînd handbaliștii noștri trebuie să-și desăvîrșească pregătirile pentru marea întrecere la care sînt chemați să participe.

NUME NOI PRINTRE PARTICIPANȚI

Ca și în edițiile precedente, la competiția din acest an vor participa tot cinci formații. Trei vor fi din străinătate, iar din țară echipele București I și București tineret.

Echipele oaspe sînt toate nume noi în competiție : reprezentativele orașelor Budapesta, Moscova și Banja Luka (R. P. F. Iugoslavia), dar toate reprezintă formații valoroase, care vor da un conținut bogat partidelor din acest an. Cu alcătuirea ce o au și cele două selecționate bucureștene în care vor evolua cei mai buni jucători ai țării noastre, ediția a III-a a „Cupei orașului București" întrunește toate elementele care să contribuie la definitiva ei consacrare.

B. IONESCU

A rezistat stîngii lui Laszlo Papp

Sub acest titlu ziarul „l'Unita" publică fotografia de față, însoțită de un scurt comentariu pe marginea recentului meci susținut de boxerul maghiar Laszlo Papp cu pugilistul italian Garbelli : *„La sfîrșitul celor 10 reprize de luptă îndîrjită, arbitrul Seidel a dat o decizie de egalitate. Verdictul, dacă răsplătește curajul boxerului nostru, nu este însă convingător, pugilistul maghiar avînd un avantaj de două puncte. Fotografia „prinsă" la sfîrșitul meciului reprezintă cel mai elocvent document în ceea ce privește desfășurarea întîlnirii ! Garbelli (la stînga) apare destul de „marcat", în timp ce pe fața lui Papp nu se văd de loc urmele luptei".*

...Acesta a fost meciul de „reintrare" a lui Laszlo Papp după o lungă inactivitate, cauzată de un accident la un deget. La 34 de ani excelentul boxer maghiar continuă să fie o figură de prim plan în acest sport. Prima lui pasiune a fost însă... fotbalul ! Un prieten boxer l-a dus întîmplător la o sală de antrenament. *„Am încercat și eu* — povestește Papp — *să pun mănușile de box în mîini. Mi-a plăcut și l-am rugat pe antrenor să-mi dea voie să lupt cîteva minute în ringul din sala de antrenament. Și acum îmi amintesc despre bătaia pe care mi-a tras-o unul din boxerii de acolo. Pe atunci, așa era metoda : cine suporta mai ușor loviturile, acela putea deveni boxer. Eu am suportat, dar trebuie să mărturisesc că mi-a trecut cheful de box. M-am întors la... fotbal. Citiva ani mai tîrziu, în 1945, am călcat din nou pragul sălii de box. De data aceasta, am rămas definitiv..."*

După o serie de victorii „interne", Laszlo Papp și-a făcut debutul internațional în 1947, la cele dintîi campionate de box amator de după război. Atunci, la Dublin, el a pierdut chiar în primul meci în fața excelentului boxer cehoslovac Iulius Torma. Mai tîrziu, Papp avea să se revanșeze cu... vîrf și îndesat, întrecîndu-l de două ori, în mod categoric pe campionul cehoslovac.

Palmaresul lui Papp este puțin obișnuit. El a cucerit de 3 ori medalia de aur de campion olimpic : în 1948 (Londra), în 1952 (Helsinki) și în 1956 (Melbourne)

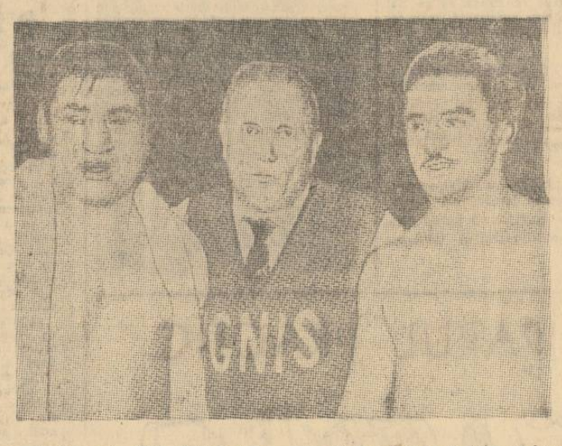

De două ori, în 1949 (Oslo) și în 1951 (Milano) a fost campion european, iar în 1949 (Budapesta), 1951 (Berlin) și 1954 (Budapesta) și-a adjudecat și titlul de campion mondial universitar. El a evoluat și la București. Boxerii români care s-au întîlnit cu Papp au fost : I. Boamfă, I. Pintea și P. Popescu. Acesta din urmă s-a comportat cel mai bine, nefiind învins decît la puncte.

Printre puținii boxeri care l-au învins pe Papp se numără și sovieticul Boris Tișin, care în 1953 l-a scos pe boxerul maghiar din „cursa" pentru titlul de campion european.

Din 1957 lui Papp i s-a permis să-și măsoare forțele cu boxerii profesioniști. În meciurile pe care le-a susținut, Laszlo Papp n-a suferit nici o înfrîngere, întrecîndu-i de o manieră concludentă, printre alții, pe renumiții pugiliști francezi André Drille și Francois Anexy.

Acum, Papp tintește titlul de campion al Europei la categoria mijlocie, pe care îl deține boxerul vest-german Gustav Scholz. El a și fost recunoscut ca șalanger al lui Scholz. Această întîlnire s-ar putea să aibă loc la primăvară. Va adăuga Papp încă un titlu impresionantei sale „colecții ?".

I. BALINT

Acum un sfert de veac

16 IANUARIE 1936. Federația română de fotbal a cerut primăriei să mărească capacitatea stadionului ONEF care nu are decît 6.700 locuri în tribună și 1.000 locuri la peluză. „Avem nevoie de o peluză cu 10.000 locuri, susține federația, altfel jocurile Balcaniadei de fotbal vor da loc cu siguranță la incidente".

18 IANUARIE 1936. Un concurent neobișnuit s-a prezentat la startul unui cros la Paris. Este vorba de un anume Olszewski, polonez de origine, în vîrstă de ...73 de ani. Olszewski s-a clasat destul de bine : pe locul 12. Bineînțeles, la... seniori !

19 IANUARIE 1936. Pe un timp excelent, în primul meci de fotbal al anului, Juventus a întrecut C.F.R. cu 5—2 (2—0). Vogl (Juventus) a fost cel mai bun jucător de pe teren.

19 IANUARIE 1936. Pentru a strînge fonduri, grupările sportive organizează baluri și carnavaluri, la care, pentru atragerea amatorilor de noutăți, se anunță diverse „puncte de atracție". De pildă, la unul din aceste baluri, orchestra de dans va fi dirijată de cunoscutul fotbalist internațional Sony Niculescu, care este și un excelent muzician.

20 IANUARIE 1936. La Paris, Marcel Thil și-a păstrat titlul de campion mondial la categoria mijlocie, învingîndu-l prin descalificare pentru lovitură joasă pe Lou Brouillard. Decizia a dat loc unui mare scandal. Georges Carpentier, care a asistat la meci, declară că a fost „un K.O. perfect".

20 IANUARIE 1936. Au mai rămas puține zile pînă la începerea J.O. de iarnă de la Garmisch Partenkirchen și lipsa de zăpadă amenință să pericliteze desfășurarea probelor. Pentru a salva situația, autocamioanele transportă uriașe cantități de zăpadă din vîrful munților, iar numeroase cisterne aduc amoniac cu care să se păstreze zăpada.

22 IANUARIE 1936. Primarii sectoarelor din București se întrec care mai de care să anunțe construirea unor baze sportive extraordinare. Proiectelor, nimeni nu le mai dă crezare. În schimb, pînă una-alta, primarul sectorului III Albastru a hotărît să transforme un cunoscut strand din raza sectorului său într-o... piață de zarzavaturi !

Invitație la turism

Cu schiurile în Făgăraș

Un cititor ne-a pus — mustrător — următoarea întrebare : Cum de nu s-au ros încă Bucegii de-atîtea laude cîte li se aduc ? Îi vom răspunde repetînd fără osteneală că nu există destule cuvinte în vocabular pentru a preamări deajuns frumusețile neasemuite ale pa-

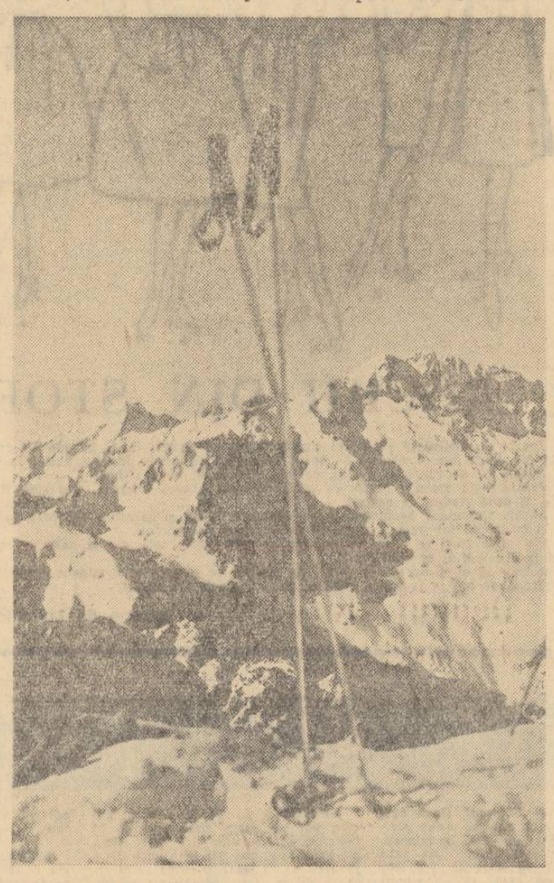

triei noastre. Aria acestor minunății este desigur atît de întinsă încît dintr-o privire nu o poți cuprinde.

Să încercăm deci a mulțumi pe cititorul nostru, vorbindu-i astăzi despre cei mai falnici munți ai țării, cărora o faimă necontestată le-a adus porecla de Alpii Transilvaniei. Ați ghicit desigur că e vorba de semeții munți ai Făgărașului, „cu creștetele încununate de o veșnică diademă de ninsoare" cum spune Bălcescu. Din grandioasa regiune alpină a Carpaților — cu o creastă ce se menține multă vreme la o altitudine medie de peste 2000 m. — îrup spre cer vîrfuri care mîngîie norii, vîrfurile cele mai înalte din munții noștri : Moldoveanul (2.543 m.) și Negoiul (2.535 m.).

Pentru că e iarnă și liniștea albă a zăpezilor a învăluit poteci, cabane și culmi, vă propunem cîteva trasee care să vă satisfacă și dragostea de frumos, și pasiunea turistică, și pofta de sport.

Pe linia ferată Făgăraș-Sibiu întîlnim gara Sîmbăta de Jos. Coborîm și pornim pe șoseaua ce duce prin Sîmbăta de Sus, pe la mînăstirea brîncovenească de sub munte, la un mic baraj (20 km. de șosea carosabilă, 4-5 ore de mers). De aci, o potecă bine marcată, cu urcuș ușor, conduce, în continuare, de-a lungul Văii Sîmbăta, trecînd pe la „Viltori", spre cabana Sîmbăta (1401 m.) unde ajungem după 2-3 ore de mers. Deasupra cabanei — la care vă veți bucura de ospitalitatea tradițională a cabanierului Gheorghe Tudor — se află terenul de schi, cu pante pe orice gust, așezate pe buza clădirii Sîmbetei.

Dacă Sibiul vă e mai aproape, coborîți din tren la halta Sebeș-Olt. După 4 km. de drum carosabil, de la Sebeșul de Sus începe poteca marcată. Cărarea urcă susținut peste culmea Plăiețul și continuă pe spinarea împădurită a Frunții Moașei, ajungînd, după 4 ore, la cabana Surul (1450 m.). Terenul de schi se află chiar în fața cabanei și oferă pante accesibile oricui. Avansații vor prefera desigur pîrtia parcă făcută pentru slalom de pe Fruntea Moașei.

Cine vrea să vadă și iarna podoaba Făgărașului : lacul Bîlea, va trebui să facă un efort în plus, pe care nu-l va regreta însă. Din gara Arpaș — prin comunele Arpașul de Jos și Cîrțișoara — pînă la „Glăjărie" sînt 18 km. de drum carosabil. De aci, o potecă largă, prin păduri de copaci înalți, ne duce pînă la lacul Bîlea. Cînd se împlinesc trei ore de mers ne trezim în ușa cabanei Bîlea-Cascadă (1234 m.). Continuăm pe sub impresionanta cădere de apă, prin rariști de brazi, pe serpentine cînd mai ușoare, cînd ceva mai grele, pînă la cabana Bîlea-Lac (2084 m.) unde ajungem după alte 2 ore. Căldarea lacului, cu pantele de deasupra lacului Capra și a Văiugii, sau cele ale văii largi a Doamnelor, formează poate cel mai bogat și mai variat teren pentru amatorii de schi. Tălpile de lemn alunecă unse pe pîrtii netede ca oglinda, în timp ce excursioniștii mai puțin sportivi fac plajă pe terasa cabanei...

V. BANU

Turul Franței de amatori

Specialiștii comentează traseul

Definitivarea Turului Franței de amatori și publicarea traseului care va fi în mare parte același cu al Turului profesionist, au fost urmate de numeroase declarații ale specialiștilor și marilor campioni din lumea sportului ciclist.

Louison Bobet : Turul amatorilor prezintă un parcurs mai exigent chiar decît cel stabilit pentru profesioniști. El trece peste aceleași vîrfuri din Alpi și Pirinei acumulînd în 2 săptămîni dificultăți care nu vor putea fi învinse decît de cei foarte bine pregătiți. Etapa 9-a cu vîrfurile Tourmalet și Aubisque va atîrna greu... foarte greu în pedale.

Jean Leulliot, directorul revistei franceze „Route et Piste" : Așa cum numele său o arată „Tour de l-avenir" va asigura viitorul turului Franței. El este grefa necesară, el va furniza ciclismului oxigenul necesar care-i va permite să înceapă o etapă nouă. Traseul este greu și sînt sigur că etapele din Pirinei ne vor releva cîțiva mari campioni.

Emile Masson, campion ciclist scrie în ziarul „Les Sports" : Pentru a concura în primul Tur al Franței de amatori cu oarecari șanse, trebuie să posezi „stofa" din care se fac campionii. Traseul avantajează pe alergătorii puternici cu multe curse în picioare. Traseul prezintă un bun echilibru între etapele de munte și plat.

Coriere dello Sport : „Tour de l'avenir" va permite prin participarea cicliștilor din est o vastă extindere a sportului nostru. Pe traseul ales el va fi o spectaculoasă întrecere care ar putea pune în umbră chiar turul profesionist.

Jacques Anquetil : Traseul Turului 1961 seamănă cu cel din 1957 cînd am terminat învingător la Paris. Același sens, aceleași vîrfuri de munți, aceleași orașe etapă. În ce-i privește pe amatori ei sînt oarecum dezavantajați pentru că nu vor avea timp să-și facă rodajul pe plat și vor începe direct cu etapele Alpilor precedate de o etapă pe circuit la St. Ettiene dar și acesta cu multe urcușuri.

Instantanee sportive

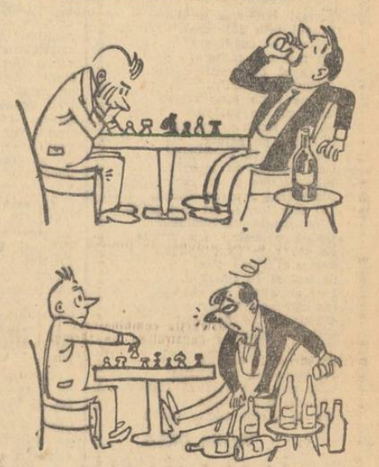

...Ești „MAT" !

Desene de Gh. CHIRIAC

ULTIMA TURNANTĂ

— Păcat de sosirea lor neregulamentară... Timpul era excelent !...

PRUDENȚĂ

— Mai ales cînd fac turul de recunoaștere a traseului sînt de o prudență exagerată...

Desene de A. MATTY

Părerea specialistului

Accidente „scuzabile"

Accidentele în fotbal pot deveni o calamitate atunci cînd sînt încurajate cu sau fără „teorii", cu sau fără „scuze" împotriva lor, care înseamnă în ultimă instanță invaliditatea pentru un om, trebuie luptat fără menajamente, cu o fermitate deplină. Și cei cărora le revine în primul rînd această misiune sînt antrenorii de fotbal. Dacă arbitrii sau federația de specialitate pot interveni numai după ce accidentul s-a produs, antrenorii îl pot preveni sau — oricum — limita. După cum tot în puterea lor e să vegheze ca urmările unui accident să poată fi total șterse.

Cum pot preveni, antrenorii, accidentele? Profesînd fără răgaz, printre jucătorii de a căror pregătire se ocupă, credința că fotbalul e un sport în care trebuie să cîștige cei mai buni și nu cei care știu să lovească mai tare și mai „precis" picioarele adversarilor. O susținută și neîncetată muncă educativă trebuie dusă cu acei jucători care au asemenea „înclinări" și acolo unde există refuzul corectării trebuie să se meargă pînă la îndepărtarea din sport a nărăvitului. În fotbalul nostru sînt unii jucători care au tendința spre jocul brutal, spre lovirea adversarului. Mă gîndesc, dintre cei mai cunoscuți la Ivănescu (C.C.A.), Bîrsan și Seredai (Steagul Roșu), Macri și Koszka (Rapid), Cincu (Dinamo Bacău), Tănase (Știința Timișoara), Ciuncan și Niculescu (Farul), Caricaș (Progresul) etc. Nu cred că antrenorii lor nu au avut preocuparea de a-i schimba. Dar din moment ce n-au reușit înseamnă că intensitatea preocupării și mijloacele folosite n-au fost suficiente și, de aceea, s-au dovedit ineficace.

Poate fi schimbat un jucător care are asemenea „deprinderi" sau e ceva „temperamental", fără leac? Răspunsul e numai unul: Poate. Vasile Zavoda (C.C.A.), Panait și Alex. Vasile (Dinamo București), Bodo (Rapid), Cîrnaru (Dinamo Bacău) etc., au manifestat și ei pînă nu de mult „predilecție" pentru jocul exagerat de „tare". Munca educativă dusă cu ei i-a schimbat, rămînîndu-le numai vechea reputație, care astăzi nu li se mai potrivește.

Pe făgașul învățării jucătorilor cu bunele deprinderi, al creșterii măestriei lor fotbalistice, trebuie să meargă antrenorul, care n-are dreptul să scuze sau să închidă ochii (pentru injuste interese de moment) la abaterile săvîrșite de oricare dintre jucătorii săi. Respectul pentru jucătorul echipei adverse trebuie sădit, constant și sistematic, pînă ce devine o deprindere ce se automatizează, repetată prin firea lucrului. Și cu jucători care se vor preocupa să joace fotbal și nu să-și lovească adversarii, echipele vor obține totdeauna rezultate finale mai bune.

Cînd accidentul, totuși, s-a produs, apare alt rol al antrenorului. El are datoria să vegheze ca jucătorul accidentat — supus tratamentului medical — să-și facă reintrarea numai cînd e complet restabilit și pus la punct cu antrenamentul. Graba în materie nu poate fi decît dăunătoare, cu diferite grade de intensitate. Și fotbalului nostru nu-i este caracteristică acum această tendință, pentru că regulile care guvernează statul nostru, deci și sportul nostru, îi poartă de grijă omului, îl apără.

Cu toate acestea, unele ușurințe s-au semnalat. De pildă, în stagiunea 1959/60 jucătorul Călinoiu (Dinamo București) a fost folosit într-o partidă de campionat — cu Rapid — nerestabilit de pe urma unui accident. După 20 de minute de joc, Călinoiu s-a resimțit atît de puternic încît în restul partidei a devenit figurant. Jucătorii Constantin (C.C.A.) și Dinulescu (Progresul) au fost folosiți în aceleași condițiuni nerecomandabile în echipa națională, în partida de la Bratislava, cu națională Cehoslovaciei, din cadrul „Cupei Europei". La C.S.M.S. Iași, peste voința antrenorului, președintele clubului a făcut să joace în partida de campionat (cu Steagul Roșu) din toamnă, pe jucătorul Ungurelu, atunci cînd el se afla încă în convalescență după un accident suferit.

Urmările accidentelor trebuie privite cu seriozitate, atenție și hotărîre, pentru că — repet — ușurința, nepriceperea, graba pot avea consecințe grave. Și mai e o problemă: cel mai bun jucător folosit imediat după un accident dă un randament cu mult mai mic decît un jucător inferior lui calitativ dar, în schimb, valid. Toate elementele îndică deci antrenorului că singura cale ce o are de urmat în asemenea împrejurări e să acorde accidentatului repausul care să completeze îngrijirea medicală la care e supus.

Cum rămîne atunci cu nevoile echipei? Ele în nici un caz nu vor putea fi satisfăcute cu jucători ce nu s-au debarasat de apucăturile huliganice sau cu semivalizi. Trebuie asigurate cadre cît mai numeroase, dintre tineri talentați descoperiți, crescuți și pregătiți cu toată grija de către antrenori, așa încît să nu existe la nici un club ocupanți unici pentru un post sau altul din echipă. Aceasta va permite, totdeauna, prezentarea de formații valoroase, va chezășui prezentul și viitorul echipelor, progresul lor, ca și mersul înainte al fotbalului nostru în general. Adică, de fapt, ceea ce fiecare antrenor și-a propus și s-a legat să realizeze cînd s-a destinat acestei meserii...

C. TEAȘCA
antrenor

magazin
revistă săptămînală editată de ziarul
„ROMÎNIA LIBERA"
★
Redacția și administrația, piața Scînteii tel. 17.60.10
★
Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii din întreprinderi și instituții.
★
PUBLICITATEA SE PRIMEȘTE LA ADMINISTRAȚIA REVISTEI, tel. 17.60.10 interior 1400.

Varietăți • Varietăți • Varietăți • Varietăți

„Rușii au perspective minunate"

Echipa selecționată de hochei (tineret) a Uniunii Sovietice se află, după cum se știe, într-un turneu în S.U.A. După cea de a patra victorie consecutivă obținută de hocheiștii sovietici, antrenorul echipei reprezentative a S.U.A., John Plebon, a declarat reprezentanților presei : „Nu avem nici un fel de scuze. Să vorbim mai curînd despre ruși. Progresul lor în-a uimit. Pasele lor sînt excelente, ei joacă aproape fără greșeală.

Rușii ne-au întrecut — a adăugat Plebon. Ei au perspective mai mari decît noi de a învinge la Olimpiada din 1964. Pentru medalia de aur, la Innsbruck (oraș în Austria unde va avea loc viitoarea ediție a Jocurilor Olimpice de iarnă n.r.) se vor lupta canadienii și rușii, iar noi trebuie să fim mulțumiți dacă ne vom clasa pe locul trei".

Subliniind înalta măiestrie a tinerilor hocheiști sovietici, John Plebon a spus: „În U.R.S.S. există rezerve minunate. Rușii ne-au trimis o echipă nouă și aceasta, în ciuda tinereții jucătorilor, joacă mai bine, după părerea mea, decît reprezentativa U.R.S.S. care a evoluat la Squaw Valley".

O trupă de circ pe schi

Se părea că profesionismul — această plagă a sportului capitalist — ar fi neglijat schiul. Dar, nu este așa. În curînd își va face apariția și în acest sport o trupă de circ — pe schiuri, bineînțeles — de genul celei inițiate de faimosul Kramer la tenis. Schiorii nu sînt, firește, niște simpli artiști de circ ci, printre ei, se află și o serie dintre cei mai valoroși schiori austrieci și nordamericani.

În ciuda protestelor vehemente ale marii majorități a presei sportive — dar mai ales a celei austriece — este probabil că vor prima interesele financiare ale fabricanților de materiale pentru schi (și ale impresarilor, fără doar și poate) ; așa că, peste puțin timp, s-ar putea să fie văzută în stațiunile hibernale la modă din occident „trupa de circ pe schi" ca o curiozitate de... mare atracție.

Flacăra olimpică pe drumul lui Marco Polo

Un itinerar cu totul aparte va urma flacăra olimpică peste trei ani cînd va fi purtată spre Tokio. Organizatorii Olimpiadei au propus ca drumul ștafetelor să fie pe cît posibil asemănător celui pe care a mers cu 7 secole în urmă Marco Polo, reeditînd astfel, în zilele noastre, itinerariul celebrului călător venețian.

Flacăra olimpică va urma să treacă prin Grecia, Italia, Elveția, Austria, Ungaria, Rominia, U.R.S.S., Bulgaria, Turcia, India, Tibet, R. P. Chineză, folosindu-se cele mai variate mijloace de transport, inclusiv caravanele de cămile. Japonezii au numit acest traseu „Drumul de mătase".

„Bunica..."

În timpul desfășurării Jocurilor Olimpice de vară de la Roma, înotătoarea Dawn Fraser, recordmană a lumii, a fost poreclită de colegele ei... „bunica". Nu trebuie să se creadă că Dawn are de acum... nepoței, ceea ce ar fi constituit un record cu adevărat negealat în istoria natației feminine de performanță. Această denumire l-a fost atribuită pentru că Fraser tocmai aniversase împlinirea vîrstei de... 21 de ani. Or, toate celelalte înotătoare prezente la Roma erau mult mai tinere. Barbara Göbel, din R. D. Germană, de pildă, avea 16 ani, australiana Ilse Konrads 17 ani, iar suedeza Cederquist nici nu împlinise măcar... 15 ani.

Mozaic sportiv

■ Revista italiană „Calcio illustrata" a publicat clasamentul celor mai bune 10 echipe reprezentative de fotbal din Europa pe anul 1960 : 1) U.R.S.S. 2) Iugoslavia. 3) R. S. Cehoslovacă. 4) Austria. 5) Anglia. 6) R. P. Ungară. 7) R. F. Germană. 8) Spania. 9) Suedia. 10) Elveția.

■ Într-un schimb de felicitări cu ocazia anului nou halterofilul sovietic Iuri Vlasov i-a comunicat colegului său american Jim Bradford că speră să realizeze anul acesta un nou record mondial. Limita propusă 560 kg. la cele trei stiluri, adică cu 22,5 kg. peste actualul record al lumii.

■ Ulf Hansen, un tînăr în vîrstă de 18 ani, a stabilit la Malmoe, un nou record mondial de abilitate fotbalistică. El a reușit să țină balonul în aer timp de 4 ore și 36 minute, lovindu-l succesiv cu capul, genunchiul și piciorul.

■ Johan Caroll, un reprezentant al federației australiene de rugbi, a declarat recent că echipa Australiei ar fi dispusă să susțină întîlniri cu selecționatele Rominiei și Italiei.

■ La vîrsta de 85 ani norvegianul Peter Sinnerund continuă să fie antrenor de patinaj și uneori chiar concurent. În iarna aceasta el a făcut la Oslo o reușită demonstrație care l-a obligat desigur pe spectatori să-și amintească de principiul că... frigul conservă.

■ Peste 27 de milioane de spectatori au asistat în ultimii 5 ani la competițiile sportive, desfășurate pe stadionul „V. I. Lenin" de la Lujniki. În sezonul de iarnă 20.000 de persoane fac zilnic patinaj pe patinoarele special amenajate în incinta acestei uriașe baze sportive din Moscova.

■ Revista americană „The Ring" scrie în ultimul său număr că în 1960 au murit numai (!) 10 boxeri pe ringurile din S.U.A., Mexic și Franța. Comentînd acest tragic bilanț aceeași revistă precizează cu cinism că boxul „stă totuși bine" la capitolul decese față de fotbalul american, care a provocat moartea a 18 jucători, numai în lunile octombrie și noiembrie.

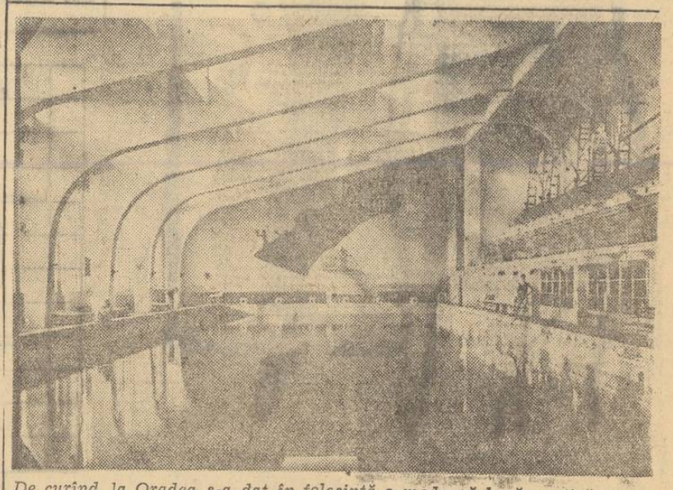

De curînd, la Oradea s-a dat în folosință o modernă bază nautică acoperită. În fotografie : *vedere interioară a noii baze.*

SFATURI — COSMETICĂ — MODĂ — GOSPODĂRIE

Noutăți în industria alimentară

Industria alimentară din țara noastră este în permanentă dezvoltare spre bucuria, în primul rînd, a gospodinelor. Conservele de legume, de fructe, de carne și cîte altele, vin în sprijinul gospodinelor.

An de an crește atît producția industriei alimentare cît și varietatea sortimentelor. An de an se îmbunătățește calitatea și forma lor de prezentare. În 1961, de pildă, față de 1960 se vor produce cu 30 la sută mai multă carne, cu 18 la sută preparate de carne, cu 33 la sută lapte de consum, cu 35 la sută conserve de legume sterilizate etc. În anul 1961 întreaga cantitate de ulei ce se va livra magazinelor, va fi rafinat.

Merită să fie subliniat faptul că, la conserve de legume sterilizate s-a prevăzut o creștere accentuată la cele de mazăre și fasole, adică la cele mai solicitate de consumatori.

Pasta de tomate reprezintă de asemenea o necesitate importantă pentru gospodăria fiecărui om. În anul 1961 se vor monta două linii automate de pastă de tomate și de suc de roșii, ceea ce va permite sporire considerabilă a producției acestor alimente bogate în vitamine.

O mare atenție se va acorda producerii de alimente vitaminizate și a celor dietetice pentru adulți și copii. Se vor fabrica conserve de legume și de fructe vitaminizate, ciocolată dietetică, diverse făinuri pentru copii, lapte praf tip „Bledon" pentru copii și multe altele.

O surpriză plăcută pentru gospodine în anul 1961 va fi și modul cum se va îmbunătăți în continuare prezentarea produselor. În industria zahărului de pildă, din acest an se vor livra preambalate (în cutii de 2 și 5 kgr.) 5.000 tone zahăr cubic, (iar în pungi de 1/2 și 1 kgr.) 25.000 tone zahăr tos.

Se vor livra magazinelor în bidoane de un litru cantități importante de ulei superior de salată. Se va extinde folosirea ambalajelor din carton cerat pentru marmeladă, muștar, gemuri și jeleuri. În 1961 procentul borcanelor cu deschidere ușoară va crește la 75 la sută din totalul celor existente.

A. MIHAELA

CE VA FI

Tocmai împlinise anul
Dragul tatii dolofanul.
Jucăria — sunătoare
Nu mai are căutare.
Cît e el de iscusit
Altceva l-a ispitit.
A pus mîna pe un creion
Uriaș cît un baston.
Și, din lipsă de caiete
Îi apasă pe perete.
Nu știu ce-a descoperit
Că-i nespus de fericit!
Rîde-ntr-una și se miră
Din creion cum se deșiră,
Tot mai lungă, tot mai plină
Dîra neagră de lumină...
Umblă palmele-i s-o prindă
Ea stă rece ca-n oglindă
Furios, încurcă firul
Și mai și cu tibișirul,
Parc-ar atîrna în cui
Încîlciții zulufii lui.
Că-ntr-un fel deosebit
Chiar și mama a zîmbit
Tată însă serios,
Cu privirile în jos
Își înseamnă pe hîrtie:
„Fiu-meu a-nvățat să scrie
Nu mai e analfabet
Va fi pictor sau... poet!

Vasile DIMA

ROCHII DIN STOFĂ

1) Rochie de dimineață cu corsaj simplu închis cu nasturi mari, mineca 3/4 cu manșetă și rotunda pe lîngă gît. Fusta are o mișcare deosebită cu formă de eșarfe înodate numai în față.
2) Rochie cu garnitură pe corsaj, cordon în talie și fustă strîmtă.
3) Pentru după amiază, rochie cu guler degajat, mineca chimono, trei sferturi și format de vestă încheiată la două rînduri de nasturi.
4) Rochie tinerească de dimineață cu mineca aplicată și garnituri de fente cu nasturi care pornesc cea de la corsaj de sub guler, iar cea de pe fustă de sub cordon.
5) Din orice stofă se poate confecționa această rochie care are ca garnitură încrustații din același material la decolteu și în jurul fentei.
6) Rochie de după amiază în formă de mantou cu guler clasic, mineca chimono și corsajul bluzat pe un cordon de bîé ce la forma șoldului și se încrucișează în față.

Desene de Ludmila OGRINJEANU

GHIDUL GOSPODINEI

FRUCTE DE IARNĂ

Printre fructele de iarnă găsim: portocalele, mandarinele, limîile, grepurile și bananele. Datorită substanțelor hrănitoare cît și vitaminelor pe care le conțin aceste fructe sezoniere sînt recomandate pentru toate vîrstele. Ele sînt foarte indicate a se mînca crude, dar și preparate au un gust delicios. Pentru această săptămînă o să vă dăm cîteva rețete de prăjituri din portocale.

PRĂJITURĂ DE PORTOCALĂ

Cantități pentru 6 persoane: 250 g. zahăr, 4 ouă, 200 g. migdale sau nuci date prin mașină și două portocale mari. Timp de preparație 20 minute, de coacere 30 minute. Amestecăm gălbenușurile cu zahărul timp de 10 minute după care adăugăm la această compoziție migdalele date prin mașină și zeama de la cele 2 portocale — aproximativ un pahar — plus coaja rasă de la o jumătate de portocală. La sfîrșit punem și albușurile bătute spumă. Toată această compoziție o turnăm într-o formă rotundă, bine unsă cu unt și pe fundul căreia am pus o hîrtie (de asemenea unsă cu unt), deoarece această prăjitură se scoate mai greu din formă. O băgăm la cuptor la un foc moale.

CREMĂ DE PORTOCALE

Cantități pentru patru persoane: 1 litru de lapte, 4 ouă, la care întrebuințăm numai gălbenușurile, 2 linguriță de făină, 1 baton de vanilie, 50 g. fructe glasate sau fructe din dulceață, 2 portocale, 20 bucăți zahăr. Se pune laptele la fiert împreună cu batonul de vanilie tăiat în bucăți. Fiecare bucățică de zahăr o frecăm de coaja portocalei, care absoarbe astfel toată aroma. Adăugăm acest zahăr parfumat în laptele fierbinte. Separat se desface în puțin lapte rece făina după care o punem în laptele călduț împreună cu gălbenușurile de ou. Se așează totul din nou pe foc timp de 3 minute, avînd grijă să amestecăm tot timpul cu o lingură de lemn, după care se pune la rece. Fructele glasate sau cele din dulceață, le tăiem bucățele mici și le amestecăm cu compoziția pe care o punem într-o compotieră rotundă. Curățim portocalele de coajă, le rupem în felii de la care scoatem sîmburii și le așezăm în formă de raze deasupra acestei creme, atunci cînd este rece și compactă. Cînd o servim putem să o stropim cu 2 linguri de liquer.

PUDING DE PORTOCALE

Cantități pentru 4 persoane: se amestecă bine 8 linguri de zahăr cu 2 linguri de făină și 2 gălbenușuri. Pe urmă se adaugă cîte puțin 125 g. lapte călduț, o lingură de unt, puțină sare. Totul se pune să fiarbă în bain-marie, avînd grijă să amestecăm incontinuu pînă se îngroașe. Această cremă o parfumăm cu zeama unei portocale împreună cu coaja rasă de la o jumătate de portocală. Lăsăm să se răcească puțin după care adăugăm albușurile bine bătute. Se ia o formă de preferință pătrată, pe fundul căreia punem o hîrtie albă, bine unsă cu unt. Luăm 2 duzini de biscuiți, le rupem în bucățele și așezăm pe fundul formei un strat. Deasupra turnăm crema, alternînd mereu cu biscuiții. Se lasă la rece cel puțin 3—4 ore, după care se răstoarnă pe o farfurie rotundă. Dacă dorim putem să o garnisim cu puțină frișcă.

MENIUL SĂPTĂMÎNII

- **Salată a la ruse; ciulama de ciuperci; cremă de zahăr ars.**
- **Ciorbă de purcel, șnițel cu cartofi; compot.**
- **Sufle de brînză; mîncare de vinete cu carne; strudel de mere.**
- **Salată orientală; mîncare de morcovi cu carne; fructe.**
- **Supă de găină cu găluști; pilaf de pasăre; mandarine.**
- **Zacuscă; mîncare de limîle cu carne; strudel cu brînză de vaci.**
- **Ouă umplute; cotlete de porc la grătar-murături; puding de portocale.**

Mobilierul păpușilor mici

Se face din cutii de chibrituri desfăcute și lipite așa cum se vede în desene. Nu sînt necesare decît un „lipici" bun, o foarfecă și ceva aplicație la lucru. Ca să arate mai frumos se vor picta după montare sau înainte de montare, se îmbracă cu hîrtie lucioasă colorată. Camera se face din fundul unei cutii de carton mai bun căreia i se scoate una din laturile mari. Și aceasta se poate „zugrăvi", cu acuarele: perdelele, covoarele, cuvertura de pat se fac din bucățele de creton, stofă etc. culese de prin sacul cu resturi al mamei.

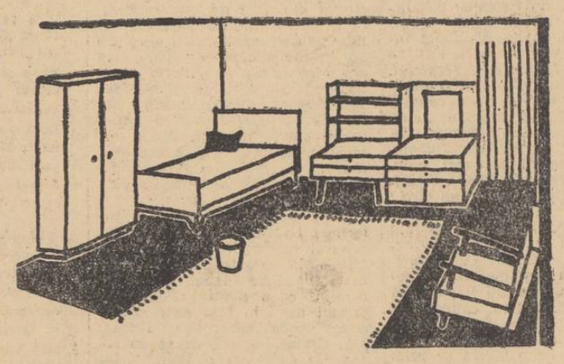

Folosirea detergenților

Prin detergent se înțelege acel produs de spălare a cărui soluție apoasă posedă proprietatea de a curăța materialele textile, în general prin simpla imersiune a acestora în soluția încălzită. Detergenții moderni se obțin în general din aceleași materii prime ca și săpunul, care este un detergent natural, însă printr-un alt proces tehnologic. Față de săpun aceste noi produse au o serie de avantaje de prim ordin. Astfel, ele au o puternică acțiune anticalcaroasă și ca atare pot fi considerate ca practic insensibile la duritatea apei. Datorită acestei proprietăți au o mare eficacitate de spălare și pot fi folosiți în întregime. În plus, detergenții se dizolvă imediat în apă rece sau călduță.

Apariția detergenților moderni, ca „Alba Super" (pentru spălarea articolelor de bumbac, în și cînepă) și „Alba Lux" (pentru spălarea articolelor de lînă, mătase și fibre chimice) reprezintă o ușurare mare în fiecare gospodărie. Primul produs conține și un adaus superior de albăstrire a rufelor. Pentru folosirea rațională, rufele se înmoaie din ajun, în apă rece, în care se pune și detergent, respectiv 1/2 pachet la fiecare 20—25 l. apă. A doua zi rufele se storc. Dacă rufele sînt foarte murdare, ele se vor spăla cu mîna în apă caldă, în care am adăugat 1/2 pachet detergent la fiecare 10—15 l. apă. După aceea se pun la fiert în mod obișnuit, timp de o oră, introducîndu-se tot la fiecare 20—25 l. apă, încă cîte 1 pachet Alba. După fierbere, eventualele părți insuficient spălate se freacă ușor, apoi rufele se limpezesc întîi în apă caldă și ulterior în apă rece.

În caz că avem mașină de spălat, înmuierea rămîne necesară. Spălarea în mașină se face, după caz, într-una sau două ape fierbinți, folosind un pachet de detergent la fiecare 25—30 l. apă, după care se limpezesc.

Folosirea corectă a celui de al doilea detergent se face astfel: se dizolvă 1/3 pachet (circa 80 gr.) în fiecare 10 litri apă călduță (în cazul spălării articolelor din lînă și mătase nu se va depăși temperatura de 40°C) și se spală în mod obișnuit prin apăsare între mîini, fără a se freca; în părțile mai murdare se presară puțin detergent și se freacă ușor. În final se stoarce ușor și se limpezește bine cu apă.

Desigur că dacă avem de aface cu o țesătură imprimată, va trebui să facem o probă asupra rezistenței colorantului.

Mănuși aspiratoare de praf

Unele gospodine se plîng că din cauza dimensiunilor prea mari ale capetelor aspiratoare de la aspiratoarele de praf, ele nu pot fi introduse în locuri înguste și nu pot urmări suprafețe ondulate — de exemplu spațiul între pernele mobilelor, elementele decorative de pe mobile etc.

Pentru aceste suprafețe s-a realizat o mănușe neobișnuită căptușită cu canale și prevăzută cu orificii aspiratoare racordate la aspiratorul de praf. Dacă această mănușe se îmbracă pe mînă, se pot șterge cu ea mobile de orice formă sau tapițerie.

Sfaturi cosmetice

Abundența de lămîi din unitățile comerciale face posibilă folosirea și în cosmetică a sucului de lămîie. Sucul de lămîie se recomandă în special pentru tenurile grase care prezintă porii dilatați, întrucît este un excelent astringent și antiseptic. Are de asemenea proprietatea de a albi pielea, de aici întrebuințarea lui pentru tenurile cu pistrui și pentru albirea mîinilor. În cazul unui ten gras mai sensibil, sucul de lămîie este bine să fie diluat cu lapte de vacă proaspăt sau în cazul în care se urmărește albirea pielii, cu apă oxigenată.

Sucul de lămîie poate fi folosit în loțiunile de față astfel: în cazul tenurilor grase se recomandă următoarea rețetă: balsam de Peru 2 g., suc de lămîie 25 g., alcool 30 g., apă 45 g. Tenurile grase care prezintă porii dilatați se vor loționa cu suc de lămîie 35 g., alaun 1 g., alcool 15 g., apă 50 g. Pentru tenurile normale și uscate este indicată loțiunea cu miere de albine și suc de lămîie; miere de albine 4 g., suc de lămîie 20 g., apă de roze 65 g., alcool 10 g., nipagină 0,20 g. Sucul de lămîie poate fi folosit și la prepararea diverselor creme hrănitoare ca spre exemplu: suc de lămîie 10 g., apă de roze 25 g., vaselină colesterinată 75 g., (vaselina colesterinată se prepară din 99 g. vaselină pură și 1 g. colesterină).

Pe scară tot mai largă este folosit sucul de lămîie la prepararea măștilor cosmetice; astfel pentru tenul uscat se va adăuga în masca de gălbenuș de ou sau la caimacul de lapte, 1/2 linguriță zeamă de lămîie. Sau pentru tenurile grase masca de albuș de ou în care se va adăuga de asemenea o linguriță de zeamă de lămîie. Aceste măști se lasă pe obraz 20-30 minute apoi se spală cu apă călduță și se clătește obrazul cu apă rece. Persoanele care fac gospodărie și au mîinile aspre și crăpate pot folosi glicerină amestecată cu suc de lămîie. De asemenea petele de negreală rămase pe degete în urma curățatului legumelor sau fructelor vor fi îndepărtate cu felii de lămîie. Sucul de lămîie poate fi întrebuințat de asemenea pentru menținerea ondulațiilor în cazul unui păr gras sau normal. În acest scop înainte de punerea bigudiurilor vom umezi părul cu zeamă de lămîie. Dacă părul este foarte gras și dorim să-l degresăm adăugăm ultimei ape cu care-l clătim zeama unei lămîi și o linguriță de bicarbonat de sodiu.

Anca BOGDAN

CURIERUL NOSTRU

MONA H. — Botoșani. După cum ne scrieți dv. în această nouă scrisoare, lucrurile au luat o întorsătură din cele mai bune. Ne pare foarte bine că se întîmplă așa. Nu credem că este cazul să vă puneți acum probleme de genul celor despre care ne scrieți. Dacă este un om așa cum ni-l descrieți dv. nu trebuie să ezitați nici o clipă. Făuriți-vă un cămin fericit alături de acest om. Numai cei cu mentalitate învechită ar putea să nu privească cu ochi buni această hotărîre a dv. De aceea, tia nu trebuie să țineți seama. Cu timpul își vor da seama cît este de greșită atitudinea lor. Sîntem și noi de părere că trebuie să acționați imediat.

G. BRATU — Brașov. Cei doi celebri naturaliști ruși despre care ne întrebați sînt A. O. Kovalevski (1840—1904) și A. N. Beketov (1825—1902). Primul are meritul de a fi făcut studii însemnate de embriologie, punînd bazele embriologiei evoluționiste. Studiind dezvoltarea animalului Amfiox, Kovalevski a stabilit faptul că ani, malul respectiv reprezintă veriga de legătură între nevertebrate și vertebrate.

Beketov a elaborat înainte chiar de a apare opera lui Darwin, o seamă de teze importante în care arată rolul mediului exterior ca izvor al variabilității. Acest om de știință a dat o replică puternică malthusianismului.

GEORGETA — Turda. În primul rînd noi vă dorim succes deplin în îndeplinirea visurilor dv. Atîta timp cît există pasiune dar și voință de a învăța, de a realiza ceva, sînt și șanse de reușită. Totul depinde de dv. Este deci necesar să vă pregătiți

cu multă conștiinciozitate. Noi credem că peste un an sau chiar în toamna anului 1961 vă puteți prezenta la examenul de admitere.

TĂNASE GH. — Sascut. Problema pe care o ridicați dv. este deosebit de importantă. Este cît se poate de regretabil că din cauza unor condiții obiective nu v-ați putut continua școala. Va trebui să faceți acest lucru acum, oricît de greu v-ar veni. Luați legătura cu secția de învățămînt a sfatului popular raional și căutați, prin aceasta, un loc la un curs seral. După ce terminați ultimele clase ale școlii elementare, înscrieți-vă la o școală tehnică de meserii pentru a vă crea o profesie. Ulterior veți putea urma și alte școli.

I. BALĂU — Vatra Dornei. Pentru a vă publica propria creație sînt mai multe căi: puteți trimite manuscrisul unor publicații periodice sau îl puteți trimite unei edituri. Din partea colaboratorilor publicației sau edituri respective veți primi un răspuns competent și autorizat. Îndrumările și obiecțiile ce vor fi făcute de către aceștia vă vor fi cu siguranță foarte folositoare.

MORARU S. — București. Povestirea dv. intitulată „O victorie muncită" nu este lipsită de valoare. Se vede că aveți darul de a povesti interesant, reținînd atenția cititorului chiar și atunci cînd subiectul povestirii nu este chiar atît de atrăgător. Cu toate acestea, lucrarea sus amintită are cîteva lacune care se pot îndrepta: 1) o asemenea temă este bine să fie scrisă la persoana a treia, deoarece va putea convinge mai mult; situațiile în care se află povestitorul în această lucrare sînt pe alocuri dificile; 2) lucrarea este mult prea lungită cu o serie de amănunte nesemnificative; 3) sfîrșitul nu este bine realizat. De fapt, așa cum se termină, povestirea pare că nu are sfîrșit. Desigur că dv. o să mai lucrați la această temă sau la altele și credem că veți realiza lucruri bune.

I. E. — Pitești. Lunga dv. scrisoare ne-a edificat asupra multora din problemele care vă preocupă. Situația este destul de complicată, iar soluții favorabile, din păcate, nu prea vedem; cel puțin pentru moment. Sîntem în totul de acord cu ideea de a părăsi orașul respectiv. Vă trebuie un mare efort de voință pentru a vă pregăti din toate punctele de vedere, astfel ca să puteți pleca bursieră la facultate. Vă sfătuim să alegeți una din facultățile care țin de Institutul agronomic. Atitudinea față de prietenul dv. a fost cea mai potrivită. Numai dacă va dovedi prin fapte că regretă sincer cele întîmplate și vă va da garanții sigure pentru viitor, veți mai putea relua vechile legături.

C. M. — Sinaia. Dacă lucrurile stau așa cum ne scrieți dv. atunci aveți perfectă dreptate să fiți atît de supărat. Nu sîntem încă siguri dacă în ce privește cauza supărării dv. avem vreo vină. Scrisorile dv. la care vă referiți nu ne-au sosit la redacție. Totuși vă rugăm să continuați corespondența cu revista noastră și să ne scrieți din nou care erau propunerile și cerințele dv., iar noi vă vom răspunde cu operativitate.

ȘERBAN ȘP. — București. Mai tîrziu o să vă dați seama că ceea ce se întîmplă acum cu dv. face parte din micile sau marile pasiuni trecătoare ale tinereții. Pînă atunci este bine să ascultați sfaturile părinților dv, care au, pe lîngă grija față de viitorul dv., și o bogată experiență în viață. Aceasta nu înseamnă însă că ar fi excluse relațiile de prietenie sinceră, frățească între tinerii de vîrsta dv.

M. VÎRLAN — Abrud. Am primit fotografia dv. înfățișînd pe Maria Muscalu, tehnician-geolog din Baia de Arieș. Fotografia ni se pare interesantă și sperăm să o publicăm în unul din numerele viitoare ale revistei noastre. Vă rugăm să ne mai trimiteți fotografii înfățișînd realizări și aspecte ale vieții noi din țara noastră.

C. NICOLAU — Sinaia. La întrebarea similară am răspuns unui cititor în numerele trecute. Probabil că l-ați citit și dv. întrucît știm că urmăriți cu regularitate rubrica noastră.

IOAN CRĂESCU — Caransebeș. Scutierul pentru motocicletă dacă nu-l găsiți la magazin, îl puteți confecționa la o cooperativă meșteșugărească.

TIPARUL PRACTIC

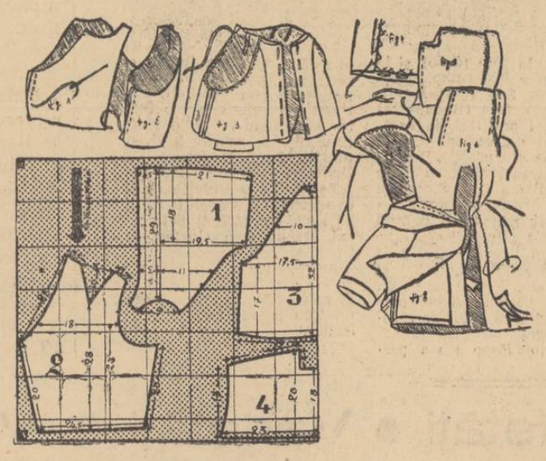

Acest costum se poate confecționa foarte ușor din orice fel de material moale și călduros (diftină, molton, pichet plușat) și se poate căptuși cu mătase uni asortată la culoarea materialului.

După ce veți mări tiparul, ținînd cont că fiecare pătrățel reprezintă 10 cm., așezați bucățile tiparului pe stofa pusă dublu (aveți nevoie de 1½ m material, lat de 0,70 pentru copii de la 10 luni la 1 an). Croiți părțile componente ale tiparului, lăsînd de jur împrejur cîte 1 cm. pentru cusături. 1) partea din față (porțiunea punctată reprezentînd partea dublă), 2) mineca, 3) spatele, 4) gluga. Dați semn și faceți cusăturile de sub braț (fig. 1), faceți pensa umărului și montați mineca (fig. 2). Îndoiți și înșelați partea dublă apoi montați mineca în față și în spate (fig. 3).

Înșelați marginea și puneți deasupra partea dublă pe care o veți fixa cu șnurul în cruciulițe (fig. 4). Faceți cusătura spatelui gîtului (fig. 5) și aceia a părții de sus a ei precum și tivul gîtului (fig. 6). Montați gluga de răscroiala hainei parte peste parte (fig. 7). Croiți căptușeala la fel cu haina, montați părțile și așezați-le parte peste parte. Fiți atente ca cusăturile să coincidă și fixați-le cu ace. Coaseți împreună cusăturile de la răscroiala hainei și căptușeală cu tighelul mare, fixînd cît mai solid răscroiala mînecii.

Faceți un tiv de jur împrejurul căptușelii și coaseți de haină (fig. 8), scoateți apoi acele de gămălie cu care ați prins căptușeala. Faceți tivul mînecii hainei la lungimea dorită cu puncte de cruciuliță și dați drumul căptușelii pe care o veți fixa avînd grijă să nu o întindeți prea mult ca să evitați cutele pe care le dau totdeauna căptușeala prea întinsă. Coaseți două panglici la răscroiala gîtului (aveți nevoie de 1,10 m. căptușeală lată de 0,90 și de 1 m panglică). Bine înțeles înainte de a căptuși haina trebuie să călcați toate cusăturile atît ale hainei cît și ale căptușelii.

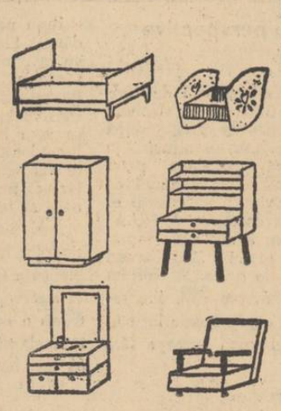

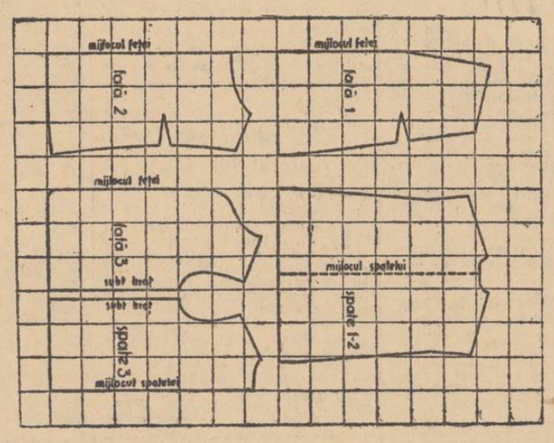

VESTE

O vestă practică ne putem face după tiparul de mai jos, cu mici modificări la cele trei modele schițate. Modelul nr. 1 este mai simplu, petrecut în față, cu laturile deschise și strîns cu un cordon subțire, cu fundă. Modelul nr. 2 se face din două părți identice, cusute pe umeri și se poartă tras peste cap și încins cu un cordon lat și cu o cataramă mare. Modelul nr. 3 diferă de celelalte fiind cusute și laturile și umerii, rămînînd deschis numai în față. Ca garnitură — utilă — cele două buzunărașe dispuse în diagonală cu margini la fel cu bordura vestei.

SA FIM CHIBZUIȚI

Cumpărăturile pentru masă și împărțirea lor

În general, gospodina este aceea care administrează bugetul familiei. De felul cum știe să echilibreze cheltuielile depinde nu numai bunăstarea tuturor membrilor dar și armonia, buna înțelegere și buna dispoziție din casă.

Rubrica noastră: „Să fim chibzuiți" va cuprinde multe răspunsuri pentru problemele de acest fel.

Știți să cumpărați bine și economic?

Este vorba de organizarea cumpărăturilor necesare preparării meselor zilnice. O greșală pe care o fac multe gospodine este aceea de a cumpăra în fiecare zi cîte puțin și numai ce este necesar zilei respective. Este bine ca articolele de băcănie să fie cumpărate o dată pe lună sau o dată la două săptămîni. O gospodină trebuie să știe aproape exact cantitatea de zahăr, ulei, făină, griș, orez, untură, ceai, cafea, untdelemn, paste făinoase, săpun, prafuri de curățat etc. de care are nevoie în fiecare lună. Bineînțeles că aceste lucruri, odată cumpărate, trebuie împărțite cu grijă și nu consumate deodată sau fără nici un fel de socoteală.

De asemenea, este bine ca să nu se facă piața zilnic ci să se stabilească meniul pe mai multe zile și toate cumpărăturile să se facă deodată.

Iată un exemplu de felul în care poate fi făcută piața pentru trei zile și meniurile pentru prînz și seara care pot fi alcătuite din cumpărăturile făcute. Cantitățile sînt pentru patru persoane.

ZIUA I *prînz:* Cremă de fasole cu costiță afumată; Morcovi sote cu crochete; Salată de mere; *Seara:* Salată de cartofi cu măsline; Omletă cu brînză sau cu șuncă.

ZIUA II *prînz:* Supă de conopidă; Șnițel cu cartofi; Compot de prune uscate; *Seara:* Conopidă și sos alb; Papanași prăjiți cu zahăr.

ZIUA III *prînz:* Icre de fasole; Ciorbă de porc dreasă cu ou; Orez cu mere; *Seara:* Salată de țelină cu maioneză; Budincă de clătite.

Cele mai multe cumpărături vor servi la prepararea a două feluri de mîncare: fasole 1/2 kg dintre care 2/3 pentru supă 1/3 pentru icre; 1 kg morcovi în care intră și albitura pentru sote și zarzavatul de ciorbă; 2 kg cartofi — (1 kg pentru salată de cartofi — 1 kg pentru șnițel); o conopidă mare din a cărui zeamă (în care a fiert) cotorul și cîteva buchete se va face supa, restul pentru conopida cu sos alb; 1 1/2 mere — (1 kg pentru salată. 1/2 pentru orezul cu mere); 3/4 carne de porc din a cărei carne macră se vor scoate șnițelele, iar ceea ce rămîne va servi la ciorbă. 600 gr. brînză vacă dintre care 400 gr. pentru papanași și 200 gr. pentru budinca de clătite; 1 kg. lapte care va fi folosit la prepararea omletei cu brînză, supei de conopidă, sosului alb, o lingură în ou pentru șnițel și restul la clătite, la care dacă nu ajunge se va adăuga sifon. Restul cumpărăturilor constau din: 100 gr. măsline pentru salată; 150 gr. brînză albă pentru omletă, 3/4 coastă afumată pentru supa de fasole, crochete și budincă de clătite, 1/2 kg. prune uscate, 1 kg. țelină, 200 g. unt, ouă (3 la crochete, 3 la omletă, 1 la șnițel, 1 la papanași, plus albușul rămas de la maioneză, 1 la clătite, 1 la ciorbă).

Cornelia POPESCU

Ornamentarea pulloverelor

Iată cîteva idei pentru ornamentarea pulloverelor și bluzelor de croială asemănătoare:

1. Bluză dreaptă din material pepit sau ecosez cărela îi tricotăm gulerul, manșetele și bordura de jos în culoarea dominantă a ecosezului. Pe piept se aplică un ecuson avînd pe el fie brodat, fie din bucățele de fetru un motiv de iarnă luat din chenarul din dreapta în care dăm, mărite modelele care se aplică la toate trei schițe, precum și altora pe care le aveți și vreți să le dați un aspect mai tineresc.

2. Jerseul rămas mic poate fi „adus" la măsură intercalîndu-i în față o bentiță de catifea (iată după nevoie) formînd în continuare și gulerul. Pe ea, aplicații de fetru și lînă colorată după modelul din chenar.

3. Același gen de transformare ca mai sus însă aplicat la cazul că pulovărul este prea scurt.

A. RIK

— Mi-ați reparat ieri chiuveta și s-a stricat exact după o oră!

— Vedeți? Exactitatea... e deviza Cooperativei noastre!

FRED GHENADESCU

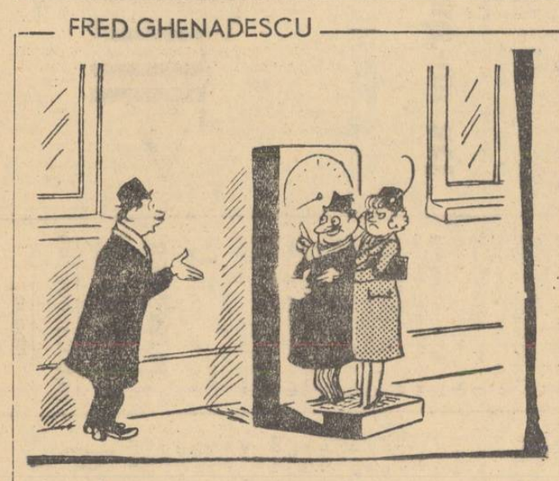

Avarul: *Ne cîntărim împreună și împărțim la 2. Dumneaei e „jumătatea" mea.*

E. ARNO

Fără cuvinte.

ȘT. MUNTEANU

Fără cuvinte.

A. MATTY

— Iartă-mă, te rog, dar mă grăbeam foarte tare... mă duc să spăl mașina...

— Ce faci, dom'le? Dumneata îmi sperii peștele!

REBUS-magazin

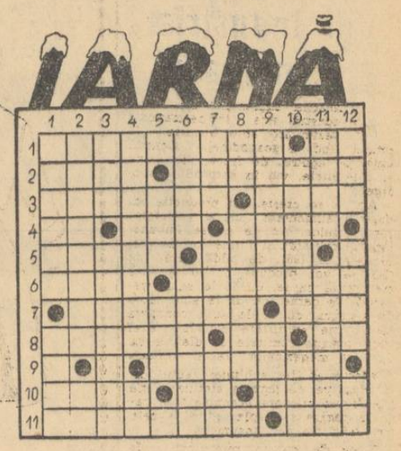

ORIZONTAL: 1) Sînt produse de zurgălăii de la sania din „Iarna" lui Alecsandri — Scufița Roșie 2). A se îmbolnăvi de frig — Astfel de stînci au fost aduse de ghețari 3) Cu așa o manta groasă și cu glugă, nu-ți pasă de frig! — A pictat cu măestrie tabloul „Iarna" 4) Viforeanu Octav — Rînd — Bloc de gheață 5) Pasăre argintie — Nu e gras 6) Arbust care-și păstrează prospețimea coroanei și iarna — Zăpadă fină, spulberată de vînt 7) Locuri unde se dă oilor de mîncare iarna (Reg.) — „E lung pămîntul, ba e..." (G. Coșbuc) 8) Mantie albă a iernii (plural) — Titan — La mijlocul lui ianuarie! 9) În el se face arderea combustibilului 10) „Combustibil" bogat în calorii pentru oameni (Reg.) — Bluze înflorate — Autorul poeziei „Ninge" 11) Autorul versurilor: „Sub vîntul rece-al amorțitei ierne / Își pleacă codrul crengile-ncărcate / Sub alba-i haină cîmpul se așterne". — Campioni la bob și la... sănioară.

VERTICAL: 1) Bate iarna și „frige" — Cu astfel de armuri argintii, asemuiește Alecsandri mantia de zăpadă care „îmbracă mîndra țară" 2) Ploaie cu ninsoare — A început să amorțească! 3) „Bate vîntul dintr-o parte / Iarna-i..., vara-i departe" (Eminescu: „Ce te legeni...") — Arbuști ce se țin iarna în casă ca „plante ornamentale" 4) Zăpadă — Dan Negureanu 5) Băutură alcoolică — Afluent al Tisei 6) Oswald..., paleontolog elvețian — Zeu egiptean 7) A fost și una glaciară — Stațiuni de mașini și tractoare — Spun 8) S-a terminat cu lapoviță! — Solidificată prin răcire 9) Expus — A (se) ivi 10) Clădire — Munte în Tesalia, cîntat de poeți 11) Se agață de lîna oilor sau „se ține" pretutindeni de om — O constelație boreală poartă numele nediminutivat al acestui animal 12) Alt animal, din zona iernilor lungi — Materie primă pentru barba lui Moș Gerilă și pentru zăpada de la pomul de iarnă — Crivăț Ion.

Julieta FLOREA

În trecere

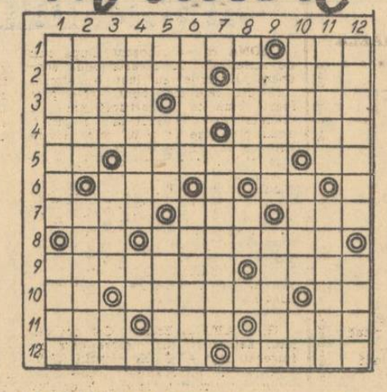

ORIZONTAL: 1) A trece drumul — Trecătoare 2) La șah, aducerea unui turn alături de rege și trecerea regelui peste el — În trecut 3) Nu lasă să treacă lumina — Abandonat 4) Coșul pieptului — Capricii trecătoare 5) Do — Nesincer — Dînsul 6) Trece prin urechile acului — Sînt 7) Care se petrece la intervale mai depărtate — Trece drept complet dezbrăcat! — Mic fluviu în Franța 8) Dese! — Care trece repede 9) Trecere în tabăra dușmană — Hercule, de pildă (pl.) 10) În trecere de două ori! — Nu poate fi trecută cu vederea! — Pronume — 11) Provizii — A lucra pămîntul — Locuia în antichitate în nord-vestul Africii 12) Trec din mînă-n mînă — Un drum a cărui trecere este interzisă.

VERTICAL: 1) Parte a străzii rezervată trecătorilor — Formă de organizare socială în trecutul îndepărtat 2) Ploaie trecătoare — Se trece pe plic 3) Trece trenurile de pe o linie pe alta — Trecută prin foc — Plantă 4) Interval de timp care trece cel mai repede! — Conjuncție 5) Elena Dima — La dreapta! — Trecut 6) Trecerea unei piese tehnice în poziția inițială — Nu prea au trecere la soacre! 7) A întrece măsura 8) Vas prin care trece singele oxigenat de la inimă — Raport matematic 9) A jeli — Stare în care te trec toate răcorile! 10) A trece mingea unui coechipier — Plantă comestibilă — 100 de metri pătrați 11) A pîndi trecerea cuiva — A trece printr-o serie de transformări 12) Trece în goană în jurul pămîntului — Trec cu vederea...

Valentin MIREA

ȘAH • ȘAH • ȘAH • ȘAH • ȘAH • ȘAH

O PARTIDĂ MEMORABILĂ

Comentariul candidatului de maestru Șuta Mihai la partida Fisher—Tal, situat pe primul loc la concursul organizat de revista „MAGAZIN"

Alb: Robert Fisher
Negru: Mihail Tal

Apărarea franceză

1. e2 — e4. Fisher joacă aproape în exclusivitate jocuri deschise, în concordanță cu elanul său tineresc. 1... e7 — e6! ? ! În opoziție cu tînărul campion american. Tal denotă o multilateralitate complexă în tratarea deschiderilor, deci implicit o maturitate mai pronunțată. 2. d2 — d4, d7 — d5! Deci apărarea franceză! Apărarea pe care Botvinik a abandonat-o după prima sa partidă din meciul pentru campionatul mondial! Consider că efectul psihic asupra lui Fisher trebuia să fie derutant, deși în continuarea partidei s-a arătat la înălțimea lui... Tal. 3. Cb1 — c3. Teoria consideră ca cea mai energică dintre continuări. Alte continuări importante sînt 3. Cd2 (Tarasch) și 3. e5 (Nimzovitsch). 3... Nf8 — b4. Mutarea constitutivă a variantei moderne, introdusă în practica turneelor de către Nimzovitsch, după ce în prealabil avea mare cimp de trecere mutarea introductivă a variantei clasice 3... Cf6. 4. e4 — e5. Aici se mai cunosc mutările lui Alehin 4. Cge2 (Alehin — Nimzovitsch, Bled, 1931). 4. Nd2 (reluat de Bronștein în meciul cu Boleslavski, 1951) și 4. a3 (reluat de Smislov, în meci cu Botvinik, 1954). Campionul țării noastre pe anul 1959, V. Ciocîltea este un adept al continuării 4. Nd3.

4... c7 — c5. Mutarea 4... Cge7 duce (prin intervertire de mutări) la aceleași sisteme 5. a2 — a3. Cu ocazia campionatelor mondiale studențești Leningrad 1960, în partida cu Mititelu, Spasski a încercat aici 5. Dd1 — g4 și la 5... Ce7 a obținut o victorie convingătoare. În loc de 5... Ce7, continuarea corectă este 5... Rf8! 6. Cf3, Cd4: 7. Cd4:, Da5 8. Nd2 Cc6 9. a3, f5! F. Bogatîrciuk — Botvinik 1927. Mutarea 5. Nd2, experimentată cu succes de Fine — la turneul AVRO 1938 — în partidele cu Flohr și Capablanca, nu s-a păstrat ca o continuare pretențioasă. 5... Nb4 — a5.

Această mutare în decursul turneelor s-a jucat alternativ cu 5. Nc3:+, care însă în urma aplicării cu mare succes a unei recomandații din cartotecile lui dr. Euwe, a trecut — cel puțin temporar — pe plan secund. Anume Gligorici a jucat-o cu Petrosian la turneul candidaților 1959 și ulterior Tal contra lui Botvinik, în prima partidă a meciului pentru campionatul mondial, 1960.

6. b2 — b4! — c5: d4. Desigur nu 6... cb4: 7. Cb5 — ba3:+ 8. c3 — Nc7 9. Na3: cu atac puternic. 7. Dd1 — g4. Spre deosebire de partidele 1 și 3 din meciul Botvinik—Smislov 1954, unde s-a jucat 7. Cb5, fără vreun succes deosebit, mutarea 7. Dg4 a fost aplicată în partida a 9-a a meciului, albul obținînd victoria în 25 mutări. (Mai amintim că în aceleași meci, în partida 7-a, Smislov a continuat cu 4. a3). Mutarea 7. Dg4 constituie o întărire a jocului alb și se bazează pe o idee din partida Reshevsky—Botvinik, Gröningen, 1946, în care albul a jucat mai slab 6. Dg4. 7... Cg8 — e7 8. b4xa5 — d4xc3 9. Dg4xg7 — Th8 g8 10. Dg7xh7 — Cb8 — c6. Se subliniază importanța ordinei de mutări, o intervertire putînd atrage surprize neplăcute. În locul ultimei mutări Botvinik a jucat 10... Cbd7 cu următoarea desfășurare: 10... Cd7 11. Cf3, Cf8, 12. Dd3, Da5: 13. b4!, Nd7 14. Ng5, Tc8 15. Cd4, Cf5 16. Tb1, Tc4? 17. Cf5:, ef5: 18. Tb7:, Te4+? 19. De4:!, de4: 20. Tb8+, Nc8 21. Nb5+, Db5: 22. Tb5:, Ce6 23. Nf6, Tg2: 24.h5, Na6 25. h6 (1—0).

11. Cg1 — f3. O interesantă dispută teoretică apreciată oarecum în favoarea negrelor survine după 11. f2 — f4.

În acest sens este edificativ articolul respectiv din „Șahmetnii biuletin" 1960, nr. 2, sprijinit și de partida Matanovici—Mititelu, turneul zonal de la Budapesta 1960, cîștigat de reprezentantul nostru. 11... Dd8 — c7. Exclusiv această mutare, o poziție identică a survenit într-o partidă Pușcașu—Șuta, Bacău, sept. 1960, în care subsemnatul am ales continuarea mai naturală 11... Da5: cu următoarea evoluție: 12. Tb1 — Dc7 13. Nf4 — Nd7 14. Dd3 — Tg4 15. Ng3 — Te4+ 16. Ne2 — Cf5 cu poziția neclară, partida solvindu-se cu rezultatul de remiză.

12. Nf1 — b5!? Pe de o parte excelent jucat, în sensul că negrul nu poate răspunde 12... Tg2: din cauza 13. Rf1, Tg8 14. Tg1!, Tg1:+ (14... Tf8? 15. Nh6) 15. Rg1: și dezvoltarea pieselor negre nu mai poate încadra principiile de bază ale unei dezvoltări ulterioare armonioase (Nu merge 13... Nd7? ? 14. Dh8+). 12. Nc1 — f4 ar fi dat perspective solide de joc, privind poziția albelor. 12... Nc8 — d7 13. 0—0 —0— 0—0 14. Nc1 — g5!? Avem de-a face cu o mutare atractivă, în acord cu principiile de bază ale unor poziții similare. Atractiv era și 14. a6! Personal consider mai solidă continuarea 14. Nf4, care după logica 14... Cg6 15. Ng3 ar fi constituit și un „tampon" pe coloana deschisă, iar luarea la e5 ar fi avut consecințe ceva mai neplăcute din cauza legăturii g3 — c7. 14... Cc6 — e5. Mutarea accesată permite un labirint de complicații, în care cei doi jucători au excelat! 15. Cf3 xe5. La 15. Nd7:+ ar fi putut să urmeze 15... Rd7:! 16. Ce5:+ — De5: cu o amenințare directă (Th8) și în general cu o poziție mai activă pentru negru. De aceea consider justificată mutarea din text.

15... Nd7 x b5 16. Ce5 x f7 ( ) — Nb5 x f1!?

Era interesantă situația după 16... Tdf7! la care nu putea urma 17. Cd6+? din cauza următoarelor variante de cîștig pentru negru: 17... Dd6:. a) 18. Ne7:? — Dc7! (am. Th8, Te8), b) 18. De7: — De7: 19. Ne7: — Nf1: 20. Nf8: — Ng2: de asemenea cu poziție cîștigată.

17. Cf4 x d5, Tg8 x g5 18. Ce5 x d6, Tg5 x g2+ 19. Rg1 — h1 La 19... Rf1: putea urma 19... Th2:! 20. Df7! Th1 19... Dc7 — e5.

20. Ta1 x f1:, De5 x e6. Acum negrul se vede forțat la remiză prin șah etern pe care albul nu-l poate evita satisfăcător. Dar aceasta este un succes pentru varianta jucată ca re demonstrează viabilitatea apărării franceze sub această formă. 21. Rh1 x g2, De6 — g4+ 22. Rg2 — h1, Dg4 — f3+ cu șah etern.

Partida este demnă de reprezentanții ei de seamă ai generației tinere de șahiști, un veritabil criteriu pentru teoria mondială.

Comentarii de
Ing. Șuta MIHAI
candidat de maestru

In ce stadiu se află „Cupa Magazin" ediția a II-a?

GRUPA 1. **Gogu Maricuțoiu** (Roșiorii de Vede) — **Ciubotaru I. Const.** (Borzești) 0—1; **Pompiliu Bacalu** (Baia Mare) — **C. Ciubotaru** 0—1; **V. Rotărescu** (București) — **E. Buzoianu** (Pitești) 0—1; **E. Buzoianu** — **G. Maricuțoiu** 1—0; **V. Rotărescu** — **P. Bacalu** 1—0; **E. Buzoianu** — **P. Bacalu** 1—0; Clasament: dr. V. Malcoci (Cluj) 4,1/2 (6), C. Ciubotaru 3 (4), E. Buzoianu 3 (5), Makai Suzana 2 (2).

GRUPA 3. **I. Solomon** (Reghin) — **I. Dănilă** (Cluj) 1—0; **Gheorghiu G.** (București) — **Ilaș Gh.** (Brașov) 1—0; **Gheorghiu G.** — **T. Popescu** (Lugoj) 1—0; **I. Solomon** — **T. Popescu** 1—0.

GRUPA 5. **Lemeș Lucian** (Brăila) — **Gheorghiu Gab.** (București) 0—1; **Gheorghiu** — **Toma I.** (Iași) 1—0; Gheorghiu conduce cu 4 puncte din 4 posibile.

GRUPA 6. **Buzilă Gh.** (Dumbrăveni) — **I. Virlănuță** (Lupeni) 1—0; **Buzilă Gh.** — **Sandu Grecu** (București) 1—0. Buzilă conduce în clasamentul grupei cu 4 puncte din 4 posibile. Urmează Prodan Anatolie cu 2,1/2 (3) și N. Virlănuță 2,1/2 (4).

GRUPA 7. **P. Răducă** (Cujmir) — **N. Chera** (Sibiu) 1—0; **Gh. Manaiu** (Tr. Severin) — **P. Răducă** 0—1; **Baciolu Ovidiu** (Buzău) — **P. Răducă** 0—1.

GRUPA 8. **Rugină Andrei** (Roman) — **Mănescu Dumitru** (București) 1—0; **D. Mănescu** — **C. Pereteanu** (Rm. Sărat) 1—0, **D. Mănescu** — **Eremia P.** (Buzău) 1—0.

GRUPA 10. **Podaru Const.** (Iași) — **Cumbari Gh.** (Sibiu) 0—1.

GRUPA 11. **I. Bănică** (Buzău) — **Candiu Mihai** (București) 0—1; **I. Bănică** — **St. Falcan** (Cîmpina) 0—1.

GRUPA 12. **Popa Nicolae** (Orăștie) — **Kessler Florian** (Tr. Severin) 1—0. Popa conduce cu 4 puncte din 4 posibile.

GRUPA 15. **Ilia Gh.** (București) — **M. Zamfirescu** (Filipeștii de Pădure) remiză; ing. **Ad. Ciorănic** (Făgăraș) — **M. Dabija** (Cîmpina) remiză. M. Dabija conduce în clasament cu 2,1/2 puncte din 3 posibile.

GRUPA 18. **Stănică Victor** (București) — **I. Topliceanu** (Cluj) 1—0; **Pop Dumitru** (Arad) — **Stănică Victor** 1—0; **Stănică V.** — **Al. Culiță** (Vatra Dornei) 1—0; **Baciu Mircea** (Brașov) — **Stănică V.** 0—1; **Stănică V.** — **M. Veturia** (București) 1—0 (prin depășirea timpului de gîndire); **Em Popescu** (Tîntea) — **Stănescu V.** remiză. Stănică conduce în clasament cu 5,1/2 puncte din 7 posibile.

GRUPA 21. **Mandalian Dan** (Brașov) — **Theodor Munteanu** (Bîrlad) 0—1; **T. Munteanu** — **C. Cristescu** (București) 1—0.

GRUPA 22. **I. Stoian** (Năsăud) — **Gh. Bănescu** (Tîrgoviște) 1—0; **V. Zaharia** (Iași) — **I. Stoian** 0—1. Stoian conduce în clasament cu 5 puncte din 5 posibile.

GRUPA 23. **L. Tulici** (Com. Nistru) — **D. Trandaf** (Berca) 1—0; **D. Trandaf** — **Medy Reicher** (Rm. Sărat) 0—1.

GRUPA 24. **I. Turcaș** (Arad) — **B. Rățulea** (Brașov) 1—0; **Gh. Iorgulescu** (București) — **N. Trandaf** (Berca) 0—1; **I. Tiberiu** (Petroșani) — **N. Trandaf** 0—1; **V. Petrovici** (București) — **B. Rățulea** 1—0; **V. Petrovici** — **I. Tiberiu** 1—0. Petrovici conduce în clasament cu 5 puncte din 5 posibile.

GRUPA 26. **C. Fotopolis** (Hunedoara) — **C. Țăranu** (com. Botuș) 1—0. Fotopolis conduce cu 5 puncte din 5 posibile.

GRUPA 26. **Gh. Trandaf** (Berca) — **Gh. Văduva** (Bacău) remiză; **S. Zădărniceanu** (Cernavodă) — **Gh. Trandaf** 1—0; **I. Grigoraș** (Galați) — **Gh. Văduva** 1—0; **Dan Ecaterina** (București) — **Gh. Trandaf** 1—0; **S. Zădărniceanu** — **D. Lupan** (Șimleul Silvaniei) 1—0 prin depășirea timpului de gîndire. S. Zădărniceanu a obținut 5,1/2 puncte din 6 posibile. Acelaș rezultat mai poate fi realizat doar de I. Grigoraș, în eventualitatea cîștigării ultimelor două partide pe care le joacă.

GRUPA 28. **G. Barna** (Oradea) — **I. Orlloș** (Tim.) 1—0.

GRUPA 29. **I. Marian** (Pitești) — **M. Ciobanu** (Tulgheș) 0—1; **M. Ciobanu** a cîștigat și la **I. Călinescu** (Verești), **M. Mironescu** (Bînsănești) și **Gh. Grădinaru** (Urziceni).

GRUPA 30. **Ing. R. Neștianu** (Medgidia) — **D. Trandaf** (Berca) 1—0. Neștianu conduce în clasament cu 4 puncte din 4 posibile.

GRUPA 32. **V. Alexiu** (Craiova) — **E. Crișmaru** (Păltiniș) 1—0; **V. Alexiu** — **I. Stan** (Brașov) 1—0. În partida Hang — Alexiu, negrul a comunicat mutarea 5... d7-d5, deși pe cîmpul d5 se afla o figură. Mutarea fiind imposibilă, trebuie efectuată orice altă mutare și nu obligatoriu d7-d6. Pentru omologarea rezultatului în partida V. Alexiu — G. Nemeș este necesară trimiterea fișei de către ambii jucători.

GRUPA 33. **Al. Vidican** (Tim.) — **P. Zabloțchi** (București) 0—1; **P. Zabloțchi** — **A. Voina** (Dîrste) 1—0; **P. Zabloțchi** — **L. Mihalache** (Galați) 1—0; **P. Zabloțchi** — **C. Topescu** (Oradea) 1—0. La Topescu, Voina și Leonte au cîștigat și ceilalți jucători. În mod excepțional jucătorului P. Voloesuc (Sighet) i se consideră întreruptă perioada august—noiembrie 1960 la partidele jucate de dînsul urmînd să se țină seama de aceasta.

GRUPA 34. **V. Drag** (Mediaș) — **I. Sava** (Rișnov) 1—0; **N. Vissa** (Bușteni) — **V. Drug** 0—1; **W. Maximilian** — **C. Dinculescu** (Ciumulești) 1—0; **W. Maximilian** a cîștigat și la **I. Sava** și **N. Vissa**.

GRUPA 36. **M. Drimbă** (Ploiești) a cîștigat la **Cîrstea Natalia** (București), **E. Tutuianu** (Devesel), **F. Reinhoriz** (Satu Mare), **M. Opriș** (București) și **T. Bidiu** (Hunedoara) — la ultimii doi prin depășirea timpului de gîndire — realizînd pînă acum 5 puncte din 5 posibile.

GRUPA 39. **D. Moraru** (București) — **N. Popescu** (București) 0—1; **N. Ciomoga** (Huși) — **N. Popescu** 0—1. **N. Popescu** s-a situat pe primul loc în grupă cu 6 puncte din 6 posibile.

GRUPA 40. **Popescu Ianuarie — Doru** (Galați) a cîștigat la **M. Cotic** (Brăila), **Al. Solomon** (Reghin) și a pierdut la **Ilie Ion** (Brașov). Pe primul loc în grupă s-a clasat Ilie Ion cu 6 puncte din 6 posibile. Urmează Popescu Ianuarie 5 (6) și Al. Solomon 4 (6).

Fel de fel

Cine fuge după doi iepuri...

...nu prinde niciunul. Ceea ce nu înseamnă că iepurii, cu toată iuțeala lor de picior, nu pot fi prinși de vii. Pe cîmpurile din raza pădurilor ocolului silvic Tinca, regiunea Oradea, s-au organizat recent asemenea vînători în care iepurii trebuiau prinși de vii.

Cum se prind iepurii vii?

Se întinde pe cîmp, în zig-zag, o plasă lungă aproximativ de 1 km. Se fixează bine cu țăruși, apoi 40 de gonași, printre ei și 2—3 pădurari-vînători de o parte și cam tot atîția de cealaltă se resfiră în linie de „trăgători" închizînd un semicerc în jurul plasei pe o rază de 1 pînă la 2 km. Apoi toți încep să se îndrepte către plasă, gonind în același timp și iepurii de pe cîmp către aceasta. Cîte unul mai curajos încearcă să străpungă blocada, cercul gonașilor. Plătește îndrăzneala cu viața. Este împușcat. Ceilalți fug spre plasă.

Lădițele în așteptarea musafirilor, iar alături „dezertorii"

Nu departe de aceasta stau niște piramide din lujeri de porumb sau floarea soarelui. Ele maschează cîte un operator. Ajunge ca iepurele, din fugă, să intre în plasă și imediat, după el se avîntă operatorul, gonindu-l spre colțul vecin. Cîțiva pași, un plonjon de portar de fotbal, și iepurele se zbate scîncind în mîinile operatorului. Acesta după un prealabil examen dacă e mascul sau femelă îl pune într-una din lădițele cu trei despărțituri, în prealabil pregătite.

Vînătoarea se repetă apoi de cealaltă parte a plasei.

O astfel de vînătoare de iepuri vii, relatează Simion Agud, inginerul șef al ocolului silvic Tinca, se soldează cu 100—120 iepuri prinși și 10—15 „dezertori" împușcați.

Al. PLAIEȘU

Cuptor electric

În Uniunea Sovietică se va construi cel mai mare cuptor electric din lume — de 180 de tone — care va avea o capacitate de producție anuală de 250.000 tone de oțel de calitate superioară.

Proiectele tehnice au și fost terminate și de curînd s-a început elaborarea proiectelor de lucru.

Cel mai mare petrolier fluvial din lume

La șantierul naval din Stalingrad s-a început construirea celui mai mare petrolier fluvial din lume cu o capacitate de încărcare de 5000 tone de țiței. Lungimea acestui petrolier va fi de peste 130 de m., pescajul de 3,5 m. iar cele două motoare vor avea 1000 c.p. fiecare.

Datorită automatizării comenzilor motoarelor, în sala de mașini a vasului nu va fi nevoie ca cineva să fie de serviciu. La construirea acestui vas se va folosi oțel cu o compoziție specială, ceea ce va permite reducerea greutății cu 150 de tone.

În broșura „Plantele medicinale, izvor de sănătate", editată de CENTROCOOP, Direcția Generală Plante Medicinale, găsiți îndrumări privind folosirea ceaiurilor și principalelor plante medicinale. 40 pagini ilustrate. Prețul 0,50 lei exemplarul.

Broșura se găsește la magazinele de plante medicinale „CENTROCOOP".

În București: Bd. Bălcescu 16.

JOCURI DISTRACTIVE

Ghicitoare

În cele 16 căsuțe din desen trebuie înscrise numerele 1—16 astfel că totalul fiecărui rînd orizontal sau vertical să fie 29. Acolo unde pătratul se rotunjește se sfîrșește rîndul orizontal.

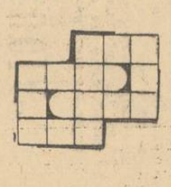

Cîte vapoare?

Între două porturi pleacă în fiecare zi la ora 7 precis cîte un vapor. Drumul durează exact 7 zile. Dacă cineva pleacă cu un asemenea vapor cîte vapoare întîlnește pe drum?

Total 21

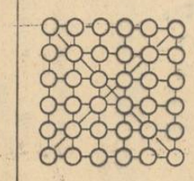

Așezați în toate aceste cercuri cifre între 1 și 6 în așa fel încît toate rîndurile verticale și cele două diagonale să dea fiecare totalul 21. Știți cum să le așezați?

Dezlegările jocurilor apărute în numărul 171

AL 13-LEA

Numărați, de exemplu, în sensul acelor ceasornicului al șaselea disc după cel alb (care nu intră în socoteală). De la acest disc trebuie început număratul socotind întotdeauna în aceiași direcție (în sensul rotirii ceasornicului).

O PROBLEMĂ CU MUTĂRI

Se vor face următoarele mutări:
1 la 3, 8 la 6, 6 la 5, 8 la 2, 10 la 5, 4 la 9, 4 la 3, 7 la 8, 9 la 7, 6 la 10, 9 la 8, 3 la 8, 1 la 4, 5 la 7, 5 la 1, 2 la 6, 3 la 1, 7 la 4.

O LINIE — 15

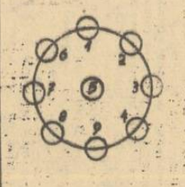

MONEDELE

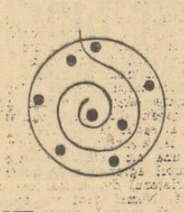

ȘAPTE

$\frac{7+7}{7} \cdot 7 \cdot \frac{7-7}{7} \cdot 2 \cdot 7 \cdot 2 = 9 \cdot 2 = 7$

O LINIE

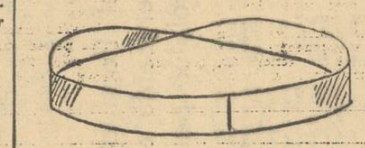

Se face un inel după ce fișia s-a întors în jurul ei o dată și jumătate.

NODURI

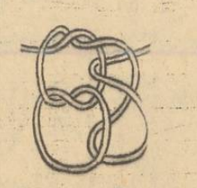

Desenul arată în mărimi cum se trage capătul prin laț. Dacă se trage capătul A, nodurile dispar.

O ÎMPĂRȚIRE GREA

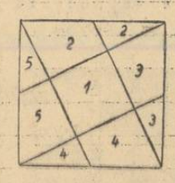

Pătratul din mijloc, numerotat 1, arată mărimea celorlalte pătrate care se compun fiecare din 2 părți: 1—1, 2—2, 3—3, 4—4.

FOC!...

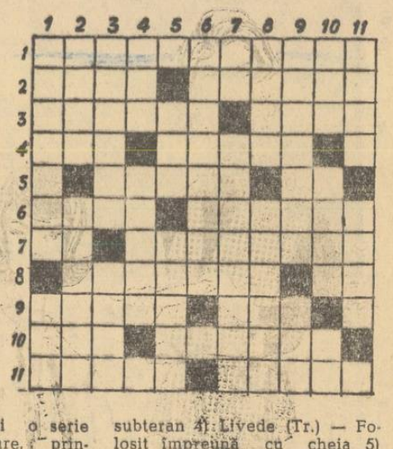

ORIZONTAL: 1) Distrugerea microorganismelor la temperatură mare 2) E asigurată împotriva incendiilor la ADAS — Foc și pară 3) Odinioară erau arși pe rug (sing.) — Excrescențe cărnoase care dispar prin ardere 4) În zadar — Referitor la duci (ist.) 5) Caraghioși — Ion Focosu! 6) Nume feminin — Focul de la inimă... 7) În cap — Ansamblul instalațiilor în care se fabrică cocsul și unde se obțin și o serie de produse auxiliare, printre care gazele combustibile 8) Supărată foc — Grigore 9) A turna benzină peste foc — Întreprinderea de transporturi București 10) Zeitate scandinavă — Joc de copii 11) Țări — Dacă n-are focul sacru, poate să-și dea manuscrisul pe foc...

VERTICAL: 1) A devenit celebru pentru că și-a pus mîna în foc — Trecut prin foc 2) Există și una de foc — Uimit 3) Poet sovietic, autorul versurilor „Ce bine am păstrat / Senzațiile din anii copilăriei. / Sub ferestre? Foc de viscol alb" — Aici se utilizează focul subteran 4) Livede (Tr.) — Folosit împreună cu cheia 5) Nume feminin — Așezări urbane 6) Puncte de foc în iarbă 7) Se pune după o arsură — Poți să pui mîna în foc pentru dînsa 8) Frumoasă foc — Aici s-a jucat „Cetatea de foc" 9) Cel de foc îi aparține lui Boris Polevoi — Cînd e gros, e pasăre! 10) „Boii..., caii rînchează, cîinii latră la un loc, / Omul trist cade pe gînduri și s-apropie de foc" (Alecsandri) — E combătut prin foc — Nelu Oprescu 11) Radical organic, derivat al etanului — A dat foc Romei.

N. CORNEA

Cinematografică

Se dau cuvinte corespunzătoare următoarelor definiții: 1) Are patru picioare... 2) Nume turcesc 3) Arteră 4) Întreprinderea Regională de Transporturi Auto 5) Peșteră 6) Fluviu european 7) Zăngănea... 8) Nume feminin.

Prin schimbarea inițialelor veți afla alte cuvinte corespunzătoare definițiilor: 1) Locuință 2) Gust neplăcut 3) Fluviu siberian 4) Literară plastică sau muzicală... 5) Fluviu german 6) Culoarea zăpezii 7) Săpătură în lung 8) Numeral.

Inițialele noilor cuvinte vor da numele unui tînăr regizor coautor al noului film romînesc „Portretul unui necunoscut".

I. MARIN

Redacția: Piața Scînteii, Tel. 17.60.10. Administrația: 17.60.20, interior 1.400. Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii din întreprinderi și instituții. Tiparul Combinatului Poligrafic Casa Scînteii „I. V. Stalin

SPECTACOLUL
magazin

Spectacole în deplasare

Teatrul Național „I. L. Caragiale" a programat pentru zilele următoare o serie de deplasări. Astfel, la 24 ianuarie, un colectiv al primei noastre scene va juca la clubul Șantierului Naval din Oltenița comedia „Sălbaticii". A doua zi, un alt colectiv va da o reprezentație cu „Hangița" la căminul cultural din Breaza. La 27 ianuarie Teatrul Național „I. L. Caragiale" va da un spectacol cu „Sălbaticii" la Casa de cultură din Titu.

Artiști amatori pe scena Teatrului Armatei

Pe scena Teatrului Armatei au avut loc de curînd mai multe spectacole prezentate de artiști amatori. E vorba de echipa de teatru a sindicatului salariaților din înv ățămînt, care a jucat — cu succes — comedia „O zi de odihnă" de Kataev. Piesa a fost pusă în scenă de actorul Vasile Dinescu, iar distribuția a cuprins printre alții pe : Gheorghe Mărgărint, Sorina Surdeanu, Gheorghe Soroiu, Matei Elena, Ștefania Ionescu, Vascenko Eliza, Grumberg Ana. Echipa de teatru a sindicatului salariaților din învățămînt — Raionul Stalin — urmează să prezinte acest spectacol și la ciubul uzinelor „Republica". Totodată va începe repetițiile în vederea unei noi premiere cu piesa „Dezertorul" de Mihail Sorbul.

Discuție despre piesele într-un act

Era în ziua cînd s-au comunicat rezultatele concursului anual de piese într-un act și piese pentru formațiile de păpuși „Vasile Alecsandri" pe anul 1960, organizat de Ministerul Învățămîntului și Culturii.

Am stat de vorbă cu scriitorul și autorul dramatic Mihail Davidoglu, distins cu premiul II pentru piesa sa „Trandafirul negru" (premiul I nefiind atribuit), discutînd despre deosebita însemnătate și semnificație a concursului, despre activitatea sa consecventă în realizarea pieselor într-un act dar și despre satisfacțiile ce i le aduce această muncă.

— Scriu cu multă plăcere piese într-un act. Și trebuie să vă spun că prima mea lucrare de teatru, a fost tocmai o asemenea piesă. Așa am început... — ne mărturisește dramaturgul Mihail Davidoglu. De atunci și pînă astăzi am scris 15 piese într-un act.

— Vă rugăm să amintiți cîteva dintre ele.

— *„Nunta", „În vizită", „Inimă vitează", „Nemaipomenita furtună", „Soimul"...*

...O mică pauză, pentru ca apoi interlocutorul nostru să reia discuția :

— Mă gîndeam la drumul minunat pe care-l parcurg piesele într-un act, la faptul că ele se reprezintă pe mii de scene, unele chiar improvizate,că ele dau satisfacții autorului tocmai prin prospețimea și sinceritatea cu care le primesc și le înfățișează dilettanții, artiștii amatori... Acord o deosebită însemnătate acestor piese într-un act tocmai prin posibilitatea de pătrundere ce o au în marea masă a spectatorilor, fiind în același timp și pioni care pregătesc pe viitorii spectatori ai scenelor profesioniste.

— Participați cu regularitate la concursul „Vasile Alecsandri" organizat de Ministerul Învățămîntului și Culturii ?

— An de an ! Și bucuria mea e să constat că acest concurs prilejuiește, de fiecare dată, ivirea de noi dramaturgi, precum și o recoltă bogată de piese într-un act, care, dacă la primul aspect mai cer unele lișnisări, aduc însă o contribuție reală la mersul înainte al mișcării noastre culturale.

— Am vrea să știm ce anume tratează noua dv. piesă într-un act, „Trandafirul negru" care a fost distinsă la concursul „Vasile Alecsandri".

— Am să vă spun în cîteva cuvinte. „Trandafirul negru" înfățișează un aspect al realității din tr-un centru siderurgic. E vorba de Reșița. Eroii sînt tineri oțelari. Firul care străbate piesa arată că oricine ia contact cu clasa muncitoare surprinde cinstea și modestia, și strălucirea ei.

Aș încheia cuvîntul cu un apel pentru colegii mei de breaslă: de a răspunde prin scrisul lor și „scenelor de un act" și îi asigur că vor fi răsplătiți prin înseși satisfacțiile minunate ce le oferă această muncă și rezultatele ei...

N. SANDU

DOUĂ PREMIERE IN BANAT

Colectivul Teatrului de Stat din Timișoara a prezentat recent în premieră comedia „Vulpea și struguri" de Guilherme Figueiredo. Din distribuție fac parte actorii Gh. Leahu, artist emerit, Vasile Cosma, Marina Bașta, Anca Ionică Neculcea, Radu Avram și Victor Odilo Cimbru.

De asemenea, zilele trecute, colectivul Teatrului de Stat din Arad a prezentat în orașul Lugoj piesa „Curcubeul" de M. Zarudnîi.

Turneu cu spectacolul „Fîntîna din Baccisarai"

Teatrul de Operă și Balet al R.P. Romîne va întreprinde între 23 și 26 ianuarie un turneu în orașul Craiova cu spectacolul de balet „Fîntîna din Baccisarai" de Boris Asaliev. Rolul Mariei va fi susținut de Irinel Liciu și Alexa Dumitrache, iar cel al Zaremei de Ileana Iliescu și Simona Ștefănescu. Spectacolele vor fi susținute cu concursul orchestrei filarmonice „Oltenia". Conducerea muzicală va aparține lui C. Petrovici.

Programe artistice speciale pentru alegeri

Pe întregul cuprins al patriei noastre, colectivele de artiști profesioniști ca și brigăzile artiștilor amatori au pregătit programe speciale în vederea alegerilor de deputați în Marea Adunare Națională și în sfaturile populare de la 5 martie 1961.

În convorbirea pe care am avut-o cu tov. Coștel Ionescu, șeful serviciului artistic al Sfatului Popular al Capitalei, am aflat amănunte în legătură cu pregătirile pe care le-au făcut în această privință teatrele bucureștene.

— Vor face deplasări în întreprinderi, instituții și la sate cei mai talentați actori ai teatrelor, împărțiți în brigăzi artistice. Teatrul „C. Tănase" va trimite brigăzi, Teatrul Muncitoresc „C.F.R.-Giulești" 3 brigăzi, Teatrul Municipal 3 brigăzi, Teatrul de Comedie o brigadă, Teatrul pentru Copii și Tineret două brigăzi, Teatrul Evreiesc de Stat o brigadă, Teatrul de Stat de Operetă patru brigăzi, Teatrul Armatei trei brigăzi, Teatrul Țăndărică două brigăzi și Ansamblul Sfatului Popular al Capitalei patru brigăzi. Vor fi de asemenea prezenți la aceste acțiuni — pe care actorii le pregătesc cu entuziasm — Teatrul Național „I. L. Caragiale" (cu spectacolele : „O scrisoare pierdută" de I. L. Caragiale și „Titanic Vals" de Tudor Mușatescu), Teatrul de O. pereță și Baiet, Radioteleviziunea și Filarmonica de Stat. Este demn de menționat că parte din aceste brigăzi au un caracter special, putînd fi deplasate oricînd și oriunde, cu maximum de viteză.

— Cum s-au pregătit programele brigăzilor ?

— S-a luat legătura cu Casa Centrală a Creației Populare care a pus la dispoziție teatrelor bogatul material recent apărut.

În afară de aceasta, teatrele — în special cele de estradă — au primit diverse scenete, cîntece, cuplete și versuri direct de la autori.

Programele speciale pentru alegeri arată într-o formă vie artistică succesele obținute sub conducerea înțeleaptă a partidului. Bine înțeles că nu lipsesc nici scenele satirice cu alegerile de pe vremea regimului burghezo-moșieresc.

Putem de altfel anunța că spectacolele Teatrului satiric muzical „C. Tănase" se vor îmbogăți cu scenele noi pe tema alegerilor.

La aceste acțiuni se adaugă zecile de programe speciale ale brigăzilor artistice din întreprinderi. Artiștii amatori prezintă în fața oamenilor muncii spectacole în care se arată realizările regimului nostru.

S. M.

50 de ani de la premieră

Se împlinesc la 2 februarie 50 de ani de la prima reprezentație a piesei „Înșir-te mărgărite" de Victor Eftimiu pe scena Teatrului Național. Atunci, în anul 1911, Constantin Nottara a pus în scenă feeria în versuri „Înșir-te mărgărite" care a constituit piesa de debut a lui Victor Eftimiu.

Piesa aceasta s-a reprezentat în continuare, în decursul anilor, iar acum va vedea luminile rampei pe scenele mai multor teatre din țară. Vorbind despre acest eveniment cu Victor Eftimiu, nu ne-a surprins de loc emoția sa. L-am rugat pe autor să ne spună care a fost distribuția din 1911 a spectacolului cu „Înșir-te mărgărite".

— Rolurile principale au fost deținute de următoarele actori : Aristide Demetriade (Făt Frumos), Nicolae Soreanu (Zmeul zmeilor), Ion Petrescu (Alb Împărat), Maria Filotti (Sorina), N. Grigorescu, jucînd în travesti (Vrăjitoarea).

Tot de la autorul piesei am aflat că artista emerită Agepsina Macri, jucînd în această piesă, a interpretat de peste 200 de ori rolul Sorinei și de peste 600 ori rolul Vrăjitoarei.

Aspect de la prima reprezentație a piesei „Înșir-te mărgărite"

Pe scurt — din țară

● **FORMAȚIA de teatru a căminului cultural din comuna Dăieni, Raionul Hîrșova, Regiunea Dobrogea și-a întocmit un repertoriu variat, cu tematică actuală. Actorii amatori vor juca în anul acesta piesele : „Ion", piesă care vorbește despre alegerile din trecut și cele de azi ; „Intîlnirea în cîmp" de Uspenski ; „Neamul Hușulanilor" în care M. Leonard tratează problema întăririi economice a gospodăriilor agricole de stat și „Cel din urmă" de Gh. Tenjulescu, piesă care combate rămășițele individualiste din mentalitatea unor colectiviști.**

● **REPERTORIUL formației de teatru de amatori a uzinelor „Steagul roșu" din Brașov cuprinde spectacolele : „Fetișcana de pe strada noastră", „Răzeși lui Bogdan", „Chestiuni familiare" și „O zi de odihnă".**

● **TEATRUL de Stat din Oradea își va îmbogăți repertoriul cu excepționala piesă a lui Alexei Arbuzov : „Poveste din Irkuțk" Piesa este pusă în scenă de Valeriu Moisescu.**

Oaspeți de peste hotare

Nelly Skolnikova și Rafail Sobolevski, alți doi reprezentanți de seamă ai școlii violonistice din Uniunea Sovietică vor concerta în curînd în țara noastră. *NELLY SKOLNIKOVA* deține premiul I și titlul de laureat al concursului internațional de pian și vioară *„M. LONG—J. THIBAUD"* din Paris (1953), precum și premiul special „JANETTE NOEVE" pentru cea mai bună interpretare a concertului pentru vioară și orchestră de Ceaikovski.

Aptitudinile excepționale ale tinerei violoniste au situat-o în rîndul celor mai buni interpreți ai școlii de muzicieni sovietici. Ea are o înaltă măestrie tehnică, interpretează cu sobrietate, emotivitate și inspirație poetică.

Repertoriul tinerei violoniste este bogat și variat, el cuprinde cele mai de seamă opere ale literaturii clasice și contemporane mondiale, pentru vioară. Tînăra solistă a întreprins turnee încununate de succese în Norvegia, R. P. Ungară, R.P. Bulgaria, Japonia, R. S. Cehoslovacă și alte țări.

N. SKOLNIKOVA va concerta cu orchestra Filarmonicii de Stat „G. Enescu" la 25 și 26 februarie la București, precum și cu orchestrele simfonice din Tg. Mureș, Ploești și Timișoara.

RAFAIL SOBOLEVSKI este de asemenea laureat al concursului internațional *„M. LONG — J. THIBAUD"* din Paris, a concursului „Regina Elisabeta" din Bruxelles, precum și laureat al celui de al II-lea Festival Mondial al Tineretului și Studenților de la Budapesta.

Interpretarea lui SOBOLEVSKI se caracterizează printr-o mare amploare și un stil propriu. Marea lui muzicalitate și minunata sa tehnică îl îngăduie să apară în fața publicului cu repertorii foarte variate.

Sobolevski a întreprins turnee în Danemarca, R.P. Ungară, Grecia și alte țări obținînd pretutindeni un mare succes.

Tînărul violonist sovietic va concerta la 2 februarie cu orchestra simfonică a Radioteleviziunii la București, după care își va continua turneul de concerte și recitale la Cluj, Galați, Brașov.

I. G.

Între „NĂPASTA" ȘI „LUCIA"

La Opera se fac pregătiri intense. Nu există sală de repetiție din care să nu se reverse pe culoare tumultul vocilor care iau cu asalt partiturile. Faptul este explicabil. În această parte a sîngiuinii, Opera va prezenta mai multe spectacole noi, unele din ele aflîndu-se într-o fază destul de avansată. În această atmosferă de pregătiri febrile l-am întîlnit zilele trecute pe regizorul Eugen Groșpeanu, care ne-a făcut unele mărturisiri.

— Lucrez la montarea a două spectacole : „Lucia di Lamermoor" de Donizetti și „Năpasta" de Sabin Drăgoi. Ceea ce ne-a îndemnat să ne oprim asupra acestor opere italiene este tocmai faptul că ea, aparținînd genului de belcanto, va oferi soliștilor noștri vaste posibilități în ceea ce privește redicarea măestriei vocale interpretative. Evident că în acelaș timp ne-a atras și dramatismul puternic al operei, ideile nobile ce o insuflețesc datorită caracterului vădit progresist al libretului inspirat după cunoscutul roman al lui Walter Scott.

Reprezentată pentru prima oară în anul 1830 pe scena operei din Neapole, această valoroasă lucrare a genului liric s-a încetățenit curînd pe marile scene ale lumii. În țara noastră a fost prezentată de trupele italiene aflate în turneu și a intrat pe afiș din primele stagiuni de la înființarea Operei. Montarea ei după mai bine de două decenii de cînd n-a mai fost jucată, va oferi publicului un spectacol cu totul nou atît în punctul de vedere al scenografiei cît și al concepției regizorale. Distribuția spectacolului a fost aleătuită din cele mai înzestrate elemente tinere ca Lella Cîncu, Magda Ianculescu, Matilda Onofrei (în rolul Luciei), Cornel Stavru, Octavian Naghiu, (Edgar), Ladislau Konya, Dan Iordăchescu, Nicolae Herlea, David Ohanesian (Henric), N. Rafael, Nicolae Florei (Raymond) și alții.

— Cu o altă echipă de interpreți lucrez la montarea operei „Năpasta". Premiera acestei opere a avut loc în 1927 la București, cînd s-a bucurat de un mare succes. De atunci lucrarea a fost reprezentată numai acum în trei montări diferite. Ceea ce va aduce nou montarea aflată în curs, este că ea va prezenta pentru întîia oară un decor unic, stilizat, pentru a oferi mari posibilități de joc și pentru a da pulsa releva în acest sens.

Depunem străduințe pentru a reda cît mai veridic dramatismul puternic al operei, personajele cu relief atît de viu care îsi găsesc — datorită libretului și muzicii reușite — o unitoare corespondență în operă. Și de data aceasta, în rîndul distribuției vom avea prilejul să întîlnim soliști cunoscuți ca Elena Dima Toroiman, Elena Popa și Maria Crișan (Anca), C. Iliescu, Octavian Naghiu (Dragomir), Ladislau Konya, Dan Iordăchescu (Gheorghe), Mircea Bucău, Ioan Hoorov, Nicolae Florei și Valentin Loghin (Ion) .Și un ultim amănunt : în curînd vom trece cu acest spectacol la repetiții generale.

M. DAMIAN

● **BARITONUL Octav E. nigărescu a plecat într-un turneu în R. P. Ungară. Apreciatul cîntăreț romîn va apare pe scena Operei Mari din Budapesta în spectacolele „Trubadurul" și „Traviata", iar pe scena operei din Segbedin în spectacolele „Bărbierul din Sevilla" și „Trubadurul".**

● **TEATRUL de Operă și Balet organizează pe data de 21 ianuarie în sala Societății pentru Răspîndirea Științei și Culturii un concert-lecție avînd ca temă „Opera franceză". Cu acest prilej va conferința dirijorul Cornel Trăilescu. Expunerea va fi ilustrată cu prezentări de fragmente din operele unor compozitori francezi cunoscuți ca Charpantier, Debussy, Gounod, A. Thomas, Massenet, Meyerbeer, Saint-Saens, Lully și alții.**

REFLECTOR

„Celebrul 702"

Adunînd laolaltă actori, regizori și scenografi cu multă experiență, Teatrul de Comedie, recent înființat, promite să devină poate cea mai interesantă formație de acest gen din ultimii 30 de ani. Cunoscutul artist, Radu Beligan, în funcțiunea de director, reprezintă o garanție în plus că prevederile noastre optimiste se vor adeveri. Om de cultură și de gust, cu un remarcabil simț al scenei, dînsul a dovedit încă de la alegerea piesei de deschidere a stagiunii o siguranță de bun augur, pentru că „Celebrul 702", comedia lui Mirodan a entuziasmat chiar de la prima reprezentație.

La crearea satirei „Celebrul 702", Mirodan a fost inspirat de realitate. În caietul-program (excelent editat) spectatorul ia cunoștință în 10 minute despre istoria unui gangster-scriitor, adăpostit timp de 12 ani într-o închisoare din California, unul popas înaintea morții prin gazare (brrr !). Agonia îndelungată a făcut din deținut un om inteligent (poate și înainte era, dar umbra camerei octogonale i-a dat imaginație și forță de muncă) și în cele din urmă, iată-l încheind patru cărți. Ironie, îl citea pe Voltaire și pe Machiavelli. Valul de proteste din lumea întreagă a oprit de opt ori execuția. A noua oară însă...

Cine a fost acest Cheryl ? Un asasin oarecare sau o victimă a societății americane capitaliste pe care nu mai e nevoie să o prezentăm ? La întrebarea de mai sus, autorul își îngăduie să ne răspundă în cursul unui spectacol de 3 ceasuri, sarcină dificilă, dusă însă la cap cu bine.

Ce se cere în cele din urmă unei satire ? Să ardă cu fierul roșu, să sfîrîneasă rîsul și să fie memorabilă. Eu cred că „Celebrul 702" întrunește toate aceste calități. Mirodan a sintetizat societatea americană în cîteva tipuri reprezentative : gangsterul, prostul, editorul, directorul de închisoare, fata în albastru, reporterul.

Mirodan nu idealizează. Cheryl al său este așa cum este : o fiară incolțită. Dar dintr-un condamnat el luptă pentru prelungirea vieții el va deveni în cele din urmă un demascator al acelora care l-au trimis la moarte.

Exista un pericol al ușurătății și Mirodan l-a evitat cu supleță. Subiectul era prea gras, cum se spune și asta duce mai totdeauna la superficialitate. Dar pe scenă (și aici regia are un merit foarte mare) replicile au sunat spiritual și au fost momente, cum e acela al schimbării Dianei în fața în albastru, de o poezie care ne-a amintit pe regretatul Sebastian. Moni Ghelerter a tăiat ce era în plus și a făcut din discreție o virtute, de unde un spectacol excelent.

Să trecem la actori pentru că spațiul e nemilos. Beligan, ca totdeauna a știut că a juca înseamnă și ceea ce nu spui, adică ceva din privire, acel gest de a trece un deget peste nas rar, dar de tinut minte pentru că el caracterizează pe un tînăr, devenit agresiv, cum se întîmplă cu toți tinerii. Beligan a avut căldura și poezia, fără de care un personaj cum e Cheryl ar fi fost greu de acceptat. L-a secondat Florin Scărătescu cu un umor reținut de foarte bună calitate, fără șarje. Și aici neîngrășarea textului prin mișcare exagerată a dat roade. Mi-a plăcut și jocul Sandei Toma. Ea are grație și spune frumos replica, știe să joace serile și să lase pe alții să strălucească, neconfundînd scena cu hipodromul cum se mai întîmpă prin unele locuri. Mircea Șeptilici în Editor a fost magistral. De multă vreme n-am văzut un artist de perfect echilibru al interpretării. Găzescu în preot, ca totdeauna mi se pare de neînlocuit într-un anumit gen de personaje.

Aș vrea să semnalez aici, și asta să nu ne fie cu supărare, șarja Ninetei Gusti care distonează cu restul interpretării. Eu aș spus prea tare ceea ce aveau de spus și aplauzele pe care le aude după ieșirea din scenă n-ar trebui s-o inveselească. Ion Lucian, mai puțin vinovat de ingratitudinea rolului, sare din cadrul altt de discret al scenei, ca și Dem. Savu.

Cu mici retușuri, spectacolul merită laudele cele mai mari.

Eugen BARBU

Păcală dansează...

Eroul mult iubit de poporul nostru și prezent în atîtea creații folclorice dansează în această stagiune pe scena Operei de Stat din Iași. L-am rugat pe autor — compozitorul Viorel Doboș — să ne dezvăluie „biografia" noului balet romînesc.

— Trei ani a durat noua naștere a lui Păcală, ne-a spus compozitorul Viorel Doboș. Libretul lui Stere Popescu continea teme interesante. Și am pornit decis să creez un Păcală plin de duh și isteține, simbol al înțelepciunii și umorului sănătos al poporului. Subiectul baletului poate fi redat în cîteva cuviate. Păcală înlătura amenințările unui boier hapsîn și împlinește astfel fericirea a doi tineri logodnici.

— Ce probleme specifice caracterizează muzica balet. tului ?

— **În viziunea autorilor, Păcală nu are o apartenență strict regională. De altfel și acțiunea se petrece „undeva în Romînia" în prima jumătate a secolului al XIX-lea. Iată de ce muzica se bazează pe motive orginale compuse în stil popular romînesc, făcîndu-se apel la citate folclorice în cazuri cu totul deosebite (ca exemplu poate fi amintită melodia „Șapte văi și.o vale adîncă", din intermezzo-ul din finalul actului II, folosită în scena călătoriei în calească a lui Păcală peste văi și dealuri).**

Baletul pe care l-am vrut ancorat în melosul popular pendulează între legenda feerică și realitate. Basmul se risipește și isteține omului din popor, a lui Păcală, birute. Este o victorie la care doream să participe nu numai satul pe scenă, dar și publicul din sală. În ce măsură am reușit, rămîne să se vadă... Aș vrea însă pe această cale să mulțumesc tinărului colectiv al Operei ieșene, maestrului de balet Beța Baloșh, dirijorului Cornelia Voina și pictorului scenograf Hristofenia Cazacu, care s-au apropiat cu multă căldură de această nouă creație romînească, prezentînd-o în un apreciat nivel artistic exigentului public ieșean.

Al. NICHITA

O scenă din spectacol

Cu păpușile în satele Regiunii Maramureș

Secția de păpuși a Teatrului de Stat Baia Mare a oferit acum cîteva zile copiilor din comuna Chiuzbaia un reușit spectacol cu piesa „Aventură în cosmos" de Xenia și Aurel Boețeanu. Întîmplarea a făcut să ne aflăm în sala arhiplină. După spectacol ne-am adresat șefului secției și regizorului Eugen Cîmpeanu :

— Peste tot, spectacolele dumneavoastră sînt primite cu aceeași căldură ?

— Pentru a vă convinge de aceasta, vă invităm mîine la Băița unde prezentăm același spectacol.

— Așa dar, aveți un plan sistematic de deplasări în comune și sate.

— Am putea spune că deplasările în satele și comunele regiunii sînt pentru noi la fel de importante ca spectacolele la sediu sau la centrele de raion. La țară sîntem așteptați cu regularitate și primiți cu căldură de micii îndrăgostiți ai teatrului de păpuși.

— Care sînt localitățile vizitate în ultima vreme ?

— Acîș, Supurul de jos; Ulmeni, Berința, Mănăștiur, Groșii de pădure, Lăpuș și încă multe altele.

— O ultimă întrebare: aș vrea să-mi notez numele minuitorilor Teatrului de păpuși din Baia Mare.

— În ceea ce privește minuitorii, iată-i, s-au strîns în jurul nostru: Lucia Lucan, Rodica Munteanu, Lili Meglei, Doina Săsăran, Adriana Lozonski, Ion Dogaru, Anatol Sergheev, Marian Munteanu, Cornel Uță, Alexandru Bilinski și regizoarea tehnică Florica Pop.

M. VALENTIN

Un nou film romînesc

(Urmare din pag 1-a)

ceasta interpret al șmecherului Gore Balcon. Interpreta principală este debutanta Constanța Comănoiu, studentă în anul I la Institutul de Artă Teatrală și Cinematografie, pe care am ales-o cu prilejul probei practice pe care aceasta o dădea pentru examenul de admitere în Institut.

— De bună seamă acțiunea dinamică a filmului, specifică genului de film Lazăr Vrabie, care în rolul căpitanului de miliție Codruț, într-o dramatică și palpitantă urmărire, execută niște escaladări spectaculoase, de ziduri, bineînțeles, salturi la înălțimea de șase metri și mai ales o înverșunată luptă cu periculosul răufăcător Valerian... în rol Fory Etterlé.

Se pare însă că tenacitatea lui Lazăr Vrabie a atins apogeul în acest film, atunci cînd actorul

Cadru din film

aventuri, a necesitat calități și mai ales eforturi deosebite din partea interpreților...

— După cum ai văzut, în film sînt anume roluri care cer nu numai măiestrie actoricească ci și multă prezență de spirit, îndemînare, agilitate, curaj, o doză de risc și de... combativitate în terenul propriu.

Cred că ești de acord cu mine să nu divulgăm prea multe cititorilor, lăsîndu-le surpriza ecranului. Totuși „îl dăm de gol" pe cunoscutul actor

în repertoriul orchestrei :

Folclorul muzical regional

Amatorilor de muzică populară le este bine cunoscută orchestra „Danko Pișta" a Filarmonicii de Stat din Oradea. Prin înregistrările făcute la posturile de radio din Cluj și București ca și prin turneele și deplasările efectuate în țară, orchestra orădeană de muzică populară aduce o valoroasă contribuție la răspîndirea folclorului muzical al regiunii Crișana.

Repertoriul acestei orchestre este alcătuit în cea mai mare parte din cîntece romînești și maghiare care se din întreaga regiune. „Poarta romînească din Beiuș", „Învîrtitele din Bihor", „Jocuri din Ceica", „Ceardașul" și „Pălotașii din Bihor" — iată doar cîteva dintre cele mai reprezentative cîntece din regiunea Crișana înscrise în repertoriul orchestrei „Danko Pișta".

Nu de mult, orchestra de muzică populară din Oradea a prezentat un interesant concert în studioul de televiziune din București. Cu mult succes s-au soldat și deplasările recente în localitățile Salonta, Beiuș, Zerind, Mișca, Nușfalău etc.

În prezent, membrii orchestrei pregătesc, sub conducerea dirijorilor Albert Ardeleanu și Gheorghe Mezei, cîntece din folclorul actual, printre care „Jocul din Alejd", „Bine..i în gospodărie" și altele.

Prin activitatea pe care o desfășoară în cadrul orchestrei se evidențiază în mod deosebit soliștii vocali Sofia Preda, Maria Dumitraș și Iuliu Nagy precum și instrumentiștii Iosif Horvath (vioară), Iosif Bebe (vioară), Gheorghe Titi (țambal), Francisc Truskoi (violoncel) etc.

I. POPOVICI

Chiar și eroina principală, Constanța Comănoiu, a trebuit să constate încă de la primul său rol că unui actor de film i se cer uneori unele sacrificii... Ea a trebuit să sară, conform rolului, în vîltoarea basajului de la Herăstrău. Echipa specială de prindere și siguranță a funcționat normal, lucru care nu a împiedicat însă ca interpreta să se aleagă cu cîteva zgîrieturi pe genunchi și cuiele în cap.

De spus s-ar mai putea spune multe despre film, încheie zîmbind Andrei Călărașu. Îmi rezerv însă surpriza pentru zilele următoare, la premieră, după care, cu vîntul va aparține spectatorilor, care își vor exprima desigur, părerea lor, asupra muncii noastre de cîteva luni.

Ion MIHU

Tudorel Popa detectiv sau o interesantă experiență a spectacolului pentru copii

Pe Tudorel Popa l-am întîlnit zilele trecute prin culisele Teatrului pentru copii și tineret.

— Ce faci ?

— Fac pe detectivul, mi-a răspuns surîzind.

— Pe... ?

— Exact. Încerc împreună cu Emil și prietenii lui să-l prind pe hoțul cu pălăria fare...

— Deci, joci în „Emil și detectivii" ?

— Nu, nu joc. Încerc o nouă dramatizare după „Emil și detectivii" de Erick Kästner. O dramatizare în care să joace foarte puțini actori, dar în schimb să joace toți spectatorii copii din sală.

— Cum asta ?

— Ulte, am să-ți spun cîteva din „surprizele" ascestei dramatizări. Dar nu toate. De pildă, unul din personajele cele mai importante ale piesei va fi autorul, care-și va scrie piesa chiar acolo pe scenă și bineînțeles cu concursul copiilor din sală. Astfel, la ridicarea cortinei, acest autor pe care cred că l-a interpreta Val Lelescu, va comunica spectatorilor că La chemat pentru a scrie împreună o piesă. Le va da și le va cere o sumă de idei despre subiectul piesei, cum e de pildă povestea cu balena — îți a. minteși, ea există și în carte — despre care nu se știe exact „cîte picioare are". În sfîrșit el își va anunța de povestea lui Emil, își va descena pe mari panouri personajele, căutînd apoi în sală, printre spectatori, interpreți pentru ele. Evident că acestia, respectiv Emil, Profesorul, Gustav cu trompeta, Ponny Hütchen, Vineri, hoțul, vor fi actori. Dar fiind recrutați din sală, vor da copilor lîngă ei și ei sînt copii. La următorea ședință însă, vor participa neapărat și activ toți copiții din sală. Concret, vor părăsi stalurile și vor ajuta pe Păcală și pe celelalți.

— Și dacă nu vor face aceasta ?

— Imposibil. Toată această dramatizare) se bazează pe un lucru în genere verificat la spectacolele pentru copii — participarea intensă a celor mici la tot ce se întîmpla pe scenă. Ai observat cred așa cum l-am observat și eu, discutînd cu personajele, prevederile de eventualele pericole s.a.m.d. Deci stat convins că și autorul va găsi răspuns în dialogul său cu sala și că Emil pe care-l va interpreta probabil Mariana Oprescu va găsi și sprijin în rîndurile copiilor și pionierilor noștri.

— Așadar e vorba de o dramatizare în care principalul rol îl vor juca micii spectatori. În acelaș timp de o experiență care se bazează pe psihologia copilului.

— Exact. Tine seama însă că un asemenea fel de dramatizare trebuie să aibă diverse variante în funcție de felul cum reacționează copiii. Intenționez asadar să iau repetițiile generale cu public.

— Și în ce stadiu te afli cu dramatizarea ?

— În cel final.

— Deci străduaniile dumitale de detectiv...

— Se apropie de sfîrșit.

M. PÎRVULESCU

IN CITEVA RÎNDURI

EMIL BOTTA

artist emerit de la Teatrul Național „I. L. Caragiale", interpretul lui Ion din piesa „Năpasta" de I. L. Caragiale, al doctorului Banu din piesa „Oameni care tac" de Al. Voitin,a— repetă rolul titular în piesa lui Shakespeare „Macheth", viitoarea premieră a primei noastre scene.

MATILDA ONOFREI

de la Teatrul de Operă și Balet obține un frumos succes în rolurile Gilda din „Rigoletto", Rozina din „Bărbierul din Sevilla" și Lakme. În prezent ea pregătește rolurile titulare din operele „Lucia di Lamermoor" și „Traviata"

DORI COSTIN

de la Teatrul Municipal obține un frumos succes în spectacolul „O lună de comfort" de Șt. Iureș și Beno Dumitrescu — interpretează rolul Luciei în noua premieră a Teatrului, „Mariana Pineda" de Federico Garcia Lorca.

LUCIA MARA

de la Teatrul Municipal, cunoscutei publicului din rolul Natașa din „Azilul de noapte" interpretează rolul Laura din „Menajeria de sticlă" recenta premieră a acestui teatru.

COSTIN ILIESCU

de la Teatrul de Stat din Baia Mare pregătește rolul lui Cheryl Sandman din piesa „Celebrul 702" de Al. Mirodan, viitoare premieră a acestui teatru.

75

BIBLIOTECA CENTRALĂ
SIBIU

Proletari din toate țările, uniți-vă!

magazin

Anul V — Nr. 173 * Sîmbătă 28 ianuarie 1961 * 8 pagini — 1,50 lei

Din sumar:

Note dintr-o călătorie în Venezuela
Escală la Caracas
de George IONESCU

Pe urmele omului preistoric
Interesantele descoperiri din peștera Măgura

Două povestiri ilustrate:
ALO! MILIȚIA?
de Dan Grigore MIHĂESCU
Alarmă în Torida
de Crișan FAGERAȘU

FILME NOI PE ECRANE

5 minute cu
Artistul poporului KOVACS GYORGY

Portrete în apă tare
Nenorocirile lui Sofiu
de Nicolae MINEI

REFLECTOR
de Eugen BARBU

Fotbaliști romîni la New York

Experiențele savantului Petrucci

o nouă victorie a științei contemporane

Ziarul italian „Paese Sera" a publicat zilele trecute informația furnizată de redactorul său medical, Faustino Durante, potrivit căreia s-a reușit, pentru prima oară, fecundarea artificială în afara corpului omenesc. Reluată și transmisă de către agențiile telegrafice de presă, știrea a produs senzație și a stîrnit interesul profund al oamenilor de știință din întreaga lume.

Curînd, nu numai cercurile științifice, dar și opinia publică de pretutindeni a fost dornică să fie informată asupra deosebit de importantelor experiențe efectuate cu succes la Bolonia. Ziariști din numeroase țări au sosit în orașul italian și au asaltat pe profesorul Daniele Petrucci și pe colaboratorii acestuia, dr. Laura de Paoli și dr. Bernabeo, pentru a afla amănunte asupra cercetărilor efectuate. Într-o scurtă dar limpede expunere, profesorul Petrucci i-a informat pe ziariști CA A REUȘIT SA DEZVOLTE, TIMP DE 29 DE ZILE, UN EMBRION UMAN, IN CONDIȚII DE LABORATOR.

Insemnătatea teoretică și practică a experiențelor

Experiențele profesorului bolonez, așa cum am arătat, au stîrnit un mare interes în cercurile științifice mondiale. Încă după primele știri, savantul sovietic Oleg Viazov, șeful Institutului de embriogeneză din Moscova, a declarat unui colaborator al agenției „TASS" că cercetările profesorului bolonez sînt demne de tot interesul și că pot ajuta la o mai bună înțelegere a procesului de dezvoltare a embrionului omenesc. Omul de știință sovietic a afirmat că experiențele acestea vor aduce lumină în multe probleme teoretice, vor putea explica unele procese ca acela al formării gemenilor dintr-un singur ovul, vor putea lămuri asupra originilor unor infirmități congenitale, asupra fenomenelor de naștere a unor prunci morți, asupra unor cazuri de sterilitate.

Foarte favorabilă este opinia profesorului Vasili Parin, directorul Institutului de fiziologie normală și patologică din Moscova, care a declarat că experiențele profesorului Daniele Petrucci deschid perspective extraordinare din punct de vedere teoretic, că ele pot fi apreciate ca „experiențe fără precedent" și ca „o uriașă victorie a științei". Importanța științifică și practică a experiențelor constă în aceea că ele vor duce înainte știința cunoașterii organismului omenesc, vor contribui la perfecționarea organismului omului.

Aprecieri la fel de favorabile a făcut savantul american Shettles, de la Universitatea Columbia, el însuși foarte cunoscut în lumea științifică pentru avansatele sale cercetări asupra fecundației artificiale. Shettles a declarat că rezultatele atinse de Petrucci întrec așteptările și constituie un pas înainte în dezvoltarea embriologiei. Profesorul american a propus un contact neîntîrziat între specialiștii italieni, sovietici, germani și americani, în vederea organizării unei conferințe extraordinare a oamenilor de știință consacrată problemei fecundării artificiale a speciei umane.

Biserica spune „veto!"

Cînd opinia publică mondială lua cunoștință de realizările colectivului științific condus de profesorul Daniele Petrucci și cînd comentariile oamenilor de știință subliniau importanța epocală a acestor cercetări pentru dezvoltarea speciei umane, iată că apare declarația ziarului Vaticanului „L'Osservatore Romano", care arată că... biserica condamnă fățiș experiențele profesorului Petrucci și impune, sub amenințarea cortegiului de sancțiuni care-i stau la îndemînă (între care excomunicarea), încetarea și abandonarea experiențelor.

Acum, în cel de-al 20-lea secol, în

• *(Continuare în pag. 4-a)*

Profesorul Daniele Petrucci și doctorița De Pauli, asistenta și colaboratoarea sa, examinînd recipientul în care s-a făcut contopirea între elementele germinative

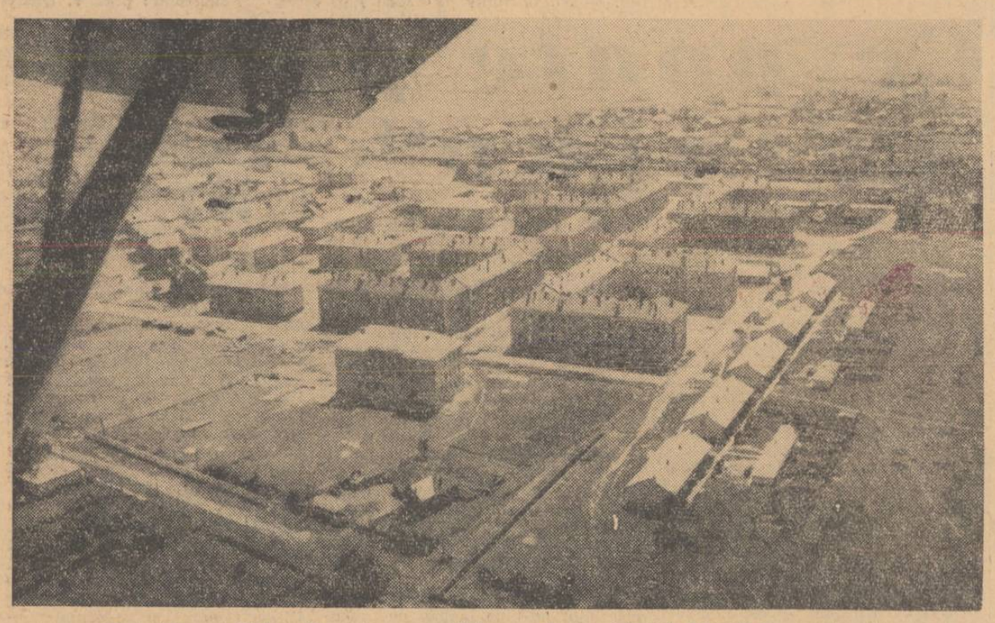

Baia Mare. — *Vedere din avion a orașului, cu noile cvartaluri de blocuri în construcție*

CE POATE POVESTI „ȘTEFAN"

● Cînd Baia Mare a început să întinerească ● Ce istorisește un martor multisecular și ce vezi în oraș ● Puțin despre trecut, mai mult despre prezent, despre deputați, cetățeni, proiecte, înfăptuiri

„Ștefan — turnul „Ștefan" — te întîmpină de cum ajungi la Baia Mare. Îl vezi de oriunde ai veni: dinspre Sighet coborînd Gutinul, de pe aeroport, din gară. Acoperișul lui verzuliu, străjuit de patru turnulețe, domină prietenesc și familiar vechea așezare, profilîndu-se pe zările sprijinite pe culmi de munte negre de pădure. „Ștefan" străjuie de mult la Baia Mare de prin al XIII-lea ori al XIV-lea veac. Atunci a apărut pe lume clopotnița unei catedrale gotice. Zidirea s-a năruit și a pierit. „Ștefan" a rămas.

Săptămîna trecută m-am dus să-l văd. L-am aflat îmbrăcat pînă pe la jumătate în schele. „Ce-i cu tine, bătrîne? Îi fi avînd, de bătrînețe, vreo suferință?"

Impietrit, sobru, „Ștefan" păru a-mi răspunde cu gravitate: „întîrzie, sau cum zic specialiștii, mă restaurez. Prietenii mei, băimărenii, nu vor să mă piardă că eu de mult îs aici și-n viața mea multe am văzut..."

Căzuse prima ninsoare și parcul mic din preajma lui „Ștefan" era curat și alb helge. Am scuturat omătul de pe o bancă și m-am așezat. Trecătorii rari și grăbiți nu ne stînjeneau. „Ștefan" putea să-și depene în voie amintirile. El văzuse aevea vremuri pe care eu m-am nevoit să le reconstitui din relicvele păstrate la muzeu. Și cîte nu-mi putea spune bătrînul „Ștefan!...

Legenda lui Pintea-Viteazul el îmi putea spune că-și are temeiul în adevăr istoric. Grigore Pintea a trăit. În anul 1703 a luat parte la asediul Băii Mari, el și ortacii săi, printre oștenii lui Rakoczi al II-lea. Aici a și murit, iar documentele atestă astrucarea lui dincolo de ziduri le cetății. „Domnii" se temeau de el...

„Ștefan" poate vorbi și de vechimea meșteșugului minerității și al lucrării metalelor aici pe meleagurile băimărene. El i-a cunoscut bine pe mineri, pe lucrătorii de la steampuri, pe cei care trudeau în topitorii. Monetăria din al XVI-lea veac a văzut-o doar; era mai tînără decît el. Ea s-a prăvălit. A mai rămas un ciot de zid la apele Săsarului.

„Ștefan" știe și vremea cînd s-a ridicat, prin veacul al XVIII-lea, ceea ce pînă mai ieri era singurul *„centru"* al orașului. Casele se înfățișau cu chip nou, influențat de baroc, și-apoi de „secesion". Poate nu-i plăceau lui, zidire din piatră, durată pe măsura unui gotic tîrziu. Dar el n-avea cuvînt...

„Ștefan" a mai văzut multe, ca martor bătrîn ce este. Poate s-a cunoscut cu Kis Miklos; era tipograf vestit, pornit de prin Baia Mare, și-ajuns cu faimă la Amsterdam și la curtea lui Cosimo de Medici. Poate și pe argintarul, renumit la Londra, Banfihuniadi Ianos, să-l fi văzut căci prin veacul al XVI-lea cînd acesta își cîștiga reputația de mare meșter, *„Ștefan"* era bătrîn.

„Ștefan" își amintește cu drag de niște tineri. Veneau în Baia Mare, mai în fiecare vară. E aproape un veac de atunci. Erau elevii lui Hol-

Virgil DĂNCIULESCU

• *(Continuare în pag. 2-a)*

Baia Mare — *Turnul „Ștefan"*

CANDIDAȚI AI F.D.P.

Brigada de strungari condusă de tovarășul C. Dalia este bine cunoscută în uzinele „Timpuri Noi" din Capitală. Dar nu numai pentru rezultatele pe care le obține în întrecerea socialistă... Mai este încă ceva. Membrii brigăzii sînt oameni care pun mult suflet în acțiunile de interes obștesc. Zilele trecute, strungarul ALEXANDRU RUSU, care face parte din această brigadă, a fost propus pentru a doua oară candidat al F.D.P. în circumscripția raională nr. 94, în alegerile de deputați pentru sfatul popular al raionului Tudor Vladimirescu. În adunarea care a avut loc, cetățenii Veronica Moise, Ilie Lucaci, Iacob Elena și mulți alții, au vorbit în cuvinte simple despre acțiunile la care au participat pentru înfrumusețarea cartierului, la strîngerea fierului vechi, antrenați de neobositul lor deputat. La realizarea unei economii de aproape un milion lei în cursul anului trecut pe întregul raion, la amenajarea spațiilor verzi, și-a adus contribuția și strungarul Alexandru Rusu.

— *Ce mai este nou în uzină?* — a repetat întrebarea noastră tovarășul A. Bucur, secretar al comitetului sindical al uzinelor. De astă dată n-a mai cerut ultimele date de la secția de planificare și nu ne-a vorbit de nici un prototip intrat în producția de serie...

Secția prelucrătoare este adăpostită într-o imensă hală. Cît vezi cu ochii numai strunguri, freze și oameni urmărind funcționarea mașinilor. Îl zărim pe candidatul muncitor prelucrînd o piesă. Nu-l întrerupem din muncă. L-am cunoscut în ajun, la adunarea cetățenilor. Vecinul său, strungarul Ion Pițigoi, are numai cuvinte de laudă pentru tovarășul său de muncă.

— *Mi-aduc aminte* — ne-a spus el — *că îmi pricinuiseră, nu de mult, multă bătaie de cap niște arbori cotiți de la prototipul unui nou tip de motor. Tovarășul Rusu mi-a venit în ajutor cu sfatul lui. Atunci cînd a venit vorba să alegem un responsabil cu protecția muncii în comitetul sindical pe secție ne-am oprit asupra lui. Și a pus cîteva la punct de atunci.*

Ion Marcu a împlinit abia 18 ani și este elev la școala profesională. Nu-l cunoaște decît de cîteva luni pe tovarășul Rusu. Dar sfaturile pe care le-a primit, modul în care a fost acceptat în „familia strungarilor" nu le va uita toată viața.

— *Pentru candidați ca tovarășul Rusu* — ne-a spus elevul Marcu — *îmi voi da votul la 5 martie. Nu uitați că votez pentru întîia oară!*

Th. MARCAROV

Strungarul Alexandru Rusu

* * *

În sala arhiplină, aplauzele spectatorilor răsplătesc creația excelentă a actorului MANU NEDEIANU, interpretul lui Joe din piesa lui Al. Mirodan „Celebrul 702".

Cu cîteva ceasuri mai devreme, o altă sală arhiplină aplaudase la fel de călduros, aprobînd cu entuziasm propunerea cetățenilor craioveni din circumscripția electorală orășenească nr. 131, de a-l desemna din nou pe deputatul orășenesc Manu Nedeianu, candidat al F.D.P. în alegerile de deputați în sfatul popular al orașului Craiova.

Privind cu satisfacție publicul și amintindu-și cu emoție de mulțimea cetățenilor care-i acordau în continuare încrederea, artistul emerit Manu Nedeianu se gîndea la minunatele transformări pe care regimul de democrație populară le-a adus în viața oamenilor scenei, ca și în viața tuturor oamenilor muncii de altfel. Se gîndea la grelele începuturi ale carierei sale, într-o vreme în care artiștii erau

Artistul emerit Manu Nedeianu

muți la periferia vieții sociale, la cheremul unor spectatori îmbuibați și disprețuitori.

Craiovean de baștină, Manu Nedeianu a luat pieptiș viața, slujind arta cu credință într-un viitor pe care-l aștepta cu toată nădejdea. În orașul natal, unde a jucat pînă cînd stupiditatea unor politicieni burghezi a găsit cu cale să desființeze Teatrul Național, după aproape un veac de existență, actorul Manu Nedeianu a revenit abia în 1942, pentru ca de atunci să nu se mai despartă de draga lui scenă craioveană. Iar adevăratele satisfacții le-a putut dobîndi abia în anii revoluției culturale făurite de Partid.

Interpretînd nenumărate roluri ale noului repertoriu, el și-a putut lărgi gama de posibilități artistice, cuprinzînd o diversitate de tipuri, de la Raspluiev din „Nunta lui Krecinski" și Färbel din „Caut urgent un Shakespeare" la majorul Stavrat din „Ecaterina Teodoroiu",

R. MANEA

• *(Continuare în pag. 2-a)*

Săptămîna aceasta, pe ecranele cinematografelor noastre a început să ruleze un nou film rominesc: „Portretul unui necunoscut", în regia lui Andrei Călărașu și Gh. Turcu. Filmul prilejuiește debutul unei noi actrițe, Constanța Comănoiu, studentă în anul I al Institutului de Artă Cinematografică, care interpretează rolul Irinei Comșa.

Fotografia: Mihai POPESCU

Vitrina cu cărți

P. Severov și N. Halemski: „Ultimul meci"

„Ultimul meci", meciul dinamoviștilor kieveni cu echipa cotropitorilor fasciști „Luftwaffe", în anii războiului, n-a fost o dispută sportivă. Ce întrecere sportivă putea fi între 11 oameni privați de libertate, istoviți de foame, aduși pe teren sub amenințarea cu moartea — cum erau dinamoviștii kieveni, și 11 jucători ghiftuiți cu bunătăți, apărați de eventualele eșecuri cu pistoalele și cîinii gestapoului ?

In limbajul sportiv, expresia de „luptă pe viață și pe moarte" este în majoritatea cazurilor improprie. Aci însă, ea se potrivește. Susținuți frenetic de miile de spectatori care scandau lozinci antifasciste, cei 11 tovarăși în tricouri purpurii, învingîndu-și slăbiciunile, luptînd pînă la ultima picătură de energie și etalîndu-și măiestria sportivă cu toate obstrucțiile murdare ale adversarului în rîndul căruia se număra și arbitrul, au zdrobit echipa hitleristă : 6—1 !

Mitul invincibilității armatei hitleriste a primit o nouă lovitură. Voind să înșele opinia publică că treburile ar merge bine (fie chiar și pe un teren de 110 m. lungime !) fasciștii au suferit un fiasco. Și această înfrîngere a avut loc de fapt tot pe cîmpul de bătălie, pentrucă așa cum gîndea Rusievici (celebrul portar internațional) și alături de el și ceilalți jucători dinamoviști „linia frontului nu trece numai pe un anumit teritoriu ci adesea trece chiar prin inimile oamenilor... ea va tăia în două terenul de fotbal și va despărți invizibil rîndurile tribunelor".

Și principalul merit al cărții — scrisă pe baza documentelor reale — constă în faptul că a reușit să sublinieze că acest ultim meci al dinamoviștilor (mulți dintre ei au plătit cu viața) a fost unul din dramaticele evenimente ale războiului. Cei doi autori au realizat o povestire izbutită, care te captivează. Este și firesc, pentrucă ea vorbește cititorilor despre înalta conștiință patriotică și cetățenească a unor celebri jucători de fotbal, despre marea lor măiestrie sportivă. Pentrucă această povestire descrie acțiuni curajoase, îndrăznețe, luminate de rațiunea luptătorului conștient. Și acestea sînt atribute care conferă cărții interesul justificat al cititorilor.

L. SL.

Candidați ai F. D. P.

Artistul emerit Manu Nedeianu

(Urmare din pag. 1-a)

Groparul din „Hamlet" Doolitle din „Pygmalion" și Spiridon Biserică din „Mielul turbat".

Privind la dragul lui public, căruia și-a închinat întreaga putere de muncă, Manu Nedeianu, care este de peste cinci ani și director al vechii instituții de cultură din capitala Olteniei, se gîndește cît de mare e diferența dintre el, artist al Republicii socialiste, și Arkadi Sciastlivțev, personajul pe care-l va întruchipa în viitoarea premieră a teatrului, comedia „Pădurea" de Al. N. Ostrovski, sărmanul actor năpăstuit al unei Rusii de mult apuse ; tot așa cum, privind cu emoție la cetățenii alături de care și-a dus la bun sfîrșit sarcinile obștești din 1957 și pînă azi, se gîndește ce răspundere poartă astăzi un adevărat ales al poporului, în comparație cu ticăloșia și necinstea deputaților burghezi, ai căror prototipi în teatru, Cătavencu din „O scrisoare pierdută" și Deceba] Necșulescu din „...Escu" de Mușatescu, i-a interpretat cu pregnanță forță satirică demascatoare.

Și gîndurile artistului — cetățean Manu Nedeianu, se îndreaptă pline de recunoștință către făuritorii vieții noi, cărora le va fi credincios și de pe scenă și în cadrul sarcinilor obștești ce-i revin pe viitor.

R. MANEA

O jumătate de veac la pupitru

50 de ani de activitate ai maestrului emerit EGIZIO MASSINI

Maestrul emerit Egizio Massini împlinește cinci decenii de slujire devotată la pupitrul Operei românești. Spectacolul cu opera „Carmen", pe care-l va dirija la 6 februarie, va marca acest eveniment. Înainte ca gongul să bată solemn, i-am făcut o vizită dirijorului.

— Așadar, o jumătate de veac la pupitru...

— *În țară* — precizează maestrul. *Altminteri împlinesc efectiv 53 de ani de cînd am pus mîna pe bagheta. Țin să vă spun că m-am născut în 1894, în orașul Alexandria din Egipt.*

— Unde ați debutat ?

— *La Lompalanca, în Bulgaria, în anul 1907. Pe atunci aveam doar 13 ani. Tatăl meu, baritonul Enrico Massini, conducătorul unei trupe italiene, se afla în turneu în această țară cînd s-a întîmplat să i se îmbolnăvească dirijorul. Așa am ajuns să dirijez opera „Faust"...*

— Și după spectacol, ce vi s-a spus ?

— *Că trebuie să rămîn mai departe la pupitru. De fapt, alegerea carierei a fost hotărîtă de o întîmplare petrecută cu mult înainte, la vîrsta de șase ani. Mă aflam cu tatăl meu, în 1900, în timpul turneului trupei italiene, pe scena „Naționalului" din București. În seara aceea se reprezenta opera „Gioconda". La un moment dat, în scena în care corul interpretează în culise, am strigat cu o voce sonoră : „Fals !". Atunci, vestita soprană Teodorini, care se afla lîngă mine, m-a pus în pauză să-i demonstrez cum ar fi fost corectă interpretarea ariei. După ce am cîntat, s-a adresat tatălui meu : „Pe băiatul dumitale, să-l faci neapărat dirijor !"*

— După cum se vede, sugestia a fost ascultată.

— *Întocmai... Așa am început să iau parte la o serie de turnee ale trupei italiene în Bulgaria, Ungaria, Polonia, Grecia, Turcia ș.a.m.d. Din 1910 am început să dirijez în România.*

Maestrul Massini ne arată un afiș datînd din 1909, cînd a dirijat, la vîrsta de 16 ani, la Constantinopol, opera „Paiațe".

— Și, totuși, cînd v-ați stabilit în țară ?

— *În 1914, cînd am încercat, alături de cîțiva tineri interpreți români, care aveau să se bucure de renume, să înființăm primul ansamblu de operă românească. Din acest grup făceau parte Gh. Folescu, Jean Athanasiu, Romulus Vrăbiescu, Vasile Rabega, Aurel Costescu-Duca, Niculescu-Bassu și alții. Dar, după cîteva luni, trupa noastră, lipsită de sprijin, s-a destrămat. A trebuit să plec din nou peste hotare. Așa am ajuns să montez, în 1922, la Opera Populară din Viena, „Boris Godunov", spectacol pe care l-am și dirijat și care avea în rolul titular pe vestitul bariton Sigismund Zaleski. Un an mai tîrziu aveam să mă reîntorc la Opera din țară, de al cărei pupitru nu aveam să mă mai despart.*

Maestrul emerit Egizio Massini

Din această vastă perioadă de activitate maestrul Massini păstrează multe amintiri. Undeva, într-un carnet, este consemnată munca asiduă dusă pe tărîm artistic, de la începutul carierei sale. În graiul cifrelor aceasta este echivalentă cu dirijarea a circa 9.000 de spectacole, reprezentînd 84 de opere diverse și 206 de lucrări simfonice. Această jumătate de veac petrecută la pupitru i-a prilejuit și întîlnirea cu dirijori, compozitori și interpreți de seamă.

— *Cu Pietro Mascagni* — își continuă firul povestirii Egizio Massini — *am dat examenele de contrapunct. Mi-a fost profesor pe vremea cînd aveam 14 ani. L-am cunoscut personal și pe Puccini. Cu marele muzician m-am întîlnit în 1929, cînd am dirijat la Varșovia spectacolul „Boema". Apoi activitatea desfășurată la Opera Populară din Viena mi-a prilejuit prietenia renumiților dirijori, de talie universală, Weingartner și Carayan. Numeroase amintiri le păstrez de la întîlnirile cu compozitorii și dirijorii sovietici. Cu prilejul turneului Operei la Moscova am legat strînsă prietenie cu marii compozitori Glier, Haciaturian, Hrennikov, Kabalevski și Muradelli. Partiturile pe care ei mi le-au dăruit le păstrez cu mult drag.*

În biroul maestrului Massini pereții sînt aproape în întregime ocupați de tablouri și fotografii, purtînd dedicații ale unor personalități de vază ale culturii muzicale internaționale. Șaliapin... Krivcenia... Ionel Perlea... Leonard... Totti dal Monte... Aureliano Pertile... sînt numai cîteva dintre ele. Acestora li se adaugă nenumărate imagini ale prodigioasei activități a maestrului în anii de după cel de al doilea război mondial. In anii regimului de democrație populară în care artistul a cunoscut succesele și a obținut satisfacțiile cele mai mari ale carierei sale — anii în care arta și slujitorii ei din țara noastră au primit și primesc un sprijin și o prețuire neîntîlnite vreodată în trecut.

M. DAMIAN

BAIA MARE. — Noi locuințe pe strada Karl Marx **Fotografia : prof. V. ORZA**

Ce poate povesti „Ștefan"

(Urmare din pag. 1-a)

lossy Simon. Formau o școală de pictură care profesa credința ruperii de atelier și a apropierii de viață, de realitate. Tinerii erau săraci, locuiau prin casele minerilor, prin casele topitorilor. Plăteau gazda cu tablouri. Au lăsat la Baia Mare multe pînze, dar ceea ce-i important e c-au lăsat printre localnici și dragul de pictură și priceperea de a judeca arta plastică.

Chiar fără coif și fără galeria superioară, *„Ștefan"* e înalt. Măsoară 35 de metri înălțime. Peste acoperișurile caselor din jur vede departe, hăt departe, către Baia Sprie, către Dealul Crucii, către Gutin. Vede tot orașul. Și-l știe cum era. Nu cu mult tare în urmă — cu douăzeci-douăzeci și cinci de ani — vedea numai străzi înguste, desfundate. In „centru", oborul, la zile de tîrg. Lumini puține, apă cu țîrîita și-aceea proastă. Magazinele, niște sordide dughenі...

Baia era mare; *baia* adică locul exploatărilor, dar nu orașul celor ce munceau. Nu orașul celor ce cădeau răpuși de silicoză, orașul unde mulți ologi mărturiseau cumplitele accidente de muncă. Baia Mare era orașul mic al celor exploatați. Bunurile de dinșii făurite plecau departe, unde-și aveau sălașul stăpînii minelor. *„Ștefan"* a văzut acele vremuri. Vedea lampașele aprinse în zori, mărunte stele, călăuzind pe coaste mineri porniți spre băi. Îi vedea și pe topitori și pe copiii puținelor școli pășind zgribuliți cu trăistuța de gît. Pe lîngă el treceau, nu o dată, în *gacii* lor largi, maramureșeni veniți după lucru; treceau cu *clopuri* de paie trase pe frunte oșeni goniți de mizerie din satele lor. Veneau să îngroașe rîndurile truditorilor care scoteau minereu la lumină, prelucrau metale zece-douăsprezece ceasuri pe zi, pentru te miri ce și mai nimica. Cumplite timpuri! *„Ștefan"* le-a apucat pe toate. A rezistat. A rezistat peste vremi vond parcă să ajungă timpuri mai bune, ani de dreptate, ani de lumină pentru muncitorii băimăreni.

Să-mi vorbească *„Ștefan"* despre ele? N-are sens. Baia Mare de azi, devenită în anii puterii populare reședință de regiune, pot s-o văd cu ochii mei, oriunde-mi îndrum pașii.

Mă ridic așadar de pe banca înzăpezită și plec din parcul nins și alb. *„Ștefan"* privește peste oraș. Cele patru ceasuri ale sale, îndreptate spre cele patru zări, măsoară vremea. Vremea nouă a Băii-Mari.

Nu-s băimărean, nici maramureșan, dar Baia Mare am ajuns s-o cunosc degrabă. Meritul e-al băimărenilor. Ei m-au călăuzit oriunde era ceva vrednic de luat în seamă. M-au dus la marile lor întreprinderi mult dezvoltate, modernizate, în anii puterii populare. Mi-au arătat imense hale, mi-au vorbit de munca vrednicilor topitori, a harnicilor mineri. Mi-au arătat toate și de la ei am înțeles, c-aici, în aste mari uzine, sălășluiește vlaga nouă, adevărată, a orașului. M-au dus apoi băimărenii în Ferneziu să-mi arate, în cartier muncitoresc, străzile pietruite, trotuarele asfaltate și de curînd școala nouă, modernă, cu șaisprezece săli de clasă. Mi-au arătat policlinica, teatrul de vară, stadionul, piscina, grădinile, bulevardele. Cu doi ani în urmă, în toiul verii, mi-au arătat parcul, atunci amenajat și monumentul eroilor atunci înălțat. *„Parcul noi l-am făcut"* — mi-au zis. NOI, adică ei, băimărenii, lucrînd voluntar.

Acest soi de a se exprima al băimărenilor nu-i un indiciu de recunoaștere a înregistrărilor de stare civilă, nici o formulă de cuprindere exhaustivă a înfăptuirilor gospodărești la care cetățenii au pus umărul. Cînd cineva îți spune NOI am făcut e sigur că și el a lucrat, cu tîrnăcopul, cu cazmaua. Cînd Rozalia Pojarski mi-a vorbit de multe cele făcute în Ferneziu și zicea *noi*, apoi noi însemna ea și cetățenii cartierului. Cînd Vasile Hauși mi-a spus *noi*, arătîndu-mi niște străzi reparate și scoase din mocirlă, am fost sigur că și el a lucrat, ca deputat, împreună cu alegătorii săi. Așa și-n cazul lui Alexandru Borcutean, topitorul de la uzina „1 Mai" și-al altora.

Munca îi leagă pe oameni. Și munca pentru înfrumusețarea orașului îi leagă pe băimăreni de orașul lor, îi leagă trainic de munca sfatului popular de dinșii ales să gospodărească trebile obștești. Cînd a fost să înceapă construcția noului centru — Piața Victoriei — unde s-au și ridicat noile construcții (5 blocuri cu peste trei sute de apartamente și un hotel cu 120 de locuri) care încadrează într-un modern și elegant complex arhitectonic noul „centru" al orașului, sute și sute de oameni de la uzinele metalo-chimice „Gheorghe Gheorghiu-Dej", de la întreprinderea „Petre Gheorghe", „1 Mai", „Cloșca", oameni din diferite instituții s-au pornit degrabă să întrebe ce și cum pot lucra. Și mulți, foarte mulți, au lucrat la demolări și alte lucrări unde nu se cerea calificare de constructor. Și acuma se „măresc" cînd văd piața nouă și-abia așteaptă să se isprăvească de așternut asfaltul, să intre locatarii în blocuri, să se deschidă șirul magazinelor noi și restaurantul — care „musai" va fi luxos — la parterul hotelului.

Din Piața Victoriei pornește devale, cuprinsă între șosea și apa Săsarului, o parte nouă a Băii Mari : e cvartalul „I. V. Stalin" întins pe 60 de ha. Peste o mie de apartamente sînt gata, altele peste două mii au început a se înălța. Ele vin și se apropie, treptat-treptat de piață. In 1963 vor forma un tot. Un cartier întreg cu școli și magazine (o școală e gata, un magazin cu autodeservire s-a și deschis zilele trecute) cu policlinică și alte cele trebuincioase locuitorilor.

Planurile sînt bine cunoscute de băimăreni. Toți cred în ele. Au fost doar și altele. Și toate s-au împlinit, s-au depășit. Știe asta și deputatul Vasile Somcutean, știu și Magdalena Rudici, și Victor Vancea și Rozalia Pop care au propus construirea unui cămin cultural pe Valea Borcutului și care azi se bucură cînd îl văd frumos *„de ți-l mai mare dragul"*. Știu că planurile sînt făcute pentru om, pentru înflorirea țării întregi, pentru bunăstarea celor care, călăuziți de partid, le prefac în faptă.

Increderea în viitor, în planurile mari și frumoase ce se vor înfăptui, împlinind mărețele perspective înfățișate poporului întreg de cel de-al III-lea Congres al partidului, am aflat-o exprimată de băimăreni recent, cu prilejul adunărilor cetățenești în care erau propuși candidații F.D.P. pentru alegerile de la 5 martie. In cinstea evenimentului așteptat cu interes, prim-topitorul Gheorghe Danciu, fruntașul laminator Vasile Barbu, maistrul Ioan Boniș au arătat că alegerile vor fi de dînșii și de tovarășii lor întîmpinate prin noi succese în producție, prin înfăptuiri gospodărești.

Din înnoirile Băii Mari multe vede astăzi bătrînul *„Ștefan"*.

Se uită la străzile și la piața luminată, la vitrinele cele multe, arătoase. Sînt vitrinele unor magazine mereu pline de lume. (Anul trecut s-au vîndut produse alimentare în valoare de 129.708.000 lei, produse industriale în valoare de 154.680.000 lei, fructe și legume de peste 8 milioane, ca să nu mai vorbim de restaurantele și bufetele, unde preparate culinare s-au vîndut de peste 33 de milioane). Se uită *„Ștefan"* și-ar putea vorbi de prăvăliile și „comerțul" de altă dată. Dar el nu mi-a vorbit; ceva mi-a spus un pensionar din Baia Sprie. *„Cum era o dată? Apoi cam așa. Mă întîlnesc cu un prieten. „Măi Gheorghe, zic, plătești tu un deț de pălincă?" „As plăti — spunea Gheorghe — dar n-am bani nici de juma'"*. („Dețul" e o sută de grame). *Acuma mă întîlnesc iară. „Măi Gheorghe — zic — bem un kil de vin?" „Bucuros mă; și două!"* Ca nu cumva să cad în păcatul unei false generalizări asupra belșugului de vin și-a hărniciei băutorilor, îmi precizâ : *„ce-am spus, e-adevărat, măcar că-i glumă..."* O glumă nu lipsită de tîlc: nevoile nu-i mai refuză omului plăcerea unui pahar închinat cu un prieten. Omul continuă :*„Dar asta-i ăl mai puțin. Să vedeți casele. Ce-are omul în ele și ce avea. Ce-are pe masă și ce punea înainte..."* E adevărat. La Baia Mare nu-i „Alimentară" unde să nu se vîndă slănină — cu papricaș ori afumată, ori sărată. La „Confecția" mereu lume. La restaurante la fel, ca să nu mai zic de „Crama" nouă unde o mînă de bun gospodar se îngrijește de vinuri bune și mîncări pe gustul localnicilor.

Viața nouă se vede în casele noi, în portul oamenilor, în înfățișarea străzilor, în edificiile noi și mai ales în felul de a gîndi. Ridicarea conștiinței cetățenești îndeamnă oamenii la muncă rodnică și spornică. Ridicarea nivelului cultural îi îndeamnă să meargă la teatru și mai ales la spectacolele ansamblului de cîntece și dansuri mult iubit și mult apreciat. Același nivel cultural face utilă existența unui magazin al fondului plastic și înmulțește fără încetare numărul vizitatorilor la muzeu. Același nivel îi îndeamnă pe băimăreni să iubească sportul; să umple pînă la refuz stadionul — ca buni suporteri ai echipei „Minerul" — să urce cu schiurile în spate la Mogoșa, la pîrtia de schi, ori vara pînă la lacul Bodi, unde-i primește pădurea, apa, muntele și aerul tare, tonifiant.

Acestea toate nu trebuie să le povestească bătrînul *„Ștefan"*. Le vezi: și autobusele și taxiurile și parcul cu havuzuri care au luat locul oborului și construcțiile, construcțiile multe, înălțate pe măsura creșterii Băii Mari, oraș muncitoresc cu o puternică dezvoltare economică, reședință a Regiunii Maramureș, regiune în plină înflorire.

*

„Ștefan" cu ale sale ceasuri, privește peste oraș, măsurînd vremea. El stăruie în Baia Mare din veac. Și restaurat va mai stărui — martor din îndepărtate vremi — în orașul nou, orașul vremurilor noastre, orașul socialist, ce se înnoiește și crește, spre bucuria întregii țări.

Virgil DĂNCIULESCU

EGON ERWIN KISCH

Este un nume care se confundă cu însăși vocația reportajului, cu acea artă simplă și în același timp grea și îndărătnică, în stare să aleagă dintr-o mulțime de fapte, de aspecte și de chipuri, numai pe cele interesante și semnificative din care, cu timpul, actualitatea vie, proaspătă, directă, estompîndu-se, rămîne ca o esență ce nu se poate volatiliza, miezul, *permanența* prezentului. E. E. Kisch este, desigur, din acest punct de vedere, sinonim cu ceea ce este mai durabil în reportaj, cu ceea ce face din aceste adeseori trecătoare pagini publicistice cronica trainică a contemporaneității unei epoci, a unei epoci care deși intrate în *trecut* rămîne pînă la un punct *prezent*

Enciclopedia „Magazin"

trecutul lui, de izvoare, alta de manifestările fenomenului în spațiu și timp; în sfîrșit ultima ține de ceea ce se numește fantezia, sensibilitatea reporterului, ține de prefigurarea zilei de mîine, care la Kisch este mersul înainte, certitudinea împlinirii idealului socialist în care credea.

S-a născut la Praga, la 29 aprilie 1885 și a murit, tot la Praga, la capătul unei existențe agitate, tumultoase, care i-a permis să vadă întreaga lume, să cunoască realități dintre cele mai banale și dintre cele mai ciudate, dintre cele mai triste și dintre cele mai vesele, nu înainte de a fi trăit eliberarea patriei sale de cizma cotropitorilor.

Din Praga natală începe Egon Erwin Kisch *„aventura sa pe 5 continente"*. Numai că nu debutează ca reporter, cum ne-am aștepta, ci ca poet, publicînd în 1904 placheta *„De pe ramul înflorit al tinereții"*. In 1911 îi apare primul volum de proză, iar în 1914 romanul *„Păstorul fecioarelor"*. Paralel, Kisch începe să facă și reportaj. Scrie foiletoane pentru diverse gazete, care în scurt timp îl fac apreciat.

Izbucnește primul război mondial și tînărul gazetar pleacă pe front. Însemnările sale, luate „pe viu", îl consacră, însă îl fac dezagreabil publicului cititor burghez, ale cărui susceptibilități ipocrite Kisch nu le menajează. Participarea la mișcarea revoluționară din 1918 duce la expulzarea lui din Cehoslovacia.

Intre 1925—1931 se desfășoară seria călătoriilor sale prin Uniunea Sovietică, concretizate în cele două volume: *„Despre țari, popi și bolșevici"* și *„Asia se schimbă din rădăcini"*. In aceeași perioadă dă ba vine chiar în întîmpinarea *viitorului* cu puterea de a presimți prefacerile și forțele transformatoare ale societății, propice numai spiritelor clarvăzătoare.

Dacă cineva ne-ar cere să vorbim despre Egon Erwin Kisch pentru a-i defini scrisul cît mai pe scurt, am spune că fiecare din însemnările sale are trei dimensiuni: una vorbește despre originea fenomenului cunoscut și ține, evident, de

la iveală cîteva din marile sale cărți de reportaj și anume : *„Coana după timp"* (1927), *„Aventuri riscante în lumea largă"* și *„Raiul american"* (zugrăvit ca o iluzie mincinoasă).

Vreme de trei ani, între 1933—1935, vizitează Franța, Spania, Belgia, Olanda, Anglia, Australia și China. E pretutindeni și probabil că despre minele din Borinage, leprozeriile sud-americane sau războiul civil din Spania, nimeni n-a scris lucruri mai mișcătoare și mai adevărate. Fiecare rînd e cîntărit cu pasiune, cu înțelegere pentru cei umili și năpăstuiți, cu ură față de exploatatori și cu ironie față de cei care îmbrăcau mascarada democrației burgheze în haina putredă pe la încheieturi a mult lăudatelor libertăți civice.

A fost nu numai un reporter frenetic, cum i-a plăcut să se numească, dar și o conștiință frenetică, mereu trează și însetată de adevăr. Ultimele lui cărți, *„Bilciul senzaților"* și *„Mexic"* (unde și-a aflat azil în anii ultimului război) o dovedesc, tot așa cum o dovedește întreaga lui operă, cu cele peste douăzeci de volume ale ei, cărora i-am putea așeza drept motto propriile sale cuvinte : *„Datoria fiecărui om este să fie de partea adevărului"*.

A fost nu numai de partea adevărului, dar l-a și sprijinit cu scrisul său incandescent, ajutîndu-l să triumfe asupra minciunii și abuzurilor.

Cînd Cehoslovacia și-a recăpătat libertatea, a revenit în patrie. Ar fi vrut să sprijine din toate puterile regimul democrat-popular, dar forțele i se împuținau de la o zi la alta. A murit scriind, ca un ostaș la postul lui.

H. ZALIS

Piscul Iulius Fucik

Un grup de studenți din Frievalsk (Kirghizia) a escaladat un vîrf al muntelui Ala-Too rămas pînă acum fără nume, căruia i s-a dat numele de Iulius Fucik. La o altitudine de 4.000 m. — studenții au implintat o placardă, pe care au scris ultimele cuvinte ale eroului : „Oameni, eu v-am iubit. Fiți vigilenți !" Acest vîrf a mai fost escaladat de sportivi din mai multe republici ale Asiei Centrale și de alpiniști cehoslovaci.

Muncitorii Kirghiziei îl cunosc pe Iulius Fucik nu numai din scrierile sale. În anii 1934 și 1935 el a venit în R.S.S. Kirghiză — unde a vizitat numeroase întreprinderi și colhozuri.

Învingătorii fluviului Congo

Fluviul Congo este una din cele mai mari ape curgătoare ale globului pămîntesc. În Africa, el este întrecut în lungime doar de Nil, iar în ceea ce privește suprafața bazinului ocupă primul loc pe continentul negru. Pe malurile sale trăiesc curajoși pescari din tribul vaghenia. În fiecare zi ei își măsoară puterile cu acest uriaș al fluviilor, fixînd năvoadele în locuri anumite, pe cursul lui furtunos.

Pescuitul este pentru acești oameni nu numai un mijloc de a-și asigura hrana trebuincioasă. A ieși învingător în lupta cu înfricoșătoarele forțe ale fluviului este o chestiune de onoare pentru fiecare bărbat. De aceea, distracția preferată a pescarilor din tribul vaghenia o constituie întrecerile pe bărcile pescărești, împotriva cursului apei.

Au drept să participe la curse numai bărcile cele mai frumoase, confecționate dintr-un singur trunchi. Vîslitul este însoțit de ritmul cîntecelor, cîntate de întreaga echipă a bărcii. În acest timp, spectatorii adunați pe țărm, cu aclamații și în sunetele tobelor, îi încurajează pe îndrăzneții vîslași.

Nenorocirile lui Sofiu

Portrete în apă tare

Sofia nu era decît o fetiță și nu i s-au întîmplat decît niște minore necazuri. Totuși, contesa de Ségur a scris despre ea o carte întreagă, pe care a intitulat-o „Nenorocirile Sofiei".

Cum să nu închinăm atunci măcar un articolaș nenorocirilor lui Sofiu, bărbat în toată firea și obiect al persecuțiilor generalizate ale întregului univers ?

Sofiu nu are nevoie de vreo contesă pentru a-i nara nefericirile. O face el însuși, cu multă bucurie — dacă ne putem exprima astfel.

„Directorul mi-a pus gînd rău. Ai remarcat cum mi-a zîmbit adineaori ? Abia i se vedea un premolar în dreapta. Ehei, altă dată, cînd îmi surîdea, se zărea și măseaua de minte.

Acum o lună, cînd mi-a dat prima, mi-a spus : „Bravo !" Înțelegi ? Bravo — și atîta tot. Putea să-mi spună : „Bravo, tovarășe Sofiu !" Sau măcar : „Bravo, tovarășe !" Dar el : „Bravo !" Și cînd mi-a dat mîna, mi-a întins numai patru degete, ăla micul îi atîrnă moale, în jos... Și stai, mai e ceva : la ședința de acu două săptămîni, știi cînd s-a uitat prima oară la mine ? După șase minute ! Pînă atunci s-a făcut că citește raportul. După șase minute, înțelegi ? Nu după trei, nu după patru, nu după cinci, după șase !

De fapt, nu are nici o importanță, pentru că mult de trăit tot nu mai am! Am fost ieri la doctor. M-a consultat din cap pînă în picioare, și mi-a spus : „N-ai nimic, domle, ești sănătos tun !" ...Înțelegi ? Sănătos tun ! Știi cui se spune așa ? Numai ălora pe patul de moarte, ca să-i consoleze. Să-mi fi găsit o cavernă la un plămîn, sau nițică ciroză la ficat, sau măcar uree în singe... La toate astea există tratament. Dar la „sănătos tun" ce poți să faci ? Cu alte cuvinte, sînt pierdut. Zic : „Cît mai am de trăit ?" Zice : „Dacă te uiți cu grijă cînd traversezi strada, pe puțin 30 de ani". Zic : „Doctore, nu-ți bate joc de mine. Primăvara o mai apuc ?" Zice : „Primăvara lui 1991". Zic : „Doctore, de ce-mi ascunzi adevărul? Ce am? Zice: „N-ai nimic, pricepe odată ! Nimic ! Nimic !" Zic : „Nimic de sperat ?" El se face că rîde și rîde așa, forțat, pînă cînd îi dau lacrimile. Înțelegi ? Îmi plîngea de milă, el un doctor cu inima împietrită.

Acu, drept să-ți spun, nici nu-mi pare rău că mor. Nu mai sînt de folos nimănui și nimeni nu mai ține la mine. Uite, nici măcar băiețașul meu, carne din carnea mea... Simbăta trecută îl văd că tare ar vrea să iasă la plimbare. Eu, părinte, să nu-i stric copilului plăcerea, mă îmbrac și zic : „Hai să mergem, băiatu' tatii". Dar el se foiește, dă din colț în colț și la urmă zice : „E cam frig afară azi, tătucule, n-ar fi mai bine să stai în casă?" Înțelegi ? Nu voia să merg cu dinsul. Nici el nu mai are nevoie de mine, el, un puișor abia ieșit din găoace. Nu-s nici două luni de cînd a împlinit 20 de ani.

Așa că îmi aștept liniștit sfîrșitul. Mult nu mai poate să întîrzie.

Nicolae MINEI

meridiane

TIRG LA AHVA

Prin crăpăturile peretelui de lut al colibei lui Mohan adia un vînt uşor, care m-a trezit pe la orele 5 dimineaţa. Mă aflam în satul Rola-Dungry pe care-l vizitam împreună cu colegul meu de universitate Ratan, în vacanţa de primăvară. Ratan dormea adînc, dar eu m-am trezit nu numai din cauza vîntului, ci şi a sunetelor unui cîntec care se auzea dintr-o curte din dosul colibei unde Mohan adunase cerealele. Mohan, fratele mai mare al lui Ratan şi părinţii săi, lucrau din greu pe pămîntul moştenit din tată în fiu, de multe generaţii.

Cîntecul lui Mohan avea o melodie deosebită, iar cuvintele cîntecului aveau şi ele ceva cu totul atrăgător, încît îmi venea să mă scol de pe culcuşul de paie şi să mă duc la Mohan spre a afla înţelesul cîntecului şi a vedea ce face el la o oră atît de timpurie, cînd toţi ceilalţi dorm. Mohan, deşi mai în vîrstă decît prietenul meu Ratan, era un tînăr foarte plăcut, în vîrstă de aproximativ 23 de ani. Era aşa dar numai o diferenţă de un an între noi şi astfel ne-am împrietenit curînd. Ajunsesem să fiu mai mult în preajma lui Mohan decît a lui Ratan. De altfel Ratan nu era de loc supărat; el ţinea la fratele său din mai multe motive, unul fiind şi faptul că Mohan plătea toate cheltuielile necesare pentru întreţinerea lui Ratan la universitate.

Cînd m-am îndreptat spre curtea dosnică, Mohan tocmai vopsea coarnele frumoasei sale perechi de boi şi cînta. Părea deosebit de fericit, mai cu seamă în ziua aceea. M-am ascuns în dosul unei grămezi de coceni de porumb artistic rînduită şi l-am privit pe furiş pe Mohan, căci nu voiam să-i tulbur plăcerea cîntecului. Trăsăturile sale, după cum am putut vedea în lumina difuză a dimineţii, deveneau tot mai vesele. Nu am putut să mă abţin şi pentru a-i atrage atenţia asupra mea am început să cînt şi eu. După un timp s-a apropiat de mine şi, zîmbindu-mi, m-a întrebat de ce am încetat să mai cînt. Nu i-am răspuns pentru moment, spre a-l lăsa să-mi explice el mai întîi motivele pentru care s-a sculat atît de timpuriu.

Mi-a spus că astăzi este ziua cea mai de seamă pentru ei toţi, fie tineri, fie bătrîni. Avem un tîrg de primăvară la Ahva, un orăşel situat la numai 4 km. depărtare de Rola-Dungry şi aici vin oameni din peste 40 de sate din împrejurimi. Odată cu ei vin copiii, soţiile, prietenii şi... Mohan s-a oprit pentru un moment, a zîmbit şi a încercat să repete iarăşi cele spuse, apoi a căzut pe gînduri şi i-am putut surprinde un zîmbet abia schiţat.

Pe rînd ceilalţi membri ai familiei s-au sculat şi ei. Mama s-a dus să pregătească rab, o băutură dulce sau puţin sărată, din făină de orez şi unele mirodenii, care se bea dimineaţa şi este socotită ca un înlocuitor sănătos al micului dejun.

Cînd Renu, sora lui Mohan, trecu prin apropiere, ea făcu cîteva semne pline de înţeles lui Mohan, iar acesta îi răspunse zîmbind, cerîndu-i parcă să păstreze secretul pentru ea. Mi-am dat seama că astăzi urmează să aibe loc un eveniment important.

Cînd răsări soarele, pregătirile pentru plecare, inclusiv plinea neagră şi legumele din grădina lui Mohan, erau gata.

Ca deobicei urma să aibă loc o cursă de care între săteni, cîştigător fiind acela care ajunge mai repede la tîrg. Înainte de a porni în cursă, ţăranii obişnuiesc să dea boilor mîncare dulce din melasă sau „gur", cum i se spune prin partea locului şi care se pregăteşte din suc de trestie de zahăr. Boii erau împodobiţi cu pînze colorate făcute anume pentru a fi pe măsura mărimii lor. Pînzele mai aveau menirea să ocrotească animalele de frig în timpul nopţii, întrucît ele urmau să stea afară mai multe nopţi, cît dura tîrgul.

In cele din urmă cursa a început. Mohan se temea ca nu cumva să se producă vreun accident. Dar totul s-a terminat cu bine şi el a reuşit să fie al doilea în cadrul întrecerii.

Tîrgul era frumos împodobit cu frunze de diferite soiuri, împletite cu flori de culorile cele mai variate. Întreaga atmosferă a tîrgului era sărbătorească. Bărbaţi, femei şi copii, toţi purtau veştminte colorate. Chiar şi animalele erau împodobite cu pînze de diferite culori. Locul destinat tîrgului a fost împărţit de către conducerea comunală în mai multe părţi. Carele au fost oprite la o anumită distanţă. Mai aproape de oraş începeau să se înşire cele mai diferite tarabe, în care se puteau cumpăra grîne, dulciuri, feluri unelte, jucării, haine, cărţi, podoabe, culori etc. La acest tîrg vin negustori din oraşele mai mari şi mai mici din împrejurimi. Dansatorii prezentau fragmente din spectacolul de seară şi căutau să fie pe placul mulţimii, pentru a cîştiga bani şi pentru a fi invitaţi apoi în diferite sate. Temele dansurilor sînt desigur folclorice.

Mohan părea supărat de ceva, fapt pe care nimeni în afară de Renu nu putea să-l observe.

Ei s-au îndreptat spre un punct care le atrăgea atenţia. Voiau să vadă şi să audă grupurile de muzicanţi, cu cîntecele şi muzica lor ţărănească şi simplă, dar totuşi atît de armonioasă. Instrumentele făcute de mînă aveau un farmec deosebit.

Deodată Renu deveni atentă. Auzise Tarpu, fluierul împlînzitorului de şerpi. Il apucă pe Mohan de mînă şi alergară emoţionaţi în direcţia de unde veneau sunetele fluierului. Cînd au ajuns lîngă împlînzitorul de şerpi au văzut un uriaş şarpe cobra răsucindu-se în jurul unei ramuri, în timp ce împlînzitorul cînta într-una din Tarpu. El dorea ca şarpele să dea din cap în ritmul fluierului său. Şi curînd reuşi. Cobra începu să dea din cap, arătîndu-şi colţii de ţi se ridica părul măciucă. Sunetele muzicii erau într-adevăr fermecătoare şi cei prezenţi înţelegeau că nu-i paşte nici o primejdie atunci cînd şarpele dansează după o muzică foarte plăcută.

Sătenii se folosesc de prilejul oferit de acest tîrg pentru a-şi valorifica produsele. Ei tîrguie totodată cele necesare. Tinerii însă aveau ceva cu totul deosebit de făcut. Ei se întîlneau cu prieteni sau prietene, fixau data căsătoriilor, după ce timp de trei sau patru ani (la cîte trei sau patru astfel de tîrguri) s-au cunoscut şi s-au îndrăgit. Astfel tîrgurile slujesc deobicei şi ca locuri de stabilire a căsătoriilor. La origine tîrgul a avut scopuri comerciale, treptat însă el a devenit un eveniment sărbătoresc, în cadrul căruia au loc şi evenimente importante pe plan personal şi social şi de aceea toţi sătenii aşteaptă cu nerăbdare sosirea lui.

Festivalul tîrgului de primăvară sau al recoltei cade în fiecare an în orice zi a *lunii* octombrie sau noiembrie. Această zi se numeşte Viyajaya Dashmi. Festivalul-tîrg are loc spre a marca sfîrşitul primăverii, perioada recoltei şi evenimentele de natură personală şi socială care vor urma dar ziua cea mai importantă este tocmai Dasserah sau Viyajaya Dashmi, ziua în care zeiţa a obţinut victoria asupra demonului cu cap de bivol care potrivit legendei teroriza pe oameni. Această zi „marchează de asemenea şi victoria zeului hindus Rama asupra regelui demon Ravena din Lanka.

Madhukant MEHTA
ziarist indian

Cîntînd dintr-un vechi instrument popular indian

ESCALA LA CARACAS

Ţăranul creol nu-şi explica de ce tot examinăm rogojinile întinse de el pe caldarîmul pieţii. Obiectele cu care venise spre vînzare la oraş erau aşezate claie peste grămadă, în mijlocul acestor „carpete" suple, fibroase, de culoarea asbestului. După cîteva ezitări ne hotărîm şi întrebăm:

— Petates?

— Si, petates!

Astfel arătau deci acele rogojini petates, din fibre de palmier, despre care se vorbeşte adesea în studiile pasionatului cercetător şi publicist Miguel Angel Asturias, privitoare la meşteşugurile străvechilor indieni.

Populaţia Maya din America Centrală dădea multiple întrebuinţări împletiturilor petates. Un pled fibros, petates, constituia tot aşternutul indianului maya. Faţa lui de masă era de asemenea din „familia" aceleaşi ţesături. Şi azi încă, în Guatemala, covorul din coliba ţăranului indian, carpeta decorativă de perete, colorată cu suc de indigo, sombrero-ul lui, ca şi sacoşa sa de merinde, sînt făcute tot din acelaş soi de împletituri. De la indienii maya arta confecţionării împletiturilor petates s-a răspîndit printre sătenii creoli din toate ţările latino-americane aflate în zona palmierului.

Trecuse jumătate de ceas de cînd ne aflam în pitoreasca piaţă şi am mai fi zăbovit încă aici, dacă timpul de şedere la Caracas nu ar fi fost atît de strict drămuit de programul escalei de 24 de ore pe care o făceam în drum de la Havana, spre casă, spre Bucureşti. In capitala Venezuelei sosisem noaptea, iar acum la orele matinale la care am şi pornit să cutreerăm străzile Caracasului, adunam cu aviditate elementele unui capitol-epilog al impresiilor de călătorie.

Scurtă biografie a Caracasului

Străbăteam primele cartiere ale oraşului, rememorînd capitolele mai importante ale „biografiei" lui. Cînd, cu secole în urmă, invadatorii spanioli au pătruns în văile păduroase ale muntelui denumit astăzi Avilla, au găsit aici aşezările compacte ale triburilor de indieni din grupul caracaşilor, aparţinînd ramurei băştinaşe a caraibilor. Spaniolii au nimicit fără milă pe aceşti demni şi cutezători vînători cu pielea arămie „los Caracas". Sub conducerea unor eroi ca Tamanaco sau Chicuramay — talentaţi strategi şi viteji oşteni, triburile caracaşilor au încercat cu arcurile lor cu săgeţi să reziste cotropitorilor spanioli, însă superioritatea armelor a dat cîştig de cauză străinilor cruzi, lipsiţi de scrupule. Analele stabilesc data propriu zisă a fundării Caracasului cam pe la 1560, iar ca „părinţi fondatori" sînt consideraţi Francisco Fajardo, un metis de o sclipitoare inteligenţă şi căpitanul Rodriguez Suarez.

Situat la aproximativ 30 de kilometri de ţărmul Antilelor, aşezat pe un platou cu altitudinea medie de 1.000 metri, Caracasul, cu cei peste un milion de locuitori, cu clădirile spilcuite din centru, cu vilele somptuoase pentru bogăţaşii străini şi autohtoni construite la poalele muntelui Avilla, cu autostrada care îl leagă de litoral, are aerul unui oraş modern, aparent prosper. Alături de blocuri cu pretenţii de sgîrie nori există clădiri, expresie autentică a arhitecturii spaniole a secolului 17—18, ca cea a Universităţii, una dintre cele mai vechi din America, înfiinţată la 1696. Timpul unei escale chiar mai scurte decît cea efectuată de noi e suficient pentru a descoperi şi un alt Caracas decît cel al cărţilor ilustrate „Printed in S.U.A.", pe care le poţi găsi la orice chioşc: Caracasul nesfîrşitelor cartiere de cocioabe, al insalubrităţii şi promiscuităţii de neînchipuit.

Decorul pieţii unde am poposit întîi în acea dimineaţă, înmănunchia în el un crîmpei din tabloul autentic al meridianelor latino-americane, cu toate trăsăturile lor caracteristice şi contrastele lor de culori violente, undeva, aproape, atît de aproape încît aveai impresia că le poţi atinge cu mîna, coamele crestate ale lanţului muntos Avilla, acoperit de smaraldul codrilor. Deasupra, azurul adînc al bolţii care l-a fermecat în urmă cu sute de ani pe Amerigo Vespucci. Deoparte şi de alta a iarmaroculul în miniatură, case cu cerdac sprijinit pe stîlpi de fier forjat, copsiţi în alb sau portocaliu. Văpaia dimineţii subecuatoriale se simte parcă şi mai puternic aici în această parte mai veche a oraşului, aflată la o altitudine de peste 1.000 de metri. Limpezimea aerului curat nu opune nici o rezistenţă arşiţei razelor. Aşezaţi la umbra boschetelor de glicine din piaţă, ţăranii veniţi din împrejurimi fac reclamă zgomotoasă produselor: oale de lut, pitoresc decorate, piei de capră proaspăt argăsite, coşuri din fibre de palmier, pălării şi baticuri multicolore, peşte prins din apele oceanului, ananas şi tot felul de alte fructe.

Îmbrăţişez încă odată cu privirea decorul din jur, atît de animat, policrom, frîntură a peisajului sud-american, această „bijuterie cu faţete scînteietoare". Oare chiar aşa de orbitoare să fie scînteierile „bijuteriei" de care vorbesc baedekerurile şi ghidurile, încît să nu mai poţi vedea şi o serie de alte „detalii" ale peisajului?

„Ghinionul" Venezuelei: Petrolul

La un colţ de stradă, undeva în centrul Caracasului, un vînzător de ziare în salopetă muncitorească ne îndeamnă să cumpărăm revista „Izquerda". Frunzărim primele file ale revistei şi pe dată pitorescul „pastoral" al Caracasului se estompează. Imaginile reproduse în publicaţia democrată „Izquerda" ne arată un Caracas cu străzile înţesate de mulţime, clocotind de tumultul unor manifestaţii populare pline de combativitate. Alte instantanee înfăţişează tabloul zguduitor al victimelor represiunilor poliţieneşti, căzute pe stradă, sub loviturile bastoanelor de cauciuc şi a paturilor de revolver. Tineri şi vîrstnici, femei şi adolescenţi.

Monumentul lui Simon Bolivar din Caracas

Iată în faţa Universităţii, în faţa zidurilor acestui vechi şi celebru lăcaş de cultură din America, un tanc gata să strivească sub şenile un student prăbuşit fără cunoştinţă... Imagini prinse în urmă cu numai o săptămînă.

Am terminat pe nerăsuflate de frunzărit revista. Cutreeram acum străzile Caracasului, privindu-le cu alţi ochi. Aparent nimic n-ar fi spus că toate acestea s-au petrecut cu cîteva zile mai înainte. De pe străzi fuseseră curăţite cărămizile şi obiectele cu care se apăraseră manifestanţii, răspunzînd şarjelor poliţiei. De acolo, din centru, nu se auzeau strigătele de protest ale sutelor de manifestanţi, întemniţaţi pe nedrept în carcerele izolate de la marginile oraşului, fiindcă au protestat împotriva mizeriei şi a politicii economice falimentare a cercurilor conducătoare. Dear din loc în loc faţadele unor clădiri desfigurate de urmele proiectilelor stăteau mărturie violentelor incidente.

„In ultima vreme, aproape în fiecare săptămînă sînt tulburări la noi" — ne-a explicat seara şoferul care ne conducea la aeroportul Maiquetia de pe malul oceanului. „Nenorocirea Venezuelei este petrolul" — a continuat, parcă fără legătură, conducătorul taxiului.

Între frămîntările prin care a trecut şi trece Venezuela şi petrol există însă un raport nemijlocit. Politica legată de interesele valorificării acestei imense bogăţii depozitată în subsolul Venezuelei a înrîurit direct cursul istoriei ţării. Petrolul dă bogăţie şi putere monopolurilor; el aduce mizerie, suferinţe de neînchipuit celor care ar trebui să beneficieze de fapt de pe urma existenţei zăcămintelor de aur negru din subsolul ţărilor lor, aflate sub dominaţia călciiului de fier al monopolurilor.

Atîta timp cît în Venezuela, ţară care produce 15 la sută din producţia mondială de petrol, a domnit „Royal Dutch Shell", la cîrma ţării a fost înscăunat tiranul Juan Vicente Gomez, despot cu drept de viaţă şi de moarte asupra poporului.

Manevrele subterane determinate de concurenţa de pe piaţa mondială au slăbit poziţiile lui „Royal Dutch Shell" şi odată cu aceasta, Gomez, după 25 de ani de tiranie, s-a prăbuşit. După o scurtă perioadă de guvernare relativ democratică, a venit la putere un tiran şi mai sîngeros, Perez Jimenez. Un trust petrolier străin — cel englez — cedase pasul în faţa altora mai puternice — cele americane. Şi noii veniţi n-au stat cu mîinile în sîn.

Un an după înscăunarea lui Jimenez monopolurile americane deţineau circa 80 la sută din investiţiile străine din industria petroliferă, 77 la sută din suprafaţa concesiunilor şi peste 70 la sută din volumul total al extracţiei de petrol.

Cutreierînd străzile Caracasului ne-am oprit la un moment dat în faţa unei clădiri, pe portalul căreia scria „Creole Petroleum Corporation".

Filială a lui „Standard Oil" a lui Rockefeller, firma „Creole" pînă în ianuarie 1958 a avut pe statele ei de salarii ca stipendiat numărul 1 pe Perez Jimenez. Iar vătaful monopoliştilor străini făcea totul ca să-şi justifice solda. În numai 24 de ore, cît am stat în Caracas am cunoscut nu mai puţin de 6 (şase!) oameni care au avut de suferit fie ei, fie familiile lor, de pe urma lui Perez Jimenez. Fratele şoferului cu care am călătorit pînă la aeroport, de exemplu, a fost groaznic mutilat în temniţele gestapoului lui Jimenez. Politica internă a lui Perez Jimenez? Ea se baza pe „principii" cît se poate de simple, explică publicistul venezuelan Juan Liscano: „Lagăre de concentrare, asasinarea rezistenţilor, torturarea patrioţilor şi a oricăror cetăţeni suspectaţi că n-ar fi de acord cu politica dictatorului, exilarea personalităţilor de atitudine patriotică, ameninţarea cu moartea a celor presupuşi că ar putea avea atitudine de opoziţie".

George IONESCU
(Continuarea reportajului în numărul viitor)

OPERA ŞI BASE-BALL

La Opera din San Francisco, a avut loc nu de mult o nouă premieră cu „Aida". După cum se ştie, în lumea occidentală premierele teatrale sau muzicale sînt evenimente mondene, care se onorează aşa cum se cuvine. Prin urmare şi în cazul de faţă parterul şi lojile Operei din San Francisco au fost pline de doamne elegante, însoţite de domni distinşi, în smoking şi cu papion negru.

Despre spectacolul propriu-zis nu cunoaştem prea multe detalii. Este însă mai mult decît probabil că povestea de dragoste din străvechiul Egipt s-a desfăşurat conform libretului. Pe muzica lui Verdi, Amneris cea pătimaşă s-a zbuciumat, iubindu-l cu gelozie pe Radames, dar acesta a preferat albei fiice a Faraonului pe oacheşa şi tandra Aida. In felul acesta s-a dovedit, odată mai mult, că în Statele Unite nu există nici o discriminare faţă de cetăţenii a căror piele are o culoare mai închisă. Cu singura condiţie ca ei să fie doar nişte personaje fictive şi ca problemele lor să se rezolve pe scenele unor teatre.

Dar nu despre asta e vorba. La reprezentaţia de care ne ocupăm nu au atras atenţia în mod deosebit nici cîntăreţii, nici dirijorul, nici membrii orchestrei, ci spectatorii. La un moment dat s-a remarcat că o seamă dintre distinşii domni despre care pomeneam mai sus, au stat aproape fără întrerupere cu mîna la ureche. Dar mîinile lor nu erau goale. In fiecare dintre ele se pitea cîte un mic aparat de radio cu transistori. Această minune a tehnicii moderne dădea posibilitatea domnilor în chestiune ca, în timp ce urmăreau vizual drama muzicală de pe scenă, să urmărească auditiv palpitantele faze ale meciului de base-ball dintre echipele San-Francisco şi Philadelphia, meci care se transmitea la radio.

In aceste condiţii, nu este de mirare că în van se tînguia Aida pînă la „la" de sus, căci domnii în smoking zîmbeau satisfăcuţi, aplaudînd în gînd un punct marcat de echipa san-franciscană. Dimpotrivă, acordurile marşului triumfal al actului II nu au reuşit să descreţească frunţile mohorîte de pe urma unui punct înscris de echipa adversă.

De ce nu ascultau eleganţii spectatori minunatele arii ale lui Verdi? Pentru că nu le place muzica! De ce nu s-au dus atunci — în smoking, sau fără smoking — la meciul de base-ball, care îi pasiona incomparabil mai mult? Pentru că trebuiau să facă faţă obligaţiei de a fi prezenţi la premieră, unde, pentru prestigiul lor social şi pentru bunul mers al business-ului, era absolut necesar să fie văzuţi.

Comentînd acest snobism, revista „Musical America" — din care am extras informaţia de mai sus — se plînge, în mod paradoxal pentru titlul său, că America este nemuzicală şi conchide, parafrazînd cu amară ironie, o veche zicală populară de peste Ocean: „Opera nu va lua niciodată locul base-ball-ului !".

M. NICOLAE

După cum s-a anunţat în presă, căţeluşa Strelka, celebra promotoare a călătoriilor în spaţiul cosmic, a născut 6 pui — eveniment important pentru cercetătorii condiţiilor de zbor interplanetar. În fotografia noastră, prima „mamă cosmică" şi puişorii ei.

Săptămîna

Milioane de cuvinte sînt puse zilnic în circulaţie de ziare şi agenţii de presă. Se întîmplă uneori ca un cuvîntel sau două să se piardă printre rînduri. Despre valoarea unor cuvinte pierdute la „înghesuială" s-au ocupat comentatorii din diferite colţuri ale lumii în această săptămînă.

După retragere

Tocmai cînd Eisenhower a dispărut din actualitate iar presa americană a început să se ocupe de fiecare mişcare a noului preşedinte, comentatorul Walter Lippman a descoperit că printre cuvintele lipsite de importanţă rostite de Eisenhower în mesajul de adio, se află cîteva care merită atenţie.

Eisenhower a declarat că „noi (S.U.A. — n.r.) trebuie să ne păzim împotriva creşterii influenţei nedorite a complexului militaro-industrial asupra consiliilor guvernamentale".

Lippman se miră că un asemenea avertisment poate să fie cuprins tocmai în discursul de adio al unui fost militar care a avut nefericirea să fie şi preşedinte. Este de mirare, s-ar putea adăuga, că o asemenea constatare este făcută deabia la sfîrşitul unei activităţi politice care a fost puternic dominată tocmai de coaliţia şi influenţa, „complexului militaro-industrial".

Lippman constată însă că Eisenhower a vorbit bazîndu-se probabil pe propria lui experienţă. „Aceasta — scrie Lippman — este o problemă rar discutată în public, dar dacă nu ar fi o problemă reală şi serioasă, generalul Eisenhower nu ar fi pus accent pe ea în ultimul său mesaj oficial".

La cîteva zile după descoperirea lui Lippman, mai exact la 23 ianuarie, ziarul „New York Times" revine şi el asupra acestei fraze dedicîndu-i trei coloane întregi în care sînt cuprinse: un articol al corespondentului său militar Jack Raymond şi şase grafice care ilustrează consecinţele serioase pe care le are asupra S.U.A. creşterea cheltuielilor militare şi o dată cu aceasta a influenţei grupurilor compuse din militari şi fabricanţi de armament.

Lippman s-a mulţumit doar cu consideraţii generale. „New York Times" publică şi cifre. Astfel, corespondentul acestui ziar arată că o anchetă a Camerei Reprezentanţilor a dezvăluit că 726 foşti militari de frunte sînt folosiţi în cele circa 100 de întreprinderi care lucrează pentru război. Toţi aceşti militari au legături strînse cu cei ce ocupă poziţii de frunte la Pentagon şi fac în felul acesta trafic de influenţă.

Raymond vorbeşte de practicile întreprinderilor de armament care finanţează o serie de organizaţii ce au misiunea să exercite presiuni în favoarea comenzilor lor.

„Principala caracteristică a relaţiilor dintre cercurile militare şi cele industriale, scrie corespondentul ziarului „New York Times", este alianţa filozofică şi interesul reciproc manifestat în acţiunea de a obţine o largă militarizare..."

Iată fapte despre care nu se prea vorbeşte în public în Statele Unite. Ele explică însă de ce nu există nici pînă astăzi o propunere concretă, practică, americană în problema dezarmării.

Raymond constată că la ora actuală se fac la Washington diverse sugestii în sensul încercării de a schimba imaginea militaristă pe care Statele Unite o prezintă lumii întregi. Dar tot corespondentul lui „New York Times" adaugă că s-au făcut însă puţine sugestii practice pentru a contracara „influenţa reală, subtilă dar incomensurabilă a complexului militaro-industrial descris de Eisenhower".

Este greu de stabilit motivele acestei fraze incluse în discursul lui Eisenhower, mai ales dacă se ţine seama de felul cum a acţionat el în timpul cînd a avut posibilitatea să contracareze această influenţă. Se poate spune însă cu certitudine că îngrijorarea opiniei publice americane faţă de activitatea primejdioasă a coaliţiei militaro-industriale constituie singura explicaţie a faptului că această frază cuprinsă într-un discurs cenuşiu a fost dezgropată şi documentată cu fapte, exact în momentul cînd autorul ei a dispărut din scena actualităţii.

După vot

Abdullah Masoud Simai din localitatea Chake Chake (Zanzibar) a apreciat mai bine în această săptămînă importanţa nu a cuvintelor ci chiar a literelor din care este format numele său.

Miercuri s-au făcut în Zanzibar noi paşi pentru constituirea unui guvern menit să acţioneze în conformitate cu interesele colonialiste engleze. Dar dacă acest lucru a fost posibil el se datorează falsificării numelui lui Abdullah cu prilejul alegerilor pentru consiliul legislativ.

Se ştie că în alegerile recente din protectoratul Zanzibar (care se află de 70 de ani sub dominaţia colonială a Angliei) principala luptă electorală s-a desfăşurat între partidul Afro-shirazi care se pronunţă pentru proiectul de federaţie al ministerului englez al coloniilor şi partidul naţional din Zanzibar care cere imediata independenţă a ţării, şi s-a pronunţat împotriva constituirii unei baze de rachete americane în Zanzibar, construcţie în curs de desfăşurare. E limpede că aceste deziderate se bucură de sprijinul majorităţii populaţiei din Zanzibar.

Alegerile au fost astfel organizate încît rezultatul să nu permită preluarea puterii de către partidul naţional. În ciuda acestor manevre s-a constatat spre sfîrşitul votării că partidul pro-colonialist era pe punctul de a nu obţine voturile necesare, şi că soarta sa atîrna de rezultatele dintr-o circumscripţie din insula Pemba. Mai mult, ea depindea de votul lui Abdullah Masoud Simai, ultimul votant din această circumscripţie care se ştia că se va pronunţa în favoarea partidului naţional anticolonialist. După votare s-a anunţat însă că partidul procolonialist afro-shirazi a obţinut victoria cu o majoritate de un vot. Cum s-a întîmplat minunea? Simplu. Votul lui Abdullah a fost anulat din cauză că numele lui a fost „greşit" înscris în registru. Funcţionarul vinovat de această greşeală a declarat că „nu a auzit bine" dar autorităţile au considerat rezultatul bun şi definitiv.

Iată ce se întîmplă cînd „democraţia" burgheză începe să exporte parlamentarismul în colonii.

N. LUPU

DE PRETUTINDENI

IN LUMEA întreagă apar zeci şi zeci de atlase geografice, fără de care nu numai geografia, dar şi multe alte ştiinţe ar fi de neconceput. Nu fiecare ştie însă că primul atlas geografic a fost realizat de învăţatul grec Ptolomeu în anul 150 al erei noastre. Atlasul Ptolomeu a fost tipărit pentru prima oară în 1477 la Bologna.

●

IN UNELE ţări din Europa, furnicile roşii sînt ocrotite prin lege, ele fiind de neînlocuit în lupta împotriva dăunătorilor din agricultură. Pentru a stabili „efectivul" acestor insecte folositoare, în Italia a fost efectuat un recensămînt original. S-a numărat numărul de furnicare, stabilindu-se că numai în Alpii italieni există aproximativ un milion de furnicare, în care trăiesc pînă la 300 miliarde de furnici lucrătoare. In decurs de 100 de zile, cît ţine perioada de activitate anuală, această armată a furnicilor poate nimici 15 mii de tone diferite insecte.

●

IN VALEA fluviului Po, ţăranii au găsit o broască gigantică, lungă de aproximativ o jumătate de metru. Ea cîntăreşte cam opt kilo-

grame. Orăcăitul acestui „atlet" al bălţilor seamănă — după cum afirmă cei ce l-au ascultat — mai degrabă cu răcnetul leului, decît cu un nevinovat oac-oac..

●

LA BIARRITZ, localitate balneară din Franţa, a ajuns un sturz marcat cu un inel, pe care scria cuvîntul „Moskva". Staţiunea ornitologică din Moscova a răspuns la cererea staţiunii din Biarritz că pasărea a fost marcată în ţinutul Krasnoiarsk. „Turistul" înaripat a străbătut, pentru a pleca la băi, circa 6.250 de kilometri.

●

AFLINDU-SE ca turişti, în India, nişte soţi americani, el şi ea, au vizitat unele din monumentele naturale şi cele crea-

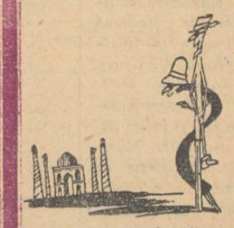

te de mîna omului din aceastã ţarã. De-a lungul istoriei s-au spus nenumărate cuvinte elogioase despre remarcabilul monument arhitectonic, mausoleul de la Taj—Mahal, care datează din secolul XVII. Şi americanii noştri au admirat acest monument, care a inspirat nu odată, numeroşi poeţi şi pictori. La hotel, schimbînd impresiile sale cu soţul ei, turista americană l-a întrebat cu cea mai neprefăcută naivitate:

— Vai, dragul meu, cum au putut indienii construi în timpurile îndepărtate un mausoleu atît de frumos, doar pe atunci noi nu ajutam India?...

●

SALARIAŢII crematoriului din Yokohama (Japonia) au rămas stupefiaţi cînd au auzit în interiorul unuia dintre cuptoare o voce care se ruga să fie pus în funcţie cuptorul. Cel care rostea această rugăminte era un cetăţean, pe nume Chijeru Matsumoto, care-şi alesese acest gen „inedit" de sinucidere pentru că fusese părăsit de iubita lui...

●

AMIRALITATEA britanică a cerut aprobarea de către Ministerul de Finanţe a unei indemnizaţii de 6 pence pentru întreţinerea unei pisici ce trăieşte în clădirea amiralităţii. In răspunsul primit se arată: „In clădirea amiralităţii ori nu sînt şoareci şi deci nu e nevoie de o pisică, sau sînt şoareci şi în acest caz pisica trebuie să-şi facă singură rost de hrană". Clar!

●

BATES, profesor de zoologie la Universitatea din Michigan, S.U.A. încearcă să pună la îndoială teoria darwinistă cu privire la originea omului. După părerea sa originală, omul prezintă mai multe trăsături asemănătoare cu lupul decît cu maimuţa. Iată şi cîteva din observaţiile pe care îşi întemeiază afirmaţiile. Ca şi omul, lupul este în general carnivor, în timp

ce maimuţele sînt exclusiv vegetariene. In „familiile" de maimuţe grija pentru urmaşi o poartă numai femela, în timp ce lupul joacă rolul tatălui familiei la oameni. Oamenii, ca şi lupii, trăiesc în colectiv. Caracterul „ştiinţific" al observaţiilor efectuate de Bates este evident chiar pentru nespecialişti. Şi explicabil: observaţiile au fost doar efectuate în mediul înconjurător al profesorului, în mediul american...

MAGAZIN MEDICAL

Ochi artificiali

Profesorul Winterherlé, de la Academia de Ştiinţe din R. S. Cehoslovacă, a pus recent la punct o gelatină formată dintr-un material plastic care posedă deosebita însuşire de a rămîne în contact permanent cu materia vie, permiţînd în acelaşi timp şi schimburile cu exteriorul. Pentru protecţia rănilor, de pildă, va fi deajuns de a se trece deasupra plăgii respective un strat subţire din acest produs. Uscîndu-se, el formează o crustă subţire, care pe de o parte opreşte pătrunderea virusurilor şi a bacteriilor, iar pe de altă parte respiră la fel ca şi pielea.

Din noul produs se poate face şi un ochi artificial, aidoma cu cel viu, care se leagă şi se coase de muşchi.

Radar pentru nevăzători

În Anglia se fabrică un radar de un fel deosebit, pentru oamenii fără vedere. Avînd forma unei lanterne de buzunar acesta emite vibraţii sonore cu frecvenţă auditivă, care reflectate de obstacolele întîlnite în cale revin la omul nevăzător, avizîndu-l asupra lor. Sistemul e asemănător celui după care se ghidează liliecii în zborul lor nocturn.

Acest radar e echipat cu tranzistori şi funcţionează cu pile simple de 9-12 volţi.

Un nou antibiotic: monomicina

Un grup de cercetători ştiinţifici din cadrul Institutului de cercetări de noi antibiotice al Academiei de Medicină din Moscova, în frunte cu profesorul C. Gauze, doctor în ştiinţe biologice, a descoperit recent un nou şi foarte puternic antibiotic. Monomicina, căci despre ea este vorba — e produsul unei ciuperci microscopice care se găseşte în sol. Cea mai preţioasă însuşire a monomicinei este gradul ei foarte redus de toxicitate. Folosit împotriva maladiilor contagioase, acest nou antibiotic e bine tolerat de bolnavi, provocînd puţine reacţii secundare.

Cercetările întreprinse în laborator demonstrează că administrarea monomicinei pe cale bucală asigură o sterilizare a canalului digestiv, fapt foarte important cînd e vorba de pregătirea bolnavilor pentru operaţii. Eliminîndu-se în mare parte prin urină, monomicina poate fi folosită cu succes şi în clinicile urologice, pentru tratarea infecţiilor grave ale căilor genito-urinare. În acelaşi timp, acest puternic antibiotic e foarte eficace în tratarea infecţiilor provocate de microorganisme (stafilococi) rezistente în mod obişnuit la penicilină, streptomicină etc. Rezultate bune s-au înregistrat prin folosirea lui şi în tratarea enteritelor la copii.

Pentru păstrarea sănătăţii

La terminarea lucrului

Problema folosirii timpului liber de către toţi oamenii muncii, privită sub toate aspectele ei, depăşeşte cu mult intenţia rîndurilor de faţă.

În cele de mai jos ne propunem să ne oprim, practic, asupra principiilor igienice de păstrare a sănătăţii prin folosirea corectă a timpului liber.

Cum trebuie să trăim în timpul liber, în intervalul dintre două zile de muncă, pentru a reface cît mai bine şi mai repede echilibrul fizic în organismul nostru?

Pentru refacerea capacităţii de muncă, înlăturarea oboselii de după muncă şi restabilirea întregului echilibru fizic, se cere, în primul rînd, respectarea orelor de somn şi a regulilor igienice necesare asigurării unui somn profund şi odihnitor. Se ştie că un om adult are nevoie de 7—8 ore de somn în decursul celor 24 de ore. Un organism mai tînăr are desigur nevoie de ceva mai mult, 8-9 ore de somn.

Persoanele bolnave, care prezintă turburări grave în activitatea organelor şi sistemelor principale, trebuie să prelungească orele de odihnă pasivă.

Oamenilor sănătoşi însă, repausul pasiv prelungit nu le este util, dimpotrivă îi predispune la moleşală. Cercetările fiziologice au dovedit că cea mai bună formă de odihnă şi de refacere a forţelor şi capacităţii de muncă şi trai este odihna activă. Practic, odihna activă înseamnă mişcări, plimbări pe jos prin aer curat şi practicarea diferitelor forme de sport. Iarna sînt foarte recomandate plimbările pe schiuri şi patinajul.

Fac o greşeală mare persoanele care cred că odihnă bună şi o refacere completă a forţelor se pot obţine numai în timpul concediului de odihnă. Consumînd o parte a timpului liber pentru problemele de gospodărie şi îngrijire personală, pentru studii, lectură, educaţie artistică, muncă de folos obştesc etc. se găseşte întotdeauna o oră şi pentru practicarea odihnei active. Femeile încadrate în producţie şi care au şi grijile casei trebuie ajutate, pentru asta, de ceilalţi membri ai familiei.

Odihnei active, persoanele care desfăşoară o muncă intelectuală sau o muncă fizică chiar, dar legată de o poziţie statică, trebuie să-i aloce 1½—2 ore.

O bună parte a zilei libere, săptămînal, trebuie alocată odihnei active. Aceasta este deosebit de importantă pentru întreţinerea funcţiei normale a organelor interne şi prevenirea surmenării sistemului nervos. Experienţele fiziologice care dovedesc superioritatea odihnei active asupra odihnei pasive sînt bine cunoscute.

S-a dovedit astfel ştiinţific că pentru refacerea unor grupe de muşchi obosiţi este necesar să punem în funcţiune alte grupe de muşchi, care nu au lucrat.

Condiţiile vieţii de oraş, creşterea mare a capacităţii de transport în comun, ne-au făcut pe mulţi să ne obişnuim cu o viaţă sedentară. Ne-am obişnuit să luăm tramvaiul, autobuzul sau troleibuzul chiar pentru 1—2 staţii! Acest obicei, dăunător sănătăţii, cînd este permanentizat, ne face să subliniem valoarea plimbărilor printre formele odihnei active. Înapoierea de la serviciu pe jos, pe străzile animate ale oraşului, care, acţionează favorabil asupra sistemului nervos central, trebuie să devină o regulă. De asemenea, plimbările scurte prin parcuri şi grădini, mai ales cele efectuate înaintea somnului sînt foarte utile, dacă sînt plimbări liniştite, cu pas regulat, cu inspiraţii profunde şi cu expiraţii lente, liniştite. Ele contribuie la ameliorarea circulaţiei cerebrale, la reglarea tensiunii arteriale mărite, la intensificarea metabolismului şi la îmbunătăţirea funcţiei tubului digestiv.

Dr. V. IVANOV

Tratamentul post cură

Noţiunea cuprinsă în titlul acestui articol a început să circule tot mai mult în ultimii ani. Medicii îi acordă tot mai multă importanţă. Ce este însă şi în ce constă acest tratament?

Tratamentul post cură este tratamentul urmat după înapoierea de la cura efectuată în orice anotimp, în staţiunile balneo-climaterice, în scopul de a consolida rezultatele obţinute în staţiuni.

Ştim că, în majoritatea cazurilor, pentru un tratament balnear sau pentru o cură internă cu ape minerale, timpul de tratament în staţiuni variază între 21 şi 30 de zile. În acest timp organismul este supus diverşilor factori hidrominerali şi climaterici care acţionează asupra diferitelor afecţiuni.

De cele mai multe ori, dacă staţiunea şi apele minerale au fost bine indicate, ţesuturile organismului acumulează substanţe minerale şi emanaţiile radioactive din aceste ape şi tulburările datorite unor boli se ameliorează sau chiar dispar.

Aceste rezultate cer însă a fi consolidate, pentru ca ameliorările să fie de lungă durată şi să nu apară recidive.

Pînă la efectuarea unei noi cure balneare sau a unei cure hidrominerale interne, care de obicei se repetă abia după trecerea unui an de la cura precedentă, trebuie să profităm de acest tratament de consolidare post cură. Tratamentele post cură constă din diferite proceduri de fizioterapie, ca raze ultrascurte, raze ultraviolete, ultrasunet, ionizări, aerosoli, precum şi regim alimentar dietetic, gimnastică medicală, cură cu ape minerale îmbuteliate, medicamente, viaţă raţională etc.

Un bolnav de hipertensiune, de exemplu, oricît de bine s-ar simţi după o cură cu băi carbogazoase efectuate la Buziaş, Vatra Dornei, Borsec sau Tuşnad, după înapoierea din staţiune este necesar să se adreseze periodic medicului pentru controlul tensiunii arteriale şi să urmeze prescripţiile medicamentoase, regimul alimentar dietetic indicat, să ducă o viaţă regulată, fără abuzuri şi excese de orice natură.

Un bolnav de reumatism sau un suferind de artrită îşi va consolida efectele bune ale băilor de sulf pe care le-a făcut la Govora sau ale apelor saline de la Ocna Sibiului, Sovata, Bazna sau ale apelor termale de la Herculane sau Victoria, ca şi ale nămolurilor din staţiunile de pe litoral, dacă în lunile următoare, fără să-şi părăsească locul de muncă, va mai fi supus unor tratamente suplimentare prin ultrascurte, ultraviolete, băi de lumină, împachetări cu nămol, cu parafină, etc.

Suferinzii care urmează în staţiuni tratamente prin cura cu ape minerale de băut, este, de asemenea, bine ca în perioada dintre două cure în staţiuni să urmeze şi 1-2 cure de cîte 20-25 zile la domiciliu, din aceleaşi ape sau din ape similare. Aceste ape îmbuteliate, care se găsesc în comerţ, au o eficacitate apreciabilă şi contribuie la consolidarea curelor făcute la sursă. Nu trebuie însă neglijate nici regimul alimentar dietetic şi nici celelalte indicaţii prescrise de medic pentru boala respectivă.

Femeile care suferă de afecţiuni ginecologice şi care au făcut tratamente în diferite staţiuni ca Sovata, Bazna sau Ocna Sibiului, au posibilitatea de a contribui la consolidarea efectelor acestor tratamente, prin irigaţii locale cu sare de Bazna, care se găseşte şi în comerţ, prin diatermie, raze ultrascurte, raze ultraviolete, gimnastică medicală etc.

Tratamentele post cură sînt astăzi aplicate pe scară tot mai largă. Pentru indicarea acestor tratamente trebuie însă să ne adresăm medicului, care ne asigură în mod obişnuit asistenţa medicală.

Dr. LEGIC

Vacuum extractor — înlocuitorul forcepsului?

Actul naşterii este un fenomen fiziologic şi decurge în majoritatea cazurilor în mod normal, fără stîrbirea sănătăţii mamei sau a copilului. Părerea că durerile sînt un atribut necesar facerii, s-a dovedit şi ea eronată. Astăzi este dovedit că durerile în timpul naşterii nu sînt obligatorii şi „naşterea fără dureri" a devenit o realitate. Printr-o educare corespunzătoare a viitoarei mame în legătură cu anatomia bazinului, fazele naşterii etc. travaliul (actul naşterii), devine un fenomen natural şi logic. Înţelegerea acestor fenomene constituie baza exerciţiilor în vederea „naşterii fără dureri".

Se întîmplă însă ca, în anumite cazuri, să fim nevoiţi să intervenim şi să ajutăm ca naşterea să se petreacă într-un timp scurt, util atît pentru mamă, cît şi pentru copil. În astfel de condiţiuni una din metode este aplicarea forcepsului. El constă în extragerea fătului cu ajutorul acestui aparat format din 2 linguri mari ce se încrucişează însinuîndu-se între capul fătului şi strîmtoarea bazinului. Acest mijloc are însă o serie de dezavantagii şi neajunsuri ce pot dăuna în primul rînd fătului.

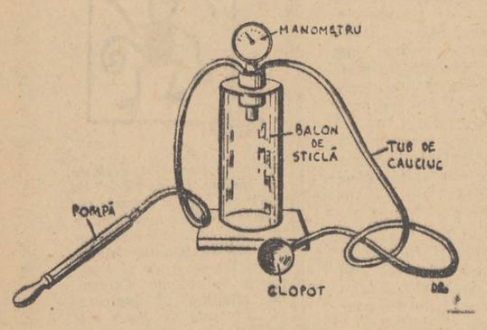

Din aceste cauze s-a căutat de mult să se înlocuiască forcepsul. Azi avem la îndemînă, un aparat cu ajutorul căruia se crează vid urmîndu-se extracţia fătului prin aspiraţie. Aparatul a fost imaginat şi construit de Manström în Suedia. El constă dintr-un fel de clopot, lucrînd ca o adevărată ventuză. Prin intermediul unui tub de cauciuc, cupula (clopotul) este legată de un balon de sticlă, la care este adaptat un manometru. Balonul de sticlă e în legătură cu o pompă. Aparatul este larg folosit în U.R.S.S., iar în ţara noastră întrebuinţat la spitalul Steaua (C.F.R.) şi maternitatea Polizu.

Dr. I. HARAS

MEDICUL VĂ SFĂTUIEŞTE

A. G. — Bucureşti: Prezentaţi-vă unui medic specialist în dermatologie. Înainte de a face acest consult vă recomandăm să vă faceţi un examen sumar de urină şi o glicemie.

B. V. E. — Craiova — Con. Considerăm că nu e cazul să vă îngrijoraţi. Sîntem miraţi că pînă azi nu v-aţi prezentat la un consult medical. Vă sfătuim să nu neglijaţi şi să vă prezentaţi de urgenţă la un medic specialist dermatolog, dacă nu în localitatea dvs., într-o localitate din apropiere. Din amănuntele pe care ni le daţi în scrisoare nu se poate stabili un diagnostic.

LULY — Tîrgovişte: Cauzele suferinţelor Dv., pot fi multiple şi de aceea este absolut indicat un consult la un medic de specialitate. Recomandăm soţului să se prezinte pentru control la medicul specialist endocrinolog din policlinica teritorială de care aparţine.

NASTIA — Reghin: În cazul dvs. este indicat fără îndoială un consult la un medic specialist ginecolog. Nu neglijaţi.

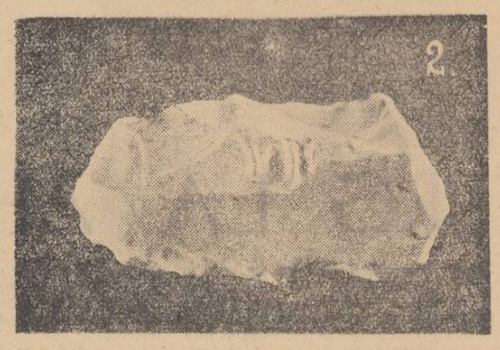

1. Uriaşul dom construit în decurs de milenii de mîna măiastră a naturii. 2. Unul din silexurile descoperite cu prilejul recentelor săpături. El are reflexe albăstrui şi numeroase retuşe oblice. După părerea specialiştilor această unealtă a fost folosită de omul paleolitic ca răzuitor în procesul de prelucrare a pieilor de animale. 3. Fragment dintr-un vas a cărui ornamentaţie deosebit de frumoasă denotă înaltele preocupări artistice ale strămoşilor noştri.

Pe urmele omului preistoric

Interesantele descoperiri din peştera Măgura

Îndemnaţi de dorinţa de a descifra încă o filă din milenara carte a vieţii omului preistoric, cercetătorii Institutului de speologie al Academiei R.P.R. au întreprins recent săpături în una din cele mai frumoase şi interesante peşteri din Munţii Apuseni — peştera Măgura. Situată pe malul drept al Sighiştelului — un afluent al Crişului Negru — peştera face parte dintr-un ansamblu carstic de 20 caverne presărate ca o salbă pe ambele părţi ale văii. Cunoscute încă din a doua jumătate a secolului trecut, aceste peşteri se remarcă prin monumentalitatea lor cît şi prin preţioasele informaţii asupra evoluţiei vieţii omeneşti.

Aflată la o altitudine de 500 de metri, peştera Măgura are o intrare largă şi uşor accesibilă, turmele de capre poposind şi în zilele noastre la gura ei. Formaţiile stalagmitice de dimensiuni impresionante se pot observa încă din galeria principală, din care apoi se deschid alte trei galerii foarte uşor de străbătut. Împodobită cu draperii, baldachine, poraluri şi coloane uriaşe şi presărată cu bazine de diferite mărimi, cascade şi domuri măreţe, vizitatorii rămîn fermecaţi de frumuseţea acestui adevărat palat subpămîntean. Baia zînelor — numită aşa din pricina neumăratelor bazine de diverse mărimi, etajate, cu apa lor limpede în care înoată nenumărate vieţuitoare de peşteră, te impresionează prin măreţia ei.

Deosebit de interesante sînt însă rezultatele ultimelor săpături, care au dat la iveală numeroase oseminte ale unei faune din trecutul îndepărtat, urme de ceramică şi chiar unelte folosite de omul preistoric, dovadă că peştera a fost locuită cu peste o sută de mii de ani în urmă. Lucrul este cu atît mai important cu cît această peşteră a fost cunoscută cu aproape 100 de ani înainte, fiind cercetată încă de pe atunci de numeroşi oameni de ştiinţă străini. Astfel ea este pomenită în literatura de specialitate de cunoscutul geograf austriac Schmidl, iar Hazay Gyula — un paleontolog maghiar — a cercetat-o în 1887 dar n-a semnalat decît urmele ursului şi hienei de peşteră. Emil Racoviţă şi colaboratorii săi au studiat de asemenea peştera Măgura în 1921 şi au descris-o. Documentele scoase la lumină recent, ne dovedesc din plin că peştera a fost locuită încă din perioada pleistocenului superior (cu mai bine de o sută de mii de ani înainte). Stratul de la suprafaţă prezintă o cantitate imensă de dejecţiuni de animale, amestecate cu ceramică recentă, însă săpînd mai la adîncime au fost găsite lame de silex — care indică existenţa unei civilizaţii aurignaciene (prima fază din viaţa omului preistoric) precum şi o bogată şi variată colecţie de piese din ultima fază a evoluţiei uneltelor folosite de omul preistoric (neolitic).

Prin frumuseţea ornamentaţiei ceramicei găsite cît şi prin multitudinea motivelor gravate pe ele, acestea ne arată înaltele preocupări artistice ale strămoşilor noştri. În această privinţă purtătorii civilizaţiei Coţofeni (perioada de tranziţie de la neolitic la epoca bronzului) sînt de neîntrecut. Piesa reprezentată în figura de mai jos este edificatoare în acest sens. Ea este modelată dintr-o pastă fină, neagră în secţiune şi brună la exterior, conţinînd granule mici de silice. Ornamentaţia foarte variată cuprinde figuri în formă de tablă de şah, care alternează cu linii dispuse perpendicular formînd o reţea transversală ca un brîu. Aceasta denotă abilitatea artistului care s-a folosit de un vîrf ascuţit pentru a grava vasul. O altă piesă semnificativă găsită este un silex alb cu reflexe albăstrui, prevăzut cu numeroase retuşe oblice. Această unealtă a fost desigur folosită de omul paleolitic ca răzuitor în procesul de prelucrare a pieilor de animale.

Descoperirile arheologice menţionate sînt cuplate cu date paleontologice tot atît de interesante. Depunerile pleistocenice ale acestei peşteri au furnizat pînă în prezent resturi osoase care indică prezenţa a 27 specii de mamifere.

Aflăm de asemenea din partea Comisiei pentru ocrotirea monumentelor naturii că se studiază definitivarea limitelor Parcului naţional al Munţilor Apuseni, care va fi al doilea parc naţional din ţară şi care va avea pe lîngă caracter ştiinţific şi un pregnant caracter turistic. În el va intra o zonă ştiinţifică centrală (bazinul Padiş—Ponor—Valea Galbenă) care va îngloba şi actuala rezervaţie naturală, Cetăţile Ponorului — Valea Galbenă. O a doua zonă ştiinţifică va fi în jurul ghetarului de la Scărişoara, formînd împreună cu peşterile Pojarul Poliţei şi peştera Din şesuri — complexul carstic Scărişoara. Altă zonă ocrotită, îndeosebi pentru fauna şi peisajul ei sălbatic, va fi obîrşia văii Aleului iar în afara perimetrului acestui parc intră sub ocrotire şi întreaga vale a Sighiştelului cu versanţii, care cuprinde şi peştera Măgura, cu cele 19 vecine ale ei.

S. SAVU

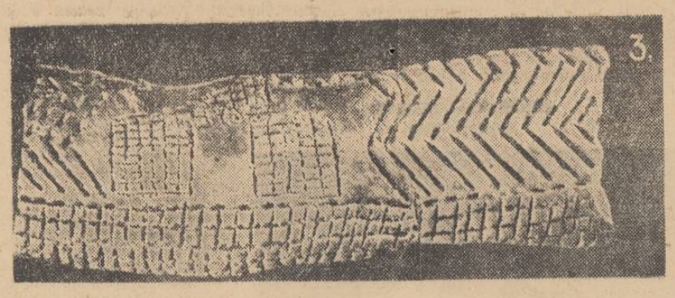

Cu sau fără filtru?

Deşi „gusturile nu se discută", întrebarea aceasta şi-o pun astăzi fumătorii de pe tot globul. Ţigareta cu filtru cîştigă pe zi ce trece tot mai mulţi aderenţi. Specialiştii noştri din industria tutunului, totdeauna la curent cu noutăţile din domeniul lor, au realizat repede amenajările necesare fabricării ţigaretelor cu filtru şi începînd din anul trecut noul tip de ţigaretă a fost pus în vînzare, devenind în scurt timp foarte popular. Ţigareta cu filtru să fie doar o modă în lumea fumătorilor sau reprezintă ceva mai serios?

În ultimii ani, s-a născut întrebarea dacă nu există o legătură directă între fumat şi cancer. Un răspuns categoric n-a putut fi dat pînă astăzi, dar existenţa în fumul de ţigare a unor substanţe nocive lasă să plutească îndoiala şi sugerează ideia îndepărtării acestor substanţe din fumul pe care-l trag în piept fumătorii.

În practică, problema îndepărtării substanţelor nocive din fumul de ţigare s-a dovedit destul de grea. Fumul de ţigare este un produs foarte complex — şi orice modificare i s-ar aduce nu trebuie să-i altereze aroma: în definitiv, pentru a savura acest fum îşi aprind ţigarea zeci de milioane de fumători de pretutindeni.

Analize chimice foarte delicate, executate cu cele mai sensibile instrumente, au stabilit că fumul unei ţigarete cuprinde circa 12 miliarde particule sferice, lichide sau solide, împreună cu oxidul şi bioxidul de carbon rezultat din arderea tutunului şi a hîrtiei ca şi vaporii tuturor substanţelor chimice volatile produse prin arderea tutunului. Deşi se bănuieşte existenţa în fumul de ţigare a peste 500 compuşi chimici, n-au fost identificaţi pînă acum decît aproximativ 80 compuşi: nicotină, răşini, uleiuri eterice, aldehide, cetone, alcooli, acizi, fenoli, amoniac, hidrocarburi superioare. La un loc, toate aceste substanţe dau prin condensare gudronul fumului de ţigare, un ulei bun, în proporţie de 20—40 miligrame la o ţigaretă cu greutatea normală de 1 gram.

Analiza chimică a detectat în fumul de ţigare şi 5 substanţe nocive, dintre care benzopirenul este cunoscut ca substanţă cancerigenă. După cele mai autorizate păreri, benzopirenul ar proveni mai curînd din arderea foiţei decît din arderea tutunului. Specialiştii au încercat imediat să împiedice formarea benzopirenului în cursul arderii. Ei au reuşit, prin îmbibarea foiţei cu săruri de amoniu ale unor acizi minerali. Dar foiţa astfel tratată schimbă simţitor gustul ţigării.

S-a încercat atunci altă cale: filtrarea fumului. Experienţele au dovedit că dacă se reţine cel puţin 40 la sută din gudronul ţigaretelor, fumul nu mai cuprinde substanţe cancerigene. Trebuie găsit deci un filtru care să reţină cît mai multe gudroane fără să altereze însă gustul fumului.

Din nefericire, cel mai bun material filtrant descoperit —, acela care reţine 85 la sută din gudronul fumului — nu poate fi utilizat în practică: este o brînză de tip şvaiţer desodorizată în anumite condiţii...

Tutunul, ca atare, este şi el un filtru bun, — cu condiţia să se arunce o treime din ţigareta fumată.

Celuloza, sub formă de vată de bumbac, hîrtie creponată sau acetat de celuloză, constituie materialul filtrant cel mai utilizat astăzi.

Industria noastră de tutun — după cum arată ing. Kathreiner, în revista „Industria Alimentară" — utilizează pentru confecţionarea filtrelor hîrtia creponată; filtrele din această hîrtie reţin pînă la 22 la sută din gudronul şi nicotina fumului de ţigare, fără să-i altereze însuşirile organoleptice.

Reţinînd aproape un sfert din gudronul rezultat prin arderea ţigaretei filtrul menajează sănătatea fumătorului. În acelaşi timp, ţigaretele cu filtru devin mai „uşoare" şi astfel sînt apreciate de un număr mai mare de fumători.

Meşteacănul „de fier"

În sudul Extremului Orient sovietic, în Coreea de Nord şi în regiunile învecinate ale R. P. Chineze, creşte un arbore rar, numit „meşteacănul lui Schmidt" sau meşteacănul „de fier". I se spune astfel, pentrucă este de trei ori mai tare decît stejarul şi chiar mai tare decît fonta şi fierul. El face chiar să ricoşeze un glonte, ca şi cînd ar fi de cauciuc.

Meşteacănul „de fier" atinge o înălţime de 20 de metri şi un diametru de 70 cm. şi trăieşte 300—350 de ani. Trunchiul său este acoperit cu o scoarţă violacee, uneori aproape neagră, presărată cu puncte albe. Frunzele au o formă ovală şi sînt fin dinţate.

Lemnul acestui arbore este foarte preţios, în numeroase cazuri putînd chiar înlocui fierul. Şederea sa îndelungată sub apă îl face şi mai dur, asemănîndu-se în acest caz cu lemnul de stejar afumat.

Ştiaţi că...

...zicătoarea „Tace, ca un peşte" nu este întrutotul adevărată? Într-adevăr, peştii emit diferite sunete. Unele dintre acestea amintesc strigătul cocoşului, altele — zgomotul clopoţeilor. Aceste sunete ale peştilor au fost chiar înregistrate pe bandă de magnetofon. Numeroşi ihtiologi care au cercetat apele mărilor, lăsîndu-se la mici adîncimi cu aparate uşoare, au ascultat personal „vocile peştilor". Dar pentru a auzi sunetele emise de peşti nu este absolut necesar să avem un aparat. Pescarii cu experienţă, afundînd capul în apă, ghicesc „după voci", apropierea scrumbiilor.

Experienţele savantului Petrucci

(Urmare din pag. 1-a)

secolul înstăpînirii omului asupra forţei atomului, în secolul asaltului asupra cosmosului, al incursiunilor victorioase în spaţiile siderale, biserica se opune ştiinţei. Ca întotdeauna cînd omenirea s-a străduit să se înalţe pe o nouă treaptă a drumului său spre civilizaţie şi progres. Ca în Evul Mediu. Ca pe vremea lui Galileo Galilei.

„În ultimul timp, reprezentanţii bisericii catolice încearcă să convingă lumea că religia şi ştiinţa nu se contrazic. În fond însă, biserica continuă să rămînă acelaşi duşman de neîmpăcat al ştiinţei. Cel mai recent exemplu al acestui fapt îl constituie condamnarea de către biserica catolică a remarcabilelor experienţe efectuate de prof. Daniele Petrucci" — aceasta a fost declaraţia savantului sovietic Vasili Parin la aflarea ştirii că Petrucci a fost forţat de Vatican să declare că renunţă la experienţele sale.

Este neîndoielnic că rezultatele obţinute de profesorul Petrucci şi de colaboratorii săi vor avea urmări din cele mai favorabile asupra progresului ştiinţei biologice. Reluate şi adîncite, rezultatele obţinute la Bolonia vor conduce pe alţi savanţi la obţinerea unor rezultate definitive în această atît de importantă problemă a perfecţionării organismului uman, a desăvîrşirii lui — în ciuda unor oprelişti care nu pot rezista, cum n-au putut rezista niciodată în drumul întregii istorii a speciei umane.

KOMPLEX

ÎNTREPRINDEREA UNGARĂ DE COMERŢ EXTERIOR PENTRU EXPORTUL INSTALAŢIILOR COMPLETE ORGANIZEAZĂ ÎNTRE 20 IANUARIE—5 FEBRUARIE 1961

O EXPOZIŢIE

în localul permanent de expoziţii al Camerei de Comerţ a R. P. Ungare din Bucureşti, str. Batiştei nr. 33.

Sînt prezentate diverse maşini pentru industria alimentară, industria morăritului, industria sticlei precum şi maşini pentru termocentrale şi diverse machete. Se proiectează filme documentare.

Expoziţia este deschisă zilnic între orele 10—13 (numai pentru invitaţi), iar după-amiază între orele 16—20 pentru public.

SPORT

Selecționata de tineret a R.P.R. invitată la turneul fotbalistic de la New-York

Fotbalul, care se bucură de o largă popularitate în țările din lumea întreagă, e un copil de pripas în Statele Unite ale Americii. La concurență cu fotbalul american și cu base-balul, el nu s-a putut impune de fel. Ca să „prindă" totuși au fost achiziționate echipe întregi din străinătate și s-au adus valuri de profesioniști de pretutindeni.

Recent — și anume pe la jumătatea anului trecut — s-a făcut o nouă încercare pentru popularizarea lui, apelîndu-se mai ales la ajutorul fotbalului din alte continente. În iunie și iulie 1960 s-a desfășurat la New York un turneu internațional, la care au fost invitate să participe 12 echipe, printre care *Bangu* (Brazilia), *Ilmarnock* (Scoția), *Burnley* (Anglia), *O.G.C. Nice* (Franța), *Bayern München* (R.F.G.), *New York Americans* etc. Turneul s-a terminat cu victoria echipei braziliene Bangu.

Experiența se va repeta și anul acesta

Turneul, fără să se bucure de sprijinul oficialității, a însemnat totuși un mare succes, care a determinat pe William Cox, inițiatorul turneului, să repete experiența și anul acesta. S-a aflat că a doua ediție a turneului internațional de fotbal de la New York va cunoaște un număr sporit de participanți și anume 16. Cu unele echipe solicitate să participe — dintre care 10 din Europa — s-a ajuns la înțelegere, în timp ce cu altele organizatorii mai poartă tratative.

În proiectul întocmit, William Cox a făcut următoarea repartizare: SERIA I: 1) *Bangu* (Brazilia); 2) *Ilmarnock* (Scoția); 3) *Besiktaș* (Turcia); 4) o echipă din New York; 5) o echipă germană (probabil *Eintracht Frankfurt*); 6) *Concordia Montreal* (Canada); 7) *Independiente* (campioana Argentinei) — dacă federația argentiniană îi va autoriza deplasarea în timpul campionatului; 8) *X*.

(SERIA II: 1) *Rapid* (Viena; 2) *Steaua Roșie* Belgrad; 3) *F. C. Barcelona*; 4) *Concordia Montreal* (Canada); 5) o echipă cehoslovacă; 6) o echipă italiană; 7) o echipă israeliană; 8) o echipă franceză sau irlandeză.

Din acest proiect, care urmează să capete curînd formă definitivă în ceea ce privește numele echipelor participante, se poate vedea că Concordia Montreal figurează în ambele serii. Nu este vorba, cum s-ar putea crede, de două formații ale aceluiași club, ci de una și aceeași echipă, care joacă în ambele serii, ceea ce este posibil pentru că seriile nu joacă concomitent, ci una după alta. Astfel, turneul seriei I-a se va desfășura între 17 mai — 18 iunie, iar cel al seriei a II-a în luna iulie. Câștigătorul turneului se va decide printr-o finală tur-retur fixată la 3 și 6 august.

Prezența echipei canadiene Concordia în ambele serii e determinată de faptul că unele dintre jocurile turneului urmează să se joace la Montréal, în Canada.

Una dintre participantele seriei I-a

Pentru participare la acest turneu a fost solicitată și o echipă românească, în care scop organizatorii turneului s-au adresat federației noastre de specialitate, care a dat aviz favorabil. S-a hotărît ca această echipă să fie selecționata de tineret a R.P.R. căreia să i se dea astfel posibilitatea de a urma programul întocmit privind pregătirea de tinere cadre pentru echipa națională. Selecționata de tineret ar urma să joace în seria I-a, ea fiind participanta a cărei angajare a fost perfectată după ce William Cox a făcut amintitele lui declarații (în care participanta a 8-a a seriei I-a figurează sub „x"). Prin forma de disputare a turneului, selecționata de tineret va avea de disputat, în cadrul seriei, un număr de șapte jocuri, întîlnind pe toți ceilalți competitori ai seriei, clasamentul fiind întocmit prin adițiune de puncte.

I. BOCIOACA

Mozaic sportiv

● *La muzeul de istorie sportivă din Roma se află peste 700 de documente și publicații despre box. Printre ele, un manuscris vechi (datînd din anul 1425) povestește despre desfășurarea unui concurs de box al gondolierilor venețieni. De unde se vede că prima cronică de box nu a apărut, așa cum se crede, în Anglia, ci în Italia.*

● *Didi, unul din așii fotbalului brazilian, i-a scris lui Igor Netto, căpitanul echipei U.R.S.S. că se află în formă bună și speră să joace la campionatul mondial din Chile. Totodată, Didi și-a exprimat dorința ca echipele Braziliei și U.R.S.S. să susțină un meci amical înaintea turneului final de la Santiago.*

● *In ultimii trei ani echipa de fotbal a Braziliei a susținut 27 de meciuri internaționale, dintre care a cîștigat 22, a terminat la egalitate 4 și a pierdut unul singur, în Argentina, dar fără jucătorii Pele și Cutinho.*

● *In U.R.S.S. sînt 172.000 de boxeri legitimați. La Moscova, Leningrad, Kiev, Odesa, Tbilisi și în marea majoritate a orașelor, există săli de antrenament și școli speciale, unde tinerii se inițiază în tainele sportului cu mănuși.*

● *Savlakadze, Brumel, Tamara Press, Elliot, Bragg, Thomas, Berutti, Halberg vor fi protagoniștii principali ai unui mare concurs atletic de sală care va avea loc în luna martie la Tokio.*

● *Criză acută de spectatori în fotbalul francez. La meciul Dijon—Sochaux au asistat numai 25 de persoane, iar la partida Montreuil—Lens au fost numai... 75 de plătitori.*

● *Gustav Schur, Eckstein, Hagen, Adler și ceilalți membri ai echipei de ciclism a R. D. Germane și-au petrecut vacanța de iarnă în munții Tatra. Ei au făcut o cursă de oxigenare, au schiat, iar Schur a participat și la un meci de hochei jucat la Potrad.*

● *Romeo Venturelli, tînăra speranță a ciclismului italian, suferă de tulburări vizuale (diplopie) și timp de două luni va trebui să întrerupă antrenamentele. Se crede că maladia sa a fost cauzată de folosirea exagerată a unor droguri stimulative.*

Un arbitru ingenios

Aducîndu-și aminte că în tinerețe încercase și meseria de actor, arbitrul Giorgio Belloni a găsit, prin simplă asociere de idei, modalitatea de a scăpa de urmărirea unor spectatori prea zeloși, care îl așteptau deobicei la poarta stadionului atunci cînd nu erau mulțumiți de arbitraj. Cum proceda arbitrul nostru? Înainte de a intra pe teren își punea o perucă blondă și o mustață asemănătoare de a-i fi furat că e un arbitru adus cu mari sacrificii de undeva de prin Suedia. Cînd se termina jocul, nu ulta bineînțeles să-și scoată peruca și, foarte liniștit, ieșea pe poartă, în timp ce suporterii înfuriați îl mai așteptau pe „blondul" care le „mîncase" meciul.

Azi vă facem cunoștință cu:

Clubul sportivilor feroviari: RAPID

Înființat la 1 august 1958 — clubul sportiv Rapid, preluînd tradiția asociațiilor sportive feroviare, a cucerit repede (era să scriu... accelerat) simpatia zecilor de mii de amatori de sport din Capitală. Lucrînd la un radio-reportaj sarcina prezentării unei introduceri de efect ne-ar fi fost mult ușurată. Ar fi fost suficiente doar cîteva imprimări de la meciurile susținute de echipele reprezentative de volei, fotbal, baschet sau handbal ale clubului sportiv feroviar. S-ar fi auzit freamătul tribunelor, deasupra cărora străbătea încurajarea entuziastă a înfocaților susținători ai sportivilor ceferiști: „Hai Rapid!" Dar așa, cu ce să începem? Cu un istoric? De la înființarea clubului s-au scurs doar doi ani și cîteva luni. E drept, doi ani bogați în realizări, în recorduri, în numeroase succese peste hotare. Totuși, numai doi ani! Și atunci am pornit la drum. Ne-am îndreptat spre complexul sportiv Giulești, pentru a-i vedea la lucru pe sportivii de la Rapid pe „teren propriu" — cum scriu cronicarii partidelor de fotbal.

O adevărată uzină

Deși cuvîntul uzină presupune mașini automate, coșuri înalte ce străpung cristalul văzduhului și o activitate frenetică — vizitînd complexul sportiv Giulești am ales din sfera acestui cuvînt numai noțiunile de elan, de tinerețe și febrilitate. Într-adevăr. În sălile de la Giulești, ca și pe terenuri, în aer liber, am găsit, în aceste zile cu zăpadă, cu ger și cu flori de gheață în ferestre, o activitate în care exuberanța tinereții se împletea și se contopea de minune cu rîvna, cu munca tenace pentru viitoarele performanțe din vecinătatea sau de dincolo de hotarele recordurilor.

În sala în care am asistat la a-ltitea interesante partide de volei care electrizau tribunele prin fazele lor rapide și surprinzătoare, am întîlnit de data aceasta pe jucătoarele de baschet. Lotul unei echipe, oricît de puternice (cum este cazul formației Rapid care conduce în campionatul categoriei A) este alcătuit din 12 jucătoare. Și totuși sala era plină de sportive. În afară de Georgeta Ivanovici, Anca Racoviță, Eva Ferencz, Cornelia Gheorghe, Doina Lupan și celelalte componente ale redutabilei formații de baschet feminin a clubului Rapid, mai erau acolo vreo 30 de jucătoare, foarte tinere, care urmăreau cu interes antrenamentul condus de profesorul Ferencz Sigismund. Explicații am primit de abia după o oră de exerciții de tehnică și tactică. Tinerele jucătoare, avînd vîrsta de 15—17 ani fac parte din celelalte două formații de baschet feminin ale clubului: cea care participă în campionatul de calificare și echipa de junioare. Într-adevăr, baschetul a devenit una dintre disciplinele cele mai populare în rîndurile sportivilor de la clubul Rapid, făurindu-și o veritabilă tradiție și un frumos prestigiu. Argumente: cele șase formații (băieți și fete) ce activează în cadrul clubului, precum și locul I deținut de echipele ce activează în campionatele masculin și feminin ale categoriei A.

Dacă în această sală am admirat în special îndemînarea jucătoarelor — în sala de alături se lucrează pentru dezvoltarea altor calități fizice de bază: forța și rezistența. Probabil că v-ați și gîndit că acolo i-am întîlnit pe sportivii din secțiile de lupte clasice și haltere ale clubului Rapid. Sub conducerea antrenorilor Dumitru Hîtru și Ion Dociulescu, protagoniștii clubului feroviar în aceste două discipline... stringeau la antrenamente butoaiele de transpirație de care vorbește antrenorul sovietic Ozolin și care constituie singurul mediu prielnic de generare a viitoarelor performanțe de valoare, a marilor recorduri.

În sala de popice am întîlnit cunoștințe mai vechi. Sub îndrumarea antrenorului Ioan Burdulolu se pregăteau maestrele sportului Tinca Balaban, Elena Dumitrescu și Florica Lăpușan, alături de Cornel Antonescu, Ion Catrinescu și Fănică Ovidiu.

Peste terenul de fotbal s-a așternut mantia albă, strălucitoare, a zăpezii. În lipsa jucătorilor de fotbal, aflați încă în acele zile într-un turneu în Turcia, s-au strîns aici sportivii din secția de atletism, conduși de antrenorii Dumitru Osiac, Adrian Zugrăvescu și George Băleanu. Și printre ei sînt mulți atleți și multe atlete de valoare, în frunte cu Ioana Luță Petrescu, sora ei Gabriela, Toma Voicu, Gheorghe Stănel, Ion Cristea și alții.

Pe terenul de antrenament au ieșit jucătorii de rugbi, în timp ce înotătorii și jucătorii de polo, conduși de experimentatul Constantin Vasiliu, își continuă pregătirile la bazinul acoperit de la Floreasca.

Puțină statistică

Clubul „Rapid"-București este unul dintre cele mai mari din țară. Și chiar dacă ne-au supărat oarecum jucătorii săi de fotbal, nemarcînd în șase etape nici un gol (și asta e un record, dar al... ineficacității!) nu se poate trece cu vederea asupra realizărilor mari, de ansamblu, ale întregului club. Din cei peste 1.100 de sportivi și sportive care activează în cele 13 secții ale clubului, peste 75 la sută aparțin — ca vîrstă — formațiilor de tineri și juniori de la „Rapid". În rîndurile sportivilor feroviari sînt trei maeștri emeriți ai sportului (Ana Starck, Maria Constantinescu și Gheorghe Pîrcălăbescu), precum și 46 de maeștri ai sportului. Sportivii clubului au stabilit zeci de recorduri republicane și au cucerit numeroase titluri de campioni ai țării. În momentul de față — două echipe (volei-băieți și baschet-fete) activează în competițiile internaționale dotate cu „Cupa campionilor europeni", iar în campionatele organizate de Uniunea Internațională a sportivilor feroviari (U.S.I.C.) reprezentanții țării noastre au cucerit titlurile la box, volei — feminin și natație. De altfel sportivii feroviari au avut adeseori cinstea să reprezinte sportul românesc peste hotare.

Nu numai campioni-sportivi

Conducerea clubului Rapid acordă o atenție deosebită educării sportivilor, mobilizării lor în împlinirea măreților sarcini de producție ce revin întreprinderilor și instituțiilor din care fac parte. De aceea, ei sînt mîndri că în rîndurile lor activează fruntași în muncă cum sînt strungarul Gheorghe Mocanu, un harnic muncitor de la Atelierele C.F.R. Griviță Roșie. De asemenea, succese frumoase în muncă obțin și inginerul Cristian Popescu, din secția de baschet, maestrul emerit al sportului Gheorghe Pîrcălăbescu, laborantа Ana Păunoiu din echipa de volei și maistrul turnător Anghel Călinescu, din formația de rugbi a clubului. Ceilalți sportivi de la Rapid se străduiesc să le urmeze exemplul, să dea viață în activitatea lor de fiecare zi lozinci: „Primii în sport — primii în producție!"

*

Desigur că în această prezentare ați fi dorit să mă opresc mai mult asupra echipei divizionare de fotbal (aici e of-ul!). Nu am făcut-o întrucît preferăm, ca și voi, dragi cititori, ca despre această secție să spunem numai cuvinte frumoase. Sîntem convinși că, prin comportarea echipei, o asemenea ocazie ni se va ivi curînd. Pînă atunci să-i încurajăm cu drag pe sportivii clubului Rapid și să le urăm din toată inima: Mult, mult succes!

Ioan N. CHIȚU

Varietăți • Varietăți • Varietăți

Cazul Armin Hary

Sus: Onoruri — Armin Hary primit în triumf după victoria de la Roma; jos: Acuzat — Hary își apără cauza în fața federației vest-germane de atletism.

De cîtva timp numele atletului german Armin Hary, campionul olimpic al probei de 100 m. plat este aproape nelipsit din paginile presei sportive internaționale. Cazul său este relatat pe coloane întregi, iar suspendarea pe care i-a aplicat-o federația de atletism a R. F. Germane stîrnește cele mai contradictorii comentarii.

După întoarcerea de la Roma autoritățile din orașul său natal, Frankfurt pe Main (R.F.G.) l-au primit cu toate onorurile (cum se vede de altfel în partea de sus a fotomontajului). Hary e vesel și fericit, înconjurat de admiratori, de o gardă (inevitabilă) de polițiști și de cei care aveau să-l discrediteze peste puțin timp. În partea de jos a aceluiași fotomontaj Hary apare într-o altă ipostază: deprimat, trist, uluit, ascultă sentința suspendării sale pentru fapte incompatibile cu amatorismul.

Ce se ascunde însă în spatele acestui caz? Însuși fundamentul pe care este clădit sportul în sistemul capitalist, unde totul este folosit pentru scopuri mercantile. Presa capitalistă, impresarii de exhibiții și competiții sportive, chiar și unele foruri oficiale îi împing pe sportivi la acte de profesionism.

Așa i s-a întîmplat și lui Hary. Cînd s-a trezit din beția unei efemere glorii de vedetă modernă, Hary era împroșcat de aceiași care îl lăudaseră cu cîteva zile înainte. O lecție care-i va prinde poate bine campionului olimpic și altor sportivi care vor învăța ceva din pățania lui.

I. G.

Sportivii români în întîlniri internaționale

Săptămînă după săptămînă, amatorii de sport din țara noastră urmăresc numeroasele întîlniri internaționale ale sportivilor noștri fruntași care, în diferite discipline, susțin partide interțări și participă la competiții intercluburi de ridicat interes continental.

Șirul acestor partide internaționale face, de fapt, parte din programul de măsuri întocmit pentru ridicarea măiestriei sportivilor noștri.

R. P. R. — Franța, la baschet

Mîine seară, sala sporturilor Floreasca va găzdui întîlnirea interțări de baschet (masculin) R.P.R.

În dreapta, excelentul jucător francez J. B. Beugnot

— Franța. Vizita se produce într-un moment cînd echipa oaspeților este în formă bună, atestată de victoria obținută în acest sezon internațional la Paris asupra reprezentativei R. P. Polone, (scorul final: 67—64). Jucătorii francezi, care au obținut acest succes, sînt anunțați prezenți și pentru mîine seară. Iată-i, amintind și punctele ce le-au înscris atunci: Jean Paul Beugnot (16), Christian Baltzer (12), Jérome Chnist (11), Max Dorigo (9), Jean Degros (8), Henri Grange (4), Bernard Mayeur (3), Michel Rot (3), Michel Leray (1). N-au intrat în joc din lotul selecționat. Vergne, Sedat și Muguet.

Din această echipă cei mai buni este reputatul internațional J. B. Beugnot (2,04 m. înălțime) despre care este suficient să amintim cele scrise după meciul cu R. P. Polonă: *„Activitatea lui sub coșuri a permis, pur și simplu, echipei Franței să cîștige"*. O altă caracteristică a jucătorilor francezi e îndemînarea și precizia de care dau dovadă în executarea „loviturilor" libere. În partida cu R. P. Polonă au marcat 27 de puncte din asemenea penalizări.

Partida de duminică cu reprezentativa Franței, care se bucură de o bună apreciere în baschetul internațional, este a cincea ediție a întîlnirii, ambele echipe avînd la activ cîte două victorii: R.P.R., în 1957, în preliminarii și în turneul final al campionatului european de la Sofia (65—45 și 59—52); Franța, în 1959, la Mulhouse, și la Istambul (în campionatul european). La București se întîlnesc deci, pentru prima oară, șansele de victorie fiind mai mari de partea echipei noastre, de la care așteptăm și o comportare superioară.

„Cupa orașului București" la handbal în 7 (feminin)

Dinamicul handbal în 7 va fi din nou „cap de afiș" în prima parte a lunii februarie și anume pe o durată de cinci zile, în intervalul cărora se va disputa „Cupa orașului București", rezervată echipelor feminine.

De astă dată, la startul tradiționalei competiții se vor alinia cinci selecționate de orașe: Budapesta, Berlin, Belgrad, București și București tineret, care cuprind jucătoare valoroase ale țărilor respective. Unele din aceste selecționate se confundă de altfel cu reprezentativele naționale respective.

Ediția de anul trecut a competiției a cunoscut un succes deosebit. Întrecerea dintre participantele de atunci (H. G. Copenhaga, Vojvodina, Praga, București I și București II) s-a terminat cu victoria deplină a echipei București I, care a cîștigat toate cele patru jocuri disputate. Bine s-a comportat și București II, care a terminat în clasament înaintea echipelor Vojvodina și Praga.

Reamintim că echipa regiunii Vojvodina a fost o selecționată formată din cluburile Spartak Subotița și Jelezniciar Novisad, în rîndurile căreia au jucat printre altele, Jovanka Jurcak, Jelica Pricici, Maria Sabljak, Ljubica Smiljanik pe care publicul sportiv bucureștean le-a apreciat cu prilejul recentei întîlniri Știința București — Spartak Subotița din „Cupa campionilor europeni".

Pentru ediția din acest an partidele se anunță a fi mai dîrze, aducînd pe teren, pe lîngă o reprezentantă de frunte a handbalului iugoslav și echipele Budapestei și Berlinului, excelent cotate în handbalul continental.

B. IONESCU

Cicliștii noștri în „Cursa Păcii" și în „Turul Franței"

Convorbire cu antrenorul N. Voicu

Începînd din 1948 anul înființării „Cursei Păcii" — reprezentativa țării noastre a participat, permanent, la această competiție de amploare, care va încrusta, în 1961, al 14-lea semn pe răbojul existenței sale. Firește, și anul acesta participarea la această tradițională întrecere constituie un obiectiv deosebit de important în calendarul ciclismului nostru.

În legătură cu a XIV-a ediție a „Cursei Păcii" — în special — și, în general, cu alte importante curse internaționale pentru amatori pe 1961, am stat de vorbă cu antrenorul *Nicolae Voicu*.

— *Cînd ați început pregătirea pentru „Cursa Păcii" și în ce constă această pregătire?*

— În primele zile ale lunii ianuarie. Cum este și normal, în această perioadă, punem accentul pe pregătirea de iarnă, adică pe pregătirea fizică generală. În acest sens, lucrez cu băieții în patru după amieze din săptămînă (uneori chiar cinci) după un program destul de variat: gimnastică, lucru la aparate, volei, box la sac, fotbal în aer liber, alergări pe aleele parcului sportiv Dinamo, uneori 15—20 de minute de rugbi sau urcatul și coborîtul de mai multe ori al treptelor tribunei stadionului etc.

— *Dar, rulajul?*

— Deocamdată individual și... de voie.

— *Cînd veți începe pregătirea specială?*

— În jurul lui 1 februarie vom trece efectiv la rulajul pe șosele. Trebuie să știți că pînă la startul „Cursei Păcii" urmează să „vîrîm" în picioare 4500—5000 km...

— *Apoi, în lunile martie și aprilie, care va fi activitatea lotului?*

— Cîteva concursuri de verificare „de casă" sau în compania altor loturi de cicliști. Apoi, în prima decadă a lunii aprilie, un serios și edificator examen: „Cupa F.R.C.", probă cu caracter internațional, care cuprinde și o etapă pe circuit.

— *Ce părere aveți despre a XIV-a ediție a „Cursei Păcii"?*

— În fiecare an „Cursa Păcii" — al cărei nivel tehnic este în continuă creșterea (mediile orare, din ce în ce mai mari, stau mărturie) prilejuiește o confruntare deosebit de severă. Anul acesta însă, „Cursa Păcii" va prilejui o luptă și mai strînsă. În anul olimpic 1960, o serie de țări au trimis garnitura secundă (așa cum am făcut și noi) iar anul acesta toate formațiile vor cuprinde „crema", cum se spune, a ciclismului respectiv.

— *Din cine se compune lotul pe care îl pregătiți?*

— G. Moiceanu, L. Zanoni, G. Șerban-Rădulescu, I. Cosma, W. Ziegler, I. Stoica și S. Duță.

— *Și acum, o întrebare suplimentară: ce ne puteți spune despre activitatea internațională a cicliștilor noștri pe 1961?*

— După cum s-a scris deja în presa noastră, cicliștii romîni au un sezon bogat, chiar foarte bogat, în întîlniri internaționale.

Avem în proiect participarea la „Cupa Eliberării" (Italia, aprilie), „Cupa M. Cachin", la Paris, în mai, unde avem de apărat prestigiul de învingători, de anul trecut; „Cursa Muntilor" în iunie, în R. D. Germană; „Turul Iugoslaviei" (iulie) — unde formația noastră de tineri a obținut succese — campionatele mondiale (august, în Elveția) și, în sfîrșit, „Turul R.P.R."

— *Ați omis „Turul Franței".*

— Nu l-am omis, ci numai l-am lăsat... mai la urmă, întrucît el constituie un capitol aparte. „Turul Franței" este cunoscut în lumea întreagă, iar prima ediție a „Turului Franței" pentru amatori este așteptată cu viu interes de cicliștii de pretutindeni. Și noi îl așteptăm cu deosebit interes, mai ales că, alături de „Cursa Păcii", acest „Tur al viitorului" — cum îl numește presa franceză — constituie supremul examen al cicliștilor amatori, examen în care Alpii și Pirineii vor avea un cuvînt hotărîtor. Pentru aceasta este nevoie, desigur, și de o pregătire corespunzătoare.

După cum se vede, ne stau în față o serie de examene de amploare, pentru care — cicliști și antrenori — trebuie să ne pregătim cu toată rîvna și priceperea și să nu precupețim nimic în acest sens.

Emil IONESCU

magazin

revistă săptămînală editată de ziarul

„ROMÎNIA LIBERĂ"

*

Redacția și administrația, piața Scînteii tel. 17.60.10

*

Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii din întreprinderi și instituții.

*

PUBLICITATEA SE PRIMEȘTE LA ADMINISTRAȚIA REVISTEI, tel. 17.60.10, interior 1400.

Romanul nostru

Alo! Miliția?

de Dan Grigore Mihăescu,

Desene: H. LERU

În dimineața aceea, maiorul de miliție Albu primise o nouă înștiințare telefonică.

— Alo! Miliția?

— Da, miliția.

— Aici casierul oficiului nr. 7. Azi după amiază a fost descoperit un nou libret fals.

— Pe ce nume?

— Dincu Bogdan, din str. Lotusului nr. 12.

— Ce sumă a fost ridicată?

— 1000 de lei. Inițial depunerea a fost de 25 de lei, apoi a fost falsificată suma...

— Bine, vom cerceta. Vă rugăm să ne trimiteți libretul...

S-ar fi putut crede că era vorba de o infracțiune simplă, numai că atunci cînd Dincu Bogdan a fost invitat la miliție pentru cercetări, el a făcut relatări deosebit de interesante.

— La ce dată ați făcut ultima depunere? — îl întrebă maiorul Albu.

— Păi... mai de mult. Știți, strînsesem o sumă frumușică — mă însor în curînd și mi-am cumpărat mobilă... Acum vreo două săptămîni am scos toți banii.

— Și nu v-ați făcut alt libret?

— Nu. De atunci nu mi-am mai făcut.

— Totuși, în cursul zilei de ieri... Dincu Bogdan din str. Lotusului a scos de la agenția nr. 7 suma de 1000 lei. Cînd ați depus acești bani?

— Tovarășe maior, eu nu am scos ieri nici un ban și nici nu am depus nimic. Vechiul libret l-am lichidat acum două săptămîni... Poate că e o asemănare de nume?

— Dar adresa?

— Da, într-adevăr...

— Aveți la dvs. buletinul de identitate?

— Nu. Nu-l am. Mi-a fost furat. Sau știu eu? ...Poate l-am

pierdut. Am reclamat de altfel la secția de miliție în raza căreia locuiesc.

— Cînd s-a întîmplat asta?

— Acum vreo lună. Tovarășul sectorist spunea c-o să-mi dea altul săptămîna asta...

— Nu mi-ați spus unde lucrați, tovarășe Dincu.

— Sînt mecanic de precizie la fabrica „Victoria". ...Tovarășe maior, nu vă supărați, aș vrea să știu și eu pentru ce...

— Un libret fals, pentru care a fost folosit numele dvs. Probabil și buletinul de identitate.

— Sper că nu vă închipuiți despre mine...

— Datoria noastră este să cercetăm.

— Desigur... Vă stau la dispoziție... Acum pot să plec?...

— Puteți pleca, tovarășe Dincu.

După plecarea lui Dincu maiorul rămase pe gînduri. Afacerea judiciară pe care o avea în cercetare începuse să se complice tot mai mult.

O bătaie discretă în ușă îl făcu să-și întrerupă gîndurile. Sosise locotenentul Coman, un ofițer tînăr, care îi fusese repartizat de curînd să lucreze împreună. Maiorul îl privi cu simpatie și îl invită să ia loc.

— Cercetarea cu falsul de librete este prima pe care o facem împreună, tovarășe locotenent. O treabă destul de grea...

— O descurcăm noi, tovarășe maior. Cu experiența dvs...

— În munca noastră, fiecare caz se prezintă altfel. Ca o ecuație în care se schimbă nu numai necunoscutele, dar și sistemul de rezolvare...

Cîte librete false s-au descoperit în total?

— Opt. Inclusiv cel al lui Dincu. Cu aceste librete s-au scos, în mod repetat, sume de bani... De fiecare dată s-au folosit buletine de identitate furate.

— N-ai impresia că aceste opt cazuri se înlănțuie între ele? După mine aici a acționat mîna unui singur infractor și încă a unuia priceput.

— Da, și eu gîndesc la fel.

— Dar care din infractorii cunoscuți de noi procedează așa?...

— Eu m-am mai lovit de cazuri în care se falsifica un libret, două... Dar așa, în serie...

— De cînd ești în miliție, tovarășe Coman?

— De un an și ceva...

— Și înainte?

— Lăcătuș.

— N-ai prea avut vreme să cunoști fauna cu care avem noi de-a face. Eu o cunosc mai bine... Lucrez din '45... Pe la începutul activității mele am auzit vorbindu-se despre un falsificator foarte îndrăzneț și dibaci. Avem dosarul aici... Îl cheamă Pavel Cîrdă. Să răsfoim puțin dosarul... Născut 1904... Arestat

pentru prima oară în 1923, pentru furt. Apoi trimis de cîteva ori în judecată pentru infracțiuni diferite. În 1931... primul fals. Un mandat poștal. În 1939 falsifică mai multe librete... În sfîrșit, închis în 1945 pentru furt de acte de identitate. Folosea aceste acte pentru a scoate bani de pe libretele de economii...

— Cîrdă este! Precis!... Același sistem de lucru.

— Nu cumva te pripești?

— Dar este evident, tovarășe maior.

— Așteaptă... În 1946 Pavel Cîrdă este acuzat că ar fi procurat documente de identitate unor persoane care voiau să fugă din țară. Acuzație nedovedită...

— Asta nu schimbă datele problemei. Nu este notată în dosar ultima lui adresă?

— Ba da.

— Care este? Îl chemăm imediat.

— Ultima lui adresă este... închisoarea Văcărești.

— Cum? E din nou la închisoare?

— Nu. În 1946 Pavel Cîrdă a decedat în celula nr. 14 a penitenciarului. Moarte subită...

Locotenentul își ascunse cu greu dezamăgirea. Avusese impresia că se arătase, în sfîrșit, o rază de lumină. Ascultă posac indicațiile pe care i le dădu în continuare maiorul Albu. Va trebui să verifice cu mai multă minuțiozitate datele pe care le-a culeș, să culeagă date noi.

Părăsi biroul șefului, iar a doua zi se prezentă din nou la raport.

— Vreo noutate, tovarășe Coman?

— Ceva foarte important în privința lui Dincu, tovarășe maior. În trecutul său se găsește un lucru urît...

— Anume?

(Va urma)

SFATURI MODĂ COSMETICĂ GOSPODĂRIE

Ghidul gospodinei

Dulcețuri de iarnă

bucățele patrate, scoțîndu-le și sîmburii. Separat facem un sirop dintr-un kilogram de zahăr cu 2 pahare de apă. Cînd siropul s-a legat, băgăm bucățelele de portocale în el, lăsîndu-le să fiarbă pînă ce se leagă din nou siropul. La sfîrșit îi adăugăm puțin rom. Cînd s-a mai răcit, o turnăm în borcane.

MENIUL SĂPTĂMÎNII

— Salată de andive cu maioneză ; sărmăluțe în foi de viță; compot.

— Cartofi cu șuncă; gutui cu carne; coltunași cu brînză de vaci.

— Ciorbă țărănească ; mîncare de țelină ; budincă de clătite.

— Cașcaval la capac ; varză cu carne ; fructe.

— Mazăre cu crochete de griș; rizoto cu rinichi ; mere în aluat.

— Supă de carne; limbă cu măsline; gogoși pripite.

— Ochiuri cu sos de roșii ; mușchi la grătar — gogoșari ; cremă de cacao cu frișcă.

Atenția unei gospodine trebuie să fie îndreptată în permanență asupra legumelor și fructelor sezoniere, ca nu cumva ele să treacă fără ca să se fi putut completa colecția de conserve sau dulcețuri. Acum a sosit timpul fructelor citrice și e bine să pornim la prepararea dulcețurilor de iarnă.

DULCEAȚĂ DE PORTOCALE

Luăm trei portocale mari, pe care le lăsăm să stea în apă rece timp de 48 de ore, avînd grijă să schimbăm apa de cîteva ori. După aceea le punem la fiert, pînă putem înfige ușor furculița în ele. Apoi le scoatem și le introducem imediat în apă rece timp de 10 minute, după care le tăiem în

DULCEAȚĂ DE GRAPE-FRUIT

La dulceața de grape-fruit ne trebuie fructe mari și zemoase pe care le tăiem în două. Cu multă atenție scoatem sîmburii cu cășuța lor. După aceea, cu un cuțit ascuțit, detașăm miezul de coajă, pe care o punem într-un vas, tăiată bucățele pătrate. Cîntărim acest miez și tot atîta zahăr, pe care îl presărăm deasupra fructelor. Mai adăugăm și zeama unei lămîi ca și puțin din coaja ei rasă. Acoperim această compoziție și o lăsăm să macereze 24 ore la rece. Turnăm după aceea acest amestec într-o cratiță și-l punem la fiert la un foc repede. După 10 minute de fierbere, scoatem fructele din sirop și le punem pe o farfurie. Lăsăm să se lege siropul la foc moale, pînă cînd formează perle mici după care băgăm din nou fructele în el. Acum dăm din nou drumul la foc tare, pînă ce siropul face iarăși mici perle. Luăm dulceața de pe foc, lăsăm să se răcească puțin și o turnăm în borcane.

Cămașa de noapte

Modelul acesta, clasic, drept, se face din două lungimi — măsurate de la subbraț la tălpi — late de 80-90 cm. (fig. nr. 1). Apoi se face un tiv sus (fig. nr. 2) sub care se fac trei rînduri de crețuri (fig. 3). Se încearcă pe corp prinzînd bretelele cu ace și aranjînd creturile pe măsură (fig. nr. 4). Apoi se înnoadă și se întăresc creturile (fig. nr. 5). Peste creturi se coase o bentiță lată de 2 cm. (fig. nr. 6). In bentiță se bagă o fundă prin cele două găuri brodate(A) la cca. 5 cm. distanță între ele spre a fi loc de nod (fig. nr. 7). La fiecare umăr se face o bretea din cîte două bentițe alăturate (fig. nr. 8). După ce se măsoară definitiv lungimea, se face jos un tiv care poate fi terminat cu un feston (B) sau un mic rulou cusut din loc în loc (C).

SFATURI COSMETICE

Într-un articol la această rubrică am scris despre demachiarea obrazului cu lapte de toaletă. In cele ce urmează ne vom ocupa de cremele pe bază de vaselină simplă sau colesterinată, care pot fi folosite în mai multe scopuri, dar în special pentru demachiarea tenurilor uscate și normale. Este știut faptul că secretul unui obraz frumos constă în îngrijirea lui rațională. Majoritatea femeilor se plîng însă că nu dispun de timp pentru a se îngriji, ceea ce este complet greșit, deoarece toaleta de seară nu trebuie să ne ocupe decît cîteva minute, care au totuși o mare importanță.

Este adevărat că din diverse motive, nu sîntem uneori în măsură să ne procurăm produse speciale de demachiat, dar aceasta nu înseamnă să renunțăm să ne îngrijim. De aceea voi indica cîteva rețete pe bază de vaselină, care se prepară ușor și pe care le putem folosi cu bune rezultate, obținînd un ten catifelat, fraged și cu aspect tineresc. Menționez de la început că aceste creme nu vor fi folosite de persoanele cu ten gras, deoarece accentuează gradul de grăsime al acestuia, putînd provoca și apariția punctelor negre sau chiar a coșurilor. In general, vaselina nu este absorbită de piele. In stare pură, adică neamestecată cu alte substanțe vaselina poate fi folosită ca demachiant sau pentru îngrijirea părului (pentru persoanele cu părul foarte uscat).

Pentru a obține o cremă de demachiat mai suplă și mai untoasă este necesar să topim pe baie de apă 45 g. vaselină albă cu 45 g. ulei de parafină uz intern și cu 10 g. parafină solidă sau stearină, luăm de pe foc și amestecăm pînă la răcire, adăugăm apoi 1 g. tinctură de benzoe. In afară de demachierea obrazului, această cremă poate fi folosită la îngrijirea mîinilor după diverse treburi gospodărești ca : spălatul rufelor, a vaselor etc. Vaselina pură constituie un prețios excipient pentru diverse creme folosite la calmarea mîncărimilor, crăpăturilor mîinilor, iritațiilor, (camfor 10 g., vaselină pură 90 g.) sau (oxid de zinc 10 g., vaselină pură 90 g.).

Pentru masajul obrazului sau al capului în cazul pielii uscate putem folosi o cremă pe bază de vaselină ca spre exemplu vaselină 70 g. la care am adăugat 10 g. unt de cacao și 20 g. ulei de parafină uz intern și 10 g. apă. Pentru a se obține o cremă pe bază de vaselină care să poată fi absorbită de piele putînd fi întrebuințată și la hrănirea obrazului este necesar să-i adăugăm o serie de substanțe ca spre exemplu colesterină. Vaselina colesterinată obținută din 99 g. vaselină pură și 1 g. colesterină se poate folosi în mod curent pentru hrănirea tenurilor uscate și normale. Ea se prepară adăugînd colesterina la vaselina topită și încălzind în continuare pînă la completa sa dizolvare. Se amestecă apoi pînă la răcire cînd se adaugă 30 g. apă de roze. Această cremă poate fi folosită atît sub pudră cît și seara cu 2-3 ore înainte de culcare ca după acest interval s-o ștergem de pe față.

Anca BOGDAN

La birou și pe stradă putem purta un sarafan confecționat din orice fel de stofă mai plină (tweed, gabardină, kamgarn, plușcord etc.), croită în diverse forme, după cum avantajează silueta. Iată cîteva modele :

1. Sarafan butonat pe o parte și cu garnituri de găici.

2. Sarafan închis ; are cusături laterale și buzunare în prelungirea penselor, care sînt prinse în talie cu o gaică lată.

3. Sarafan care se poate confecționa din resturi de material, avînd breteaua croită separat, iar corsajul cu cusături verticale pe locul obișnuit al penselor. Fusta dreaptă, cu pense libere și cordon cu cataramă.

4. Sarafan cu o croială mai originală, printr-o linie simplă dată de cordonul lat care este montat din cusăturile de la subbraț și se prinde numai în față ; corsajul și fusta sînt ușor încrețite.

5. Sarafan închis pe mijlocul feței, cu cordon la spate ce intră în pensele de sub bust.

6. Sarafan cu fusta strîmtă, cu buzunare mari aplicate și închis cu nasturi. Corsajul mult decoltat și cordon în talie.

Desene de Ludmila OGRINJEANU

Curierul nostru

D. VALI — Sibiu : După calculele făcute, fîșia umbrei Lunei sau zona de totalitate în eclipsa de Soare de la 15 februarie trece și prin țara noastră, mijlocul ei fiind situat pe linia Zimnicea—Constanța. Marginea de nord a zonei de totalitate trece prin dreptul orașelor Turnu Severin, Pitești, Tîrgoviște, Ploiești, Mizil, Brăila. Dincolo de zona de nord a totalității, deci și în Sibiu, va fi observată o eclipsă parțială de Soare, adică discul Soarelui se va întuneca în proporție de circa 95 la sută.

NICU C. BIRAU — Reșița : Vă mulțumim pentru colaborare și așteptăm și altele, nu însă pe teme comemorative, ca aceasta, ci despre alte probleme de artă care vedem că vă pasionează.

WINGA P. — Atitudinea adoptată de dv. a fost cea mai indicată. Dacă nu a înțeles cele ce l-ați spus și continuă să meargă pe același drum, va trebui să le mai repetați pînă cînd va înțelege. Evitați orice prilej de a mai sta de vorbă singuri. Dacă totuși nu înțelege, cereți ajutorul tovarășilor dv. de muncă pentru a muta pe unul din doi în alt serviciu. Este bine ca celor în drept să le explicați și motivul acestei cereri pentru a fi ferită în cazul unor complicații care vor apare cu siguranță. La celelalte întrebări, veți primi răspuns la rubricile respective.

RODICA — Lugoj : Pielea de miel folosită de dv. pentru îmblănitură, care are un miros specific, ce îmbîcsește lucrurile înconjurătoare, a fost tăbăcită în zer, cu metode primitive. Deaceea nu i se mai poate face nimic pentru a dispare mirosul. Pielile tăbăcite de industria de stat fiind spălate corect, degresate și tăbăcite în crom nu mai au miros.

CLARA SZELL : Tapițăria din damasc de mătase în culori deschise și cu broderie se poate curăța prin desfacerea mobilei și spălarea materialului, în neofalină, prin apăsări repetate în mîini. Dacă acest lucru nu e posibil sau nu e vorba de un grad de murdărie prea pronunțat, atunci procedați la perierea — cu o perie moale — îmbibată în neofalină. Pentru înviorarea culorilor se dă — tot cu peria — înmulată în apă rece, în care puneți o lingură de oțet la un pahar de apă

AGATSTEIN NICOLAE : Ceea ce ne cereți dvs. puteți găsi singur răsfoind colecția revistei „Magazin".

ROSITA — București : Am mai publicat astfel de fotografii. Cu un prilej nimerit vom reveni.

UN GRUP DE ELEVI — Iași : Actorilor Silvia Popovici, Iurie Darie și Constantin Codrescu le puteți scrie pe adresa studioului „București", Piața Scînteii 1, care a realizat filmele în care au jucat ei.

LEON FILIP — Bîrlad : Dacă în adevăr aveți înclinații serioase pentru echilibristică, vă sfătuim să vă adresați direcției Circului de Stat din București, arătînd ce ați realizat pînă acum și stabilind, eventual, o vizionare.

CORINA — Cluj și GINA — Iași : Actorul care vă interesează îl găsiți acum la Teatrul Armatei din București, unde îi puteți scrie.

MARANA — Ploiești : Ținem să vă informăm că nu mai funcționează școala de literatură „M. Eminescu".

Romanul pe care l-ați scris, prezentați-l Editurii de stat pentru literatură și artă.

MOHOR PĂUN — Mihai Bravu (București) : Veți face foarte bine dacă veți vizita muzeul arheologic. Cu acest prilej vă veți documenta mai bine în problemele de numismatică. „Indiscreții la telefon", nu constituie un material publicabil. Ne puneți apoi întrebarea : Cum aflăm ziua, luna și anul nașterii unei persoane ? Alți indici decît cercetarea actului de naștere sau a buletinului de populație, pînă acum nu cunoaștem. La întrebarea dacă prin calcule matematice se poate afla numărul celui poartă la pantof o anumită persoană, vă răspundem că nici aici nu este altă soluție decît cunoașterea acestor date. Căci nu toți oamenii de aceiași vîrstă poartă același număr la pantof. Nu sînteți și dv. de aceiași părere ?

ELENA DRĂGHINESCU — București. „Noutățile" ce ni le-ați trimis, sînt foarte, foarte vechi. Vă mulțumim pentru bunăvoința dvs. și vă asigurăm că vă vom trimite prin poștă filele de carte ce le-ați decupat pentru noi.

IOAN BURCEA — Iași. Vă mulțumim pentru faptul că ne-ați atras atenția asupra unei frumusețî din țara noastră. In rubrica noastră de turism vom căuta să prezentăm și locul ce l-ați propus.

PETRE A. IVANCIU — Lugoj. Se spune că actorul Grigore Vasiliu-Birlic a început să-și scrie memoriile. Aceasta se auzea acum un an și mai bine. Intre timp nu se știe dacă nu s-a răzgîndit cumva sau multiplele treburi ce le-a avut nu l-au împiedicat de la scris.

E bine că ați putut învăța cu forțe proprii limba rusă deși ați fi avut nevoie de profesor pentru învățarea pronunției. Cu celelalte limbi pe care vreți să la învățați procedați la fel. Folosiți-vă în această direcție de manualele școlare care vă pot ajuta foarte bine.

HUMINIC MARCELA — Iași : Presupunerea dvs. că teatrul de comedie va juca... comedie este într-o totul întemeiată. Aceasta însă nu înseamnă că alte teatre exclud din repertoriul lor comedia. In ceea ce privește amănuntele începutului de activitate în acest nou teatru, s-a scris pe larg în presă, inclusiv în „Magazin". Nu rămîne deci decît să citiți.

CORNELIA SBENGHEA — U.C.M.M.A. Bocșa Română, Raionul Reșița, Regiunea Timișoara, FABIOLA BILȚIU — comuna Strîmtura 144, Regiunea Maramureș, DORU C. TURCU, Iași, strada Sărărie 220, bloc A : Doresc să facă schimb de vederi.

SORINA BACIU — București : Noi l-am rugat pe Moș Gerilă încă de mult să-ți aducă darurile pe care le dorea. Ți le-a adus sau nu ? Scrie-ne, fiindcă de atunci nu ne-am mai întîlnit cu Moș Gerilă și din această pricină n-a putut să ne spună ce-a mai făcut.

POP HORAȚIU — Aiud : Nu vă putem fi de folos în disputa cu prietenul dvs. întrucît nouă nu ne ocupăm la această rubrică de starea civilă a artiștilor.

R. V. — Iași : Adresați corespondența la O.S.T.A., Calea Victoriei 174. Cealaltă adresă ne lipsește.

TRAIAN CONSTANȚINESCU — Caracal : Adresați corenpondența studiourilor care au produs filmele : „Barrandow", R. S. Cehoslovacă și, respectiv „Mosfilm", Moscova U.R.S.S.

VASILE MIHĂESCU — Vulcan : Puteți scrie fără grijă pe adresa Uniunii Scriitorilor, Șos. Kiseleff 10.

IONEL ENE — Gura Humorului. Mai trebuie să munciți încă mult pînă veți reuși să dați o poezie de calitate. Poezia dv. este discursivă, lipsită de imagini poetice. Nu-o spunem să vă descurajăm, ci pentru a vă da mîna de ajutor ce ne-ați cerut-o.

S. AVRAM — Rm. Vîlcea : Sursele ce le-ați folosit sînt la îndemîna unui număr mare de cititori, așa că cele scrise de dv. nu mai prezintă interesul cuvenit.

RODICA MILOȘESCU — Baia de Aramă : In pariul ce l-ați făcut cîștigătoarea sînteți dv. Poate că între timp s-a convins și partea adversă de veridicitatea susținerii dv. în legătură cu acel personaj din filmul „Oameni și mașuri".

LA CINEMA...

PĂRINȚI ȘI COPII

Nu ți-am mai povestit de mult de pățaniile mele, ursulețule ! Hai cu mine. Colo ! In colțișorul nostru ! Să-ți spun cum s-a întîmplat. Poate poți tu să-mi explici de ce s-o fi supărat mămica. Eu m-am tot gîndit, dar nu știu de ce s-a supărat. Să vezi cum s-a întîmplat. Ieri dimineață, mămica i-a spus bunichii : Hai să mergem la cinema, la matineu. Joacă... N-am înțeles ce joacă, dar cu siguranță că era ceva grozav dacă mămica ținea neapărat să meargă. Bunica s-a uitat la mine și a spus : „Și cu băiatul ce facem ? N-o să ne primească în sală, că nu are încă cinci ani". „Ei asta-i !", a zis mămica. „Parcă o să ne ceară actul de naștere. O să spunem că are cinci ani și gata". „Aha" ! mi-am zis eu. La cinema e pe dos decît în tramvai. Nicușor, prietenul meu are șase ani acasă, iar în tramvai numai cinci. Eu acasă am patru, dar la cinema trebuie să am cinci. Niciodată nu poți ști cum e bine.

— Lasă că rămîn eu cu băiatul acasă, a spus bunica, mă duc altădată.

— Ei, asta-i ! s-a supărat mămica. Mergem acum !

Am început să ne îmbrăcăm. Cînd mi-a legat fularul la gît, mămica mi-a adus aminte : Să nu uiți ! Dacă nenea de la ușă te întreabă cîți ani ai, să spui că ai cinci ani și jumătate.

Am plecat toți trei. Eram tare bucuros că merg la cinema. Mai fusesem eu odată cu tăticu și îmi plăcuse grozav. Era un film cu trei ursuleți. Foarte frumos. Parcă te vedeam pe tine, ursulețule ! Ți l-am povestit doar. Nu-ți mai aduci aminte ? Sigur. Ursuleții aceia neascultători. Aci nu mai semănau cu tine. Tu totdeauna ești cuminte și ascultător.

Am ajuns la cinema. Mi-a părut bine că nu a trebuit să spun minciuni. Tăticu îmi spune mereu că nu-i frumos să spui minciuni. Nenea cu biletele tocmai vorbea cu cineva și nici nu s-a uitat bine la mine, deși mă ridicasem în vîrful picioarelor, ca să par mai înalt.

Am intrat și ne-am așezat pe scaune. Eu stăteam între mama și bunica, dar scaunul meu era foarte uricios. Nu ajungeam nici cu picioarele jos și nici nu puteam să mă rezem. Stăteam așa pe margine și de cîte ori mă mișcam, scîrțîia.

— Mai stai locului ! a spus bunica.

Ușor de zis. Dar cum să stai cînd n-ai nimic de ce să te rezemi ?

Deodată s-a făcut întuneric. Deși eram cu mama și cu bunica, mi s-a făcut frică. Parcă era noaptea în pivnița cu lemne, cînd am fost odată cu tăticu și ni s-a stins lanterna.

— Vine bau-bau ? am întrebat eu.

— Nu vorbi prostii, am auzit din întuneric glasul mămichii. Cum o să vină bau-bau la cinematograf ?

Tocmai vroiam să-i aduc aminte mămichii că bunica spune că bau-bau vine din întuneric, dar deodată a început să cînte muzica și s-a făcut puțină lumină. Am înțeles că a început filmul, dar nu vedeam nimic.

— Nu văd nimic ! m-am văitat eu.

— Urcă-te cu picioarele pe scaun, a spus mama.

Am stat și m-am gîndit. Acasă și în tramvai nu am voie să mă urc cu picioarele pe scaun, pentru că îl murdăresc. Aci se pare că este voie. M-am urcat. Cineva din spate a strigat : „Stai jos, puștiule".

— Ce să fac ? am întrebat eu pe mămica.

— Lasă-te pe vine, a spus mama.

M-am lăsat. Așa mai mergea. Pe pînză au început să apară tot felul de oameni și de mașini. Semăna cu fabrica lui tăticu. Am întrebat pe bunica :

— E și tăticu acolo ?

— Spui prostii, mi-a răspuns bunica. Tăticu e la fabrică.

— Asta nu e fabrică ? am întrebat eu iar.

— Ba da, dar alta.

Carevasăzică, tot fabrică era. Au apărut alte chipuri.

— Ce film e ăsta, mămico ?

— Asta nu-i film, e jurnal, a răspuns mama. Stai cuminte. Acuș începe filmul.

Am rămas nedumerit. Cum jurnal ? Tăticu citește mereu jurnalul, dar cel de-acasă nu seamănă de loc cu ăsta.

— Cum jurnal ? am vrut eu să știu.

Mămica nu mi-a mai răspuns. Am crezut că n-a auzit și am întrebat din nou. Vecinii au întors capul spre noi și au spus „stt".

— Taci, odată, mi-a șoptit mama privind în jur. Am să-ți explic eu acasă.

Am tăcut. S-a făcut iar lumină și pe urmă s-a stins din nou. Mama s-a așezat bine în scaun și a spus oftînd :

— Acum începe filmul.

Mie îmi cam amorțiseră picioarele, dar cînd am auzit că începe filmul, parcă mi-a mai trecut. Abia așteptam să văd.

Am așteptat. Am așteptat. Nimic. Am crezut că am să te văd pe tine, ursulețule. Sau măcar niște iepurași. Degeaba. Nu înțelegeam de loc ce vor oamenii aceia mari de pe pînză. Atunci am început s-o întreb pe mămica. La început, mămica mi-a răspuns cîte ceva. E drept că tot nu înțelegeam, dar mi-am zis că dacă mai întreb poate înțeleg. Vecinii au început să se întoarcă spre noi și să zică mereu : „Stt".

Un nenea a exclamat : sau îi spui copilului să tacă, sau du-l acasă, cucoană ! Mămica s-a întors către mine și mi-a spus răstit, zgîlțîindu-mă de umăr :

— Să nu-ți mai aud gura, copil nesuferit ce ești. Imediat să taci.

Am tăcut. Picioarele îmi amorțiseră de tot. Pe pînză un nenea a vrut să bată o tanti. O locomotivă mare cît o casă era să dea peste noi. M-am speriat și m-am vîrît în bunica. Era tare întuneric.

— Mie mi-e frică, am șoptit eu bunichii. Vreau acasă.

— Vino la mine în brațe, a spus bunica.

Așa era mai bine. Am vrut să mai întreb ceva, dar bunica a făcut și ea : „Stt". Am tăcut. Mă plictiseam grozav și ochii mi se închideau mereu cu toate că mă căzneam să-i țin deschiși...

Deodată am simțit că mă zgîlțîie cineva. Am recunoscut glasul mămichii :

— Hai, scoală ! Hai acasă !

Am deschis puțin ochii. Mi-era tare somn. Mămica mă zguduia mereu și-mi spunea : Scoală-te. Hai acasă. De ce spunea așa ? Nu eram acasă ? Mi-am adus aminte. Eram la cinema. M-au sculat. Mămica a început să-mi încheie paltonul. După cum îl încheia, știam că-i supărată. De ce o fi fost supărată mămica ? Poate pentru nenea ăla care o bătea pe tanti.

Apoi am auzit glasul lui nenea care ne spusese să tăcem :

— In loc să duci copilul la grădiniță și să-l lași să se joace în aer liber, îl aduci în aerul acesta închis. Mămica s-a uitat la el supărată și i-a răspuns : — Nu-i treaba dumitale. De ce o fi supărată mămica, ursulețule ? Tu știi ? Nu ? Nici eu. Dar aer închis știi ce este ? Nici asta ? Da de unde. Parcă eu știu. Pe cine am putea să întrebăm ursulețule ?

Olga LĂZĂRESCU

Răspundem cititorilor

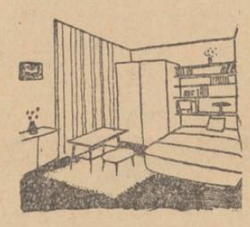

Schița alăturată pe care o publicăm la cererea cititoarei B. Mizica din Oradea, ne arată cum se folosește spațiul într-o cameră mai mică. Intre perete și dulap se pun stelaje înguste, rezemate pe șipci bine fixate (cu șuruburi și dibluri) în dulap și perete care nu trebuie să fie încărcate cu lucruri prea multe și grele (atenție la radio !). Dulapul în schimb, să fie încărcat (mai ales jos) și bine așezat ; să nu se miște deloc. Mobilierul, măsuța, bancheta, preferabil lungi și înguste.

Imbrăcăminte de interior

De la stînga la dreapta :

— Capot scurt din diftină sau postăvior de lînă. Reverele și clapele buzunarelor paspoalate cu saten de culoare mai închisă.

— Capot tineresc din zenana sau alt material imprimat. Lărgirea capotului cu linia evazată, este dată și de creturile ce pornesc de sub platcă.

— Ținută de casă, formată din pantalon, scampolo de lînă și spențer din stofă. Spențerul are la decolteu și buzunare garnitură în culoarea scampolo-ului.

— O altă ținută de casă cu pantalon din stofă în dungi și haina din diftină.

— Capot scurt cu linia evazată. Gulerul și buzunarele mari au grupuri de tighele.

Desene de Raia SOLOMONICA

ALARMĂ ÎN TORIDA

Adaptare după romanul **„Secretul inginerului Mușat"** de Crișan Făgerașu

Desene: de Beca RIND

1 *— Nu te duce ! Or să te ucidă !*
— Mai încet, te aud copiii... Măi copii, v-ar plăcea să aveți un tată fricos ?
După ce ieșise din odaie, ajuns pe scări, omul se uită în sus și în jos, dacă nu-l vede cineva și scoase din buzunar un revolver. Verifică piedica ; îl muta mereu în alt buzunar, nu părea obișnuit să umble cu un revolver.

2 *Pe la sfîrșitul tumultosului an 1967, în bogata țară a Toridei se țineau lanț grevele și manifestațiile. Speriat, guvernul organizase o mare paradă a artistelor de cinema, îmbrăcate în costume de baie, paradă menită să spargă marea demonstrație a șomerilor și grevîștilor. S-a ajuns la încăierări, tancurile împroșcau mulțimea cu apă colorată.*
Ziarele din Otlonto strigau zilnic că greutățile economice s-ar datora statelor socialiste, care au încheiat acorduri în favoarea țărilor Americii de Sud, ajutîndu-le să reziste marilor concerne mondiale. Oamenii știau că de cîțiva ani economia socialismului a devenit precumpănitoare în lume, iar traiul ziditorilor noii orînduiri — mai bun. Lupta maselor luase mari proporții ; guvernul Toridei căuta dovezi cum că „Răsăritul" pregătește război : între serviciile de spionaj și contra spionaj, poliția publică și cea secretă se întețea concurența, fiecare căutînd cazuri senzaționale cu care să distragă atenția maselor.
In timp ce în centru continuau încăierările, pe o stradă aproape pustie...

3 *...un agent al poliției publice pîndea la o fereastră omorîndu-și vremea cu o fucărioară : încerca să plaseze ochii pisicii în orbite. Asculta muzică în surdină, iar pistolul automat îi era la îndemînă. Dacă un curios s-ar fi uitat la ușa apartamentului respectiv, ar fi văzut următoarea inscripție :* „Dr. Franck McGuire. Specializat în pechinezi", *iar dedesubt o plăcuță :* „Plecat în concediu".
Clădirea pe care „doctorul" o ținea sub observație de cîteva săptămîni aparținea consulatului romîn din Otlonto ; era o casă retrasă de la stradă, mărginită de un gard metalic, acoperit cu viță sălbatică.

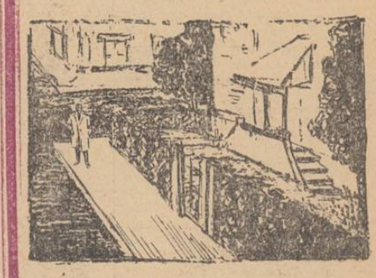

4 *De la capătul străzii se ivi un om îmbrăcat într-un raglan cam vechi. Tinea mîinile în buzunare, așa cum și le țin în filme cei care poartă un revolver : să poată bănui și spectatorul ce poartă.*

5 *Două etaje deasupra „veterinarului" doi agenți — de astădată ai serviciului secret — avertizați de o sonerie, aruncară cărțile de joc, repezindu-se la fereastră.*
— Parcă l-am mai văzut pe ăsta dînd tîrcoale pe-aici.
— Trebuie să fie un copoi de-al poliției publice.
— Te cred ! Nu vezi ce neîndemînatic e ? Se plimbă ca și cînd n-ar avea nici o treabă, e suspect cum numai un copoi nepriceput poate să fie.
Deodată însă...
(Va urma)

REBUS magazin

„D I N"

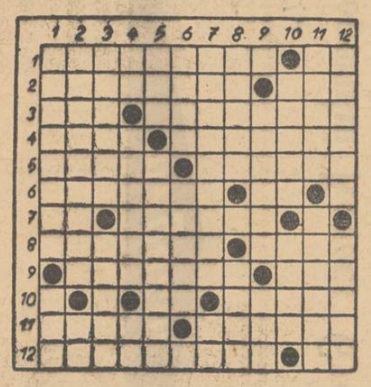

ORIZONTAL: 1. Din sudul Caucazului, din Gruzia (fem.) — Dinții 2. Din părțile Erevanului (fem.) — A brăzda 3. Personaj din opera „Fata de zăpadă" de Rimski-Korsakov — Unul din acele ceasornicului 4. Din ceas în ceas — Ridicată din pat (fig.) 5. Fiecare din cei 12 fii ai lui Uranus (din mitologia greacă) — Insulă ...din lemn în arhipelagul grecesc 6. Scoatere din anonimat, expunere — Servește! 7. Din nou „servește"! — Ieși din pământ 8. Scoasă din fire — Una din direcțiile „rozei vînturilor" 9. Noi — Dispozitiv din rame, la războiul de țesut (pl.) 10. Element din portul național romînesc — Din cauza lui se-ntîmplă toate celea! 11. Din ce în ce mai rar — „Care din două?" (pl.) 12. Din cale-afară (fem. pl.) — R.

VERTICAL: 1. Dintr-un port dunărean (pl.) — Părți din istoria pămîntului 2. Din părinți din moși-strămoși (pl.) — Din Polul nord pînă în Polul sud. 3. Preparat din ouă — A veni din afară înăuntru 4. „Din nou" (prefix) — Se prepară din vinete, castraveți, roșii etc. — Ion Georgescu 5. Gospodărie agricolă de stat — Cuprinse din toate părțile 6. Podoaba din deget — Parte din întreg, porție 7. Din ce în ce mai repede — A ceda din ale tale 8. Scoase din minți — Pun în circulație 9) Citată — Dans din America de Sud. 10. A-din-ai — Pîini din Ardeal 11. Una din cele nouă muze — 1 din 100 12. Din nou — Din scurt.

Dinu MLADIN

CINEMATOGRAFICĂ

Se dau următoarele cuvinte: 1) Lovitură. 2) Articol. 3) Unul după altul. 4) Floare purpurie. 5) Prinde foile de hîrtie.

Prin schimbarea inițialelor veți afla alte cuvinte corespunzătoare următoarelor definiții: 1) Nelipsit în case pe timpul iernii. 2) Pronume. 3) Obligație bănească în feudalism. 4) Crustaceu. 5) Aliaj.

Inițialele noilor cuvinte citite în continuare vor da titlul unui nou film romînesc, întrat în producție la studioul cinematografic „București".

I. MARTON

CU PUTERE!

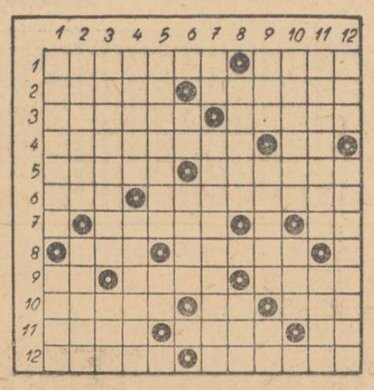

ORIZONTAL: 1) *Erou homeric, dotat cu o voce foarte puternică — Pronume 2) În puterea vîrstei — Au putere fetele acestea... 3) Întărit, fortificat — Gigant mitologic căruia îi reveneau puterile ori de cîte ori atingea pămîntul 4) Membru al unei puternice organizații revoluționare, care a luptat în secolul al XIX-lea pentru unitatea Italiei — Măsură de suprafață 5) În credințele mistice, ființă înzestrată cu puteri supranaturale — Suliman pentru înegrirea părului 6) Dorești mult — Lipsită de puteri 7) Sertar — În putere! 8) Cu măsură îți dă putere, fără măsură îți ia puterea! — Stațiune climaterică pentru refacerea puterilor 9) Raport matematic — Animale din Tibet — Acest 10) Incordare a puterilor — Macaz — Creat de curînd 11) Flori cu parfum puternic — Necaz — Mililitru 12) Personaj din basme, extraordinar de mare și de puternic — Muncește din răsputeri.*

VERTICAL: 1) Sleiți de puteri — Stat în America de Sud 2) Uriași mitologici care au luptat împotriva lui Zeus pentru putere — Vînt puternic însoțit de ninsoare 3) Plini de putere, de vigoare — Compozitor francez 4) Plante erbacee — „... face puterea!" 5) Selecționat cu ajutorul triorului — Petea! 6) Ține consoanele! — Postav aspru de lînă 7) Soare — Fîntînă care ține cu putere 8) Putere — Exprimă puterea unui motor 9) Fluviu în Anglia — Putere, vlagă — Perbiu 10) Orașe întărite — Departament și riu în Franța 11) Uleiuri volatile cu miros puternic — Reface puterile 12) Om puternic, viteaz (fig) — A cădea în puterea învingătorului.

Valentin MIREA

RUDE

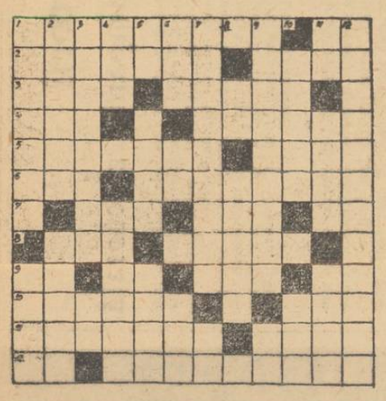

ORIZONTAL: 1) Nepot de nepot — Nu trece nesărbătorit în sînul familiei; 2) Ticul verbal al onorabilului familist Trahanache — Unchi, mătuși, veri...; 3) A da înapoi — Cămin fericit; 4) Cîntăreață (din familia Barbu) — Nume de băiat; 5) „... copiilor", fabrică de jucării din București — Standard; 6) Chemarea rațelor — Evaluată; 7) Cui fără vîrf — Localitate în U.R.S.S. — În căsătorie!; 8) La începutul tinereții! — Cît ține o căsătorie; 9) Notă muzicală — Aurelia Fătu — Perioade mari de timp — Nota redacției; 10) Copil slăbuț, care dă de lucru întregii familii — Lună; 11) Joc de familie (expertul e întotdeauna bunicul) — Nu și-l găsesc burlacii decît atunci cînd își întemeiază o familie; 12) Măsură agrară — La baza familiei.

VERTICAL: 1) Venerabilul familiei — Termen familiar moldovenesc; 2) A fost odată... Reprezintă prezentul în familie; 3) Găuri cu trecutul familiei — Lampă de radio; 4) Adriana în familie — Dușman; 5) Îndemn familiar — Ondulat — Rudă; 6) Ziua precedentă (scos din uz) — Sînt — Do bemol; 7) Medicina copiilor — Pronume; 8) Elena Oprescu — Zăvoare; 9) Verbul înaintașilor către urmași — Literă grecească; 10) Cea a copilăriei între întotdeauna în amintirile de familie — Onomatopeea ursului; 11) Iad (mold). — Capul familiei — Nuni; 12) Stau încă lîngă părinți (nu și-au întemeiat cămine proprii)

Ion POPOVICI

Dezlegările jocurilor apărute în numărul trecut

IARNA

ORIZONTAL: Clinchete — SR — Raci — Eratice — Ipingea — Aman — VO — Șir — Sioi — Avion — Slab — V — Tisa — Ometită — Toriști — Lat — Zăpezi — Ti — UA — A — U — Arzător — Lard — Il — Isac — Eminescu — Ași.

FOC

ORIZONTAL: Sterilizare — Casă — Iritat — Eretic — Negi — Van — Ducal — L — O — Ilari — IF — Lena — Intern — AP — Cocserie — Amărită — GR — Alita — ITB — O — Ran — Șotron — State — Autor.

ÎN TRECERE

ORIZONTAL: Traversa — Pas — Rocadă — Odată — Opac — Părăsit — Torace — Toane — UT — Neleal — El — A — Ață — X — IS — I — Rară — Nap — Tet — DS — Fugitiv — Trădare — Erol — RE — Enormă — LE — Își — Ară — Maur — Bănuți — Barat.

GH. CHIRIAC

Birocratul la baschet.

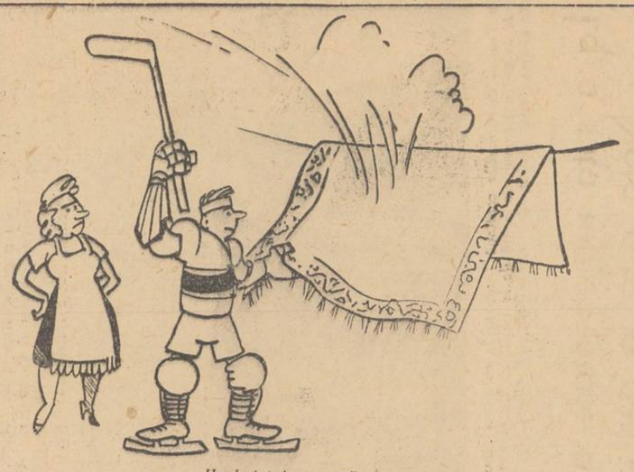

Hocheistul... acasă.

Mai sînt încă unii conducători de întreprinderi care nu sînt receptivi la critică.

Săritura în înălțime.

Pe șosea

— Am prins 90 pe oră! Ce zici Mitică, cum merge motocicleta mea? Ceas, nu alta!

— Prefer pendula din sufragerie.

— De ce?

— Că merge numai cu 60 pe oră. Și că din cînd în cînd mai rămîne și în urmă.

— Ți-e frică?

— Nu. Pînă acum cinci minute mi-era frică....

— Și acum?

— Acum mi-e groază!

— Te îngrozești la gîndul să nu ne răsturnăm?

— Ba mă-ngrozesc la gîndul să ne răsturnăm!

— Fii serios! De cînd am motocicleta asta n-am avut nici un accident.

— Și de cînd ai motocicleta?

— De azi dimineață!

— Nu mai spune!

— Pe cuvîntul meu! De azi dimineață...

— Nu, vrolam să zic: Nu mai spune asta că mi se face rău!

— Ești slab de înger!

— Nu vorbi de înger în casa motociclistului!

— Ai văzut cum am depășit căruța ala?

— Nu!

— De ce?

— Fiindcă am închis ochii!

— Și de ce, mă rog, ai închis ochii?

— Mă antrenez! Încerc să mă obișnuiesc.

— Mitică! Mă decepționezi! Doar ești un om întreg.

— Încă mai sînt.

— Nu-ți dai seama ce minunat e? Uite am prins 100 pe oră.

— E într-adevăr minunat cu 100 pe oră.

— Vezi, a început să-ți placă!

— Nu, dar credeam că mergem cu 120!

— Acum depășim carul ăla cu fîn! Gata! Cum s-a mai speriat căruțașul!

— Săracul! Mi-e milă!

— De ce? Doar nu i s-a întîmplat nimic!

— Nu, nu mi-e milă de el.

— Dar de cine?

— De mine!

— Eu consider că nu poate fi ceva mai plăcut decît să mergi pe motocicletă.

— Abia acum îmi dau și eu seama de ce tata mare cînd vroia să spună despre cineva că-i merge bine, spunea că-i merge ca pe roate.

— Ei vezi! Știa el ce știa!

— Sigur, pe vremea lui nu se inventase motocicleta!

— ...

— Costică! Ce e negru, are două aripioare, șase picioare și mușcă?

— Nu știu!

— Nici eu nu știu dar vezi că-ți umblă pe gît!

— Și ce stai? Ia gîngania și arunc-o!

— Nu mai e nevoie. A zburat!

— A speriat-o viteza mea.

— Ba, cred că paloarea mea!

— Fii atent! Depășim carul ăla mare!

— ...

— Fii atent! Acum depășim carul mic!

— N-am văzut nici un car mic pe șosea!

— Păi nu mai sîntem pe șosea!

— Dar unde sîntem?

— În cer!

I. ATANASIU—ATLAS

S. NOVAC

— Nevastă-mea, de cîte ori îți spun ceva, nu mai vorbește cu mine o săptămînă. — Zău? Și ce-i spui?...

FRED GHENADESCU

— Ce bine că te găsesc acasă, vecine. N-ai un cuișor pentru fixat tablouri, că al meu n-a fost rezistent și, după cum vezi, s-a strîmbat!...

AL. CLENCIU

La unele restaurante se servește pîinea prea veche.

— Ce are de țipă așa? — I-a căzut pe picior o bucată de pîine...

E. ARNO

— Totul este truc, draga mea, cel de sus mimează doar că mănîncă!...

COPILUL MEU

Copilul meu nu e ca alți copii,
să-i placă fel de fel de jucării
și nici nu-l vezi în parc sau la șosea,
zburdînd cu alții tot de vîrsta sa.

În loc de comportări copilărești,
la zilnic atitudini... bărbătești
și-n tot ce face azi, observi un „stil"
pe care nu-l găsești la un copil.

Un amănunt pe care l-am uitat
e că acest năstrușnic de băiat,
cu firea lui atît de personală,
nu vrea să se mai ducă nici la... școală.

În schimb, el are-o mare pasiune
să deseneze case și s-adune.
(Iar dintre cele mai frumoase jocuri,
îi place numai să înalțe... blocuri).

...Mi-e drag cu toate „lipsurile" lui
și-o spun (în gura mare) orișicui:
— Mi-e imposibil să mă port sever!
P.S. Nu știți?... Copilul meu e... inginer.

Mircea CODRESCU

Fără cuvinte

(„Eulenspiegel")

ȘAH • ȘAH • ȘAH • ȘAH

Rezultate din „Cupa Magazin"

Semifinala ediției I

GRUPA A. Maricuțoiu Gh. (Roșiorii de Vede) — Ismail Noman (Constanța) 1—0; I. Noman — D. Popovici (Tim.) 1—0; N. Botezatu — Racoce R. (București) 1—0; Gab. Gheorghiu — D. Popovici 1—0; Gab. Gheorghiu — Ad. Lepădatu (Ocna Mureș) 1—0. În clasament conduce N. Botezatu cu 7 puncte din 7 posibile. Pe locul doi se află Klang Jerome (București) cu 5 puncte din 5 posibile. Pe locurile următoare Gab. Gheorghiu cu 3 (5) și Ismail Moman cu 3 (6).

GRUPA B. N. Maftei (București) Popescu Cornelliu (București) remiză; E. Găban (Tr. Severin) — Hang Eug. (Cluj) 0—1. În clasament conduce Popescu Cornelliu cu 3 ½ puncte din 4 posibile. Urmează Eug. Hang 3 (4), N. Maftei 3 (5).

GRUPA C. N. Popescu (București) — Ad. Rădulescu (Constanța) 1—0; N. Popescu — Huciu Vasile (Hunedoara) 1—0. N. Popescu conduce în clasament cu 6 puncte din 7 posibile.

GRUPA D. În clasament conduc V. Zaharescu 5 (5), M. Tomescu (București) și I. Bredan (Petroșani) 4 (5).

GRUPA E. D. Furnică (Brașov) — Z. Grisaru (București) 1—0; C. Ștefaniu (București) — Aldea Hortensiu (Ploiești) 1—0. În partida Petraru — Grisaru mutarea negrului — verificată de arbitru — este 21... Dd6. d5 și nu 21... Dd6-c5.

GRUPA F. K. Sigismund (Brad) — Tiberiu Bucureșteanu — (Criscior) 1—0; Liviu Ghionea (București) — M. Ștefănescu remiză; N. Răbocea (Rupea) — M. Ștefănescu remiză. După cum rezultă din comunicările unor participanți Bucureșteanu, Niculoiu și Manda s.au retras din concurs. Partidele neterminate li se consideră pierdute. În clasament conduce M. Ștefănescu cu 4½ puncte din 6, Kugel 4 (4), N. Dimitriu și L. Ghionea 3½ (4).

GRUPA I. Pompor St. (București) — I. Butucan (București) 1—0; C. Ciorbaru (Constanța) — N. Iscruc (Dobrotești) 1—0.

În numeroase reviste și rubrici de șah străine au apărut știri și comentarii privind ultimul campionat republican de șah al R.P.R. și frumoasa victorie obținută de Florin Gheorghiu. Într-un comentariu intitulat „Noua generație se prezintă bine", cunoscutul problemist francez Roland Lecomte subliniază în rubrica de șah a ziarului „COMBAT" performanța tînărului șahist ploieștean, remarcînd talentul lui, puterea lui de concentrare. În același comentariu se anunță și calificarea pentru turneul candidatelor a Alexandrei Nicolau. Despre „noul maestru romîn de 16 ani", „obișnuit să sacrifice calitatea pentru a obține inițiativa" au scris și ziarul elvețian „GAZETTE DE LAUSANNE" și revista vestgermană „SCHACH ECHO" publicînd partida Ghițescu — Gheorghiu.

Partida din campionatul U. R. S. S.

Nr. 4. Apărarea franceză

Alb Stein	Negru Petrosian
1. e4, e6	14. 0—0, c4
2. d4, d5	15. Ne2, C:g3
3. Cc3, Nb4	16. f:g3, h4
4. e5, Cge7	17. Ng4, h:g4
5. a3, N:c3+	18. h:g, De7
6. b:c3, c5	19. a4, N:a4
7. Dg4, Cf5	20. Ta1, b5
8. Nd3, h5	21. Na3, Dd7
9. Df4, Cc6	22. Tf2, Tb7
10. Ce2, Cce7	23. Taf1, Dd8
11. Cg3, Cg6	24. Dd1, Th6
12. Dd2, Nd7	25. Nc1, Th7
13. Tb1, Tb8	26. N:e6 ! ! și negrul cedează.

Nr. 5. Indiana veche

Alb D. Bronstein	Negru E. Gufeld
1. d4, Cf6	22. Nh3, Nd7
2. c4, g6	23. Nf1, Tb7
3. Cc3, Ng7	24. Tc1, Tfb8
4. e4, d6	25. T:c7, T:c7
5. f3, 0—0	26. N:a6, De8
6. Ne3, e5	27. Tc1, T:c1
7. Cge2, Cbd7	28. D:c1, Nb5
8. Dc2, c6	29. N:b5, D:b5
9. 0—0—0, De7	30. Nd2, Nf8
10. g4, a6	31. Dc6, Dd3+.
11. d5, c:d	32. Dc3, Da6
12. c:d, b5	33. Dc6, Da7
13. Cg3, Cc5	34. h:g, h:g
14. b4, Ca4	35. Ce2, Df2
15. C:a4, b:a4	36. Dc4, D:f3+
16. g5, Ce8	37. R:a4, Ta8+.
17. h4, Nd7	38 Rb5, Df2
18. Rb2, Tc8	39. a4, Tb8+ și după cîteva mutări partida s.a terminat cîștigată de negru.
19. Dd2, Cc7	
20. h5, Tb8	
21. Ra3, Nb5	

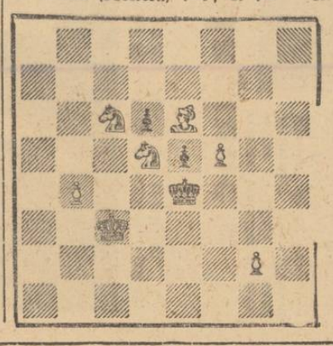

Problema (1)

Problema alăturată, aparținînd compozitorului S. Iațkevici, a apărut acum 100 de ani în revista rusească „Șahmatnii Listock". Pentru a da mat în 4 mutări, albul recurge la o manevră extrem de spectaculoasă. Soluția în numărul viitor.

O vînătoare de mistreți

După o vînătoare la Budila, Regiunea Brașov

De cîteva luni de zile pădurile ce înconjoară orașul de la poalele Tîmpei, precum și cele mai depărtate, din regiune, sînt străbătute în fiecare duminică de pasionații unui sport care necesită în egală măsură agerime și îndrăzneală. Ne aflăm în sezonul de vînare a porcilor mistreți. Ioan Fodor, lăcătuș la fabrica de automotoare C.F.R., Mihai Gros, muncitor la „Ernst Thälmann", Ion Greavu, strungar, ca și numeroși alți oameni ai muncii din oraș fac parte din cei 700 de membri ai Asociației generale a vînătorilor și pescarilor sportivi, și trec la fiecare început de săptămînă pe la Filială, spre a se înscrie pe tabelele celor care merg la vînătoare.

PE URMELE STRĂMOȘULUI PORCULUI

În grupe de 20-30, vînătorii se adună la locul fixat și aici șeful grupului trage la sorți ordinea în care va fi așezat fiecare în lanțul vînătoresc. Apoi cu toții, în cea mai mare liniște, pornesc spre țintă. Se dă semnalul — ori suflîndu-se pe țeava armei, ori din corn. Vînătorii sînt acum numai ochi și urechi. Nu trece mult timp și încep să apară primele animale: vulpile. În ele nimeni nu trage spre a nu speria vînatul urmărit. Urmează iepuri, cerbi chiar, și un zgomot înfundat anunță sosirea unui cîrd de porci mistreți avînd în frunte drept călăuză o scroafă dolofană. În urma ei vin porcii, fiecare călcînd — dacă se poate spune așa — în pas indian. Deobicei, vînătorii nu trag în scroafă decît atunci cînd ea atacă. Cîini special dresați pentru vînătoarea de mistreți însoțesc pe gonaci, ajutîndu-i la îndreptarea porcilor mistreți spre linia vînătorilor. Odată ajunși aci, începe adevărata vînătoare, fiecare ochind animalul din fața sa.

„TIGRUL CARPAȚILOR"

Stînd de vorbă cu vînătorii, am aflat fel de fel de întîmplări, dintre cele mai interesante. Astfel, vînătorii ne-au povestit despre un animal, șingeros ca tigrul — pe care ei l-au denumit „Tigrul Carpaților". Este vorba despre rîs — dușmanul nr. 1 al căprioarelor. Deși într-o vreme rîșii se împuținaseră la noi în țară, acum ei s-au înmulțit și fac numeroase victime printre animalele pădurii, cerbi, căprioare, atacînd chiar oile de la stîne. Gheorghe Cîrstea și Deac Sala au vînat o familie de rîși, cu prilejul goanelor colective, — pe terenul Țînțari, Regiunea Brașov — iar un turist cehoslovac a vînat o pisică sălbatecă, la Crisbav.

PE VIAȚĂ ȘI PE MOARTE

Nu arareori se întîmplă ca pornind la vînat porci mistreți temerarii sportivi să se întîlnească cu... Moș Martin. Așa a fost — și nu pentru prima oară — cu Ion Stanciu, de la Prejmer care aflîndu-se de curînd în pădurile de la Zagom — Raionul Sf. Gheorghe — i-a apărut în față o ursoaică cu doi pui. Fiind înarmat cu o pușcă cu alice, vînătorul — surprins la început — a vrut mai întîi să fugă, însă cum ursul venea direct către el, ridicîndu-se în picioare, a dus pușca la ochi și a tras. Lovitura a distrus maxilarul ursoaicei și fiara, furioasă la culme, urmărea pe vînător. Acesta a mai tras odată, dar ursoaica n-a căzut și ajungîndu-l pe vînător l-a doborît. Vînătorul avea un cuțit, dar nu l-a putut folosi acesta fiind sub hanorac. Ion Stanciu ținea cu ambele mîini capul ursoaicei, ca să nu fie mușcat, în timp ce șingele din animalul rănit îi curgea pe față înecîndu-l. După un timp, cînd puterile ursului sleiseră l-a lăsat în pace pe vînător. Atît Moș Martin cît și vînătorul au căzut apoi, unul lîngă altul, leșinați. Cînd vecinul de vînătoare, Toma Corneanu, a ajuns la locul cu pricina, a aruncat un lemn spre urs, și fiara a ridicat capul. Un glonte bine țintit a ucis-o.

O întîlnire cu Moș Martin a avut și Vladimir Caciarovski la Cristian, acum trei luni, însă omul a stat înlemnit pe loc și ursul și-a văzut de drumul său neatacîndu-l.

★

Revenind la porcii mistreți am aflat că ei trăiesc nu numai în pădurile de stejar și de fag ai masivilor noștri ci și în regiunea subcarpatică, ba chiar și în stufurile Deltei. Am mai aflat că sînt animale care fac pagube mari lanurilor de porumb, unde vin noaptea și distrug o mare parte din ele și că sînt strămoșii porcului de azi, avînd capul mai alungit și mai puternic, urechile mai scurte, colții fioroși și corpul acoperit cu păr lung și aspru, atingînd o greutate de 260 — 280 kg.

Simion SĂVEANU

JOCURI DISTRACTIVE

Din trei tăieturi

Această scîndură este de cinci ori mai lungă decît lată. Se cere să se facă din ea un pătrat, însă scîndura are noduri care nu permit o tăiere corectă cu fierăstrăul. Totuși din trei tăieturi, ținîndu-se seama de cele două semne de pe marginea scîndurii problema se poate soluționa. Dvs. știți cum?

Nu aveți un compas la îndemînă?

Iată un procedeu practic de a-l improviza: luați un briceag și fixați un vîrf în capul creionului iar celălalt vîrf fixați-l pe hîrtie (așa după cum vă arată desenul alăturat). Aveți la îndemînă un foarte bun compas, deschizătura lamelor permițîndu-vă să fixați diametrul necesar.

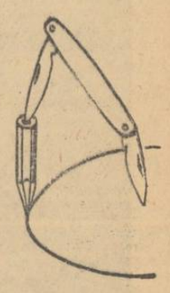

2000

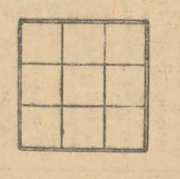

Pătratul de alături cuprinde nouă căsuțe. Completîndu-le cu diferite cifre, cele trei rînduri orizontale trebuie prin adunare să dea rezultatul 2000.

Dezlegările jocurilor apărute în numărul 172

CÎTE VAPOARE

La plecare, pe drum se află deja 7 vapoare, fiecare la o zi distanță de altul. Întîlnim pe zi, două vapoare, iar pe tot parcursul 13. Al 14-lea tocmai intră în port cînd plecăm, iar al 15-lea pleacă cînd ajungem.

GHICITOARE

TOTAL 21

		12	3	14
5	2	6	16	11
9	8	10	7	4
15	13	1		

3	6	5	2	1	4
2	4	6	1	3	5
4	1	2	5	6	3
5	3	1	6	4	2
1	2	3	4	5	6
6	5	4	3	2	1

Redacția: Piața Scînteii, Tel. 17.60.10. Administrația: 17.60.20, interior 1.400. Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii din întreprinderi și instituții. Tiparul Combinatului Poligrafic Casa Scînteii „I. V. Stalin"

SPECTACOLUL
magazin

5 MINUTE CU...

Artistul poporului Kovacs Gyorgy

Prezentul interviu s-a desfășurat într-un birou al Institutului de artă teatrală „Szentgyörgyi István", din Tg. Mureș. Artistul poporului Kovacs György ni l-a acordat cu rugămintea să nu-i răpim prea mult din timpul său, fiindcă este foarte ocupat cu...

Scenă din piesa „Profesorul Mamlock"

— ...cu elevii anului meu (al IV-lea) care, pregătindu-se de examene, au foarte mult de lucru, inclusiv profesorul lor, „Copiii" mei repetă piesele „Dacă vei fi întrebat" de Dorel Dorian, „În căutarea bucuriei" de V. Rozov și fotică în „Fedra" de Racine, care s-a și prezentat pe scena teatrului. De asemenea ei pregătesc un spectacol artistic închinat alegerilor, cu care vor pleca și în regiune.

— Activitatea dv. pedagogică vă solicită foarte mult. Vă rugăm să ne vorbiți și despre activitatea dv. artistică.

— *Ultima mea apariție pe scenă este cea în care întruchipez pe prof. Mamlock, în piesa cu același nume de scriitorul A. Wolf. Scrisă în 1934, piesa are un profund caracter demascator al hitlerismului.*

In repertoriul teatrului nostru mai sînt înscrise piesele „Poveste din Irkutsk" *de Arbuzov,* „Puterea întunericului", *de Lev Tolstoi* „Casa Bernardei Alba" *de F. Garcia Lorca,* „Oedip" *de Sofocle etc.*

— Cînd vă vom vedea la București ?

— *S-a încheiat o înțelegere cu Teatrul de Comedie din București care urmează să vină în luna februarie pentru o serie de spectacole cu „Celebrul 702" de Al. Mirodan. In acea[eași] perioadă de timp Teatrul Seculesc de Stat din Tg. Mureș va prezenta cîteva spectacole la București.*

De undeva răsună țiriitul prelungit al unei sonerii. A sunat de intrare pentru studenții institutului și înțeleg că implicit și pentru Kovacs Gyorgy...

Gh. RUSSU

Se repetă la Giulești

Teatrul Muncitoresc C.F.R.—Giulești își va îmbogăți repertoriul cu o nouă piesă originală. Este vorba de comedia satirică „Hoții și vardiștii", de Alexandru Mircea Stănescu.

In regia artistică a lui Horea Popescu și C. Ionescu repetă actorii Titu Vedea, Lucia Derderian-Marcoci, Colea Răutu, Mircea Dumitru, Iulian Necșulescu, Corado Negreanu, Ion Gheorghiu, Traian Dănceanu, St. Bănică, Dody Caian-Rusu, Ion Vilcu, Simion Negrilă, Athena Zaharіade, N. N. Matei, Cornel Vulpe, S. Mihăilescu-Brăila, Petre Laurențiu.

La Teatrul de Comedie continuă repetițiile cu piesa „Burghezul gentilom" *de Molière. In fotografie o scenă de la repetiție. De la stînga la dreapta : Nineta Gusti, Marius Rollea, Gr. Vasiliu-Birlic, D. Chesa, Iarina Ionescu-Demian.*

După 200 de ani

La Ateneul R.P.R. va avea loc o premieră unică în felul ei. După aproape două secole de cînd o fost scrisă, opera „Orfeu" de Cristian Willibald Gluck va fi prezentată în primă audiție pe podiumul Ateneului. Este rodul inițiativei și al rodnicei colaborări dintre cele două mari instituții muzicale din țară, Teatrul de Operă și Balet al R.P.R. și Filarmonica de Stat „George Enescu".

L-am rugat pe Mihai Bredniceanu, dirijorul întregului ansamblu artistic, să ne răspundă la cîteva întrebări privitoare la acest nou spectacol.

—Cînd a fost prezentată pentru prima oară această operă ?

— În 1762, la Viena, unde publicul aristocrat a primit-o cu căldură. 12 ani mai tîrziu, la Paris „Orfeu" stîrnește entuziasm.

— Care este subiectul operei ?

— Subiectul lucrării este aproape identic cu subiectul celebrei legende din mitologia greacă și care a stat la baza a aproape 30 de opere. Am spus „aproape identic" pentru că finalul operei se deosebește de legendă. Nefericitul cîntăreț nu mai cade ucis. Prețuindu-i marea dragoste pentru Euridice, zeul Amor îi trezește soția din somnul de veci și o restituie vieții.

— Gluck a conceput rolul lui Orfeu pentru voce feminină ?

— În prima variantă, cea de la Viena, Orfeu trebuia să fie interpretat de un „sopranist". Parisul nepoftind asemenea voce a transcris rolul pentru tenor. 85 de ani mai tîrziu cînd Berlioz reia „Orfeu" cu mare succes la Opera Mare din Paris, rolul a fost încredințat celebrei artiste Pauline Viardot. De atunci, în mod obișnuit o mezzo-soprană cîntă în „Orfeu". La noi rolul va fi interpretat de Elena Cernei. In Euridice, va cînta Maria Șindilaru. Zeul Amor va fi întruchipat de Magda Ianculescu.

Al. NICHITA

În curînd pe ecrane

„Generația salvată"

O producție a studiourilor „M. Gorki" din Moscova. REGIA : I. Pobedonstov. *MUZICA :* N. Kriukov. *IN DISTRIBUȚIE :* R. Kurkina, K. Jarkova, N. Elizarov, A. Filippova.

Anul 1941. În Leningradul asediat, comunista Antonina Vasilieva primește sarcina de a se înrola de evacuarea, în spatele frontului, a copiilor din taberele de pionieri aflate în bătaia artileriei hitleriste. Cu prețul unor mari sacrificii, trenurile cu copii ajung în satul Supicatki. Viața petrecută în mijlocul copiilor o ajută pe Antonina Vasilievna să-și biruie adînca durere pricinuită de moartea pe front a soțului ei,

„Drumul spre înalta societate"

O producție a studiourilor engleze. REGIA : Jack Clayton. *MUZICA :* Mario Nascimbene. *IN DISTRIBUȚIE :* Simone Signoret, Lawrence Harney, Donald Houston.

Joe Lampton, un tînăr funcționar sărac, dornic să parvină, să intre în „înalta societate", încearcă seducerea fetei celui mai bogat locuitor al orășelului, Susan Brown. Pentru a o scăpa de insistențele lui Joe, părinții fetei o trimit pe Suzan în Franța. În lipsa ei, Joe o cunoaște pe Alice, de care se îndrăgostește cu pasiune. La rîndul ei, Alice răspunde acestei dragoste. S-ar părea că nimic nu-i mai poate despărți pe cei doi. Dar iată că Suzan se reîntoarce și o dată cu aceasta, în Joe se trezește din nou mirajul unei vieți aristocratice. El sacrifică dragostea sinceră pentru Alice, setei de parvenire.

„Pisica își scoate ghiarele"

O producție a studiourilor franceze. REGIA : Henri Decoin. *MUZICA :* Joseph Kosma. *IN DISTRIBUȚIE :* Françoise Arnouil, Horst Franck, Werner Peters, Harold Kay.

Cora Messinnier, luptătoare în Rezistență, cunoscută sub numele conspirativ de „pisica", este arestată de Gestapo și internată într-o clinică neurologică, unde i se administrează un tratament menit s-o depersonalizeze, pentru a fi folosită ca agent provocator al hitleriștilor. După un timp, convinși că au cîștigat-o de partea lor, gestapoviștii o eliberează, dîndu-i însărcinarea să afle planurile de luptă ale grupului feroviar din Rezistență. Dar „pisica", regăsindu-și tovarășii de acțiune, dejoacă planurile hitleriștilor, încadrîndu-se din nou cu hotărîre și eroism în lupta împotriva invadatorilor.

Filme românești în pregătire

Munca de creație în Studioul Cinematografic București continuă în acest an cu multă însuflețire. Nota dominantă e varietatea tematică. Dovada o fac filmele intrate de acum în producție :

„FEBRA", în regia lui Iulian Mihu, după scenariul dramaturgului Horia Lovinescu, e inspirată din actualitate. Acțiunea filmului se desfășoară pe două planuri, la București și într-un sat de pescari din Delta Dunării, în zilele noastre și cu o retrospecție în anii 1947—1948. Eroul principal al filmului e un medic, care-și găsește după multe eșecuri și frămîntări dramatice, propria fericire în activitatea profesională. În lupta pentru sănătatea poporului. El va purta însă în suflet amintirea amară, de a nu fi știut să-și ajute și soția să-și găsească drumul în viață.

Majoritatea filmărilor se vor face „pe viu" în deltă. Deocamdată, creatorii lucrează la scenele de interior.

„EUROPOLIS" se numește filmul ecranizat de Mihnea Gheorghiu, după romanul cu același titlu de Jean Bart și pe care îl va realiza regizorul Paul Călinescu. Filmul va fi o satiră la adresa micii burghezii dintr-un orășel-port la Dunăre (Sulina) de la începutul acestui veac.

In momentul de față, Paul Călinescu lucrează la probele filmate, adică la stabilirea definitivă a interpreților.

Interesant material de transpus pe peliculă oferă regizorului Manole Marcus, scenariul lui Dinos Rendis și Ioan Grigorescu „TRANSFUZIA". Materialul de viață strîns cu migală în fișele unui scriitor din zilele noastre dă prilejul de a reconstitui un moment din lupta legaliștilor dintr-un oraș petrolifer, în zilele premergătoare și imediat următoare lui 23 August 1944.

Inspirat tot din tema luptei de rezistență a poporului nostru iubitor de pace și libertate, filmul „VARA ROMANTICĂ" (scenariul e semnat de Octav Pancu-Iași) a fost încredințat regizorului Sinisa Ivetici. Alegerea regizorului experimentat în munca artistică cu copiii („Minge", „Ora H") este binevenită, căci majoritatea eroilor filmului sînt copii. Micii interpreți au fost selecționați după o muncă îndelungată din peste zece mii de copii.

Lui Mircea Drăgan, regizorul care a terminat ecranizarea romanului „Setea", i s-a încredințat scenariul lui Al. Struteanu și C. Mitru „NEAMUL ȘOIMĂREȘTILOR", după romanul cu același titlu de maestrul Mihail Sadoveanu.

T. T.

REFLECTOR

„Portretul unui necunoscut"

Există prejudecata că senzaționalul îndepărtează de artă, dar numai apariția unor lucrări de Edgar Poe, Aghata Cristie și Simenon dezmint acest lucru. Combaterea activităților reprobabile ale unor oameni cere energie și inteligență, mai ales inteligență, pentru că deobicei delincvenții sînt inventivi. Perspicacitatea, „mirosul", simțul cîntăririi faptelor, iată cîteva calități indispensabile unui descoperitor de infractori.

Filmul cu titlul de mai sus, cea mai recentă producție a studiourilor noastre, prezintă descoperirea unei crime săvîrșite din pricina furtului unui tablou prețios. Pe scurt, faptele : lîngă un șlefuitor este descoperit cadavrul unei femei. Toate semnele duc mai întîi la concluzia că este vorba de o sinucidere. Numai un căpitan de miliție (interpretat cu multă sobrietate de către actorul Lazăr Vrabie), bănuiește că lucrurile nu stau tocmai așa. Dezolarea soțului moartei pare sinceră. Aparent, femeia decedată era o ființă ușuratică (e vorba de o pictriță), pe care de a se angaja într-o legătură extraconjugală. Gelozia presupusă a soțului poate duce pe de altă parte, pe o pistă greșită cercetările. Aici autorii scenariului : Ion Hobană și Gh. Turcu au fost foarte zgîrciți. Omul care-și plînge femeia moartă nu are o identitate precisă. Nu știm ce meserie are și vizitarea sălilor de expoziție și a sălilor de concerte nu ne dă o explicație certă.

Ancheta miliției se face printr-un raciurs ingenios (bine decupat de altfel de către regizori). Se stabilesc prietenii familiei și în curînd la orizont apare în ajara celui de-al treilea personaj (presupusul amant) bănuit o clipă de către spectator drept criminal și un al patrulea individ, un cunoscut excroc pe care organele anchetatoare îl identifică cu ușurință.

Urmează o urmărire „ca în filme", prea senzațională după mine, cu folosirea escaladărilor, a unor spectaculoase butoaie (în care urmăritul n-am înțeles de ce nu s-a ascuns și s-a tîrîat prin locuințe și subterane) și a unui cîine polițist și în cele din urmă periculosul individ este prins după inevitabila luptă care demonstrează cît de bine se cunoaște de noi judo.

La confruntare, adevărul iese la suprafață. Soțul a voit să treacă peste granță o pînză prețioasă ascunsă într-o umbrelă (în bastonul ei vreau să spun) Portretul unui necunoscut, cu ajutorul unor complici și cînd a fost descoperit de către soție, a suprimat-o într-o noapte cu ploaie pentru a nu fi denunțat.

Scenariștii, cum am mai semnalat, îi lipsesc unele date. Cîteva secvențe la început ar fi putut lămuri (deși curiozitatea spectatorului s-ar fi pierdut pe drum), pasiunea soțului pentru tablouri. Nu trebuia să descoperim nici cîteva caracteristici ale victimei care la început ni se pare o ființă rea și preocupată numai exterior de meseria ei. Ne place într-un cuvînt lucrul lapidar, dar nu lucrul sărac. In general, filmul este construit cu grijă, respectînd regulile genului, adică ținînd treaz atenția celor din stal, ceea ce este important.

Regia lui Gh. Turcu și Andrei Călărașu a căutat să suplinească unele goluri din acțiune și în mare parte a reușit. Recunoaștem însă unele lucruri văzute și în alte producții ale celor doi. O sală de concert exista, de pildă și în „Vultur 101" și asta inseamnă lipsă de invenție. Scena din pădure este, de asemenea, o reluare. Ne-a plăcut mult decupajul, rapiditatea acțiunii. Nu se poate spune nici o secundă că filmul are lungimi. O mînă energică a suprimat tot ceea ce putea să țină atenția și curiozitatea spectatorului pe loc. Pentru asta, regizorii trebuie felicitați.

Interpretarea, trebuie spus, nu mai este la înălțimea celei din „Valurile Dunării", de pildă Geo Barton, prea teatral și emfatic, nu e convingător. Chiar Haralambie Boroș în rolul unui borfaș, cu toate meritele de a fi creat un chip de ticălos simpatic la suprafață, se expune prea mult și de aici o senzație de artificial. Ne-au plăcut mai mult Fory Etterle și Lazăr Vrabie, reținuți și jucînd simplu. Incurajatoare apariția Constanței Comănoiu, deși unele prim-planuri nu au avantajat-o.

In concluzie, un film alert care va place pentru că e dinamic și prezintă aspecte inedite din munca organelor noastre de miliție.

Eugen BARBU

Actorii în campania electorală

In echipa de teatru a Casei de Cultură a raionului Gheorghiu-Dej pregătește, în cinstea alegerilor, piesa într-un act „Primul buletin", *de Septimiu Sever.*

Piesa, pusă în scenă de actrița Mimi Enăceanu de la Teatrul Municipal, va fi interpretată de artiștii amatori Ecaterina Ciucă, Remus Tuscu, Dumitru Alexandrescu, Rodica Popescu, Doina Vucu, Maria Dumitrescu.

★

Aspecte ale campaniei electorale se fac simțite și pe scenele teatrelor. La Teatrul Armatei, de pildă, s-au format trei brigăzi de actori și regizori care pregătesc spectacole pentru sprijinirea campaniei electorale. Repetițiile au și început. Una din brigăzi repetă în prezent o comedie de Costin Dodu, pusă în scenă de regizoarea Ecaterina Schön. Alte două spectacole se repetă în regia actorului Petre Popa și a regizorului Teodor Vasluianu. Cele trei spectacole vor fi prezentate începînd din ziua de 28 ianuarie și vor continua pe tot timpul campaniei electorale.

Și la Teatrul Municipal au început pregătiri pentru sprijinirea campaniei electorale. Aci s-au alcătuit cinci brigăzi artistice, care și-au început și ele activitatea.

★

Iată-ne și printre artiștii amatori ai Casei de Cultură a raionului 23 August pe care i-am găsit în toiul repetițiilor. Ei pregătesc, în cadrul cercului de teatru, un recital de versuri și repetiția piesei „La cea mai înaltă tensiune" **de Mihail Leonard. Membrii cercului de teatru sînt, în majoritate, muncitori din fabricile raionului.**

In curînd, ei vor începe seria spectacolelor pe care le vor da în timpul campaniei electorale.

Un nou teatru la Moscova

Este cunoscută popularitatea de care se bucură nu numai în Uniunea Sovietică, ci și peste hotarele ei, excelentul „Teatru de miniaturi" din Leningrad, al cărui animator este nemuritorul comic Arkadii Raikin, pe care publicul nostru și-l amintește din filmul *„Ne-am cunoscut undeva"*. Cu același profil a luat ființă la Moscova un nou „teatru de miniaturi", sub conducerea cunoscutului umorist Vladimir Poliakov. Noul teatru moscovit și-a inaugurat activitatea cu spectacolul *„Caleidoscop"*, alcătuit din douăzeci de scenete satirice și umoristice, scrise de Poliakov și înscenate cu multă fantezie și inventivitate de regizorul A. Tutișkin. El cuprinde teme dintre cele mai variate, inspirate din viața de toate zilele a moscovicilor, au dat succesiunii de tablouri cu diversitate, culoare și ritm, scenetele fiind copios aplaudate de spectatori, care au răsplătit cu ovații pe actorii V. Siriaev, V. Derankov, M. Polbențeva, O. Vahmistrova și L. Egorova, care dețin roluri principale.

Scenă din spectacolul „Caleidoscop"

Pe scurt — din țară

● LA LUGOJ, Teatrul de Stat din Arad a prezentat, în regia lui Ion Dinescu, premiera pe țară a piesei **„Curcubeul"** — comedie în 3 acte de M. Zarubin.

● BRIGĂZILE artistice ale tinerilor **„Steagul roșu"** din Brașov sînt gregătite cu

tostă seriozitatea pentru alcătuirea programului artistic care va fi prezentat în campanie electorală. S-a organizat un concurs literar pentru scrierea unui poem dramatic și a unor texte pentru brigăzile artistice.

MIRTA PLA și JOAQUIN BANEGAS, *doi din soliștii ansamblului cuban de balet care va evolua în curînd în fața publicului nostru.*

A 15-a stagiune

Scenă din spectacolul „Poveste din Irkutsk" *în interpretarea actorilor Teatrului de Stat din Timișoara (Actorii Anca Ionica Necuice, Eugen Tănase, Elena Simionescu și Victor Odilio Cîmbru*

Activitatea din această stagiune a Teatrului de Stat din Timișoara se desfășoară sub semnul împlinirii — nu de mult — a 15 ani de existență a acestei instituții de cultură.

Evenimentul a imprimat actualei stagiuni un cadru deosebit, întregul colectiv străduindu-se să prezinte spectacole de înaltă ținută artistică. Într-adevăr, numărul premierelor prezentate sau în pregătire în actuala stagiune este mare. După „Passacaglia" de Titus Popovici, „Poveste din Irkutsk" de A. Arbuzov și „Vulpea și strugurii" (Esop) de G. Figueiredo, în viitor vor vedea lumina scenei „Hamlet", „Aristocrații" lui Pogodin, „Trei surori" de Cehov și o piesă originală românească care urmează să fie prezentată în cinstea celei de-a 40-a aniversări a partidului. Paralel cu prezentarea de noi spectacole au fost reluate din repertoriul permanent al teatrului o serie de piese de succes.

De altfel, în preocuparea conducerii teatrului există și sprijinirea tinerilor dramaturgi locali. La un concurs organizat în colaborare cu filiala Uniunii Scriitorilor piesa „Nedeia imimilor" de R. Teodoru a fost premiată și ulterior jucată. O altă piesă premiată, „Cărările din Smaltown" de tînărul scriitor local Timotei Ursu, a fost deasemenea reținută.

O discuție cu tov. Gabriel Manolescu, secretar literar al teatrului, ne-a permis să aflăm și alte noutăți. Bunăoară, că între 15 iunie și 15 iulie Teatrul de Stat va efectua un turneu în țară prezentînd, pe bază de schimb cu teatrele respective, o seamă de spectacole la Cluj, Iași și în alte localități. De asemenea, teatrul a întreprins și va întreprinde numeroase deplasări în regiune prezentînd în centrele muncitorești Anina, Reșița, Oțelul Roșu precum și la sate în special piese originale.

Carnet muzical

● TEATRUL de Operă și Balet va susține pe data de 4 februarie în sala Palatului R. P. Române un recital de canto și balet. Cu acest prilej își vor da concursul o serie de cîntăreți ai primei noastre scene lirice ca : Zenaida Palli, Elena Cernei, Teodora Lucaciu, Maria Șindilaru, Garbiș Zobian, Nicolae Herlea, Mircea Buciu, Cornel Stavru și alții. Din corpul de balet al teatrului se va produce : Irinel Liciu, Valentina Massini, Alexa Dumitrache, Simona Ștefănescu, Clara Volini, Gh. Cotovelea, Gelu Barbu, Alecu Marin și alții.

● LUNI 30 ianuarie va avea loc la Teatrul de Operetă un recital de canto susținut de soprana Lili Dușescu și mezzosoprana Ruxandra Argeșiu, soliste ale teatrului. Va fi prezentat un program de lieduri.

La a suta reprezentare a piesei „Nota zero la purtare"

— Corespondență din Moscova —

Îmi aduc aminte cu plăcere de o dimineață, în urmă cu cîțiva ani, cînd strînși în mica sală de la „Nottara" asistam la avantpremiera piesei unor debutanți : V. Stoenescu și Octavian Sava. Părerile tuturor se concentrau în trei cuvinte: „Foarte bună piesă". Și spre bucuria noastră, de-a lungul anilor, această apreciere n-a fost desmințită. Ștefan Vardia, Miron, Mariana, personajele piesei au colindat întreaga țară și cîștigînd viza... calitate, au plecat și peste hotare să povestească în scene pline de umor și lirism, viața tineretului nostru.

Există la Moscova un cartier pe drept cuvînt numit al celor „3 mari teatre". In centrul orașului se află, alături unul de altul Teatrul Mare, bine cunoscutul teatru de artă MHAT și „Teatrul Mic" (denumire care nu contrazice de fel marea artă a acestui teatru),

alături de aceste teatre, există Teatrul Central pentru copii.

Timp de 40 de ani, generații întregi au aplaudat în sala aceasta pe eroii lor subțiri. Acum aproape 3 ani, pe afișele teatrului a apărut și piesa românească „Nota zero la purtare". Aceasta este prima piesă românească pentru tineret care s-a jucat la Moscova. De trei ani ea ține incontinuu afișul.

— Piesa lui Stoenescu și Sava o veți mai vedea mult timp pe afișul nostru, mi-a spus într-una din serile trecute Șah Azizov, directorul și conducătorul artistic al teatrului. Din prima zi cînd am citit-o, am fost convins că va place. Se pare că am avut dreptate.

In curînd „Nota zero la purtare" se va prezenta pentru a suta oară în cadrul unui spectacol festiv. L-am rugat pe interlocutorul meu să spună cîteva cuvinte în legătură cu distribuția.

— Cum este și firesc, mai ales dacă ții seama de vîrsta eroilor, am făcut unele schimbări. In rolul lui Vardia joacă Evghenie Novikov, un tînăr actor talentat. Lui Iuri Kamorzov, proaspăt absolvent al Școlii de Artă al Teatrului Mic, i-am încredințat rolul lui Miron. Mulți actori vor juca la spectacolul festiv pentru a 100-a oară rolul lor ; printre ei se numără și Tatiana Nedejdina. Ea interpretează rolul principal în filmul „O zi agitată" după cunoscuta piesă a lui Rozov „In căutarea bucuriei". Tot pentru a 100-a oară va apare Alexei Smakov care în rolul lui „Tarzan" cucerește aplauze la scenă deschisă. Soneria anunță începerea spectacolului. Am intrat în sală... Toate cele 1015 locuri erau ocupate. Și așa se întîmplă la fiecare spectacol.

AL. STARK

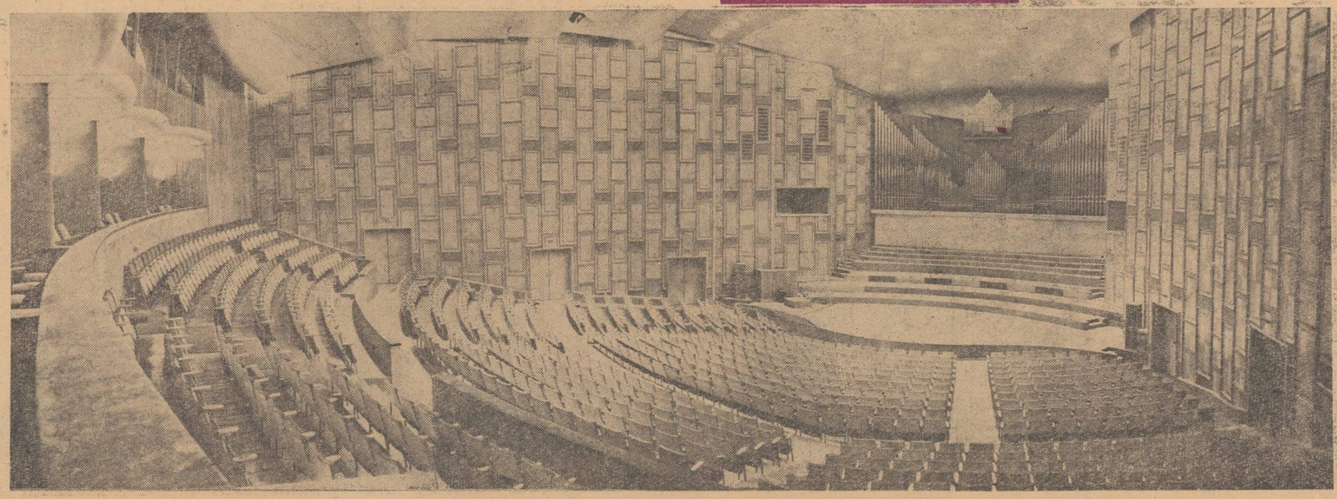

Noua sală de concerte a Radioteleviziunii — prevăzută cu cele mai moderne instalații.

Spectacole în Valea Jiului

Odată cu începerea noului an, colectivul Teatrului de Stat din Petroșani a planificat o serie de spectacole care vor fi prezentate atît în oraș cît și în localitățile din împrejurimi, cu piesele „Bileții veseli" de H. Nicolaide, „Scurta convorbire" de V. Levidova și „Celebrul 702" de Al. Mirodan.

In prezent, actorii teatrului repetă „Secunda 58" de D. Dorian în regia lui Marcel Soma și „Domnul Puntila și sluga sa Matty" de B. Brecht în regia Arianei Kuner.

«— Cum te chiamă ?... — 4 ani și jumătate... — Cîți ani ai ?... — Mitică...». *Vă mai reamintiți scheciul difuzat la radio în noaptea revelionului ? Acesta este micul interpret. Il cheamă Teodor și este fiul cîntăreței Sorina Dan și al lui Mircea Crișan.*

73

BIBLIOTECA CENTRALĂ SIBIU

Proletari din toate țările, uniți-vă!

magazin

Anul V — Nr. 174 ★ Sîmbătă 4 februarie 1961 ★ 8 pagini — 1,50 lei

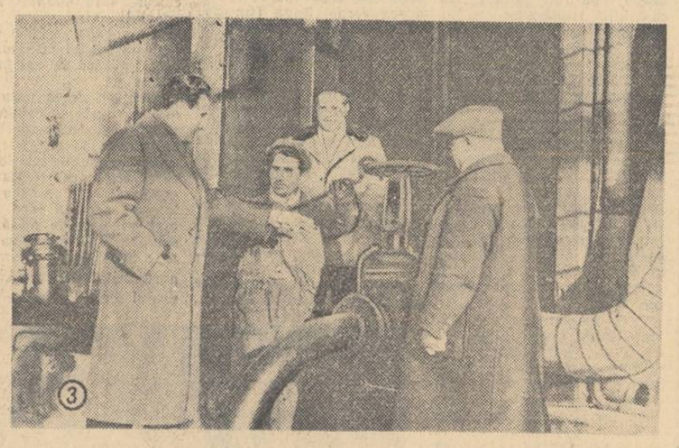

Pentru a doua oară în fața alegătorilor

Pătrunzînd în rafinăria Nr. 7 de la Brazi, intri într-un adevărat orășel cu instalații care de care mai complicate. Impletitura de țevi arginții șerpuiește în jurul distilatoarelor, în lungul turnurilor de cracare ce se ridică zvelte și impunătoare peste tot ceea ce le înconjoară. În plus te însoțește, oriunde ai merge prin rafinărie, mirosul persistent și pătrunzător de petrol.

Și în mijlocul acestor instalații complicate ce strălucesc în razele puternice ale soarelui de ianuarie, se află clădirea direcției.

— Aș vrea să vorbesc cu tovarășul inginer Alexandru Boabă.

Secretara, o femeie vioaie și amabilă, răspunde pe loc :

— E la termocentrală...

— Întîrzie ?...

— Nu, pentru că peste o jumătate de oră are o ședință cu un grup de specialiști.

Deci pentru a vorbi cu cel pe care-l căutam nu era altă soluție decît să-l aștept. În acest timp, cunoscînd răspunderea pe care o are inginerul Boabă Alexandru în cadrul rafinăriei Nr. 7 de la Brazi — ca director — am căutat să mi-l imaginez cum arată. Mi-l închipuiam de o statură potrivită, îmbrăcat într-un costum elegant, cu fire de păr alb pe la tîmple și cu timbrul vocii grav, gros.

Într-un tîrziu sosi inginerul Alexandru Boabă. Văzîndu-l, toate închipuirile se năruiră într-o singură clipă. Inalt, bine legat, avea o față tînără, cu trăsături fine, delicate. Sobru în comportare, răspîndea totuși în jurul

V. TEODORU

• *(Continuare în pag. 2-a)*

Cîteva imagini din activitatea inginerului Boabă Alexandru (1) ; În mijlocul unui grup de alegători de la rafinăria Nr. 7 Brazi, discutînd despre unele treburi gospodărești (2) ; Un șirag de specialiști — directorul rafinăriei dă cîteva explicații unui grup de tehnicieni, în legătură cu buna funcționare a unei instalații (3) Împreună cu inginerii Bujor Olteanu și Mircea Suicină, directorul rafinăriei discută despre viitoarele construcții industriale care se vor ridica aici. (4)

Patinoarul artificial din parcul de cultură și odihnă 23 August este una din numeroasele construcții sportive dăruite mișcării noastre sportive în anii puterii populare. Vizitatorul care poposește la baza sportivă din Bulevardul Muncii, în oricare zi a săptămînii, va rămîne impresionat de bogata activitate ce se desfășoară, de voioșia copiilor care se bucură și aci de binefacerile sportului. In CLIȘEU: Micuța Aurica Ion, o talentată patinatoare în vîrstă de 6 ani, de la clubul C.C.A. în timpul unui exercițiu caracteristic.

Din sumar:

BĂTRÎNUL CASTEL AL HUNIAZILOR

REFLECTOR
de Eugen BARBU

Escală la Caracas
Note dintr-o călătorie în Venezuela
de George IONESCU

PRIETENII MEI, FIARELE
Din amintirile marelui dresor Boris Eder

MODA
Idei pentru o rochie de după amiază

SPORT
Complexul Floreasca, într-o zi ca oricare alta

MAGAZIN MEDICAL

Anii studenției

OPTIMISMUL CELOR 72000

Pentru oricine care, aplecat cîndva, asupra caietului de notițe, audia un curs dînd mîinii frîu liber să înregistreze cu cît mai multe prescurtări spusele profesorului, conferențiarului, lectorului — sau privea, pentru început nedumerit, eprubeta în care o substanță se decolora sub titrare, minuia palmerul și șublerul, sau încerca emoția primului consult în care trebuia să dea un diagnostic, anii studenției rămîn ca un simbol semnificativ, care leagă atîtea și atîtea amintiri.

Dacă pentru cel care, acum cu tîmplele ninse, anii petrecuți pe băncile facultății aduc amintiri ce se leagă de o mansardă, prietenă bună cu frigul și sărăcia, de o pereche de pantofi ale căror tocuri cedaseră locul șiretului, de un covrig care ținea și locul desertului, pentru studentul zilelor noastre, viitorul intelectual legat de poporul din rîndul căruia face parte, amintirea anilor de studenție va rămîne pentru totdeauna simbolul tinereții optimiste aureolată de îndeplinirea năzuințelor celor mai îndrăznețe...

La Iași sau Cluj, la Petroșani sau Craiova, la Timișoara sau Galați, la Tîrgu Mureș sau Brașov, ca și în Capitală, studenții, bucurîndu-se de condiții excelente de învățătură create de partidul și statul nostru democrat, își formează cariera pe care o îndrăgesc.

O analogie între numărul studenților care învață astăzi în facultăți și a celor din trecut, între edificiile puse astăzi la dispoziția lor și cele existente în urmă cu 20 de ani, între căminele și cantinele moderne pe care le întîlnești acum la orice institut de învățămînt superior și cele dintr-o epocă mizeră, este absurdă ; comparația dă un decalaj de domeniul marilor proporții. In oricare din cele nouă centre universitare întîlnești lăcașuri în care, optimiști, studenții învață, vizionează spectacole, repetă o piesă de teatru, o melodie, sau bat cizma în vîrtejul unui joc, fac sport, se distrează.

Trecînd în revistă numai noile construcții modern utilate din ultimii ani, oricine poate fi edificat asupra vieții fericite a studenților noastre. In București complexul social de pe B-dul „6 Martie", Institutul Agronomic „N. Bălcescu" — o adevărată cetate universitară — baza sportivă Tei, Casa de cultură „Grigore Preoteasa" ; la Cluj Casa de cultură a tineretului și studenților, complexul de cămine de pe strada Marinescu, complexul sportiv ; la Timișoara Institutul Pedagogic, laboratorul de la facultatea de mecanică ; la Petroșani Institutul de mine „Gh. Gheorghiu-Dej" ; căminele de la Craiova, Tg. Mureș, Galați, Iași — sînt cîteva din marele număr de edificii care completează din zi în zi mai mult baza materială a învățămîntului superior.

Veselia celor care se bucură de toate acestea o întîlnești la tot pasul, în orice zi. Fie la început de an universitar cînd, bucuroși, studenții se revăd și privesc împreună la încă o surpriză : un cămin sau o cantină nouă, un laborator nou utilat, o sală de sport sau încă o sală de lectură, fie în zilele de examen, cînd privesc pe carnetul de student la încă o notă bună, recompensă a fiecăruia pentru tot ce are la dispoziție, fie în zilele de practică dintr-o uzină sau dintr-o gospodărie agricolă, prieten cu muncitorul pe care-l stimează și de la care învață atîtea și atîtea lucruri bune, fie în zilele vacanței petrecute pe malurile însorite ale mării, sau pe crestele munților.

Dacă pentru cel cu tîmplele ninse, toată viața de astăzi a tineretului studios aduce o lacrimă de amărăciune la gîndul că el nu a putut gusta, atunci, măcar o infimă parte din această fericire, pentru Ionel Călinoiu, ieri muncitor la Lupeni, astăzi student în anul IV la Institutul de mine din Petroșani, ca și pentru cei 72000 de studenți ai țării noastre, anii studenției se vor înmănunchia într-o epocă în care și-au dat întîlnire tinerețea și fericirea și pe care nu o vor uita niciodată.

Cornel TABACU

În laborator, în camera luminoasă din cămin sau în momentele de recreere același optimism, același elan tineresc.

1816-1961
1999-2135

În acești ani au avut și vor avea loc eclipse totale de soare vizibile în țara noastră

Din cele mai vechi timpuri oamenii au fost puși în fața unor fenomene ale naturii de o grandoare impresionantă, pe care — datorită ignoranței — nu și le puteau explica. Și pentrucă aceste fenomene se repetau cu o anume periodicitate, oamenii le-au socotit „minuni" ale cerului, „semne" ale unei puteri divine, „avertismente" pentru păcatele necredincioșilor. În mod intenționat, burghezia a încurajat aceste credințe naive, mistice, ignorante, cu bună știință le-a folosit în slujba intereselor ei, cu bună știință s-a împotrivit altor explicații decît celor biblice. Știința materialistă însă, punînd de-asupra fenomenelor oarbe ale naturii rațiunea umană, capacitatea omului de a înțelege și a modifica natura, a explicat cauzele tuturor acestor fenomene — aparent de neînțeles — și i-a înarmat pe oameni cu capacitatea de a le prevedea. Astăzi, fenomene astronomice ca aurora boreală, eclipsele de soare și de lună, fenomene meteorologice ca formarea curcubeului etc. își au o explicație științifică, rațională, iar apariția lor, departe de a mai fi considerate „semne" și „previziuni", reflectă infinitele forme de

I. MATEI

• *(Continuare în pag. 4-a)*

O unitate modernă a industriei noastre alimentare

Calea laptelui la combinatul din Militari

In 8 ore se pot prelucra 300.000 litri de lapte

O carte de vizită care se cere completată : fabrica este în același timp una dintre cele mai mari și mai moderne din țară.

ADRESA : București, bd. Armatei Poporului nr. 19, raionul Gh. Gheorghiu-Dej ; mai telegrafic : București-Militari.

PROFILUL PRODUCȚIEI : lapte (pasteurizat, acidofil, lactofruct), iaurt, brînză (două sortimente), smîntînă, unt și... înghețată (simplă, cu glazură de ciocolată etc.) ;

CAPACITATEA DE PRELUCRARE : 300.000 litri lapte ; un amănunt : întreaga producție se prelucrează în numai 8 ore.

VÎRSTA ? Cu acest element intrăm însă în...

...PUȚINĂ ISTORIE. Cuvîntul ar părea impropriu, întrucît de la începerea construcției fabricii nu a trecut decît ceva mai mult de un an. Dar orice istorie își are începutul ei...

În cazul nostru, ea a început pe planșetele proiectanților de la institutul de specialitate al industriei bunurilor de consum. Și a făcut primii pași urcînd : de pe treptele scării desenului tehnic, pe cele ale construcției în „scară" industrială ; adică, de pe planșe, pe schele. Au ajutat-o în acest urcuș constructorii : de la Direcția generală de construcții și montaje a Sfatului popular al Capitalei, de la Intreprinderea 3 izolații, de la Intreprinderea de construcții și montaje electrice.

Sînt nume fără poezie. Poezia constă însă în fondul lucrurilor, și anume în faptul că un colț cîndva uitat al Bucureștiului, populat de magazii insalubre, s-a trezit prin strădanii colective la viață. Iar florile nu puteau să lipsească. Pe lista, încă neterminată, a edililor figurează și numele întreprinderii „Horticola".

Paul LAMPERT

• *(Continuare în pag. 2-a)*

La observatorul Astronomic al Academiei R.P.R. din București se fac intense pregătiri în vederea efectuării de observații științifice asupra eclipsei totale de soare de la 15 februarie. IN CLIȘEU : *se amenajează un telescop.*

Portrete în apă tare

Trestiuță

În sine, trestia nu are ceva condamnabil. Ea nu-și face cu nimic de rușine familia (gramineelor), căreia îi aparține : e o plantă serioasă, care nu îngăduie necunoscuților să i se adreseze altfel decît pe numele ei latinesc („phragmites communis"). Diminutivele nu sînt permise decît intimilor. Printre aceștia se numără și Alecsandri, care i-a dedicat, pe albumul ei personal, un distih :

Trestioară-n baltă
Subțire și-naltă.

Mult mai puțin simpatică este trestia atunci cînd se deghizează în om și mai ales cînd se implantează în cîmpul muncii.

Bănuiam de o bună bucată de vreme că Trestiuță este o astfel de vegetală cu chip uman. Ca să mă conving, i-am aplicat cunoscutul test C.I.R.L.I.C. („consecvența în răspunsuri la întrebări contradictorii"). Această probă permite detectarea trestiei, chiar cînd ea se găsește într-o diluție de 0,5%. De data asta, soluția era supra-saturată.

— Ce părere ai, Trestiuță, despre Alecu ?

Dacă i-aș cere avizul despre un marțian debarcat acum o oră în Antarctica, Trestiuță ar fi mai mirat, dar nu cu mult

— Alecu, frate... Doar lucrează de patru ani în secția dumitale !

— A, Alecu !... (Trestiuță mă privește cercetător, în speranța că va primi o indicație asupra direcției în care trebuie s-o apuce. Hai să nu-i înșelăm speranța) :

— E băiat bun, nu-i așa ?

— Nu e bun, e foarte bun ! (figura lui capătă expresia radioasă a celui care are fericitul prilej să vorbească despre un om de mare valoare). Pentru Alecu nu există, masă, nu există casă, nu există decît muncă, muncă, muncă...

— Nu crezi că exagerezi puțin, Trestiuță ?

— Ba da, tovarășe director ! (și aud cum îi scîrțîie ambreiajul creierului cînd trece în mars-arier). Exagerez ! Exagerez rău de tot ! De fapt, Alecu stă la lucru, nu zic că nu stă. Dar din asta cu ce se alege fabrica ? Cu foarte puțin. (Trestiuță mă fixează, eu nu clipesc)... Cu extrem de puțin. (Trestiuță mă fixează, eu nu clipesc)... La urma urmelor, (Trestiuță mă fixează, eu nu clipesc), dacă e vorba să fiu sincer, pot să spun că Alecu e un chiulangiu !

— Ei, Trestiuță, ce vrei, e încă foarte tînăr...

— Un copil, tovarășe director ! pe fața lui Trestiuță înflorește un zîmbet de părinte indulgent, cum trebuie să fi avut tatăl Grachilor, cînd aceștia erau mici și făceau șotii). Ca orice copil, are unele lipsuri... puține, foarte puține. În schimb, cîte calități ! Cîtă inventivitate ! Mereu vine cu cîte o propunere de inovație ! Un adevărat talent !

— Nu cumva urmărește să se evidențieze ?

— Asta-i întrebarea, tovarășe director ! (Trestiuță are acum aerul preocupat al unei găini frămîntate de suspiciunea că în oul clocit de ea se ascunde un șarpe boa). Mi-am pus și eu această întrebare : de ce zace Alecu de pomană în fabrică, de ce ne pisează cu invențiile astea ale lui, de care nimeni nu are nevoie, de ce se face că ridică producția ? Și răspunsul, din păcate, este că vrea să se evidențieze, să fie premiat, să-l laude gazeta de perete. Într-un cuvînt, carierism !

— Așadar, Trestiuță, să rezumăm părerea dumitale despre Alecu : este un chiulangiu pentru care nu există decît muncă, muncă, un adevărat talent care pisează cu invenții inutile, un băiat foarte bun, care se face că ridică producția și, pe deasupra, un copil carierist ! Așa e ?

— Exact așa, tovarășe director. Îmi dați voie să pun și eu o întrebare ?

— Te rog, Trestiuță...

— De ce vă interesează atît de mult Alecu ? Vreți să-l sancționați sau să-l promovați ?

...Pascal a spus despre om că este o trestie gînditoare. Să se fi referit oare filosoful francez la Trestiuță al nostru ?... Imposibil ! Pascal vorbea despre o trestie, da. Dar despre una gînditoare !

Nicolae MINEI

Calea laptelui la combinatul din Militari

(Urmare din pag 1-a)

După cum, aparent, n-au poezie nici numele metodelor și mijloacelor folosite : prefabricatele, masele plastice, mecanizarea, construcția în „sheeduri". Dar evocarea lor nu poate să nu sugereze munca mai productivă, fabrica cu aspect modern, sporul de lapte și unt pus la dispoziția populației.

Astăzi, firul metamorfozelor care au transformat hîrtia de calc în plăci

Vedere a combinatului de produse lactate din Militari

de beton armat se înoadă cu un alt fir — al metamorfozelor materiei prime. Începe „fluxul tehnologic", sau...

Tehnica cea mai modernă

Metamorfozele sînt de astădată nevăzute. Ciudat, nu ? Și totuși, în interiorul fabricii, laptele nu vede niciodată lumina zilei.

...Dis-de-dimineață, în „gara laptelui" (cum e denumită familiar stația de cale ferată construită în incinta fabricii), ca și la rampele de descărcare a autocisternelor și autocamioanelor (circa 170 — proprietatea întreprinderii) sosesc 300.000 litri lapte !

Din acest moment, uriașa cantitate intră în stăpînirea automatelor. O bandă transportoare preia bidoanele de pe rampă. Să urcăm și noi pînă la bazinele de recepție însă, pentru că de acum încolo laptele își continuă drumul prin conducte ! De-a lungul (132 m) și de-a latul (47 m) „laptăriei" (pentru cei neavertizați — corpul central de fabricație) se țese o vastă rețea de țevi inoxidabile. Între ele, ca stațiile de pompare pe traseele conductelor magistrale, se află pasteurizatoarele. S-ar părea că nu laptele este pompat pentru a fi adus la mașini, ci mașinile îl sorb avide : să-l mestece, să-l prefacă, să-l transforme.

Din bazinele de recepție gonește spre tancurile intermediare, este înghițit de pasteurizatoare, 250.000 litri aleargă să umple golul sticlelor și bidoanelor, 50.000 litri sînt atrași ca de un magnet, la etaj, în paletele agitate de nerăbdare ale instalațiilor de iaurt și brînză, de smîntînă și unt, pentru a se odihni doar cîteva clipe în mașinile de... înghețată.

Omul asistă la întreg acest proces, în halat alb, ca un cercetător în laboratorul său în timp ce urmărește instalațiile în care a declanșat reacțiile...

Firește că numai un om care se simte stăpînul absolut al tehnicii poate asista astfel. Și într-adevăr, prin grija statului socialist, fabrica de la Militari a fost înzestrată cu tehnica cea mai modernă. Ea însoțește la fiecare pas drumul laptelui : bidoanele sînt spălate automat ; pasteurizatoarele funcționează în așa fel încît laptele care nu a atins de la început temperatura de 73 grade, este readus automat în circuit ; se folosesc pentru prima oară în țară mașini de concentrare prealabilă a laptelui, procedeu care îi îmbogățește conținutul în substanță uscată și — implicit — îmbunătățește calitatea iaurtului ; tot pentru prima oară s-au introdus și mașini de fabricare a untului după metoda continuă, spre deosebire de cea discontinuă, cu pierderile ei de timp în așteptarea transformării smîntînei în unt.

De bună seamă, pentru vizitatorul obișnuit, acestea sînt noutăți mai greu de observat. Eu, unul, am parcurs întregul drum al laptelui, am colindat toate secțiile să văd laptele, și nu l-am văzut decît în... sticle. Noutățile frapante rămîn totuși cele vizibile. Iar pentru aceasta nu trebuie nici un efort de imaginație.

Bleu și alb

Bleu : culoarea de pe pereții exteriori ai fabricii. Poliacetatul de vinil aduce și în această margine a Bucureștiului culoarea blocurilor moderne din centrul său.

Alb : culoarea de pe pereții interiori ai fabricii. Pentru prima oară într-o fabrică alimentară pereții sînt îmbrăcați în faianță pînă la tavan.

Bleu și alb : estetică și higienă.

Pardoseala halelor și secțiilor e făcută din plăci albe, dar nu de mozaic, ci din masă sticloasă necristalizată, căci laptele atacă mozaicul ! De aceea, nici muchiile lor nu sînt colțuroase, ci ondulate, pentru a putea fi mai ușor spălate. Profilul pînzelor traversale pe care sînt montate geamurile din tavan descrie de asemenea o linie curbă. Încălzirea se face nu prin calorifere adăpostite în ziduri, ci prin ventilatoare de aer condiționat. Nici un colț de adăpost prafului, mucegaiului !

În vestiare și spălătorii, în lumina fluorescentă, în emailul sau nichelul mașinilor, în halate și bonete — peste tot — albul flutură ca un steag al Hygeei.

Doar căutătorul de pete poate descoperi negrul — și atunci în litere : „Tehnofrig". „Chotéborskè Kovodelnezavody", „Frigotehnica", „VEB Maschinenfabrik Kyffhänserhütte Artern" Acestea însă nu-s pete negre, ci embleme de fabricație care lărgesc și mai mult cadrul — și sensul — colaborării din care s-a născut noua unitate industrială românească.

Pentru dumneavoastră...

Aceste ultime rînduri sînt adresate celor ce beau lapte. Cîteva noutăți pentru dv. : laptele se va vinde și în ambalaje mai mici, adică de $^1/_2$ și $^1/_4$ de litru. Aceste sticle vor apare și la bufetele școlilor... în recreație. Se prevede de asemenea punerea laptelui în vînzare în ambalaje nerecuperabile, mai exact în „tetraedre" mai clar într-un fel de pungi care, după întrebuințare, se aruncă la coș...

O noutate și pentru consumatorii de înghețată : în zilele cu musafiri veți putea cumpăra înghețată în ambalaje mari, special făcute pentru gospodării.

Paul LAMPERT

Pentru a doua oară în fața alegătorilor

(Urmare din pag. 1-a)

lui acel entuziasm ce se comunică fără dificultăți, orișicui. Era îmbrăcat într-o haină bleumarin, pantaloni pană și bocanci de schi.

— Altfel nu se poate pe aici, mai ales acum iarna, rostește zîmbind directorul rafinăriei, făcînd aluzie la costumul său.

Comunicativ, discuția se înfiripă repede, firesc.

Deși este de puțină vreme aici, inginerul Alexandru Boabă și-a cîștigat prețuirea și respectul binemeritat al oamenilor. De aceea pentru nimeni n-a fost o surpriză cînd, cu puțină vreme în urmă, tînărul director al acestei unități petrolifere în plină dezvoltare a fost propus candidat al F.D.P. în alegerile de deputați în Marea Adunare Națională pentru circumscripția electorală nr. 4 Brazi.

— Este pentru a doua oară cînd mă prezint în fața cetățenilor în alegerile pentru cel mai înalt for al țării noastre. În urmă cu patru ani am fost propus și ales ca deputat în circumscripția electorală Mizil.

Cuvintele tînărului director mi-au amintit de o întîmplare petrecută nu de mult în raionul în care fusese deputat. Mă aflam în comuna Călugăreni și admiram noul cămin cultural ridicat de către localnici. Construcție masivă, trainică, cu sală pentru spectacole, cu bibliotecă, cu holuri spațioase și ferestre largi prin care lumina intră nestînjenită. Ghicindu-mi gîndurile, președintele sfatului popular de aici a spus :

— Frumos, nimic de zis, dar n-am fi putut să-l terminăm la timp dacă n-am fi fost ajutați și de deputatul nostru. Ridicarea construcției mergea greu, foarte greu. Nu prea ne organizasem treaba, nu prea aveam materiale. Și de cum a sosit deputatul nostru în comună, ne-am sfătuit cu dînsul. Ne-a arătat cum trebuie să muncim mai bine și a lucrat alături de noi. Cum a mers apoi treaba ?... Despre rest căminul cultural vorbește de la sine. L-am inaugurat anul trecut în preajma lui 23 August...

De multă vreme locuitorii din Greceanu și Călugăreni doreau ca și în comunele lor să se instaleze o rețea de apă. Au discutat cu deputatul lor în Marea Adunare Națională și acesta i-a sprijinit, ca proiectul să prindă viață. Așa s-a făcut că în anul 1958 s-a terminat instalarea conductelor pentru apă în comuna Greceanu și în 1959 în comuna Călugăreni.

Dar activitatea de deputat a inginerului Boabă Alexandru nu s-a redus la atît. A fost în fruntea oamenilor din Vadul Săpat, Fîntînele, Năieni și Fintești în acțiunea de electrificare a comunelor. I-a ajutat pe cei din Fîntînele să ridice o școală de 7 ani pentru copiii lor.

Și toți acești oameni vorbesc cu dragoste despre deputatul lor care a fost alături de ei în înfăptuirea atîtor lucruri bune.

Totuși știindu-l atît de ocupat, l-am întrebat cum poate să-și desfășoare și munca de deputat.

— Într-adevăr, nu-i prea simplu, a răspuns inginerul Boabă Alexandru. Mai ales cînd ai și un băiat de șase anișori, așa cum am eu. M-am străduit însă să fiu în mijlocul oamenilor, acolo unde a fost nevoie. Practica a arătat că este posibil așa ceva. Aș vrea ca și în viitor să pot fi de folos oamenilor...

V. TEODORU

Vînat din incubator

Un fazan viu, valorează de patru ori mai mult decît unul împușcat, îmi explica deunăzi Agud Simion, inginerul șef al ocolului silvic Tinca. Comparația merită reținută. Dar fie că alicele vînătorului ating această podoabă a pădurilor noastre, fie că fazanii sînt prinși cu ajutorul capcanelor, odată ce au ajuns pe tavă sau frigare, gurmanzii îi apreciază.

Repede li s-ar mai fi stins neamul, dacă nu s-ar fi luat măsuri pentru repopularea pădurilor noastre cu acest vînat de soi, creîndu-se fazanerii. În voalierele

din pădurea Goruniște, ocolul silvic Tinca, se află acum vreo 800 fazani și făzănițe cu penaj auriu, argintat, tenebros și diferite încrucișări, necesare pentru reproducție în anul 1961. Numai în anul trecut pădurea a fost populată cu peste 7.000 de păsări.

Maistrul fazanier Gheorghe Serfözö, ca orice șef de unitate productivă, se îngrijește, firește, să obțină exemplare cît mai frumoase, multe și mai ales ieftine. Și vînatul își are prețul lui de cost ! Să-l reduci nu e chiar atît de simplu. Acum 3 ani cînd în hrana puilor intra un număr destul de mare de ouă de găină, un fazan la vîrsta de 100 de zile, cînd i se poate da drumul în pădure, era încă destul de scump. Anul trecut, un astfel de pui costa mai puțin de 9 lei. Reducerea s-a făcut pe seama ouălor de găină din alimentația puilor, care au fost înlocuite cu... ouă de furnică ! S-au învățat oamenii să scoată ouă de furnică din mușuroaiele mari din pădure, să refacă apoi la loc mușuroaiele ca să „recolteze" ouă din ele și în anii următori.

Odată cu aceste ouă, ajunge în voliere și un oarecare număr de furnici. Și cum furnicile au obiceiul de a... furnica, ele obligă păsările la o „gimnastică" suplimentară care le face mai sprintene, mai vioaie,

„Producția" fazanilor s-a perfecționat în continuare, și mai mult ca sigur că puii de fazan se vor ieftini mai departe : unitatea a primit un incubator și deci, nu va mai fi nevoie de cloști pentru clocit ; în captivitate făzănițele nu clocesc, în schimb fac ouă mai multe. Iar ca păsările să nu emigreze din pădure, din loc în loc, pe liniile de vînătoare li se asigură un supliment de hrană — resturile de la batoză, mei, sorg, ghizdei.

De ce nu se cresc fazanii și în continuare în condiții de captivitate ? Ar degenera, devenind niște cumințele păsări de casă, leneșe, asemenea găinilor, de care de altfel, le leagă și o oarecare rubedenie.

Al. PLAIEȘU

ENCICLOPEDIA magazin

Bătrînul castel al Huniazilor

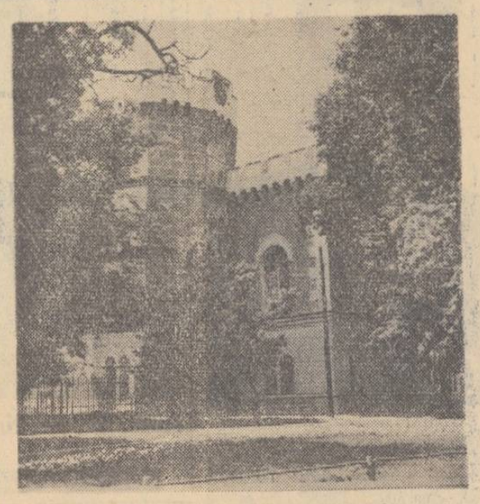

În plin centrul Timișoarei se poate vedea o clădire impunătoare, cu un aspect ciudat, clădire a cărei arhitectură contrastează puternic cu cea a construcțiilor din împrejurimi. Zidurile din cărămidă aparentă, turnul cu creneluri, dau edificiului o notă desuetă de castel-cetate.

Într-adevăr, istoricul acestei clădiri timișorene bătrînă de secole, este dintre cele mai zbuciumate. În 1318 pe acest loc se afla un castel al regelui Carol Robert. Respectînd arhitectura inițială a castelului, Ion Huniade l-a lărgit și înfrumusețat, stabilindu-și aici reședința. Cînd Timișoara a devenit pașalîc turcesc, la castelul Huniazilor și-au stabilit sediul beglebegii turci. După 1716, suferind stricăciuni în urma luptelor dintre austrieci și turci, castelul a fost renovat. Peste un secol în 1849 este distrus din nou, iar în 1856 reclădit aproximativ în forma pe care o are și astăzi cînd clădirea și-a găsit, în sfîrșit, o utilizare folositoare poporului. În anii puterii populare s-a amenajat în numeroasele săli ale castelului Muzeul regional al Banatului, unul dintre cele mai mari și mai bogate din țară.

O întrevedere cu prof. Marius Moga, directorul și Mucea Popa, îndrumător al muzeului, întrevedere completată cu o vizită prin sălile acestui așezămînt de cultură, ne-a permis să aflăm o seamă de noutăți interesante pe care ne grăbim să le comunicăm cititorilor „Magazinului".

Pe urmele unor vechi culturi

În domeniul arheologic, cele mai recente cercetări și deci cele mai noi exponate se referă la sfîrșitul epocii bronzului și la prima epocă a fierului. Săpăturile făcute în ultimii ani în partea de vest a regiunii au dus la rezultate interesante care aduc un argument în plus în sprijinul tezei că așa numita cultură vilanoviană (după localitatea Villanova de lîngă Bologna) nu s-a răspîndit din Italia spre est ci invers. Aceleași săpături au dus la concluzii interesante în legătură cu credințe, obiceiuri, apariția proprietății personale etc.

Este vorba de săpăturile efectuate la Ciuceni și Bobda, unde s-au găsit numeroase urne funerare însoțite de arme și podoabe, precum și de vase în care se depozita hrană pentru „sufletul morților". Printre piesele găsite se află brățări și oglinzi din bronz, topoare de luptă din același metal și altele. Interesant este faptul că podoabele aflate în urne dovedesc primele diferențieri de stare în sînul societății primitive, unele morminte prezentînd piese mai multe, altele mai puține, iar altele deloc. Este deci vorba de epoca cînd în cadrul triburilor apar germenii claselor sociale.

Săpăturile au dus la presupuneri interesante și în ce privește populația ce trăia pe aceste meleaguri în epoca respectivă. Faptul că s-au putut stabili analogii între cultura respectivă și cea a dacilor sugerează ideea că oamenii ce au trăit pe acele timpuri au fost strămoșii direcți ai dacilor. Una din dovezi în acest sens este dezgroparea la Pădurea verde, lîngă Timișoara, a unui vas în formă de stea, reprezentînd cultul soarelui care va fi întîlnit apoi și la daci.

Descoperiri recente s-au făcut și în localitatea Hodoni, privind așa-numita cultură Tisa din perioada pietrei șlefuite. S-a dezgropat astfel o locuință din nuiele lipite cu pămînt, în care s-au găsit greutăți de praștie, precum și rîșnițe din piatră, dovadă că locuitorii se ocupau cu vînătoarea și agricultura.

Materialele arheologice descoperite constituie o contribuție însemnată la cunoașterea trecutului îndepărtat al Banatului.

Omul, transformator al naturii

O tematică larg abordată în ultimul timp în cadrul secției de științe naturale a muzeului este transformarea naturii de către om. În cîteva săli ale muzeului această idee este oglindită prin numeroase exponate, picturi, desene, grafice.

Într-una din săli, pornindu-se de la teoria darvinistă, este ilustrată ideea adaptării la mediu a animalelor și plantelor. Se arată bunăoară „pe viu" cum o seamă de păsări (vrăbii, papagali) își schimbă cu totul aspectul în funcție de modul în care au crescut și s-au dezvoltat. Aceiași idee este ilustrată prin bondari care au căpătat culoarea florilor de unde sug polenul, prin botgroși ai căror ciocuri s-au adaptat pentru spartul sîmburilor, prin stîrci a căror poziție și colorit imită trestiile unde aceste păsări se ascund de obicei etc.

Învățînd de la natură, omul a reușit să creeze prin selecție și încrucișări rase de plante și animale care diferă fundamental de strămoșii acestora. Nenumărate exponate din muzeu ilustrează această idee. Cine mai găsește, de pildă, o asemănare între variatele rase actuale de porumbei și porumbelul de stîncă, strămoșul lor ? La fel se petrec lucrurile cu găinile, fazanii etc., în expoziție fiind prezentată, pe exemple împănate, întreaga evoluție a acestora.

Influența omului asupra dezvoltării plantelor agricole este prezentată prin diferite soiuri de grîu, pornindu-se de la grîul local de Banat și arătîndu-se succesiv soiuri selecționate (Cenad 117, Odvas 241, Cenad 512, ultimul cu o producție de 4042 kg. la ha). Același lucru se întîmplă cu porumbul, orezul, sfecla de zahăr, floarea-soarelui etc.

Prin desene și fotografii se ilustrează apoi contribuția omului la crearea unor rase superioare de animale, venindu-se și de data aceasta cu exemple din regiune. De fiecare dată se pornește ca exemplar — martor de la strămoșul animalelor respective — bour, mistreț, arcal etc. — arătîndu-se cum prin încrucișări repetate s-a obținut rasa bănățeană de ovine, porcul alb de Banat, oaia stagoșă și spancă etc.

Una din dioramele muzeului

În fața tablourilor din secția de pictură

Costum popular bănățean

Alte puncte de atracție

Modificări substanțiale s-au adus în ultimul timp și secției de etnografie a muzeului. De unde cu cîtva timp în urmă secția se prezenta exclusiv cu elemente de artă populară, în special costume, acum ea a fost restructurată astfel încît să înfățișeze cu predilecție îndeletnicirile populației bănățene de-a lungul timpurilor. Se prezintă astfel diferite tipuri de locuințe specifice locuitorilor din Banat precum și ocupațiile acestor locuitori din cele mai vechi timpuri și pînă în prezent ; culesul în natură, vînătoarea, pescuitul, păstoritul, agricultura, viticultura, olăritul. Întregul material ilustrativ a fost achiziționat în ultimii doi ani în satele regiunii și este deosebit de valoros. La standul privind viticultura se află expusă, bunăoară, o presă pentru stors struguri, exemplar unic în felul său, în întregime din lemn și de dimensiuni foarte mari. Cosurile din scoarță de cireș, secerile de tăiat trestie, cosoarele de tăiat nuiele, furcile de cules bureți de la standul culesului în natură, cursele, armele vechi și cornurile de vînătoare, plugurile în întreaga lor evoluție — de la cele din lemn din secolul 17 și pînă la cele moderne, — iată doar o parte din exponatele acestei secții.

Multe lucruri sînt, de altfel, de spus despre bogăția de exponate pe care le adăpostește muzeul Banatului. Se poate găsi aici, bunăoară, cea mai mare și mai valoroasă colecție de păsări din țară, expuse în frumoase diorame, toate animalele, chiar cele mai rare, aflate în munții și pădurile regiunii. În pregătire, sub conducerea pictorului Francisc Ferch se află alte două diorame : una înfățișînd un peisaj de munte cu urși, acvile și alte păsări specifice, alta, o microdiorama prezentînd fauna și flora din Valea Dunării, unică în țară : scorpioni, vipere cu corn, laleaua sălbatecă, colilia etc.

Bogata colecție de costume naționale, galeriile de tablouri înfățișînd pictura clasică și națională (în curînd și cea bănățeană) constituie alte puncte de atracție ale muzeului în continuă înnoire. Completat în acest an cu noile subsecții „Construirea socialismului în R.P.R." și „Perioada capitalistă și mișcarea muncitorească în Romînia", muzeul va aduce o contribuție tot mai însemnată la acțiunea de ridicare necontenită a nivelului de cultură al populației din țara noastră.

Paul MARIAN

VITRINA CU CĂRȚI

Eugen Frunză : „Cupa cu garoafe"

Versuri de dragoste, iată pe scurt tematica noului volum al poetului. Dar poeziile lui Eugen Frunză nu sînt simple variațiuni pe o temă dată, ci ele încearcă vizibil să releve amprenta înoitoare a vremurilor noastre. Pentru că aceste vremuri au înălțat dragostea la treapta marilor împliniri, au eliberat-o din servituțiile sociale și spirituale care o degradau.

Și eroul liric, constructor al socialismului, reflectă acest nou orizont pe care l-a dobîndit prin luptă. „Să nu uiți arzînda floare / Ce ți-am prins-o-n păr dintîi ; / Roșiei flori nepieritoare / Credincioasă să-i rămîi" — scrie poetul în poezia „De vom fi". Pentrucă uitarea, trădarea idealului comun, va preface în scrum jarul iubirii.

În poezia „Lîngă mine" scriitorul relevă implicațiile profunde ale iubirii „Lîngă mine să-nalți, lîngă mine, / Pentru oameni aripe deschise". Încandescența sentimentului de dragoste pentru tovarășii de luptă, a topit „eternul" egoism al îndrăgostitului. Pentru poet iubirea nu este un refugiu : „Ca ostașul vin din lupte / Prăfuit de marșuri lungi, / Lîngă tine vin și caut / Osteneala să-mi alungi /... Dă-mi sărutul ce-mi vrăjește Tărmi de aur și cleștar ; / Cu răsufletu-ți fierbinte / Am să plec la luptă iar".

Și ce oferă eroul liric iubitei sale ? Cîntăreț al noului ev, el primește roșiile garoafe ale prețuirii oamenilor, ale „grădinarilor stăpîni" Și inima lui — cupă înobilată de roșiile garoafe, el o dăruiește iubitei („Cupa cu garoafe").

Termenii de comparație pentru iubirea eroului liric, sînt întotdeauna frumusețile patriei, oamenii și natura ei. Poezia „Cerbul" este semnificativă pentru sensibilitatea și autenticul fior liric al poetului.

În volum mai sînt însă și versuri cu vane și atemporale aduceri aminte („Azi batem iar cărarea"), sau unele neclare (poezia „Și tînăr dacă nu rămîn", care proclamă dorința poetului de a evita înțelepciunea în dragoste).

Cultivînd în general o poezie viguroasă, Eugen Frunză n-a făcut concesii idilismului în poezia sa erotică. Cu exuberanță, cu șăgălnicie juvenilă și cu pondere, poetul cîntă frumusețea pasiunii adevărate, proprie omului stăpîn pe destinele sale.

Eusebiu Camilar : „Povestiri eroice"

Devotat cu statornicie trecutului patriei, pe care-l cercetează cu pasiune de istoric și cu dragoste de literat, Eusebiu Camilar a dăruit de curînd tinerilor cititori un prețios volum : „Povestiri eroice".

Deslușind prin negura vremii jaloanele de jar ale luptei poporului nostru împotriva asupririi sociale și naționale, scriitorul a subliniat în povestirile sale un fapt important : că în această luptă, dușmanul maselor populare era atît înlăuntrul țării cît și în afară.

Arta de prozator a lui Eusebiu Camilar reînvie chipuri, le subliniază trăsăturile profund umane și le coboară, de pe piedestalul pe care vechea istoriografie le însingurase, în mijlocul poporului alături de care au viețuit, au luptat și s-au jertfit. Eroii povestirilor sale sînt Decebal — „lupul scitic" și Mircea, cel „care umblase 32 de ani cu vitejia în vîrful spadei, cu chibzuința păstrată în chimir ca un ban și cu simțul diplomatic ascuțit și fin ca o rază de luceafăr", Ioan de Hunedoara și Vlad Țepeș, — aflat la loc de cinste și în „Legenda secolelor" a marelui poet Victor Hugo, Ștefan cel Mare — genial strateg și oștean neînfricat, Doja, care a ridicat cu curaj făclia revoltei maselor țărănești exploatate. Ion Vodă, viteazul ridicat în calea cotropirii otomane.

Povestirile lui Eusebiu Camilar își au izvoarele în știința istoriei dar și în legendele populare. De aceea ele au autenticitatea faptului real dar și savoarea narațiunii pline de poezie. Eusebiu Camilar a subliniat cu mijloacele artei sale de povestitor, coordonatele istorice ale unei epoci, aportul hotărîtor al maselor populare la făurirea istoriei.

P. SLĂVESCU

Günter Felkel : Furtună în Orient

Este greu să vorbești în cîteva rînduri despre o carte interesantă care include în paginile sale un imens material faptic, o multitudine de personaje și acțiuni ce se desfășoară pe planuri multiple.

Romancierul, bun cunoscător al Orientului Mijlociu, dezvăluie o perioadă foarte zbuciumată din istoria contemporană a Iranului, țară ale cărei imense bogății petrolifere și poziție geografică au făcut-o să devină scena celei mai aprige concurențe dintre monopolurile engleze și americane precum și un cuibar al bazelor militare și spionajului agresiv al S.U.A. îndreptate împotriva Uniunii Sovietice.

Acțiunea romanului se bazează pe un vast material informativ și documentar despre evenimentele ce au avut loc în Iran în anii următori celui de al doilea război mondial, cînd mișcările populare pentru drepturi și o viață mai bună iau amploare zguduind monarhia absolută a șahului vîndut dolarului american. Pe fondul de groaznică mizerie și înapoiere în care e ținut poporul iranian se desfășoară concurența dintre monopolurile engleze și americane pentru acapararea terenurilor petrolifere și pentru aducerea acestei țări în totală stare de dependență politică față de imperialiști.

Contradicțiile interne dintre guvernul central și șefii diferitelor triburi, dintre latifundiarii bogați care vor să mențină regimul feudal și negustorii și industriașii băștinași, au înlesnit crearea unei stări revoluționare în rîndul maselor populare, care și-au înțeles lupta împotriva acestor forțe ale reacțiunii și împotriva imperialiștilor.

În aceste condiții spionajul american reușește să răstoarne prin manevre guvernul Mosadîk, să readucă petrolul iranian în stăpînirea trusturilor și să atragă Iranul în pacte înrobitoare.

Lupta poporului iranian adus la ultima expresie a mizeriei este evocată în pagini de un realism zguduitor. Membrii și simpatizanții Tudeh-ului, singurul partid progresist, sînt persecutați și schingiuiți în închisori. Cartea ne face cunoștință cu cîțiva luptători neînfricați, care după șovăieli ajung pe drumul adevăratei lupte revoluționare. Astfel sînt Feridun Ibrahimi și Fatma, muncitorii petroliști Hussein și Hasan, profesorul Naga. Lor li se alătură și ziaristul James Farlay, dezgustat de ticăloșiile presei aservite dolarului și spionajului.

Nu același drum îl urmează iubita acestuia, Mary Doman. Deși încearcă același dezgust pentru stăpînii ei, slujbași ai Rokefellerilor, ea nu reușește să se rupă din mrejele lor, rămînînd unealta spionajului și a crimelor pe care stăpînii aurului negru le patronează în Iran.

Multe personaje politice reale și afaceriști care au jucat un rol nefast în Iran apar în carte cu adevărata lor față.

„Furtună în Orient" este o carte ce suscită interesul cititorului.

C. S.

meridiane

Aspecte moscovite

Muzeul „Ostrovschi"

Pe strada Gorki — una din principalele artere ale Moscovei — în casa unde Nicolae Ostrovschi a locuit ultimii ani ai vieții sale se află muzeul ce poartă numele cunoscutului autor al uneia dintre cele mai iubite cărți : „Așa s-a călit oțelul". Apartamentul modest de la fereastra de pe strada Gorki este vizitat zilnic de sute și sute de tineri și virstnici locuitori ai Moscovei sau oaspeți sositi din toate colțurile U.R.S.S. și de peste hotare. Majoritatea covirșitoare a vizitatorilor o formează tineretul. Tinerii sînt dornici să afle cît mai multe amănunte despre viața scriitorului — erou al războiului civil.

Intr-una din zile am intrat și eu împreună cu un grup de vizitatori, mînat de dorința de a cunoaște mai multe amănunte despre autorul uneia din cărțile mele preferate — al primei cărți sovietice pe care am citit-o imediat după eliberarea țării. Dar în rîndurile ce urmează nu voi descrie momente din viața furtunoasă și eroică a scriitorului — pe care cititorul o cunoaște destul de bine din romanul său. Nu. Aș vrea însă să vorbesc despre una din încăperile muzeului, care-și are istoria ei.

Este vorba de camera unde este expusă cartea „Așa s-a călit oțelul", tipărită în zeci de țări. Aici găsești exemplare tipărite în toate limbile popoarelor U.R.S.S., apoi în limbile franceză și germană, engleză și spaniolă, arabă și chineză, persană și romînă etc., etc. Eroii lui Ostrovschi sînt deopotrivă de iubiți în patria autorului ca și dincolo de granițele ei. Paginile cărții au educat și educă tineri patrioți care își iubesc țara și poporul, care-și consacră viața luptei pentru binele poporului, pentru progres.

In muzeu am văzut un exemplar din roman alături de un carnet de comsomolist. Povestea acestor documente e simplă și emoționantă. Ele au fost găsite pe cîmpul de luptă în anii războiului antifascist. Amîndouă aveau urme de sînge. Comsomolețul citea romanul în intervalul dintre lupte. Din paginile cărții sorbea acea forță care-l înaripa. Tot timpul îl avea în față pe Pavel Korceaghin, în anii războiului civil. Nu. El nu va fi mai prejos decît eroul lui Ostrovschi. Lupta începe din nou. Cartea e așezată în sîn, alături de carnetul de comsomolist. Tînărul se avîntă vijelios în luptă, dar glonțul vrăjmaș îl răpune. Tovarășii săi de arme au trimis muzeului Ostrovschi cele două obiecte găsite la tînărul erou...

Eroii lui Ostrovschi au însuflețit și îmbărbătat pe patrioții francezi în lupta împotriva ocupației hitleriste. Cînd Franța a fost cotropită de trupele fasciste, printre cărțile „subversive" arse de călăii hitleriști în piețele Parisului era și romanul „Așa s-a călit oțelul". Citirea acestei cărți era considerată drept crimă și pedepsită aspru. Poporul francez cunoaște bine soarta unui tînăr patriot executat de hitleriști, pentru faptul că a citit romanul lui Ostrovschi.

Pînă la eliberare, poporul vietnamez n-a avut posibilitatea să tipărească romanul „Așa s-a călit oțelul"; cercurile colonialiste nu permiteau editarea unei cărți „periculoase". Poporul vietnamez s-a apucat însă, în acele condiții grele, să răspîndească în fel și chip romanul lui Ostrovschi.

Cartea a fost copiată cu mîna, pagină cu pagină. Ea circula din om în om, din detașament în detașament. Odată cu luptătorii vietnamezi romanul „Așa s-a călit oțelul" a străbătut jungla Vietnamului, a trecut peste munții, apele și pădurile țării prietene. Cînd poporul vietnamez și-a cucerit prin luptă independența sa (e vorba de Vietnamul de nord) a văzut lumina tiparului și romanul lui Ostrovschi. Drept recunoștință, eroicii luptători ai Vietnamului au trimis muzeului din Moscova un

Scriitorul N. Ostrovschi

exemplar din cartea „Așa s-a călit oțelul", copiată și multiplicată cu mîna în anii grei ai războiului de eliberare.

In aceeași încăpere am văzut încă un document impresionant: un exemplar din același roman, pe jumătate ars. Am aflat istoria acestei cărți dintr-o scurtă scrisoare expusă și ea alături de carte. Amîndouă — scrisoarea și cartea — veneau din Iran. Cartea se afla în biblioteca clubului tineretului democrat din Teheran. Dar într-una din zile, în club au năvălit huligani fasciști, au devastat clubul, au dat foc arhivei, cărților și altor obiecte.

Tinerii iranieni cu greu au putut să salveze din flăcări cîteva din bunurile lor — printre care și un exemplar din cartea lui Ostrovschi. Apoi, ei au trimis-o muzeului din Moscova.

Muzeul „Ostrovschi" este o mărturie a largii popularități de care se bucură literatura sovietică în întreaga lume — literatură care a educat și educă generații de luptători pentru libertate, progres, pace și democrație.

M. GAVRILESCU

NOTE DE DRUM DIN VENEZUELA

Escala la Caracas

II

Către orele de amiază ni s-a oferit prilejul să luăm cunoștință de o particularitate a climei Caracasului, în timpul toamnei sub-ecuatoriale. Pe caldarîmul străzii au apărut contururile rare ale unor picături mari de ploaie. O ploaie la Caracas ? Merita să te lași muiat pînă la piele, pentru a mai prinde o notă originală a culorii locale. N-aveam de unde să știm ce proporții capătă însă pe aceste meridiane, astfel de fenomene naturale. Despre clima capitalei Venezuelei reținusem definiția cam vagă dată de un profesor cu care am călătorit în avion și care ne-a asigurat că platoul și colinele Caracasului alcătuiesc de fapt „o retortă meteorologică unde masele de aer cald de la tropice se combină, se împrospătează cu umiditatea brizei răcoroase a litoralului". Din astfel de aduceri aminte ne-am trezit brusc fiindcă sub ochii noștri „retorta" a început să funcționeze din plin.

O ploaie torențială verticală s-a năpustit asupra orașului ca o cascadă năpraznică. A trebuit să ne adăpostim repede într-o „caffeteria". Prin vitrina ei am constatat că strada în pantă se transformase în cîteva clipe numai într-un rîu al cărui curs era mult mai vijelios decît cel al legendarului Orinoc, acest Nil al Venezuelei, lung de peste 3000 de kilometri, cu o vale fertilă și o deltă celebră prin fauna și flora ei. Nivelul „rîului" creștea amenințător deasupra bordurilor străzii înalte de jumătate de metru și apele lui tulburi, murdare, tîrau la vale cu o forță rezistibilă cutii de carton, scînduri, lăzi, ligheane ruginite, aduse de cine știe din ce cartiere de barăci, laolaltă cu tot soiul de alte lucruri ce trebuiau de fapt să constituie obiectul preocupării serviciului de salubritate al orașului.

Cam după 3 sferturi de oră, tot așa de brusc cum s-a dezlănțuit, ploaia a stat. Cînd în sfîrșit trotuarul a devenit iarăși practicabil, ne-am grăbit să nu pierdem un punct important al vizitei prin oraș : grădina botanică. Pe drum a trebuit să mai facem însă o scurtă „haltă".

Un umbrar țuguiat, cîteva căni de lut smălțuite și o mică piramidă de jicare — fructe asemănătoare pepenelui galben și cu coaja tare ca piatra — alcătuiau tot utilajul „atelierului" mobil de pictură în fața căruia ne oprisem. Aveam în față una din acele „instituții de artă plastică", amenajate în aer liber la colț de stradă, care atrag atenția vizitatorului capitalei Venezuelei. „Paleta" pictorului nu era lipsită de originalitate. In micile căni orînduite pe policioara de alături, la îndemînă, se aflau pămătufuri din fulgi de păsări exotice și vopsele preparate după rețete cunoscute în vechime în America centrală și răspîndite astăzi pînă în Venezuela. Lacul negru — nige — este furnizat de niște mici gîze care fac colonii pe frunzele unor plante. O altă nuanță, mai mată, de negru — jute — provine de la un soi de gasteropodă de rîu. O specie de scoici marine — adevărate uzine chimice în miniatură — fabrică un gen de purpură, cu nimic mai puțin strălucitoare decît cea folosită în antichitate de fenicieni, la împodobirea vestmintelor lor. Soluțiile de galben sau portocaliu obținute din fierberea scoarței unor arbuști ca și sucul de indigo, completează arsenalul.

Din acești coloranți naturali cu excepționale calități impermeabile, s-a făurit sub ochii noștri în cîteva minute, o admirabilă operă de artă populară. Mîinile virtuoase ale țăranului metis, de fel din părțile Arecunei, au desenat subtile arabescuri pe scoarța unei ființe de formă ovală, transformînd-o într-o vază de preț.

...Cînd am ajuns la grădina botanică arșița soarelui zvîntase străzile orașului și aleele grădinii de parcă nici n-ar fi plouat atît de torențial mai înainte.

La sfîrșitul vizitei în grădina botanică, ajunsesem la concluzia că refrenul cîntecului cunoscut, privitor la Caracas și ananas, nu corespunde celei mai riguroase exactități, pentru că de fapt în flora Caracasului ca și a întregii Venezuele, predomină cacteele din soiul agavelor mexicane sau monumentalele cereus care alcătuiesc „boschete" înalte de 6—8 metri, ori trestia de bambus uriașă de peste 12 metri înălțime. Poate că în nici o altă regiune de pe glob nu se întîlnesc zone atît de mari unde crește faimoase orhidee „mimosa sensitiva". Cît privește țăranul venezuelan acestuia nu-i displace nici sucul de ananas însă ananasul nu-i este la îndemînă, fiindcă e nevoit să-l vîndă pentru a-și întreține existența. Mai ușor își procură țăranul din Venezuela băutura din suc de agave fermentat, deoarece acest cactus crește fără a avea nevoie de îngrijiri speciale. Cum Caracas nu rimează cu agave sau „mimosa sensitiva", cîntecul a preferat cuvîntul ananas, ceea ce nu înseamnă că ananasul este regele florei venezuelene.

„Mica Veneție"

Un prospect în franceză găsit la hotelul „El Conde" din centrul Caracasului, unde am fost găzduit în noaptea escalei, explică originea numelui Venezuelei. Ea se împletește cu istoria descoperirii insulei Aruba, astăzi posesiune olandeză, aflată în apropierea țărmului septentrional al continentului sud-american. Cînd corăbierii lui Vespucci au acostat pe insulița Aruba, încîntați de priveliștile golfulețelor insulei, au denumit-o Venezuela — mica Veneție. Curînd apoi numele „mica Veneție" avea să se extindă de fapt asupra unui teritoriu de peste 900 mii km. pătrați. Venezuela — mica Veneție — astăzi a 6-a țară latino-americană ca mărime, a fost blagoslovită de natură cu un sol dintre cele mai fertile și cu un subsol dintre cele mai bogate. Jaful monopolurilor străine a adus însă în sapă de lemn poporul acestei țări bogate. Tentaculele monopolurilor petroliere vlăguiesc bogăția cea mai de seamă din subsolul țării.

Amănunte grăitoare am aflat despre viața în satul venezuelan din convorbirea avută în dimineața escalei la Caracas cu unul din țăranii întîlniți în mica piață unde am văzut rogojinile „petates".

„O ducem greu, nu prea e de mîncare prin satele noastre" — ne-a spus țăranul creol. „Am putea să facem grîne pe pămînturile ținute în paragină, stăpînite de latifundiari. Dacă îndrăznim însă se semănăm ceva acolo, îndată ce semănăturile răsar, satrapii latifundiarilor trec cu tractorul peste ele. Au interes să fim muritori de foame. Pe un flămînd îl poți mai lesne robi".

Puține țări de pe glob au un pămînt atît de fertil, condiții naturale pentru creșterea vitelor, ca Venezuela. Cu toate acestea pînă astăzi, Venezuela continuă să importe anual circa o treime din alimentele pe care le consumă, plătindu-le cu sute de mii de dolari, la prețuri exorbitante, care sînt o povară tot mai grea pentru cea mai mare parte a populației.

In toate domeniile vieții, în Venezuela influența nefastă a monopolurilor străine și-a pus amprenta. In timp ce dividentele trusturilor aduc cîștiguri grase capitaliștilor americani, englezi, francezi, mizeria maselor muncitoare atinge proporții de nechipuit.

Incă în urmă cu doi ani, 50 la sută din numărul copiilor între 7—14 ani, nu aveau posibilitatea să meargă la școală. Chiar și după 30 de ani de dezvoltare a industriei petrolifere, numărul inginerilor petroliști autohtoni de abia atingea cifra 20.

In întreaga Americă Latină Caracasul se bucură de tristă celebritate în privința mortalității infantile, a bolilor sociale care decimează populația.

Cei zece ani de dictatură a lui Perez Jimenez au fost anii grași ai monopolurilor americane. In 1949 trustul „United States Steel Corporation" a căpătat concesiunea asupra extracției minereului de fier în regiunea Orinoc. principalul centru bogat în zăcăminte de minereu de fier a Venezuelei. Aurul, argintul, platina, arama, asfaltul au încăput definitiv pe mîna monopolurilor străine. Aceasta a fost opera de căpetenie a lui Perez Jimenez, care transformase Venezuela într-un fel de țară a lui Cremene. aflată la dispoziția capitaliștilor străini.

Cînd stai de vorbă cu un cetățean simplu din Caracas și îl rogi să-ți povestească despre cele ce se petreceau pe vremea lui Perez Jimenez, el va ezita întotdeauna să se pronunțe, care dintre călăii de atunci erau mai odioși : dictatorul sau cei doi locotenenți ai săi, Pedro Estrada, fost agent al F.B.I.-ului și Bastos Nieto, șeful corpului de poliție, un asasin odios. Unul îl întrecea pe celălalt în fărădelegi. Acel personaj al lui Hugo din „Mizerabilii", faimosul agent de poliție Javert, credea că are dreptul să considere toată lumea din jur o adunătură de suspecți și delicvenți. Pedro Estrada era mai nuanțat în concepții. El socotea că orice cetățean venezuelan este „apt de a fi torturat". Și Estrada a făcut totul pentru ca „principiile" sale să nu rămînă numai teorie pură.

Unor asemenea stări de lucruri a ținut să pună capăt revoluția populară, care a măturat de la cîrma țării pe sîngerosul dictator Perez Jimenez și clica sa. Se știe că rolul principal în răsturnarea dictaturii l-au jucat muncitorii, forțele patriotice democratice, în frunte cu comuniștii. Cînd în ianuarie 1958 polițiștii erau pe punctul de a înăbuși insurecția forțelor patriotice, Jimenez a primit o lovitură de grație din partea muncitorilor petroliști, care au declarat grevă generală la chemarea unui comitet sindical unitar. Lupta împotriva dictaturii a făurit unitatea păturilor muncitoare cele mai largi, care devenind conștiente de forța lor, au început să aibă o influență tot mai mare în viața țării. Sub presiunea opiniei publice iubitoare de pace, dornică de a vedea Venezuela dezvoltînd relații multilaterale cu țările lagărului socialist, cercurile conducătoare ale acestei țări au fost nevoite anul trecut să ia poziție publică împotriva cursei înarmărilor.

Din păcate, multe din doleanțele maselor, exprimate de revoluția din 1958, n-au fost pînă în cele din urmă înfăptuite. Reformele sociale așteptate, între care în primul rînd reforma agrară, au rămas doar în stadiu declarativ. Frînele țării au rămas în cea mai mare parte în mîinile reprezentanților capitalului venezuelan și al intereselor monopolurilor străine. Aspirațiile de independență economică și progres social au fost astfel barate. Masele muncitoare din Venezuela sînt hotărîte să lupte cu tot mai multă combativitate pentru satisfacerea revendicărilor lor juste. Marile manifestații și greve care zguduie aproape săptămînal Venezuela, de peste jumătate de an, reflectă cu putere aceasta. Oamenii muncii din Venezuela, păturile cele mai largi ale populației s-au convins încă o dată cu prilejul ultimelor evenimente că principalul obstacol în calea independenței economice reale și a progresului țării îl constituie monopolurile străine și capitaliștii autohtoni. Exemplul Cubei care a alungat monopoliștii, care a înfăptuit reforme economice și sociale radicale este pentru ei un îmbold.

★

De cîteva minute avionul companiei „Avensa" decolase de pe aeroportul La Maiquetia, cu destinația Guadelupa, de unde urma să ne îmbarcăm pe un cvadrimotor care avea să ne aducă în Europa. In chenarul micii ferestre a avionului se desfășoară panorama Caracasului cu broderia lui de turnuri.

Un afiș turistic din avion proclamă Caracasul drept „oraș sută la sută american". Clipe întregi ni s-au perindat prin minte, din nou, ca un film derulat cu încetinitorul, imaginile proaspete reținute cu prilejul escalei la Caracas.

Și într-adevăr, capitala Venezuelei are, cum spune afișul, toate atributele unui oraș autentic sud-american. In centrul lui lux insolent, huzur, localuri de dezmăț, tripouri. In cartiere retrase, pitorești, vile somptuoase pentru bogătași.

Peste imaginile acestea se suprapun cele ale ripolor roșiatice, lutoase ale Caracasului împestrițat cu petele întunecoase ale îngrozitoarelor aglomerații de cocioabe. Cine a văzut pe ulițele veșnic desfundate ale acestor aglomerații de cocioabe, grupurile de copii cu picioarele de schelet și pîntecele umflat, îmbrăcați în zdrențe, nu va putea uita niciodată o asemenea imagine ruptă din realitatea tragică a Americii latine de azi.

Incontestabil, Caracasul escalei noastre de 24 de ore, este un oraș sud-american sută la sută.

George IONESCU

Odiseea transatlanticului „SANTA MARIA"

Cînd elegantul pachebot portughez „Santa Maria" a părăsit portul venezuelan Curaçao nimic nu lăsa să se întrevadă că, după puțin timp, transatlanticul va deveni „cap de afiș" în presa mondială, aducînd din nou în discuție crunta dictatură salazariană.

...Pe bord, ca de obicei, la această escală s-au urcat cîteva zeci de oameni. După pașaport, naționalitatea lor era foarte variată. Unii erau portughezi, alții spanioli, alții venezuelani și brazilieni. Și-au luat locurile în cabine și, asemeni celorlalți călători, au început să se preocupe de timpul probabil, să se odihnească și să se distreze. Nimeni din echipajul vasului nu bănuia că odată cu acești pasageri, pe transatlantic s-a îmbarcat clandestin și un om pentru capul căruia dictatorul Portugaliei fusese dispus, cu ani în urmă, să acorde importante sume de bani...

In noaptea de 20 spre 21 ianuarie, cînd „Santa Maria" naviga în regiunea Mării Caraibelor marinarii de serviciu

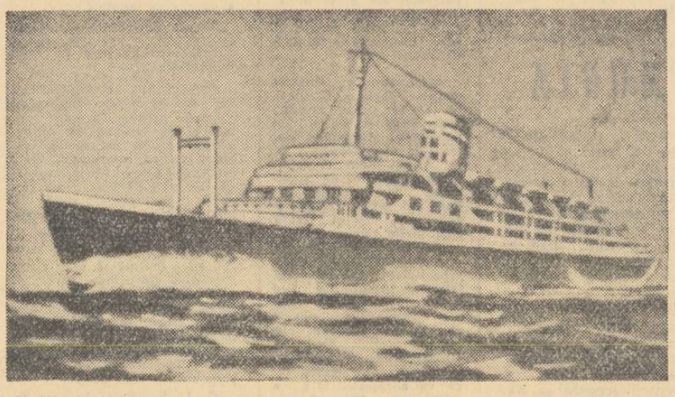

Transatlanticul „Santa Maria"

au observat că mulți pasageri au insomnie. Se părea că ei se plimbă agale pe punte în așteptarea somnului care tot întîrzia. La ora 2, cînd majoritatea echipajului și a pasagerilor dormea și obloanele fi sîciia chiar și pe cei care erau de cart, 70 din pasagerii îmbarcați la Curaçao au pus stăpînire pe uriașa navă.

Înarmați cu mitraliere și pistoale, ei l-au arestat pe căpitanul vasului — și au preluat posturile de comandă.

— Sîntem patrioți portughezi și nu pirați, au declarat ei. Acțiunea noastră este îndreptată împotriva regimului de teroare al lui Salazar, din cauza căruia am fost siliți să emigrăm.

După ce toate planurile de capturare a vasului au fost duse la bun sfîrșit, pasagerul clandestin, pe care echipajul îl vedea acum pentru prima oară și care se dovedea a fi șeful grupului, se duse în cabina telegrafistului.

— Transmite, îi ceru el.

Și astfel se răspîndi în aer o veste care stîrni senzație în lume. Emigranții portughezi au reușit să captureze unul din cele mai mari și mai rapide transatlantice portugheze ! Ei au reușit să atragă din nou atenția întregii opinii publice asupra terorii instaurate de mai multe decenii în Portugalia de către dictatorul Salazar ! Evenimentul era cu atît mai senzațional cu cît cel care a condus operațiunea de capturare a transatlanticului nu era nimeni altul decît căpitanul Henrique Galvao — pamfletar, romancier, politician — care contribuise în 1926 la aducerea la putere a lui Salazar și care, demascînd ulterior politica dictatorului, a fost zvîrlit la închisoare de unde a reușit să evadeze...

Capturarea transatlanticului nu era o acțiune nesăbuită a unor excentrici, cum încercau unele ziare să prezinte întreaga afacere, ci o răscoală adevărată și semnificativă împotriva unui regim despotic, un act deliberat la care au participat diferite organizații patriotice portugheze în exil, inclusiv generalul Humberto Delgado, fost candidat al opoziției la președinția Portugaliei.

După primul moment de uluire, mecanismul statelor majore ale țărilor din N.A.T.O. a început să funcționeze. Unde e „Santa Maria" ? Cîteva contratorpiloare și hidroavioane americane și fregate engleze — care se aflau mai aproape de zona Caraibelor în care se bănuia că navighează transatlanticul — porniră o acțiune de urmărire.

Apele începură să fie brăzdate în lung și în lat de avioanele și vasele care voiau să intercepteze transatlanticul. Ministerul marinei portugheze a pus în stare de alarmă toate unitățile marinei de război. Franco a trimis și el în urmărirea navei fregata „Pedro Escobar". La „vînătoarea" răsculaților s-a alăturat apoi fregata olandeză „Van Amstel" și submarinul atomic american „Seawoolf". Nava fu curînd reperată de avioanele americane. Dar cînd un bombardier american de tip Neptun trecu în zbor deasupra transatlanticului și îl somă printr-o telegramă, să se îndrepte spre portul San Juan din Porto Rico, în eter răsună un refuz ferm.

— Ne îndreptăm spre Angola. „Santa Maria" va fi apărată la fel cum luptă unitățile de gherilă din munții Portugaliei...

In cancelariile oficiale din Lisabona întîmplările petrecute pe „Santa Maria" au stîrnit panică. Un ziar vestgerman a publicat o fotografie înfățișînd un grup de ofițeri superiori ai amiralității portugheze urmărind încordați pe hartă ruta pachebotului. Au fost întărite poliția și jandarmeria în capitală. Către unul din porturile Braziliei s-a transmis ordin telegrafic transatlanticului portughez „Vera Cruz" — frate geamăn cu „Santa Maria" — să nu mai plece în călătorie. Motivul ? Din... prevedere !

„Ne îndreptăm spre Angola..." In realitate, „Santa Maria" s-a îndreptat spre portul brazilian Recife. Afirmația că se îndreaptă spre Angola s-a dovedit a fi o măsură de precauție întemeiată, derutantă pentru autoritățile portugheze care s-au grăbit să trimită vase de război spre... coloniile din Africa. Ziarele occidentale care au încercat să prezinte cele petrecute pe „Santa Maria" drept un „act pirateresc" și au cerut spînzurarea „piraților" de coșul cel mai înalt al navei, luînd totodată apărarea dictatorului Salazar, („New York Times" l-a complimentat chiar pe tiran pentru că este, chipurile, „manierat") — s-au acoperit de ridicol. Juriști de seamă au dovedit că e vorba pur și simplu de o răscoală, de o problemă de politică internă portugheză. Spre furia guvernanților din Lisabona, o poziție asemănătoare au adoptat numeroase guverne, inclusiv din țări membre ale N.A.T.O.

...Și în acest timp „Santa Maria" a continuat să navigheze.

La 1 februarie, după ce a obținut permisiunea noului guvern brazilian, „Santa Maria" a intrat în portul Recife pentru a debarca pasagerii care se aflau pe vas și pentru a se aproviziona.

U. VĂLUREANU

Săptămîna

Generozitatea este nu numai un cuvînt lung, ci și un sentiment complex care trebuie de cele mai multe ori să-l verifici în lumina faptelor concrete. De acest lucru și-a dat seama în ultima săptămînă domnul Walter C. Dowling, ambasadorul Statelor Unite în capitala R.F.G.

Un miliard = zece milioane

Joi, domnul Dowling a plecat de la întrevederea avută cu ministrul economiei vest-germane, Erhard, avînd în servietă textul oficial al ultimelor propuneri făcute de guvernul vest-german pentru ajutorarea financiară a Statelor Unite. Statele Unite au cerut mai de mult guvernului vest-german să-i dea o mînă de ajutor în felul următor :

1) Să plătească, cu bani gheață, 700 milioane dolari pentru întreținerea trupelor de ocupație americane din Germania occidentală.

2) Să-și sporească contribuția la cheltuielile necesare menținerii instalațiilor militare ale N.A.T.O.

3) Să reducă restricțiile asupra importurilor de mărfuri americane.

4) Să suporte o parte din costul ajutorului militar destinat unor membri ai Blocului Atlantic.

Deși la începutul săptămînii la Bonn s-a anunțat că guvernul vest-german va ajuta S.U.A., plătindu-i un miliard două sute de milioane de dolari, joi, domnul Dowling a primit o ofertă mai mică de un miliard de dolari. Unii, mai grăbiți, vor spune: ce contează o mică meschinărie de două sute de milioane de dolari față de un ajutor atît de generos de un miliard ! Să vedeți însă că aceste două sute de milioane reprezintă doar începutul unei operații de scădere care se oprește mult mai jos pe scara valorilor. Astfel joi la Bonn i s-a făcut domnului Dowling următoarea socoteală cu privire la generosul miliard oferit de Adenauer.

1) Guvernul de la Bonn nu va plăti nici un dolar din cei 700 de milioane ceruți de S.U.A. pentru întreținerea trupelor americane de ocupație.

2) Guvernul de la Bonn respinge cererea americană de a suporta o parte din ajutorul militar pentru unele țări atlantice.

3) Guvernul de la Bonn a hotărît să satisfacă cererea americană de a-și mări contribuția la cheltuielile necesare menținerii instalațiilor N.A.T.O. In acest scop se acordă... 10 milioane dolari.

Bine, veți întreba, ce e cu restul pînă la un miliard ? Restul sumei reprezintă doar o „generoasă" ofertă a guvernului vest-german de a plăti înainte de termen armamentul cumpărat din S.U.A. pe care, oricum, trebuia să-l plătească și de asemenea, de a plăti înainte de termen o parte din datoriile de război ale Germaniei, care, de asemenea, trebuie în orice caz plătite. Deci, oferta vest-germană de un miliard de dolari se compune din plata înainte de termen a unei sume de 990 milioane dolari, datorată S.U.A. și 10 milioane pentru instalațiile N.A.T.O.

Nu este de mirare că, după cum apreciază Sydney Gruson, corespondentul ziarului „New York Times" la Bonn, „oferta, nu este de natură să stîrnească entuziasmul Statelor Unite din mai multe motive".

In rîndul acestor motive trebuie bineînțeles, inclus și faptul că guvernul vest-german dorește chiar să fie răsplătit pentru această „generozitate" față de aliatul său. La început, el a cerut în schimb, ca bunurile germane confiscate în S.U.A. în timpul războiului și care sînt în valoare de 200 milioane dolari, să fie restituite. Intrucît însă această cerere a întîmpinat o opoziție violentă în rîndurile membrilor congresului american, care aveau de aprobat o asemenea măsură, guvernul Republicii Federale și-a modificat cererea. Acum, el nu mai solicită restituirea bunurilor confiscate. Se obligă să plătească înainte de termen trei sferturi din datoriile de război ale Germaniei în cazul că Statele Unite vor anula restul datoriei. Intrucît restul datoriei reprezintă exact 200 milioane de dolari, cît valorează bunurile germane confiscate în S.U.A., modificarea cererii vest-germane constituie doar un artificiu de calcul menit să elimine necesitatea de a obține o aprobare a Congresului. Iată cum un ajutor de un miliard dolari poate să însemne de fapt zece milioane dolari pentru care se cere în schimb o răsplată de 200 milioane dolari ! Capete de negustori, moravuri de junglă, aritmetică atlantică, generozitate capitalistă... și cîte nu s-ar mai putea spune despre acest episod instructiv.

Zece milioane = o omisiune ?

Miercuri, la conferința de presă a președintelui S.U.A., Kennedy, un ziarist a întrebat cum se face că în mesajul cu privire la Starea Uniunii, președintele a omis orice referire la problema germană și a Berlinului atunci cînd s-a referit la regiunile implicate în crize internaționale.

Ziaristul și-a motivat întrebarea prin neliniștea creată la Bonn de această omisiune.

Este cunoscut că Bonn-ul cere cu orice prilej aliaților săi să facă declarații cu privire la Berlin care să satisfacă țelurile de atîtare ale militariștilor vest-germani. Este, de asemenea evident că în urma felului cum au răspuns la cererea de ajutor a S.U.A., guvernanții de la Bonn au motive să-și pună întrebări cu privire la bunăvoința Washingtonului. Iată de ce omisiunea l-a neliniștit pe Adenauer. Probabil că unii diplomați vest-germani s-au întrebat dacă nu cumva această omisiune nu este egală cu cei zece milioane dolari oferiți de Bonn ca „ajutor", sau mai bine zis, dacă ea nu reprezintă replica politică la oferta lor economică.

Președintele Kennedy a răspuns sec că omisiunea s-ar datora faptului că nu toate regiunile implicate în crize internaționale au putut fi cuprinse în mesajul său și că de altfel, el este de acord cu aprecierea făcută de administrația Eisenhower în această problemă.

Președintele Kennedy însă nu a precizat cu care din aprecieri ale administrației Eisenhower este de acord : cea făcută de Eisenhower la Camp David că situația la Berlin este anormală și deci trebuie schimbată sau cea făcută de alți emisari cu autoritate ai administrației vechi că Berlinul este un oraș unde nu trebuie schimbat nimic. Nu ar fi exclus ca ambasadorul vest-german la Washington să fi inspirat această întrebare. Cert este că în urma ei s-au născut la Bonn și mai multe semne de întrebare.

Și una din întrebări este cea privind posibilitatea unei urgente întrevederi americano-vest-germane la nivel superior.

Se știe că dl. Adenauer a solicitat o asemenea întrevedere pentru luna februarie, dar după cum ne informează „New York Times", „persoane apropiate de domnul Kennedy au sugerat amînarea întîlnirii".

Nici măcar ministrul de externe, von Brentano nu a putut obține o invitație oficială la Washington. El va apare totuși în S.U.A. pe la mijlocul lunii februarie „neoficial", sub pretextul participării în calitate de simplu delegat la DESCHIDEREA Conferinței Consiliului American pentru Germania, organizație particulară care se ocupă cu relațiile americano-vest-germane. Brentano va participa doar la deschidere pentru că personalitățile guvernamentale nu pot lua parte la activitatea propriu-zisă a acestei organizații.

Astfel, venind pe ușa din dos, Brentano a lăsat să se înțeleagă că vrea cu orice preț să stea de vorbă cu exponenții noii administrații. I s-au promis întîlniri neoficiale.

Von Brentano a anunțat că vrea să discute importante probleme politice. După cum ne informează tot „New York Times", Washingtonul a arătat că este în primul rînd interesat în discutarea PROBLEMELOR ECONOMICE și mai ales a „contribuției Germaniei la ușurarea sarcinilor militare și financiare ale S.U.A.".

Nu se poate spune de pe acum în ce mod se va desfășura acest dialog „neoficial". Judecînd însă după „dărnicia" de pînă acum a d-lui Erhard, el riscă să fie mai degrabă un monolog, sau două.

N. LUPU

DE PRETUTINDENI

CITIM în revista italiană „Vie Nuove": *„U.N.E.S.C.O. a publicat zilele acestea datele oficiale asupra cheltuielilor care se fac în toate țările pentru învățămînt și cultură. Din această statistică rezultă că Uniunea Sovietică se află pe primul loc al bilanțului învățămîntului și culturii, cheltuind peste 104 dolari (exact: 104,8) de fiecare cetățean al său. Uniunea Sovietică e urmată de Romînia, în timp ce Statele Unite ale Americii sînt pe locul al treilea, urmate de Polonia, Republica Democrată Germană și Islanda. Italia se află pe locul al treizecilea, precedată de Mongolia. Conform statisticii U.N.E.S.C.O., Italia cheltuiește pentru învățămînt cîte 12,5 dolari pe fiecare cetățean, în timpul unui an".*

●

JACQUES TABRICH, *cîștigătorul unui concurs instituit de un post de radio francez, a plecat într-o insulă din Polinesia, unde va încerca să refacă aventura lui Robinson Crusoe. Tabrich a primit pentru aceasta un bilet de călătorie și următoarele bagaje: o pușcă, 18 cartușe, două pachete de țigarete, un cort, cîteva unelte și ustensile sumare și suma de 10.000 franci. Insula aleasă nu este în drumul liniilor aeriene sau navale. După 20 de zile de viață pe insulă, noul Robinson Crusoe va fi vizitat de un vas care-l va putea readuce în Europa, în cazul cînd va considera că nu se poate acomoda cu noua lui viață.*

●

LA BIBLIOTECA *de stat din Leningrad a fost descoperit un manuscris necunoscut, care cuprinde o legendă intitulată „Pe insula Cipru". Aceasta evocă lupta eroică a poporului cipriot, înainte de cucerirea insulei de către Turci, în 1574. Scrisă de un scriitor rus, al cărui nume a rămas anonim, această legendă manifestă o profundă simpatie pentru poporul cipriot.*

●

ȚINÎNDU-SE *seamă că, pe scară mondială, natalitatea este de 35 la mia de locuitori, iar mortalitatea de 18 la mie, în anul 1961 populația pămîntului va ajunge la 3 miliarde. Acesta este calculul făcut de „British Medical Journal". Potrivit aceluiași jurnal, în anul 1975 populația globului va atinge 3 miliarde 830 milioane de oameni.*

●

INTR-UN *regulament, publicat recent la Ottawa, (capitala Canadei), se stabilește printre altele că* „este oprit să urci în avion în timpul zborului". *Cum s-ar spune : urcarea din mers strict interzisă...*

●

MEDICII *îi puseseră Loredanei Salvadore, o fetiță de 4 ani din Grossetto (Italia), diagnosticul de astmă. Cum tratamentul recomandat n-a dat rezultate, s-a ajuns la operație. Nu mică a fost mirarea chirurgului cînd a găsit în traheea copilului o sămînță de dovleac încolțită. Din cauza acesteia, fetița făcuse în mai multe rînduri crize identice cu cele astmatice.*

●

MICA *localitate Voltura, din provincia italiană Avellino, a fost invadată de o adevărată armată de broaște. Batracienele au blocat străzile și casele locuitorilor. Pentru a curăța orășelul de acești cotropitori neașteptați, serviciul sanitar local i-a atacat cu mari cantități de D.D.T. Această metodă s-a dovedit complet nefolositoare. ba dimpotrivă, broaștele au continuat să vină în oraș în număr din ce în ce mai mare.*

●

UN VOIAJOR *comercial din Chicago, și-a asigurat la o societate americană de asigurări, degetul mare de la piciorul drept pentru suma de 5.000 dolari. Întrebat de ce a făcut acest lucru, el a explicat că în meseria pe care o exercită, este necesar să se folosească de piciorul drept ori de cîte ori clienții încearcă să-i trîntească ușa în nas. Și aceasta se întîmplă dese ori, încît, în curînd, va fi nevoit să-și amputeze degetul mare de la piciorul drept.*

●

UN ANUNȚ *care iese din comun a putut fi citit nu de mult, în pagina de reclame a unui ziar american. O firmă de produse chimice căuta spre cumpărare un vulcan. Firma, care produce materiale absorbante, intenționează să folosească drept materie primă cenușa vulcanică. Mai interesant este că firma a primit numeroase oferte. Din Mexic, din Peru și din alte țări...*

●

ÎN DECURS *de doi ani se presupune că vor fi exterminați cei aproximativ 300 de lupi care mai trăiesc în libertate în Polonia. S-a calculat că acești lupi mănîncă anual 500 tone de carne de vită.*

1816-1961
1999-2135

(Urmare din pag 1-a)

manifestare a materiei în veşnică mişcare.

O recentă vizită făcută la serviciul solar din cadrul sectorului de astrofizică al Observatorului Astronomic din Bucureşti, ne-a relevat noi aspecte ale eclipsei totale de soare de la 15 februarie. După cum se ştie, eclipsele totale de soare — fenomene de o infinită splendoare — sînt foarte rar vizibile din acelaş punct de pe pămînt. În ţara noastră, ultima eclipsă totală de soare a fost vizibilă în anul 1816, iar viitoarele vor avea loc în anii 1999 şi 2135.

Dealtfel, chiar în acest an 1961, eclipsa totală de soare nu va fi vizibilă pe tot teritoriul ţării. Zona de totalitate a eclipsei, care se întinde indeobşte pe o fişie lată de circa 260 km. va acoperi în ţara noastră o suprafaţă de lărgime de cca. 130 km., restul suprafeţei întinzîndu-se în nordul Bulgariei. Partea de nord a acestei zone, dincolo de care eclipsa va fi parţială, se întinde pe linia Turnu-Severin — Piteşti — Ploeşti — Brăila. În acelaşi timp, linia de centralitate, adică locul unde eclipsa are durata cea mai mare, se întinde între Zimnicea şi Constanţa. La Zimnicea, de pildă, durata eclipsei totale de soare va dura 2 minute şi 33 secunde, la Constanţa 2 minute şi 37 secunde, în timp ce la Bucureşti eclipsa totală de soare va dura numai 2 minute şi 10 secunde.

După cum s-a mai anunţat, în momentul cînd discul Lunii va acoperi complet Soarele, vor putea fi văzute coroana solară şi protuberanţele, iar pe cer vor apărea stele mai luminoase, precum şi planetele Mercur şi Venus, în stînga Soarelui şi Jupiter şi Saturn, în dreapta Soarelui.

Întrucît în timpul unei eclipse totale de soare se pot face observaţii ştiinţifice deosebit de interesante asupra luminii polarizate a coroanei solare, a intensităţii luminii coroanei, precum şi asupra spectrului fulger, la Observatorul astronomic s-au luat o serie de măsuri speciale. Astfel, la luneta solară au fost montate trei teleobiective prevăzute cu filtre de polarizare şi se vor face fotografii pentru studiul polarizării luminii coroanei solare. Forma, strălucirea şi structura coroanei solare se vor studia cu ajutorul unei lunete prevăzute cu un celeostat. Eclipsa va fi urmărită şi cu filtru monocromatic. Se prevede, de asemenea, organizarea de zboruri în timpul eclipsei pentru urmărirea umbrei Lunii pe Pămînt şi fotografierea coroanei solare în cazul că vor fi nori. În unele localităţi de pe linia de centralitate vor fi instalate puncte de observare a eclipsei, la care vor lucra astronomii din Cluj şi Iaşi.

Geofizicienii sînt şi ei interesaţi de observarea eclipsei. Echipe de geofizicieni romîni şi germani vor face măsurători magnetice, gravimetrice, ionosferice şi de radiaţii în diferite puncte ale ţării.

Interesul ştiinţific uriaş pe care-l stîrneşte eclipsa totală de soare de la 15 februarie se evidenţiază şi în faptul că numeroase expediţii ştiinţifice din ţări de pe teritoriul cărora fenomenul nu este vizibil, se deplasează în punctele unde pot face observaţii. În ţara noastră a şi sosit o expediţie a Observatorului astrofizic din Potsdam (R.D. Germană) care şi-a fixat punctul de observaţie la Basarabi, în regiunea Dobrogea şi este aşteptată şi o expediţie din R.P. Ungară. Un grup de savanţi cehi au plecat de asemeni în R. P. Bulgaria, unde se află şi astronomi germani şi unguri.

I. MATEI

Prietenii mei, fiarele!

Din amintirile marelui dresor Boris Eder

Boris Eder

Odinioară, profesia de dresor era în general ereditară. Boris Eder a înfrînt însă această tradiţie: Debutînd în arena circului din fragedă copilărie, el s-a specializat mai întîi în acrobaţie aeriană. Şi într-o bună zi, faimosul dresor Anatoli Durov — el însuşi fiu de clovn — i-a împlinit via dorinţă de a deveni dresor. I-a spus cu simplitate: „Da, sînt convins că poţi lucra cu animale sălbatice. Iţi voi da o grupă şi vei apare cu ele".

Aşa a început, în 1928, o carieră strălucită. După o lună, din păcate, Durov era ucis într-un accident de vînătoare şi Eder a rămas să-i continue opera de prefacere radicală a metodelor de dresaj. De la bun început el s-a străduit să creeze o metodă proprie: să reeduce fiarele, astfel ca — folosind trăsăturile de caracter specifice fiecăreia — să le facă să se apropie, în comportări, de animalele domestice. Îndelungatele sale popasuri de studiu în cuşca fiarelor făceau pe unii sceptici să prezică lui Eder un sfîrşit tragic şi grabnic. Şi totuşi, experienţele sale curajoase şi răbdătoare făcute cu lei, tigri, leoparzi, urşi albi şi bruni, au dovedit că teoria sa era întemeiată: metoda blîndeţei era infinit superioară teroarei.

Memoria vizuală şi auditivă excelentă a animalelor sălbatice a fost unul din factorii esenţiali ai succeselor obţinute de Eder. Ea l-a ajutat să poată numi, fără exagerare, leii din Senegal, tigrii din Bengal, leoparzii transformaţi de el în echilibrişti: prietenii mei, fiarele.

Prima dragoste, primii fiori...

Dar dacă dragostea şi înţelegerea pentru animale, puterea voinţei, răbdarea, energia, siguranţa tînărului dresor debutant erau mari — asta nu înseamnă că primii săi paşi în arenă, în compania artiştilor veniţi din fundul junglei, nu i-au dat şi destui fiori. Direcţia circurilor sovietice i-a încredinţat grupul de lei al lui Karl Sembach. Acesta, un dresor german de faimă internaţională, foarte trufaş şi plin de morgă, l-a măsurat pe Eder cu severitate şi i-a spus: „Încearcă, tinere. Dar, cum n-ai trăit alături de lei, ca mine, o viaţă întreagă, o să te facă bucăţi — sau, în cel mai bun caz, vei rămîne schilod..."

— Vom vedea la faţa locului! — i-a replicat dîrz Eder. Şi din zorii zilei următoare, aspirantul dresor era la arenă. Zile şi nopţi, el a rămas în faţa cuştilor, a învăţat numele şi poreclele fiecărui leu, slăbiciunile, i-a deprins să le vorbească şoptit. Dar mai cu seamă, folosea treptat ceea ce avea să devină un principiu revoluţionar în arta dresurei: deprinderile naturale, reflexele necondiţionate ale animalului, tendinţa sa — cînd este încurajat prin exclamaţii elogioase repetate — de a perfecţiona singur un număr.

În ciuda acestor metode eficace, caracterul rău al lui Primus — cel mai şiret şi feroce din cei şapte lei cu care şi-a făcut începuturile carierei — i-a produs lui Eder emoţii şi surprize neplăcute. Într-o primăvară, la Saratov, Primus şi cu impulsivul său „fraţior" Riffi l-au atacat simultan pe îndrăznetul dresor, care schimbase total metodele cu ei. Şi salvarea nu i-a venit de la personalul circului, ci — mai fulgerător — Krym, un leu în vîrstă de 11 ani, nervos şi leneş, recunoscător probabil pentru că nu mai primea loviturile la care-l supunea înainte Sembach, a sărit de pe scaunul lui şi i-a respins pe agresori. În 1935, cei doi „fraţi briganzi" izbutiră chiar să-l surprindă pe Eder cînd se afla în tunelul ce ducea spre arenă. Un cartuş fumigen i-a oprit cîteva clipe. Suficient pentru ca un clovn să folosească din „recuzita" sa o găleată plină cu apă, care — aruncată în faţa celor doi lei — i-a permis lui Eder să se retragă doar cu o rană la braţ. Firească, un concediu de cîteva luni a devenit obligator după acest „accident de muncă". După reintrare, Eder a spart „gaşca" celor doi lei agresori, prin specularea lăcomiei lor. Dîndu-le cîteva zile în şir o singură porţie de carne, cei doi fraţi au uitat orice rudenie şi au început să se bată ...ca în junglă. Complicitatea lor în atacarea dresorului a dispărut astfel...

În faţa obiectivului

Cîţiva ani de activitate îi aduseseră o meritată faimă lui Eder. Ea a fost confirmată de invitaţia ce i s-a făcut de către studioul „Mosfilm", de a turna — împreună cu interpreţii patrupezi — în filmul „Circul", dublînd rolul lui Skameikin. O mare nelinişte a produs perioada de obişnuire a fiarelor cu lumina intensă a proiectoarelor. Totodată, fiecare schimbare în decorul cuştii: bănci, taburete, provoca acesul de furie al leilor — conservatori prin definiţie, chiar cînd nu sînt britanici... Două fotolii introduse după necesităţile scenariului, au fost transformate în ...scobitori, de Primus. O filmare de probă, făcută din afara zăbrelelor, l-a costat totuşi pe un operator încrezător cîteva decorative cicatrici pe braţe...

Cu timpul însă, fiecare din „pensionarii" lui Eder şi-a întipărit bine în minte figura dresorului atît de răbdător. De aceea, după cinci ani de la despărţire, într-un circ din îndepărtata Ufa, Ali l-a recunoscut pe Eder şi a venit să „facă frumos" în faţa lui.

Prieteni din copilărie...

Aceste succese l-au îndemnat pe artist să încerce noi experienţe. El a vrut să vadă cît de departe se poate ajunge cu un grup de lei luaţi în primire de la naştere. Aşa a ajuns să se ocupe de un grup de şase lei, dintre care doi în vîrstă de un an. Unul, Osman, era foarte sociabil, şi — ţinîndu-şi pe cît putea laba în „mînuşă", îl invita să se joace cu el. După cîteva săptămîni, completîndu-şi grupul cu animale care să aibe apropieri de caracter şi dispoziţii, Eder inaugură un program senzaţional la circul din parcul de cultură şi odihnă „Maxim Gorki", din Moscova. El folosea acum bogata sa experienţă: scaune de 40 cm, neconfortabile pentru leu — care-l obligă să-şi concentreze atenţia asupra poziţiei adoptate, şi nu asupra dresorului, şi-l îndeamnă să fie dispus să o părăsească, pentru exerciţii şi stabilirea poziţiei în ansamblu, datorită hrănirii în etape a fiecărui artist etc. După trei luni de repetiţii încordate, numărul e pus la punct: căluşei pe care circulă chiar leii. Manejul era pus în funcţiune chiar de lei...

Mai tîrziu, înlocuind treptat un patefon închipuit de o cutie care conţinea carne tăiată în bucăţele — împărţită la sfîrşitul numărului între „artişti" — cu un patefon real, Eder a reuşit alt tur de forţă: leii coborau de pe platformele lor şi ascultau cu reculegere muzică simfonică... Desigur, la început aparatul a fost în pericol de a fi sfărîmat, dar pînă la urmă numărul a ieşit perfect. La fel cu cel al „dansului pe frînghie" — unde un adevărat otgon a fost înlocuit treptat cu o frînghie mai subţire şi, în arenă, cu cabluri metalice care suportau greutatea leilor. Înţelegător, prudent şi docil, Pirat — unul din aceşti „prieteni din copilărie" ai lui Eder, a îndreptăţit ipotezele dresorului, asupra avantajelor apropierii timpurii de animal. Pirat a ajuns asul mersului pe sticle.

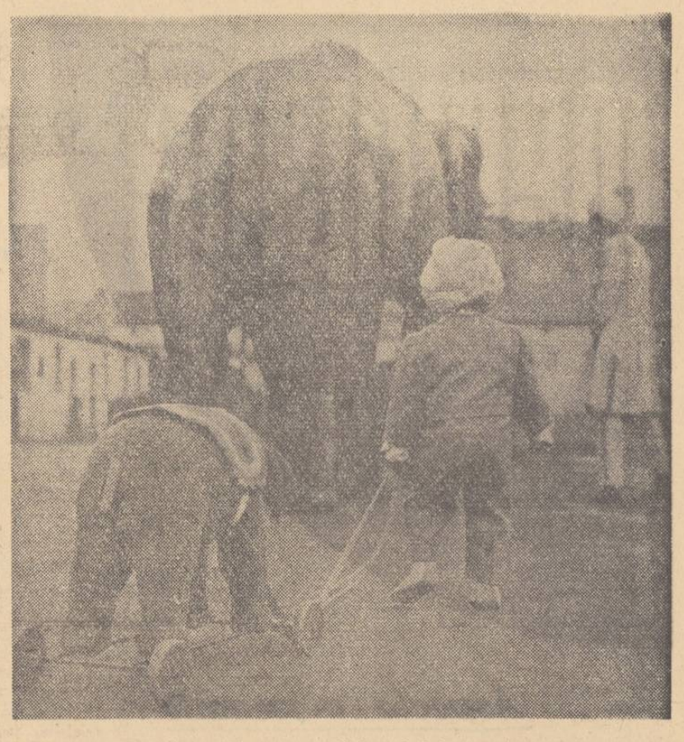

Fiecare cu elefantul lui...

Leoaica amazoană

Dar culminaţia acestei metode de aclimatizare precoce a atins-o Eder cu leoaica Pupa, pe care a crescut-o de la şase luni. Afectuoasă, loială — Pupa a devenit o obişnuită a Palatelor Pionierilor, a cluburilor muncitoreşti. La sfîrşitul reprezentaţiei, ieşea mîndră cu Eder, prin mijlocul spectatorilor. Avea şi de ce să fie mîndră: nu era oare prima „leoaică amazoană", executînd un complicat număr de echitaţie? A fost însă suficient ca într-o seară, la Voronej, Eder să lipsească doar un minut din arenă, pentru ca Pupa — fără îndrumarea celui care o crescuse cu biberonul — să sară, din greşală, de pe cal într-o lojă...

Din fericire, după cîteva îmbrăţişări care nu au produs decît panică şi nu

Eder şi leoaica Pupa

şi răniţi, leoaica tandră a revenit alături de Eder, ale cărui chemări le urmărea în cele mai nuanţate intonaţii...

Lanterna... magică

Lipsa unui sentiment de ataşament faţă de un dresor cu care s-au obişnuit, i-a adus lui Eder multe aventuri cu leoparzii — cei mai perfizi parteneri ai săi. De tînăra Fifi, care a încercat să evadeze peste grilă, nu l-a salvat decît o lanternă, dovedită magică — pentru că cu un reflex extraordinar, cînd era aproape doborît de fiară, dresorul a mai apucat să-i vîre lanterna în gură.

După ce legase prietenii primejdioase cu 35 de parteneri de acest gen, Eder a devenit pionier în dresura cu urşii albi, considerată dintre cele mai dificile. Din insula Vranghel, din Arhanghelsk, din extremităţile nordice ale Siberiei se adună un grup de şapte pensionari. Imposibili, mişcîndu-şi foarte puţin ochii negri şi mici, urşii albi se dovediră la înălţimea proastei lor reputaţii: fătarnici şi îndărătnici, chiar dacă pe moment par docili. Spre deosebire de lei şi tigri, nici măcar vasta experienţă a lui Eder nu l-a ajutat să-şi dea seama care e mobilul agresiunilor subite ale acestor locuitori polari. Consumîndu-şi liniştit meniul pescăresc, Iacov — de pildă — era să ia drept garnitură şi braţul lui Eder. Lovit la timp, cu putere, a strănutat demn şi şi-a văzut, vexat, de masa lui, caşicum nu s-ar fi produs nimic.

Zebre, struţi, urşi cafenii — au fost pe rînd elevii plini de merite ai lui Boris Eder, care nu a renunţat niciodată nici la proiectul îndrăzneţ de a aduce în arena circului marile maimuţe antropoide: gorile, de pildă.

La capătul acestei frămîntate şi spinoase cariere de 30 de ani printre fiare sălbatece, Eder mărturiseşte cu emoţie „O mică familie dragută! I-am iubit deşi uneori mi-au produs nepăceri. Eram totdeauna mîndru de elevii mei.

Eugen MARIAN

Convorbiri la distanţă prin intermediul luminii

Ştiţi cum se realizează o asemenea conversaţie? Graţie unei raze de lumină invizibile şi a „infrafonului". Pentru că sîntem siguri că vă interesează ce este infrafonul să vă dăm explicaţiile necesare. Infrafonul e un aparat emiţător receptor care datorită celor două lentile ale sale se aseamănă puţin cu un aparat de fotografiat a la minut. Funcţionînd pe bază de pile electrice acest aparat emite un fascicol de raze infraroşii care joacă rolul unei unde purtătoare şi asupra căreia acţionează modulaţia vocii.

Pentru ca să se poată stabili conversaţia, distanţa între cei doi oameni nu trebuie să întrecă 500 m. iar lentilele celor două infrafoane trebuie să fie aşezate perfect unul în faţa celuilalt. În cazurile cînd există un obstacol între ele se foloseşte o oglindă.

MAGAZIN MEDICAL

BRONHOPNEUMONIA

Una dintre bolile cele mai periculoase ale aparatului respirator la copii este bronhopneumonia. Această boală apare în deosebi la copiii mici.

Boala se datoreşte fie unor bacterii, fie virusurilor, fie unei infecţii mixte, virobacteriene. Ea poate apare ca o complicaţie după unele boli contagioase ca de pildă rujeola (pojarul), tusea convulsivă şi altele. Cel mai adesea bronhopneumonia apare în urma unei gripe, avînd în acest caz, adesea, o formă destul de gravă.

Primele semne ale bolii se caracterizează prin aceea că sugarul nu primeşte sînul, îi este somn, faţa îi pare slăbită, iar în jurul buzelor şi a nasului pielea capătă o culoare albăstruie-vînătă. Copilul are tulburări de respiraţie, răsuflă greu şi des cu şuierături la inspiraţie, iar la expiraţie se aude un geamăt. De asemenea pot apare scaune dese şi apoase.

Temperatura creşte foarte mult, pofta de mîncare scade, copilul e agitat în timpul nopţii, dacă nu e îngrijit slăbeşte şi are o stare generală foarte rea. Sugarul începe să tuşească, uneori are vărsături. Se observă de asemenea bătăi ale aripilor nasului, iar culoarea feţii este palidă, cu o nuanţă de lividitate sau vînătă-cenuşie.

La apariţia primelor semne de boală trebuie chemat de îndată medicul. Orice clipă de întîrziere poate pune în pericol viaţa copilului. Pînă la venirea medicului este necesar ca să se creeze copilului bolnav unele condiţii igienice elementare care fac parte din tratamentul general igienico-dietetic. Astfel, camera copilului trebuie bine aerisită, asigurîndu-se o temperatură de 18—20°. De asemenea, se poate da copilului cîte puţin ceai.

Pe cît este de periculoasă, dacă nu e îngrijită la timp, pe atît de repede se vindecă astăzi bronhopneumonia datorită antibioticelor existente, cu condiţia însă de a apela la medic, de îndată ce au apărut primele semne de boală.

Tratamentul şi indicaţiile prescrise de medic trebuie aplicate cu cea mai strictă rigurozitate, de către cei ce au copilul sub supraveghere. Ca tratament ajutător se utilizează în funcţie de forma bolii şi alte medicamente printre care întăritoare ale inimii şi vitamine în doze mari.

Bronhopneumonia poate şi trebuie însă prevenită, ferind astfel copilul mic de toate suferinţele pricinuite de această boală. Este necesar pentru aceasta ca părinţii, şi în special mamele, să cunoască principalele măsuri de prevenţiimpinare a bronhopneumoniei.

Deoarece, aşa după cum s-a văzut, bronhopneumonia poate apărea ca urmare a unei răceli sau gripe, este necesar în primul rînd, prevenirea tuturor îmbolnăvirilor acute ale aparatului respirator la copil. Dacă totuşi copilul a răcit sau are gripă, trebuie chemat de îndată medicul şi urmat cu strictete tratamentul recomandat. Astfel se asigură vindecarea bolii de care suferă copilul şi se previn eventualele complicaţii printre care şi bronhopneumonia.

Un mijloc foarte important de prevenire a bronchopneumoniei, cît şi a altor boli ale aparatului respirator, este întărirea rezistenţei organismului copilului mic. Aceasta se realizează prin alimentarea copilului cu lapte de mamă şi prin călirea organismului. Călirea organismului se face folosind acţiunea factorilor naturali de mediu, aerul apa şi soarele. Cu cît copilul mic va sta mai mult timp în aer curat, atît vara cît şi iarna, profitînd de acţiunea binefăcătoare a soarelui şi aerului, cu cît va fi obişnuit de mic cu măsurile de igienă individuală şi de călire a organismului cu ajutorul apei, cu atît organismul său va fi mai rezistent faţă de diferitele boli.

În fine, o altă măsură profilactică de cea mai mare importanţă este ferirea copilului de a veni în contact cu copiii sau adulţii care sînt răciţi sau au gripă.

Dr. I. STĂNESCU

Mic ghid al pacientului

Aşteptaţi, desigur, din partea medicului dumneavoastră, un diagnostic precis şi un tratament eficace. Aveţi perfectă dreptate! Atunci, ajutaţi-l! Nu uitaţi că pacientul are şi el de adus partea sa de contribuţie la bunul mers al unei consultaţii şi al unui tratament.

● Pregătiţi-vă dinainte pentru discuţia cu care începe orice consultaţie. Veţi fi astfel în măsură să răspundeţi sistematic, clar, concis şi, în acelaşi timp, complet, la toate întrebările medicului. Pentru medic — deci şi pentru dumneavoastră — acest lucru este foarte important.

● Înainte de consultaţie recapitulaţi în memorie istoricul tulburărilor care v-au minat paşii la medic. Amintiţi-vă exact ziua şi momentul în care ele au început. Descrieţi cît mai fidel primele supărări. Vorbiţi despre tot ce vă necăjeşte, fără a omite vreun amănunt.

● Evitaţi să răspundeţi medicului, cînd vă întreabă despre febră: — „Nu ştiu, n-am avut un termometru la îndemînă..."

● Dacă vă doare, fiţi pregătit pentru a şti să indicaţi precis locul, caracterul durerii (ca un cerc de fier în jurul tîmplelor, ca o frigare înroşită etc, etc.), în ce moment al zilei survine mai des (înainte de masă, după masă, seara la culcare), dacă pare a fi în legătură cu unele mîncăruri sau băuturi, cu consumarea unui anumit număr de ţigări ş.a.m.d.

● Nu-i nevoie să-i ajutaţi pe medic furnizîndu-i dumneavoastră diagnosticul pe care vi l-aţi pus singur. Spre exemplu: „Vai, tovarăşe doctor, nu ştiu ce să mă mai fac cu rinichii mei". Dacă sînt sau nu rinichii bolnavi, e treaba medicului să o stabilească, nu a pacientului. Şi tot medicul este cel care are căderea de a şti ce aveţi de făcut.

● Nu e drept ca pacientul să pretindă alte medicamente decît cele pe care medicul le consideră indicate. Iar a te prezenta la medic numai pentru a-i cere să-ţi scrie o anumită reţetă adusă de acasă, este o eroare şi un gest nu tocmai politicos.

● Idem, idem şi iar idem în ce priveşte analizele de laborator şi examenele radiologice. Nu insistaţi.

● Doriţi să faceţi o mare bucurie medicului dumneavoastră? Respectaţi-i întocmai prescripţiile. Nu ieşiţi din cuvîntul lui, nici în privinţa dietei, nici în legătură cu regimul de viaţă, programul de odihnă şi toate celelalte recomandări. Dovediţi-i, prin fapte, că sînteţi cu adevărat un pacient bun, cuminte şi ascultător. În numele medicului dumneavoastră, vă mulţumim.

Dr. Al. GHEORGHIU

UN GRUP DE CITITORI: Vă mulţumim pentru aprecierile făcute în legătură cu conţinutul revistei noastre şi în mod special al rubricii „Magazin medical". Într-un număr viitor al revistei vom încerca să înserăm un articol conţinînd problema ce vă interesează.

Epilepsia este o boală a cărei caracteristică este apariţia bruscă a unor accese convulsive ce traduc o suferinţă acută a emisferelor cerebrale. Tendinţa la revenire, la repetare a acestor accese reprezintă o a doua caracteristică.

Restul problemelor privind această boală vor constitui obiectul articolului ce va apare în revistă.

CITITOARE NERĂBDĂTOARE: Nu vă putem deocamdată satisface dorinţa. În viitor vom încerca să înserăm în rubrica noastră şi un articol în problema ce vă interesează. Dacă problema totuşi vă interesează atît de mult vă vom putea răspunde prin scrisoare dacă ne indicaţi adresa de retur exactă.

CORNELIA ISAC — Bucureşti: În cazul dv. este indicat un consult la un medic specialist ginecolog care pe baza examenului clinic şi a examenelor de laborator din care nu va trebui să lipsească examenul secreţiei, va putea stabili diagnosticul. În acest fel veţi putea obţine cel mai corespunzător tratament.

G. L. B.: Felul în care intenţionaţi să procedaţi este foarte bun.

După ce vă veţi efectua şi analizele vă puteţi căsători fără grijă.

VALENTINA — Bucureşti: Pentru precizarea diagnosticului este necesară o hemogramă şi un examen pentru ouă de paraziţi. În cazul că sînteţi de teniază va trebui să urmaţi

MEDICUL VĂ SFĂTUIEŞTE

următorul tratament sub directă supraveghere medicală.

În ajunul începerii tratamentului va trebui să luaţi un purgativ salin de preferinţă sulfat de Na 30 gr. apoi veţi lua 16 capsule (8 gr.) de Ext. tract de felixmas în felul următor: întîi 4 capsule, apoi din 10 în 10 minute cîte 4 capsule. Deci cele 16 capsule le veţi lua în 40 de minute. La două ore după ultima capsulă veţi lua din nou sulfat de Na. Insistăm asupra faptului ca să fiţi supravegheaţi de medic, întrucît pot surveni anumite tulburări.

N. O. — Sibiu: Nu putem răspunde în revistă imediat după primirea scrisorii întrucît scrisorile sînt foarte multe şi spaţiul e limitat.

Puteţi obţine un răspuns mult mai prompt dacă ne trimiteţi scrisori cu adresa exactă de retur.

La vîrsta dv. este absolut indicat să începeţi o viaţă normală din toate punctele de vedere.

În legătură cu tulburările pe care le aveţi la inimă, se impune un consult medical la un medic specialist în boli interne sau chiar la un cardiolog.

M. W.: Nu se poate considera că la înălţimea pe care o aveţi, greutatea este prea mare. Totuşi puteţi păstra un regim alimentar care să favorizeze o scădere în greutate.

I.: În cazul dv. se poate administra Gracidin însă sub strictă supraveghere medicală. Medicamentul este cu totul contraindicat în spasmele coronariene şi în hipertiroidie.

II. Leucocitoza pe care o aveţi poate însoţi afecţiunea de care suferiţi.

III. Dacă nu vei urma un tratament pentru sinuzită, boala se poate agrava.

IV. În ţară se practică astăzi chirurgie estetică în condiţiuni excepţionale. Vă recomandăm în acest scop Spitalul Fundeni, secţia de chirurgie plastică din Spitalul chirurgie reparatoare din Bucureşti.

MARIN — Orşova: Transpiraţia excesivă nu se poate opri decît prin distrugerea glandelor sudoripare, ceea ce ar fi dăunător organismului. Se poate însă reduce această transpiraţie tratînd zilnic părţile interesante fie cu „Odorono" fie cu următoarea mixtură:

Rp. Ac. formic 5 gr.;
Cloral hidrat 5 gr.;
Balsam Peru 1 gr.;
Alcool 100 gr.

Pentru mirosul neplăcut de care vă plîngeţi, în afară de băile zilnice care sînt absolut obligatorii, se tratează de 2—3 ori pe săptămînă picioarele şi axilele cu soluţia:

Rp. Biclorură de Hg 0,10 gr.;
Ac. salicilic 1 gr.;
Rezorcină 3 gr.;
Ol. ricin 4 gr.;
Alcool 100 gr.

EVA — Braşov: Din cele arătate în scrisoarea dvs. s.ar părea că este vorba de.o seboree a pielii capului.

Vă recomandăm să vă spălaţi capul odată la săptămînă cu săpun medicinal cu sulf. Friţionaţi pielea capului de 2—3 ori pe săptămînă cu Birkenhaarwaser fără grăsime, produs ce se găseşte în toate drogheriile şi farmaciile de stat.

Faceţi de asemenea un tratament cu Vit. A şi Paraminol 2. Tratamentul trebuie urmat un timp mai îndelungat.

Mai tare ca „Medicul şi vraciul"

Filmul italian „Medicul şi vraciul" mi-a plăcut. Atît pentru realizarea sa artistică cît mai ales pentru modul în care scenaristul combate superstiţiile, prejudecăţile şi misticismul în practica medicală. Vraci-şarlatani au existat pînă nu de mult şi în ţara noastră şi mai auzim şi azi lichidîndu-se cîte-o astfel de rămăşiţă a vechii societăţi. Astfel de figuri de excroci pe seama bolnavilor nu pot trăi în societatea noastră nouă. Vracii trăiesc bine doar acolo unde populaţia este lipsită de asistenţa medicală calificată şi accesibilă şi unde populaţia este lăsată pradă misticismului şi superstiţiilor.

În ţările capitaliste şi mai ales în S.U.A. numărul lor este în creştere, legile îi ocrotesc şi statul capitalist nu ia nici o măsură de protejare a populaţiei împotriva şarlatanilor. Aceasta desigur în numele aceleiaşi „libertăţi" ca şi libertatea „dreptului de exploatare".

Iată, de altfel, pe scurt, care sînt „noutăţile" în materie din lumea capitalistă.

În Anglia, 2.600 de vraci-şarlatani s-au organizat şi au constituit „Federaţia naţională a tămăduitorilor spirituali" — asociaţie recunoscută oficial de către stat. Mai mult decît atît: statul a admis activitatea vracilor în peste 1.600 de spitale!

Veţi recunoaşte că e mai tare ca în film! Acolo medicul, ca purtător al ştiinţei, vine să gonească vraciul din sat — aici lucrurile se complică; vraciul vine să-l înlocuiască pe medic în spital, în inima Londrei.

Într-unul din recentele numere ale „Jurnalului britanic de medicină" a apărut protestul medical împotriva „tămăduitorilor spirituali" din spitalul londonez Şt. Georgy. În articol se arată, pe bună dreptate, că bolnavii se internează în spital pentru a fi trataţi şi nu pentru a fi supuşi unor „passe" mistice. Revolta este însă inutilă.

Nici unul din ziarele capitaliste nu susţin protestul reprezentanţilor ştiinţei. Sînt, după cum se vede, în Anglia, forţe mult mai puternice, care nu au nimic nu numai împotriva misticismului, ci şi a introducerii lui în medicina practică. În faţa acestor date, trebuie să recunoaştem că expresia superlativului „ca-n filme" trebuie revizuită, fiind mult prea palidă faţă de evoluţia decadentă a societăţii capitaliste.

Dr. V. IVANOV

Interesant şi util de ştiut

Cura balneară

● *DURATA de 21 ZILE, necesară pentru efectuarea unei cure balneare, se păstrează de pe vremea grecilor antici. Această durată s-a menţinut pînă în zilele noastre ca timp minim pentru obţinerea unor efecte satisfăcătoare prin tratamentul cu ape minerale. Sînt însă boli care necesită tratamente mai îndelungate. Astfel, cura hidrominerală pentru bolile aparatului cardiovascular şi pentru bolile ginecologice necesită tratamente de cîte 25 zile, iar bolile glandulare ca hipertiroidismul şi altele necesită o cură în staţiuni de 30 de zile.*

● *NĂMOLURILE, care sînt atît de mult întrebuinţate în tratamentul diverselor boli ca reumatismul cronic, artrite, mialgii, boli de femei etc., sînt cunoscute ca factor terapeutic încă din anul 50 al erei noastre. Nămolurile se produc fie pe fundul unor lacuri, datorită putrezirii unor vegetale şi descompunerii unor mici vieţuitoare de apă, cum se întîmplă la Techirghiol, Amara şi alte lacuri, fie datorită unui îndelungat proces de putrezire a unor plante, în urma cărora se formează pămînturi din care se prepară nămolul, cum este la Vatra Dornei, Borsec etc. În afară de aceste nămoluri, mai există şi un soi de nămol mineral, cu originea în zăcămintele de petrol şi apele sărate iodurate, ca la Govora şi Bazna.*

● *O APĂ MINERALĂ care se întrebuinţează în cura internă, pentru ca să producă efectul dorit trebuie să fie ingerată numai la anumite ore, în raport cu mesele principale. De asemenea, rezultatele obţinute sînt în raport atît cu cantitatea de apă pe care o bem cît şi cu temperatura la care introducem apa în organism. Aceste condiţii sînt în strînsă legătură cu boala şi stadiul în care se află suferinţa noastră. De aceia este necesar ca orice cură internă să fie prescrisă de medicul specialist.*

● *APE TERMALE sînt denumite acele ape minerale care în momentul cînd ies din izvor au o temperatură ce depăşeşte 20 grade. Apele termale sînt produse de apele de ploaie sau de apele unor lacuri sau rîuri care se infiltrează prin diverse crăpături spre adîncimile scoarţei, unde sînt încălzite de straturile fierbinţi la care au ajuns. În drumul lor, aceste ape se încarcă cu diferite substanţe minerale datorită straturilor prin care trec. Apoi revin la suprafaţă şi astfel mineralizate şi încălzite, constituie izvoarele de ape termale.*

În ţara noastră sînt multe asemenea izvoare. Printre cele mai cunoscute sînt izvoarele de apă termală de la Geoagiu (30 grade), Vaţa de Jos (36 grade), Băile 1 Mai (41 grade), Băile Victoria (48 grade), Băile Herculane (50 grade).

Apele termale sînt apreciate pentru temperatura lor naturală, compoziţia chimică şi radioactivitate, ceea ce face ca aceste ape să fie foarte mult utilizate în staţiunile respective pentru tratamentul diferitelor forme de reumatism, boli ale sistemului nervos periferic, afecţiuni ginecologice etc.

● *SUDAŢIA, adică producerea stării de transpiraţie după băile minerale calde, care se recomanda cu mulţi ani în urmă, astăzi nu mai este indicată.*

Stadiul actual al cercetărilor ştiinţifice a demonstrat că sudaţia oboseşte organismul şi practic nu este nevoie de a se determina forţat o astfel de transpiraţie în credinţa că numai în acest mod substanţele toxice din organism se pot elimina.

În concepţia modernă a curei balneare, după o baie minerală caldă, bolnavului i se recomandă 30—60 minute odihnă, fără provocare de sudaţie.

Dr. I. LEGIC

Curiozităţi medico-sportive

● Aparatul circulator şi în special inima posedă posibilităţi enorme de adaptare la eforturi fizice. Aceste posibilităţi cresc printr-un antrenament sportiv raţional şi sistematic şi un regim de viaţă corect.

— În stare de repaus, în mod normal, circuitul complet al sîngelui se face în 20—25 secunde; în efortul muscular, viteza circuitului creşte pînă la 8 secunde!

— Dacă valoarea funcţională a inimii la un om în stare de repaos este de 15.840 kilometri în 24 de ore, lucrul efectuat de inimă în plin efort într-un minut corespunde cu ridicarea a 25 kg. la înălţimea de 1 m.

— În timp ce în stare de repaus cantitatea împinsă de inimă în vase este de 50—60 cm.3, în eforturile fizice mari această cantitate ajunge la 150 cm.3.

— Volumul de sînge pompat de inima unui sportiv în timpul unui efort muscular creşte pînă la 30—40 litri pe minut în loc de 4—5 litri în stare de repaos. De aici şi creşterea cantităţii de oxigen absorbit, atît de necesar în eforturi fizice intense. Cantitatea de oxigen aborbită pe minut de un sportiv în efort este de 5 litri în loc de 200—300 cm.3.

— „Forma sportivă" poate fi apreciată şi după gradul de rărire a bătăilor pulsului? Antrenamentul sistematic şi bine dozat duce la o bradicardie fiziologică datorită reglării nervoase.

— Numărul vaselor capilare de sînge este de 600—700 ori mai mare într-un muşchi activ decît într-un muşchi ce se găseşte în stare de repaos? Se înţelege de la sine că această mărire sistematică a sistemului de irigare a muşchilor, valabile şi pentru alte organe, aduce după sine o hrănire mai bună şi deci o funcţie superioară.

L.

SPORT

MOZAIC SPORTIV

● *Federația de atletism a R. F. Germane a redus de la 1 an la 4 luni suspendarea aplicată lui Armin Hary, astfel că recordmanul mondial la 100 m. plat va putea să concureze începînd de la 1 Mai. Adică pe vremea începerii sezonului atletic de primăvară. Într-adevăr, o suspendare bine calculată.*

● *Plecînd spre New York pentru a începe antrenamentul în vederea meciului cu Floyd Patterson — meci programat la 13 martie la Miami — suedezul Ingemar Johansson a declarat că-l va bate pe boxerul negru prin K.O. în primele trei reprize. Unde se vede că nici ultima severă înfrîngere nu l-a învățat lecția modestiei pe Johansson.*

● *Guy Perillat, un tînăr francez în vîrstă de 21 ani, este la ora actuală asul nr. 1 al schiului mondial. El și-a cucerit această celebritate în numai trei săptămîni, cîștigînd consecutiv probele de coborîre, disputate pe faimoasele pîrtii Lauberhorn, Kitzbuehel și Megere. Tehnica sa este comparabilă numai cu cea a triplului campion olimpic Tony Sailer. Întrebat de un ziarist ce simte și la ce se gîndește în timpul coborîrii, Perillat a spus: „Cînd aluneci cu peste 100 km. pe oră simți doar că ți-e frică și te gîndești să ajungi cît mai repede teafăr în vale".*

● *În campionatul de fotbal al Greciei după 14 etape conduce echipa Panathinaikos din Atena cu 38 de puncte! Nu, nu este o greșeală. În campionatele Greciei punctajul se dă ca la rugbi. Se pare însă că începînd din sezonul viitor federația elină va adopta sistemul clasic folosit aproape în toate țările lumii.*

● *Începînd din acest an ciclismul profesionist italian va dispune de o poliție secretă care va controla activitatea arbitrilor, a comisarilor de parcurs și mai ales va avea misiunea să descopere pe cicliștii care folosesc dopingul în cursele pe etape.*

● *Vincente Feola, antrenorul echipei Santos și al reprezentativei braziliene, a plecat pe neașteptate în Argentina, unde a și fost angajat la unul din marile cluburi de fotbal. Se spune că hotărîrea sa a fost cauzată de certurile repetate cu celebrul Pele. Acesta ar fi spus conducătorilor clubului Santos: „Ori pleacă Feola, ori plec eu". Și a plecat Feola.*

Complexul Floreasca

într-o zi ca oricare alta

Spune drept, cititorule, ai fost vreodată în sala Floreasca într-o zi de lucru obișnuită? Nu, desigur. Îți plac mai mult premierele. Și, dacă se poate, spectacolele extraordinare. Ții neapărat ca toate luminile rampei să fie aprinse. În fond, poate că ai dreptate...

Dar la bazin? Aici ai o scuză. E un cerber la intrare. Și, chiar dacă te-ai strecura, ai avea de traversat un purgatoriu pardosit cu un strat gros de apă. Așa că...

În schimb, pentru sala de atletism te rog să nu invoci argumente. Mai ales de cînd a devenit o sală a recordurilor...

Am impresia că ți-am dat o idee. Dacă vrei, hai să ne întîlnim la Floreasca. La șapte.

★

Îmi place că ești parolist. Să mergem. Ți-e frig? Mai mare rușinea. Nu vezi că gimnasta de bronz din fața bazinului e aproape goală? Îi zărești epoleții de zăpadă? Parcă ar fi un retuș în alb pe fondul negru al cerului. Nu mai dîrdîi. Mai avem doar cîțiva metri.

Înșfirșit... Acum dă-ți gulerul jos... Ai avut noroc. Handbal ai vrut. Să intrăm. Îți pare tristă sala? Nu vorbi. Și nu te mai uita atîta la tabela de marcaj. Tot n-o să se aprindă. Vrei să știi unde stă de obicei galeria Rapidului? Uite, colo sus, chiar sub cupolă. Parcă-i aud: „Cei mai buni din R.P.R.: Ce-Fe-Rei" Unde-or fi acum? Cred că au o consfătuire a „colegiului de redacție" în vederea scandărilor de duminică. Poate că l-au convocat și pe „nea Jean", dinamovistul...

Ia să te văd acum ce știi. Spune-mi, cine sînt fetele de pe parchet? Cum ai ghicit că sînt de la Progresul? Eram sigur: Victorița Dumitrescu... Dar cine-i tînărul care joacă împotriva ei? Cum? Nu știi? E antrenorul emerit Constantin Popescu. Îți place cum schimbă jocul. Cred și eu. Ai dreptate. Parcă se joacă mult mai dinamic și mai rapid decît în campionat. Aici ai ocazia să vezi și contraatacuri...

Vrei să fumezi? Stai o clipă. Să auzim ce spune Popescu. Și-a adunat echipele. Sssst!: „Fetelor, ați jucat, sau mai curînd v-ați distrat. Nu sînt împotrivă. Trebuie și asta. Dar, luați seama. E o mare nepotrivire între această super-relaxare în antrenament și starea de crispare care vă cuprinde la meci. Tu, Victorițo, sau tu Aurora, ca și toate celelalte, dacă ratați un gol în jocul de antrenament, vă bufnește rîsul. În schimb, la meci, vă mușcați degetele. E aici un dezechilibru pe care nu-l înțeleg. Concluzia? Mai multă atenție și seriozitate în lucru. Doar așa veți putea ajunge la acea stare de concentrare care-ți permite să valorifici totul în timpul jocului..."

Ai auzit? Cîtă dreptate are Popescu. Și cînd te gîndești că tot ce a spus e valabil nu numai în handbal...

Acum du-te și fumează.

★

În ușă amicul trage un ultim fum de țigară.

Să mergem la bazin.

Traversăm culoare și vestiare. În holul bazinului, femei tinere, cu paltonașe în mînă. Își așteaptă copiii.

În zi de lucru, bazinul amintește o uriașă cisternă metalică. Apa urlă ca o cascadă. Fluierele antrenorilor sfredelesc timpanele. Limba elastică a trambulinei balansează asurzitor. Aburii se înverșunează mereu, asaltînd ferestrele înghețate.

În vîltoarea culoarelor, zeci de bonete apar și dispar. Craulistii lovesc cu furie apa, brasiștii plutesc elegant, „fluturii" se opintesc mîinioși, iar spatiștii înaintează mîndri și distanți, aruncînd priviri de superioritate spre culoarele vecine.

Curînd însă rolurile se schimbă. Până la specializare mai e destul.

Un nou grup de înotători dă buzna pe ușa bazinului. Cei din apă privesc cu ciudă spre noii veniți. E atît de greu să părăsești bazinul.

★

Sala de atletism e și ea plină. Grupul de tineri în treninguri albastre ai clubului sportiv școlar zburdă în voie. Performerii concursului juniorilor au revenit în sala recordurilor. Mihaela Popescu, care a doborît recordul de sală al Iolandei Balaș, nu mai plînge, ca după 1,60, în groapa de nisip.

În fund, la lumina unui bec mai puternic, grupul lui Söter dezbate o nouă lecție de anatomie a săriturii în înălțime.

Lîngă intrare — prăjiniștii profesorului Dumitru Gîrleanu. Se sărbătorește crearea trio-ului Astafei-Savin-Simionescu. Trei prăjiniști juniori de 4 metri. „Atelierul" lui Gîrleanu începe să culeagă roadele. Și să dea viață legii piramidei. Din zece adolescenți de 3,50, cinci ajung la 3,75, iar trei urcă ștafeta la 4,00.

În momentul în care baza de zece va deveni cincizeci, cei 3 vor deveni 15, iar vîrful va continua să crească.

Astafei... Savin... Simionescu... Cine va sări 4,20 la vară?

Fermentul de tinerețe din sala Floreasca pare să alunge acalmia atletismului nostru.

★

Parcă e mai frig. Fumul caloriferului, aruncat de vînt, învăluie marea cupolă argintie a sălii. Zeci de sportivi pășesc agale spre tramvaiul 5. În groapa Floreasca, sănițele copiilor continuă să zboare la lumina lunii. E tîrziu. Din balconul unui bloc se aude un glas de femeie chemîndu-și copilul. Derdelușul tace.

Ioan CHIRILA

Ore de antrenament la bazinul Floreasca

Acum un sfert de veac

31 IANUARIE 1936. Tînărul boxer negru Joe Louis declară într-un interviu: „15 minute îmi ajung pentru a-l învinge pe Schmelling".

1 FEBRUARIE 1936. A fost alcătuită echipa Europei pentru meciul de fotbal cu reprezentativa Argentinei. Formația, care nu întrunește sufragiile unanime, are următoarea componență: Hiden (Austria) — Sesta (Austria) — Biro (Ungaria) — Jordan (Austria) — Sarosi (Ungaria) — Delfour (Franța) — Courtois (Franța) — Duhart (Franța) — Bachuys (Olanda) — Toldi (Ungaria)—Kohut (Ungaria).

2 FEBRUARIE 1936. Se anunță oficial că școala de arbitri de baschet care urma să se deschidă în Capitală nu va mai fi organizată. Federația a făcut repetate demersuri, dar n-a putut obține fondurile necesare...

3 FEBRUARIE 1936. Jucătorii echipei de fotbal Chinezul din Timișoara, nemulțumiți de felul în care sînt tratați de conducerea clubului, declară grevă și refuză să se prezinte la un joc amical. Conducerea reacționează pedepsindu-i pe jucători cu reținerea salariului pe o lună și cu suspendări pe diferite termene.

4 FEBRUARIE 1936. O veste senzațională și un... duș rece. Echipa de fotbal a Argentinei anunță că, în cadrul turneului pe care urmează să-l întreprindă în Europa, ar fi dispusă să joace și la București. Argentinienii cer pentru un joc 700.000 lei. Cum stadioanele bucureștene nu sînt capabile să „garanteze" asemenea încasări, oferta este respinsă.

4 FEBRUARIE 1936. Comitetul olimpic norvegian propune candidatura baronului Pierre de Coubertin, inițiatorul Jocurilor Olimpice moderne, la Premiul Nobel pe anul 1936.

5 FEBRUARIE 1936. Federația română de ping-pong decide disputarea campionatelor naționale la Oradea. În lipsa unui corp calificat de arbitri, fiecare jucător participant este obligat să arbitreze prin rotație...

Vedere generală a Complexului sportiv Floreasca.

Părerea specialistului

ARBITRAJUL LA VOLEI

La buna desfășurare a oricărei competiții sportive, la realizarea unor întîlniri de calitate, arbitrajul constituie un factor primordial. Respectarea de către jucători a regulilor de joc, a eticei sportive, sînt indisolubil legate de prestarea unui arbitraj competent.

Celui care arbitrează i se cere, în primul rînd, o perfectă imparțialitate, care nu trebuie însă confundată cu un permanent apel la serviciile fluierului.

Străin de orice prejudecăți sau influențe sentimentale, arbitrul de clasă are un rol pozitiv în realizarea unui joc sportiv pasionant și în același timp spectaculos.

Este îmbucurător faptul că mișcarea sportivă de la noi dispune de cîțiva arbitri valoroși, apreciați unanim și cu prilejul diferitelor competiții internaționale. Și pentru a nu depăși sfera preocupărilor mele din ramura sportivă în care activez, să amintesc că arbitrajul prestat la volei de către C. Armășescu, I. Niculescu, V. Moraru, reprezintă adevărate lecții în materie.

Îmi amintesc cum în unele cazuri întrecerea sportivă dintre două echipe de volei de categorie superioară, capabile să prezinte un joc frumos, dinamic, antrenant, s-a transformat, datorită arbitrajului, într-o partidă de duzină. Explicația nu este greu de găsit. Erorile de arbitraj creează animozitate în cadrul echipelor aflate în întrecere, imprimă un joc nervos, lipsit la un moment dat de interes. Aceiași stare de spirit se manifestă, după cum este și firesc, și în rîndul spectatorilor.

Există părerea, în ceea ce privește modul cum este condusă o întîlnire de volei, că un arbitru este bun atunci cînd arbitrează „strîns". O asemenea concepție este profund greșită întrucît frînează meciul și nu dă posibilitatea să se creeze climatul propice pentru un joc antrenant, dinamic.

Această practică dăunătoare se observă mai cu seamă la întîlnirile susținute de către echipele noastre în campionatele republicane.

Sînt arbitri, din păcate mulți la număr, care s-au ancorat de această manieră de a conduce diferitele întîlniri de volei. Este cu atît mai regretabil cu cît o asemenea mentalitate a început să influențeze și pe tinerii arbitri.

În competițiile internaționale asemenea arbitraje sînt foarte rare; numărul arbitrilor întîlniți care aplicau asemenea criterii era foarte restrîns.

Cu deosebită plăcere îmi aduc aminte de arbitrajul lui Menel (Polonia), care poate fi luat drept model. În ceea ce privește maniera de conducere a jocului, Menel nu se oprește la încălcările minore ale regulilor de arbitraj, el își formează o părere de ansamblu asupra potențialului tehnic al echipelor, ajută jocul să evolueze pe o diagramă ascendentă, trăind din primele schimburi de mingi atmosfera întrecerii. El lasă jocul larg, apelînd la fluier numai cînd este absolut necesar. În adevăr, cu un astfel de arbitraj, echipele pot să „respire" — cum se spune obișnuit în vocabularul sportiv, inițiativa în joc se dezvoltă, pasiunea spectatorului iubitor de volei putînd fi satisfăcută.

Iată dar pentru ce pledez în favoarea adoptării acestui gen de arbitraj și la obișnuitele noastre întîlniri ce se dispută în țară. Un arbitraj mai larg nu înseamnă însă a face concesii încălcării regulilor de joc. Desigur fiecare arbitru are stilul său de a conduce jocurile, încît nu poate fi vorba de o uniformitate totală în materii de arbitraj. E necesară însă primenirea mentalității vechi a arbitrajului „strîns", în litera rece a regulamentului și trecerea la un arbitraj de o concepție nouă care solicită din partea celui ce-l îndeplinește o participare activă la manifestarea sportivă.

Marcel RUSESCU

Răzbunarea ziariștilor din Malorca

Meciul de fotbal dintre echipele orașelor Malorca și Valencia a avut o desfășurare palpitantă. Pînă la pauză superioritatea a fost de partea jucătorilor din Malorca, din rîndul cărora s-a remarcat în mod deosebit Zamora-junior, fiul cunoscutului portar spaniol. La reluare însă, arbitrul l-a eliminat de pe teren pe Zamora și imediat atacanții Valenciei au înscris două goluri, meciul luînd sfîrșit cu scorul de 2—1 în favoarea selecționatei orașului Valencia.

Cronicarii sportivi ai ziarelor din Malorca au găsit o metodă originală de a-și exprima dezaprobarea față de metodele folosite de arbitru. În cronica meciului apărută a doua zi, în locul formației echipei Valenciei ei au publicat da... 11 ori la rînd numele arbitrului!

INSTANTANEE LA SCHI...

INSTRUCTORUL: — V-ați lămurit, nu? Și acum să executăm o întoarcere...

Desen de Gh. CHIRIAC

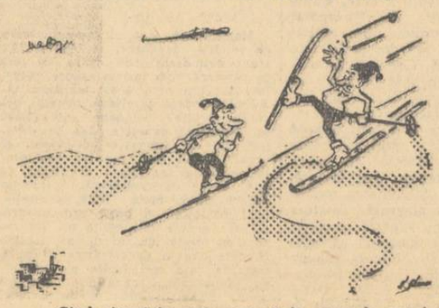

— Cînd ajungi în oraș, vezi să fii atent la stop!...

Desen de N. GHENADIE

O pepinieră de campioni

Clubul sportiv școlar

14, 16, 17...

Un buletin LOTO? Nu.

8, 9, 10, 11...

Puncte din servici la volei? Nu. Atunci?

14 ani are Felicia Ciosescu. 16 — Felicia Gheorghiță, 17 — Ana Nemetz.

În clasa a 8-a e Ildiko Bako, într-a 9-a — Rozalia Moțiu, într-a 10-a — Hedi Ziegler, într-a 11-a — Erika Loch.

Toate laolaltă formează o echipă. Dar nu o echipă de campionat școlar sau de juniore, după cum lasă impresia.

Fetele mai sus citate au jucat, joacă și vor juca împotriva Anei Starck, a Victoriței Dumitrescu și a tuturor celorlalte campioane mondiale și maestre emerite.

Într-un joc de demonstrație? Nu.

În jocuri de mare luptă. Pentru puncte. Da, da! Pentru puncte. Și încă ce puncte. Pentru clasamentul categoriei A la handbal în 7.

Sînt curios să aflu dacă ați ghicit numele acestei echipe de copii-maeștri. Dacă nu, atunci vă mai dau un punct de reper. Acum doi ani, în '58, la Spartachiada pionierilor și școlarilor, Ana Nemetz făcea parte din echipa care se clasa pe locul doi în întrecerea fetițelor, iar anul trecut, spre sfîrșit, făcea un salt de uriaș, luînd loc în trenul care purta echipa noastră națională în R. S. Cehoslovacă și R.D. Germană.

Dar, să nu abuzez de răbdarea dumneavoastră și să dezleg enigma. Fetele despre care vă vorbesc formează o echipă care a citit „Cidul" de Corneille și a hotărît să confirme că valoarea nu așteaptă numărul anilor. În sfîrșit, au mai vrut să arate că un club sportiv școlar își justifică existența mai ales prin performanță.

Cred că acum e clar totul. Echipa e a Clubului sportiv școlar Banatul.

★

Cine a creat echipa? De astă dată răspunsul e pe cît de simplu, pe atît de firesc. Deși a sărit din anonimat în numai trei ani de viață, echipa elevilor din Timișoara a ajuns la o valoare ridicată, fiind o calitate certă din cantitatea sportului nostru nou.

Antrenament în aer liber al tinerelor handbaliste din echipa clubului sportiv școlar

Internaționalul Victor Chița, cu toate că nu are încă 30 de ani, ar mai fi putut juca, dar a înțeles că *a da* mult e mai frumos decît *a lua* puțin.

În ianuarie 1959, profesorul-antrenor și diriginte, pe atunci încă jucător, s-a despărțit pentru cîteva zile de pionierele sale și a venit cu Știința Timișoara pentru „Cupa orașului București". A jucat destul de bine, dar uneori a părut surprins și distrat. Atunci, în serile petrecute la Floreasca s-a dat o luptă între profesorul și jucătorul Chița. Instinctul de antrenor i-a arătat că participă, în fond, la un joc nou, cu legi noi. Havlick și Mortensen i-au țintuit deseori mișcările de jucător, stîrnindu-i receptivitatea de antrenor. Furat de joc, Victor Chița a rămas în contemplarea cehilor și danezilor. Știința a pierdut, poate, 2—3 goluri pe partea dreaptă, dar antrenorul pionierelor a înțeles ce are de făcut.

★

Și munca a început.

Cît e de greu să dirijezi un cor în care vocile sînt în permanentă schimbare! Și totuși, Victor Chița a trecut direct la polifonie. De la piesele mici s-a ajuns treptat la arii de mai lungă respirație. Acum au început să rodească vocalizele: cele 13 secunde pe sută ale Hedwigăi Ziegler, cele 3500 de puncte ale pentatlonului Anci Lucreția și lecțiile de atletism ale întregii echipe.

Apoi a venit turul campionatului categoriei A. „Banatul" a luptat aproape de la egal cu fruntașii și a dominat toate echipele provinciale, ajungînd la 4 puncte de lider.

În recenta „Cupă de iarnă" disputată la Timișoara, Banatul a învins Știința locală, clasată pe locul doi în clasament.

Oul a învins găina.

★

La 1 ianuarie 1960 Victor Chița a semnat o hîrtie cu angajament. Unul din puncte prevedea promovarea a cinci jucătoare în loturile de junioare și de tineret. Mulți au zîmbit. Dar, angajamentul a fost depășit cu mult. Șapte jucătoare au intrat în loturile de junioare și de tineret, iar alte patru (Anca Lucreția, Ana Nemetz, Felicia Gheorghiță și Hedwiga Ziegler) au promovat în lotul de senioare, călătorind recent la Praga și la Berlin.

★

Ca încheiere, un dialog:

— Ce proiecte ai, Victore?

— Trebuie să întinerească echipa.

— Nu înțeleg?!

— Da. Să nu te mire. N-o spun de dragul paradoxului, dar am cea mai bătrînă echipă din țară. Felicia Gheorghiță, Hedi Ziegler și Erika Loch mă părăsesc chiar în acest an, pentru limită de vîrstă. În iunie se vor prezenta la examenul de maturitate, iar apoi le așteaptă... „Științele".

— Cum s-ar spune, îți întărești „rivalii"...

— E misiunea cea mai nobilă a Clubului sportiv școlar.

I. CLEJAN

magazin

revistă săptămînală

editată de ziarul

„ROMÎNIA LIBERĂ"

★

Redacția și administrația, piața Scînteii tel. 17.60.10

★

Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii din întreprinderi și instituții.

★

PUBLICITATEA SE PRIMEȘTE LA ADMINISTRAȚIA REVISTEI, tel. 17.60.10 Interior 1400.

Romanul nostru

Alo! Miliția?

de Dan Grigore Mihăescu,

Desene: H. LERU

REZUMATUL CAPITOLELOR PRECEDENTE

Maiorul de miliție Albu și tînărul locotenent de miliție Coman cercetează o afacere judiciară complicată: sustragerea de bani pe baza unor falsuri. Ultimul caz: sustragerea sumei de 1000 lei pe un libret fals, purtînd numele mecanicului de precizie Dincu Bogdan. Și iată că locotenentul Coman descoperă ceva suspect în trecutul lui Dincu.

— Dincu a fost judecat și condamnat în anul 1946 pentru fals.

— Iată o adevărată lovitură de teatru. Hm! Cine ar fi bănuit că acest tînăr simpatic este de fapt un fost infractor? Interesant. La întreprindere se cunoaște acest lucru?

— Da. I s-a acordat totuși multă încredere și Dincu n-a dezmințit-o.

— Din '46 și pînă azi a avut o comportare din cele mai bune. Iar acum, de-odată...

— Poate e un simplu figurant, un om care a nimerit întîmplător în toată povestea asta...

— Mă îndoiesc...

— De ce?

— Sînt faptele care pledează contrariul. Buletinul de identitate pierdut în mod misterios, libretul fals... Și apoi un om care și-a călcat odată cinstea, este în stare oricînd s-o apuce din nou pe căi greșite.

— Oare așa să fie? Mi-e teamă că te înșeli. Dincu a greșit, într-adevăr. Dar a fost pedepsit și i s-a dat apoi posibilitatea să muncească cinstit, în mijlocul unor oameni care îi dovedesc încredere, prietenie.

— Obișnuința de a trăi ușor, lăcomia, lasă urme...

— V-ați interesat în ce condițiuni a ajuns Dincu să comită un fals?

— Era în timpul secetei. O ducea greu, aproape că murea de foame. A fost folosit de o bandă de delicvenți... Cam așa ar fi...

— Dar acum viața lui Dincu este cu totul alta. De ce să fi falsificat libretul?

— Poate avea nevoie de bani. Se însoară, își mobilează casa...

— Pentru un muncitor și încă pentru unul fruntaș, asta nu constituie o problemă. Sînt convins că Dincu cîștigă la fabrică atît cît să poată trăi bine.

— Or fi existînd și alte motive care să-l îndemne la furt...

— Ascultă-mă, tovarășe locotenent... Îți mai amintești cîte ceva din mitologie?

— Puțin.

— Legenda minotaurului o mai știi?

— Din școală. Se poate să fi uitat unele amănunte.

— Am să ți-o reamintesc. Minotaurul locuia într-un labirint. Oricine încerca să ajungă la el ca să-l ucidă se rătăcea prin sutele de încăperi și coridoare și niciodată nu mai găsea drumul spre ieșire. Adeseori munca noastră îmi amintește de labirintul din Creta. Este suficient să apuci pe o pistă greșită, ca să te rătăcești. Apoi este foarte greu să regăsești drumul adevărat. Lui Tezeu i-a fost ușor. El a avut firul Ariadnei, care l-a scos la liman...

— Iar noi avem un nume și o adresă. Cine știe unde ne vor duce?... În orice caz, vă jăgăduiesc că am să mă apuc să recitesc mitologia.

Soneria telefonului întrerupse discuția ofițerilor. Maiorul Albu ridică nemulțumit receptorul.

— Da, este la mine... Pe dumneata te caută, tovarășe locotenent...

Coman preluă mirat receptorul, schimbă cîteva cuvinte cu persoana de la celălalt capăt al firului. Închise telefonul avînd întipărită pe față o expresie de satisfacție.

— Tovarășe maior, vorbind în sens mitologic, am dat de firul Ariadnei.

— Atît de repede? Tezeu ar fi fost invidios pe dumneata...

— Știu cine a falsificat libretele.

— Nu cumva te grăbești?

— De astă-dată sînt sigur. Este...

— Stai. Îmi dai voie să ghicesc?

— Vă rog...

— Te gîndești la Dincu Bogdan. Așa e?

— Da!

— Ipoteza este mai veche. Ce ți-a confirmat-o?

— Un amănunt deosebit de semnificativ. În 1946 Dincu a stat o vreme închis, în aceeași celulă cu Pavel Cîrdă... Iată de unde și-a însușit „meșteșugul".

— Ideea de a cerceta la penitenciar a fost foarte bună.

— Cred că acum nu mai aveți nici o îndoială că el este vinovatul...

— Constat numai că labirintul este mai complicat decît părea. În orice caz, Dincu să fie supravegheat...

— Am înțeles, voi lua toate măsurile...

Măsurile de supraveghere pe care locotenentul Coman intenționa să le ia în privința lui Dincu, nu au putut fi duse la îndeplinire. Dincu Bogdan a dispărut de la domiciliu. Amănunte în legătură cu aceasta au fost aflate de la logodnica lui, Ileana Dima, care s-a prezentat la maiorul Albu. Relatările ei păreau foarte ciudate...

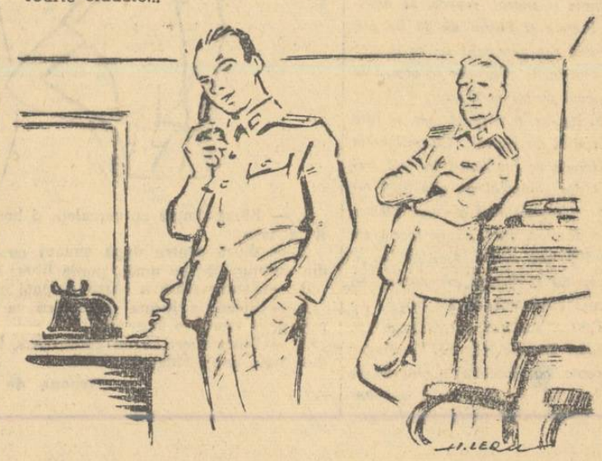

— Vă ascult, tovarășă Dima.

— Ieri seară Bogdan părea foarte neliniștit. Mereu întorcea capul. Deodată a oprit un taxi și a cerut șoferului să meargă cu viteză mare. Am observat tot timpul în spate o mașină gri, care se ținea după noi.

— I-ați reținut cumva numărul?

— Da, 19.071... Tovarășe maior, era urmărit de miliție? A făptuit ceva grav?

— Dacă a făptuit sau nu, asta nu știm încă. În orice caz fuga lui, faptul că se ascunde, ne întărește anumite bănuieli.

— Bănuieli? Pentru ce anume? Bogdan este un om cinstit.

— Știați că a suferit o condamnare?

— El? Imposibil!

După plecarea Ilenei Dima, locotenentul Coman, care se aflase de față la interogatoriu, nu se putu abține să nu-l întrebe pe șeful său:

(Va urma)

PARINȚI ȘI COPII

Adina a fost pedepsită...

Îndărătul unei porți masive din fier forjat, o fetiță privea întristată la forfota străzii, cu ochii încă roșii de plins, așteptînd parcă pe cineva, care spre marea ei durere nu se mai arăta.

Un trecător s-a apropiat pentru a schimba cîteva cuvinte cu micuța dindărătul porții. Eram în apropiere și vedeam cum încă de la primele cuvinte trupșorul copilului începu să fie scuturat de un plins amar. Scena m-a atras și pe mine, iar treptat și pe alții. Ce se întîmplase? Fetița era în curtea unei școli. Internă fiind, după o săptămînă de învățătură, de joacă, de diverse preocupări legate de activitatea școlară, aștepta în dimineața aceea de duminică să fie luată acasă pentru a-și petrece ziua liberă în mijlocul familiei. Și mămica venise într-adevăr s-o ia, dar a plecat așa cum a venit: fără fetiță. Motivul?

La venirea mamei, fericită, Adina începu să-și facă bagajele. Săculețul fu îndată plin și totul era gata de plecare, cînd, „nenorocirea" se produse pe neașteptate. Cu nevinovăție, copilul mărturisi mamei că, nu știe cum, a pierdut zilele trecute condeiul.

Cînd în mod normal, în asemenea împrejurări copilul trebuia admonestat cu grijă, atrăgîndu-i-se atenția ca pe viitor să fie mai atent cu obiectele de care are nevoie, de data aceasta lucrurile s-au petrecut altfel. Mama s-a făcut foc. Adina s-a trezit copleșită cu tot soiul de cuvinte grele și „lecția" s-a încheiat cu un pui de bătaie după care a fost lăsată singură.

— „Pentru supărarea care mi-ai făcut-o, azi nu te iau acasă".

E lesne de înțeles ce s-a petrecut din acel moment în sufletul Adinei care și-a însoțit mama plînă la ieșire cu zadarnice rugăminți de îndurare.

Iată deci pentru ce și cum a găsit de cuviință această mamă să-și pedepsească odrasla. A avut oare liniște ajungînd acasă și gîndindu-se — dacă s-a gîndit — în ce stare sufletească a rămas copilul care aștepta după o săptămînă întreagă ziua hărăzită a fi în întregime între ai săi? Poate că nu era prea liniștită, dar crezînd că în felul acesta și-a pus la punct fetița accepta iluzia că a procedat bine. Poate că era, dimpotrivă, foarte liniștită și tratamentul aplicat Adinei era pe linia comportării generale față de copil. Oricum, trebuie să admită și cei ce se recunosc în aceste rînduri că „lecția" pe care a trebuit s-o suporte fetița a fost cel puțin brutală și prin nimic justificată.

Adina o va aștepta și duminica următoare pe mămica ei cu aceiași nerăbdare. Și ea o să vină probabil. Așa cum a făcut de atîtea ori. Dar copilul își va mai deschide sufletul mărturisind mămichii ca unui om apropiat micile ei necazuri? Va avea desigur toate motivele să fie circumspectă. Cel puțin pînă va ajunge acasă. Și acasă? Va avea ea oare curajul să dea pe față vreo „șotie" făcută în timpul săptămînii fără frica de a se alege cu o „lecție" zdravănă de pe urma acestui fapt? În orice caz mămica Adinei, prin felul cum înțelege să-și admonesteze copilul, contribuie în modul cel mai serios la o atitudine închisă, ascunsă din partea acestuia. Mai trebuie să fie surprins un asemenea părinte cînd constată că i se ascunde ceva sau află din partea altcuiva ceea ce ar fi trebuit să afle de la copilul lui?

Pățania Adinei trebuie să arate și celor care încă nu știu, că nu pentru orice și mai ales nu ori cum trebuie sancționat un copil.

L. MINDIRIGIU

SFATURI MODĂ COSMETICĂ GOSPODĂRIE

IDEI PENTRU O ROCHIE DE DUPĂ AMIAZĂ

Manechinul care prezintă o rochie îi împrumută grație, suplețe, mișcare. Rochia trăiește parcă. Imaginea descrisă, oricît de plastică ar fi, reușește mai greu să sugereze modelul unei rochii, liniа ei. Deosebirea dintre o prezentare și alta m-a îndemnat să intitulez acest articol „Idei pentru o rochie de după amiază" și nu „Rochia de după amiază".

De obicei, alegerea începe cu materialul. Uneori poți vedea întîi un model care să-ți placă și apoi să te gîndești la material.

Poți găsi într-adevăr materiale pe toate gusturile. Din ce se poate confecționa o rochie de după amiază? Din stofă tuid, stofă subțire cu țesătura ca o etamină, din catifea reiată, cu dungile mai groase sau mai subțiri.

Despre linia rochiilor s-a mai scris, iar modelele publicate au dat multe idei cititoarelor. Pentru a îmbina într-o rochie de catifea partea estetică cu cea practică, cîteva sugestii le consider necesare. Nu e nici frumoasă, nici practică o rochie de catifea reiată cu fusta dreaptă. Oricît de bine am purta-o, ea începe să se roadă repede și scoate în evidență dizgrațios liniile trupului. Fusta cu pense adînci, cute, amplă sau mai îngustă jos, neapărat strînsă cu un cordon (din același material, de lac sau din piele) este cea mai potrivită. Corsajul, de obicei drept, se închide în față cu nasturi sau în spate cu un mic fermoar. Îi puteți face un guler cu revere sau renunța la el. În această din urmă ipoteză, gîtul se poate termina cu un simplu tiv sau o bentiță, mai lată sau mai îngustă, după preferințe. Simplitatea rochiei e o garanție de eleganță. Țesătura deja în relief, nu suportă garnituri greoaie. Asta nu înseamnă că mărgelele colorate viu, într-o culoare contrastantă rochiei nu sînt o completare potrivită.

Stofa mai subțire se pretează la modele mai încărcate. Fără a da reguli generale, fără a vorbi de linie, vreau să vă descriu cîteva rochii.

O rochie pentru o fată tînără (de la 17 pînă la 23-24 ani) de culoare roz, e închisă de sus pînă jos în nasturi îmbrăcați din stofa rochiei. Pliseuri mici pornite din talie se completează, cam la o distanță de o palmă, cu crețuri mici ce dau amploare fustei pînă la tiv. Drept garnitură, corsajul închis pînă la gît se termină cu o fundă iar de o parte și de alta a nasturilor, pe toată lungimea corsajului cîte un grup de patru pliseuri de aceiași grosime cu cele din talie.

Pentru aceiași vîrstă se poate reține un alt model elegant și tineresc. De data aceasta rochia este din stofă roșie. De fapt e o fustă în cute duble mici peste care se poartă un bolero cu mînecă trei sferturi și guler șal gen revere, ce se încheie în față pe un nasture alb. În ansamblu e o rochie. Scoțînd boleroul, poți rămîne în fusta care marchează bine talia și o bluză albă de pichet fără mînecă. Boleroul se închide de altfel pe un nasture al bluzei.

Depășind vîrsta amintită, să trecem la o rochie de după amiază din tuid roz cu nopeuri discrete de culoare neagră. Rochia se închide cu un pardesiu, la patru nasturi mari negri. Reverele mari sînt tighelite la o distanță de două degete de margine. În spate, rochia de altfel netăiată în talie, e marcată prin pense. Se poate purta cu cordon din același material, din piele neagră sau fără.

Pentru cele care preferă culoarea albastră, o rochie de stofă decoltată, (nu decolteu pătrat) dreaptă, cu o platcă mare în lungime, le va plăcea fără îndoială. Mai ales că peste plastronul de stofă, vor putea purta oricînd un plastron de dantelă care se va prinde ușor în niște capse ascunse.

Multe dintre cititoare se vor gîndi neapărat și la o rochie de stofă neagră. O idee pentru o astfel de rochie? Cred că v-ar place să purtați o rochie neagră pe corp, decoltată în formă de triunghi în spate, în față dreaptă pînă în gît și cu un drapaj în partea stîngă, terminat într-o fundă sau o bijuterie. Mîneca poate fi trei sferturi sau scurtă, dar veți purta mănuși albe scurte sau mai lungi, după cum v-ați ales mîneca. Iar dacă preferați altă culoare, potriviți-vă mănușile după gust, liliachiu, crem sau roz deschis și asortați-le cu geanta și pantofii.

Lia MĂNESCU

SFATURI COSMETICE

Nenumărate sînt cititoarele care ne solicită răspunsuri în legătură cu tenul deshidratat, de aceea în cele ce urmează vom insista asupra cauzelor care provoacă acest fenomen, indicînd totodată și cîteva remedii generale. Multe persoane obișnuiesc să folosească expresia „ten deshidratat" fără a cunoaște adevăratul ei sens. În linii mari, un ten deshidratat este un ten uscat din lipsă de apă. El se caracterizează printr-un aspect palid, piele fină, sensibilă, ușor iritabilă, cu porii mici și presărată de cele mai multe ori (în raport cu vîrsta) de riduri fine. Cauzele care duc la deshidratare se datoresc de cele mai multe ori vîrstei, cu timpul tenul căpătînd aspectul unui pergament brăzdat de riduri mici și numeroase.

Vîrsta nu este însă singura cauză a deshidratării. Uneori chiar persoanele tinere se plîng de acest neajuns provocat fie din cauza folosirii îndelungate a glicerinei, produs higroscopic, fie prin folosirea cremelor pe bază de bismut și mercur, sau a produselor care conțin substanțe vătămătoare. Deshidratarea mai poate fi și consecința unei expuneri îndelungate a feței la soare, care ar putea fi evitată dacă ungem obrazul în prealabil cu o cremă grasă nutritivă cu un conținut mare de apă.

În timpul iernii frigul, vîntul, gerul accentuează gradul de deshidratare a obrazului de aceea se impune luarea unor măsuri ca ungerea feței cu o cremă grasă și aplicarea unui strat ușor de pudră. În felul acesta se formează un strat protector ferind pielea feței. Deshidratarea poate fi și consecința tulburărilor ovariene și în general a unei proaste funcționări a glandelor cu secreție internă, în cazul acesta se impune consultarea medicului. Persoanelor cu un ten deshidratat li se recomandă să folosească creme grase hrănitoare avînd în compoziția lor un conținut mare de apă. Iată formula unei astfel de creme: lanolină 15 g., ulei de parafină 30 g., ceară de albine 5 g., butir cacao 5 g., apă 35 g., borax 0,50g., sau coldcremă ușor de preparat ca spre exemplu: ceară albă 10 g., ulei de parafină 50 g., apă 33 g., borax 1 g. Vor evita folosirea soluțiilor astringente, alcoolice, a săpunului, apei calde, glicerinei. Curățirea obrazului se va face numai cu lapte sau cremă de demachiat. Nu se vor folosi creme cu bismut și mercur. Pudra se va aplica în strat subțire și numai după ce în prealabil obrazul a fost uns cu cremă sau coldcremă. Folosirea măștilor dă rezultate excelente în special masca de parafină caldă care se prepară din parafină solidă 15 g., ulei de parafină 10 g., lanolină 5 g., apă 20 g.

Anca BOGDAN

Ghidul gospodinei

Să fim chibzuiți

Îndemînarea de a folosi mîncarea rămasă sau transformarea unui fel de mîncare în altul, constituie nu numai o economie de bani, dar și una de timp și de energie, deoarece folosirea mîncărurilor rămase cere un timp de preparare mai scurt.

Posibilitățile de transformare, desigur, sînt foarte multe iar gustul și aspectul depinde în mare măsură de priceperea și îndemînarea gospodinei care va avea satisfacția de a oferi celor din jur o masă mai variată. Cele de mai jos constituie doar cîteva din soluțiile în această problemă.

DIN SUPA DE PASARE RAMASA se poate face un borș dacă se adaugă verdețuri mărunt tocate, leuștean, borș, 2—3 cartofi tăiați în cuburi mici. Bineînțeles că supa trebuie să fie fără paste făinoase. Ca să aibă un gust mai bun, borșul se bate cu un ou. În cazul că supa este foarte limpede se fierbe la foc mic pînă ce scade la jumătate, se adaugă cîteva foi de gelatină și puțină sare, se dă la rece și se obține astfel *aspicul* care se poate folosi, sub formă de glazură sau tocat în foarte multe preparate reci (ouă, carne, pește). Aspicul dă un aspect frumos mîncărurilor și un gust foarte picant. Supa rămasă mai poate fi folosită pentru a da gust bun sosurilor necesare mîncărurilor de carne.

DIN RASOLUL RAMAS se poate face: *rasol fript:* se taie felii subțiri de carne, se pun la marinat timp de o oră într-un amestec făcut din untdelemn și oțet în părți egale. Se scot, se introduc într-o pastă de clătite ceva mai groasă și se frig în grăsime. Se servesc cu sos de roșii. *Crochete de rasol:* se face un sos alb gros la care se adaugă sare, piper, carnea tocată fin. Se fac cîrnăciori de mărimea mititeilor, se prăjesc și se servesc cu sote de legume. *Budincă de cartofi:* Se fierbe 1 kg. de cartofi fără coajă și se face un piure cu lapte și unt la care se adaugă două ouă și o lingură de făină. Pe fundul unei forme de sticlă, unsă cu grăsime, se așează $^1/_2$ din piureul de cartofi, apoi carnea dată prin mașină și trasă în untură cu o ceapă, sare și piper. Restul de cartofi se pun deasupra. Se dă la cuptor pînă se rumenește.

Din cartofii reci fierți se poate face: salată de cartofi cu măsline; salată de cartofi cu maioneză și tarhon; cartofi reci tăiați felii, prăjiți și serviți cu sos de roșii.

Din fasolea fiartă se poate face: salată de fasole; icre de fasole; ciorbă de fasole.

Friptura rece rămasă se mai poate servi astfel: se face un sos de smîntînă, se taie feliile subțiri, se introduc în sos și se lasă să fiarbă la foc mic; cu sos de roșii, ca budincă de macaroane, se toacă mărunt, se amestecă cu macaroane fierte și se dă la cuptor să se rumenească; sub formă de gustare cu franzelă umplută (se taie mărunt, se amestecă cu $^1/_2$ din miez de franzelă înmuiat în puțin lapte, cu sare și piper și puțin unt proaspăt și se umple franzeluța la foc, se lasă la rece și se servește tăiată în felii subțiri).

Cornelia POPESCU

MENIUL SĂPTĂMÎNII

- Supă cu găluști; rasol cu hrean și cartofi; baclava.
- Salată de vinete; friptură la tavă; compot.
- Supă de roșii; mîncare de castraveți cu carne; clătite cu dulceață.
- Cartofi cu brînză; mîncare de bame cu carne; budincă de griș.
- Ciorbă de fasole; musaca de cartofi; fructe.
- Chifteluțe de praz; salată cu cartofi piure; gogoși.
- Ciorbă de potroace, friptură de pasăre cu varză călită; savarină.

Calitatea încălțămintei

Problema îmbunătățirii continue a încălțămintei preocupă îndeaproape pe inginerii, tehnicienii și muncitorii din acest sector de activitate al industriei bunurilor de consum. În fabrici se iau măsuri multilaterale în vederea realizării acestui obiectiv. În această problemă cercetătorii institutului de cercetări pielărie-cauciuc au și ei un cuvînt de spus.

Iată, de pildă, problema îmbunătățirii calității și aspectului pielor de porc, problemă foarte importantă pentru industria noastră de încălțăminte. În centrul planului de șase ani este prevăzută creșterea accentuată a folosirii acestor piei. Or, se știe că pielea de porc are un aspect specific. Străduința cercetătorilor de a elimina aceste inconveniente a dat rezultate. Ei au elaborat procesul tehnologic pentru fabricarea pielor porcine cu fața netedă și a velurului din aceste piei.

Calitatea pielii din care se confecționează fețele încălțămintei prezintă o deosebită importanță pentru calitatea și aspectul încălțămintei. Iată de ce cercetătorii s-au preocupat în continuare, de îmbunătățirea calității pielor de fețe realizate prin uscare pe plăci de sticlă. Rezultatele obținute ne permit să afirmăm că, în scurt timp pielile obținute în acest mod vor fi și mai bune, mai rezistente și mai aspectuoase ca cele actuale.

Grija cercetătorilor a fost extinsă și la alte semifabricate din care se confecționează încălțămintea. Se știe că brantul este un component al încălțămintei, care vine în contact nemijlocit cu transpirația piciorului, din care cauză se deformează ușor contribuind în acest fel și la deformarea încălțămintei. În noul an, cercetătorii sînt hotărîți să rezolve diferite probleme legate de îmbunătățirea finisajului, fabricarea tălpii flexibile, impregnarea tălpii de uzură în vederea măririi rezistenței ei și altele.

A. MIHAELA

Rochii din stofă

De la stînga la dreapta:

— Rochie din stofă tweed cu linia fustei ușor evazată. La gît și mîneci o terminație din tricot. Cordon lat din piele, asortat cu desenul stofei și tricot.

— Rochie din stofă ecosez sau pepit cu mîneca chimono și fusta largă. La manșetă, rever și pe toată lungimea deschizăturii din față, incrustație din stofă uni.

— Rochie cu talia netăiată în față lucrată din stofă uni. Gulerul cu rever adînc se termină cu un plisat mărunt.

— Rochie cu linia princesse, are o imitație de bolerou strînsă pe șiret.

— Rochie de după amiază cu imitație de bolerou. În partea de jos a boleroului, garnitură din panglică de grosgrenă.

Desene de Raia SOLOMONICA

Cînd mergem la schi

„Fie că sîntem mai vechi în acest sport, fie că avem numai de gînd să încercăm și noi în iarna asta — un corp suplu, mușchi întăriți și antrenați, nu strică chiar dacă vom schia mai puțin decît am spera.

Pentru întărirea pulpelor și a gambelor, din poziția desenată, cu picioarele perfect paralele (fig. nr. 1) ridicăm bustul și brațele (fig. nr. 2) încet și revenim la loc de 30 de ori.

Pentru supletea gleznelor și întărirea brațelor, se face fandarea mare înainte cu brațele îndoite (fig. nr. 3) și eventual cu niște mici haltere în mîini, apoi balansînd brațele fără a „arunca" greutatea înapoi se face răsucirea (fig. nr. 4), apăsîndu-se bine pe călcîiul din spate. Se repetă de 30 de ori pe fiecare picior.

Pentru supletea taliei se face exercițiul nr. 5. De la stînga la dreapta și înapoi, repede, se aruncă brațele și bustul de 30 de ori, arcuind din genunchi așa ca în trecere vîrfurile degetelor să atingă la mijlocul cursei podeaua.

În fig. nr. 6 se arată cum se face exercițiul de pliere. Cu picioarele desfăcute se fac lăsări în față numai din genunchi de cîte 5-10 ori ușor și repede fără a mișca picioarele din loc, apoi același lucru, tot de 5-10 ori, sărind ușor în loc la începutul și sfîrșitul exercițiului. Se repetă alternarea de 3-4 ori.

Pentru supletea corpului se fac fandări laterale (fig. nr. 7) stînga-dreapta, cu răsucirea în sens invers a bustului, cu aruncare a brațelor. De 20-30 de ori în fiecare direcție.

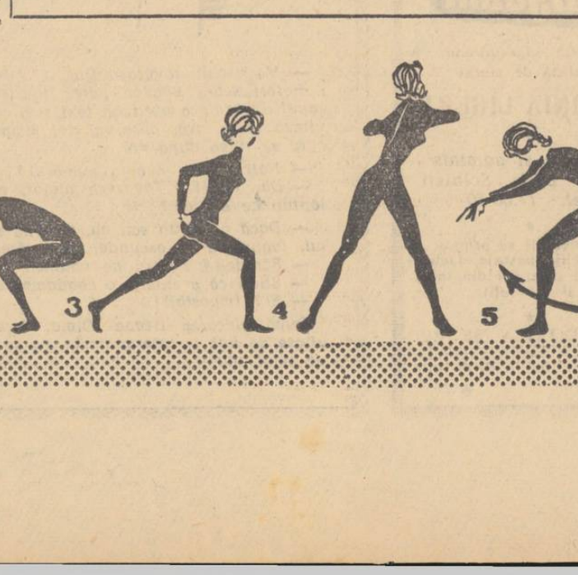

BLUZE

1. — Bluză simplă cu cerculeț și bordaj care se poartă la fuste și la taior.

2. — Bluză pentru după amiază cu mîneca scurtă kimono, tar din cusătura de pe umăr, pense libere care dau lărgime pe bust.

3. — Pentru seară o bluză drapată cu garnituri de funde.

4. — Bluză în formă de cazacă cu cordon lat în talie, trecut prin găici tăiate în material.

5. — Bluză sport cu un guler mare, fentă cu doi nasturi și cordon mare ce-i strînge lărgimea.

Desene de Ludmila OGRINJEANU

...se poate face un frumos halat de baie. Materialul este alb, iar garnitura se face în roz sau albastru deschis, portocaliu, galben pai, în orice caz o culoare deschisă. În aceiași culoare se brodează în punct mare, pe guler, modelul pe care îl dăm în schema de jos, frunzele fiind făcute în verde.

Tiparul e pe pătrățele de 10 cm (ce pot fi făcute mai mari sau mai mici). Tiparul nr. 1 reprezintă fața și spatele (la fel!) mărite cu adaosul. Tiparul nr. 2 în cazul că se face cu mînecă scurtă kimono; Tiparul nr. 3 — mîneca obișnuită; Tiparul nr. 4 — gulerul. Tiparul fiind „jumătate", bineînțeles toate piesele se vor face în două exemplare.

Curierul nostru

TEODORA CHICIU, str. Brazda Novac nr. 64 Craiova, CALIN STĂNESCU, str. Independenței nr. 65, Azuga, regiunea Ploiești, M. MONICA, Calea Dunării nr. 74, Rotunda de Vede, regiunea București, IOAN MANU.PIETRARI, str. Sf. Ecaterina nr. 2, București, NICOLAE MARINESCU, str. Petru Rareș nr. 6, Deva; EUGEN MARES. Blocul I, Petrila, regiunea Hunedoara; DOINA FLORIAN, școala de 7 ani Vașcău, regiunea Crișana: Vă publicăm adresele pentru a putea face schimb de vederi, cunoscînd și pe această cale cît mai multe și frumoase locuri din țara noastră.

ZINCA — Sibiu: Ținînd seama de toate cele ce ne-ați scris, alegerea nu este, într-adevăr, prea ușoară. Ne-am oprit totuși asupra citorva idei: rochie de mătase sau de stofă de culoare bleumarin sau talor de stofă bleumarin sau gri închis. Acesta din urmă ar fi practic în mai multe împrejurări. Sînt preferabile și rochiile din țerse, în culori închise.

MARIE-JEANNE: S-ar putea ca în clipa cînd citiți aceste rînduri intențiile inițiale să fi devenit deja fapte.

MARIA R. — Deva: Tipul de fereastră pe care l-ați desenat în scrisoare, este foarte des folosit azi la noile construcții de locuințe. Presupunem de aceea că și pe alți cititori îi preocupă această problemă. De aceea, într-unul din numerele viitoare ale revistei noastre, vom publica un desen cu modelul respectiv de perdea.

A. BĂGHINA — Turnu Severin: Trimițîndu-ne tot materiale de felul celor ce au vi le-am recomandat în întîlnirea cu dv. la redacție, șansele de publicare sînt mereu îndepărtate.

A. C. — Hunedoara: Institutul de artă teatrală și cinematografică „I. L. Caragiale" din București organizează în timpul verii cursuri pregătitoare pentru cei ce vor să se prezinte la examenul de admitere în institut. Cînd veți termina clasa XI-a și vă veți lua examenul de maturitate, vă veți putea prezenta și dv. Pînă atunci folosiți mijloacele ce le aveți la dispoziție pentru a vă iniția: turneele formațiilor de teatru, filmele, emisiunile de teatru la microfon, lucrările lui Stanislavski, precum și altele de acest fel.

DAMIAN PETRU — Galați: Zenaida Pally îi puteți scrie pe adresa Teatrului de Operă și Balet, B-dul 6 Martie 70.

EUGENIA PĂTRUȚESCU — Simeria: De ce să veniți pînă la București, cînd puteți găsi o școală similară în Petroșani sau la Deva. Veți găsi școala profesională pe care vreți să o urmați.

MATEI GHEORGHE — București. Materialul vorbește despre niște fapte din istoria Vietnamului care nu prezintă o importanță deosebită. Acestea nu s-ar putea încadra în pagina noastră rezervată vieții politice internaționale.

H. VIȘAN — colectivist Albești (Regiunea București). Propunerea dv. este interesantă și aplicabilă. Vom căuta ca în numerele viitoare ale revistei să prezentăm unele monumente istorice din țara noastră. Așteptăm și alte propuneri, la fel de interesante.

SEVER NORAN — București. Unele din explicațiile „micului dicționar" sînt spirituale. Pentru exemplificare vom reda cîteva:

„Valea Ulcioarelor — raion din Laos, unde imperialiștii au verificat proverbul că „ulciorul nu merge de multe ori la apă".

„Legiunea străină din Congo — unitate de luptă formată pe baza... unității de stat (...de plată, semnat de guvernul belgian), a unității de scop (jaf colonial) și a unității de vederi (componenții ei văd negru înaintea ochilor cînd aud de eliberarea continentului african de sub jugul colonialist)".

Epigramele sînt slabe (nu o să ne-o luați în nume de rău). Sînt niște catrene care nu te fac să gîndești în ultimul vers efectul satiric, pregătit cu măestrie în celelalte trei. Dar, fiindcă spiritul nu vă lipsește și credem că nici perseverența, această lipsă se poate remedia cu timpul.

V. IONESCU — Bacău. Viața în Marea Neagră este posibilă numai în pătura de apă vie de la suprafață pînă la 180 m. adîncime. Dat fiind faptul că 63 la sută din suprafața acestei mări depășește adîncimea specificată mai înainte, rezultă că viața este concentrată în special în vecinătatea coastelor.

V. R. — Vedea: Ne scrieți că doriți să vă lămuriți asupra unor lucruri. Am face cu plăcere acest lucru, dar nu ne-ați scris ce anume nelămuriri aveți. Nu credem că v-ați referit numai la întrebarea privind tacîmurile care se folosesc la tăiatul papenilor. Această întrebare, acum în miezul iernii, nu e prea „actuală". Așteptăm deci... Pentru a primi răspunsuri la rubrica „Sfaturi cosmetice" va trebui să dați mai multe amănunte asupra caracterului petelor respective, perioada de apariție, manifestările, cauzele presupuse etc.

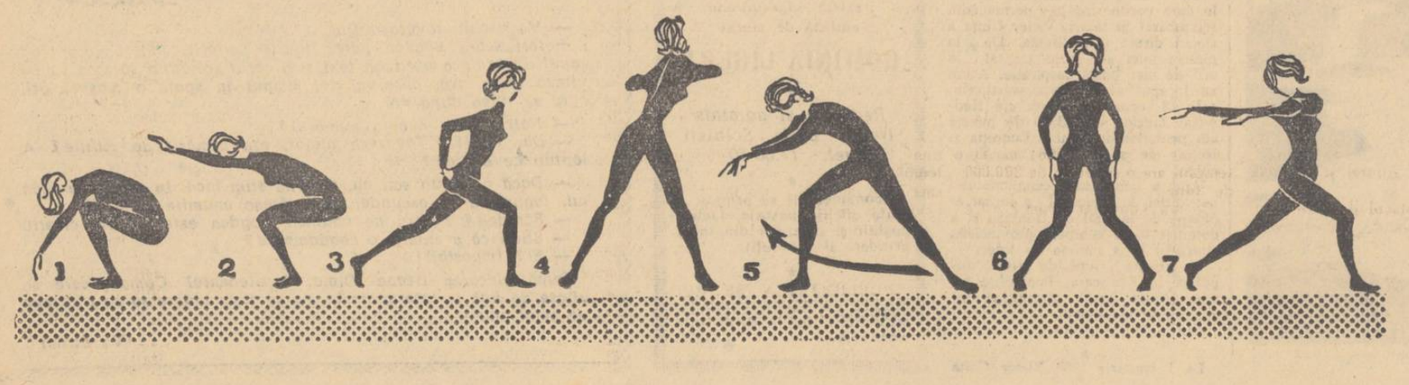

ALARMĂ ÎN TORIDA

Adaptare după romanul

„Secretul inginerului Mușat"

de Crișan Făgerașu

Desene de Beca RIND

6 *...necunoscutul, cu pași hotărîți, porni să traverseze strada, spre consulat. Începuse aproape să fugă, cînd de la colțul străzii țîșni o limuzină neagră. Nu făcea zgomot, dar necunoscutul o văzu și încercă din cîteva salturi să ajungă la poarta consulatului.*

7 *Doi indivizi de statură atletică sări din mașină. Necunoscutul scoase din raglan revolverul, dar unul dintre indivizi, care părea să-și fi făcut ucenicia pe stadioanele de sport, îi și plonjase la picioare. Glontele se descărcă în gol, o lovitură smulse revolverul din mîna necunoscutului. Acesta, zbătîndu-se, izbuti cu un efort suprem să arunce spre consulat un mic proiectil.*

8 *Al doilea dintre „atleții" săriți din limuzină făcu un salt disperat, adăpostindu-se: se temea de o explozie. Cu un zgomot ca de piatră, proiectilul se izbi de gard și căzu îndărăt pe asfalt. Între timp, celălalt individ izbutise să-și izbească prizonierul cu o măciulie de cauciuc. Îl ridică leșinat, și-l puse pe umăr ca pe un sac de cartofi, descărcîndu-l în automobil. Viteazul care se temuse de explozie, acum, prinzînd curaj, ridică de pe jos protectilul: era o piatră ca toate pietrele, învelită însă într-un bilet.*

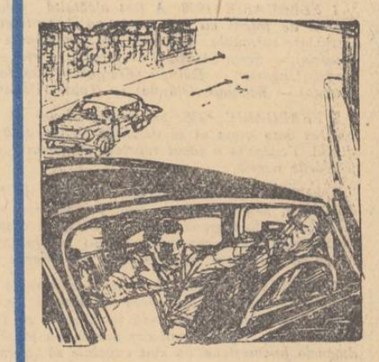

9 *În clipa următoare, limuzina neagră fu lîngă el: omul se azvîrli înăuntru, trînti portiera și mașina luă avînt. În plină viteză apăru de la celălalt capăt al străzii o altă mașină, albastră. Se părea că va ajunge limuzina, cînd răsună o împușcătură — și încă una.*

(Va urma)

Filtrul țigărilor

Fumătorii din țara noastră au primit cu mult interes introducerea în fabricație a țigaretelor cu filtru. Țigaretele cu filtru „Favorit", „Unirea", „Aroma", „Eforia" etc. sînt din ce în ce mai mult solicitate. Fabricarea țigaretelor cu filtru reprezintă, fără doar și poate, un progres al tehnicii în domeniul industriei tutunului.

V-ați pus vreodată întrebarea care este rolul filtrului la țigarete? Răspunsul este simplu. El are rolul de a reține unele substanțe, în speță nicotina și gudroanele care se găsesc în fumul de țigară. Fiecare fumător înghite cu fumul de țigară atît nicotina care se găsește în tutun, cît și gudroanele care se dezvoltă în procesul de ardere. Îndeplinindu-și rolul pentru care a fost creat, filtrul reține între 20 și 25 la sută din nicotina și gudronul pe care le conține țigara. Acest lucru este pozitiv, căci diminuează procentul de nicotină și gudroane care pătrund în organism odată cu fumatul. Procentul de mai sus a fost stabilit în laboratoarele fabricilor de țigarete.

Pentru confecționarea filtrelor fabricile de țigarete din București și Timișoara au fost dotate cu mașini speciale.

Filtrele se confecționează din hîrtie de celuloză albă, care n-au nici un fel de influență asupra organismului. Îndeplinindu-și rolul, filtrele păzesc sănătatea omului. Tocmai de aceea se prevede ca în anul 1961 producția țigaretelor cu filtru să crească cu peste 50 la sută față de realizările anului trecut.

REBUS-MAGAZIN

IARNA

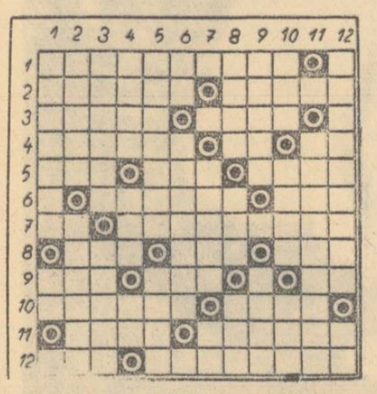

ORIZONTAL: 1) Poet clasic romîn, autorul poeziilor: „Iarna", „Miezul iernii", „Sania" etc. 2) Munte de zăpadă — „Pe un sloi de gheață" de scriitorul sovietic Serafimovici 3) „Fata de zăpadă" de Rimski-Korsakov — Iarna, pornesc în cete după pradă 7) Căldurile excesive din timpul verii după care jinduim în toiul iernii—Go- ...jo, scriitor chinez, a scris „Peisaj de iarnă" — Interjecție 5) Rege în Wessex — Riu în U.R.S.S. — Iarna (pl.) 6) Grămadă de zăpadă — Întins 7) Pentru — Pictor romîn, autorul tabloului „Iarna la Barbizon" 8) Acum — Personaj feminin din „Dimineață de iarnă" de Marin Preda — Metal prețios 9) Vine seara pe la gene — Fir — Început de linie! 10) Deșert african — Antonimul iernii 11) Sursă de căldură, folosită cu precădere iarna — „Ba se răscolesc și cîinii / De prin curți și sar la ei / Pe la garduri ies femei / Se urnesc ... bătrînii / Din bordei" (Iarna pe uliță — G. Coșbuc) 12) — ...Nikolaevici Tolstoi — Ingrijește albinele.

VERTICAL: 1) Iarna — Editura de Stat 2) Locuitor din ținuturile iernii veșnice — Cunoscută interpretă a melodiei populare „Sanie cu zurgălăi" 3) Titlu acordat persoanelor cu realizări deosebite în muncă — Scriitor rus, autorul povestirii „Gerul". 7) Pretinzi, reclami — A scris „Va veni iarna albă" — Inceput 5) Aici se desfășoară meciuri de hochei sau întreceri de patinaj — Maur 6) În luna mai! — Eliminată 7) Anotimpul frigului și al zăpezilor — Notă muzicală 8) „...de iarnă", poezie de M. Beniuc — Albul imaculat al iernii — „Un... într-o noapte de iarnă" de H. Heine 9) Tropot — „A nins atunci întîia...", melodie de George Grigoriu 10) Pronume — Nume feminin — Crustaceu 11) Albă ca zăpada; 12) Sînt provocate de frigurile aspre ale iernii — Două din fire!

S. RADU

PUNCTE ȘI LINII

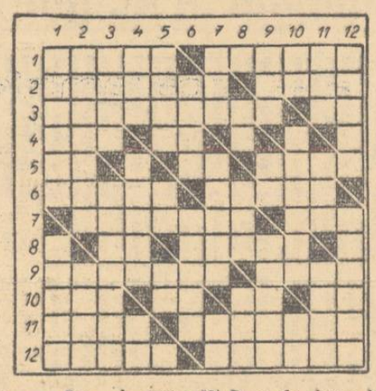

ORIZONTAL: 1) Platformă între liniile de cale ferată — La punct 2) Punci negru pe piele — Abia ajungi la el 3) Sînt marcate în text prin puncte, puncte — Intocmai 4) Insecte coleoptere în America centrală — O linie dreaptă și două încrucișate 5) Soare la vechii egipteni — Traian Bădescu — Punct cardinal 6) Mare de tot — Arabi 7) Circulă pe linii — Coapsă la animale 8) Înainte de amiază — Loc în care verticala unui punct de pe unu din emisferele terestre întîlnește suprafața bolții cerești corespunzătoare emisferei opuse 9) Alt punct cardinal — Insectă care înțeapă vitele spre a se hrăni cu sîngele lor 10) Servesc la făcut puncții — Punct la sfîrșit! — Un punct pe portativ — Ruteniu 11) Ochiuri de lanț — Cel mai înalt punct de pe glob 12) Aici punctele sînt întîmpinate cu aplauze — A pune în linie.

VERTICAL: 1) Punct de vedere — Se termină cu vunct 2) Pus la punct — Trece trenul de pe o linie pe alta 3) Trai! urmează o linie de tramvai sau de tren — Puncte pe hartă 4) Riu în Nigeria — Două puncte... pe orizontală! — În evidență! 5) Conjuncție — Jumătate de lemn! — Rece! 6) Prilej de a aplica punctuația — Puncte legate de o linie 7) Prefix — Tăiat cu o linie — Particulă a viitorului 8) Pronume — Linie pe față — Mod de a fi 9) Mușul care vine pe la gene — Pronume — Pantaloni strîmți 10) Calciu — A pune la punct — Eugen Niculescu 11) Ion Luca Caragiale — O linie în adîncime — Animale masive 12) Punct de plecare într-o cursă — Actul în care se consemnează punctele de vedere ale părților semnatare.

Elisabeta CHIȚIMIA

Din lumea acvatică

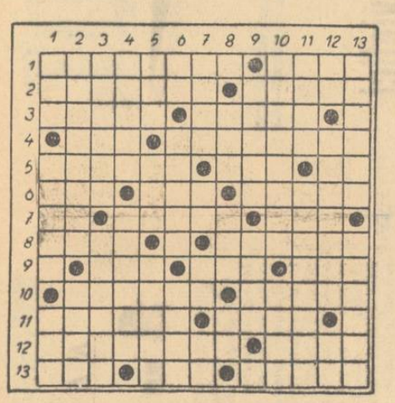

ORIZONTAL: 1) Pește de Dunăre și de mare — Plătici văzute de un botanist 2) Peștișor de mare de culoare argintie — Somn ușor! 3) Plachie — Altă mîncare de pește 4) Termen de politețe în trecut — Locuitori de origine rusă avînd, în țara noastră, ocupația de bază, pescuitul 5) Unități de măsură folosite în trecut — Perioade istorice — Pescuit pe sfîrșite 6) Servești (pop.) — Lac artificial — A cheltui peste măsură 7) Curele! — Viețuitoarele din temă — Mirare 8) Substanța cristalină întrebuințată pentru conservarea peștilor — Amabilă 9) Pește prăjit! — Unități de timp — Armă primitivă 10) Partizană a unei idei — Prins în plasă 11) Pescarul lui Staro Kadovski — Vastă întindere de apă 12) Frunze de conifer — Pește de mare, asemănător cu pălămida — Plase de pescuit.

VERTICAL: 1) Substanță lipicioasă — Unealtă de pescuit — Mreajă (de prins pește) 2) Somn — Prieten 3) Stradă în București — Lucrare de fortificație 4) Pește — Calcan 5) Unitate de măsură (aprox. 77 cm.) Pronume — Tir 6) Numeral — Coș pentru prins pește — Interpreții pescarului amator 7) Pescăreasa (pl.) — Zeno Țone! — Diftong — În Etna 8) Locuri de pescuit — Din nou — Pronume 9) Lini! — Mediul acvatic în careul de față 10) „Peștele cel mare înghite pe cel mic" sau „Cu rîma mică prinzi peștele mare" — Plasă de prins pești 11) Vase — Podoabă 12) Mere! — Pești din Marea Neagră vestiți prin icrele lor — Cel mai mic pește din Marea Neagră 13) Scoși — Interpreți.

R. MARCEL

Dezlegările jocurilor apărute în numărul trecut

RUDE

ORIZONTAL: Strănepot — An — Trădare — Rude — Reda — Ideal — C — Aca — C — Ioniță — Bucuria — Stas — Uti — Estimată — N — Nit — Rvi — At — Tin — Viață — O — Mi — Af — Ere — NR — Anemic — E — Mai — Tabinet — Rost — Ar — Căsătorie.

„DIN"

ORIZONTAL: Georgiană — El — Armeancă — Ară — Lel — Secundar — Ades — Lecuită — Titan — Lemnos — Etalare — Ia — I — Na — Apărut — S — Iritată — Apus — Inedite — Ițe — E — T — Ie — Motiv — Rărit — Dileme — Exagerate — Er.

CU PUTERE

ORIZONTAL: Stentor — Acel — Tînăr — Atlete — Oțelit — Anteu — Carbonar — Ar — Inger — Risile — Til — Astenică — I — Cutie — A — Ep — Vin — Azuga — I — Pi — Iaci — Aist — Efort — Ac — Nou — Roze — Inaț — ML — Uriaș — Albină.

Jocuri distractive

UN PATRAT NEOBIȘNUIT

În cele nouă căsuțe ale pătratului trebuie înscrise numere astfel ca vertical, orizontal și diagonal să avem un total de 15. Trei dintre cifrele respective au și fost înscrise. Restul operației îl lăsăm în seama dv. Vi se pare ușor? Vă înșelați!...

DEODATĂ

Luați o monedă de 50 de bani, tăiați din hîrtie o formă absolut egală cu moneda și lăsați-le să cadă la pămînt de la aceeași înălțime. Evident că moneda va cădea cu mult mai repede.

Există totuși o posibilitate ca ele să cadă și să ajungă amîndouă deodată la pămînt. Cum? (Bineînțeles nu e voie să lipiți hîrtia de monedă).

CU O SINGURĂ LINIE

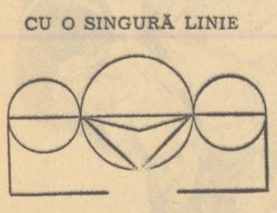

Reproduceți acest desen cu o singură linie neîntreruptă, fără să ridicați creionul și fără să treceți de două ori pe același drum.

GHEMUL

Cineva și-a cumpărat un ghem de sfoară lung de 300 m. folosind din el zece metri pe zi. Cîte zile i-au fost necesare pentru a termina de tăiat ghemul?

ÎN PATRU PĂRȚI EGALE

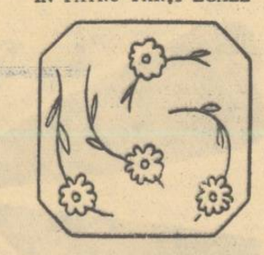

Desenul de mai sus trebuie împărțit în patru părți egale. Vă punem o singură condiție. Fiecare parte trebuie să cuprindă cîte o floare cu coada și frunzele ei. Știți să rezolvați jocul?

CU CHIBRITURI

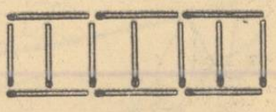

Cele șase casete egale au fost formate din 13 chibrituri. Scoțînd însă un chibrit și făcînd un nou aranjament se pot realiza 6 casete egale. Cum veți proceda pentru a obține această nouă figură?

CÎTE GÎȘTE?

Cîteva gîște au ieșit la plimbare. Una mergea înaintea a două, alta între două și alta după două gîște.

Cîte gîște erau cu totul?

ALTĂ SOLUȚIE

Pe o foaie de hîrtie se scrie următoarea socoteală: 123—45—67+89=100. Avem adică cifrele 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8 și 9 utilizate în ordine care cu ajutorul unor semne aritmetice să dea totalul 100.

Puteți ca în aceleași condițiuni să dați o altă soluție?

Dezlegările jocurilor apărute în numărul 173

Din trei tăieturi

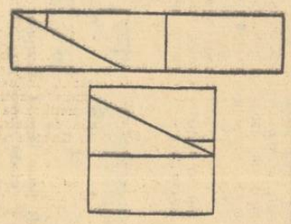

2000

6	4	1
5	2	9
8	3	0

20 0 0

Alegerile-odinioară

M. GION

— Vă dau fraților, vă dau, jur pe ce am mai scump...

— ...Și s-a ținut de cuvînt. Le-a dat praf în ochi.

GH. CHIRIAC

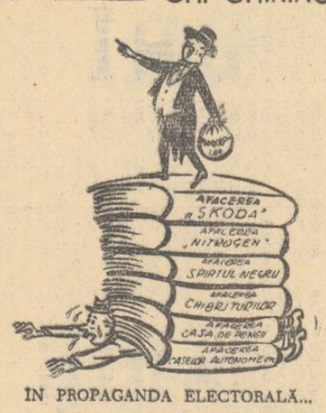

ÎN PROPAGANDA ELECTORALĂ...

— Iubiți cetățeni, la baza politicii noas tre stau înalte principii morale...

COMPENSAȚII

„ȘEFUL": — Portofoliu nu mai am, ia în schimb un portofel!...

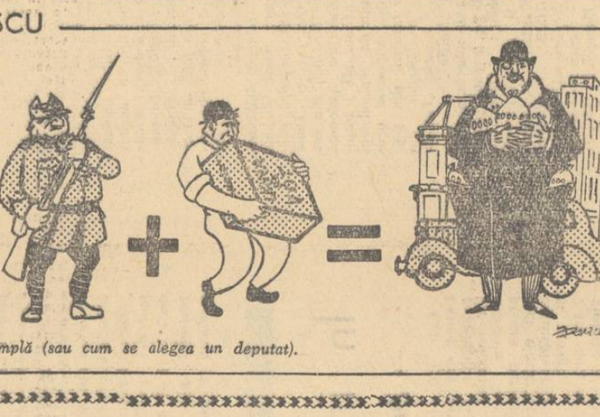

AGENTUL ELECTORAL: — Să trăiești, șefule, îți vînd ieftin niște cărți de alegător. Cunoști proverbul: dacă ai carte ai... parte la alegeri.

C. FLORIAN

— Nu vine să-l altoiesc! Întîrzie...
— Să nu i se fi întîmplat vreo nenorocire!

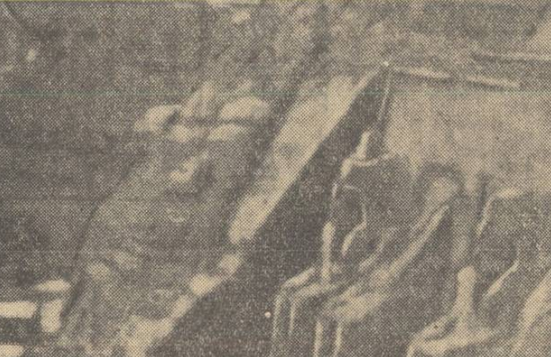

Alegeri burghezo-moșierești.

I. DAVIDESCU

Socoteală simplă (sau cum se alegea un deputat).

• Fel de fel • Fel de fel • Fel de fel •

Templul lui Ramses II va fi înălțat cu 62 de metri!

Primele lucrări în vederea construirii marelui baraj de la Asuan, în Republica Arabă Unită, menit să folosească uriașa energie latentă a fluviului Nil, sînt firești cele de proiectare și de cercetare minuțioasă a terenului imensului șantier. De la început proiectanții și inginerii s-au aflat în fața unor obstacole care ar putea apare ca nerezolvabile, dacă nu s-ar cunoaște posibilitățile practic nelimitate ale științei și tehnicii moderne.

Iată un obstacol de care s-au lovit de pe acum viitorii constructori. Pe malul Nilului, în proximitatea locului unde va forma marea artificială de la Asuan, se află unul din marile monumente de pe vremea faraonilor, Templul lui Ramses II — o adevărată minune a arhitecturii antice.

Templul, a cărui fotografie o reproducem mai sus, are 33 de metri înălțime, 38 de metri lărgime, 63 de metri în adîncime. Cele patru statui colosale care străjuiesc intrarea în templu au fiecare 20 m. înălțime. Fruntea fiecărei statui măsoară 0,59 m., nasul are 0,98 m., o ureche — 1,06 m., iar un ochi 0,84 m. Tot templul are o greutate de 300.000 de tone!

Ce s-a constatat acum? Că lucrările barajului, mai precis apele noii mări artificiale, amenință existența acestui celebru monument al antichității, care dăinuie acolo, pe malul Nilului, de circa 3200 de ani.

Pentru a salva acest tezaur inestimabil al culturii antice, mai mulți experți care au studiat această problemă au adoptat soluția tehnică oferită de inginerul italian Lodigliani și anume înălțarea templului cu 62 de metri.

Cum va fi executată ridicarea celor 300.000 de tone de piatră la o asemenea înălțime? Specialiștii preconizează săparea unor tranșee de jur împrejurul templului astfel încît colina pe care este amplasat monumentul va fi pur și simplu decupată. Apoi, după ce se vor turna masive fundamente de beton, întreaga masă de piatră va fi înălțată, metru cu metru, iar în decurs de 70 de luni va fi ridicată cu 62 de metri. Se vor lua o serie de precauțiuni în interiorul templului, pentru ca statuile, frescele și celelalte lucrări de artă să nu aibă de suferit avarii.

Lucrări asemănătoare, dar de proporții mai mici, vor fi făcute pentru ridicarea cu 62 de metri de la nivelul actual al templului pe care Ramses II l-a dăruit soției sale, regina Nefertari și care se află la 200 m. depărtare.

Cheltuielile imense necesitate de aceste lucrări de conservare a unor monumente, considerate printre cele mai mari minuni ale civilizației omenești, vor fi în mare parte suportate de țările membre ale U.N.E.S.C.O. precum și de guvernele R.A.U. și Sudanului.

ȘAH

Vreți să jucați în consultație cu Paul Keres?

Răspunsul este, desigur, afirmativ, căci care jucător de șah, începător sau avansat, n-ar dori să ceară sfatul unui maestru de talia lui Keres? Reluînd o inițiativă a maestrului englez Leonard Barden în materie de comentare a partidelor de șah, vă oferim acum posibilitatea să jucați o partidă în consultație cu marele maestru Paul Keres. Pentru aceasta nu este nevoie să plecați la Moscova și nici măcar să vorbiți telefonic cu cunoscutul jucător sovietic. Este suficient să luați o foaie de hîrtie și să acoperiți mutările partidei de mai jos dintre Keres și marele maestru suedez Stalberg, jucată prin telegraf în organizarea ziarelor „Rahva Hial" din Tallin și „Aftonbladet" din Stockholm. Înainte de a descoperi mutarea lui Keres — cu albele — puneți-vă în situația lui, analizați temeinic poziția, propuneți continuarea și notați-o pe hîrtie. Apoi vedeți ce a jucat consultantul. Dacă mutarea dvs. coincide cu a lui Keres vă puteți bucura: marele maestru v-a acceptat propunerea și primiți un număr de puncte corespunzător cu dificultatea mutării. Dacă mutarea nu coincide, înseamnă că Keres are o idee mai bună și se cuvine să-i dați, întîietate. Adunînd la sfîrșit punctele obținute, puteți verifica în felul acesta și forța dvs. de joc. Așa dar, acum, începeți partida cu Keres împotriva lui Stalberg, care are negrele. Vă dorim succes!

Apărarea franceză, varianta Alehin.

1. e4, e6 2. d4, d5 3. Cc3, Cf6 4. Ng6, Ne7 5. e5 Cfd7 6. h4, f6. De aici înainte propuneți mutările albului.

7. Dh5 +, 2 puncte. Dacă ați propus Nd3, variantă care duce la un joc complicat, primiți de asemenea 2 puncte. 1 punct pentru 7. e : f6. Primiți 1 punct și dacă v-ați reamintit că varianta aceasta a fost jucată la Goteborg 1955, între Spasski și Guimard. **7... Rf8.**

8. e : f6. 1 punct. Același punctaj și pentru 8. Nd3 care, după c5 9. C : d5, duce la un joc cu complicații. **8... Cd : f6.**

9. Df3. 1 punct. Dacă ați indicat 9. De2 primiți tot 1 punct. **9... c5.**

10. d : c5. 1 punct. Nici un punct pentru 10. Ne3 care nu se încadrează principiilor strategice ale deschiderii și dă posibilitate negrului să desăvîrșească dezvoltarea pieselor sale. **10... b6.**

11. h5. 4 puncte. Nici un punct pentru c : b6, care, după 11... D : b6, permite negrului să obțină un joc excelent cu pionii centrali. 1 punct pentru varianta 11. Nd3 **11... h6.**

12. N : f6 1 punct. Nimic pentru 12... Nh4 sau retragerea pe diagonala c1 — h6 12... N : f6 13. Ch3 2 puncte. 1 punct pentru 13. Nd3 și nimic pentru 13. Ne2 mutare pasivă și 13. C : b6, pentru motivele arătate mai înainte. **13... Cc6.**

14. Cf4 2 puncte Nimic pentru rocada mare după care negrul capătă șanse mari de atac pe flancul damei. Valabil și punctajul de la mutarea anterioară. **14... b : c5.**

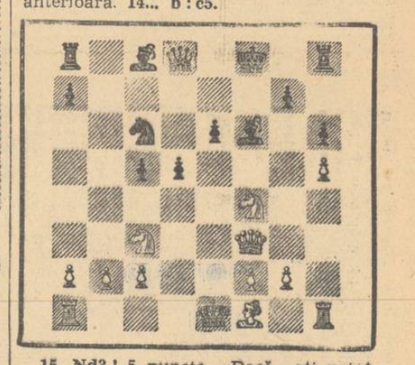

15. Nd3! 5 puncte. Dacă ați notat cumva. 15. Cg6 + atunci nu obțineți decît un punct, întrucît deși cîștigați calitatea, după 15... Rg8 16. C:h8, negrul rămîne cu un centru de pioni puternic cu care poate dezlănțui un atac foarte primejdios. 15.., Ce5.

16. Cg6 + 3 puncte. Albul întărește astfel atacul pe flancul regelui. Nici un punct pentru mutarea pasivă 16. De2 sau 16. Ddl. **16... C : g6**

17. N : g6. 2 puncte. Vi se retrage un punct dacă ați luat cumva cu pionul, deoarece după 17... c4 18 Ne2 atacul alb este paralizat **17... Dd 6**

18. 0-0 2 puncte. Nici un punct pentru 18. 0-0-0 sau 18. Cb5. **18... Nd7.**

19. Tad1. 4 puncte. Se amenință acum 20. C : d5 ! e : d5 21. T : d5, De7 22. T : d7 ! D : d7 23. D : a8 +. Nici un punct pentru a4. **19... Tad8.**

20 : Tfe1! 3 puncte. Nici un punct pentru 20. C : d5, după care ar fi putut urma e : d5 21. T : d5. Ne6! 22. T : d6, N : f3 23. T : d8 +, N : d8 24. g : f3, Re7 și cu un final dificil. 1 punct pentru 20... Ce2. **20... Ne8.**

21. De3! 4 puncte. Cu dubla amenințare de cîștigare a unui pion : 22. D : e6 și 22. Ce4 urmat de bătaia pe c5. Nici un punct pentru N : f8 ? care ușurează sarcina apărării negrului. Sancțiune un punct pentru greșeala 22. Ce4 ? care pierde o figură. **21... Nf7.**

22. Ce4 1 punct. **22... Db6**

23. C : c5 1 punct **23... e5**

24. Da3! 3 puncte. Atacul continuă viguros, cu puternica amenințare 25. Cd7 dublu șah. 2 puncte în plus dacă ați observat varianta 24... Ne7 25. T : e5 !! Nici un punct pentru 24. Cb3 **24... Rg8.**

25. b4 2 puncte, la care adăugați 3 puncte dacă ați văzut și combinația de la mutarea 27. **25... N : g6.**

26. h : g3 1 punct. **26... h5.**

27. T : d5 !! 4 puncte. Lovitura tactică prin care albul decide partida. 1 punct pentru 27. Db3. Nici un punct pentru 27. Td2 sau Te2 **27... T : d5.**

28. Db3. 3 puncte. Continuarea firească, a combinației care duce la reciștigarea turnului Negrul cedează.

Considerînd că v-a satisfăcut partida în consultație jucată împreună cu Keres, adunați acum punctele obținute. Dacă ați obținut între 44-51 aveți forța unui maestru. 39-43 indică forța unui jucător de categoria I-a spre candidat maestru. Un jucător puternic poate obține între 32-38 puncte. Un șahist avansat cu oarecare experiență, obține între 21-31 puncte. 10-20 puncte: începător. Toate acestea sînt, desigur, aproximative...

★

Soluția problemei nr. 1 *(Alb: Rc3, Ne6, Cc6. Cd5, pb4, f5. e2=7 piese. Negru: Re4, pd6, e5= 3 piese Mat în 4 mutări) 1. Ne8!, R:d5 2. Ce7+ Re4 3 Cd5!!. R:d5 4.Nb7 mat. Numai prin sacrificiul celor doi cai reușește albul să dea mat în 4 mutări!*

Redacția: Piața Scînteii, Tel. 17.60.10. Administrația: 17.60.20. Interior 1.400. Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii din întreprinderi și instituții. Tiparul Combinatului Poligrafic Casa Scînteii „I. V. Stalin"

SPECTACOLUL
magazin

CRISTEA AVRAM, actor al Teatrului de Stat din Timişoara, apreciatul interpret al lui Eugen Giraldoni din filmul „Darclée", interpretează acum pe scena Teatrului Armatei rolul lui Antonio Alberti din piesa „Cînd înfloresc migdalii". El repetă deasemeni în piesa „Antoniu şi Cleopatra" de W. Shakespeare, una din viitoarele premiere ale acestui teatru.

Fotografia: MIHAI POPESCU

5 ani de activitate a 5 formaţii artistice de amatori

Emisiunea radiofonică „De toate pentru toţi" este bine cunoscută. De astă-dată nu despre ea e vorba, ci despre un spectacol intitulat astfel şi prezentat cu un prilej festiv: împlinirea a 5 ani de activitate a celor cinci formaţii artistice de amatori din cadrul comitetului sindical al sfatului popular al Capitalei.

Aceste formaţii de amatori au prezentat peste 200 de spectacole, atît în Capitală, pe scenele diferitelor teatre, ale caselor de cultură raionale, la studiourile de radio şi televiziune, cît şi în 31 de oraşe din ţară, ca Tîrgovişte, Sinaia, Bacău, Piatra Neamţ, Drăgăşani etc. Spre exemplu, brigada artistică de agitaţie a prezentat spectacolele „*D-ale noastre de prin sfat*" şi „*Aio, 63 !*", formaţia de estradă spectacolele „*Sus cortina !*", „*De toate pentru toţi*", echipa de teatru a jucat comedia lui *G. Raneti* „*Romeo şi Julieta la Mizil*", comedia „*Tache, Ianke şi Cadîr*" de *Victor Ion Popa* etc., ansamblul de copii spectacolele „*Florile vieţii*", „*Antena sus !*", „*În jurul pomului de iarnă*" etc., iar formaţia de dansuri diferite spectacole coregrafice. În prezent, echipa de teatru repetă piesa „*Fata tatei cea frumoasă*" de *Ghelu Destelnica*, iar ansamblul de copii, piesa „*În împărăţia semnelor de punctuaţie*".

„De toate pentru toţi" cuprinde selecţiuni din spectacolele acestor formaţii, în regia tovarăşilor *George Manole* şi *Ilie Dinu*, începînd cu tablourile „*Bate inima oraşului*", „*În rachetă cu bunicul*", „*Periniţa*" şi sfîrşind cu tabloul coregrafic „*Nuntă de pe Arieş*". De altfel, despre activitatea acestor formaţii — şi acest lucru l-am lăsat în special la urmă — au numai cuvinte bune actori consacraţi. Spre exemplu, artistul poporului *George Vraca* spune că „*artiştii amatori din cadrul sfatului popular al Capitalei, care sărbătoresc cinci ani de activitate, au obţinut succese însemnate*", — succese datorate şi faptului că „*acest colectiv a mers şi a cules din imensa artă a poporului nostru atît de înzestrat*".

La rîndul ei, *Silvia Chicoş*, care a colaborat la spectacolul „Vine moş Gerilă" cu formaţia artistică de copii, apreciază „*talentul, graţia şi deosebita sensibilitate cu care prichindeii ştiu să se dăruiască într-un spectacol*".

Mircea SCRIPCA

Brigada de tineret „Maiakovski"

O frumoasă activitate desfăşoară brigada de tineret „Maiakovski" — formată din actori de la Teatrul Naţional „I. L. Caragiale", Teatrul de Stat de Operetă şi Teatrul „C. Tănase", precum şi din tineri scriitori. Această brigadă organizează manifestări la diferite cluburi din fabrici şi uzine. În ultimul timp brigada de tineret „Maiakovski" s-a deplasat la clubul uzinelor „Clement Gottwald" şi clubul „Industriei Bumbacului A". Printre scriitorii şi actorii care şi-au dat concursul la aceste manifestări s-au numărat poeţii Dan Deşliu, Nicolae Stoian, Gheorghe Tomozei; actorii Emanoil Petruţ, Silvia Popovici, Elisabeta Preda, Grigore Nagacevschi, C. Stănescu, Mircea Cojan, Constanţa Cîmpeanu, I. Lulescu şi alţii. Brigada are în plan şi două serii de alte deplasări în Bucureşti şi în regiune.

Un impresionant moment din filmul polonez „Ursul alb"

Cadru din filmul „Strada preeriilor" cu Jean Gabin, Claude Brasseur, Roger Dumas şi Marie Jose-Nat.

5 minute cu... regizorul Vlad Mugur

— După cîte ştim, aţi lipsit cîtva timp din Capitală.

— Da ! M-am îmbolnăvit şi am stat aproape trei luni. Am montat la Teatrul de Stat de acolo două spectacole : dramatizarea „Tînăra gardă" a lui Ohlopkov după Fadeev şi „Celebrul 702", comedia lui Alexandru Mirodan.

— Ce părere v-aţi făcut despre colectivul Teatrului de Stat din Galaţi ?

— Excelentă ! Am întîlnit un colectiv tînăr, entuziast şi talentat, animat în permanenţă de dorinţa de a-şi ridica măestria artistică. Un lucru care m-a emoţionat e că în timpul repetiţiilor au fost prezenţi nu numai interpreţii celor două spectacole pe care le montam, ci întreg colectivul teatrului.

Am rugat pe regizorul Teatrului Naţional „I. L. Caragiale" să ne vorbească în continuare despre unele dintre proiectele sale.

— Mă pregătesc încă de pe acum pentru punerea în scenă, într-o concepţie nouă, a tragediei „Orestia" de Eschil, care se va reprezenta la Teatrul Naţional.

— Am aflat că lucraţi şi la un scenariu de film...

— De trei ani... Şi acum tocmai l-am terminat.

— Despre ce este vorba ?

— M-am străduit să aduc o nouă formulă de reprezentare a filmelor biografice, scriind despre viaţa picturalui Ştefan Luchian. De aceea, scenariul acesta este pentru un film artistic de lung metraj !

S. N.

NOUTĂŢI CINEMATOGRAFICE

La ce lucrează cineaştii sovietici

Filmele cu teme contemporane constituie şi în acest an problema numărul 1 a cinematografiei sovietice. Din 116 filme care se vor produce, 90 vor fi consacrate vieţii şi muncii constructorilor comunismului. Ivan Piriev, autorul „Nastasiei Filipovna" („Idiotul") seria I lucrează în colaborare cu scriitorul Loghinov la filmul „Kubanezii", film care înfăţişează Kubanul şi viaţa locuitorilor săi. Concomitent cu adaptarea cinematografică după „Baia" de Maiakovski, S. Iutkevici se pregăteşte să începeă turnarea unui film avînd ca temă munca unor tineri abia ieşiţi de pe băncile şcolii medii care lucrează într-o uzină de construcţii mecanice din Moscova. „Şcoala vieţii" se intitulează filmul la care lucrează acum, Mihail Kalatozov iar I. Roisman a început de curînd, pe platourile de filmare ale Mosfilmului, un film de tineret cu titlul „Cum s-a putut întîmpla aceasta ?".

Noul film al lui G. Ciuhrai (autorul „Baladei soldatului") poartă sugestivul titlu „Cer fără nori" în timp ce regizorul L. Kulidjanov, bine cunoscut pentru filmul său „Casa în care locuiesc" lucrează acum la „Povestea unei mame".

Dintre noile creaţii ale studiourilor republicilor unionale trebuie menţionate filmul panoramic, în culori „Legea Antarctidei" (studiourile Dovjenko din Ucraina) şi „Balada celor 23", film consacrat brigăzii internaţionale de rezistenţă comandată de armeanul Missak Mamisian care a luptat în timpul ocupaţiei la Paris.

— Anul acesta în U.R.S.S. se vor face mai multe adaptări cinematografice după operele clasicilor. Printre acestea figurează partea II-a a romanului „Invierea" de L. Tolstoi (realizator M. Şveiţer) şi nuvela lui Tolstoi „Cazacii" după un scenariu de V. Sklovski, „Stepa" lui Cehov transpusă pe ecran de S. Bondarciuk şi „Noapte de crăciun" de Gogol adaptată de M. Room. Regizorul A. Ptuşko are în proiect un film panoramic în culori „Pînzele roşii" după nuvela scriitorului A. Grin.

Din realizările studiourilor maghiare

● **REGIZORUL László Ranody, laureat al Festivalului cinematografic de la San-Sebastien, a transpus pe ecran opera clasică a romancierului Zsigmond Móricz „Fii bun pînă la moarte".**

Din distribuţie fac parte cunoscuţii actori Bessenyei Ferenc, Tőröcsik Mari, Holl Istvan etc.

„Ionică se călеşte"

— Un nou film romînesc de scurt metraj —

Este vorba de un nou film de scurt metraj realizat de studioul „Alexandru Sahia". „Ionică se călеşte" este continuarea filmului „Primii paşi ai lui Ionică" (scenariul şi regia aparţinînd tot lui Gabriel Bartha). De data aceasta Ionică a crescut şi are o virstă... impunătoare : patru ani şi jumătate. Cine e acum interpretul lui Ionică ? Un băieţel cu numele Dănuţ Baciu. Dănuţ s-a împrietenit repede cu reflectoarele şi platourile cum şi cu artista emerită Silvia Chicoş care va... vorbi pentru el. În film apare în rolul mamei lui Ionică artista Elisabeta Preda, de la Teatrul Naţional I. L. Caragiale", iar în rolul tatălui, actorul George Manu, de la Teatrul Armatei care l-au... crescut încă din primul film.

Scenă din filmul sovietic „In pragul furtunii", în a cărui distribuţie apar actorii Voldemar Zandberg, Via Artmane, G. Liepins

● **STUDIOUL de filme documentare şi de scurt metraj „Budapest" produce anual peste 100 de jurnale şi aproape 100 filme de scurt metraj.**

● **ÎN studiourile maghiare s-au mai realizat în ultimul timp filmele „Căsătorie cu peripeţii" (regia Hamza Gyorgy), „Călcatul pe iarbă este permis" (regia Makk Karoly) şi altele.**

Filme noi pe ecrane

În cursul lunilor viitoare, pe ecranele cinematografelor noastre vor rula în premieră noi filme.

Din realizările recente ale cinematografiei sovietice, spectatorii noştri vor avea prilejul să vizioneze filmele : „*Urmaşii*" „*Cenuşereasa*", (film realizat după baletul cu acelaşi titlu de Prokofiev), „*Floarea de zăpadă*", „*În pragul furtunii*", „*Poveste nordică*", „*În faţă, un viraj brusc*" şi coproducţia sovieto-cehoslovacă „*Fotografie pierdută*".

Din producţia studiourilor ungare vom viziona filmele „*O fereastră deschisă spre cer*" şi „*Două etaje de fericire*", din cea a studiourilor poloneze filmul „*Ursul alb*", inspirat dintr-un episod al rezistenţei împotriva ocupanţilor nazişti, din producţia studiourilor din R.D.G., filmele „*Pas cu pas*" şi „*Hatifa*".

Vor mai rula în această perioadă pe ecranele noastre filmele : „*Stelele Sudului*" şi „*Strada preeriilor*" (Franţa), „*Cămăşile roşii*" (Italia), „*Ferdinand, regele Neapolului*" (coproducţie franco-italo-spaniolă) şi „*Degetelul*" (Mexic).

In întîmpinarea alegerilor

— *Din activitatea brigăzilor artistice* —

Cele 110 brigăzi artistice din cadrul întreprinderilor şi instituţiilor raionului T. Vladimirescu au pregătit pentru perioada campaniei electorale programe cultural-artistice bogate şi variate.

În mod deosebit se evidenţiază în această privinţă brigăzile artistice ale fabricii „7 Noiembrie", a Întreprinderii cinematografice a oraşului Bucureşti, a ministerelor Agriculturii şi Comerţului şi a cooperativelor „Higiena". Din repertoriul brigăzii textiliştilor de la „7 Noiembrie" se remarcă scheta „Deputaţii uzinei şi deputaţii raionului", care are ca temă realizările regimului democrat popular, „Într-o autogară", care satirizează alegerile din trecut, monologul „Pe vremuri, la alegeri" şi cronica rimată „Suvenir", fac parte din repertoriul brigăzii Ministerului Comerţului.

Cu un program bine pus la punct se prezintă şi cooperativa „Higiena". Cooperatorii frizeri au pregătit o piesă într-un act, scheciul muzical „Alegerile de altă dată", un cuplet şi mai multe recitări avînd ca temă campania electorală, etc.

Încă de săptămîna trecută, artiştii amatori au început să dea spectacole în cadrul Caselor alegătorului din raion.

● LA CASA DE CULTURĂ a Combinatului Metalurgic din Reşiţa, cercul dramatic, brigada artistică de agitaţie, echipele de dansuri populare, orchestrele de muzică populară şi tamburaşi pregătesc un program artistic comun. Artiştii amatori repetă cîteva numere artistice despre alegerile în trecut şi astăzi.

● ÎN SATELE Iara, Posaga, Coasta şi Satiu, (regiunea Cluj), ţăranii muncitori organizează spectacole artistice cu un program special legat de alegeri.

● ECHIPA de teatru, corul şi soliştii de la Institutul Pedagogic din Bîrlad pregătesc un program artistic nou pentru a se deplasa în satele vecine Lingurari, Popeni, Sîrbi etc.

„Statuile" şi alegerile de odinioară

„Statuile" este titlul unei farse de *Al. Andi* şi *I. Avian*, piesă ce o pregătesc artiştii amatori de la Sfatul Popular al Capitalei. Inspirată din alegerile de odinioară, aceasta fără constituie o satiră la adresa moravurilor politice din timpul regimului burghezo-moşieresc. Rolul sculptorului Pompiliade Ghips, a fost încredinţat funcţionarului *M. Margosian*. Rolul prefectului este susţinut de funcţionarul *Alex. Ganea*, al „candidatului de la centru" Pălămidă de economistul *I. Albei*, în timp ce personajele feminine sînt întruchipate de dactilografa *Maria Căţun* şi funcţionara *Mariana Somogy*.

REFLECTOR

Suflerul

S-a scris destul despre omul din cuşcă, despre ecoul anticipat al actorului, despre acela care salvează uneori un spectacol. Anecdote, pagini întregi de memorii, fotografii, au făcut din eroul acestui articol un personaj foarte cunoscut.

Rîndurile noastre nu intenţionează decît să readucă în actualitate figura lui binecunoscută, dar totdeauna nouă. Spectatorii teatrelor noastre cred că au băgat de seamă că faimoasa scoică de lemn sau de tablă aşezată în faţa fosei orchestrei, locuinţa de trei ceasuri a sufletului, a cam început să dispară. Să fie de vină oare căldura rampei (şi ea pe cale de dispariţie din pricină că lumina sa aruncă umbre pe fundal, dar sărăceşte faţa actorului de strălucirea pe care o da ochilor şi nu-l mai izolează cu totul de sala cu ochi lacomi) sau strimtoarea spaţiului?

Nu cred. Cerinţele teatrului modern care reclamă mărirea ariei scenei, au sacrificat chilia de lemn şi prietenul cel mai preţios al actorului a fost mutat în culise, creînd o dreptate, iluzia că textul este ştiut pe dinafară, dar îngreunînd mult transmiterea lui.

O incursiune în teatre ne-a făcut să-l descoperim pe acest personaj, ba în dosul unui carton care înfăţişa un luminiş, ori după o lada care sugera o depozitare de materiale. Într-o poziţie incomodă, cînd pe vine, cînd pe burtă (nu, totdeauna evident, pentru că de cele mai multe ori, sufletul poate fi găsit pe un scăunel în stînga sau în dreapta scenei, citind cu ochii la replicant) omul acesta munceşte seară de seară în sensul cel mai bun al cuvîntului.

De ce spun că munceşte? Pentru că el trebuie să fie un bun cunoscător al interpreţilor, trebuie să ştie tot atît de bine textul pe dinafară ca şi actorii, trebuie să aibe prezenţa de spirit şi să fie inventiv. Nu ni s-a întîmplat cîteodată să stăm în fotoliu şi să simţim marea ghilotină nevăzută care taie respiraţia sălii: cutare personaj a intrat cu trei replici mai devreme în scenă, cutare personaj a spus fraza care trebuia spusă peste trei pagini. Geometria intrării a fost deviată de un distrat. Se cere imaginaţie şi sînge rece. Dintr-o astfel de grabă sau dintr-o întîrziere, poate ieşi o catastrofă. Sufletul îşi are rolul său în astfel de împrejurări.

Să nu uităm pe de altă parte tehnica suflatului. Este vorba aici nu de o intervenţie continuă, pentru că e de presupus că nu există actori care să nu cunoască deloc piesa jucată, ci de ajutorări salutare, făcute cu discreţie pentru a nu fi jenante. Cîte susceptibilităţi trebuie prevenite, cîtă îngratitudine la unii mai distraţi ! Nu vrem să cădem în melodramă...

Omul din culise, pentru că nu mai putem să spunem omul din faţa scenei, merită o caldă strîngere de mînă. Alături de maşiniştii şi de lucrătorii care pe întuneric uneori trebuie să aşeze decorurile la vedere (fantezie regizorală care a luat o asemenea extindere încît nu mai ni se pare deloc originală şi indicată) sufletul contribuie cu glasul său neauzit, cu şoapta sa salvatoare la reuşita spectacolelor.

În timpul unor convorbiri cu actorii, am putut constata că fantezia celor care l-au aruncat dincolo de draperii pe nepreţuitul om cu textul, trebuie corectată urgent. Teatrul aşa cum se ştie este o convenţie. Ştim că odaia pe care o vedem este de mucava, ştim că pădurea din faţă este de cîrpă prinsă pe o plasă, ştim că pavezele şi săbiile sînt de lemn vopsit cu bronz alb, şi nu înţelegem de ce am alungat de pe scenă cuşca sufletului. Amintiţi-vă emoţia sutelor de oameni aşezaţi pe locurile lor în momentul cînd sub cortina roşie s-a aprins becul cel mic al sufletului. Imi plăcea chiar şi umflarea faldului de catifea în care Marele personaj cobora în cochilia lui de unde glasul nu i se auzea ca acum atît de distinct pentru că era îndreptat către actor, nu către sală.

Tovarăşi regizori, dacă-l stimaţi, dacă-l iubiţi pe omul din cuşcă, şi nu mă îndoiesc de lucrul acesta, dacă vreţi să ne redaţi integral iluzia strălucitoare a teatrului : puneţi iar luminile rampei la locul lor şi readuceţi pe sufler la locul său.

Eugen BARBU

La Giuleşti — în preajma începerii activităţii

Vitalitatorul neinţiat care păşeşte în-tr-o dimineaţă în culisele Teatrului Muncitoresc C.F.R. Giuleşti are o surpriză. Pe şantierul teatrului se pregătesc de odihnă patru spectacole. Pe scenă, sub conducerea tînărului regizor Mihai Dimiu un colectiv artistic, din care fac parte Colea Răutu, Ernest Maftei, S. Mihăilescu-Brăila, N. N. Matei, Dodi Calan, Nelly Nicolau-Ştefănescu, repetă cu podopea lui Lev Tolstoi „Puterea întunericului", iar în foaier au început primele repetiţii la piesa originală „Hoţii şi vardiştii" de Alexandru Mircea Stănescu. În acelaşi timp, alţi actori se pregătesc de premieră. Sub direcţia de scenă a lui C. Sincu, actorii Ana Dornescu, Matilda Bărbulescu, Aurelia Sorescu, Gh. Mihalache, Ludovic Antal, Felix Caroly repetă piesa originală „Nuntă mare" de Simon Magda, iar colectivul artistic format din Iarodara Nigrim, Dorina Done, Elisabeta Klein, Lili Urseanu, Eugen Petrescu, Nicki Rădulescu, Gh. Păunescu, Ion Pogonat, Ion Mihnea, Constantin Dinescu — pun la punct ultimele amănunte ale spectacolului „Georges Dandin" de Molière.

Sandu MARIAN

La Teatrul de Operă şi Balet al R.P.R. se repetă, în regia lui Eugen Cropşeanu, opera „Lucia di Lammermoor" de Donizzeti. Fotografiile înfăţişează cîteva schiţe ale costumelor, realizate pentru acest spectacol de Edith Gross.

Dialog în faţa pianului cu compozitorul Gh. Dumitrescu

— *Dar despre montarea lucrării, ce ne puteţi relata ?*

— În regia lui Jean Rînzescu a început să repete un colectiv de interpreţi în frunte cu Zenaida Pali, Teodora Lucaciu, Garbis Zobian, Nicolae Floroi şi Valentin Teodorian. Conducerea muzicală aparţine dirijorului Mihai Brediceanu. Deocamdată, repetiţiile se află la început.

M. DAMIAN

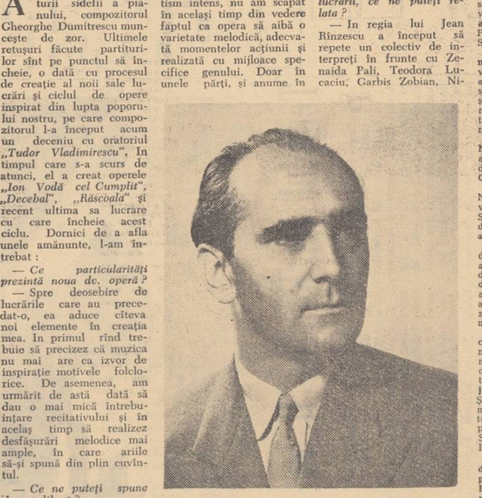

Pe scurt — din ţară

● LA TEATRUL MUZICAL din Galaţi se reprezintă, cu săli arhipline, spectacolul de estradă în versiune... găinţeană „Pe aripile tevistei" de Jack Fulga, Aurel Felea şi N. Stroe.

● ÎN SATELE şi comunele raionului Mediaş activează aproape 400 echipe artistice de amatori, care susţin cu regularitate reuşite programe artistice. Tăranii muncitori care alcătuiesc echipele dovedesc reale însuşiri artistice.

● LA TEATRUL „M. EMINESCU" din Botoşani a avut loc premiera piesei dramaturgului cehoslovac Ota Safranek „Incotro".

Distribuţia cuprinde pe Nicolae Floca, Corneliu Revent, Smaranda Manoliu, Silvia Brădescu, Sergiu Tudose, Vasile Artenie. Regia aparţine lui Eugen Aron.

● STAŢIA de radioficare din Lugoj şi-a format un ansamblu artistic format din salariaţi ai întreprinderilor din oraş. Programele artistice sînt preluate de ascultători. Ansamblul prezintă şi spectacole la cămine culturale.

● ARTIŞTII amatori şi căminul cultural „M. Eminescu" din Covăsînţ, raionul Arad, pregătesc în vederea alegerilor de deputaţi, piesa „Sus Tudorache, jos Tudorache", de Mircea Ştefănescu inspirată din mascarada alegerilor din trecut. Dintre interpreţi fac parte Ilinca Petre Luca, Simion Pop, Traian Luca, Ion Tudor.

● ÎN TIMP ce „la sediu" se repetă cu asiduitate piesa „Steaua Sevillei" de Lope de Vega, piesă care va constitui cea de a cincea premieră a stagiunii, echipele ale Teatrului de Stat din Reşiţa prezintă spectacole în centrele industriale din regiunea Banat. Astfel, piesele „Un milion pentru un suris" de A. Safronov şi „Dragoste tîrzie" de A. N. Ostrovski au fost jucate la Oţelul Roşu, Feriam, Sinnicolaul Mare şi Caransebeş, bucurîndu-se de o caldă primire din partea oamenilor muncii din aceste localităţi. Această acţiune a Teatrului de Stat din Reşiţa va continua prin prezentarea de spectacole şi în alte centre din Banat.

● RECENT, Teatrul evreiesc de Stat „Avram Goldfaden" din Iaşi şi-a reluat activitatea într-o nouă sală care permite spectatorilor să urmărească spectacolele în cele mai bune condiţii.

Inaugurarea sălii a făcut cu premiera piesei „Ultimul tren" de E. Mirea şi G. Kovacs. Pentru copii se prezintă piesa „Muschetarii măgării sale" de I. Lucian şi V. Puicea.

● ÎN CURÎND un nou spectacol va fi prezentat pe scena Teatrului „Naţional „Vasile Alecsandri" din Iaşi. Au început repetiţiile la piesa „Peripeţiile soldatului Svejk" dramatizare după cunoscutul roman al scriitorului ceh Iaroslav Haşek. Regia o va semna N. Al. Toscani, iar Svejk va fi întruchipat de artistul emerit Ştefan Dăncinescu.

În afara spectacolelor la sediu, teatrul se va deplasa în comunele raionului Iaşi unde va prezenta piesa „Nuntă Mare" de Simon Magda iar în principalele centre ale regiunii se va juca piesa lui Victor Eftimiu „Omul care a văzut moartea".

La acelaş teatru se va deschide curînd un studiou.

● BRIGADA artistică din Orşova s-a pregătit să întîmpine alegerile cu programe artistice în care sînt prezentate în vers şi cîntec realităţile din regiune, din raion şi din comună. Deosebit de acestea, artiştii amatori prezintă piesa „Cel mai bun cadou" de I. L. Caragiale,

Artişti ai operei bucureştene peste hotare

Cîţiva interpreţi ai Teatrului de Operă şi Balet au fost invitaţi să cînte zilele acestea pe scenele mai multor opere din străinătate. Cu acest prilej, s-au produs la Leipzig cunoscuta mezzosoprană Zenaida Pali şi tenorul Valentin Teodorian care au cîntat la 31 ianuarie într-un spectacol festiv cu „Requiemul" de Verdi. În timpul vizitei sale în R.D.G., Zenaida Pali a făcut cîteva înregistrări pentru radiodifuziunea din Leipzig.

Tot în cursul ultimei săptămîni s-a produs peste hotare şi soprana Arta Florescu. Fiind invitată să cînte în R. P. F. Iugoslavia, interpreta a apărut în mai multe spectacole cu operele „Trubadurul" şi „Cio Cio-San", în oraşele Belgrad, Sarajevo, Ljubliana şi Novisad.

Scenă din spectacolul Teatrului de Stat din Piteşti, cu piesa „Un milion pentru un suris" de A. Safronov

75 1961

BIBLIOTECA CENTRALĂ SIBIU

Proletari din toate țările, uniți-vă!

magazin

POPAS ÎN ZILELE ACESTEA

În raionul Griviţa Roşie

Griviţa noastră Roşie!... Aşa ne-am obişnuit să-i spunem de ani de zile. Iar folosirea posesivului „a noastră" exprimă de fapt dragostea unui întreg popor pentru locurile acestea dragi unde eroica muncitorime ceferistă, sub conducerea Partidului, a luptat în anii grei şi întunecaţi, pentru o viaţă mai bună.

Istoria anilor aceia furtunoşi şi-a lăsat amprenta pe zidurile citadelei ceferiste şi urmele de gloanţe de pe trupul însîngerat al uzinei se văd şi astăzi ca o mărturie a tot ce a fost şi nu se poate uita...

Griviţa noastră Roşie de care ne leagă atîtea dramatice şi tumultoase amintiri şi-a schimbat şi îşi schimbă necontenit înfăţişarea, iar în jurul numelui iubit, cu rezonanţe adînci în sufletul nostru, al tuturor, se înalţă astăzi falnic unul din raioanele Capitalei.

Am pornit deci, acum în miez de iarnă, în preajma alegerilor, să rememorăm înfăptuirile înălţate şi să depănăm istoria nouă a Griviţei anului 1961. Să deschidem, aşadar, hrisovul vremii şi să ascultăm pulsul frenetic al zilelor noastre.

Prestigiu binemeritat

Pe frumoasa vale a Ghepeşului, la hotarul dintre cîmpia Tisei şi dealurile Ghepeşului, cum obişnuiesc să spună localnicii, se află comuna Husasău de Tinca din Regiunea Crişana. Aici l-am aflat pe învăţătorul Teodor Balog, om cunoscut prin împrejurimi pentru activitatea sa legată de multe înfăptuiri de seamă obţinute împreună cu locuitorii comunei.

În comună există azi dispensar medical, casă de naşteri, grajd comunal, un pod de toată frumuseţea peste valea Ghepeşului, iar acum se înalţă semeaţă o şcoală nouă, a cărei construcţie este pe terminate. Dar nu numai atît. Locuitorii comunei au la dispoziţie o şosea asfaltată de ţi-e mai mare dragul să mergi pe ea.

Toate acestea au fost înfăptuite cu sprijinul locuitorilor comunei, antrenaţi de deputatul comunal, învăţătorul Teodor Balog.

Îl priveam cu cită însufleţire îmi povesteşte despre felul cum a decurs munca pentru construcţia şoselei. Cu toate că majoritatea locuitorilor participau cu voie bună la amenajarea terasamentului — îmi spunea el — mai erau totuşi unii care nu aveau destulă încredere în munca noastră. Îmi amintesc de Florian Leuca cum trăgea calm din pipa-i mare şi privea la noi cum munceam de zor.

— Ei, ce zici baci Florian — i s-a adresat deputatul — ne dai o mînă de ajutor? Construim o şosea nouă, asfaltată, ş-apăi după ce-om găta îi vedea citu-i de bine.

— Apăi, pruncul meu — i-a răspuns acesta — tare mă-ndoiesc de truda ce-o depuneţi. Îs om mai în vîrstă şi-am trecut prin multe. Aşa ceva îi greu de făcut.

Peste două luni prin faţa casei lui Florian Leuca buldozerele (compresoarele) se mişcau agale, apăsînd cu toată greutatea lor pietrişul afinat, croind astfel drum neted pentru turnarea asfaltului. Şoseaua a fost terminată. Şi tare s-a mai minunat Florian baci. De atunci este în fruntea acţiunilor cu caracter obştesc. Acest lucru l-a bucurat mult pe învăţătorul deputat. Este şi rodul muncii lui.

Aşa obişnuieşte Teodor Balog. Se află mereu printre cetăţenii comunei, îi îndrumă, se sfătuieşte cu ei, le ascultă sfatul. Acest fel de a munci, precum şi faptul că se află mereu în fruntea tuturor acţiunilor, i-a adus binemeritatul prestigiu de care se bucură printre locuitorii comunei. Da, Teodor Balog este stimat de toţi locuitorii comunei. Aceasta s-a văzut mai mult cînd s-a ţinut adunarea pentru desemnarea candidatului în alegerile de deputaţi pentru Marea Adunare Naţională. Cetăţenii i-au acordat această încredere lui Teodor Balog de a candida în circumscripţia electorală nr. 22 Tinca.

I. ARABOLU

Aici pe locurile acestea...

Vă mai aminţiţi de „Calea negustorilor"? Aşa se numea odinioară, calea aceasta cu tarabe insalubre cu marfă prăfuită, rînduită pe colţuri de mese, cu fistic şi roşcove aruncate alandala lîngă bretelele şi gambetele tarapanagiilor aşezaţi în jurul cocioabelor de paiantă. Şi privind aevea imaginea decolorată a timpului, parcă auzim sunetul adînc, răscolitor, al sirenei care în fiecare dimineaţă îi chema pe oropsiţii soartei pe porţile înegrite de fum ale uzinei. Goi pînă la brîu, înăbuşiţi de căldura insuportabilă, fierarii mînuiau cu braţele opărite de sudoare, baroasele. Aici, pe locurile acestea eroice s-a aprins în februarie 1933 vîlvătaia revoltei, aici, pe locurile acestea a izbucnit incandescentă, lupta muncitorimii ceferiste, condusă de Partidul Comunist Romîn, împotriva silnicei exploatări a regimului burghezo-moşieresc... Şi tot aici, lîngă zidurile sfîrtecate de gloanţele asupritorilor, a înţepenit o sirenă mîna însîngerată a lui Roaită, chemînd la luptă dreaptă împotriva călăilor. Jertfa eroilor de atunci a rodit în pămîntul însîngerat al Griviţei.

Iar mai ieri, cînd am văzut un grup de pionieri înmănunchind buchetele de flori în jurul plăcii comemorative din incinta uzinei, am simţit din nou în această delicată şi emoţionantă atenţie, una din ofrandele pe care un popor liber le ridică în memoria celor care au luptat pentru fericirea lui de azi, în furtunosul an 1933.

O uzină pe aproape 120 de hectare

— Nu l-aţi văzut cumva pe tovarăşul Codescu?

— A, pe Erou îl căutaţi. Pe Eroul Muncii Socialiste. Îl găsiţi în secţie, la cazangerie...

Nu-i greu să-l găseşti pe Alexandru Codescu la complexul Griviţa Roşie. Toată lumea îl cunoaşte. Şi e şi firesc să fie aşa. Omul acesta care lucrează de aproape 40 de ani la vindecarea locomotivelor, este foarte comunicativ şi îi ajută necontenit pe cei tineri să-şi ridice calificarea în muncă. Exemplul însufleţitor al muncitorilor mai vîrstnici se transmite şi în mijlocul celor tineri. Nu mai departe, aici la cazangerie, lucrează şi tînărul Constantin Zamfir cu brigada lui, ce poartă numele „Vasile Roaită". Cazangiii lui Zamfir nu numai că sînt fruntaşi în producţie, dar ei sînt şi fruntaşi în învăţămîntul muncitoresc seral şi mulţi dintre ei vor porni în curînd pe porţile facultăţilor. Odată cu oamenii care au crescut, s-au dezvoltat şi Atelierele C.F.R. Griviţa Roşie. Uzinele acestea imense ocupă astăzi o suprafaţă de aproape 120 de hectare, iar pe locul vechilor ateliere s-a construit o hală mare de turnătorie, o nouă

D. TABACU
şi Mihai ALEXANDRU

• *(Continuare în pag. 4-a)*

magazin

Anul V — Nr. 175

Sîmbătă 11 februarie

8 pagini — 1,50 lei

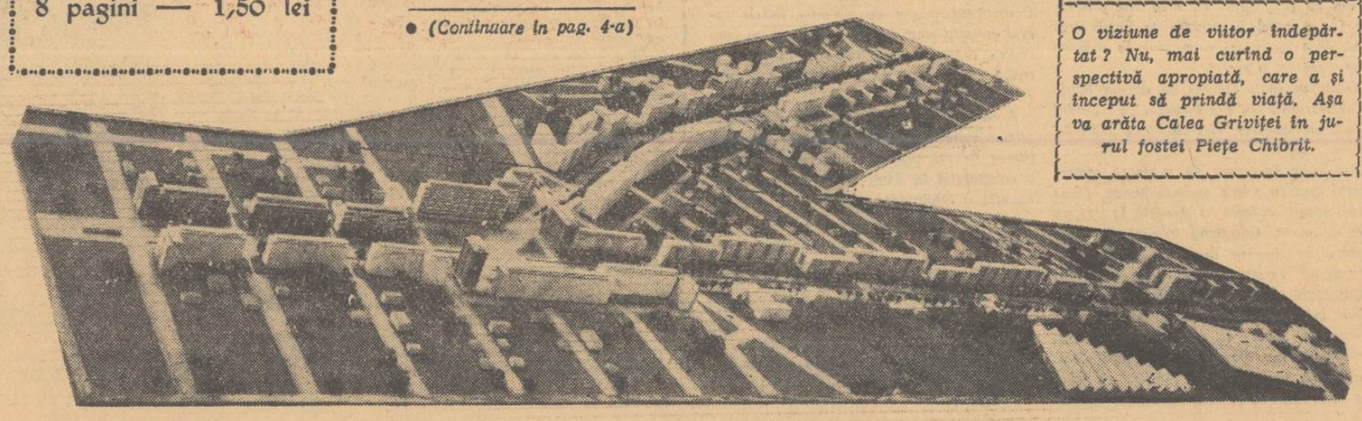

Miercuri vom fi martorii unui neobişnuit fenomen astronomic

Eclipsa totală de soare

Numeroşi savanţi şi astronomi din ţară şi de peste hotare vor urmări fenomenul

— Şi eu am văzut eclipsa! vor putea exclama, peste cîteva zile, oricare dintre locuitorii ţării noastre şi îndeosebi privilegiaţii, cei din comunele şi oraşele situate în regiunile din sud, unde acest interesant fenomen ceresc, unic şi impresionant prin grandoarea şi neobişnuinţa lui, va putea fi urmărit mai bine decît în alte părţi. Pentru cei ce vor pierde acest măreţ spectacol care are cerul drept scenă şi stelele decor, consolarea pare să fie destul de vagă: următoarea eclipsă totală de Soare vizibilă în ţara noastră va avea loc abia peste 38 de ani şi jumătate. Mai precis, în ziua de 11 august 1999. Altă şansă nu există, căci în itinerarul eclipselor totale de Soare vizibile la noi, termenul următor este ceva mai îndepărtat: 7 octombrie 2137. Or, asemenea speranţe nici Matusalem n-ar fi nutrit...

Ce va fi la 15 februarie 1961? Să vedem ce spun oamenii de ştiinţă specializaţi în observarea şi explicarea acestor fenomene. Iată, bunăoară, cum descrie tov. prof. universitar Călin Popovici, şeful sectorului de astrofizică al Observatorului Astronomic din Bucureşti, ceea ce vom vedea la 15 februarie, — dacă cerul nu va fi acoperit de nori:

„În plină zi, lumina Soarelui păleşte treptat. Soarele apare ca o seceră îngustă, care se tot subţiază, pentru ca la un moment dat să se vadă numai marginea discului său, ca un contur roşiatic — cromosfera — din care, ici-colo, ţîşnesc nişte limbi de foc — protuberanţele. Pe cerul întunecat, pe care au apărut stelele cele mai strălucitoare, în jurul Soarelui ascuns şi dincolo de conturul roşiatic al cromosferei, se vede o aureolă alb-perlată, coroana solară, ale cărei arcuri şi jeturi diafane se pot urmări pînă la mari depărtări de astrul zilei. Spectacolul acesta grandios nu durează însă decît maximum cîteva minute şi este unul din cele mai impresionante fenomene ale naturii. Odată cu întunecarea Soarelui adie un vînt rece, temperatura scade, animalele şi păsările sînt agitate şi se retrag ca pentru înnoptare: toată firea pare încremenită în aşteptare... Dar iată că prima rază a astrului zilei străbate triumfătoare. Întunericul şi eclipsa totală de Soare au luat sfîrşit...

Viaţa reintră în normal. Totul nu a durat decît ceva mai mult de două minute.

Ce s-a întîmplat şi mai ales cum este în puterea oamenilor de ştiinţă, a astronomilor, să prevadă cu atîta exactitate asemenea fenomene în toată desfăşurarea lor? Răspunsul nu este atît de complicat — explicarea eclipselor pare chiar destul de simplă: atît Pămîntul, cît şi Luna, sînt corpuri opace, ambele luminate de Soare. Şi ca orice corpuri opace, ele aruncă în urma lor o umbră şi o penumbră. În cazul eclipsei de la 15 februarie, în momentul cînd Luna, în rotaţia ei în jurul Pămîntului, trece prin dreptul Soarelui, ea aruncă un con de umbră şi unul de penumbră, care ating şi planeta noastră. Acolo unde Pămîntul se intersectează cu conul de umbră lăsat de Lună, vom avea eclipsă totală de Soare — marele astru va dispare complet, pentru cîteva momente, din raza vederii noastre; iar acolo unde va trece conul de penumbră, Soarele se va vedea doar în parte şi vom avea eclipsă parţială de Soare.

Oamenii de ştiinţă, folosind anumite tabele care indică poziţiile Soarelui şi ale Lunii (efemeridele) pot calcula mişcarea acestor aştri şi momentele cînd se intersectează, şi, în consecinţă, pot stabili cu exactitate datele cînd vor avea loc şi locurile de pe Pămînt unde se vor putea vedea eclipsele. Astăzi există chiar anuare care cuprind hărţile eclipselor solare pentru întreg Pămîntul. În ce priveşte eclipsa totală de Soare de la 15 februarie, atît în lucrările astronomice ale savanţilor de peste hotare, cît şi în lucrările astronomilor

Ştefan RADU

• *(Continuare în pag. 2-a)*

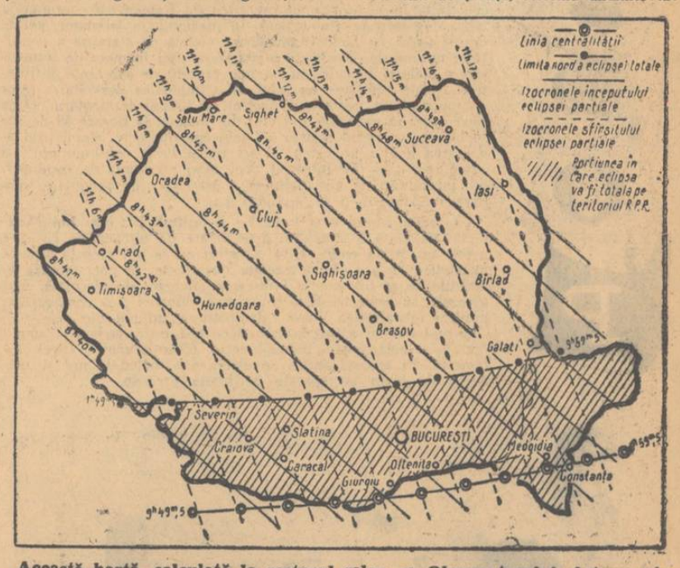

Această hartă, calculată la sectorul solar al Observatorului Astronomic din Bucureşti, arată cum se va desfăşura eclipsa de Soare pe teritoriul ţării noastre

Din sumarul acestui număr:

ÎN 8 ANI — 1400 TABLOURI
O vizită la atelierul de restaurări al Muzeului de Artă al R. P. R.

Reflector de Eugen BARBU — **Portrete în apă tare** de N. MINEI

CALEIDOSCOP
Ştiinţă - Industrie - Alimentaţie

MAGAZIN MEDICAL
Cura de slăbire
Modă-Cosmetică Sfaturi practice — „Spectacolul" MAGAZIN

O remarcabilă realizare a ştiinţei noastre medicale

45 DE MINUTE FĂRĂ INIMĂ!

Folosirea aparatului artificial inimă-plămîn la spitalul Fundeni

După cum se ştie, de curînd, la spitalul Fundeni din Capitală, s-a efectuat, pentru prima oară în ţara noastră, o operaţie pe inima deschisă, cu ajutorul aparatului artificial inimă-plămîn. Noul procedeu chirurgical vine să întregească gama operaţiilor pe inimă şi vase mari sanguine, care se efectuează de mai mulţi ani în clinicile şi spitalele noastre şi care situează şcoala chirurgicală romînească la nivelul celor mai înaintate din lume.

...În sala de operaţii domneşte liniştea deplină. Sub lumina tuburilor fluorescente şi a lămpii sciatice, cu aranjamentul său special pentru o intervenţie cu totul nouă, ea a căpătat un aspect deosebit. Masa de operaţie este înconjurată de o serie de aparate care lasă impresia unei săli de comandă dintr-o uzină modernă şi nu a unei camere de spital. Cu ajutorul acestor aparate se realizează cu succes prelungirea vieţii, redarea sănătăţii celor ce muncesc. Fire şi cabluri, tuburi şi conductori leagă aparatele de masa de operaţie.

L. LIVADARU

•*(Continuare în pag. 4-a)*

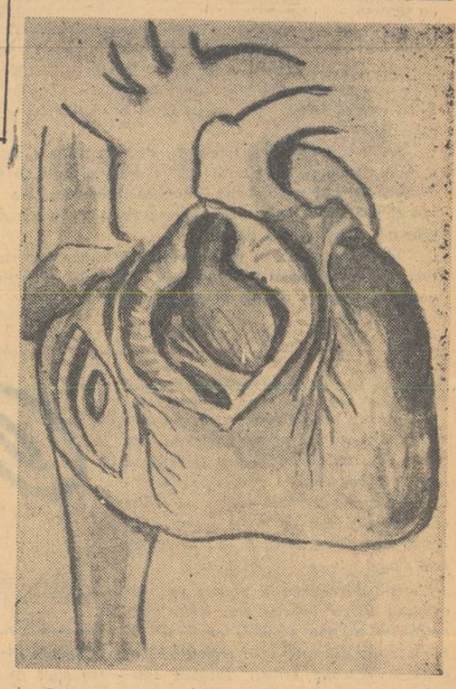

Inima — înainte de corectarea chirurgicală

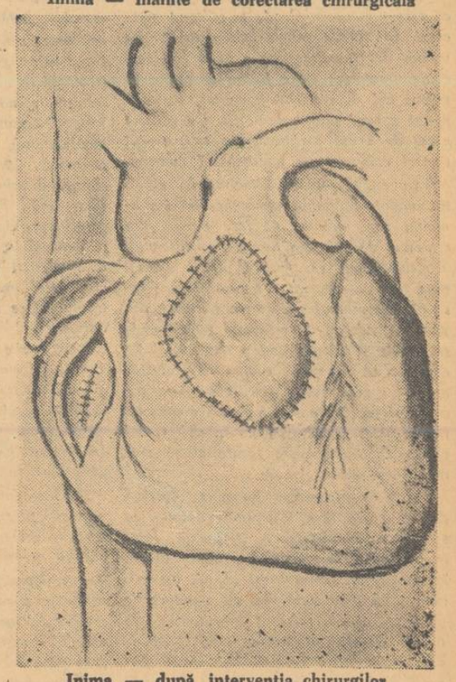

Inima — după intervenţia chirurgilor

O viziune de viitor îndepărtat? Nu, mai curînd o perspectivă apropiată, care a şi început să prindă viaţă. Aşa va arăta Calea Griviţei în jurul fostei Pieţe Chibrit.

Caleidoscop

Știință — industrie alimentație

Că făina și pîinea, vinul și berea, carnea și peștele, uscate, sărate sau afumate, la fel ca și mîncarea proaspătă de fiecare zi, erau pregătite, preparate în gospodărie cu secole și milenii în urmă, o știe fiecare. La fel și faptul că, treptat și pe rînd, multe treburi din acestea strict gospodărești au format obiectul unor meșteșuguri și mai tîrziu chiar al unor ramuri industriale. Este poate mai puțin cunoscut că în țara noastră, cu industria ei în plină dezvoltare, un institut întreg de cercetări, cu multe secții, Institutul de cercetări alimentare al M.I.B.C. se ocupă de probleme tehnico-științifice ale ramurilor industriei noastre alimentare — conservelor, laptelui, băuturilor, zahărului, uleiului, săpunului, cosmeticelor, tutunului.

O vizită oricît de fugitivă prin laboratoarele institutului oferă numeroase noutăți interesante.

Inginerul Cojocaru verifică la o instalație pilot, concepută și construită în institut, noul procedeu de fermentare continuă la fabricarea spirtului din melasă. În prealabil, în laborator, cercetătorii noștri au făcut o migăloasă muncă de stabilire a condițiilor optime de dezvoltare a ciupercii, cînd în masa de fermentare a melasei s-a adăugat un mic procent de substanțe antiseptice. Aceste substanțe au rolul de a împiedica dezvoltarea unor microorganisme nedorite (infecție) în timpul fermentării. Dacă pînă acum în industria spirtului din melasă, la fiecare 48 de ore se întrerupea ciclul pentru a-l reîncepe din nou, acum, prin adaptarea noului procedeu, se va putea lucra continuu opt și chiar zece zile. Se întrevăd deci mari economii de combustibil, posibilități de automatizare a proceselor de producție, sporirea randamentului la instalații ș.a.

La secția conserve și vitamine a institutului, ing. Ion Marinescu ne arată o instalație generatoare de ultrasunete cu care a fost înzestrată secția. Cîte cercetări nu se pot face la această instalație? Se pot obține nectare din fructe, se pot stabiliza emulsiile ce se folosesc la fabricarea cremelor de ciocolată, maionezele, se poate accelera învechirea vinurilor și a coniacurilor, preveni cristalizarea mierei, denicotiniza tutunul etc., etc.

Și secția zahăr a fost înzestrată cu aparatură modernă: cromatografe și polarografe, potențiometre, fotocolorimetre, spectrofotometre. În această secție se elaborează metodele noi și moderne de lucru cu aparate de înaltă precizie.

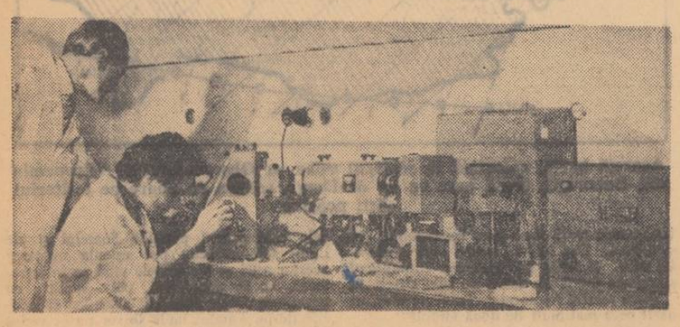

Cercetătorii acestei secții se ocupă de asemenea de posibilitățile de a prelungi durata de păstrare a sfeclei de zahăr și de a reduce cît mai mult pierderile de zahăr atît din sfeclă cît și cele care au loc pe diferite faze de fabricație.

La institut există și o dezvoltată secție care se ocupă de problemele tutunului: obținerea de noi soiuri, buna industrializare a acestuia, introducerea tehnicii noi în întreprinderi, cercetarea gudroanelor ce rămîn de la arderea țigaretelor și altele. În producția țigărilor, un loc important îl ocupă consumurile specifice. Cum să le stabilești precis cînd tutunul brut se cumpără la kilogram, iar țigările se vînd cu bucata? Sînt ani cînd tutunul este ceva mai ușor, în alții mai greu. La institut s-a conceput și construit un aparat cu care se determină volumul unui kilogram de tutun tăiat și care ne arată pe un cadran cît tutun trebuie să fie folosit în mod rațional la o mie de țigarete.

Multe realizări interesante și mai ales importante ale cercetătorilor institutului s-au dovedit mai puțin fotogenice. Astfel aici s-a stabilit tehnologia unor concentrate alimentare. Cercetări ample se desfășoară în această direcție și vom putea gusta într-un viitor apropiat concentrate de supă cu cel mai autentic gust de bulion de carne, avînd origina lactată, sau vegetală, cu o asimilabilitate tot atît de bună ca cele naturale.

S-a stabilit procedeul tehnologic de dezamărire a drojdiei de bere reziduale, bogată în vitaminele complexului „B" precum și acela de vitaminizare a unor produse de panificație, biscuiți, halva, ciocolată, bomboane. S-a cercetat obținerea unor coloranți naturali, a unor arome alimentare, valorificarea deșeurilor unor industrii alimentare, tehnologii noi de producție.

Toate cercetările au una și aceeași orientare importantă, — de a contribui la rezolvarea problemelor tehnico-științifice puse de industria noastră, de a contribui la creșterea nivelului de trai al populației.

Al. PLĂIEȘU

Portrete în apă tare

Bubico n-a murit!

Nu, Bubico nu a murit! De mult bănuiam eu că nenea Iancu ori nu l-a aruncat de-loc pe fereastră, ori a făcut asta cînd trenul era în stație. Acum sînt sigur: Bubico a ieșit nevătămat de pe urma aventurii lui feroviare, a trăit mulți ani după aceea și a avut nenumărați urmași.

Pe unul dintre aceștia îl cunosc și eu. Îi chemă Topsi și este stăpînul unor prieteni ai mei.

Topsi nu e un cîine banal, care să aparțină unei rase pure și simple. El reprezintă o sinteză de rase, fiecare din ele pură, dar cu un aport inevitabil limitat din cauza îngrămădelii rasiale pe un singur trup de cîine. Pot fi identificate acolo influențe de fox sirmos, șoricar, setter și spaniel. Ținînd seama și de bot, aș putea să jur că unei bunici mai frivole nu i-a fost indiferent un mops.

O vizită la Topsi are întotdeauna ca pretext o invitație din partea prietenilor mei. Aceștia servesc de fapt ca niște interpreți între ei și mine, traducîndu-mi nu numai lătăturile lui, ci și celelalte sisteme de semnalizare canină, cum sînt: datul din coadă, ciuliul urechilor, linsul pe bot etc.

Cum e și firesc, întreaga conversație între prietenii mei și mine se învîrtește în jurul lui Topsi. Aflu astfel, cu toată admirația cuvenită, că Topsi nu doarme decît cu capul pe pernă, că Topsi a abandonat covorul vechi din sufragerie și că roade acum de preferință pe cel vechi din dormitor, că lui Topsi i s-a făcut un paltonaș verde pentru iarnă, că o vecină, de obicei foarte zgîrcită cu laudele, a declarat textual: „Vai, ce cățel adorabil!" și multe alte detalii din viața interesantă și plină de neprevăzut a lui Topsi.

În tot cursul acestei discuții abstracte, Topsi nu intervine cu nimic și păstrează un aer blazat și distant. Cînd lucrurile iau o turnură mai concretă, adică atunci cînd se trece la masă, se însuflețește și Topsi. Nici nu apuc să duc prima îmbucătură la gură, că el și emite un „ham!" imperios. Îi arunc o bucățică de parizer. Topsi o adulmecă disprețuitor și nu se atinge de ea.

— Tot n-ai învățat că nu-i place parizerul? îmi reproșează soția prietenului meu. Apoi, întorcîndu-se către cîine, îi spune: Ce faci, Topsi, lași mîncarea pe jos?

Fără să răspundă la întrebare, Topsi ridică bucata de parizer și, după o clipă de reflecțiune, o strecoară în manșeta pantalonului meu. Apoi, deși nu-i place parizerul, continuă să mă fixeze cu încăpățînare. Îmi exprim cu glas tare mirarea față de această atitudine contradictorie.

— Foarte simplu, rîde prietenul meu, mănînci din farfurioara lui preferată.

Simt cum îmi dispare și mie entuziasmul pentru rotocoalele de mezel trandafiriu.

La friptură, Topsi face șiuj lîngă mine. Soția prietenului meu îmi șoptește înduioșată:

— Uită-te la ochii lui!

Mă uit la ochii lui. Sînt galbeni, niței bulbucați și plină și un analfabet ar putea citi în ei, scris cu majuscule: „Ah, ce-aș mai păpa eu singur toată friptura!"

Îi arunc o bucată, Topsi o prinde din zbor, prietenii mei aplaudă. Încurajat, îi mai arunc o bucată, Topsi iar o prinde, prietenii iar aplaudă. Și așa mai departe, pînă dă gata tot ce aveam în farfurie, înainte ca eu să apuc să gust ceva. După aceea, soția prietenului meu mă întreabă cum mi-a plăcut friptura și îmi oferă o nouă porție. Dar prietenul meu nu o lasă să-mi dea, spunînd că prea multă carne strică la vîrsta noastră.

Cînd se servește strudelul, Topsi își sare pe genunchi. Sînt sfătuit să-mi instalez farfuria pe spatele lui. Nu știu cum izbutiți dv. să tăiați strudel pe o spinare de cățel politicos. Mie, încercarea mi-a eșuat lamentabil.

După masă — la îndemnul prietenilor mei, care spun că fac asta cu un deosebit talent — latru de cîteva ori, în mod provocator. Se pare însă că, fără să vreau, am întins prea mult coarda și am rostit pe cățelește insulte foarte grave la adresa lui Topsi, care pînă la despărțire își arată țîfnirea hămăind și mîrîindu-mă.

...Abia aștept să-l vizitez din nou. Dacă nu de altceva, măcar ca să-i restitui puricele de împrumut care, pe cît de tenace, pe atît de greu de reperat, mă anemiază sistematic de vreo două săptămîni.

Nicolae MINEI

Eclipsa totală de Soare

(Urmare din pag 1-a)

noștri, sînt stabilite cu precizie toate datele și împrejurările fenomenului.

Este astfel precis stabilit că eclipsa va fi vizibilă, odată cu răsăritul Soarelui, pe o fîșie a planetei noastre care cuprinde sudul Franței, nordul Italiei, R. P. F. Iugoslavia, R. P. Bulgaria, sudul țării noastre, Crimeea, Ucraina de sud, Uralul, nordul Siberiei vestice și se va termina odată cu apusul Soarelui. În ce privește eclipsa parțială de Soare, respectiv locurile de pe Pămînt bătute de conul de penumbră al Lunii, ea va fi vizibilă pînă departe în nordul Europei, în Norvegia, în sud pînă în Africa ecuatorială, iar în est pînă în India și în R. P. Chineză.

Studii și calcule speciale au fost efectuate la Observatorul Astronomic din București, cu privire la felul cum se va vedea eclipsa în țara noastră. Ea va avea o linie de centralitate, adică de punct maxim, pe direcția Zimnicea — Constanța. Pe această linie, durata eclipsei totale va fi cea mai mare (2 m. 37 secunde la Constanța, în timp ce la București va fi de 2 m. 10 secunde). Conul de umbră al Lunei va avea în țara noastră un diametru de 260 km. La nordul fîșiei de umbră, deci de eclipsa totală, este linia formată de orașele Turnu-Severin, Pitești, Tîrgoviște, Ploiești, Brăila. La sud de această linie se află o zonă de centralitate a eclipsei, zonă care cuprinde și Bucureștiul, unde eclipsa va începe la ora 8,43 minute și 2 secunde și se va sfîrși la 11h. 12 m. Punctul culminant al eclipsei la București va fi la 9h. 54 m. 8 s. Între 9 h. 53 m. 7 s. și 9 h. 55.m 9 s. va avea loc în Capitală faza de totalitate a eclipsei.

Trebuie adăugat că și în restul țării, deși parțială, eclipsa va fi foarte vizibilă, Luna acoperind peste 0,95 din diametrul Soarelui.

★

Cetățenii țării noastre au, așadar, un privilegiu deosebit: *acela de a vedea acest fenomen neobișnuit în toată amploarea lui.* Ei mai au privilegiul de a cunoaște cauzele și explicația științifică a fenomenului, datorită străduințelor pe care regimul nostru, regimul adevărului, le depune pentru a înlătura urmele rușinoase ale misticismului și ale obscurantismului în care, secole la rînd, au fost înecate masele populare.

Asemenea fenomene cerești ca cel pe care-l vom urmări în dimineața zilei de 15 februarie s-au mai produs și se vor mai produce — la intervale cu o periodicitate aproape perfectă, — în întreaga istorie a omenirii. Eclipse totale de Soare sînt înregistrate și semnalate cu mii de ani înaintea erei noastre. Este cunoscută, de pildă, eclipsa totală de Soare din anul 2137 î. e. n. pe care o menționează cronici chinezești; o inscripție babiloniană amintește de o eclipsă care a avut loc în anul 1063 î. e. n. și cînd — cum spune inscripția — *„ziua a fost schimbată în noapte și focul era în mijlocul cerului".*

Mult mai dese sînt eclipsele menționate în era noastră. De cele mai multe ori, apariția eclipselor a îngrozit populația ignorantă, ținută cu bună știință în întuneric. Rare au fost încercările de a se combate superstițiile și credințele greșite create de apariția eclipselor sau a altor fenomene cerești. Dimpotrivă, clasele dominante, interesate — pentru a le putea exploata mai bine — să țină masele în neștiință și în teama nejustificată de forțele naturale, au cultivat și au exagerat interpretările mistice date eclipselor. Țarul Petru cel Mare, în 1706 și unele cercuri progresiste, din Franța, în 1764, au căutat să explice, maselor, în mod științific, că eclipsele sînt fenomene naturale, fără nici o urmare neplăcută, la fel de firești ca apusul și răsăritul Soarelui. În general însă — și pînă aproape de zilele noastre — s-a speculat ignoranța maselor și s-au cultivat tot soiul de superstiții și de credințe false.

Astăzi, în societatea noastră socialistă, un astfel de fenomen este studiat și explicat cu cea mai mare atenție. La Observatorul Astronomic din București s-au făcut pregătiri speciale, iar statul nostru democrat-popular nu a precupețit nimic pentru a se asigura oamenilor de știință toate condițiile tehnico-materiale pentru observația cît mai amănunțită a fenomenului. Este interesant de arătat că și astronomi din alte țări, unde eclipsa va fi doar parțială, vor veni în țara noastră și-și vor efectua observațiile și cercetările.

Trebuie subliniat de asemenea marele interes pe care-l arată populația pentru observarea eclipsei. În această privință este bine de știut că urmărirea eclipsei nu trebuie făcută cu ochii liberi, căci lumina orbitoare a Soarelui poate dăuna vederii. De aceea, este util să ne asigurăm din vreme unele ustensile sau instrumente, cu care să asistăm în bune condiții la desfășurarea eclipsei. Cel mai la îndemînă ustensil, și în același timp practic și ușor de realizat, este o bucată de sticlă plată, bine înnegrită la fum, prin care vom putea privi cerul și urmări perfect eclipsa. Mai pot fi pregătite lentile formate din suprapunerea a două sticle colorate, una în roșu și alta în verde. De asemeni, de mare folos pot fi binoclurile prevăzute cu lentile colorate.

★

Eclipsa totală de Soare din dimineața zilei de 15 februarie este un bun prilej pentru cunoașterea și înțelegerea fenomenelor care se petrec în natură și pe care mintea omenească le prevede, le înțelege și le tălmăcește în mod just sensul și semnificațiile.

Ștefan RADU

(În redactarea acestui articol au fost folosite date cuprinse în lucrarea prof. univ. Călin Popovici, „Despre eclipsele de Soare".

ÎN 8 ANI — 1400 DE TABLOURI

O vizită la atelierul de restaurare al Muzeului de Artă al R.P.R.

Vă rugăm să zăboviți puțin cu privirea asupra acestui „Portret de femeie" (fotografia 1). Nu este o „Gioconda". Dar există ceva enigmatitc în felul în care îți surîde din colțul buzelor, ca o femeiușcă, și din ochi, pe sub fruntea joasă, ca o școlăriță... Îmbrăcămintea e orășenească, iar pieptănătura necăutată, și din toată carnația ei plină, și din toată prezența ei robustă, se citește un contact firesc și zilnic cu natura... Cine e? Dar, mai ales, cine e autorul acestui portret? Tabloul nu a fost semnat...

La 21 septembrie 1960 această lucrare a fost adusă spre autentificare la „atelierul de restaurare" al Muzeului de Artă al R.P.R. Aplicînd asupra acestui caz mijloacele moderne de cercetare științifică, artiștii-restauratori au efectuat cu aparatul Roentgen al atelierului, o radiografie a tabloului. Ce a dovedit radiografia? De după „portretul de femeie"... a scos însuși capul pictorului Nicolae Grigorescu. Al lui e acest autoportret emoționant, în care

1. Portret de femeie de Nicolae Grigorescu; 2. Autoportretul lui Nicolae Grigorescu din 1875, obținut prin radiografie.

3. „Femela cu tavă" de Nicolae Grigorescu, înainte de restaurare; 4. „Femela cu tavă" de Nicolae Grigorescu, după restaurare.

5. Momentul crucial al transpunerii; pînza originală se îndepărtează; 6. „Tufănelele" de Luchian, după restaurare.

chian. Mijloacele obișnuite de consolidare (relipire a peliculei de culoare la pînză) — s-au dovedit aici ineficace. Atunci s-a procedat pur și simplu la îndepărtarea pînzei, pe care alergase cîndva pensula lui Luchian (foto 5). Din tabloul maestrului a rămas... „adevărul gol-goluț": chintesența — simpla peliculă de culoare. Cu precauțiuni infinite, acest strat de pictură a fost lipit pe o nouă pînză și „Tufănelele" (fotografia 6) au fost redate culturii pentru alte cîteva secole...

Dar un „act de restaurare artistică" nu constă numai dintr-un complex de meșteșugite procedee tehnice — ci el comportă și un adevărat moment creator. Așa după cum am arătat — prin „spălări" ale tabloului, prin „consolidări", prin îndepărtarea retușurilor ulterioare — lucrarea a fost mai întîi adusă la maxima ei „ingenuitate". Acum, ea e așa cum au făcut-o Rubens, Tizian sau Delacroix... cu o singură diferență. Că ici-colo îi lipsesc particele de culoare. Aceste goluri trebuie pictate. Dar cum? Așa și numai așa cum ar fi pictat însuși Rubens, Tizian sau Delacroix: cu același fel de a pune pasta, cu aceeași „scriitură", cu același stil... Iată dar că artistul-restaurator trebuie să re-creeze însăși fibra gîndirii artistice a maestrului. Și lucrul trebuie executat cu modestie! N-ai voie să te suprapui și „să te afirmi"! E chiar legea fundamentală a unei bune restaurări: să nu acoperi cu pictura ta pictura originală, să păstrezi fiecare mm.p. de pictură autentică! Ceea ce presupune nu numai o anumită etică profesională, ci și o înaltă calificare, o adevărată virtuozitate! Căci nu poate fi ușor să faci „racordul" de culoare, să pătrunzi în atmosfera contextului, cînd trebuie să pictezi în limitele stricte ale unui mm.p.! Și iată aci e piatra de încercare a restauratorilor dilletanți. Cazul portretului „Pravilistului Donici" — de pictorul romîn Balomir — nu e lipsit de oarecare haz (fotografia 7). Cîndva, pînza trebuie să fi prezentat cojituri în regiunea gîtului. Însă un restaurator nedibaci de pe timpuri, neștiind să-și limiteze retușurile la golurile create... s-a întins... s-a tot întins... pînă ce, în disperare de cauză, l-a înzestrat pe pravilist cu un fals guler de blană. Însă aceste repictări au alterat chiar sensul portretului, chiar fizionomia pravilistului Donici, care s-a dezvăluit în adevărata lui lumină abia după ce noua restaurare a scos la iveală pictura lui Balomir (fotografia 8).

Atelierul de restaurare de la Muzeul R.P.R. a fost fondat în 1952. De atunci și pînă astăzi, cu 7 tineri pictori restauratori, care formează colectivul atelierului, s-au restaurat 1400 de pînze! Acești tineri pictori — toți absolvenți ai „Institutului de artă Nicolae Grigorescu" — au fost calificați în profesiunea lor de către artistul sovietic Alexei Alexeevici Feodorov, fiu și tată de restaurator, el însuși „restaurator de înaltă calificare" de la Atelierul central din Moscova, și care încă în 1952 număra mai mult de 30 de ani de practică profesională.

Acești șapte tineri sînt, desigur, niște artiști privilegiați. Nu numai pentru că ei trebuie să se constrîngă la o disciplină atît de severă; nu numai pentru că ei devin, rînd pe rînd, învățăceii maeștrilor universali a căror operă o restaurează; ci și pentru că ei aduc culturii un serviciu de neprețuit: Munca lor e ca un baraj care oprește operele de artă să plece pe apa timpului. Ei sînt cei ce restituie lumii tinerețea artei. Prin mîinile lor trece, rînd pe rînd, întreg tezaurul muzeal al țării noastre. De rezultatele muncii lor ei trebuie să dea socoteală lumii și veacurilor care vin.

Viorica FILIPOIU

7. Portretul pravilistului Donici, înainte de restaurare; 8. Portretul pravilistului Donici, după restaurare.

Oamenii mării

Pe la sfîrșitul anului trecut, cel mai tînăr marinar de pe un remorcher maritim din Constanța și anume motoristul Boiescu Victor se înțelesese cu prietena lui Valentina Popescu să petreacă revelionul împreună. Victor, care terminase de curînd serviciul militar nu fusese acasă de sărbători de multă vreme. De aceea, tînăra fată aștepta cu nerăbdare ziua anului nou.

Profesia de marinar îl purtase pe comunistul Victor Boiescu prin multe întîmplări și misiuni grele de remorcaj. Șeful mecanic descoperise în motoristul acesta tînăr multe calități. Învățase într-un timp record să conducă și să deservească singur mecanismele de la motorul principal. În armată primise chiar titlul de militar de frunte, iar pe o navă de cercetări științifice, unde fusese ambarcat în primii ani ai serviciului militar, s-a numărat printre primii motoriști. Cu această carte de vizită s-a prezentat anul trecut tînărul comunist pe remorcherul maritim.

...Cu cîteva săptămîni înainte de sfîrșitul anului, căpitanul remorcherului l-a anunțat pe motorist că face parte din schimbul de cart din noaptea revelionului. Vestea, trebuie s-o spunem, nu l-a bucurat prea tare pe motorist. Victor înțelegea însă că remorcherul său este o particică din pămîntul patriei, iar echipajul, familia unde se călește și învață școala curajului. Pe deasupra el cunoștea că spre sfîrșitul anului traficul vaselor comerciale este supra încărcat. De aceea, Victor s-a consolat repede. Dar parcă nu-i venea să spună vestea Valentinei, care făcuse atîtea planuri și pregătiri.

...Sirenele vapoarelor din port vesteau sosirea anului nou. Valentina continua să aștepte cu nerăbdare. A telefonat chiar în port la căpitănie dar n-a aflat nimic. La ora aceia, remorcherul „I. C. Frimu", un vas nu prea mare, dar cu o putere de tracțiune uriașă, remorca spre ieșirea portului o matahală de vas de vreo 12.000 de tone încărcat cu cereale. Din cauza furtunii care ținea de cîteva zile, manevra era tare dificilă. De la ultimul om din echipaj și pînă la comandant oamenii trăiau clipe de încordare maximă.

În careul vasului unde servesc masa membrii echipajului, cadourile trimise de cei dragi de acasă rămîneseră neatinse. Oamenii nu găsiseră încă prilejul să se întîlnească în noul an. În sala mașinilor de sub punte era o atmosferă încordată. Motoriștii răspundeau prompt la ordinele comandantului, menținînd turația constantă la motor. Lîngă aparatele de control al motorului principal stătea de cart un marinar tînăr. Părea cel mai tînăr membru al echipajului. Alături de el, șeful mecanic și ajutorul său supravegheau comportarea aparatelor și mecanismelor. Din cînd în cînd șeful apropia urechea de inima motorului să se convingă de funcționarea lui normală.

Două ore a durat misiunea aceea de remorcaj. Marinarii răsuflau ușurați la gîndul că îndată misiunea va fi îndeplinită. Deodată, acul telegrafului se opri la indicația „toată viteza înainte". Remorcherul începu să înainteze ca o nălucire spre gura portului.

Șeful mecanic Coca Dumitru, urcă la comandă să afle ce se întîmplase. După un timp se întoarse la mașini și se adresă tînărului motorist din cart.

— Victore, du-te de ajută-i pe marinarii de pe punte să salveze o ambarcațiune smulsă de furtună din port. Comandantul vrea să o aducem în noaptea asta în port. Zice că e încărcată cu utilaje.

Victor Boiescu ieși pe puncte. Întunericul era negru ca smoala. Vîntul ce bătea în rafale ridica dealuri de apă cu creste înspumate ce se spărgeau zgomotos de bordaj, spălînd totul. În fasciculul de lumină proiectat pe mare de ochiul farului de la intrare, comunistul zări numai pentru o clipă silueta ambarcațiunii semnalată de căpitan. Pe puntea ei nu se vedea nici țipenie de om. Apoi umbra dispăru în întuneric. Cînd îi auzi vorbind cu îngrijorare pe marinarii mai bătrîni că valurile mari îngreunează înaintarea și apropierea de bordul ambarcațiunii singuratice, tînărul marinar se duse la nostram, pe puntea de comandă.

— Nea Nicule, dacă este nevoie să sară cineva, eu sînt gata.

— Fugi de aci, puștiule, că nu vreau să te am pe conștiință. Tu n-ai mai participat la o astfel de salvare pe furtună. Și apoi, dacă nu prinzi momentul, te strivești între vase ca o stafidă.

Victor se simți ofensat de dojana bătrînului marinar. Nu era împăcat cu gîndul că el, un înotător încercat, este considerat un „puști".

La prima încercare de manevră remorcherul lovi cu prova ambarcațiunea. După șocul primit, aceasta se depărtă la cîțiva zeci de metri. Căpitanul încercă din nou. Motorul se puse pe drum cu toată viteza, apoi stopă. Printr-o manevră dibace a comandantului care folosi pauza dintre două valuri mari, remorcherul ajunse lîngă ambarcațiune. Fără să mai aștepte vre-un răspuns de la comandă, comunistul motorist făcu o săritură de panteră pe puntea ambarcațiunii și căzu între niște tubulaturi de oțel. Tovarășii de pe remorcher îl pierdură pentru cîteva clipe din vedere, pentru că nu aveau proiector la bord. Nostramul, unul din cei mai experimentați marinari, îl zări cu ochii săi ageri și îi strigă: „Ține-te bine și caută o parimă să-ți dăm legătura".

Încercînd să se ridice, un val rătăcit îl țintui pe Boiescu din nou de punte. Era ud pînă la piele și tremura de frig, dar nu se lăsă învins de furtună. Stropi de apă sărată îi spălau fața, iar întunericul îi îngreuna vederea. Scotocind printre colacii de sîrmă de pe punte, marinarul găsi trei capete de parimă ruptă din legătura de la mal de unde stătuse ambarcațiunea. Strigă apoi cît îl ținu gura: „Avanti bandulaaaa! Sînt gata. Bandula, o pară de lemn legată de o sfoară groasă, lungă de cîțiva zeci de metri, care servește la darea legăturilor, se încîlcise între niște colaci. Valurile care se întețeau parcă tot mai tare nu-i permiseră marinarului să descurce bandula, așa încît remorcherul se îndepărtă din nou. Motoristul rămase singur în noaptea aceea purtat de ambarcațiune în voia valurilor. Își păstră mai departe sîngele rece.

Urmă o nouă manevră și o nouă aruncare de bandulă. De astădată reușiseră. Comunistul trăgea cu ultimile puteri cablul metalic lung de peste 50 de metri care servea drept remorcă. Ajunse la pupă și strigă cît îl ținu gura: „Gata legătura! Puneți toată viteza".

Remorcherul s-a pus pe drum. În zorii zilei a intrat în port și a acostat ambarcațiunea salvată prin curajul comunistului și a echipajului la dana nr. 3. Pe puntea ei se afla o importantă cantitate de mărfuri.

...Dimineața următoare cînd ieșise din schimb Victor o găsi pe Valentina supărată. Îl aștepta zadarnic pînă dimineața. Dar cînd i-a promis că prima zi a anului o vor sărbători împreună și i-a mărturisit că de revelion a fost alături de echipaj, pe mare, supărarea Valentinei a trecut. Și în sinea ei a fost mîndră de Victor.

Viorel LUPU